

Analys av risker för olyckor

inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Analys av risker för olyckor inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg.

Upprättad av Daniele Coen, chef förebyggandeavdelningen, Rasmus Frid, brandingenjör, Malin Björkqvist, brandingenjör och Erik Lyckeback, brandingenjör, 2019-12-04.

Antagen av Direktionen för Räddningstjänsten Östra Skaraborg 2019-12-12, D § 94.

Sammanfattning

Förbundets medlemskommuners förutsättningar samt de händelser som utgör risker för olyckor i respektive medlemskommun har identifierats och analyserats. Huvudsyftet med analysen är att bedöma om likvärdigt skydd mot olyckor föreligger i respektive medlemskommun. För att göra denna bedömningen har händelserna i respektive medlemskommun jämförts med motsvarande händelser i tio likvärdiga kommuner.

Samtliga medlemskommuner inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg förutom Karlsborgs kommun bedöms ha ett likvärdigt skydd mot olyckor, vid jämförelse med likvärdiga kommuner i landet. Åtgärder behöver vidtas på kort och lång sikt för att sänka responstiden i Karlsborgs kommun.

Kostnaden för räddningstjänst per invånare är generellt låg bland förbundets medlemskommuner jämfört med likvärdiga kommuner nationellt. Undantaget är Gullspångs kommun som har en högre kostnad än medel för jämförda kommuner.

För flera kommuner finns enstaka aspekter eller frågeställningar som sticker ut i jämförelsen men som idag inte bedöms medföra att likvärdigt skydd mot olyckor inte föreligger. Dessa aspekter och frågeställningar kan ha inverkan på nästa analys om ett antal år och behöver därför utredas vidare för att kunna hanteras i ett tidigt skede innan de blir ett problem.

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	II
1 INLEDNING.....	1
1.1 SYFTE	1
1.2 AVGRÄNSNINGAR.....	1
1.3 LÅSHÄNVISNINGAR	1
2 METOD.....	2
2.1 FREKVENTA HÄNDELSER.....	2
2.2 MINDRE FREKVENTA HÄNDELSER	3
2.3 ÖVRIGA HÄNDELSER	3
3 KOMMUNERNAS FÖRUTSÄTTNINGAR	4
3.1 SKÖVDE KOMMUN.....	4
3.2 MARIESTADS KOMMUN	6
3.3 HJO KOMMUN.....	8
3.4 TIBRO KOMMUN	10
3.5 KARLSBORGS KOMMUN	11
3.6 TÖREBODA KOMMUN	13
3.7 GULLSPÅNGS KOMMUN.....	15
4 STATISTIK, RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA SKARABORG.....	19
4.1 FOLKMÄNGDSUTVECKLING	19
4.2 ANTAL INSATSER	20
4.3 FREKVENTA HÄNDELSER.....	22
4.4 RESPONSTID.....	44
4.5 KOSTNAD FÖR OLYCKOR	49
4.6 KOSTNAD FÖR RÄDDNINGSTJÄNST	49
4.7 FÖRDELNING FREKVENTA HÄNDELSER	50
4.8 BRAND I VERKSAMHETER	54
4.9 BRAND I BOSTAD.....	55
5 STATISTIK, NATIONELL JÄMFÖRELSE	62
5.1 SKÖVDE.....	62
5.2 MARIESTAD	81
5.3 HJO.....	100
5.4 TIBRO	117
5.5 KARLSBORG	135
5.6 TÖREBODA	152
5.7 GULLSPÅNG	169
6 OMVÄRLDSBEVAKNING	186
6.1 JÄMFÖRBARA KOMMUNER.....	186
6.2 FÖRSTA INSATSPERSON, FIP	186
6.3 CIVIL INSATSPERSON, CIP	186
6.4 DIFFERENTIERADE STYRKOR	186
6.5 STYRKEUPPBYGGNAD PÅ SKADEPLATS.....	187
6.6 KOMBINERAD HEL- OCH DELTID.....	187
6.7 SAMVERKAN	187
6.8 MÖTA HELA HJÄLPBEHOVET	187

7	ANALYS	188
7.1	RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA SKARABORG	188
7.2	SKÖVDE KOMMUN.....	190
7.3	MARIESTADS KOMMUN.....	192
7.4	HJO KOMMUN.....	193
7.5	TIBRO KOMMUN	194
7.6	KARLSBORGS KOMMUN	196
7.7	TÖREBODA KOMMUN	197
7.8	GULLSPÅNGS KOMMUN.....	198
8	DISKUSSION	201
8.1	METOD.....	201
8.2	RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA SKARABORG	201
8.3	SKÖVDE KOMMUN.....	202
8.4	MARIESTADS KOMMUN	203
8.5	HJO KOMMUN.....	204
8.6	TIBRO KOMMUN	205
8.7	KARLSBORGS KOMMUN	205
8.8	TÖREBODA KOMMUN	206
8.9	GULLSPÅNGS KOMMUN.....	207
9	SLUTSATSER	209
9.1	BEHOV AV FORTSATT UTREDNING	209
10	REFERENSER.....	211

1 Inledning

Enligt lag om skydd mot olyckor ska en kommun ha ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och ett handlingsprogram för räddningstjänst. Dessa handlingsprogram kombineras normalt till ett gemensamt handlingsprogram. [1]

Handlingsprogrammen ska bland annat beskriva de risker för olyckor som finns i kommunen och som kan leda till räddningsinsatser. I handlingsprogrammet ska också anges vilken förmåga kommunen har för att genomföra sådana insatser.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS) är ett kommunalförbund för operativ räddningstjänst och förebyggande åtgärder mot brand i medlemskommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Karlsborg, Töreboda och Gullspång.

Enligt kommunallagen 9 kap. 2 § ska ansvaret som åvilar en kommun istället åvila kommunalförbundet när ett sådant har hand om kommunens uppgifter, därför ska räddningstjänstförbundet ta fram, tidigare beskrivet, handlingsprogram för samtliga medlemskommuner. [2]

För att kunna ta fram handlingsprogrammet krävs att de händelser som utgör risker för olyckor i respektive medlemskommun identifieras och analyseras.

1.1 Syfte

Syftet med aktuell analys är att identifiera och analysera de händelser som utgör risker för olyckor i Räddningstjänsten Östra Skaraborgs medlemskommuner samt bedöma om respektive medlemskommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor. Arbetet ska också komma fram till slutsatser som kan ligga till grund för kommande förmågebedömning och handlingsprogram.

Analysen ska utöver ovanstående också vara ett informationsmaterial där information om de händelser som utgör risker för olyckor kan hämtas när framtida behov uppstår. Uppstår ett behov av att utreda någon aspekt av organisationen kan svar kopplade till de händelser som förbundet hanterar hittas i analysen.

1.2 Avgränsningar

Aktuell analys ger inte svar på alla typer av frågor som kan uppkomma kopplade till de händelser som sker utan fungerar som ett informationsmaterial, i huvudsak, för de frågor som uppkommer i samband med framtagande av förmågebedömning och handlingsprogram.

Vid analys av räddningstjänstens responstid för olyckor avgränsas denna till att endast titta på hur lång tid det tar för första enhet att komma till plats. Det har ej analyserats vilken typ av resurs som är först på plats eller hur mycket resurser som responderat på respektive händelse.

Vid granskning av operativ bemanning har granskningen avgränsats till de medlemskommuner som har heltidsbemanning brandstationer.

1.3 Lëshänvisningar

I kapitel ”Kommunernas förutsättningar” finns grundläggande information om räddningstjänstens medlemskommuner. Kapitlen ”Statistik, Räddningstjänsten Östra Skaraborg” respektive ”Statistik, nationell jämförelse” innehåller information om händelser i relation till övriga medlemskommuner respektive i relation till jämförda kommuner nationellt. Kapitlet ”Analys” analyserar de delar av resultatet från tidigare tre kapitel som på något sätt skiljer sig från medelvärden i jämförelserna. I kapitlet ”Diskussion” beskrivs tänkbara orsaker till de resultat som behandlats i analysen för att leda fram till de slutsatser och behov av fortsatta studier som presenteras i kapitlet ”Slutsatser”.

2 Metod

Inledningsvis presenteras information om samtliga av de sju kommunerna som ingår i Räddningstjänsten Östra Skaraborg för att ge en översiktlig bild av respektive kommuns förutsättningar och riskbild.

Information om händelser som utgör risker för olyckor i granskade kommuner har inhämtats från de statistiska verktyg som finns tillgängliga inom området. Fördjupad information har inhämtats gällande brand i byggnad, då det utgör räddningstjänstens huvudsakliga ansvarsområde. Statistik kommer i huvudsak från perioden 2012-2017 men viss statistik har tagits från 2018.

Statistiken i dessa system kommer från räddningstjänstens insats- respektive händelserapporter, vilka är en dokumentation som skapas efter varje genomförd insats eller händelse. Dokumentationerna skapas både med hjälp av automatiskt information, ex. tid för larm, och med manuellt inmatad information, antingen via knappsysteM i fordon eller genom inmatning direkt i rapporten. Detta innebär att statistiken är av varierande kvalitet och att statistiken kan innehålla felaktig data. Statistik har inhämtats för frekventa händelser samt mindre frekventa händelser. Utöver dessa händelser finns även övriga typer av händelser som kan inträffa i en kommun men sker väldigt sällan. Det är endast de frekventa händelserna som tas upp ingående i aktuell analys. Hot om suicid är inte en frekvent händelse men en relativt ny händelse för räddningstjänsten varför även denna händelse tagits med i jämförelsen mellan förbundets medlemskommuner. Hot om suicid är inte med i jämförelsen med jämförbara kommuner. Läs mer om händelsetyperna nedan.

För att skapa ett underlag för förmågebedömning och handlingsprogram görs en bedömning, om det utifrån rådande organisation, föreligger ett likvärdigt skydd mot olyckor i respektive medlemskommun. Enligt lag om skydd mot olyckor ska varje kommun ha ett skydd mot olyckor som är likvärdigt med andra kommuner som har liknande lokala förhållanden. Likvärdigt skydd mot olyckor erhålls genom en kombination av tillräckligt omfattande olycksförebyggande åtgärder och räddningstjänst, skadeavhjälpare åtgärder. I aktuell analys är det i huvudsak skadeavhjälpare åtgärder som bedöms och då är det tiden från hjälpbehov uppstår till hjälp från samhället erhålls som tydligast beskriver om likvärdigt skydd mot olyckor föreligger. För att kunna bedöma om likvärdigt skydd mot olyckor föreligger har varje medlemskommun jämförts med tio likvärdiga kommuner.

Likvärdiga kommuner utgörs av kommuner som ingår i samma kommungruppsindelning enligt Sveriges kommuner och regioner, SKR, och är närmast jämförd kommun befolkningsmässigt. Generellt har varje medlemskommun jämförts med de fem närmast mindre och de fem närmast större kommunerna i samma kommungruppsindelning. I de fall det inte har funnits fem mindre eller fem större kommuner i samma kommungruppsindelning har fler större eller mindre tagits med så att jämförelsen alltid sker med tio likvärdiga kommuner. I de fall en annan medlemskommun ingår i bland jämförda kommunerna har denna tagits bort och nästa kommun som är större eller mindre har lagts till. Information från de jämförda kommunerna presenteras dels med respektive kommuns värde och dels med ett medelvärde för jämförda kommuner.

Resultatet från jämförelsen mellan medlemskommunerna och mellan respektive medlemskommun och jämförbara kommuner har analyserats för att identifiera, tydliggöra och beskriva de delar där resultatet skiljer sig. Det som framkommit i analysen har sedan diskuterats för att beskriva tänkbara orsaker till analyserade förutsättningar och slutsatser har tagits fram. En del slutsatser innebär att det finns ett behov av fortsatt utredning.

2.1 Frekventa händelser

Frekventa händelser utgörs av brand i byggnad, brand i annat än byggnad, trafikolycka, akut sjukvårdslarm samt automatlarm utan brandtillbud. En händelse som är relativt ny för räddningstjänsten, suicid/hot om suicid, och inte sker så frekvent har lagts till de frekventa händelserna för att kunna analyseras i jämförelsen mellan medlemskommunerna i förbundet.

2.2 Mindre frekventa händelser

Mindre frekventa händelser utgörs av händelser som inträffar sällan. Flera av dessa händelser har inte inträffat i vissa av de jämförda kommunerna under granskad tidsperiod. På grund av detta går inte resultatet att använda för att jämföra hur det ser ut i olika kommuner och dra vidare slutsatser av resultatet. Av denna anledning presenteras inte dessa händelser ingående. Det är dock viktigt att tydliggöra vilka händelserna är och att de har inträffat och kan inträffa i en kommun även i framtiden.

Till de mindre frekventa händelserna hör utsläpp av farligt ämne/fara för utsläpp, naturolycka (*ras, skred eller slamström*), stormskada, översvämning av vattendrag, nödställd person, drunkning eller drunkningstillbud, nödställt djur samt övriga händelser.

2.3 Övriga händelser

Det finns också händelser som skulle kunna inträffa på grund av kommunernas förutsättningar men nationellt inträffar så sällan att de inte ens ingår bland de mindre frekventa händelserna, ex. flygolyckor, båthaverier, järnvägsolyckor, större olyckor med brandfarliga/explosiva varor, osv. Dessa typer av händelser behandlas inte heller i analysen men det är viktigt att beakta vilka av dessa som kan inträffa i respektive kommun, vid ex. framtagande av förmågebedömning, baserat på kommunens förutsättningar.

3 Kommunernas förutsättningar

Nedan beskrivs övergripande de förutsättningar som föreligger i räddningstjänstens sju medlemskommuner. Storheter som kan vara intressanta att beakta tillsammans med övriga delar av analysen beskrivs. Förutsättningar som gäller i alla kommuner är bland annat de krav som ställs i samhällets byggregler och räddningstjänstens handlingsprogram för räddningstjänst.

Enligt Boverkets byggregler, BBR, får den alternativa utrymningsvägen från t.ex bostäder utgöras av räddningstjänstens stegutrustning, bärbara stegar eller höjdfordon, under förutsättning att räddningstjänsten har en tillräckligt snabb insatstid. Tillräckligt snabb insatstid för räddningstjänsten är normalt högst 10 minuter. För friliggande flerbostadshus i verksamhetsklass 3 med högst tre våningsplan kan tillräckligt snabb insatstid vara högst 20 minuter. [3]

Enligt räddningstjänstens handlingsprogram ska minst 75 % av invånarna i respektive kommun nås inom 10 minuter och 95 % av invånarna i respektive kommun ska nås inom 20 minuter. Kravet gäller för bostäder och arbetsplatser. Den tid som avses är responstid, dvs tid från hjälpbehov uppstår till hjälp från samhället erhålls, ex. larm till SOS-alarm och räddningstjänstens framkomst. [4]

3.1 Skövde kommun

Skövde kommun ligger mitt i Skaraborg, mellan landets två största insjöar och landets två största städer. Invånarantalet är knappt 55 000 invånare och kommunens vision är att vara 60 000 invånare år 2025. Ett mål som med dagens tillväxttakt ser ut att kunna uppnås. [5]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden, friluftsanläggningar etc. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, större samlingslokaler, äventyrsbad, köpcentrum, regionsjukhus, regementen, flygplats, högskola och tillverkningsindustrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

Bild 1. Karta; Skövde. [6]

3.1.1 Kommungruppsindelning

Skövde kommun tillhör grupp C6 - "Mindre stad/tätort" i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Skövde kommun utgörs av Hudiksvall, Lidköping, Piteå, Falkenberg och Hässleholm som närmast mindre kommuner och Nyköping, Örnköldsvik, Falun, Gotland och Norrtälje som närmast större kommuner.

3.1.2 Demografi

Skövde kommun består av en större tätort, Skövde, samt flera mindre tätorter, se tabell nedan. Kommunen som helhet har en befolkning på 54 975 invånare [8] och en yta på 674 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Igelstorp	656
Lerdala	556
Skultorp	3 706
Skövde	37 615
Stöpen	1 405
Tidan	997
Timmersdala	911
Ulvåker	251
Väring	668
Värsås	640

Tabell 1. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Skövde kommun per 2017-12-31. [8]

3.1.3 Kommunikationer

Västra stambanan (*järnväg*) passerar genom Skövde kommun. I övrigt finns större vägar i väg 26 och väg 49 i kommunen, som båda utgör vägar för transport av farligt gods. [10]

Bild 2. Transportleder för farligt gods, Skövde. [6]

3.1.4 Riskbild

I Skövde kommun finns ett regionsjukhus, Skaraborgs Sjukhus (SKAS) med tillhörande landningsplats för helikopter. Försvarsmakten är starkt representerad i kommunen genom två regementen, Trängregementet och Skaraborgs Regemente P4 samt Markstridsskolan. I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen. I kommunen finns också en högskola, Högskolan i Skövde. Det finns även stora industrier som Cementa, Volvo Powertrain AB, Volvo Personvagnar AB m.fl.

I kommunen finns Sevesoverksamheter av lägre kategorin i Volvo Powertrain AB samt två bergtäkter, Skanska Asfalt och Betong AB samt Swerock AB. Det finns, förutom Sevsoverksamheterna, tre farliga verksamheter i kommunen: Skaraborgs regemente, Skövde flygplats samt Jackson AB.

Stambanan går genom Skövde kommun där, förutom person- och godståg, även farligt gods transporteras.

3.1.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Skövde finns en heltidsstyrka bestående av en styrkeledare och fyra brandmän samt en deltidstyrka bestående av en styrkeledare och fyra brandmän. Två av brandmännen i deltidstyrkan är externt finansierade av Volvo för att de inte ska behöva ha sitt eget industribrandvärn igång dygnet runt. Den kommunalt finansierade deltidstyrkan består således av en styrkeledare och två brandmän. Brandstationen är placerad centralt i Skövde tätort. Det finns förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 8 (23 meter) med hjälp av höjdfordon. Utöver detta finns ett räddningsvärn i Timmersdala samt ett förstärkningsräddningsvärn. Räddningsvärmarna inkallas via tjänsteplikt. På Volvo Powertrain AB finns även ett industribrandvärn dagtid där det finns en insatsledare dygnet runt.

3.2 Mariestads kommun

Mariestad ligger vid Vänerns strand. Ån Tidan mynnar ut i Vänern mitt i centrala staden och i den norra delen av kommunen mynnar Göta kanal ut i Vänern. Staden är en turistort med en gammal stadskärna. [11]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, gymnasieskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden samt friluftsanläggningar. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, större samlingslokaler, köpcentrum, sjukhus, högskola och tillverkningsindustrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

Bild 3; Karta, Mariestad. [6]

3.2.1 Kommungrupsindelning

Mariestads kommun tillhör Grupp C6 - ”Mindre stad/tätort” i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. minst 15 000 och mindre än 40 000 invånare i kommunens största tätort. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Mariestads kommun utgörs av Kiruna och Avesta som närmast mindre kommuner och Härnösand, Oskarshamn, Ljungby, Ystad, Karlskoga, Karlshamn, Falköping och Katrineholm som närmast större kommuner.

3.2.2 Demografi

Mariestads kommun består av en större tätort, Mariestad, samt flera mindre tätorter, se tabell nedan. Kommunen som har en befolkning på 24 290 invånare [8] och en yta på 602 kvadratkilometer [9].

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Lugnås	607
Lyrestad	490
Mariestad	16 249
Sjötorp	435
Ullervad	885

Tabell 2. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Mariestads kommun per 2017-12-31 [8]

3.2.3 Kommunikationer

Största vägen som passerar genom Mariestads kommun är E20. I övrigt finns större väg i väg 26, vilken utgör primär väg för transport av farligt gods genom hela kommunen. [10] Genom Mariestad går järnväg för främst persontåg och begränsad mängd godståg.

Bild 4. Transportleder för farligt gods, Mariestad. [6]

3.2.4 Riskbild

I Mariestad finns ett sjukhus tillhörande Skaraborgs Sjukhus (SKAS). En stor del av centrala Mariestad, Gamla Stan, utgörs av äldre trähusbebyggelse med korta eller inga avstånd mellan byggnader. Bebyggelsen är från 1700- och 1800-talen. I kommunen finns en järnväg för främst persontrafik samt begränsad mängd godstrafik.

I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen. I kommunen finns Sevesoverksamheter av lägre kategorin i pappers bruket Metsä Tissue AB samt de två bergtäkterna Jättabergen och Äskekärr

Lugnås. Utöver Sevesoverksamheterna finns också två farliga verksamheter i kommunen: Electrolux Home Products AB samt Göta kanal Dammanläggning.

3.2.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Mariestad finns en heltidsstyrka, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän samt en deltidstyrka bestående av en styrkeledare och två brandmän. Brandstationen är placerad centralt i Mariestads tätort. Det finns resurser för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 8 (23 meter) med hjälp av höjdfordon. Utöver detta så finns ett räddningsvärn på Brommö, där räddningsvärnsmännen inkallas via tjänsteplikt, samt ett industriräddningsvärn på Metsä Tissue AB.

3.3 Hjo kommun

Vid Vätterns strand ligger Hjo. Här finns många gamla trähus med små butiker i centrum. Trästadens har fått pris för sina väl bevarade områden. Hjo är en levande stad med framtidsanda. [12]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden, friluftsanläggningar, m.m. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell och tillverkningsindustrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

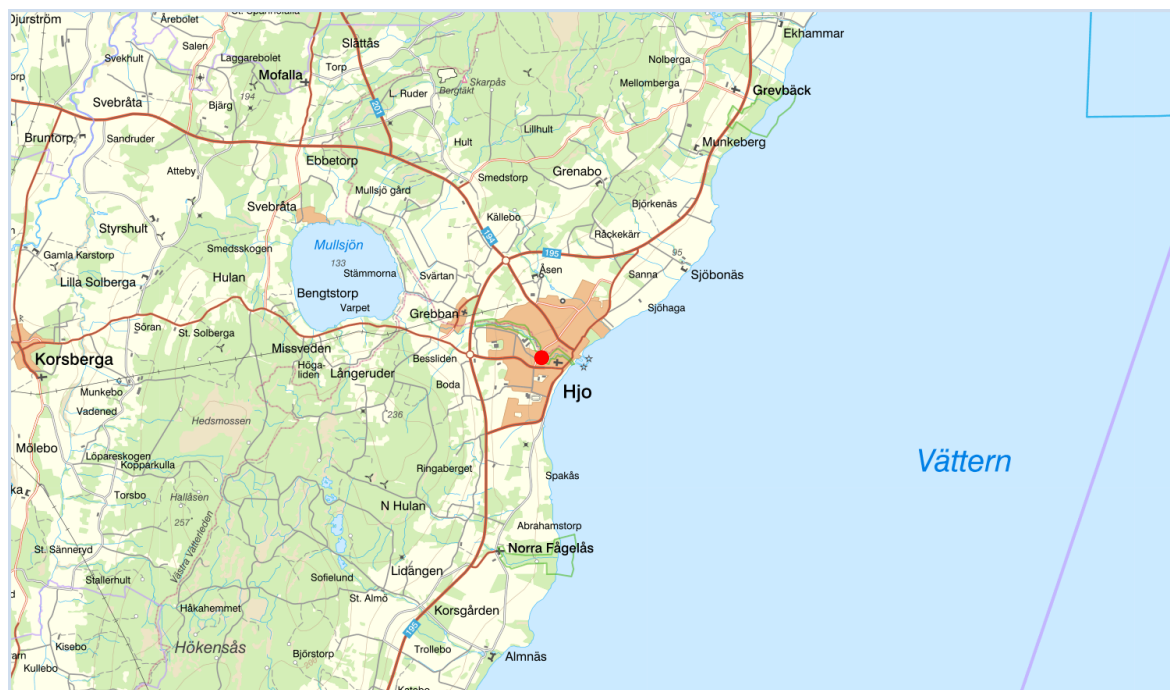

Bild 5. Karta, Hjo. [6]

3.3.1 Kommungruppsindelning

Hjo kommun tillhör Grupp C7 - ”Pendlingskommun nära mindre stad/tätort” i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Hjo kommun utgörs av Norberg, Högsby, Torsås, Vadstena och Kungsör som närmast mindre kommuner och Vingåker, Emmaboda, Mellerud, Nordanstig och Degerfors som närmast större kommuner.

3.3.2 Demografi

Hjo kommun består av en större tätort, Hjo, samt en mindre tätort, Korsberga, se tabell nedan. Befolkningsmängden i kommunen är 9 093 invånare [8] och kommunen täcker en yta på 297 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Hjo	6 264
Korsberga	219

Tabell 3. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Hjo kommun per 2017-12-31 [8]

3.3.3 Kommunikationer

Kommunikationsmöjligheterna i Hjo kommun består av flera mindre vägar. Väg 194 går till Hjo från Skövde och utgör transportled för farligt gods. Väg 195 kommer norrifrån från Mölltorp och passerar utanför Hjo för att fortsätta ner mot Habo. [10]

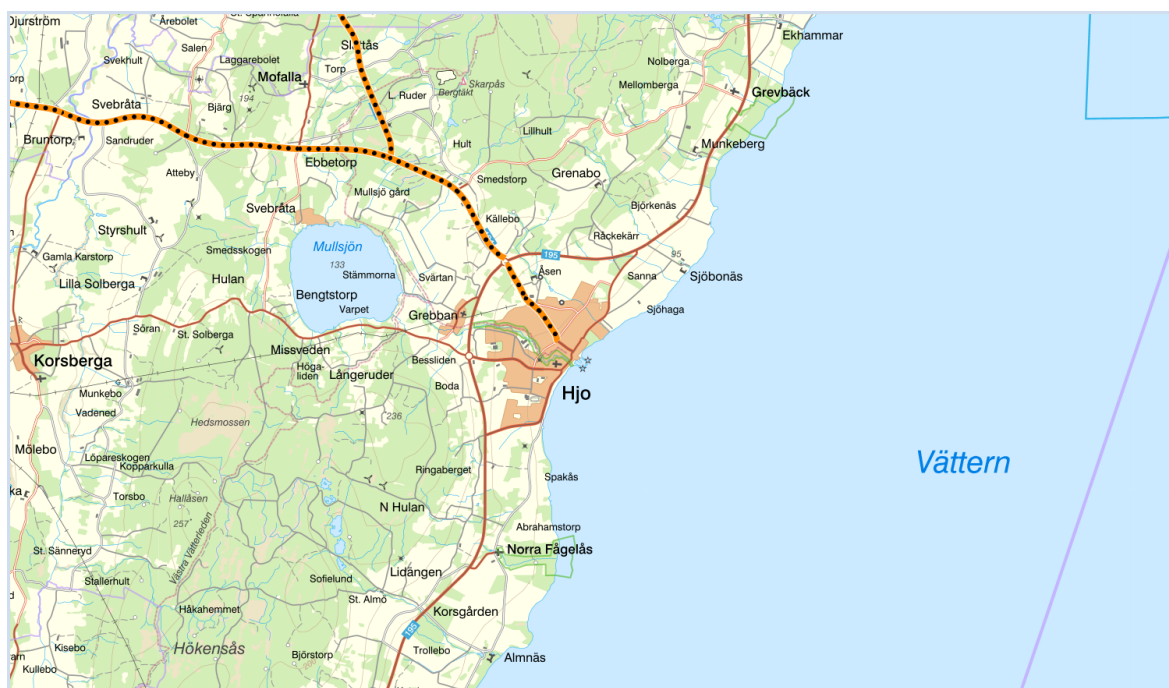

Bild 6. Transportleder för farligt gods, Hjo. [6]

3.3.4 Riskbild

En stor del av centrala Hjo utgörs av äldre trähusbebyggelse med korta eller inga avstånd mellan byggnader. Bebyggelsen är från 1700- och 1800-talen.

I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen samt en farlig verksamhet i Emballator Tectubes Sweden AB.

3.3.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Hjo kommun finns en deltidsstyrka, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän. Brandstationen är placerad centralt i Hjo tätort. Det finns även en båt samt förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 4 (11 meter) med hjälp av steg. Utöver detta finns ett räddningsvårn i Blikstorp som inkallas via tjänsteplikt.

3.4 Tibro kommun

Knappt två mil öster om Skövde ligger Tibro kommun. Genom tätorten Tibro flyter ån Tidan. I Tibro finns en unik kompetens om möbler, inredning och logistik. Ingen annanstans i Norden är koncentrationen av företag i möbelbranschen så stor som här. [13]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden samt friluftsanläggningar. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, större samlingslokaler och industrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

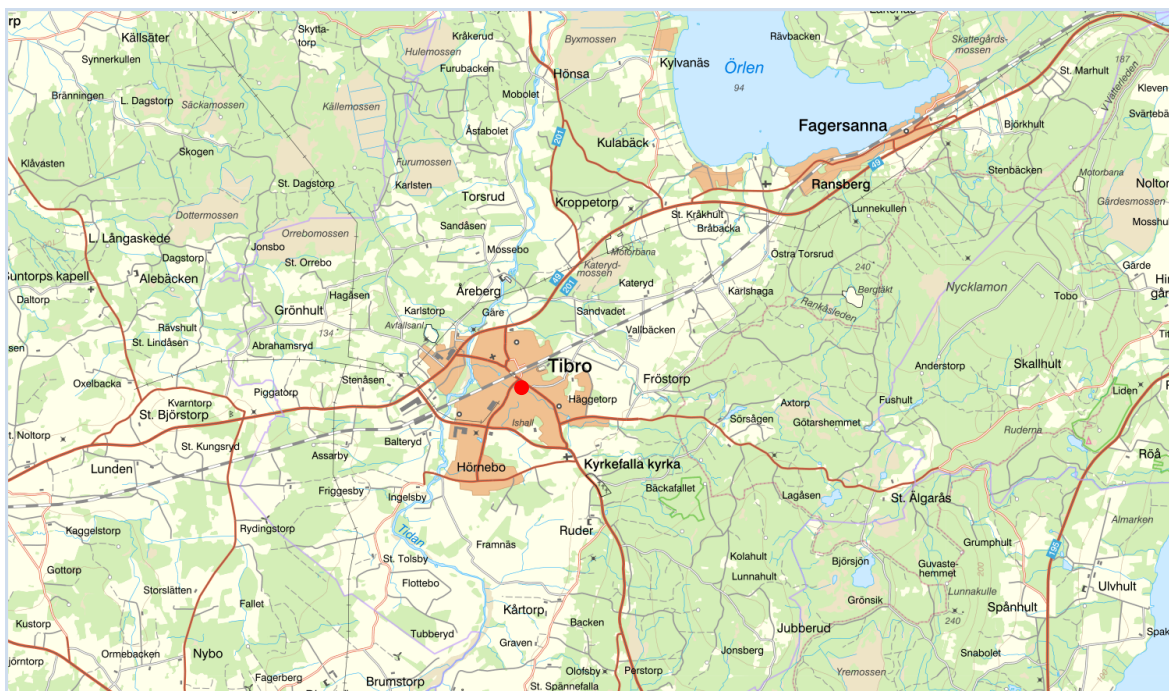

Bild 7. Karta, Tibro. [6]

3.4.1 Kommungruppsindelning

Tibro kommun tillhör Grupp C7 - ”Pendlingskommun nära mindre stad/tätort” i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Tibro kommun utgörs av Degerfors, Gnosjö, Markaryd, Munkedal och Smedjebacken som närmast mindre kommuner och Vårgårda, Sävsjö, Oxelösund, Bromölla och Tidaholm, som närmast större kommuner.

3.4.2 Demografi

I Tibro kommun finns två tätorter Tibro och Fagersanna, se tabell nedan. Total befolkningensmängd i kommunen är 11 110 invånare [8] och kommunen täcker en yta på 220 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Fagersanna	676
Tibro	8 483

Tabell 4. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Tibro kommun per 2017-12-31 [8]

3.4.3 Kommunikationer

Väg 49 är den större väg som går genom Tibro kommun. Vägen fortsätter till Askersund via Karlsborg och utgör sekundär väg för transport av farlig gods från Skövde. I övrigt består kommunikationsmöjligheterna av mindre vägar. [10]

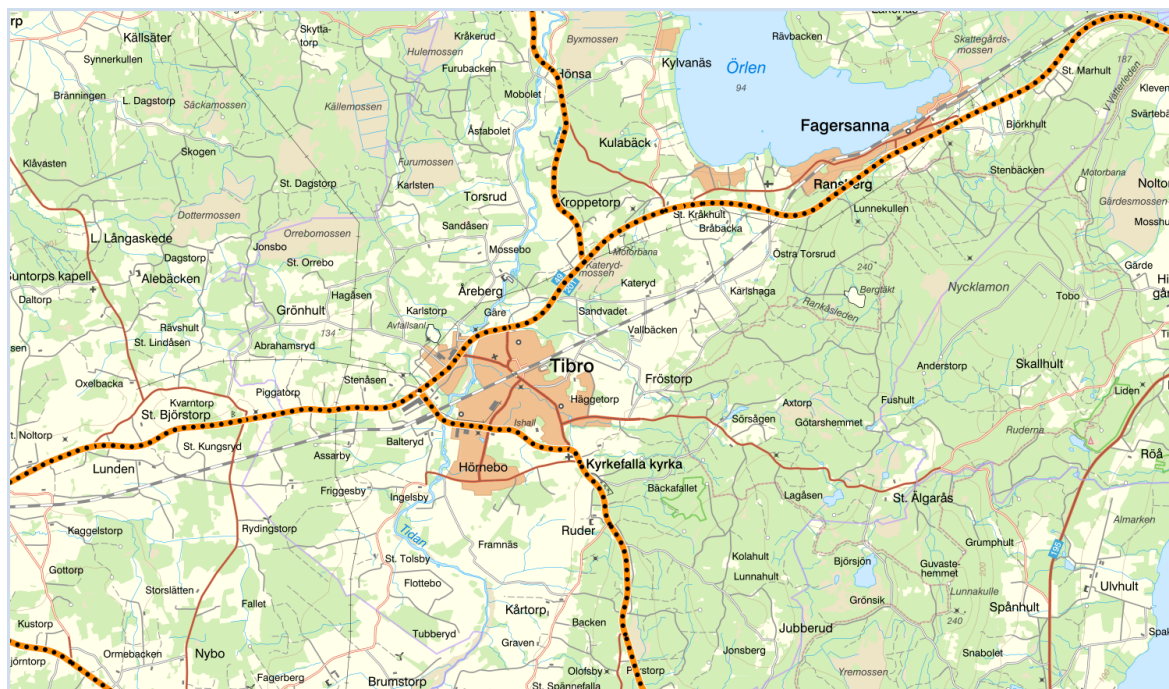

Bild 8. Transportleder för farligt gods, Tibro. [6]

3.4.4 Riskbild

Tibro är Skandinaviens största logistikcentrum för möbelindustrin, vilket innebär en stor andel transporter via väg till och från Tibro. Nio av tio svensktillverkade möbler passerar Tibro på sin väg från tillverkare till butiker och konsumenter. [13]

I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen samt en Sevesoverksamhet av lägre kategorin i bergtäkten Karlshaga.

3.4.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Tibro kommun finns en deltidstyrka, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän. Brandstationen är placerad centralt i Tibro tätort. Det finns även förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 5 (16 meter) med hjälp av höjdfordon.

3.5 Karlsborgs kommun

Karlsborgs kommun ligger invid Vätterns strand och har en strandremsa på 350 km. Staden Karlsborg har en militärisk historia och Karlsborgs fästning är en av landets bäst bevarade fästningar. Idag bedriver Försvarsmakten verksamhet i flera delar av kommunen. I Karlsborg mynnar Göta kanal ut i Vättern. I Karlsborg finns stora delar av Tivedens nationalpark. [14]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden samt friluftsanläggningar. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, samlingslokaler och industrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

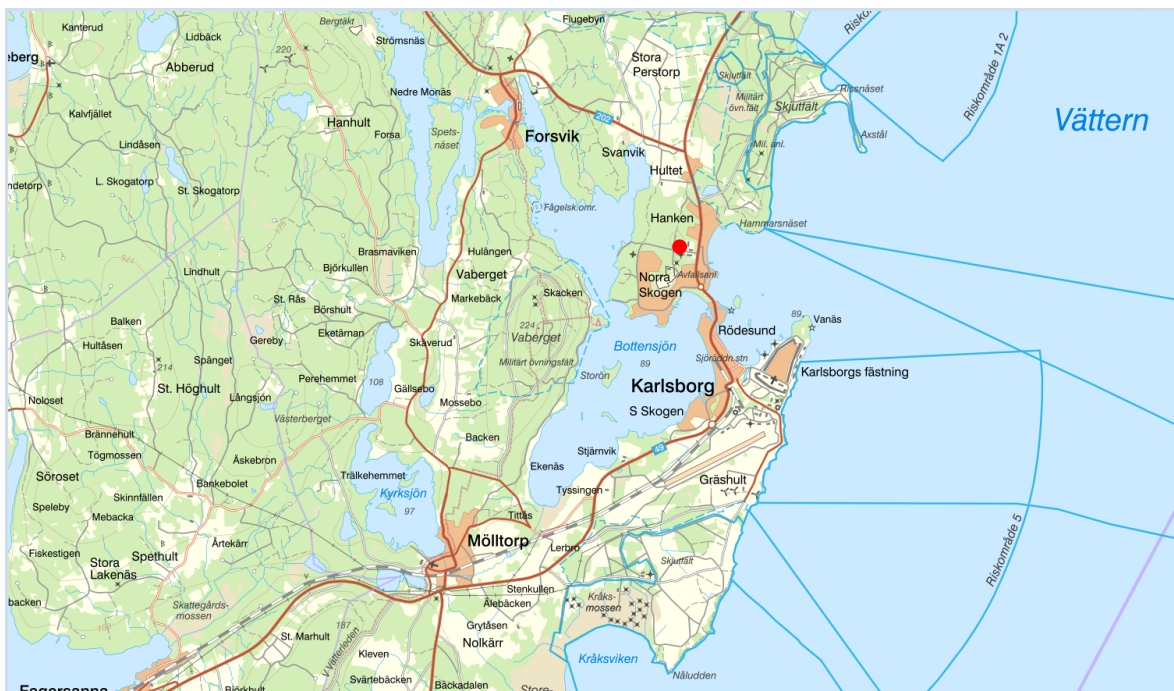

Bild 9. Karta, Karlsborg. [6]

3.5.1 Kommungruppsindelning

Karlsborgs kommun tillhör Grupp C7 - ”Pendlingskommun nära mindre stad/tätort” i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Karlsborgs kommun utgörs av Ödeshög, Boxholm, Essunga, Norberg och Högsby som närmast mindre kommuner och Torsås, Vadstena, Kungsör, Vingåker och Emmaboda som närmast större kommuner.

3.5.2 Demografi

I Karlsborgs kommun finns totalt fyra tätorter, se tabell nedan. Totala befolkningmängden i kommunen är 6 954 invånare [8] och kommunen täcker en yta på 406 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Forsvik	335
Karlsborg	3 757
Mölltorp	1 085
Udenäs	244

Tabell 5. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Karlsborgs kommun per 2017-12-31 [8]

3.5.3 Kommunikationer

Väg 49 är den större väg som går genom Karlsborgs kommun. Väg 49 fortsätter sedan till Askersund och utgör väg för transport av farligt gods. I övrigt består kommunikationsmöjligheterna av mindre vägar. [10]

Bild 10. Transportleder för farligt gods, Karlsborg. [6]

3.5.4 Riskbild

I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen samt Sevesoverksamheter av lägre kategorin i Nammo Vanäsverken AB samt bergtälten Brosundet Forsvik. Det finns, utöver Sevesoverksamheterna, två farliga verksamheter i kommunen, Provplats Karlsborg och Edet dammanläggning.

I Karlsborg finns två militära flygplatser, dels Karlsborgs flygplats (tidigare Västgöta flygflottilj F6) och dels Flugebyns flygfält. Karlsborgs flygplats är en riktig flygplats med asfalterad bana och tillhörande faciliteter medan Flugebyns flygfält är ett gräsfält.

3.5.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Karlsborgs kommun finns en deltidstyrka, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän. Det finns även en båt samt förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 6 (19 meter) med hjälp av höjdfordon.

Brandstationen är placerad norr om tätorten Karlsborg. På grund av brandstationens placering i förhållande till tätorten samt kommunens geografisk utformning har styrkan i Karlsborg en anspänningstid på 7 minuter istället för 5 minuter. Utöver deltidstyrkan i Karlsborg finns ett räddningsvårn i Udenäs. Räddningsvårnmännen inkallas via tjänsteplikt.

3.6 Töreboda kommun

Töreboda kommun är belägen mellan Väneren och Vättern. I tätorten Töreboda korsar västra stambanan Göta kanal. Här finns flera gästhamnar längst med kanalen, vilket gör Töreboda till en välbesökt turistort på sommaren. [15]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden samt friluftsanläggningar. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, samlingslokaler och industrier i kommunen.

Röd prick i bild nedan visar positionen för huvudtätortens brandstation.

Bild 11. Karta, Töreboda. [6]

3.6.1 Kommungrupsindelning

Töreboda kommun tillhör Grupp C7 - ”Pendlingskommun nära mindre stad/tätort” i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Töreboda kommun utgörs av Vadstena, Kungsör, Vingåker, Emmaboda och Mellerud som närmast mindre kommuner och Nordanstig, Degerfors, Gnosjö, Markaryd och Munkedal som närmast större kommuner.

3.6.2 Demografi

Töreboda kommun består av tre tätorter, se tabell nedan. Kommunen som helhet har en befolkning på 9 414 invånare [8] och en yta på 541 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Moholm	636
Töreboda	4 694
Älgårås	400

Tabell 6. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Töreboda kommun per 2017-12-31 [8]

3.6.3 Kommunikationer

Västra stambanan passerar rakt igenom Töreboda kommun. Väg 200 och väg 202 går genom tätorten Töreboda. Övriga kommunikationsmöjligheter utgörs av mindre vägar. Delar av väg 202 utgör transportled för farligt gods. [10]

Bild 12. Transportleder för farligt gods, Töreboda. [6]

3.6.4 Riskbild

I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen samt två farliga verksamheter i Källbergs industri AB samt Göta kanal dammanläggning.

Stambanan går genom kommunen, där förutom person- och godståg även farligt gods transporteras.

3.6.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Töreboda kommun finns en deltidstyrka, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän. Brandstationen är placerad centralt i Töreboda tätort. Det finns även förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 5 (16 meter) med hjälp av höjdfordon. Utöver detta finns ett räddningsvärn i Moholm där räddningsvärmännen inkallas via tjänsteplikt.

3.7 Gullspångs kommun

Längst norr ut i räddningstjänstförbundet ligger Gullspångs kommun. Kommunen har två huvdtätorter, Hova respektive Gullspång. Kommunen bjuder på en kulturrik bygd med nära till vatten och en storslagen natur med vandrings- och cykelleder. Västra delen av kommunen sträcker sig till Vänerns strand. [17]

I kommunen finns tillgång till normal kommunal serviceverksamhet som förskolor, grundskolor, äldreboenden, vårdcentraler, behovsprövade boenden samt friluftsanläggningar. Utöver detta finns bland annat drivmedelsanläggningar, hotell, samlingslokaler och industrier i kommunen.

Röd prick i bilderna nedan visar positionen för huvdtätorternas brandstationer.

Bild 13. Karta, Gullspång. [6]

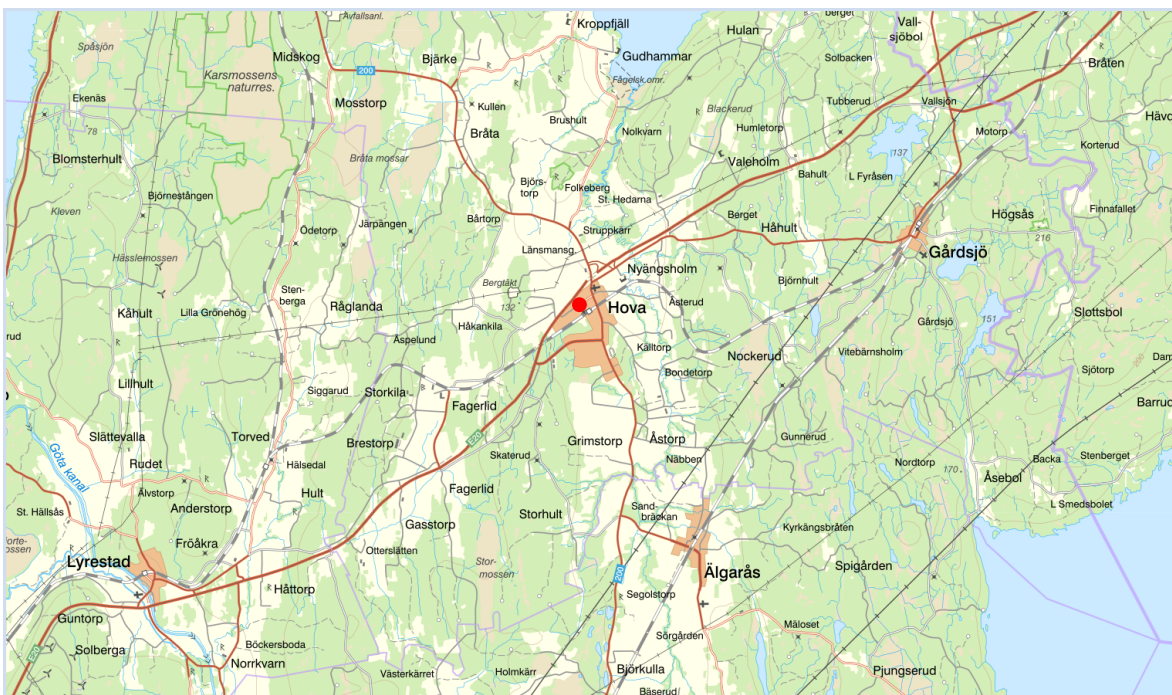

Bild 14. Karta, Hova. [6]

3.7.1 Kommungruppsindelning

Gullspångs kommun tillhör Grupp C7 - "Pendlingskommun nära mindre stad/tätort" i kommungruppsindelningen för 2017, dvs. kommuner där minst 30 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i annan mindre ort och/eller där minst 30 procent av den sysselsatta dagbefolkningen bor i annan kommun. [7]

De tio kommuner som är jämförbara med Gullspångs kommun utgörs av Ydre, Storfors, Skinnskatteberg och Ljusnarsberg som närmast mindre kommuner och Ödeshög, Boxholm, Essunga, Norberg, Högsby och Torsås som närmast större kommuner.

3.7.2 Demografi

Gullspångs kommun består av tre tätorter, se tabell nedan. Kommunen som helhet har en befolkning på 5 280 invånare [8] och en yta på 316 kvadratkilometer. [9]

Tätort	Folkmängd 2017-12-31
Gullspång	1 573
Hova	1 283
Otterbäcken	686

Tabell 7. Befolkningsfördelning mellan tätorter i Gullspångs kommun per 2017-12-31 [8]

3.7.3 Kommunikationer

Väg 26 går från Mariestad och vidare upp genom Gullspångs kommun och passerar tätorterna Otterbäcken och Gullspång. Väg E20 går genom Gullspångs kommun åt nordöst och passerar tätorten Hova. Genom kommunen och tätorten Hova går Västra stambanan. Väg 200 går mellan Gullspång och Hova. Kinnekullebanan är en ej elektrificerad järnväg, för persontransporter, som kommer från Lyrestad i Mariestads kommun passerar genom Hova tätort och ansluter till Västra stambanan i Gårdsjö. Västra stambanan, Väg 26, E20 och väg 200 utgör samtliga transportled för farligt gods. [10]

Bild 15. Transportleder för farligt gods, Gullspång. [6]

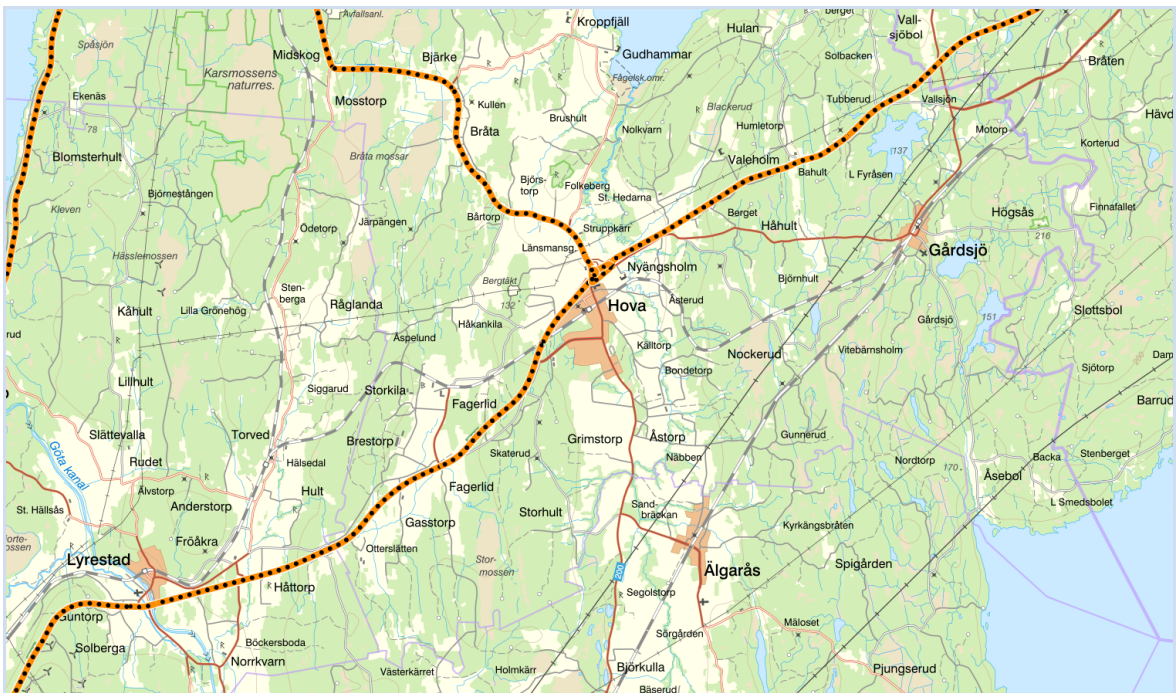

Bild 16. Transportleder för farligt gods, Hova. [6]

3.7.4 Riskbild

Stambanan går genom Gullspångs kommun där, förutom person- och godståg, även farligt gods transporteras. I kommunen finns industrier som hanterar farliga ämnen. Gullspångsälven rinner genom Gullspång och i Gullspångs tätort finns Gullspångs kraftverk. Kraftstationen har en fallhöjd på 21 m, en kapacitet på 40 MW och har en normal årsproduktion på ca 98 GWh.

3.7.5 Resurser för räddningsinsatser i kommunen

I Gullspångs kommun finns två deltidsstyrkor, bestående av en styrkeledare och fyra brandmän vardera. Deltidsstyrkorna är placerade i Gullspång respektive Hova. Brandstationerna är placerade centralt i Gullspångs respektive Hova tätort. Styrkan i Hova är specialiserad på järnvägsolyckor. Det finns i kommunen även förmåga för utrymning via räddningstjänstens stegutrustning upp till våning 4 (11 meter) med hjälp av stege. Utöver detta finns en båt i Gullspång samt ett räddningsvårn på Storön där räddningsvårnmännen inkallas via tjänsteplikt.

4 Statistik, Räddningstjänsten Östra Skaraborg

I följande avsnitt presenteras statistik gällande insatser inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Statistik presenteras dels för varje enskild medlemskommun och dels sammanlagt för förbundet. Fördelningen mellan de frekventa händelserna för de olika kommunerna och hela förbundet presenteras.

4.1 Folkmängdsutveckling

I diagrammet nedan presenteras folkmängdsutvecklingen för förbundet medlemskommuner samt för hela förbundet under perioden 2012–2017. Utvecklingen har ökat för samtliga kommuner. Den största procentuella ökningen har skett i Skövde med 5 % och den minsta i Gullspång med 1 %.

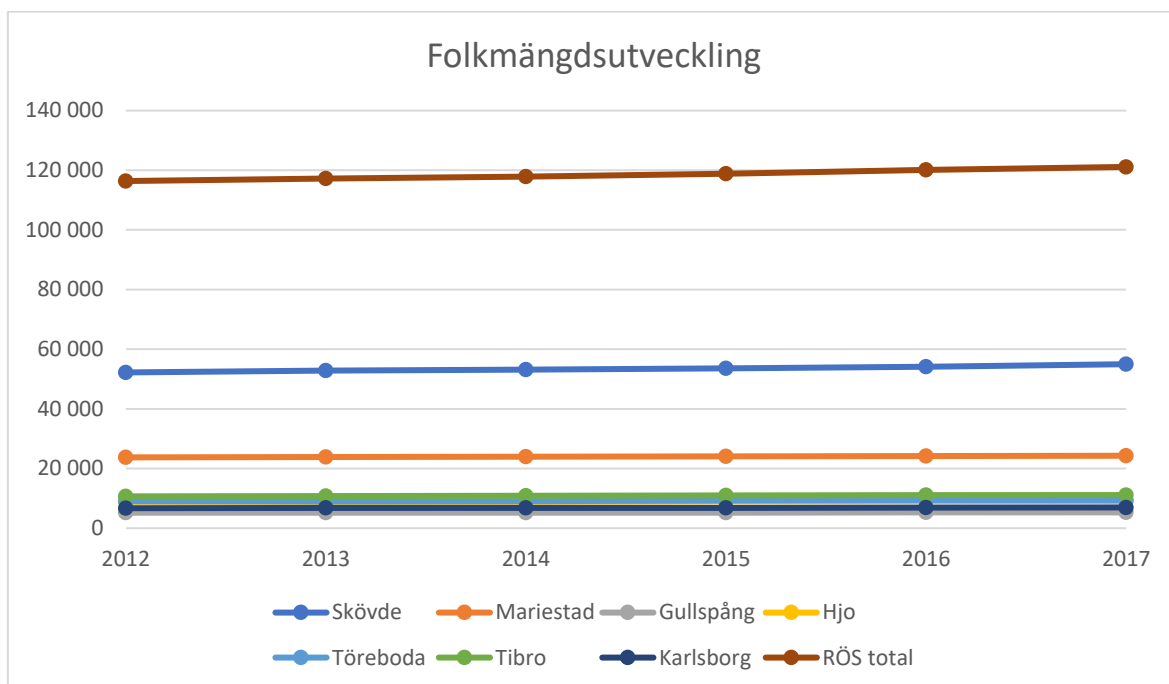

Diagram 1: Folkmängdsutveckling i förbundet medlemskommuner under 2012–2017. [8]

4.1.1 Boendemiljö

Nedan visas fördelningen av andelen hushåll i flerbostadshus och småhus för förbundets medlemskommuner år 2012. Även medelvärde för kommunerna ses.

I alla kommuner utom i Skövde bor den största andel hushåll i småhus. Gullspång har störst andel hushåll boende i småhus på 74 % medan Skövde har störst andel hushåll boende i flerbostadshus på 57 %. Medelvärdet för hushåll i småhus är 61 % och för flerbostadshus är det 39 %.

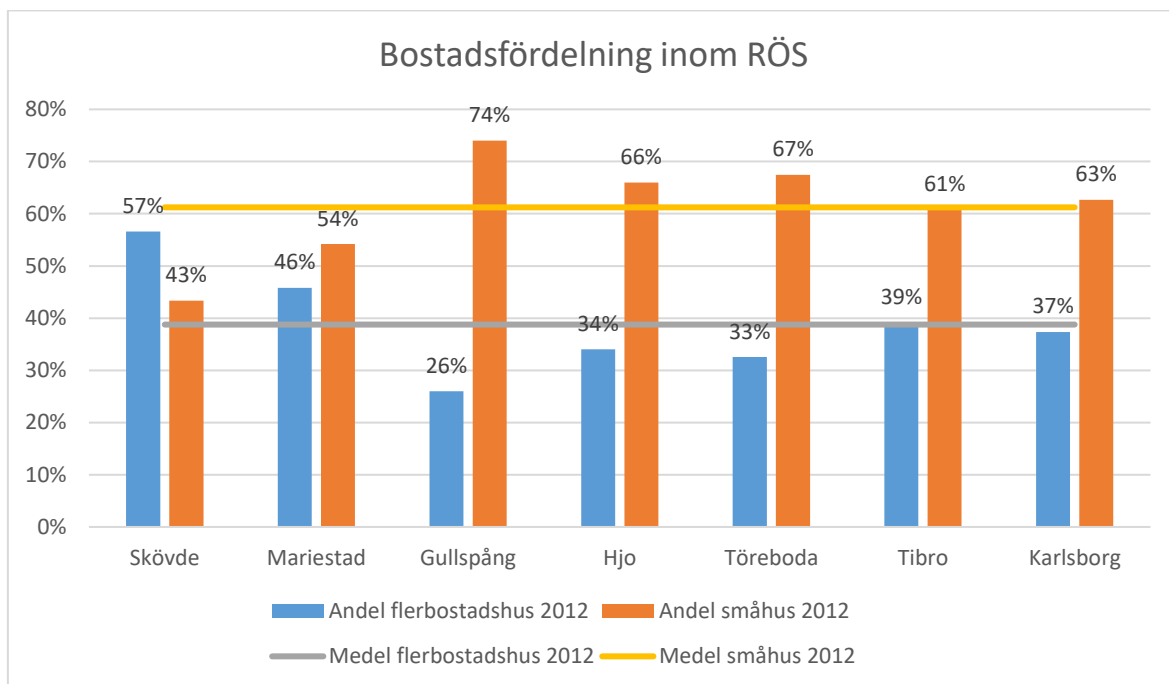

Diagram 2: Andelen boende i flerbostadshus och småhus i samtliga kommuner inom RÖS 2012. [8]

4.1.2 Invånare per kvadratkilometer

Nedan presenteras antalet invånare per kvadratkilometer för varje kommun och för hela förbundet. Flest bor det i Skövde och minst i Gullspång, Töreboda och Karlsborg.

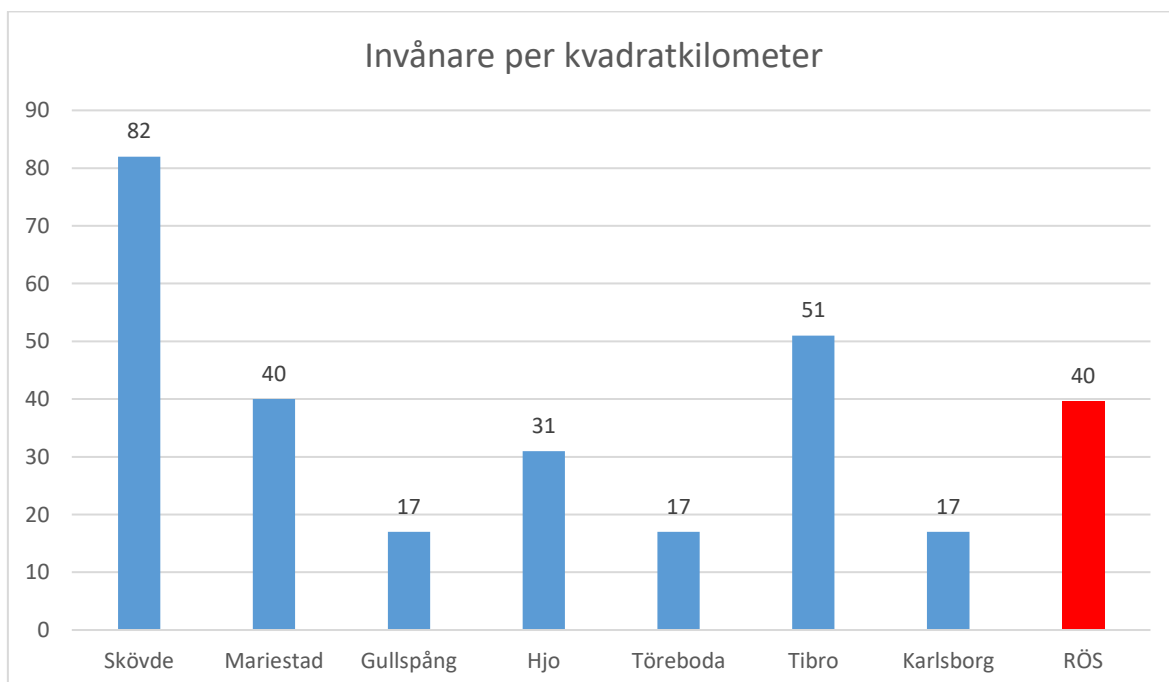

Diagram 3. Invånare per kvadratkilometer för RÖS medlemskommuner samt RÖS 2017. [8]

4.2 Antal insatser

I följande avsnitt presenteras totala antalet insatser för varje kommun samt uppdelningen av frekventa och mindre frekventa händelser.

4.2.1 Antal insatser 2017

Fördelningen av antal insatser per kommun under 2017 presenteras nedan. Skövde kommun står för nästan hälften av alla insatser, medan Karlsborg och Hjo har lägst antal insatser, med 5 % vardera.

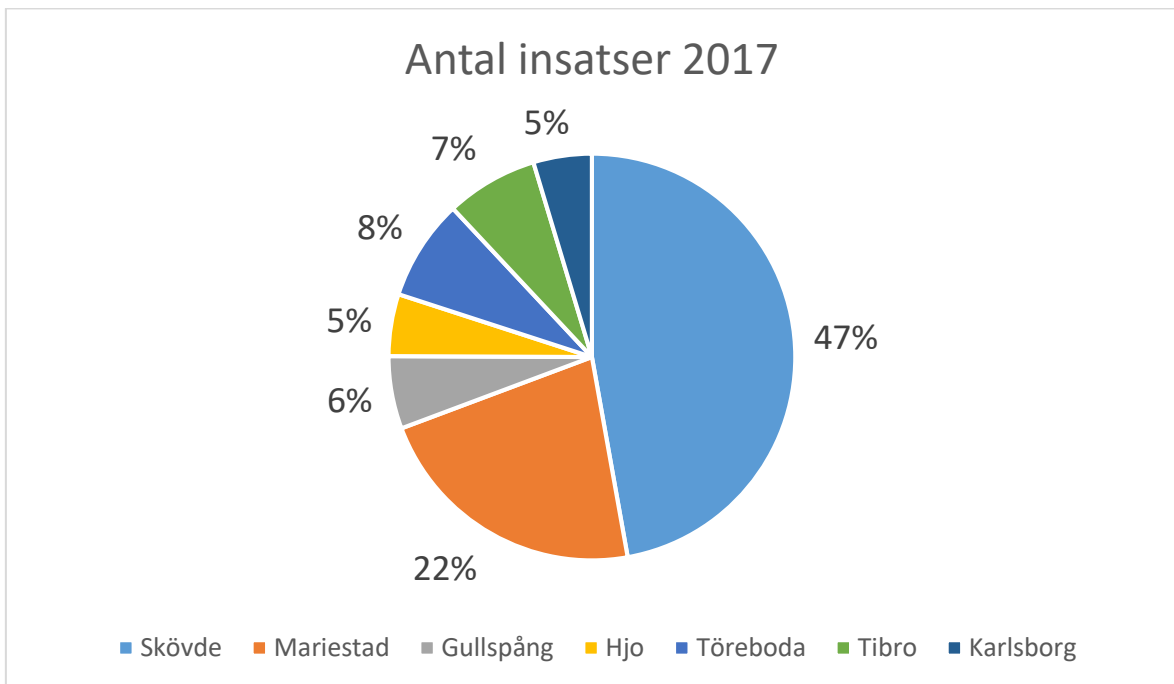

Diagram 4. Antal insatser i RÖS medlemskommuner under 2017. [16]

4.2.2 Antal insatser per år

Nedan redovisas antal räddningsinsatser totalt per år för varje kommun mellan 2012 och 2017. Antalet insatser har varit ungefär samma under åren med undantag för Gullspångs kommun där antalet ökade kraftigt från 59 till 127 mellan 2014 och 2015. Medelvärdet för förbundet ligger högre än för resten av riket under samtliga år.

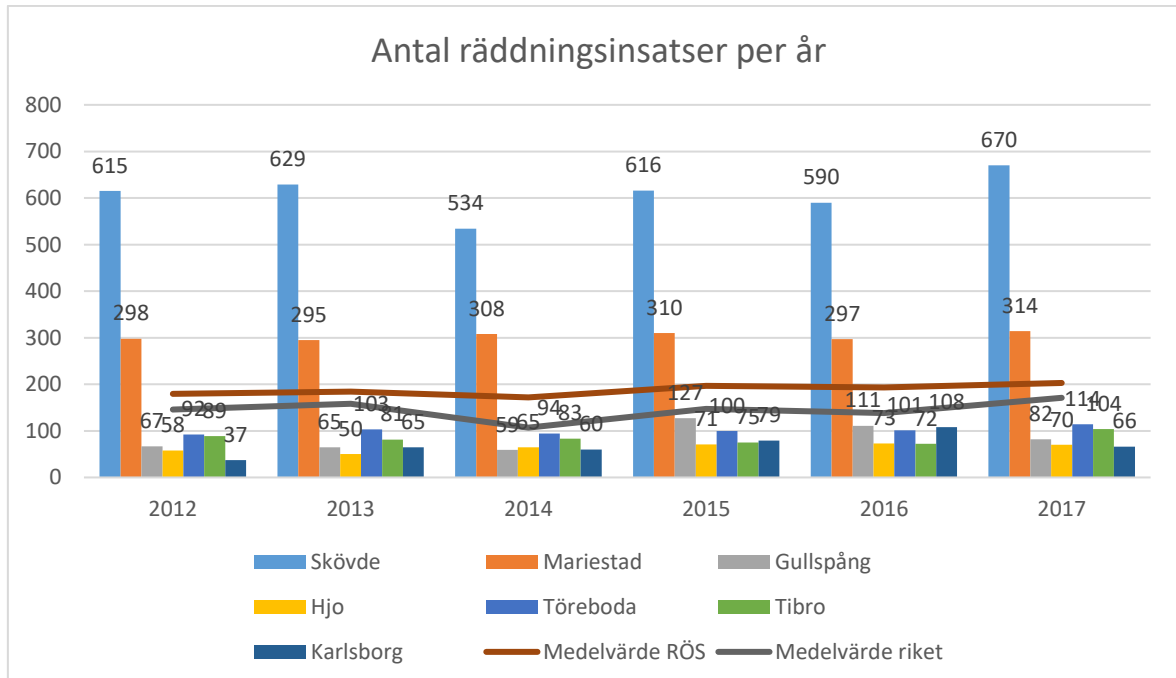

Diagram 5. Antal insatser per år för respektive kommun mellan 2012–2017. [16]

4.2.3 Antal insatser per år och 1000 invånare

Nedan redovisas antal räddningsinsatser totalt per 1000 invånare och år för varje kommun mellan 2012 och 2017. Precis som gällande antal insatser per år ses även här den markanta ökningen i Gullspångs kommun mellan 2014 och 2015. Medelvärdet för förbundet ligger under medelvärdet för resten av riket under samtliga år.

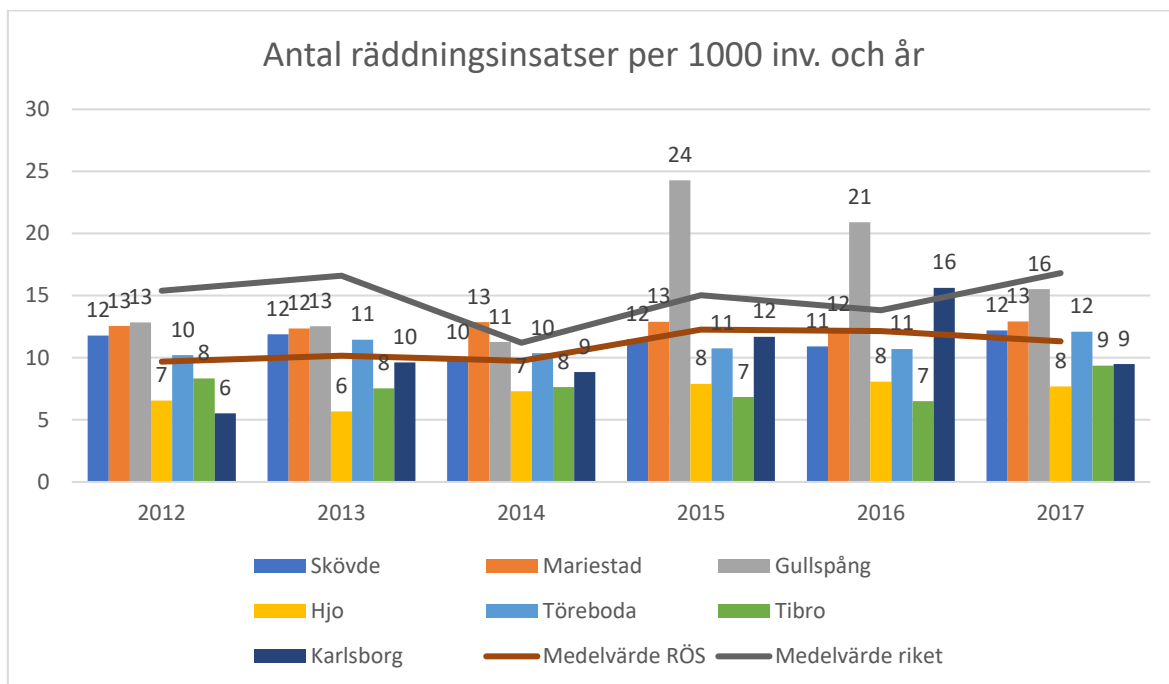

Diagram 6. Antal insatser per 1000 inv. och år för respektive kommun mellan 2012–2017. [16]

4.3 Frekventa händelser

De händelser som inträffar mer frekvent presenteras i detta kapitel. Statistik presenteras för varje kommun samt hela förbundet. I kapitel 4.7 *Fördelning av frekventa händelser* ses hur fördelningen mellan de frekventa händelserna ser ut.

4.3.1 Brand i byggnad

I följande avsnitt presenteras statistik rörande brand i byggnad. En utförligare presentation ges över när på året, vilken veckodag och när på dygnet som bränder skett.

Sett till antalet larm om brand i byggnad sker flest i Skövde och Mariestad. Övriga kommuner ligger under medelvärdet (35st) för riket.

Sett till antalet larm om brand i byggnad per 1000 invånare sker det, i Gullspångs kommun, dubbelt så många larm jämfört med riket. I Skövde, Hjo samt Karlsborg sker färre händelser än jämfört med riket.

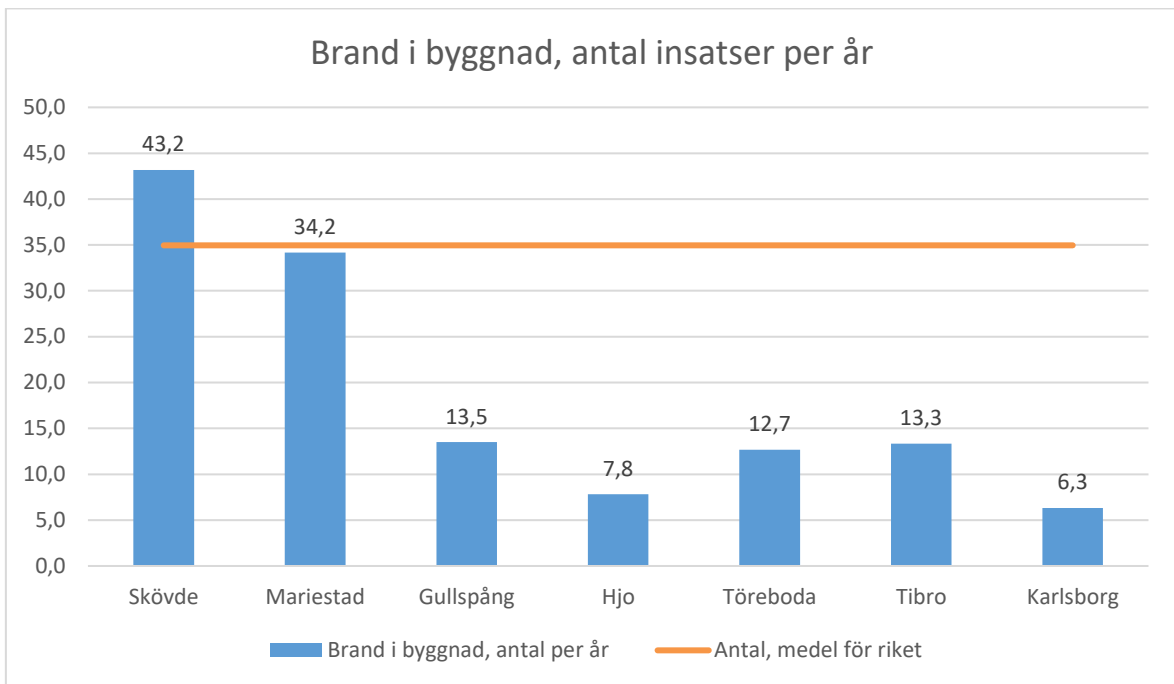

Diagram 7. Brand i byggnad, antal insatser per år, 2012-2017. [16]

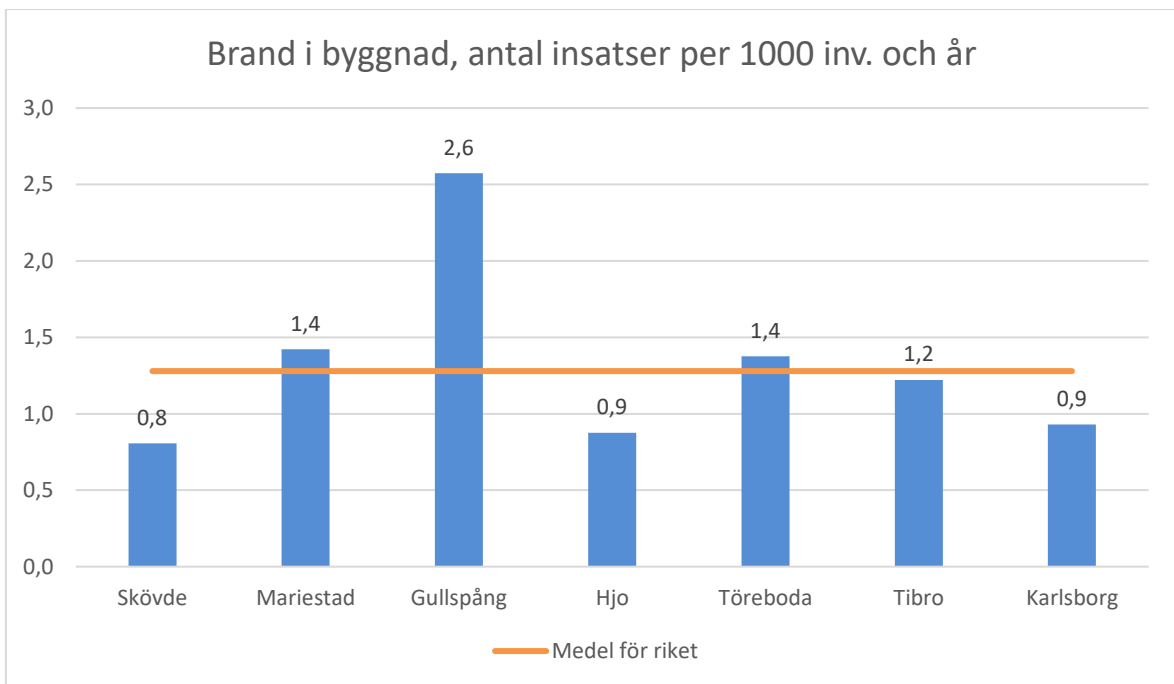

Diagram 8. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, 2012-2017. [16]

4.3.1.1 Brand i byggnad per månad

Nedan visas när på året som insatser gällande brand i byggnad skett mellan 2012 och 2017. Viss variation sker under året där det högsta medelvärdet för förbundets kommuner är i januari och det näst högsta i juni och december.

Sett till antal insatser per 1000 invånare är medelvärdet för förbundet likvärdigt med medelvärdet för riket. Bland förbundets kommuner sticker Gullspångs kommun ut med ett betydligt större antal de flesta månader bortsett från februari, oktober och november. Även Töreboda kommun överskrider medelvärdet för förbundet samt riket i januari med nästa det dubbla.

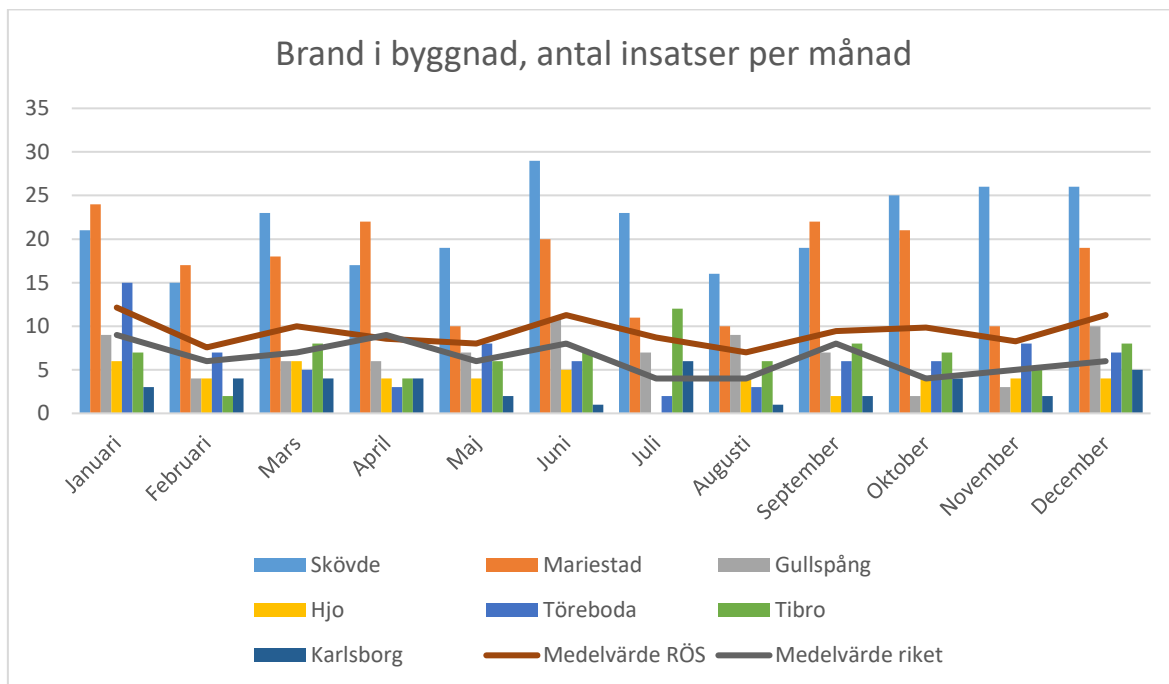

Diagram 9. Brand i byggnad, antal insatser per år, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

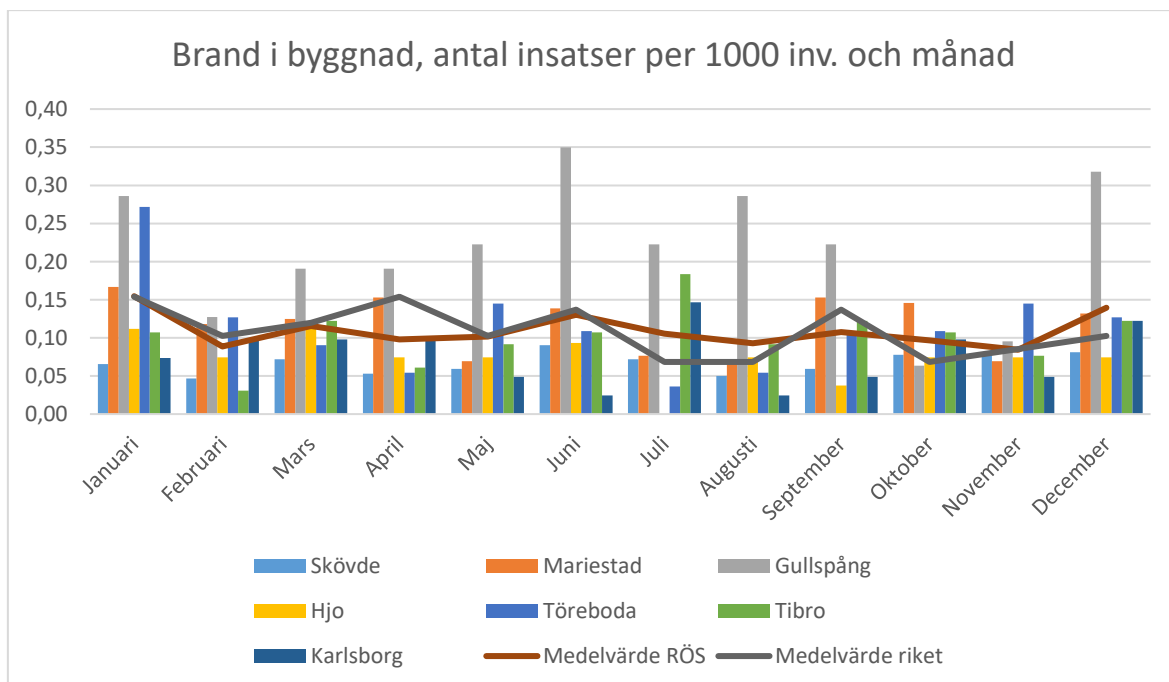

Diagram 10. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

4.3.1.2 Brand i byggnad per veckodag

Nedanstående diagram visar fördelningen av händelsen brand i byggnad över veckodagar. Generellt kan en liten minskning ses på söndagar, medan övriga veckodagar har relativt lika värden. Den kommun som har högst antal bränder per 1000 invånare samtliga veckodagar är Gullspång.

Medelvärdet för förbundet skiljer sig något jämfört med riket. Antalet insatser är ungefär samma, men det skiljer sig under vilka dagar bränderna sker. Till exempel sker en minskning av antalet insatser i förbundet på onsdagar, medan antalet ökar i landet.

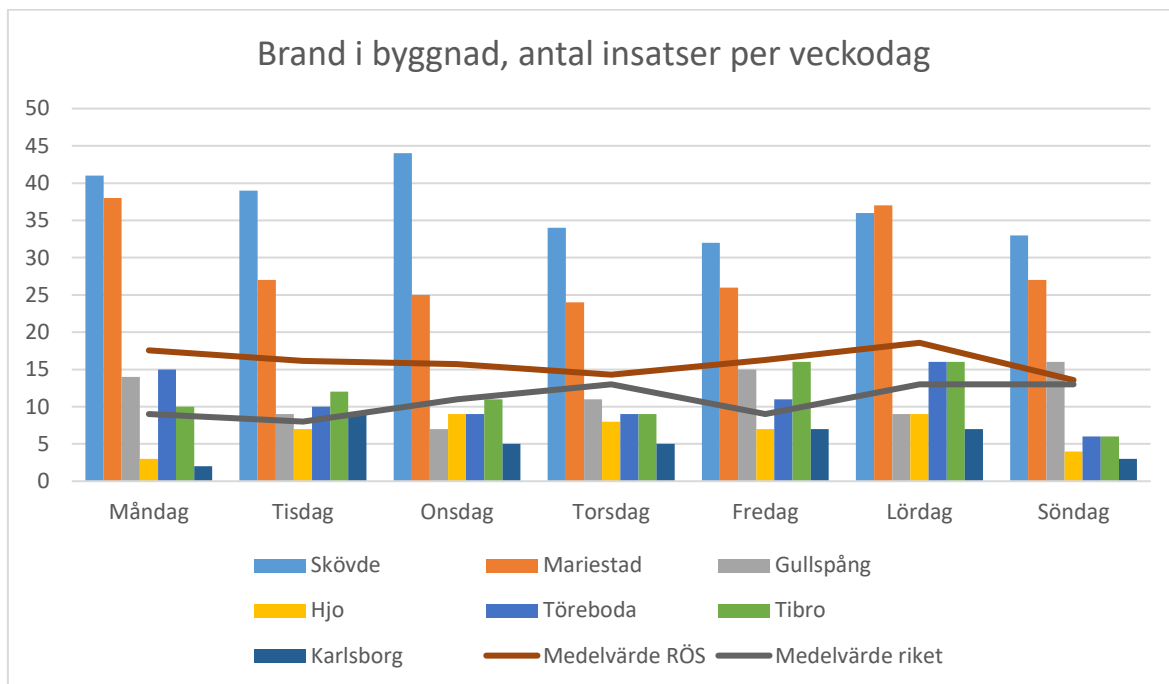

Diagram 11. Brand i byggnad, antal insatser per år, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

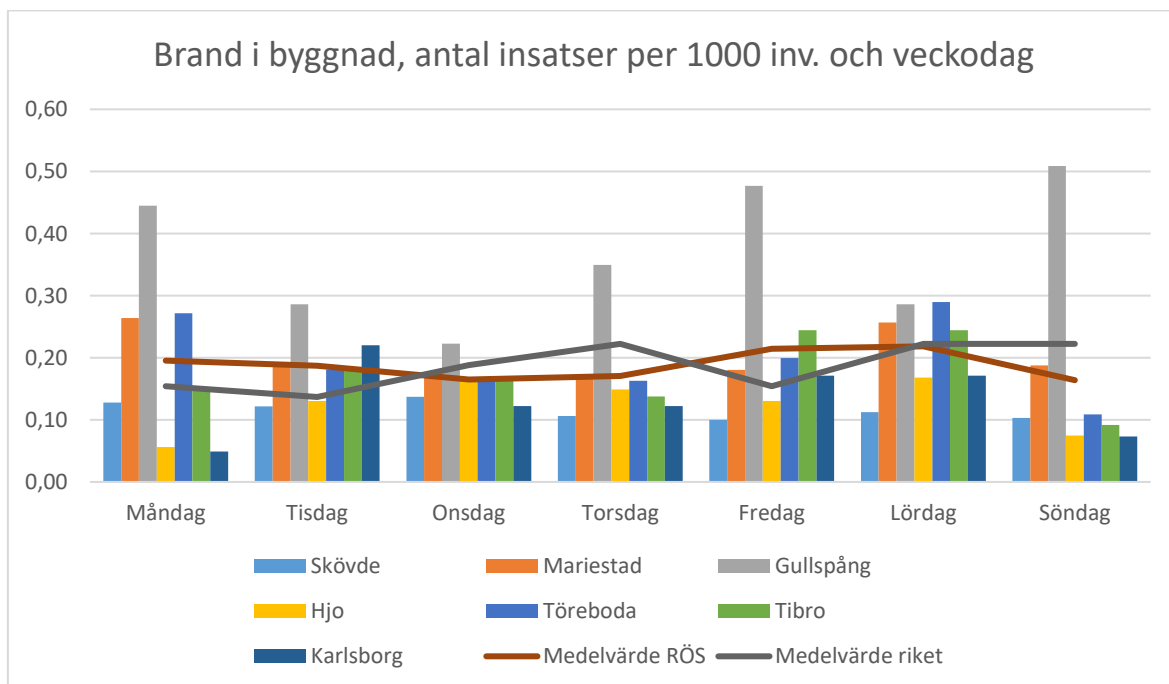

Diagram 12. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.1.3 Brand i byggnad per timma

I nedanstående diagram har dygnet delats upp i sex delar om fyra timmar. Antalet insatser i förbundet är störst mellan 16–20 och det är även högst i riket under denna tid. Generellt sker mindre bränder nattetid, medan fler sker på eftermiddagen och kvällen.

Sett till antalet insatser per timma och per 1000 invånare sticker Gullspångs kommun ut med generellt fler insatser samtliga timmar under dygnet.

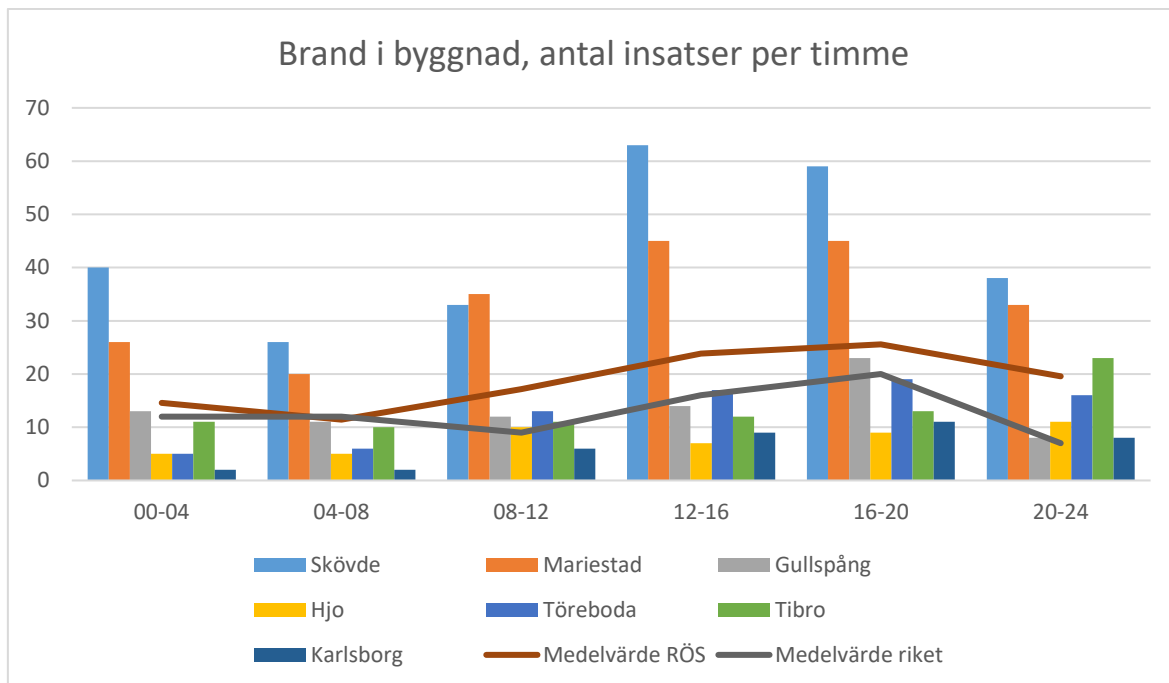

Diagram 13. Brand i byggnad, antal insatser per år, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

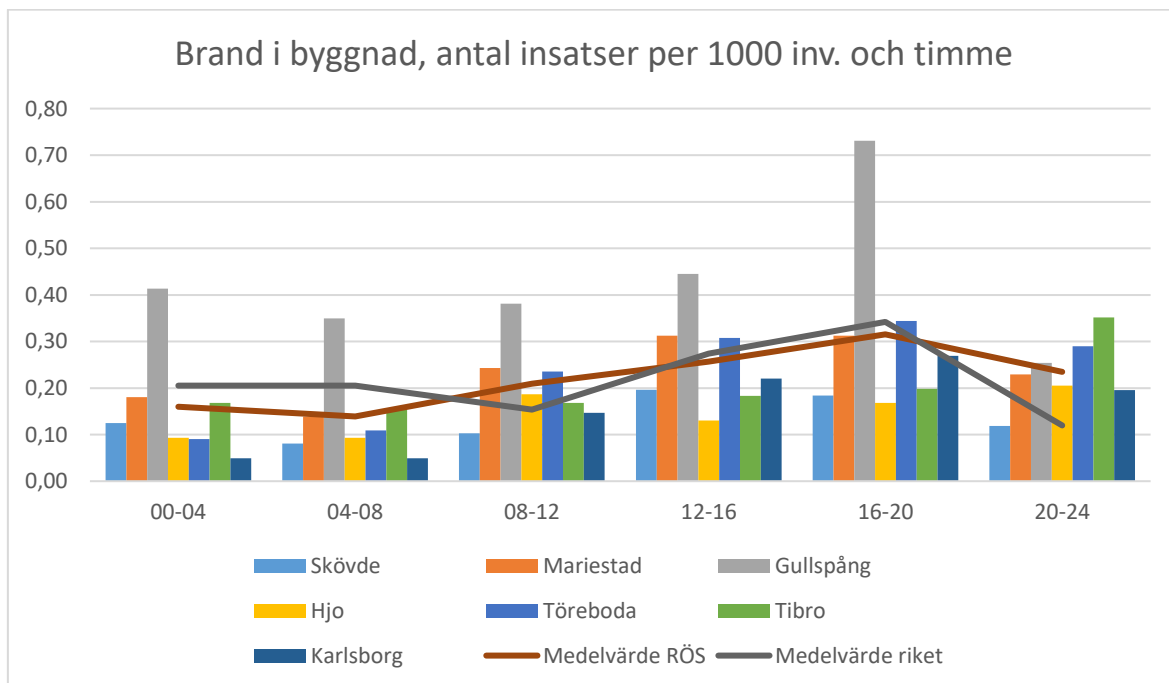

Diagram 14. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.2 Brand i annat än byggnad

I kategorin brand i annat än byggnad ingår till exempel skogsbrand, brand i terräng, brand i container, fordon eller papperskorg. Högsta antalet insatser per 1000 invånare är i Gullspång, Töreboda och Karlsborg, vilka samtliga ligger över medel för riket.

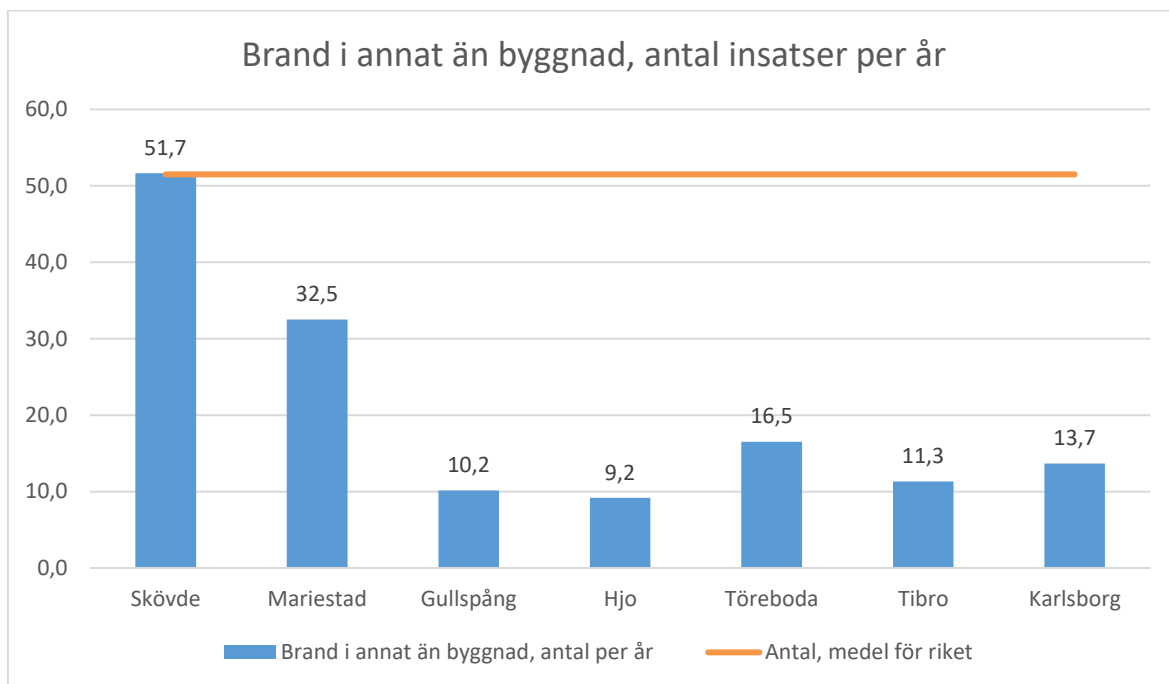

Diagram 15. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år, 2012-2017. [16]

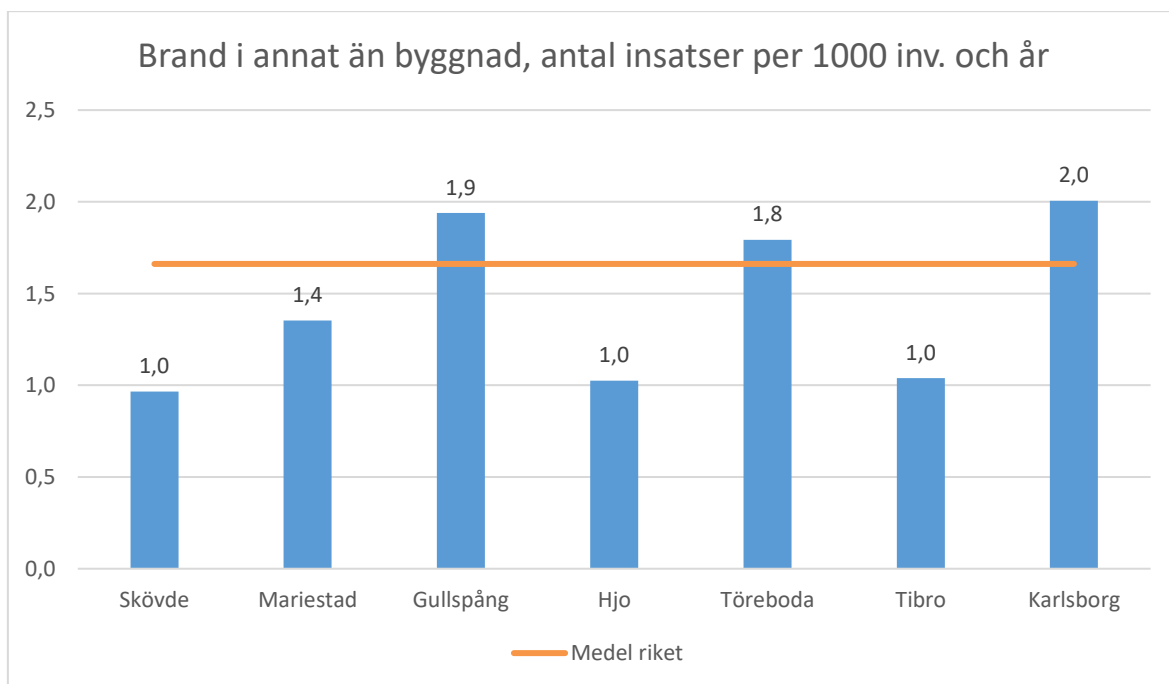

Diagram 16. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017. [16]

4.3.2.1 Brand i annat än byggnad per månad

Nedan ses fördelningen av insatser per månad. Generellt har antalet ökat under sommarmånaderna och minskat under resterande månader. Medelvärdet för förbundet ligger under rikets medel med undantag från fyra månader; februari, juli, oktober och december. Bland förbundets medlemskommuner är det främst Gullspång och Karlsborg som utmärker sig. Antalet per 1000 invånare är här relativt högt under sommarmånaderna.

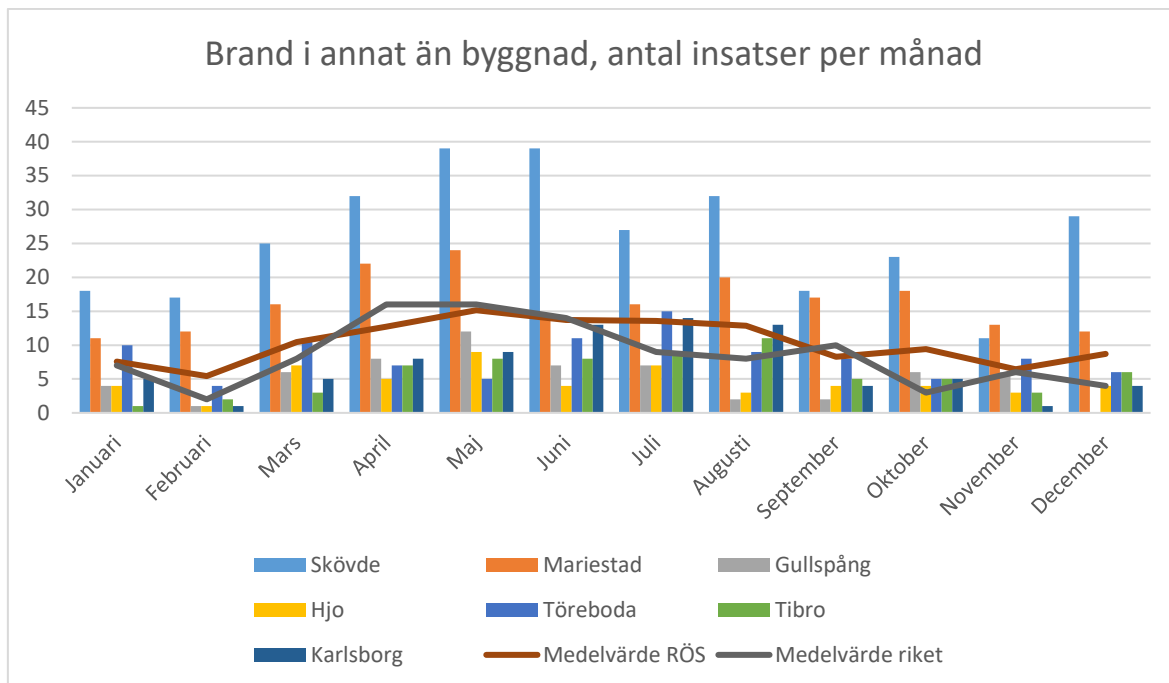

Diagram 17. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

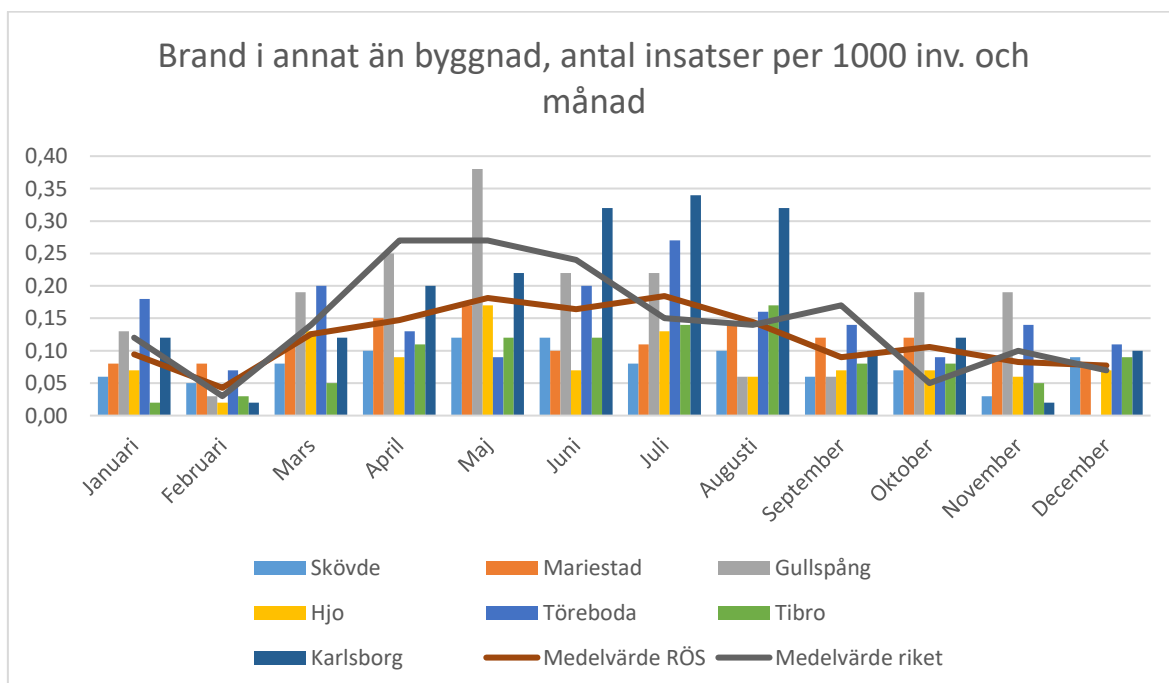

Diagram 18. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på månad, 2012-2017. [16]

4.3.2.2 Brand i annat än byggnad per veckodag

Medelvärdet för förbundet ligger under medel för riket samtliga veckodagar sett till antalet insatser per 1000 invånare. Generellt är medelvärdet i förbundet lägst under onsdag och torsdag, vilket också följer medel för riket. De kommuner som ligger över medelvärdet för riket per 1000 invånare är Gullspång, Töreboda och Karlsborg.

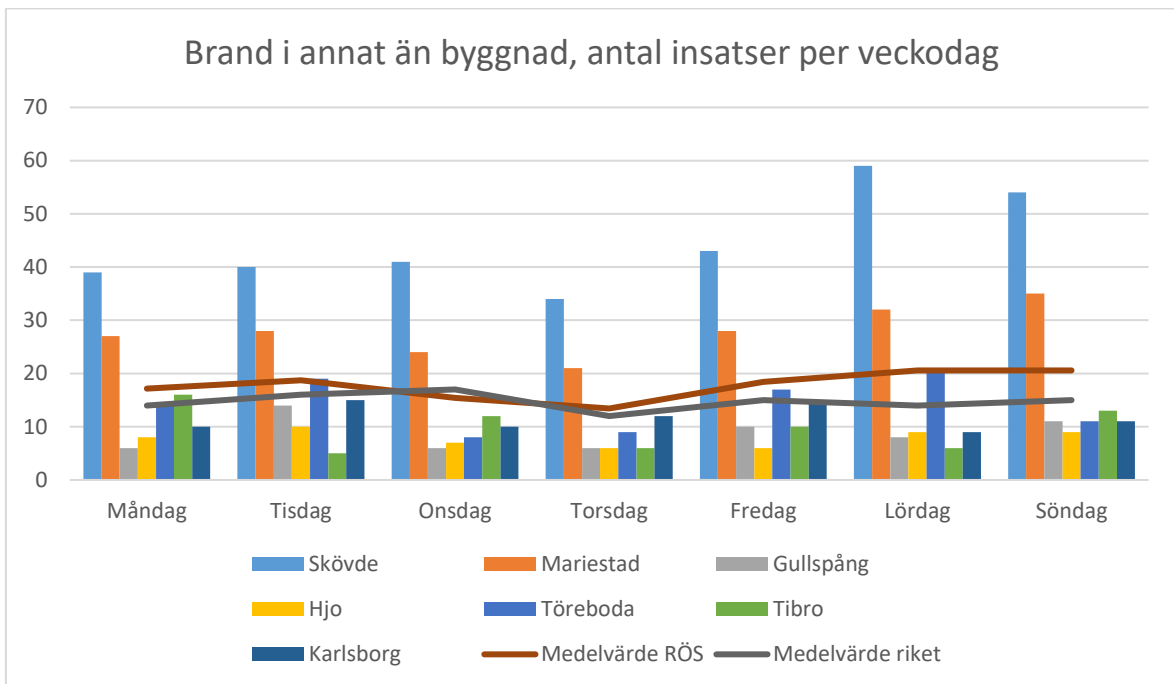

Diagram 19. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

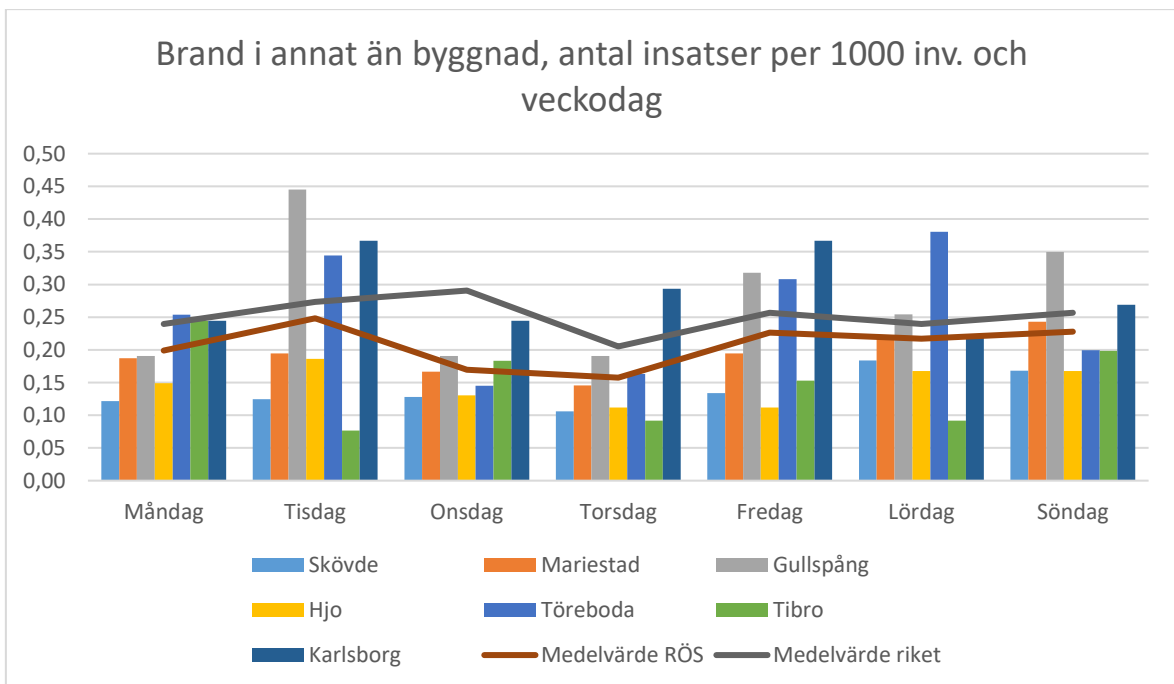

Diagram 20. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.2.3 Brand i annat än byggnad per timma

Det ses en markant ökning i antal insatser per 1000 invånare i samtliga kommuner mellan 12 och 20 på dygnet. Detta ger ett medelvärde för förbundet som följer medelvärdet för riket. Lägst är antalet mellan 04 och 08 på morgonen. Det högsta värdet är i Gullspång mellan 16 och 20.

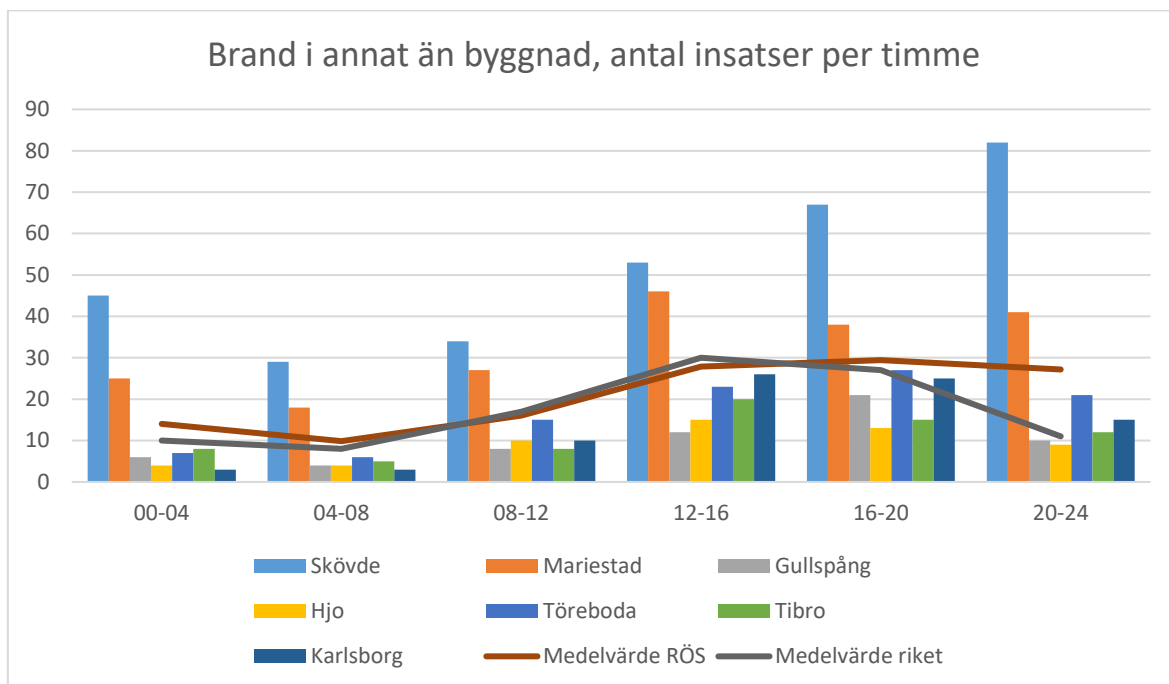

Diagram 21. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

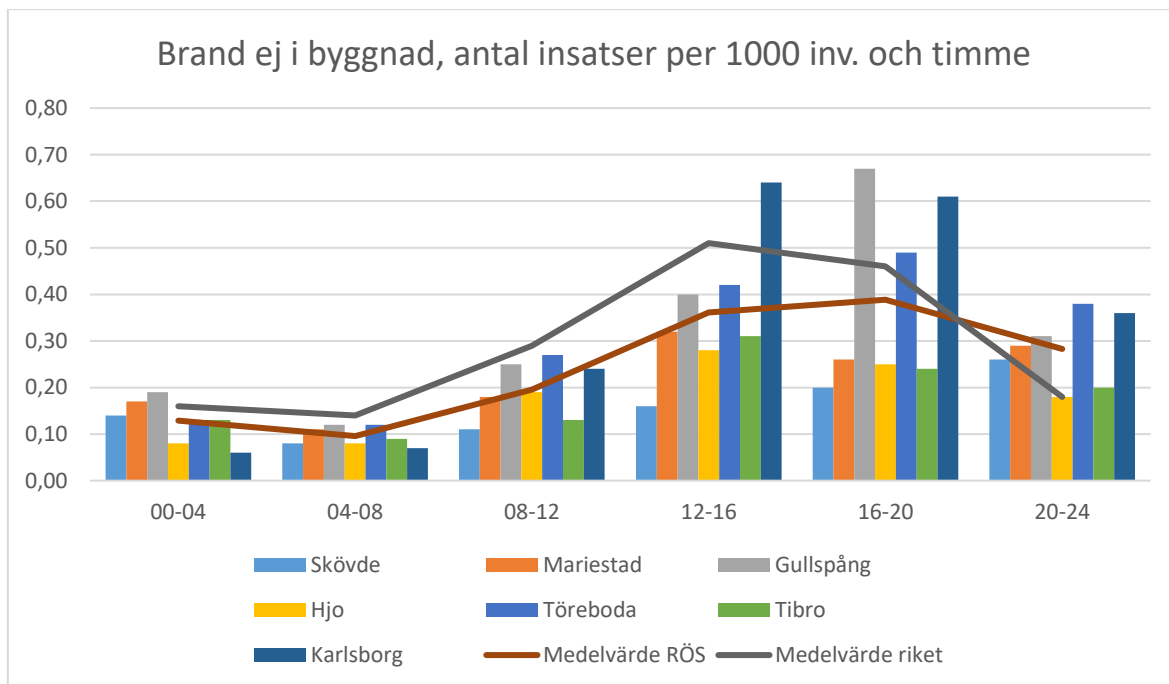

Diagram 22. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

4.3.3 Trafikolycka

I följande avsnitt presenteras statistik gällande trafikolyckor i förbundet, dels som faktiskt antal och dels som insatser per 1000 invånare och år. Högst värde i antal har Skövde och därefter Mariestad. Sett till insatser per 1000 invånare har Gullspång flest och Tibro lägst. Gullspång är också den enda kommunen som ligger över medelvärdet i riket.

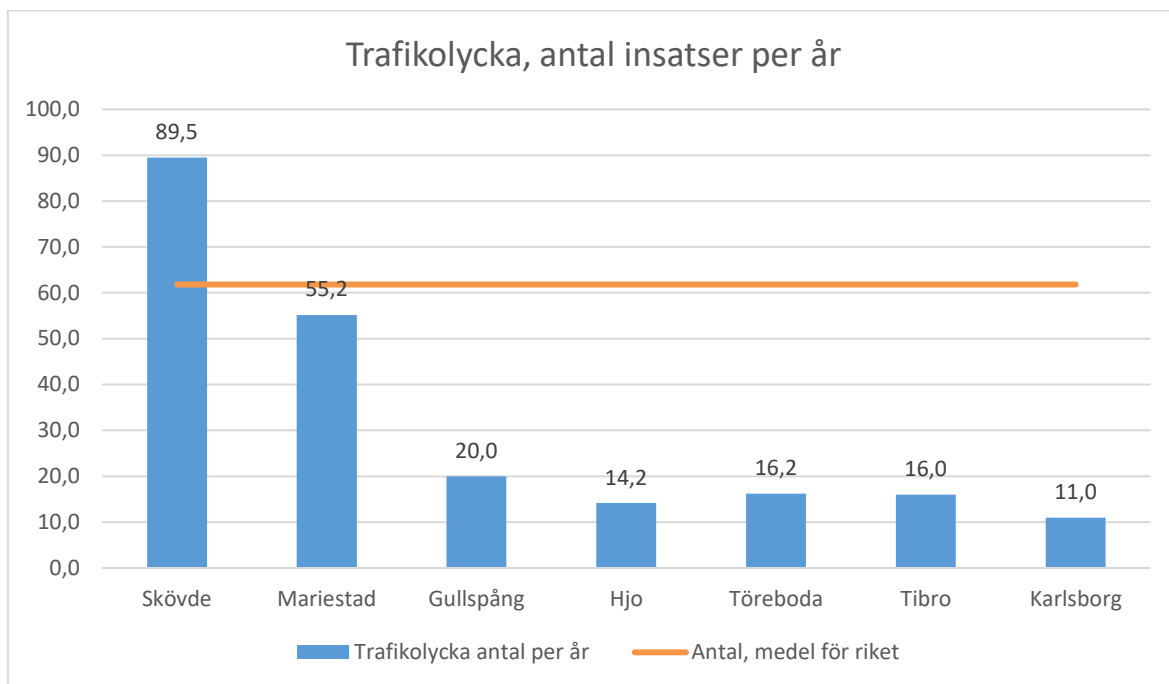

Diagram 23. Trafikolycka, antal insatser per år, 2012-2017. [16]

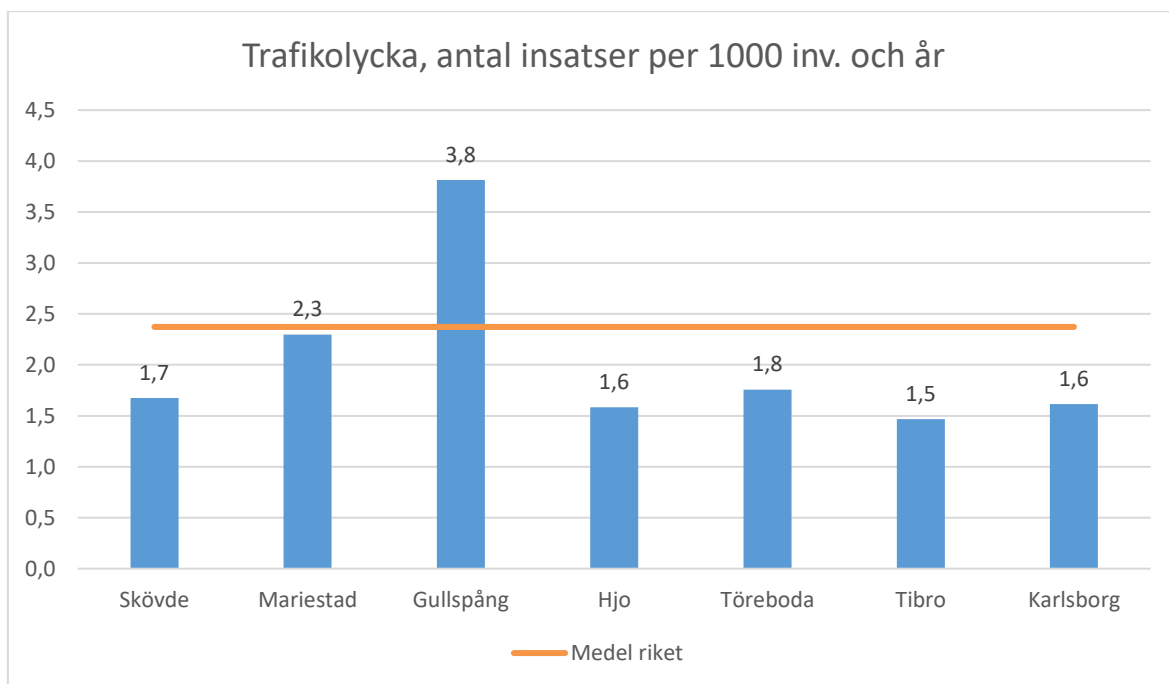

Diagram 24. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017. [16]

4.3.3.1 Trafikolycka per månad

Nedan ses dels antalet faktiska insatser och dels insatser per 1000 invånare och år för varje månad och kommun. Medelvärdet för förbundet ligger, per 1000 invånare, under riket samtliga månader. Den kommun som ligger ovan medel i riket är Gullspångs kommun som också har en kraftig ökning i januari. I förbundet ligger nivån relativt lika samtliga månader, medan riket pendlar mer med en ökning i slutet av året.

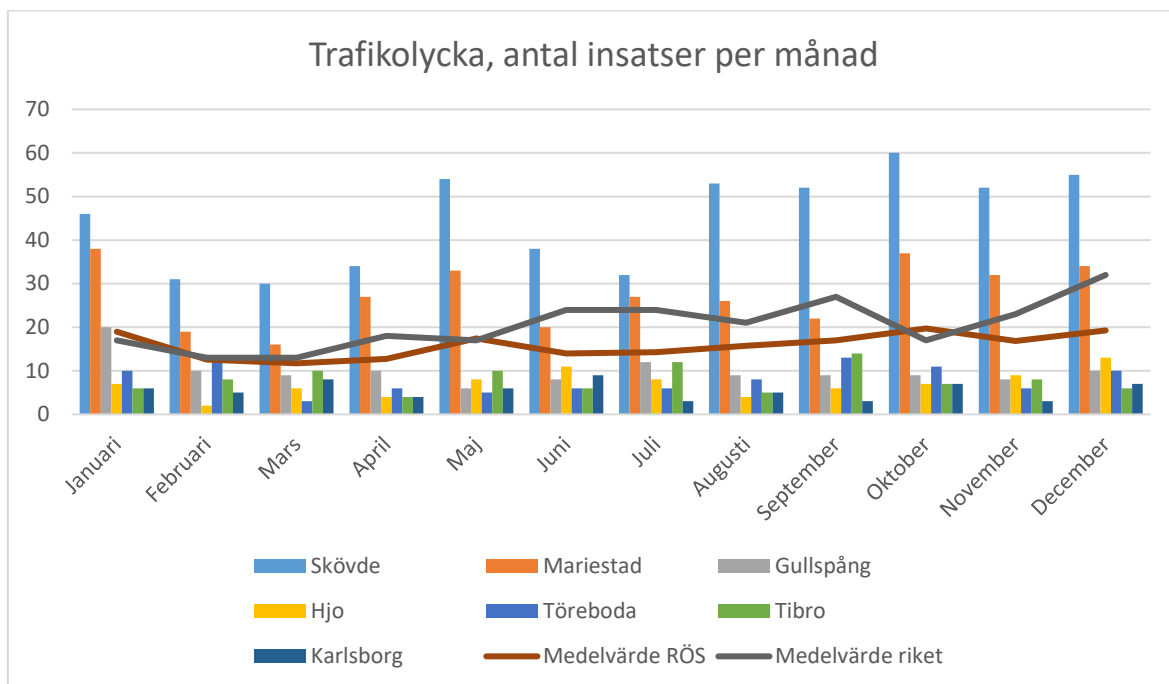

Diagram 25. Trafikolycka, antal insatser per år, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

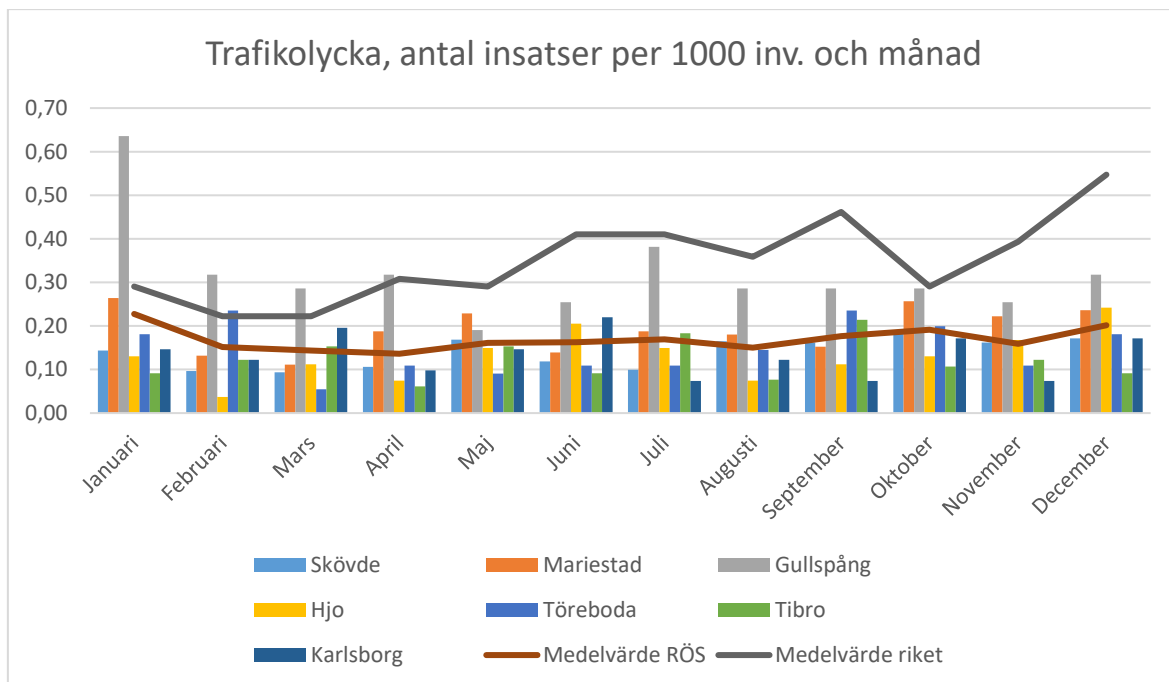

Diagram 26. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

4.3.3.2 Trafikolycka per veckodag

Nedan visas en fördelning över trafikolyckor under veckodagar. Sett till antal insatser ligger Skövde högst bland förbundets kommuner. Sett till insatser per 1000 invånare är medelvärdet för förbundet klart under riket samtliga veckodagar. Gullspång är enda kommunen som ligger över medel i riket, onsdag och torsdag. I förbundet sker en ökning av trafikolyckor under onsdag och torsdag, medan det i riket sker en minskning under dessa dagar.

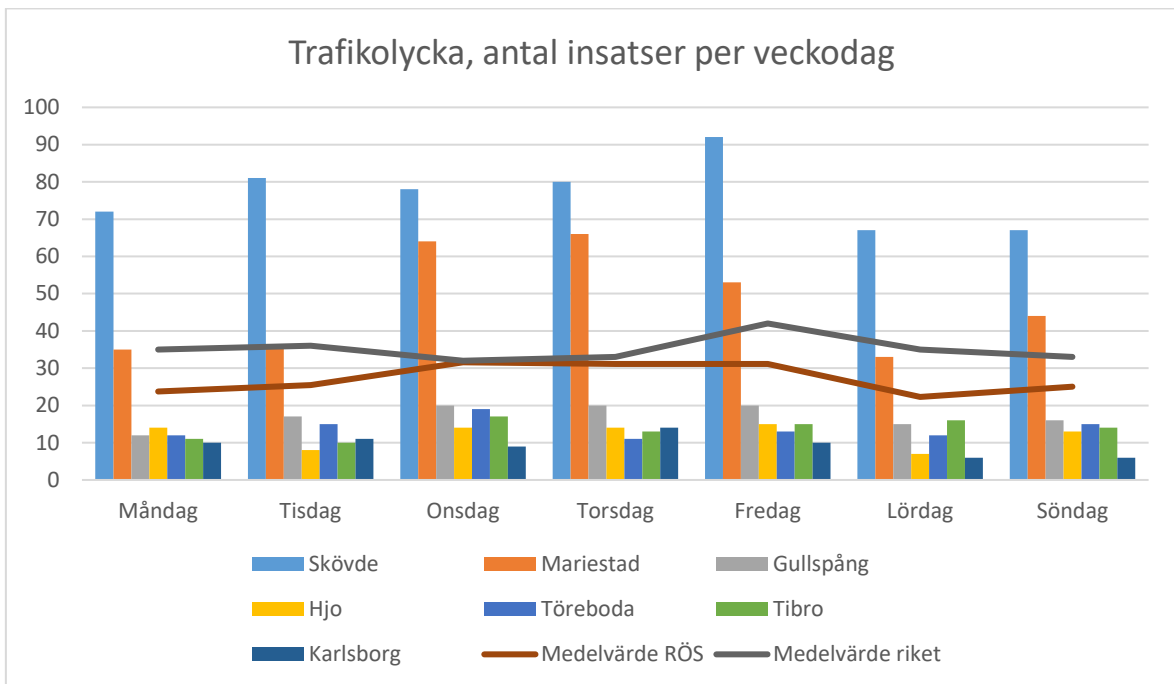

Diagram 27. Trafikolycka, antal insatser per år, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

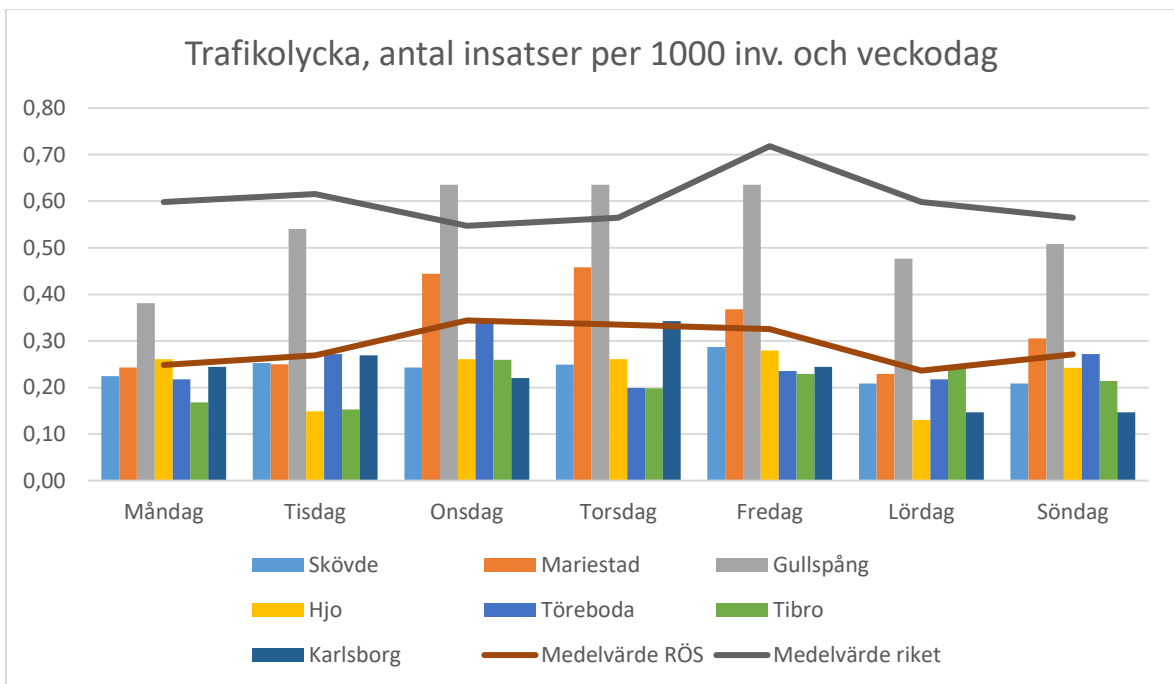

Diagram 28. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.3.3 Trafikolycka per timma

Det ses en markant ökning i antal insatser per 1000 invånare i samtliga kommuner mellan 16 och 20 på dygnet. Lägst är antalet trafikolyckor mellan 00 och 04. Det högsta värdet är i Gullspång mellan 16 och 20. Generellt ligger förbundets medelvärde lägre än rikets. De båda linjerna följer varandra över dygnets timmar.

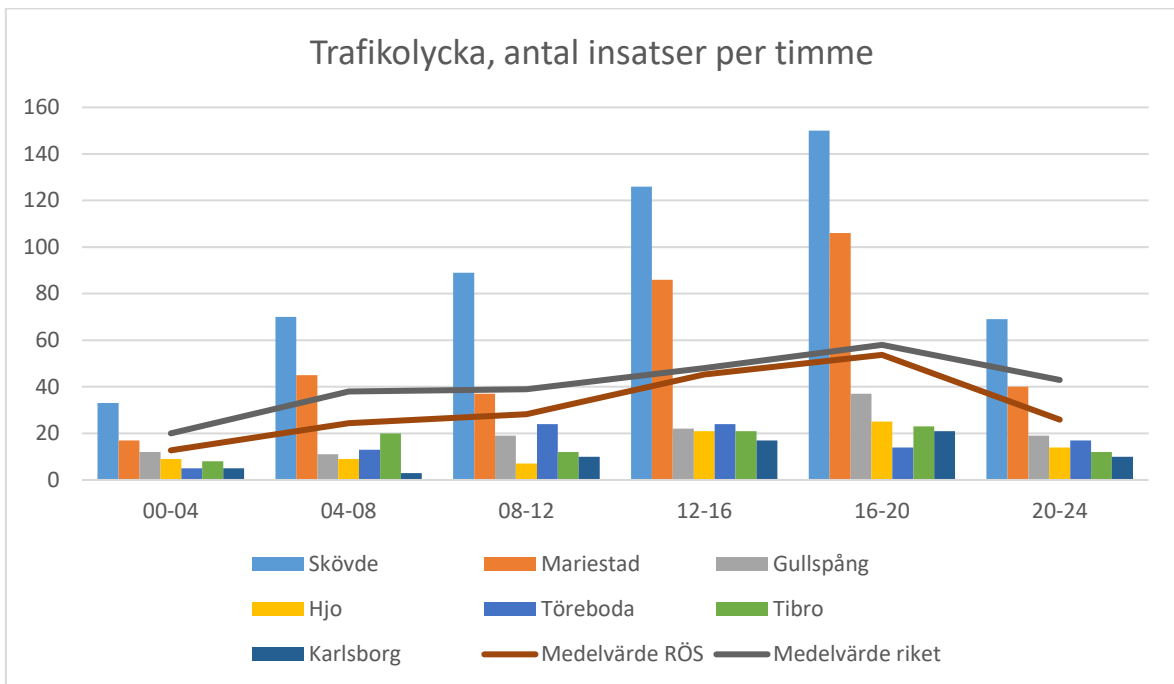

Diagram 29. Trafikolycka, antal insatser per år, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

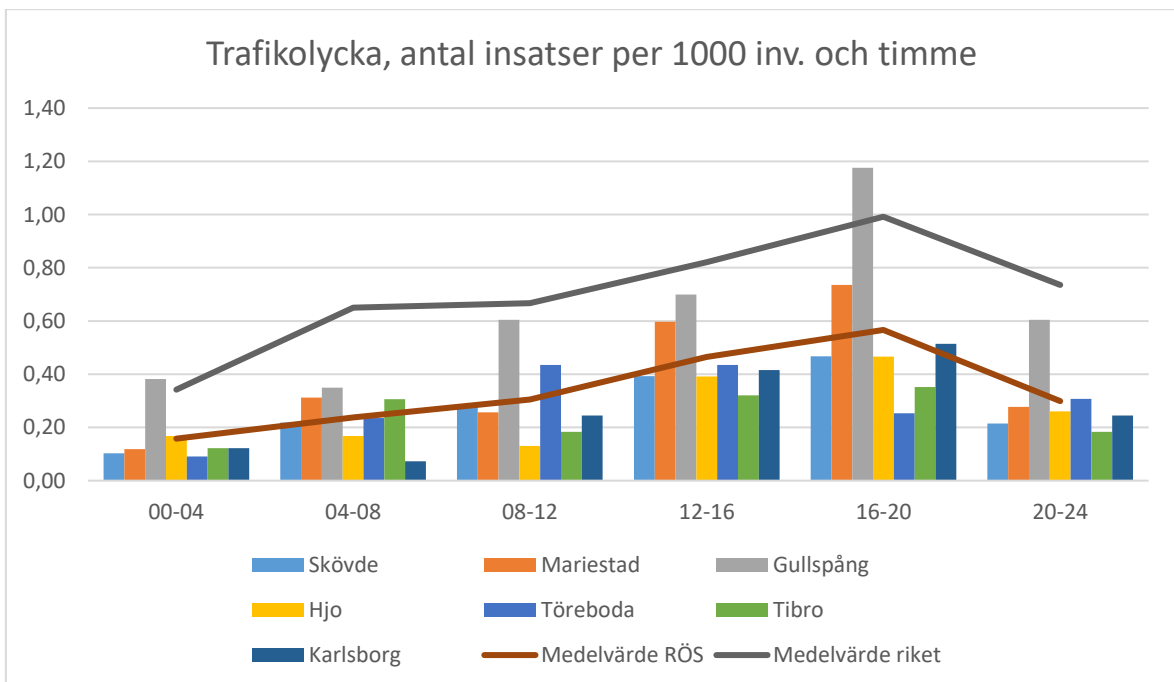

Diagram 30. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

4.3.4 Akut sjukvårdslarm

I följande avsnitt presenteras statistik gällande akuta sjukvårdslarm i förbundet, dels som antal insatser per år och dels som antalet insatser per 1000 invånare och år. Sett till antal har Skövde och Mariestad högst men sett till antal per 1000 invånare har Gullspång högst och Skövde lägst. Samtliga kommuner ligger klart under medelvärdet för riket.

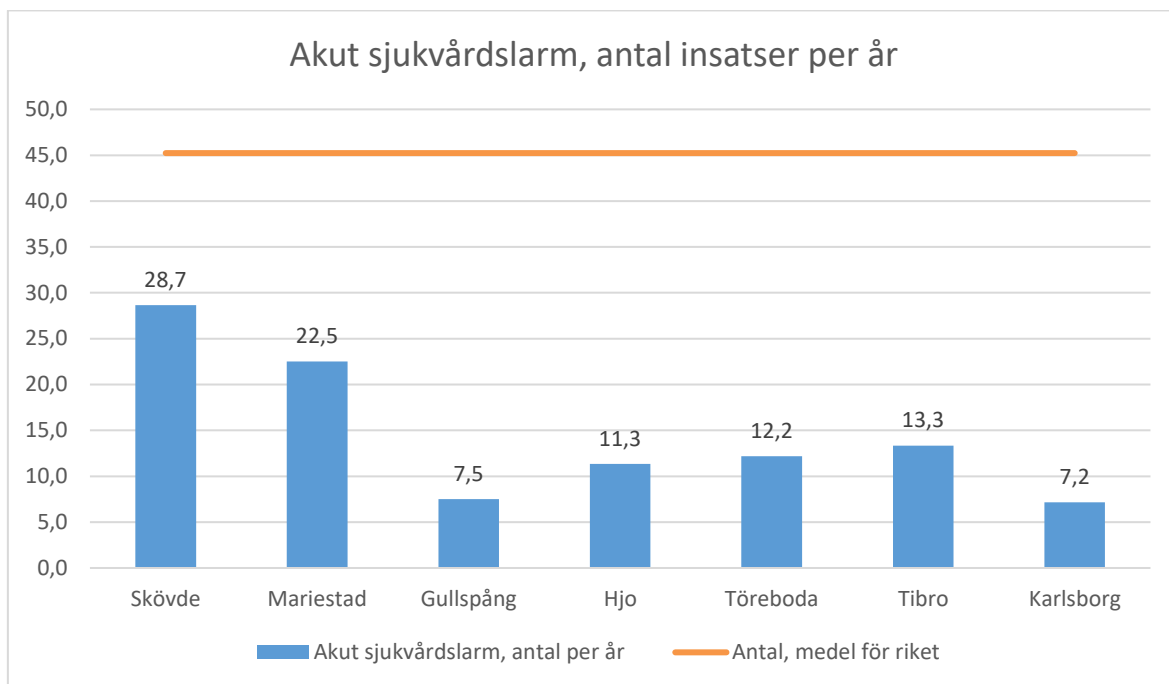

Diagram 31. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år, 2012-2017. [16]

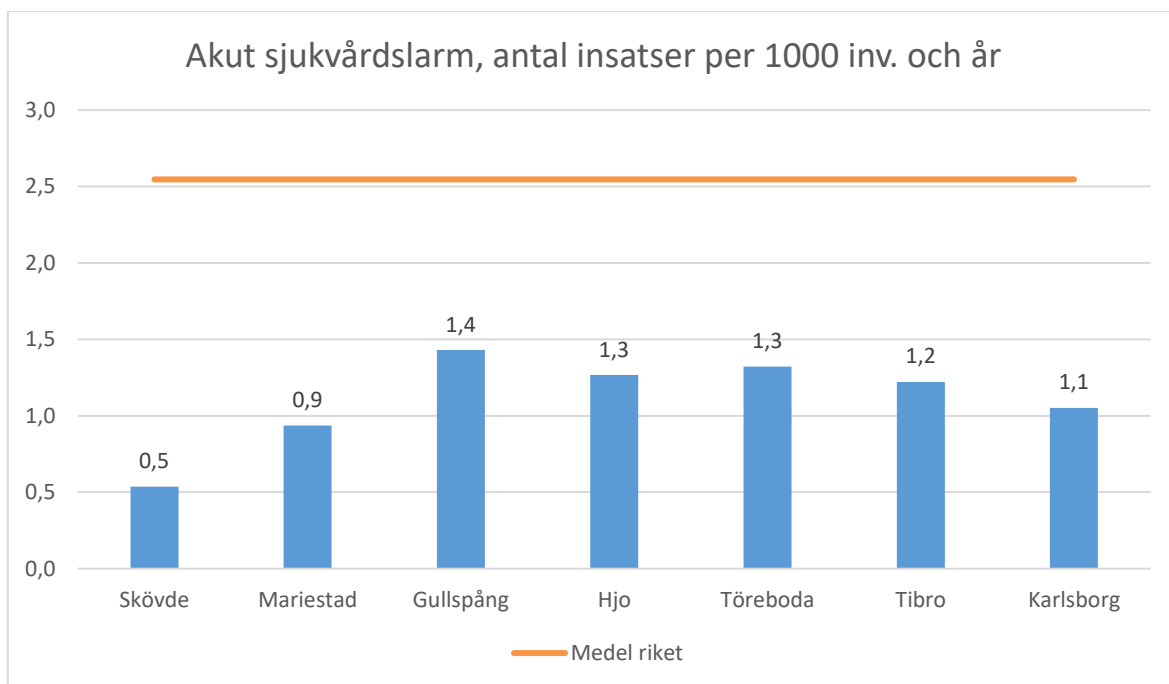

Diagram 32. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare, 2012-2017. [16]

4.3.4.1 Akut sjukvårdslarm per månad

I följande avsnitt ses dels antalet insatser och dels antalet insatser per 1000 invånare och år för varje månad. Sett till antal per 1000 invånare skiljer sig medelvärdet för förbundet något från riket under året där bland annat det sker en minskning under augusti, vilket inte sker i förbundet. De kommuner som ligger ovan medel i förbundet och riket är främst Hjo, Gullspång och Töreboda.

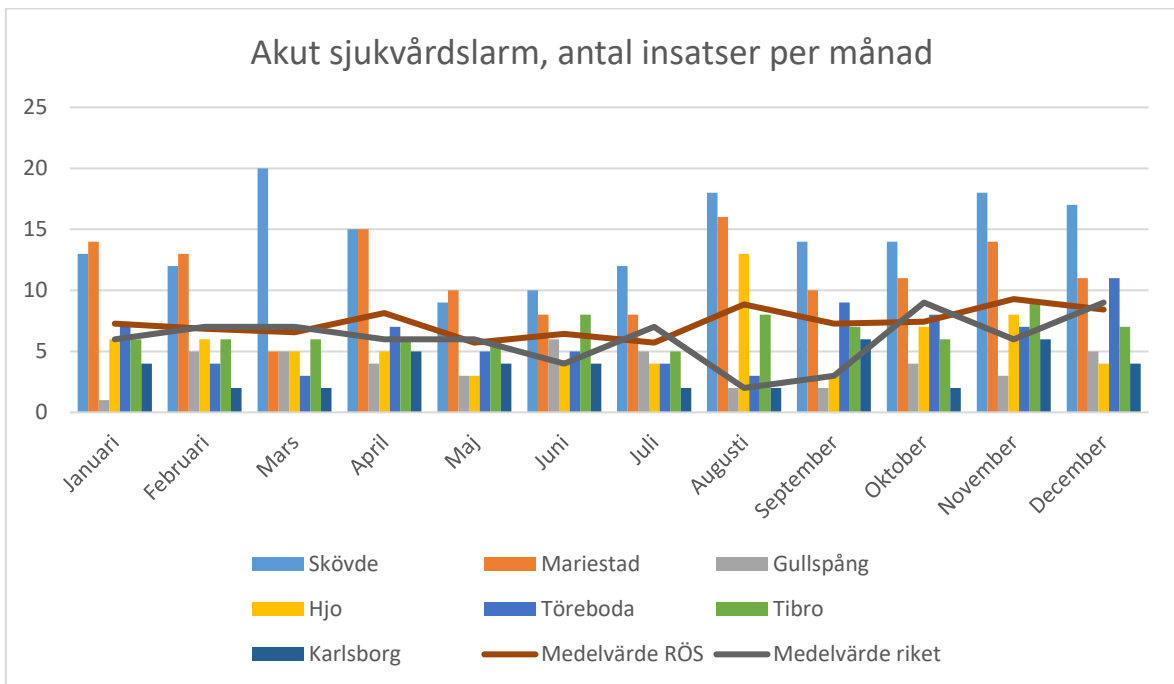

Diagram 33. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

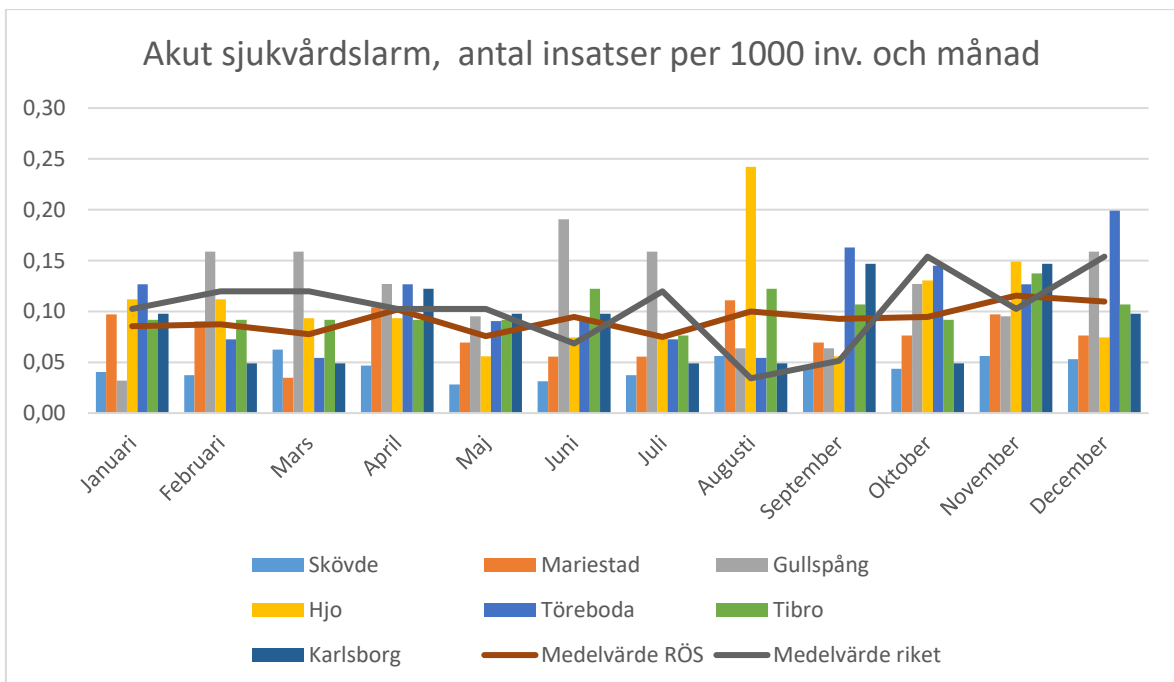

Diagram 34. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

4.3.4.2 Akut sjukvårdslarm per veckodag

Nedan visas en fördelning över akuta sjukvårdslarm, dels som antal insatser per år och dels som antalet insatser per 1000 invånare och år under veckodagar. Sett till antal per 1000 invånare är medelvärdet för förbundet stabilare än för riket där det syns en tydlig ökning på tisdagar och minskning på fredagar. I förbundet ses en ökning under helger.

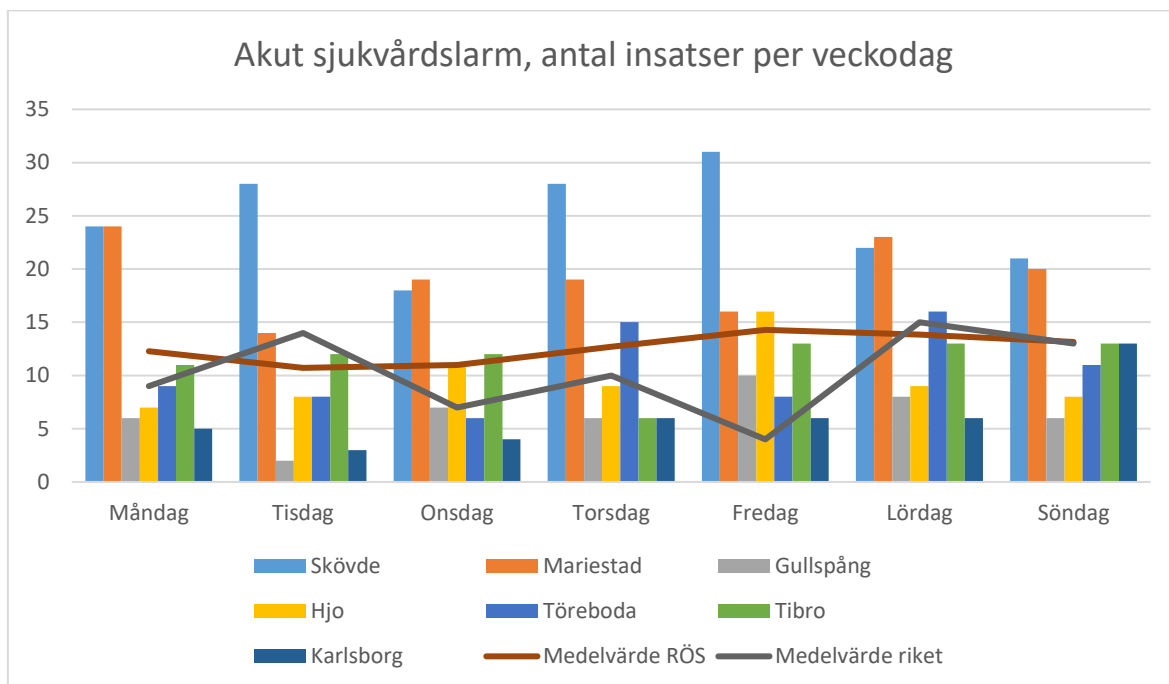

Diagram 35. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

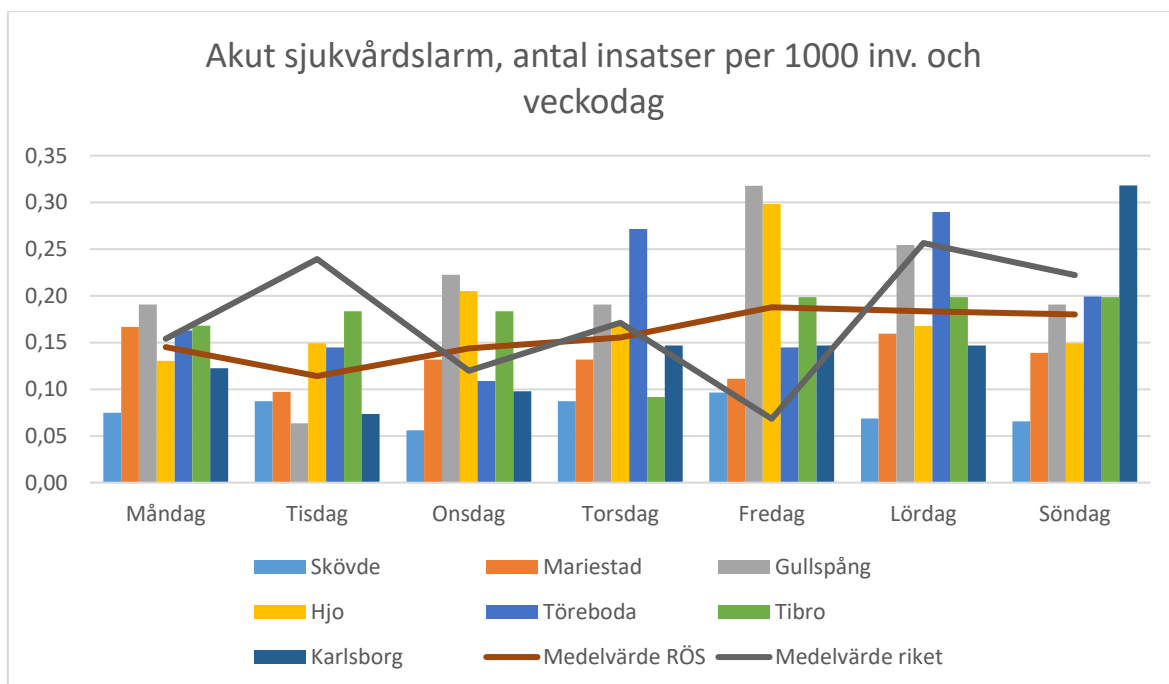

Diagram 36. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.4.3 Akut sjukvårdslarm per timma

Det ses i förbundet en ökning i antal insatser per 1000 invånare under dagtid och en minskning nattetid. Lägst är antalet akuta sjukvårdslarm mellan 00 och 04. Det högsta värdet är i Töreboda mellan 08 och 12. I riket ses en markant ökning mellan 12 och 16, en ökning som inte ses i förbundet.

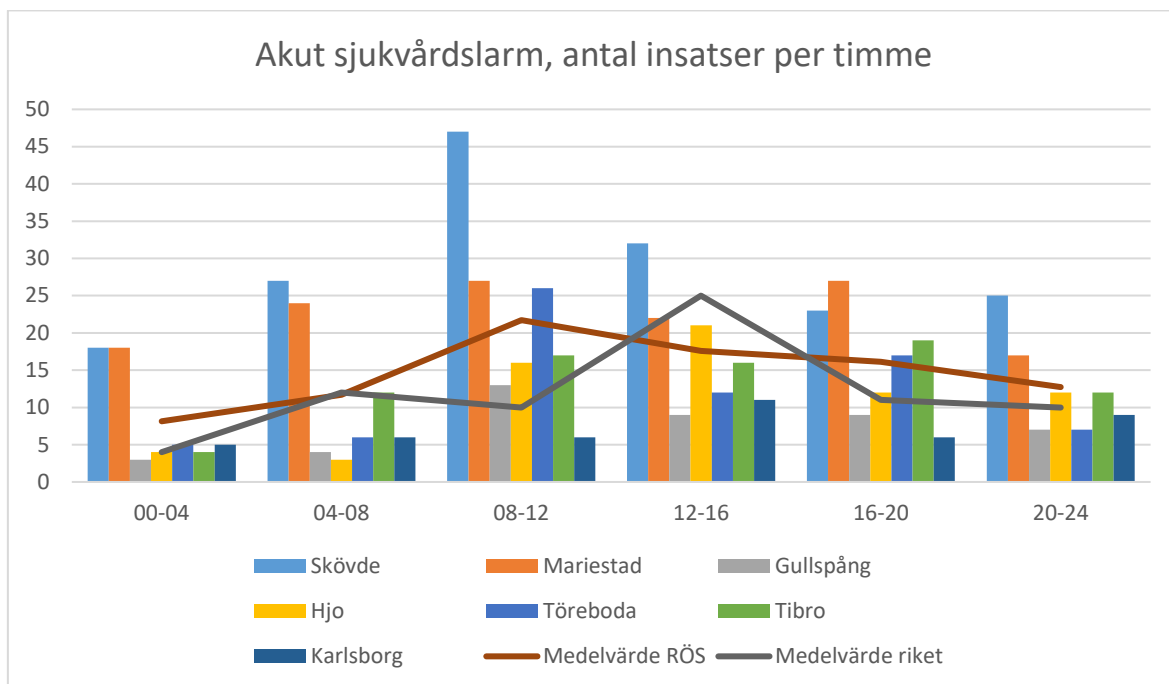

Diagram 37. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

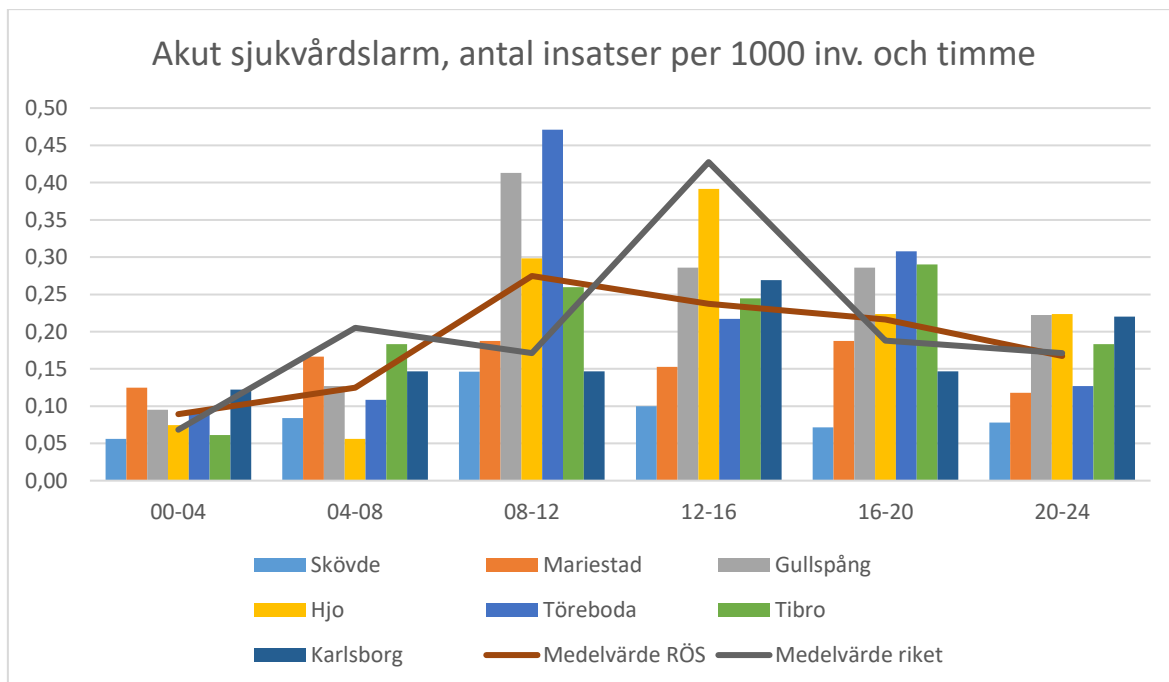

Diagram 38. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.5 Automatlarm

I följande avsnitt presenteras statistik gällande automatlarm i förbundet, dels som antal insatser per år och dels som antalet insatser per 1000 invånare och år. I denna statistik ingår automatlarm utan brandtillbud, det vill säga larm där det visat sig inte vara någon brand. De automatlarm där det brunnit finns med i statistiken för brand i byggnad.

Högst värde för antalet automatlarm har Skövde och lägst Hjo. Hjo, Tibro och Karlsborg är de kommuner som ligger under medelvärdet för riket. Sett till antal per 1000 invånare ligger Skövde högst bland förbundets kommuner och flera kommuner ligger över medel för riket. Endast Hjo och Tibro ligger klart under medel för riket.

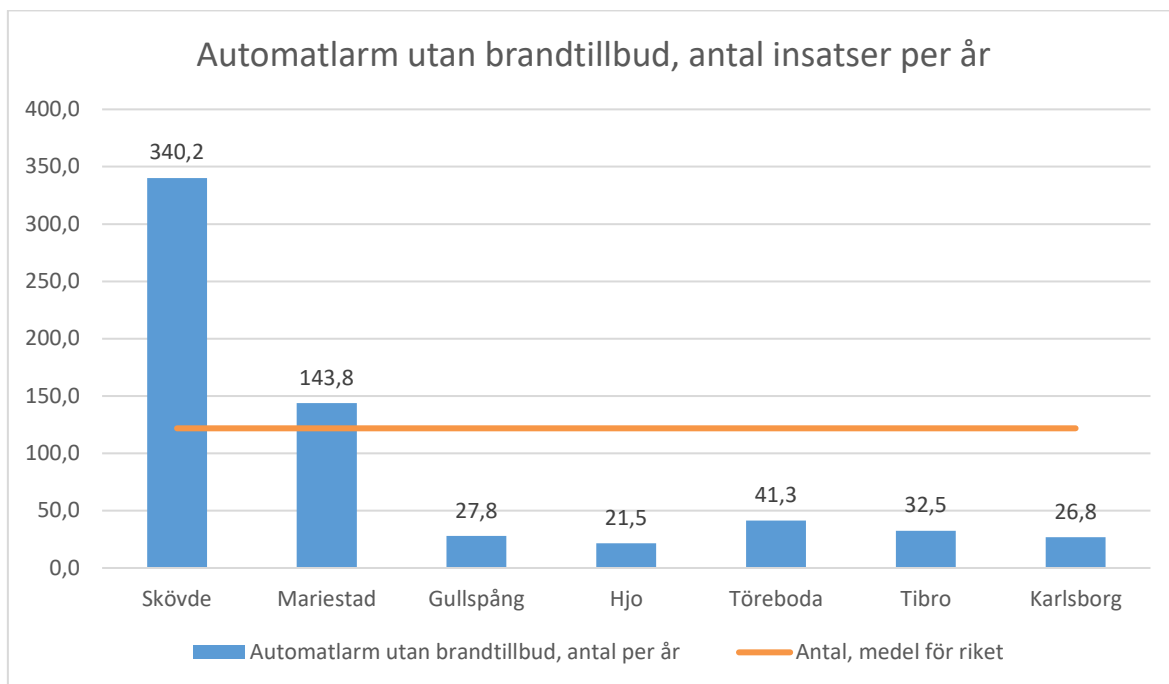

Diagram 39. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år, 2012-2017. [16]

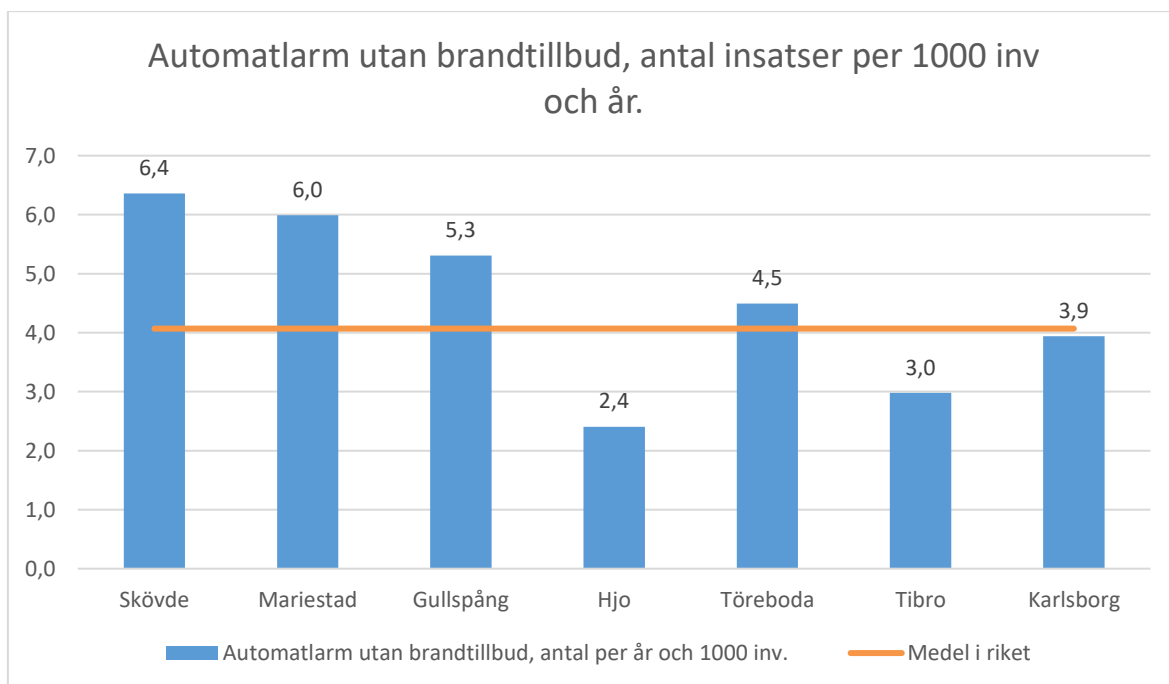

Diagram 40. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017. [16]

4.3.5.1 Automatlarm per månad

Nedan ses antal automatlarm per månad, dels som antal insatser per år och dels som antalet insatser per 1000 invånare och år, för varje månad. Sett till antalet insatser ligger Skövde betydligt högre jämfört med övriga av förbundets medlemskommuner. Medelvärden för förbundet ligger mer stabilt än medel för riket som har en tydlig minskning i mars och ökning under högsommaren. Högst värde i förbundet har Mariestad under augusti månad.

Sett till antalet insatser per 1000 invånare ligger Skövde, Gullspång och Mariestad generellt sett över både medel för förbundet och för riket.

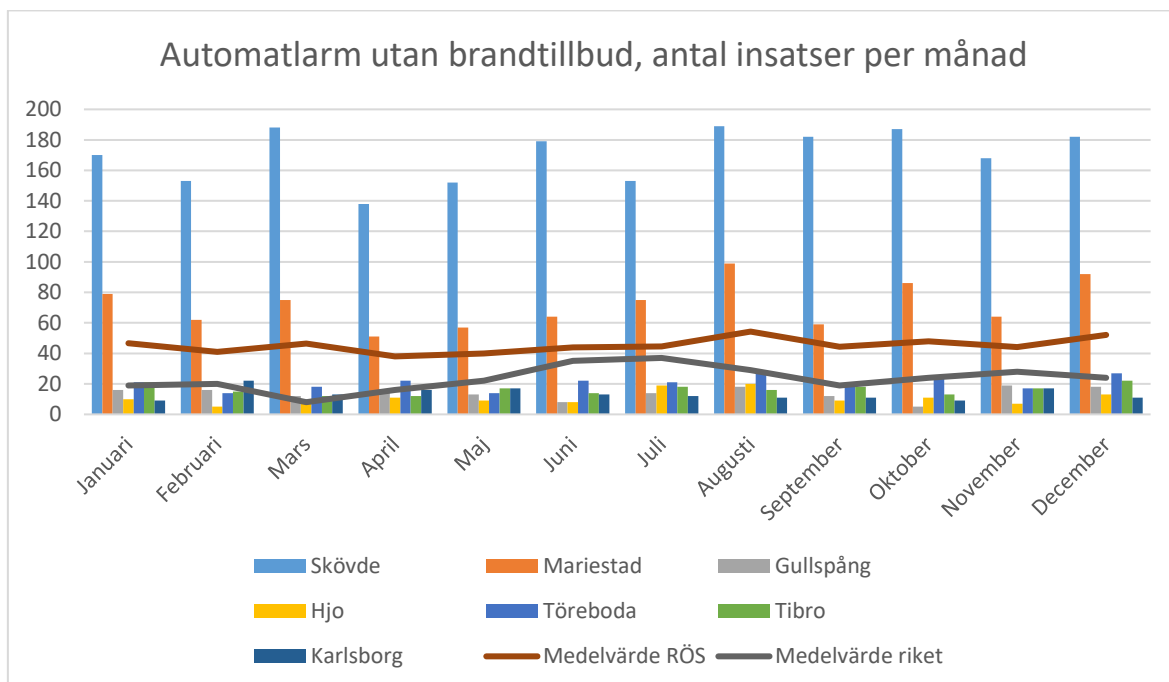

Diagram 41. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

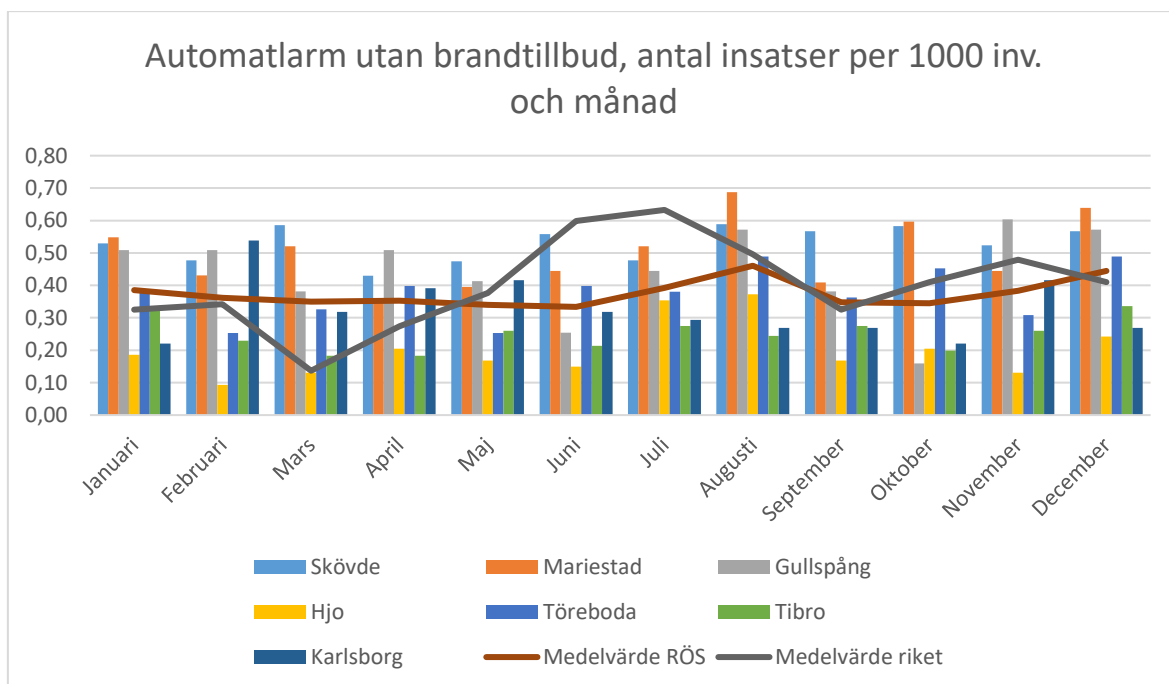

Diagram 42. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på månad, 2012–2017. [16]

4.3.5.2 Automatlarm per veckodag

Nedan visas en fördelning över automatlarm under veckodagar, dels som antal insatser per år och dels som antalet insatser per 1000 invånare och år. Sett till antal per 1000 invånare framgår att medelvärdet för förbundet sjunker i slutet av veckan. Skövde och Mariestad är de kommuner som ligger högst i förbundet. Generellt kan en liten ökning ses i förbundet på onsdagar.

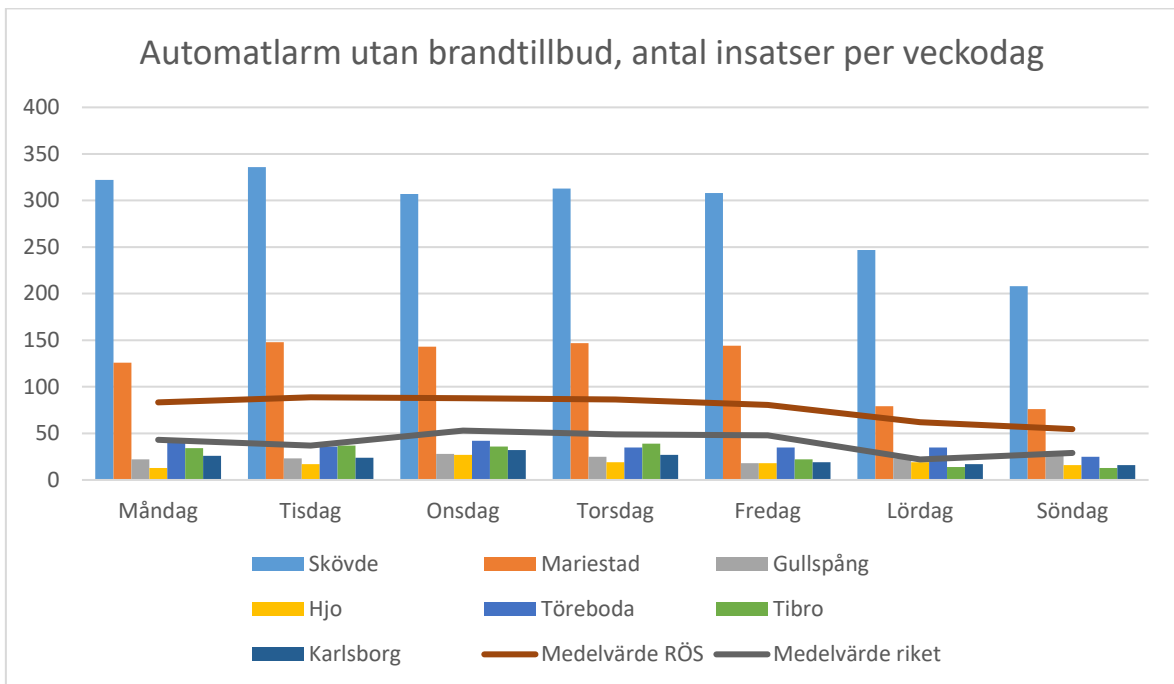

Diagram 43. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

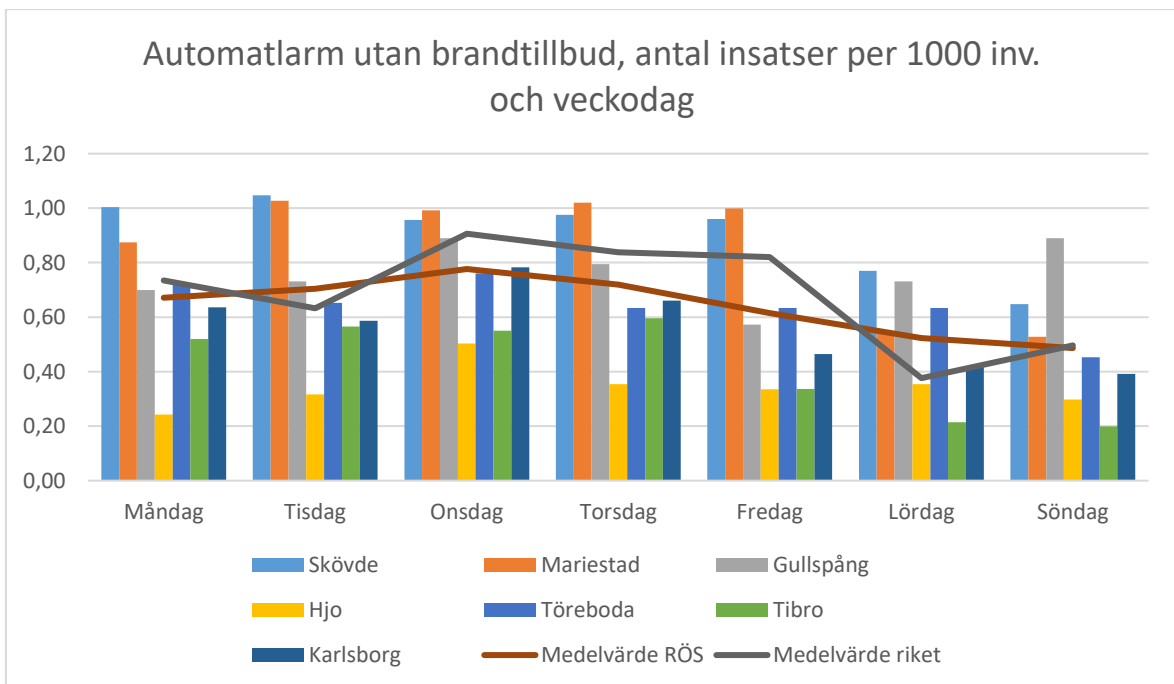

Diagram 44. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på veckodag, 2012–2017. [16]

4.3.5.3 Automatlarm per timma

Det ses en markant ökning, både i antal insatser och i antal insatser per 1000 invånare i samtliga kommuner under dagtid. Högst värden är i Skövde och Mariestad. Lägst är antalet automatlarm mellan 00 och 04. Även i riket ses en ökning dagtid.

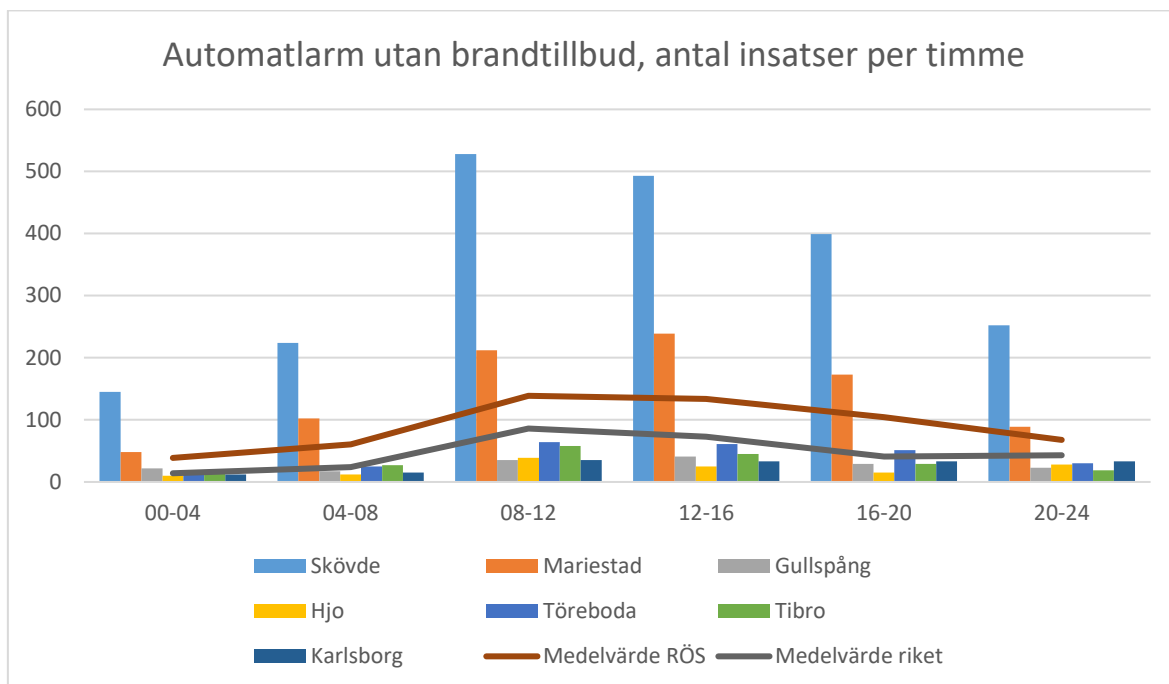

Diagram 45. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

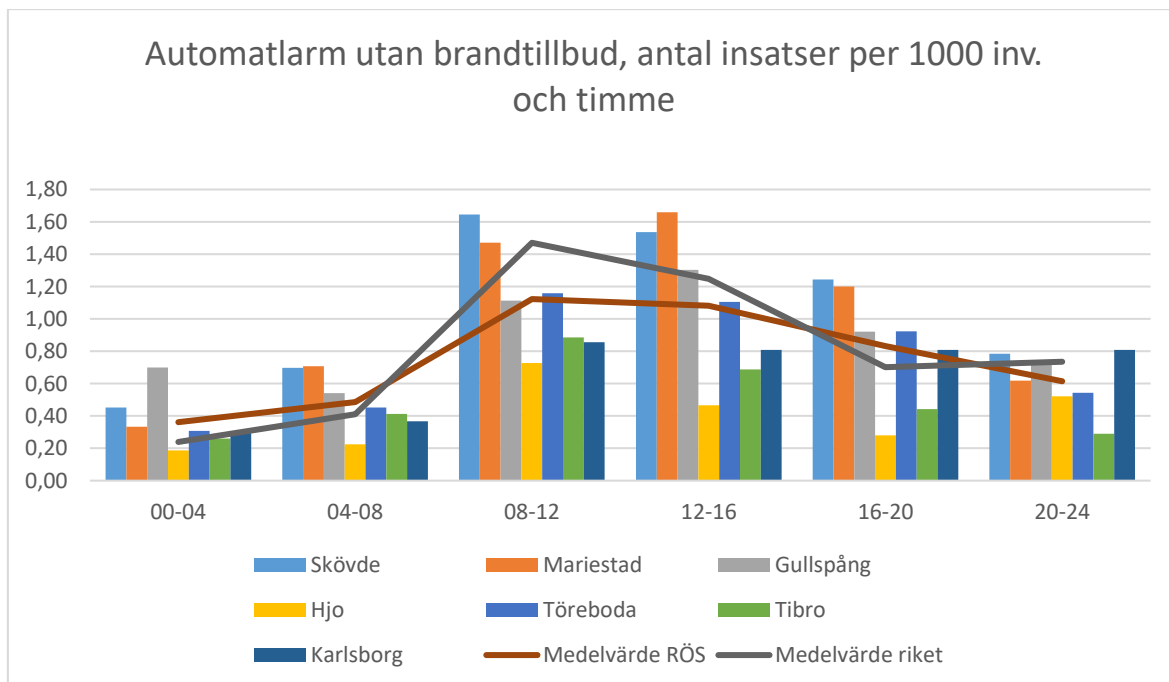

Diagram 46. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare, fördelat på timme, 2012–2017. [16]

4.3.6 Suicid/hot om suicid

I följande avsnitt presenteras statistik gällande insatser inom kategorin suicid/hot om suicid. Denna larmkategori faller egentligen inte under frekventa händelser men har ändå valts att redovisas här. Detta för att det är en ny larmkategori och som ökat i antal sedan den infördes. Observera att statistiken anges i faktiskt antal händelser per kommun och inte antal per 1000 invånare. Högst antal finns i Skövde, medan Gullspång och Töreboda inte haft någon insats under 2017 och 2018. Totalt antal insatser i förbundet under 2017-2018 i är 28.

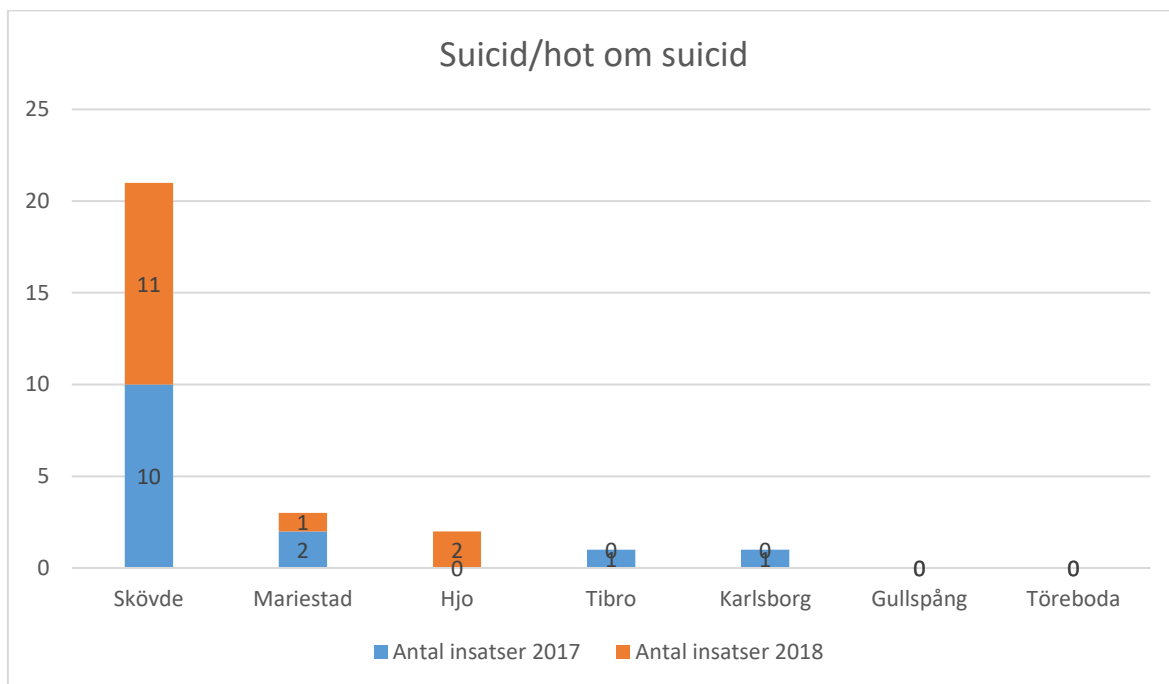

Diagram 47. Suicid/hot om suicid, antal insatser, 2017–2018. [16]

4.3.6.1 Suicid/hot om suicid per månad

Högst antal ses i april, medan siffran är noll i januari, februari och november. Då antalet händelser är få redovisas statistiken endast för hela förbundet och ej per kommun.

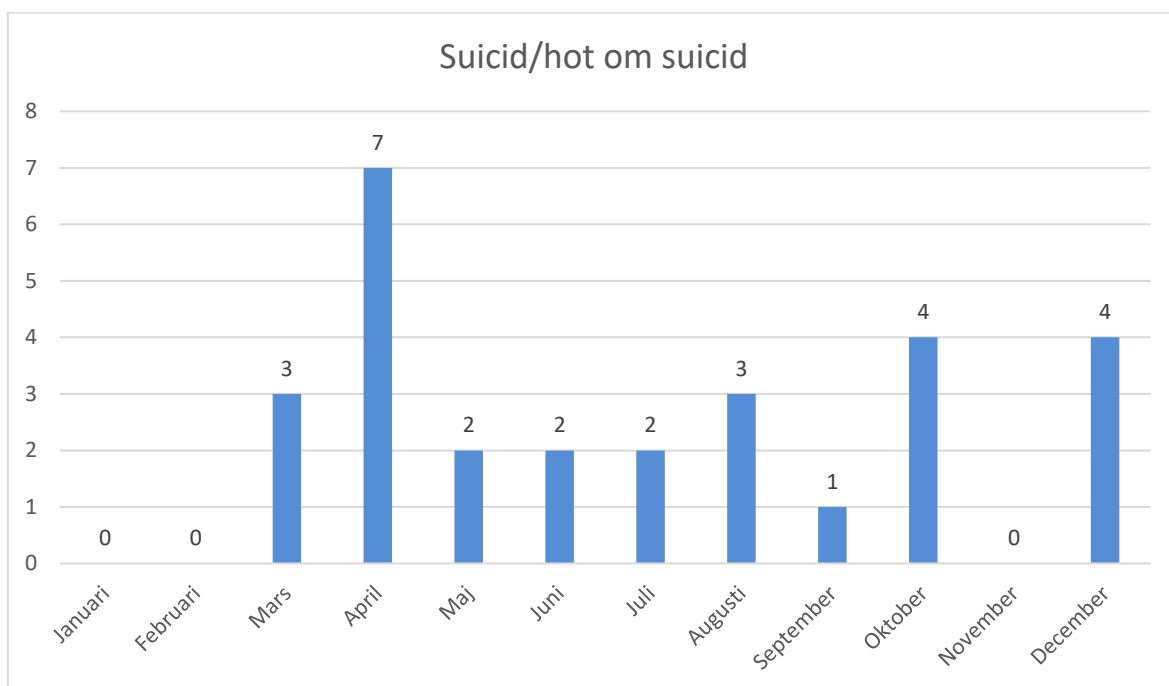

Diagram 48. Suicid/hot om suicid, antal insatser RÖS per månad 2017–2018. [6]

4.3.6.2 Suicid/hot om suicid per veckodag

Fördelningen av totala antalet insatser över veckodagar. Högst antal ses på fredag och lägst på söndag. Då antalet händelser är få redovisas statistiken endast för hela förbundet och ej per kommun.

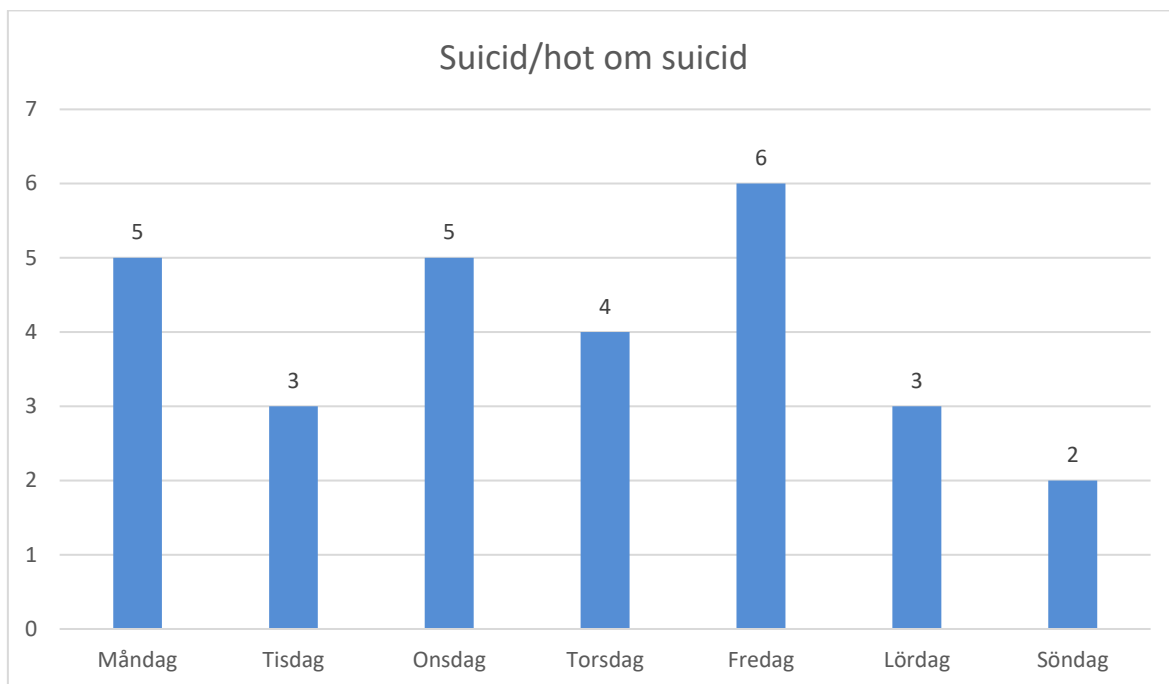

Diagram 49. Suicid/ hot om suicid, antal insatser per veckodag RÖS, 2017–2018. [6]

4.3.6.3 Suicid/ hot om suicid per timma

Fördelningen av totala antalet insatser över dygnet i förbundet. Högst antal ses mellan 20 och 04 och lägst 04–08. Då antalet händelser är få redovisas statistiken endast för hela förbundet och ej per kommun.

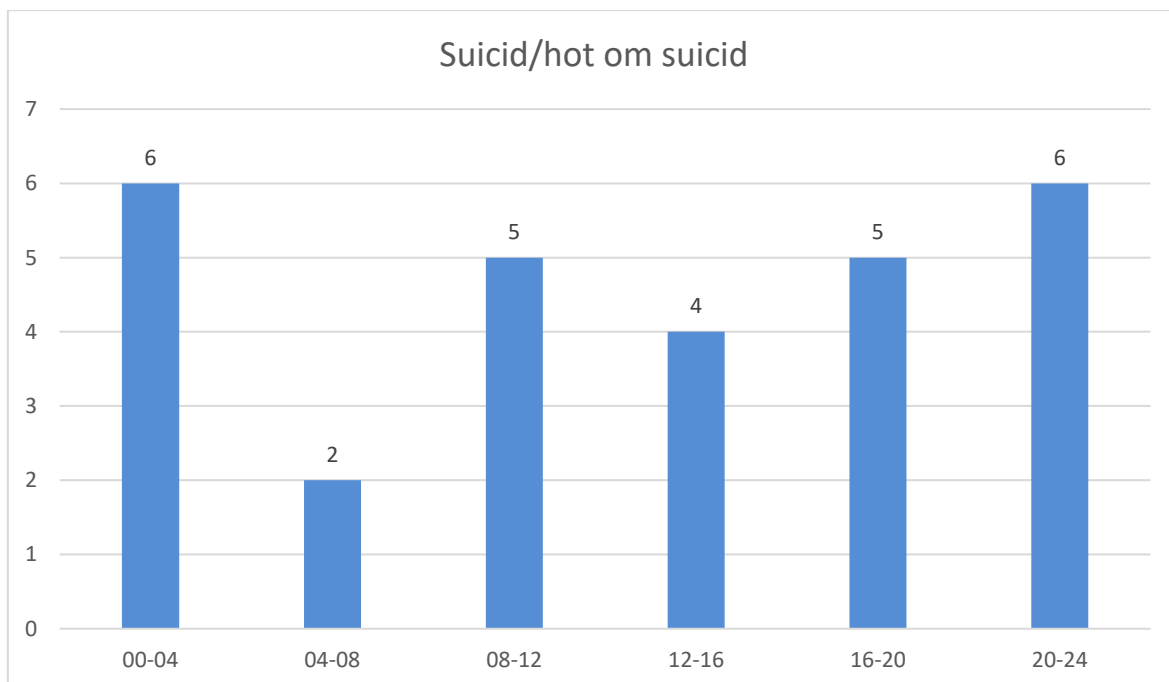

Diagram 50. Suicid/hot om suicid, antal insatser per timma 2017–2018. [6]

4.4 Responstid

Responstid är den tid det tar från att larmet inkommer till 112 fram till att första räddningsfordon är framme på platsen.

I följande avsnitt presenteras responstiden i medeltal för förbundets medlemskommuner generellt samt mer ingående för frekventa händelser så som brand i byggnad och trafikolycka. Statistiken redovisar händelser från 2018. I Diagram 53 redovisas dock statistik, i form av medianvärde, från juni 2017 till juni 2018 på grund av att statistiken har en annan källa.

I förbundet är det Karlsborg som har längst responstid med ett medelvärde på 19 minuter och 41 sekunder sett till samtliga händelser. Detta överskrider medelvärdet för förbundet med ca 6 minuter. I jämförelse med medianvärdet för riket överskrider Karlsborg värdet med över 7 minuter. Kortast tid i förbundet har Skövde med 10 minuter och 10 sekunder. Karlsborg och Hjo är de kommuner som har en längre responstid än medelvärdet för förbundet.

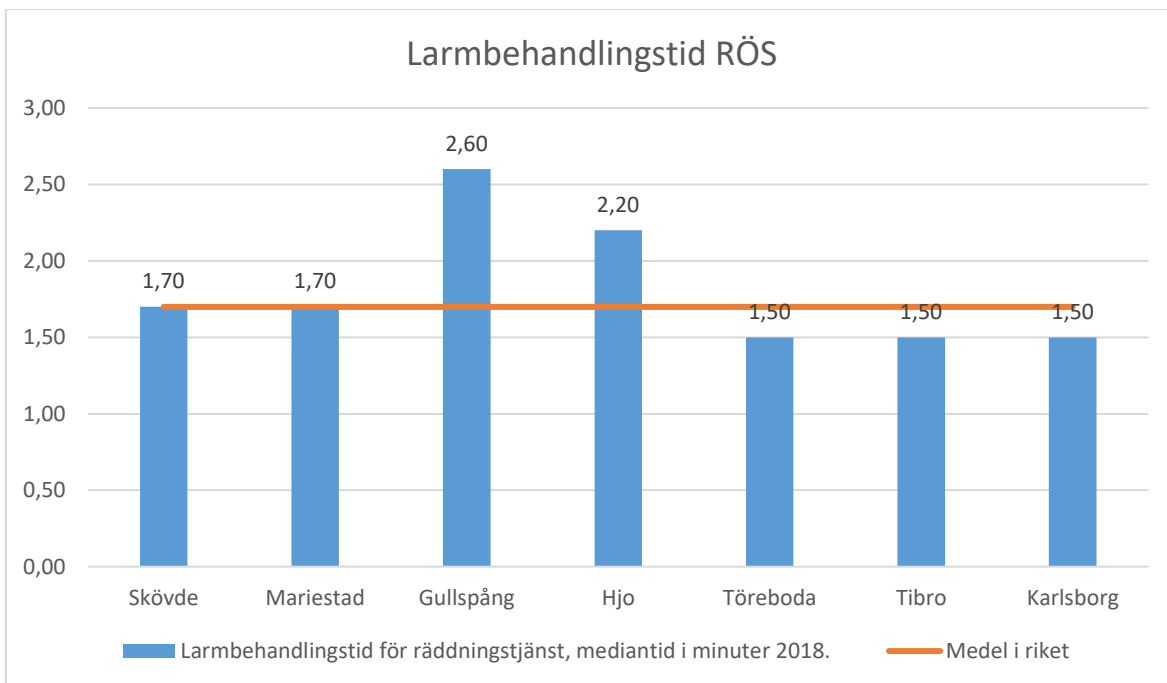

Diagram 51. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid i minuter för 2018. [9]

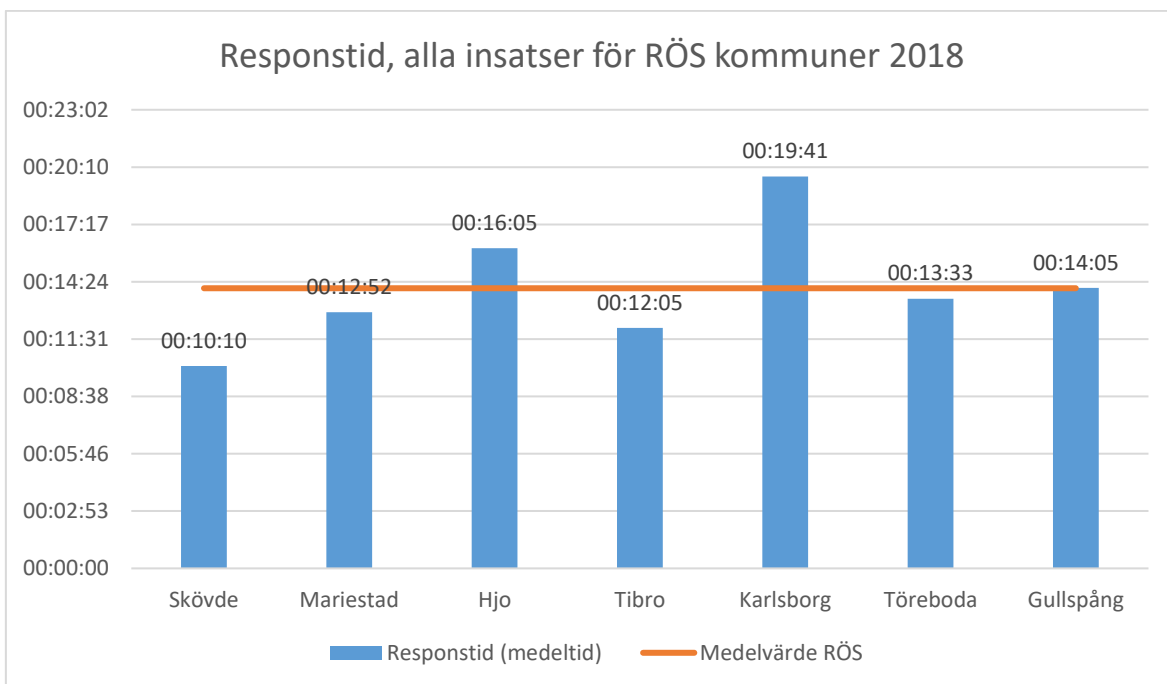

Diagram 52. Responstid alla insatser, inklusive insatser där räddningstjänst ej förelåg, för RÖS kommuner 2018. [6]

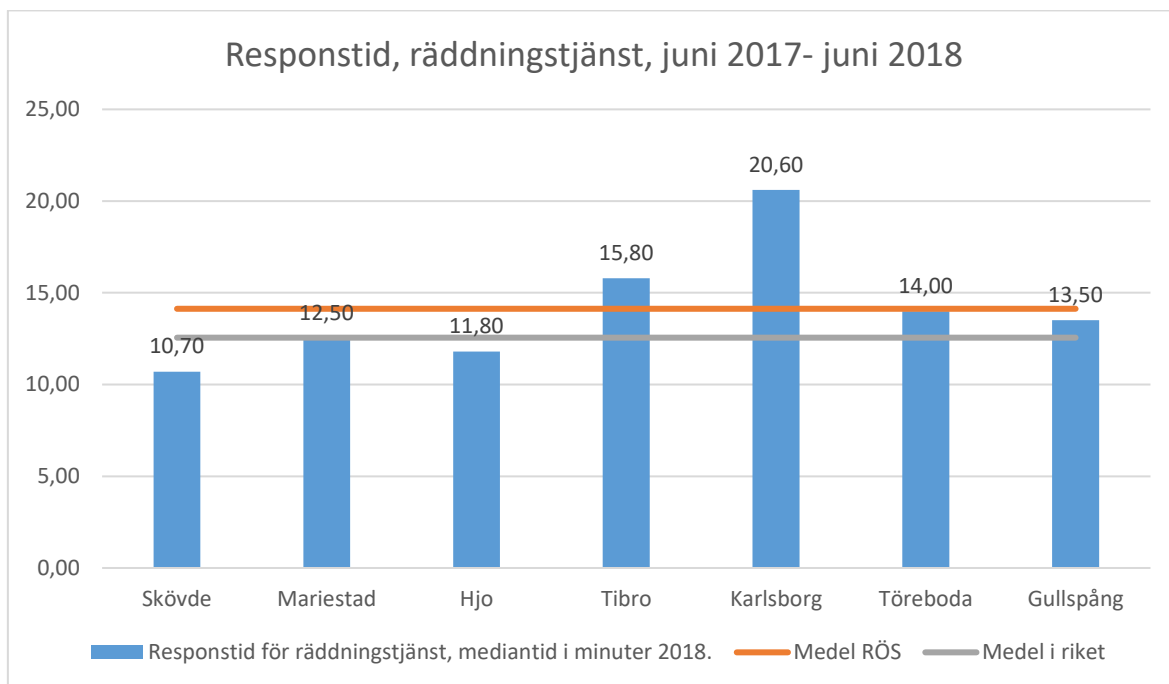

Diagram 53. Responstid, räddningstjänst, för RÖS och riksmedel, medianvärde, juni 2017- juni 2018. [9]

4.4.1 Responstid frekventa händelser

De frekventa händelsernas responstid ses i följande avsnitt. Statistiken som redovisas i detta avsnitt är medelvärdet för 2018.

4.4.1.1 Brand i byggnad

Den kommun som har längst tid är Karlsborg och det är den enda kommunen som har en längre tid än medelvärdet för förbundet. Kortast tid har Mariestad.

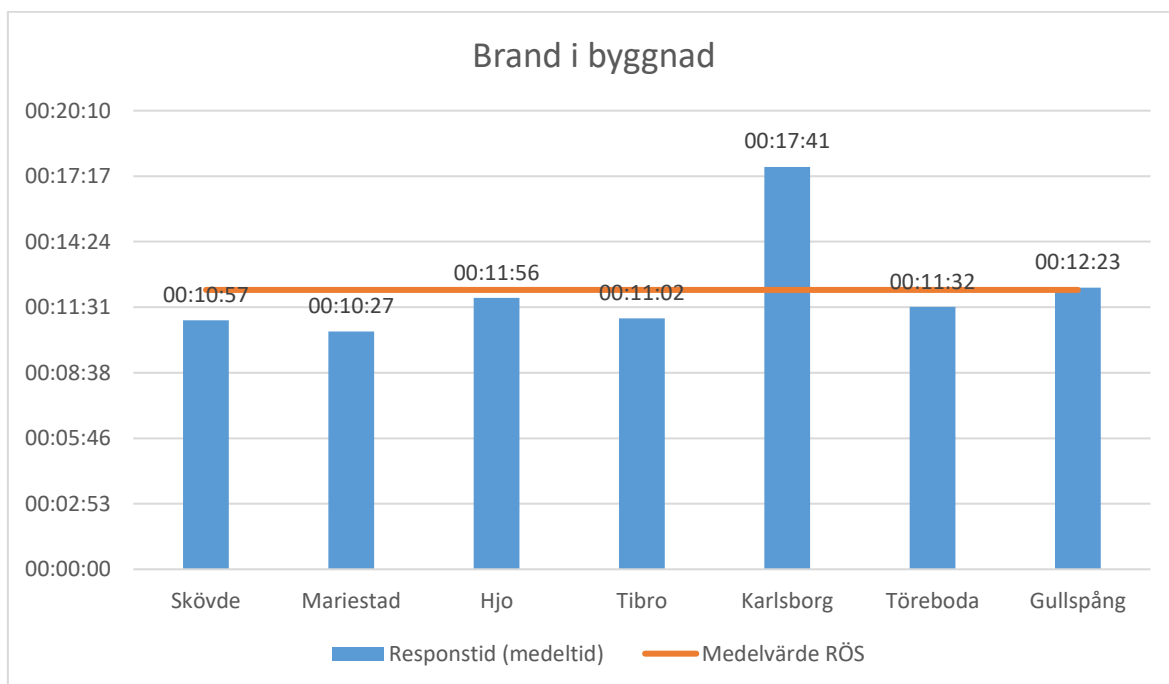

Diagram 54. Responstid brand i byggnad 2018. [6]

4.4.1.2 Brand i skog eller mark

Responstiden till bränder i skog eller mark ligger för Tibro och Karlsborg över förbundet medel som är drygt 19 minuter.

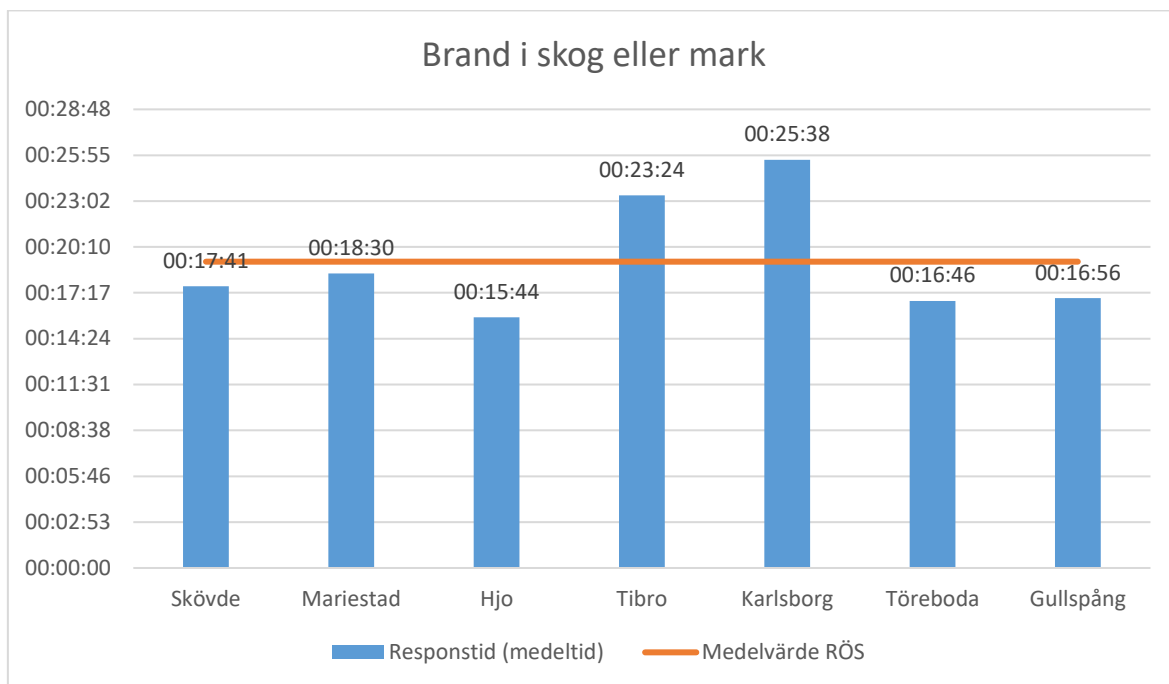

Diagram 55. Responstid brand i skog eller mark. [6]

4.4.1.3 Trafikolycka

Den kommun som har längst responstid på insatser tillhörande kategorin trafikolycka är Karlsborg. Tillsammans med Tibro är det de kommuner som har en längre tid än medelvärdet i förbundet. Kortast tid har Skövde.

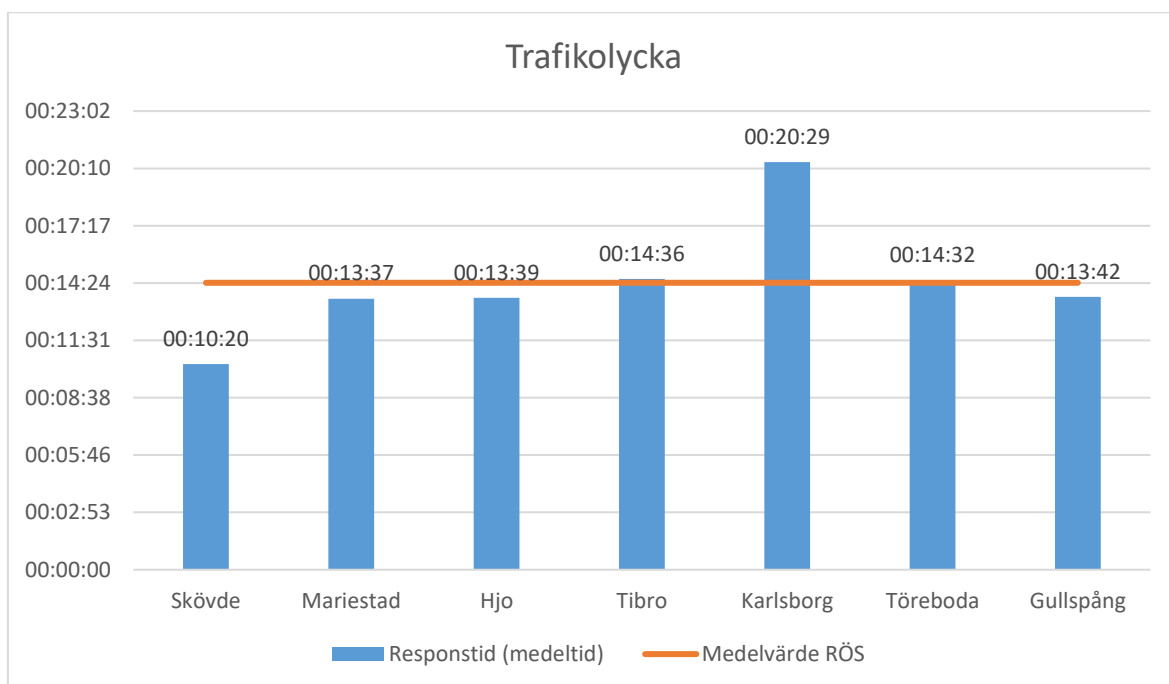

Diagram 56. Responstid trafikolycka. [6]

4.4.1.4 Akut sjukvårdslarm

Den kommun som har längst tid är Hjo som tillsammans med Karlsborg och Gullspång är de kommuner med längre responstid än medelvärdet för förbundet. Kortast tid har Skövde.

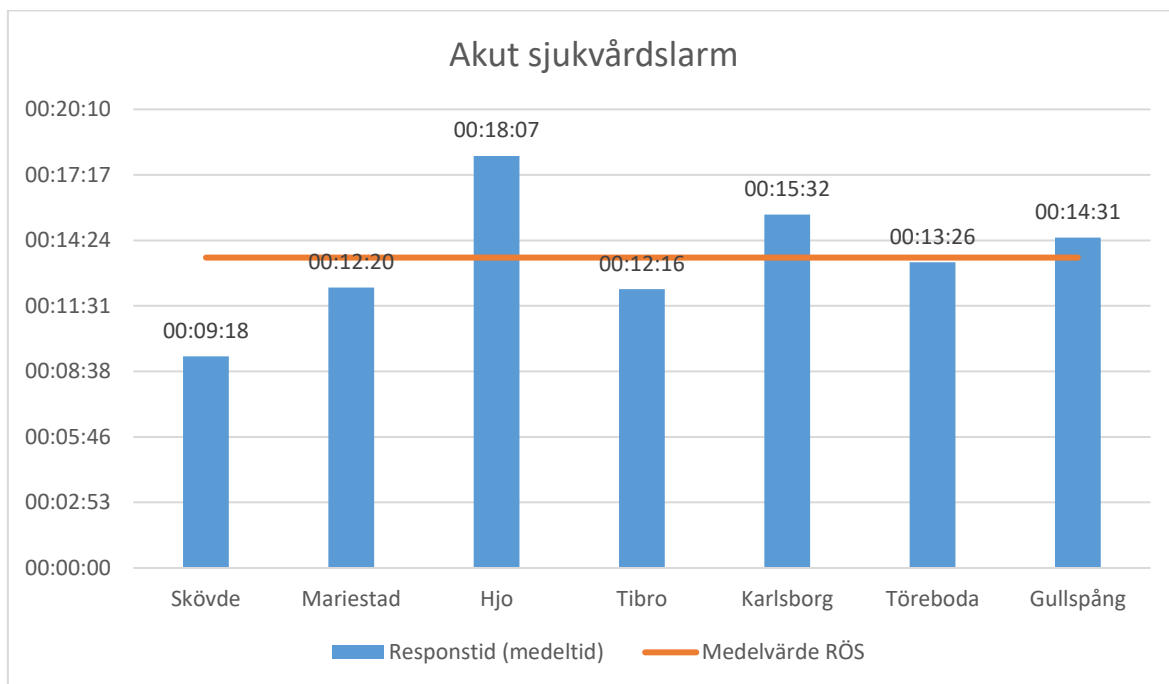

Diagram 57. Responstid akut sjukvårdslarm. [6]

4.4.1.5 Automatlarm

Den kommun som har längst tid är Karlsborg som överskrider förbundets medeltid med ca 5 minuter. Kortast tid har Hjo och Skövde på ca 7 minuter. Karlsborg och Gullspång är de kommuner som har längre tid än medelvärdet för förbundet som är 8 minuter och 49 sekunder.

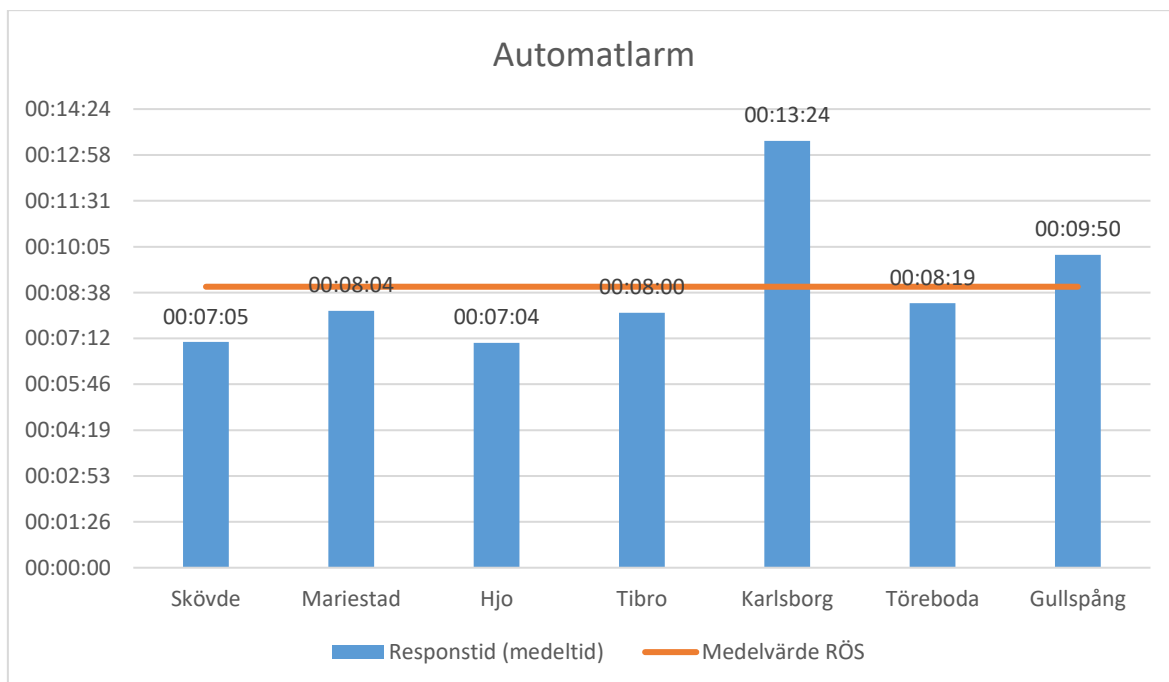

Diagram 58. Responstid automatlarm. [6]

4.4.1.6 Suicid/hot om suicid

Den kommun med högst responstid på larm gällande suicid/hot om suicid är Hjo och kortast tid har Mariestad. I Tibro, Karlsborg, Töreboda och Gullspång har inga larm inkommit under 2018.

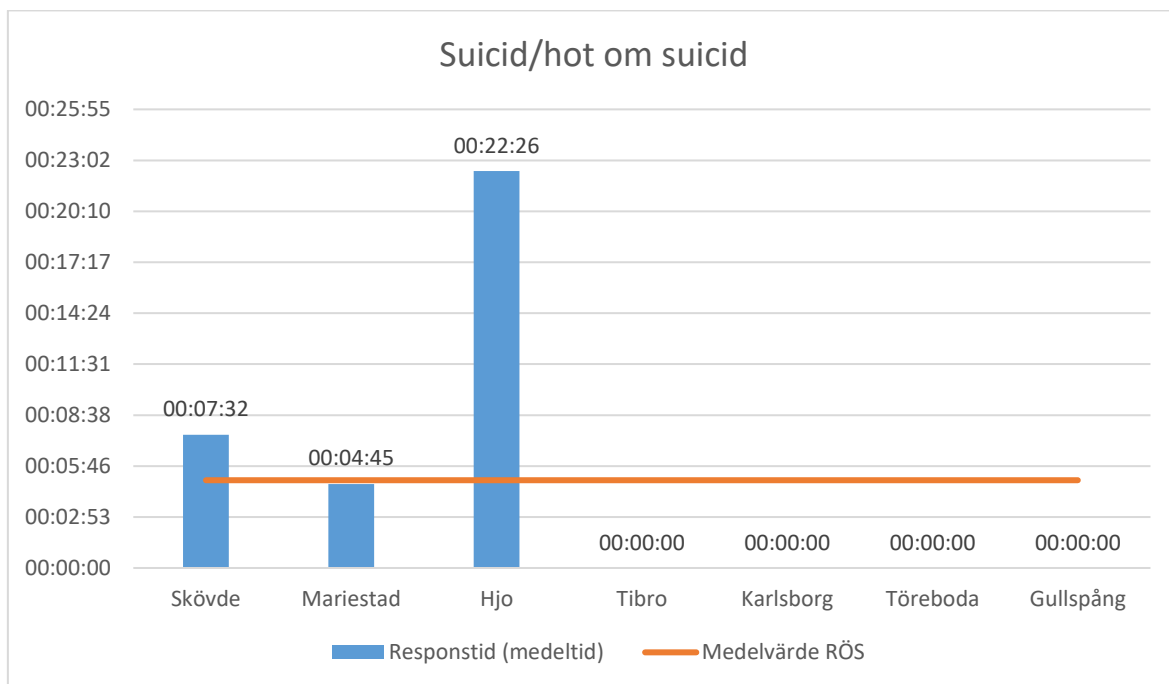

Diagram 59. Responstid suicid/hot om suicid, 2018. [6]

4.5 Kostnad för olyckor

I förbundets medlemskommuner uppgick 2017 samhällets kostnader för olyckor till 8014 kr per kommuninvånare i medelvärde. De kommuner som ligger över detta medelvärde är Mariestad och Gullspångs kommuner. Kostnaderna i Gullspångs kommun ligger cirka 34 % över medelvärdet och i Mariestads kommun cirka 9 % över. Lägst kostnad har Skövde kommun som ligger 17 % under medelvärdet.

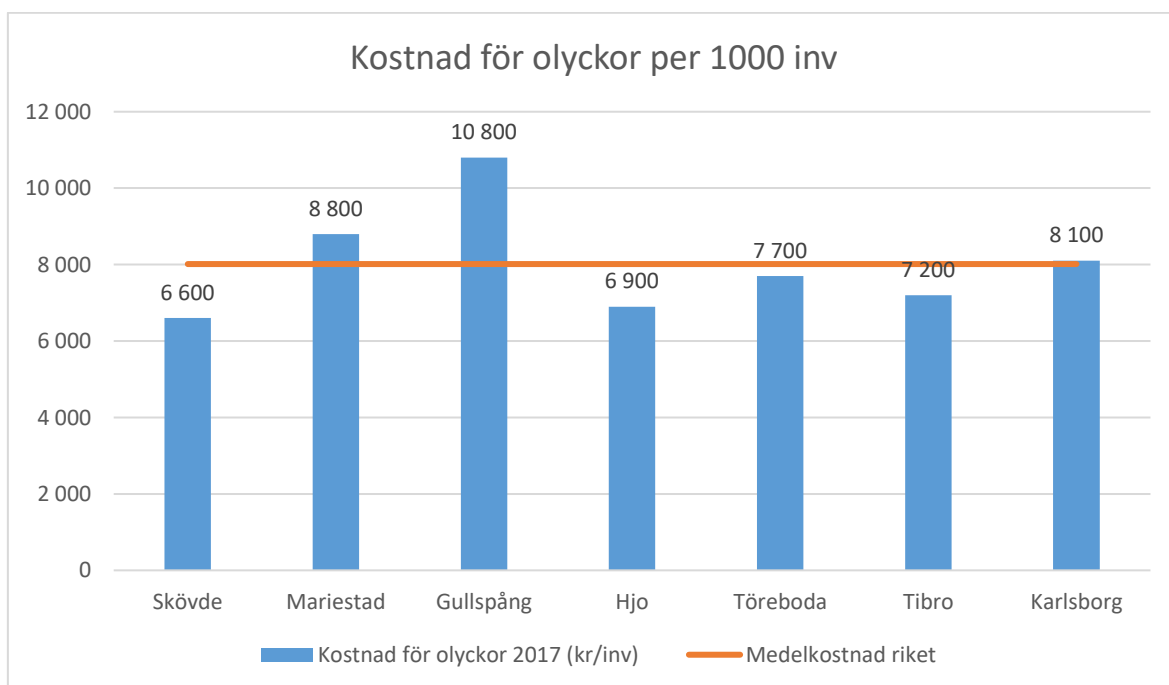

Diagram 60. Kostnad för olyckor inom RÖS medlemskommuner. [9]

4.6 Kostnad för räddningstjänst

Bland förbundets medlemskommuner är det framförallt Gullspångs kommun som sticker ut vad gäller kostnad för räddningstjänst. Gullspångs kommun ligger 44 % högre än medelvärdet för riket

och 70 % över medelvärdet för förbundet. Lägst kostnad har Tibro kommun som understiger medelvärdet för förbundet med 32 %.

Medelvärdet för kommunerna i förbundet uppgår till 849 kronor per kommuninvånare. Om förbundet ses som en gemensam kommun med ett invånarantal på 121 000 blir värdet per invånare 756 kronor.

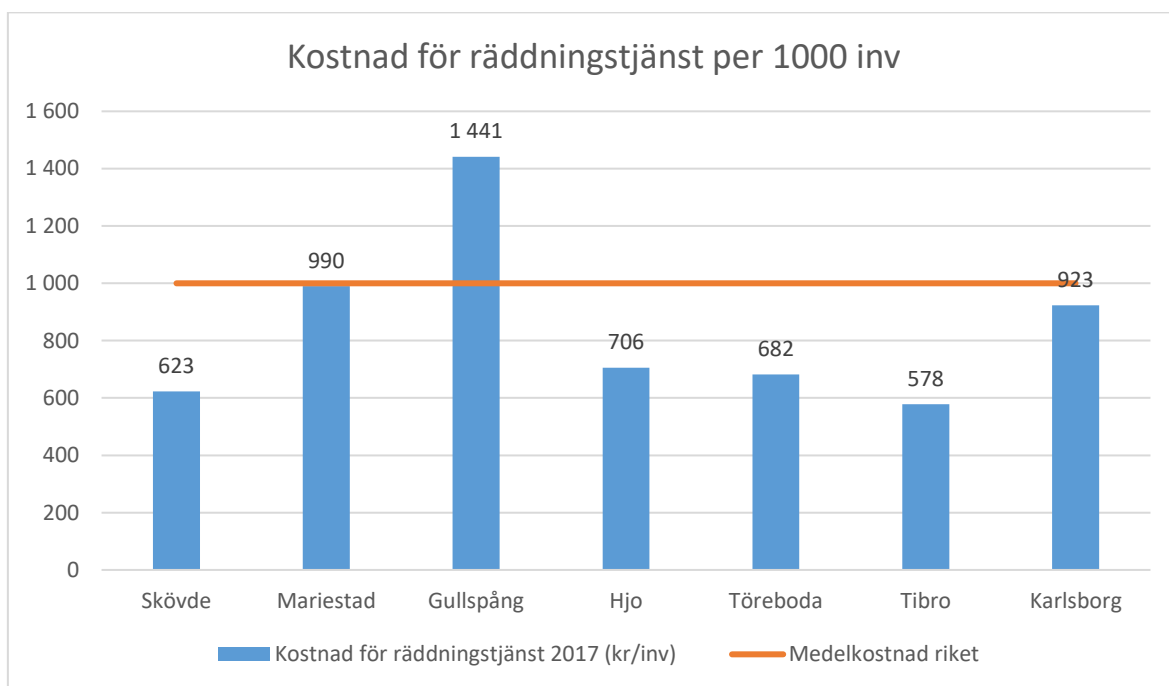

Diagram 61. Kostnad för räddningstjänst inom RÖS medlemskommuner. [9]

4.7 Fördelning frekventa händelser

I följande avsnitt presenteras fördelningen av de frekventa händelserna per 1000 invånare i respektive kommun samt i hela förbundet. I samtliga kommuner utgörs den mest frekventa händelsen av automatlarm medan de minst inträffade är akut sjukvårdslarm och brand i byggnad.

4.7.1 Fördelning frekventa händelser i förbundet

I förbundet är den mest frekventa händelsen automatlarm som utgör ca hälften av alla frekventa händelser. Den frekventa händelse som inträffar mer sällan är akut sjukvårdslarm.

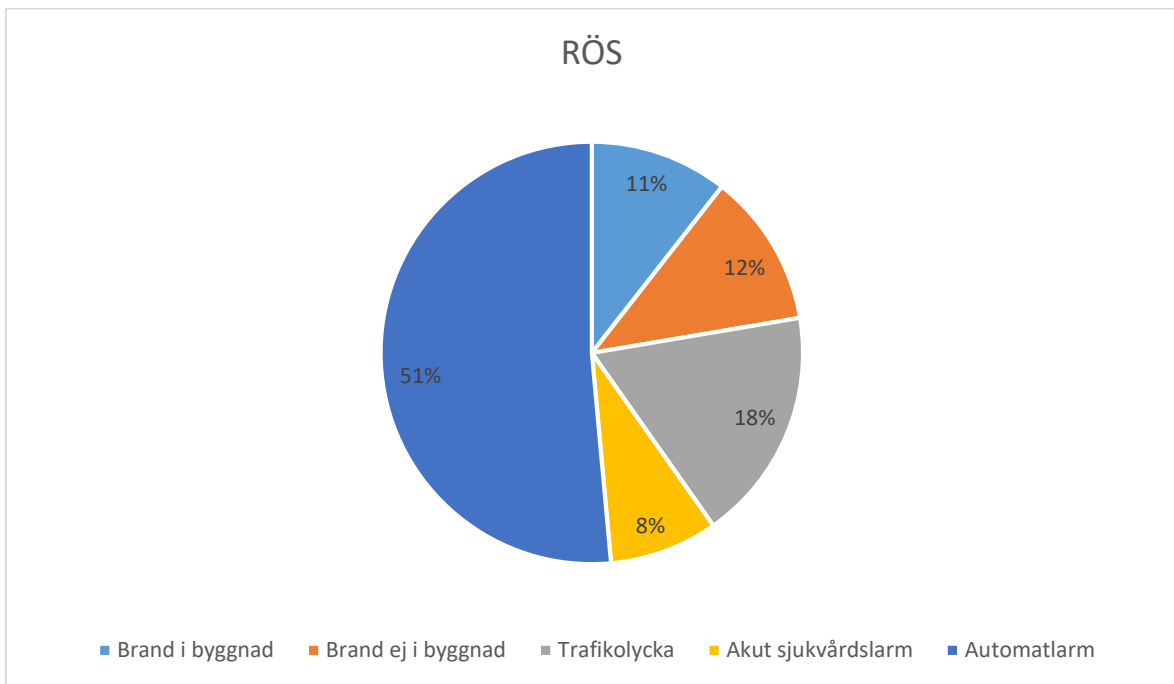

Diagram 62. Fördelning frekventa händelser i RÖS per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.2 Fördelning frekventa händelser i Skövde

I Skövde är den mest frekventa händelsen automatlarm som utgör drygt 60 %. Den händelse som inträffar mer sällan av de frekventa händelserna är akut sjukvårdslarm.

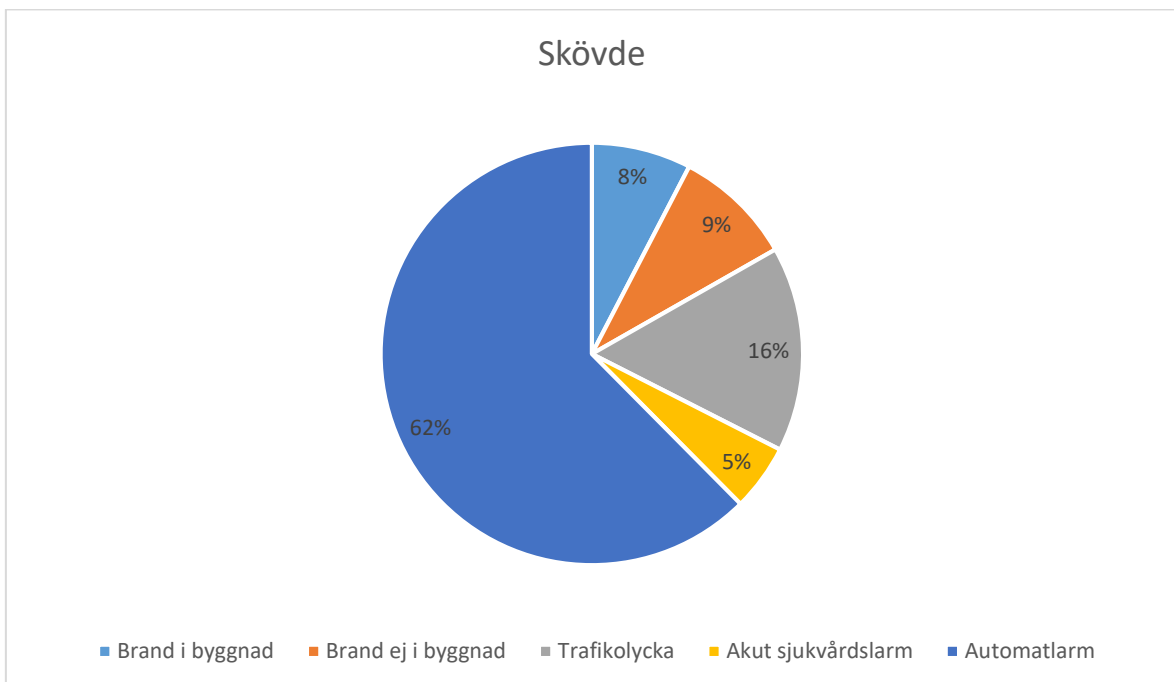

Diagram 63. Fördelning frekventa händelser i Skövde per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.3 Fördelning frekventa händelser i Mariestad

I Mariestad utgör automatlarm hälften av de frekventa händelserna. Den händelse som inträffar mer sällan av de frekventa händelserna är akut sjukvårdslarm.

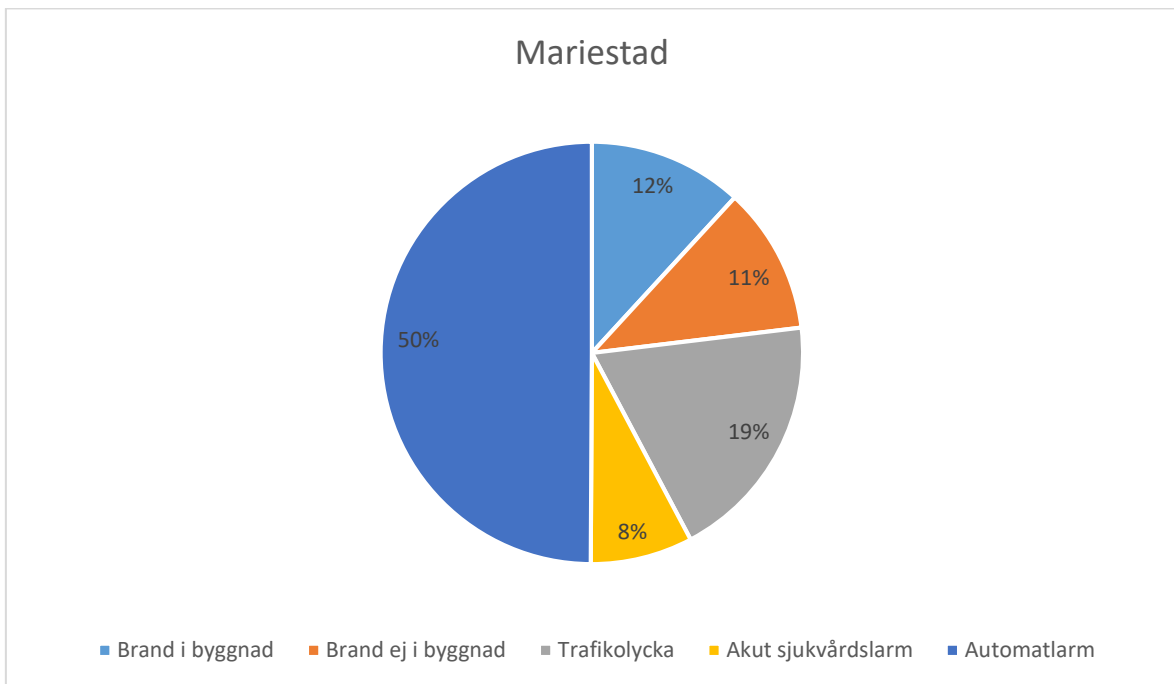

Diagram 64. Fördelning frekventa händelser i Mariestad per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.4 Fördelning frekventa händelser i Tibro

I Tibro är den mest frekventa händelsen automatlarm. Resterande kategorier har en jämn fördelning.

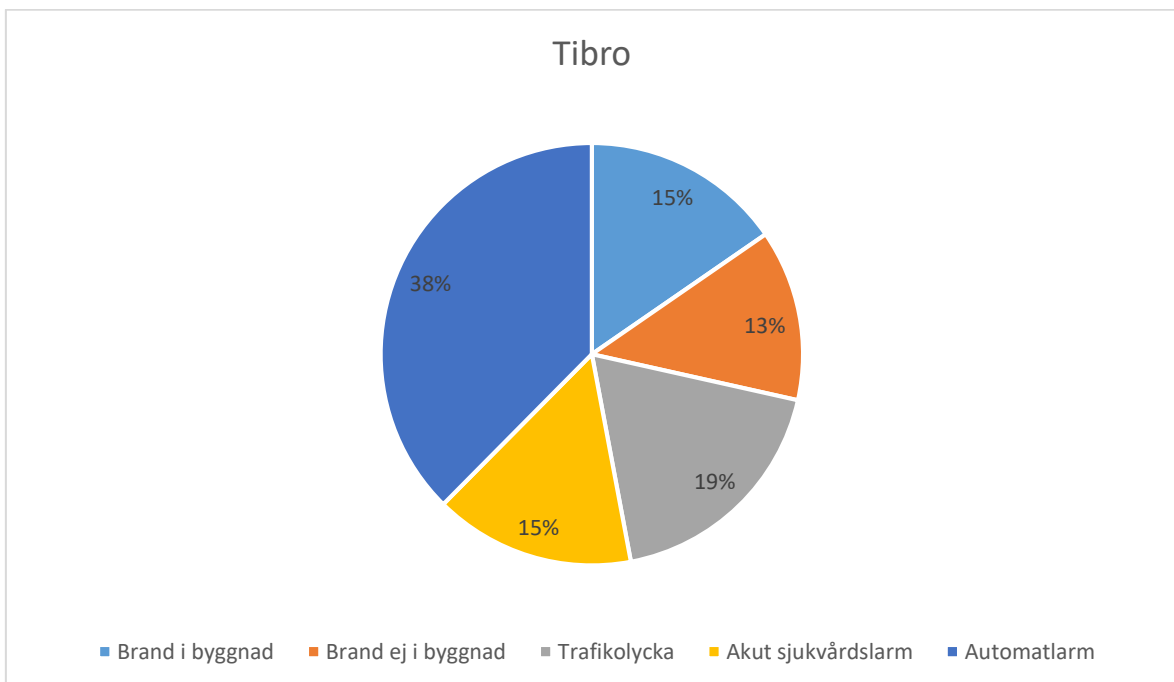

Diagram 65. Fördelning frekventa händelser i Tibro per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.5 Fördelning frekventa händelser i Töreboda

I Töreboda utgör automatlarm nästan hälften av de frekventa händelserna. Resterande kategorier har en jämn fördelning.

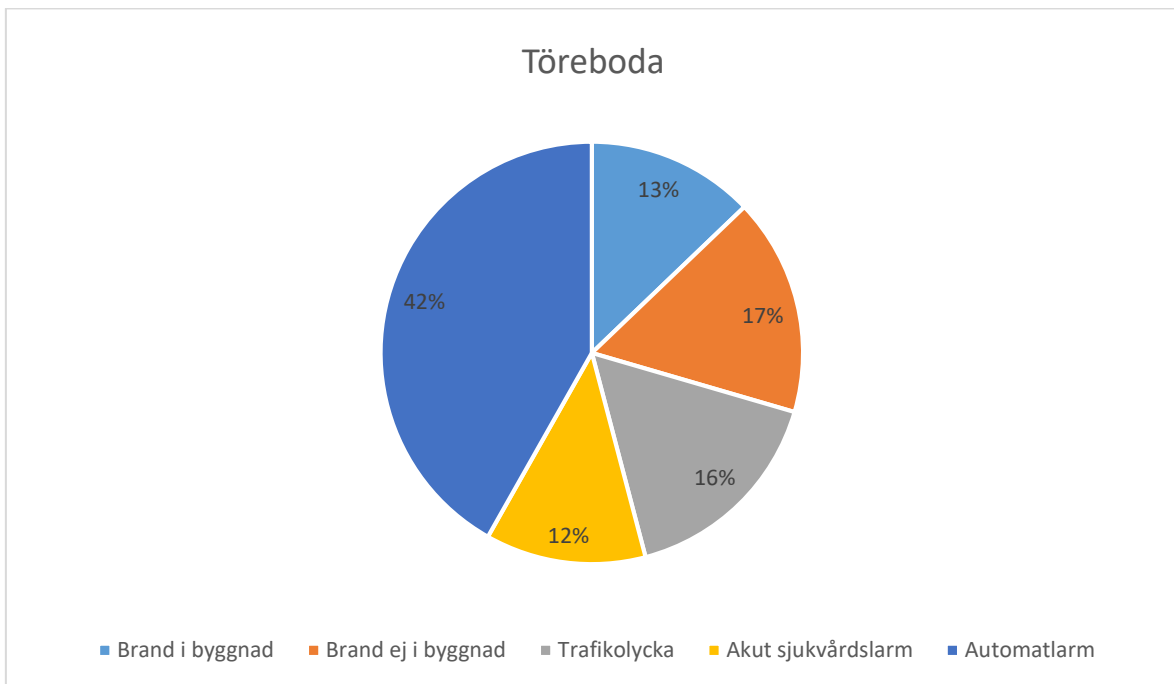

Diagram 66. Fördelning frekventa händelser i Töreboda per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.6 Fördelning frekventa händelser i Hjo

Den mest frekventa händelsen i Hjo utgörs av automatlarm, medan den som inträffar i minst omfattning är brand i byggnad.

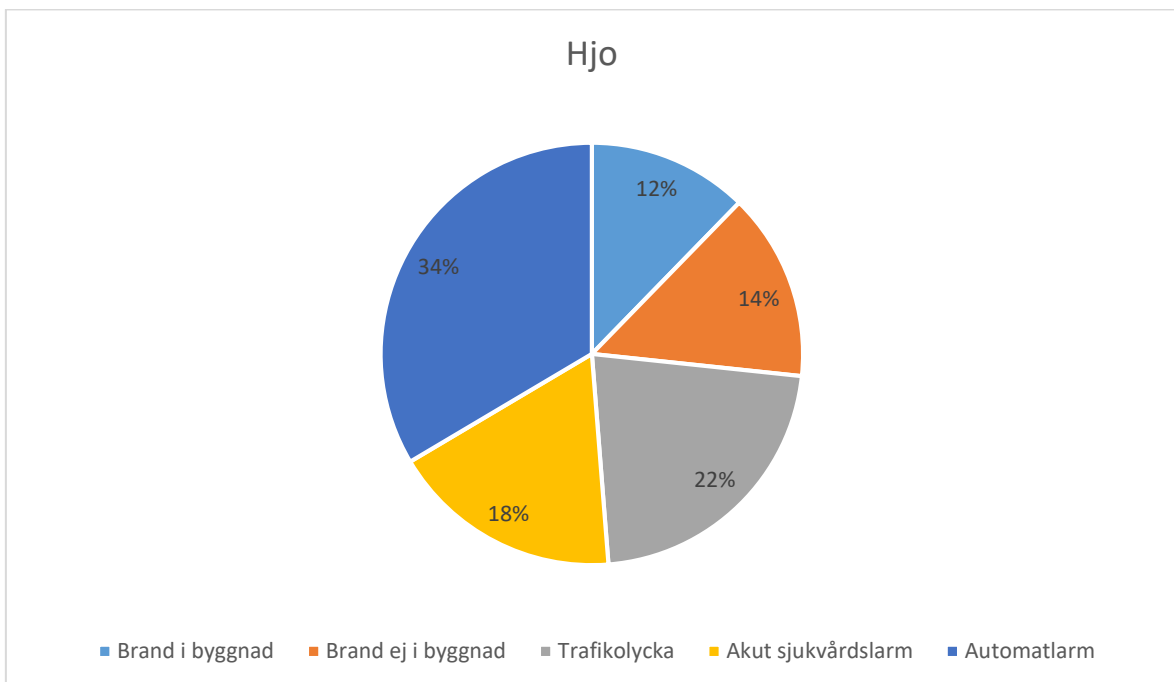

Diagram 67. Fördelning frekventa händelser i Hjo per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.7 Fördelning frekventa händelser i Karlsborg

I Karlsborg utgör automatlarm nästan hälften av de frekventa händelserna. De händelser som inträffar mer sällan av de frekventa händelserna är akut sjukvårdslarm och brand i byggnad.

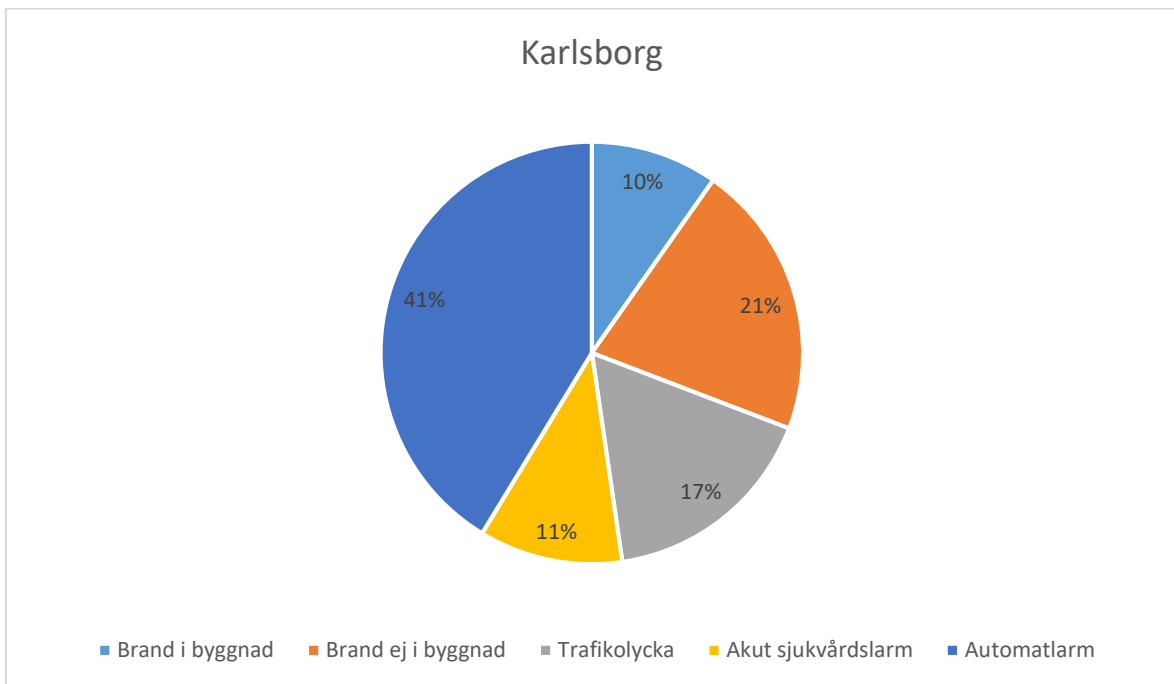

Diagram 68. Fördelning frekventa händelser i Karlsborg per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.7.8 Fördelning frekventa händelser i Gullspång

Den mest frekventa händelsen i Gullspång utgörs av automatlarm, medan den som inträffar i minst omfattning är akut sjukvårdslarm.

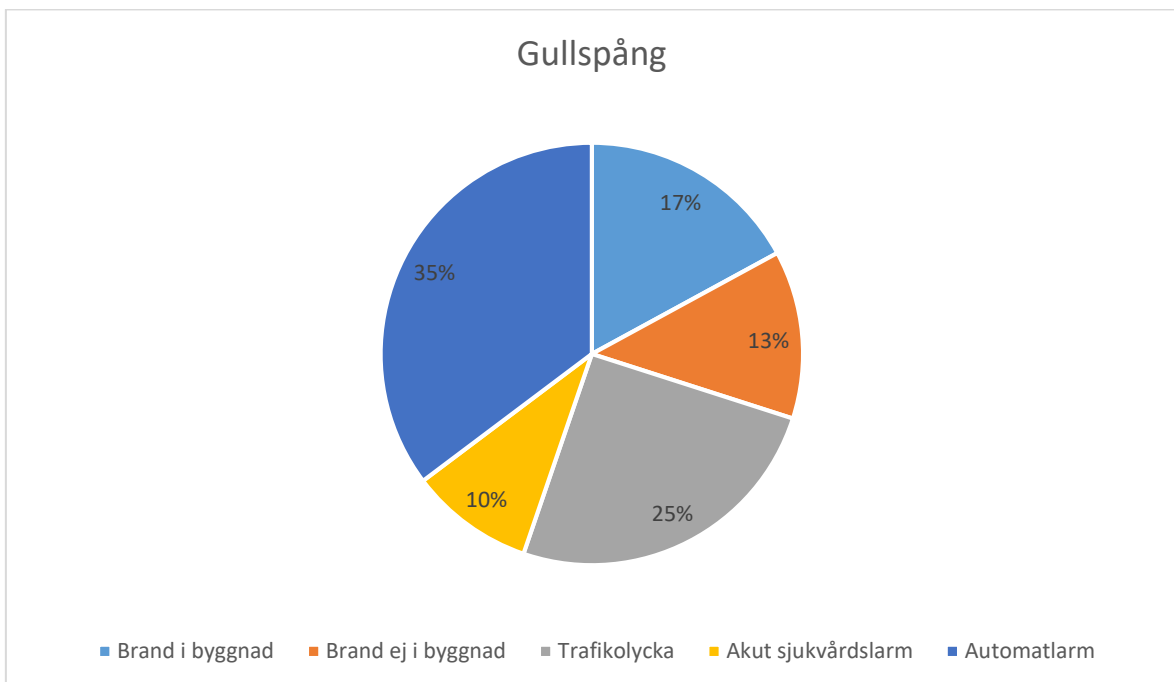

Diagram 69. Fördelning frekventa händelser i Karlsborg per 1000 invånare och år, 2012–2017. [16]

4.8 Brand i verksamheter

Detta avsnitt redovisar fördelningen mellan brand i olika typer av verksamheter per 1000 invånare och år. Generellt är det vanligast med brand i bostad, med högst värde i Gullspång.

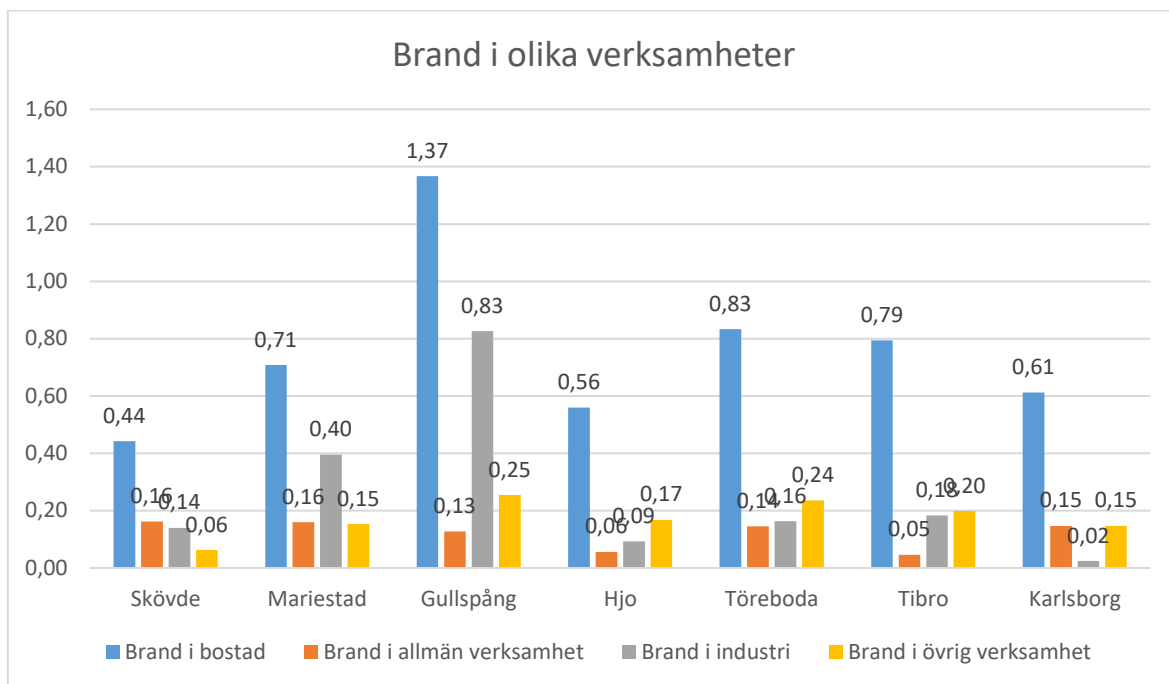

Diagram 70. Brand i olika verksamheter per 1000 invånare och år, 2012 - 2017. [16]

4.9 Brand i bostad

I följande avsnitt presenteras statistik gällande brand i bostad för förbundets medlemskommuner. Omfattning vid räddningstjänstens ankomst och slutlig omfattning presenteras för förbundet och riket. Händelser fördelade på månad, veckodag och timma presenteras.

4.9.1 Brand i olika bostadstyper

Den vanligaste bostadstypen för brand i bostad utgörs av villor i samtliga kommuner i förbundet. Resterande kategorier varierar mellan kommunerna.

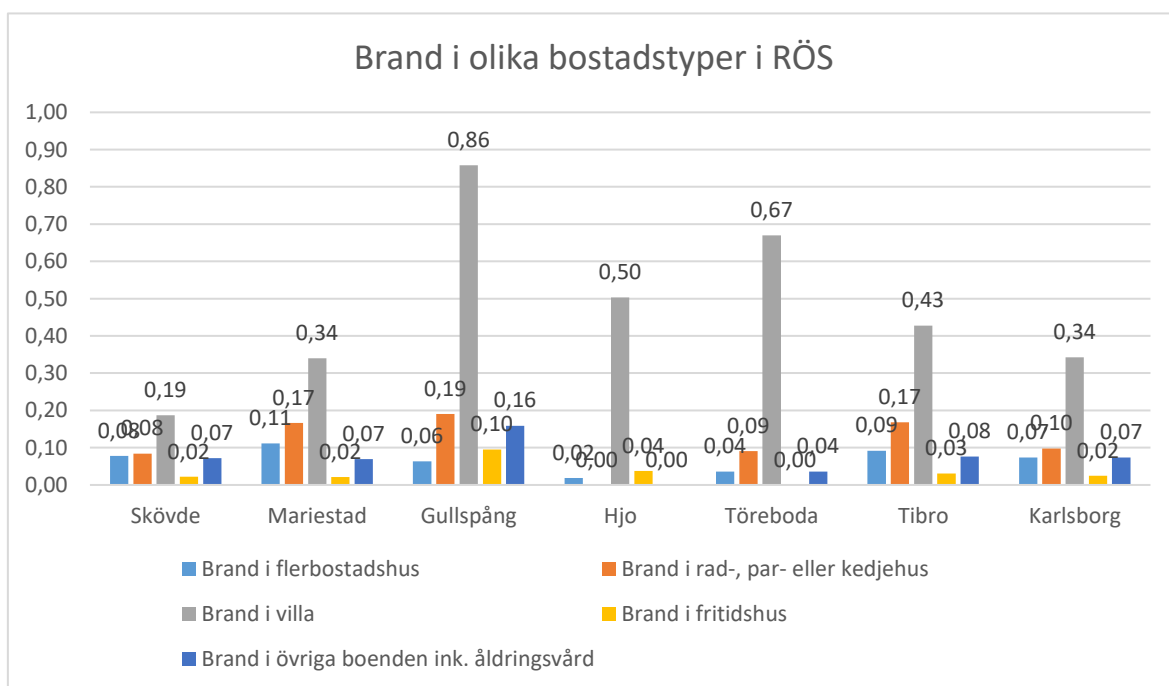

Diagram 71. Brand i olika bostadstyper per 1000 invånare och år, 2012 - 2017. [16]

4.9.2 Omfattning vid ankomst

Nedan visas omfattningen vid räddningstjänstens ankomst till larm om brand i bostad. I de flesta kommuner är den mest förekommande omfattningen att branden inte pågick vid ankomst. För samtliga kommuner är brand i flera brandceller i samma byggnad den minst förekommande.

I statistiken för omfattning vid ankomst finns även ej tillämplig och uppgift saknas som valbara alternativ när räddningstjänsten fyller i händelserapporter. Dessa alternativ är de som förekommer i störst omfattning, men som plockats bort i aktuellt diagram för att enbart visa relevant statistik.

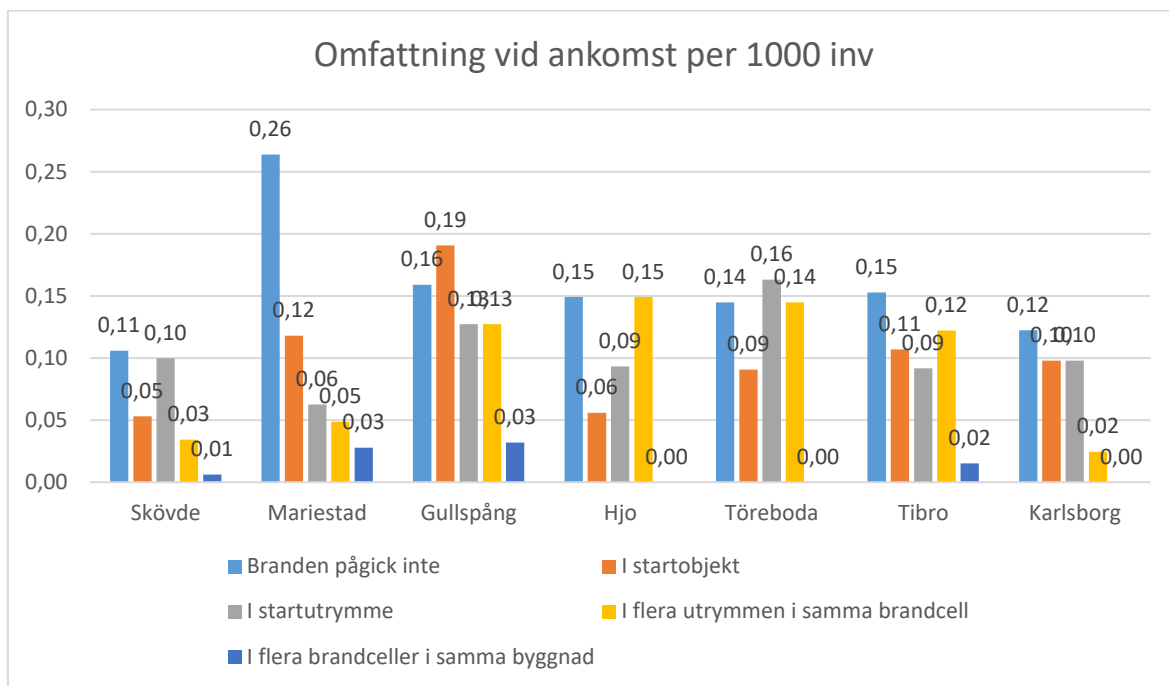

Diagram 72. Omfattning vid ankomst, brand i bostad, 2012 - 2017. [16]

Den procentuella fördelningen på omfattning vid ankomst inom förbundet ses nedan. Den vanligast förekommande omfattningen är att branden inte pågick och den minst förekommande är brand i flera brandceller i samma byggnad. Fördelningen av omfattning vid ankomst för riket skiljer sig något gentemot fördelningen för förbundet. Det är något vanligare nationellt att bränder har slocknat vid räddningstjänstens framkomst samt något ovanligare att bränder har spridit sig till annan brandcell.

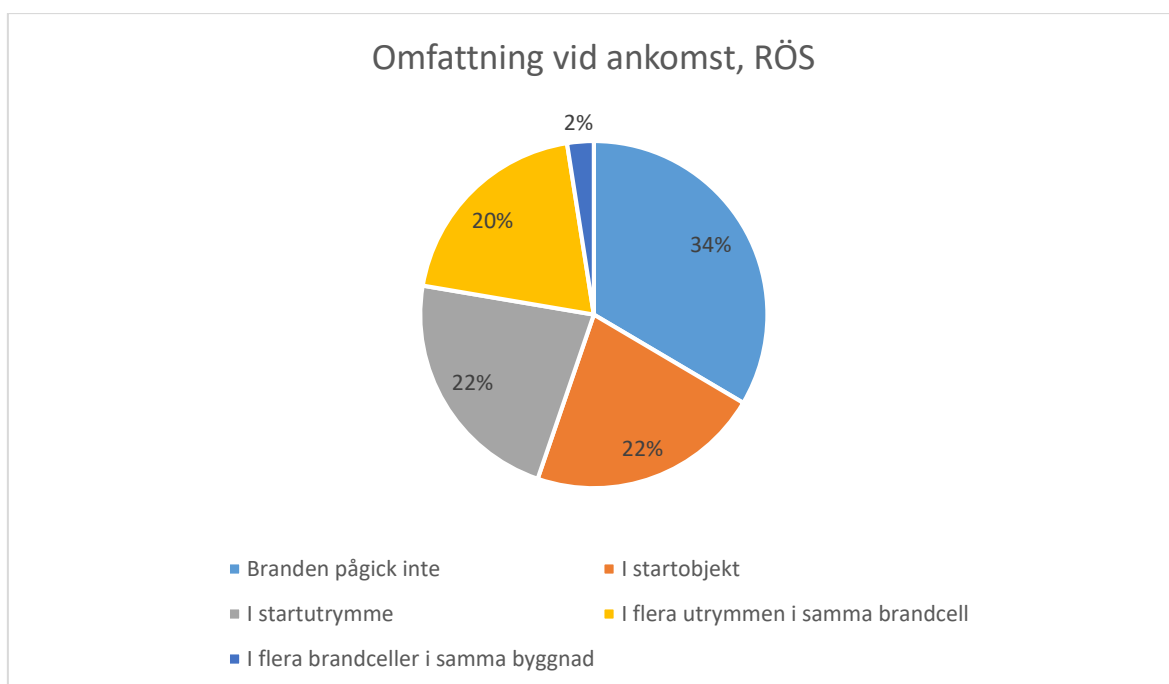

Diagram 73. Omfattning vid ankomst, brand i bostad RÖS, 2012 - 2017. [16]

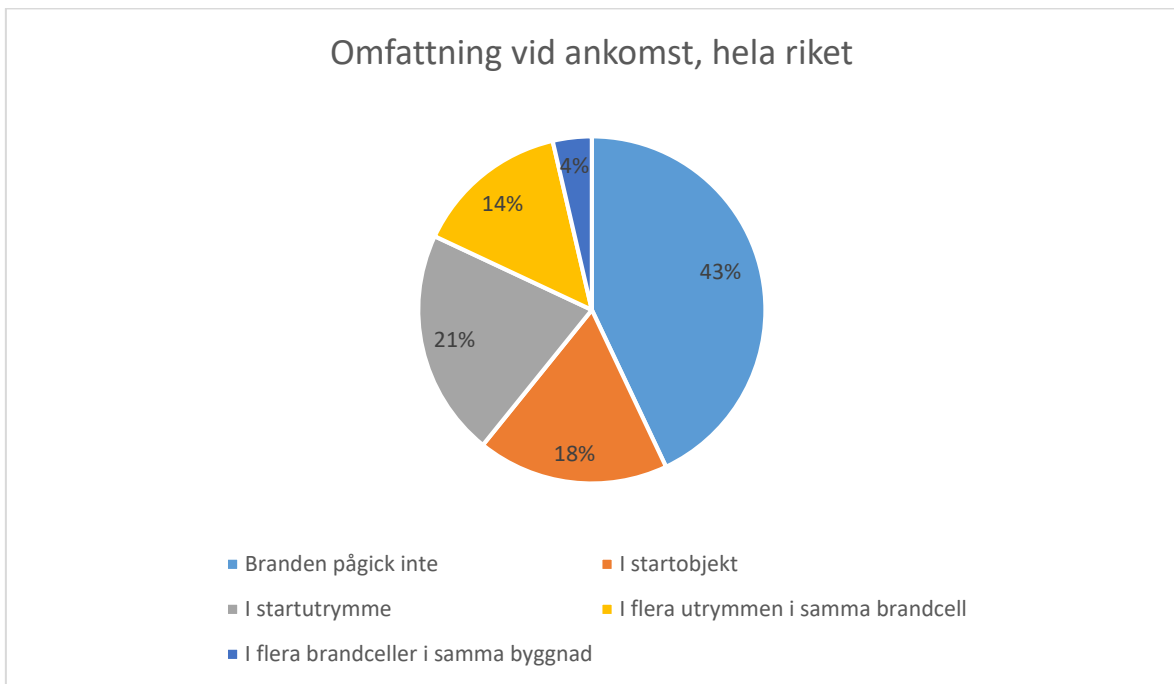

Diagram 74. Omfattning vid ankomst, brand i bostad i riket, 2012 - 2017. [16]

4.9.3 Slutlig omfattning

I statistiken för slutlig omfattning finns även ej tillämpbar och uppgift saknas som valbara alternativ när räddningstjänsten fyller i händelserapporter. Dessa alternativ är de som förekommer i störst omfattning, men som plockats bort i aktuellt diagram för att enbart visa relevant statistik.

Nedan visas den slutliga omfattningen vid brand i bostad. I de flesta kommuner är den mest förekommande omfattningen att branden begränsats till startobjektet. I Gullspång är den mest förekommande omfattningen att branden spridit sig till flera brandceller i samma byggnad. För samtliga kommuner är brand i flera byggnader minst förekommande.

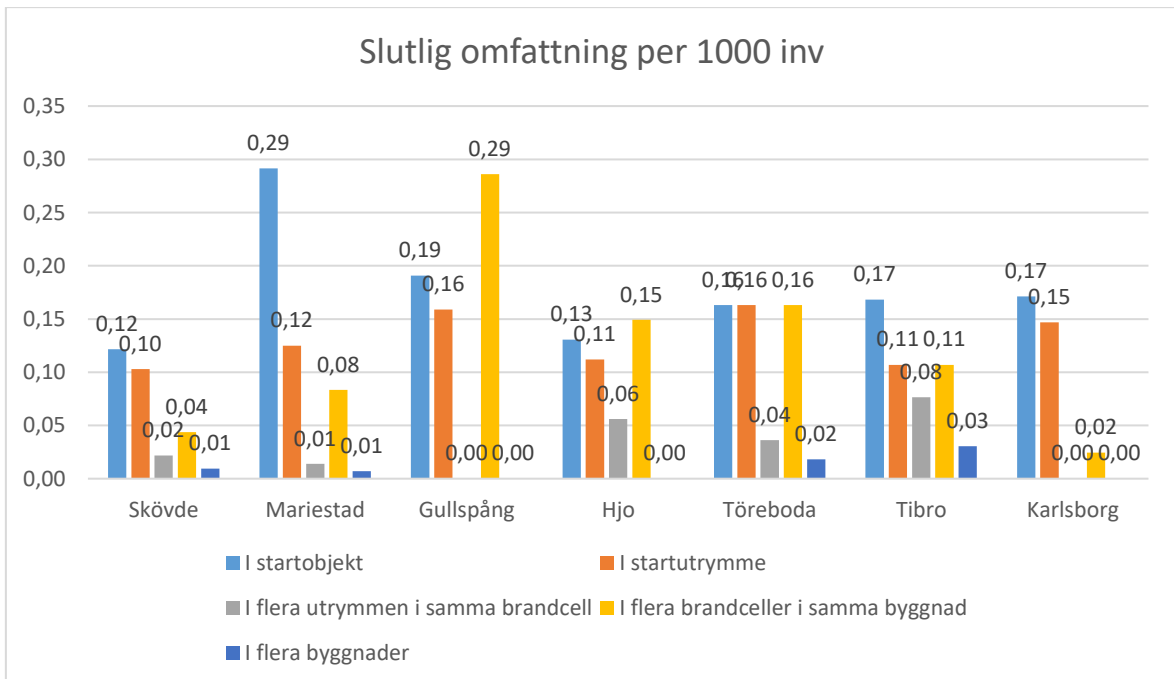

Diagram 75. Slutlig omfattning brand i bostad per 1000 inv, 2012 - 2017. [14]

Den procentuella fördelningen på slutlig omfattning inom förbundet ses nedan. Den vanligast förekommande omfattningen är brand i startobjekt medan den minst förekommande är brand i flera byggnader. Fördelningen för riket är likvärdig fördelningen för förbundet.

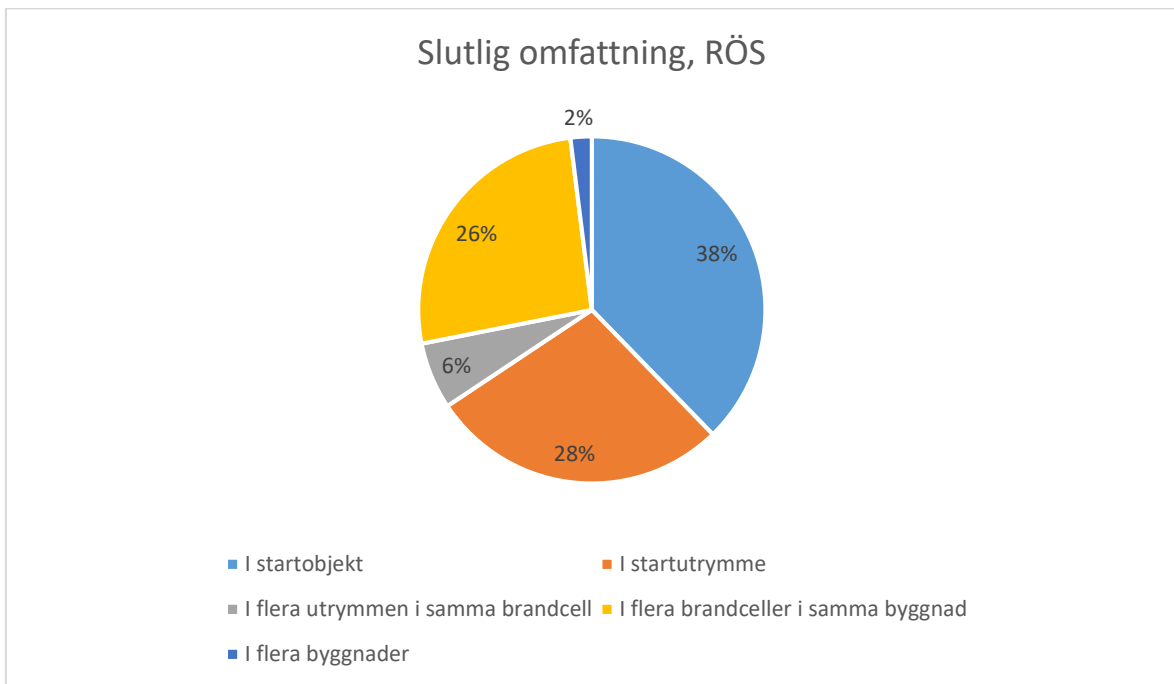

Diagram 76. Slutlig omfattning brand i bostad RÖS, 2012 - 2017. [16]

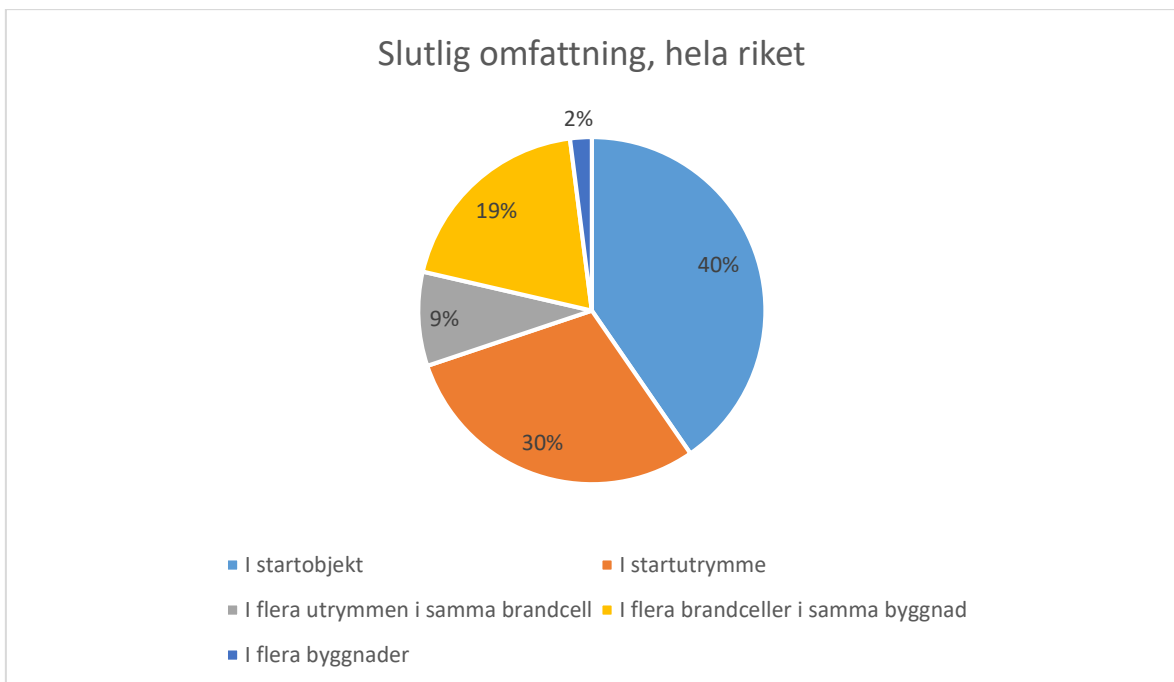

Diagram 77. Slutlig omfattning brand i bostad i riket, 2012 - 2017. [16]

4.9.4 Händelser per månad

Nedan visas fördelningen av insatser gällande brand i bostad per månad. Generellt ses en liten ökning i januari och december.

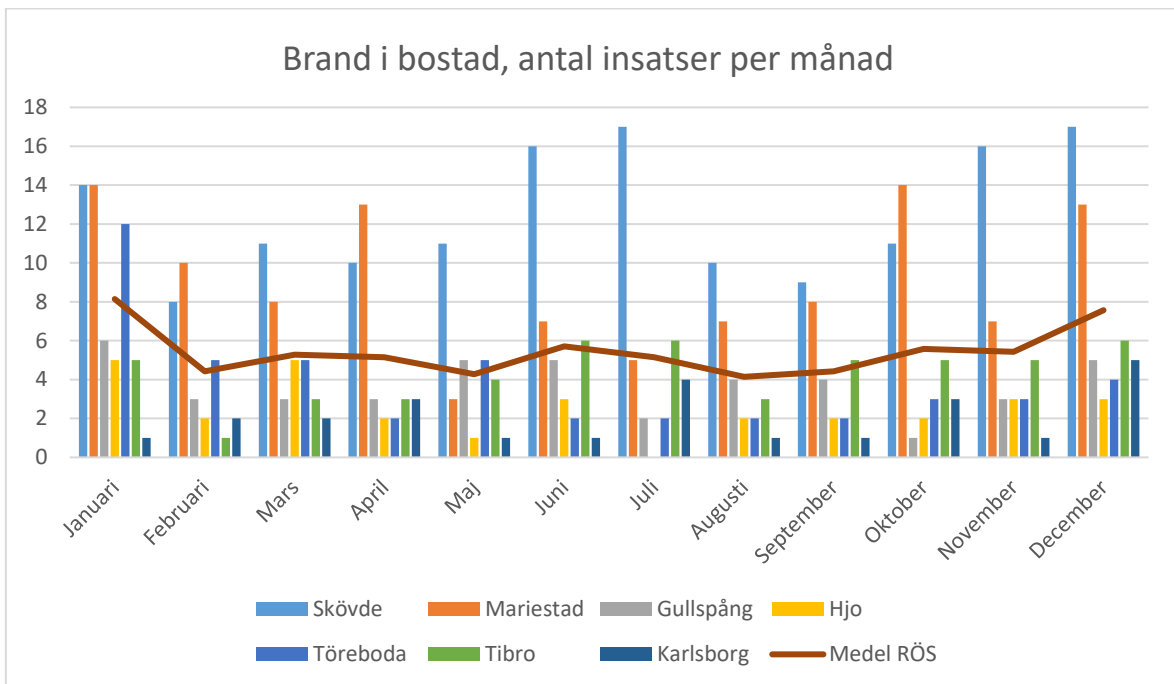

Diagram 78. Brand i bostad, antal insatser fördelat på månad, 2012-2017. [16]

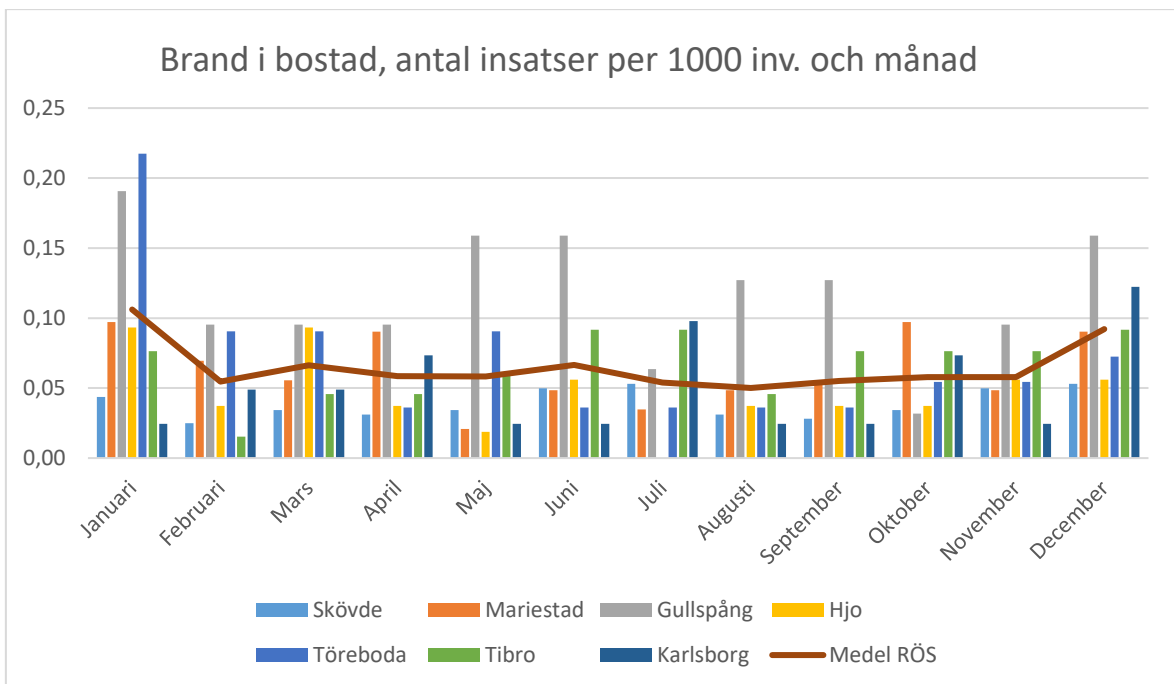

Diagram 79. Brand i bostad, antal insatser per 1000 invånare och år, fördelat på månad 2012 – 2017. [16]

4.9.5 Händelser per dygn

Nedan visas fördelningen av insatser gällande brand i bostad per veckodag. Generellt ses en liten topp på lördagar, men insatserna är i övrigt relativt jämt fördelade inom förbundet.

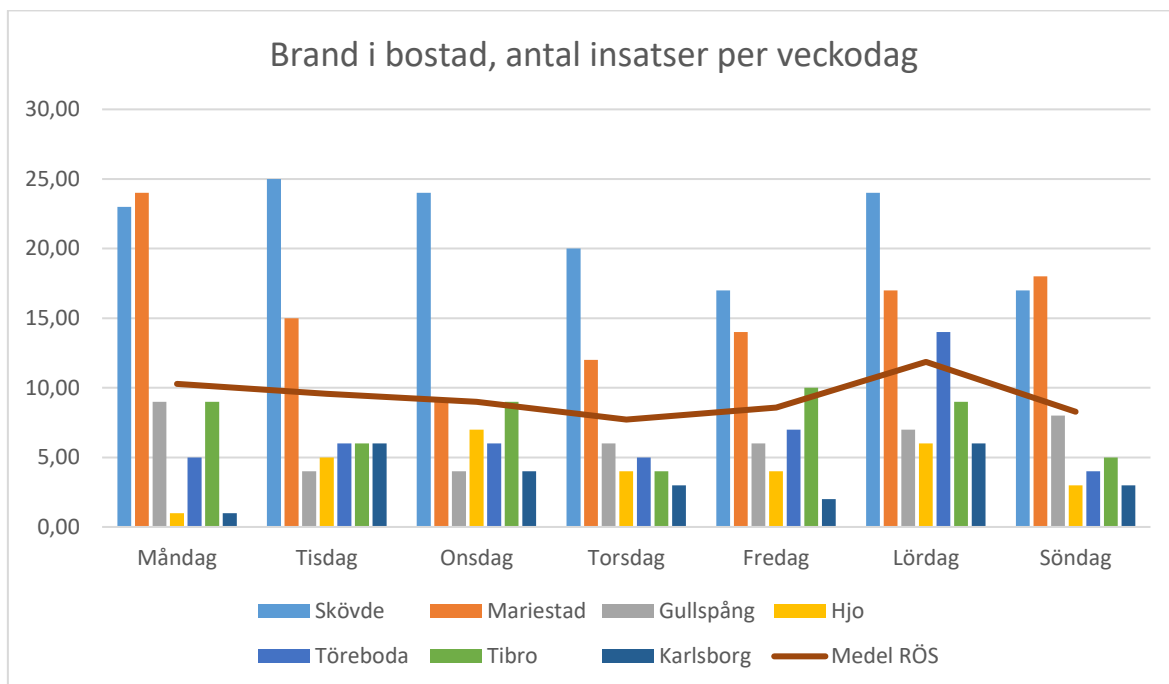

Diagram 80. Brand i bostad, antal insatser fördelat på veckodag, 2012-2017. [16]

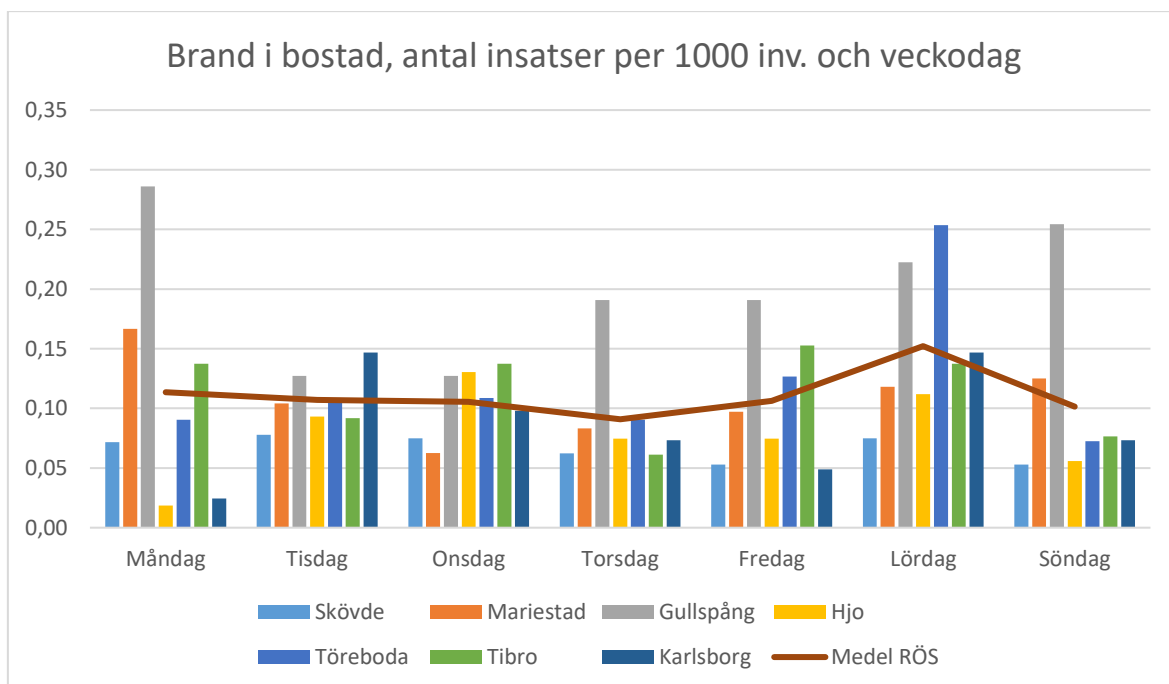

Diagram 81. Brand i bostad, antal insatser per 1000 invånare och veckodag 2012 – 2017. [16]

4.9.6 Händelser per timma

Nedan visas fördelningen av insatser gällande brand i bostad per timma. Generellt ses det högsta värdet mellan 16 och 20 och det lägsta mellan 04 och 08.

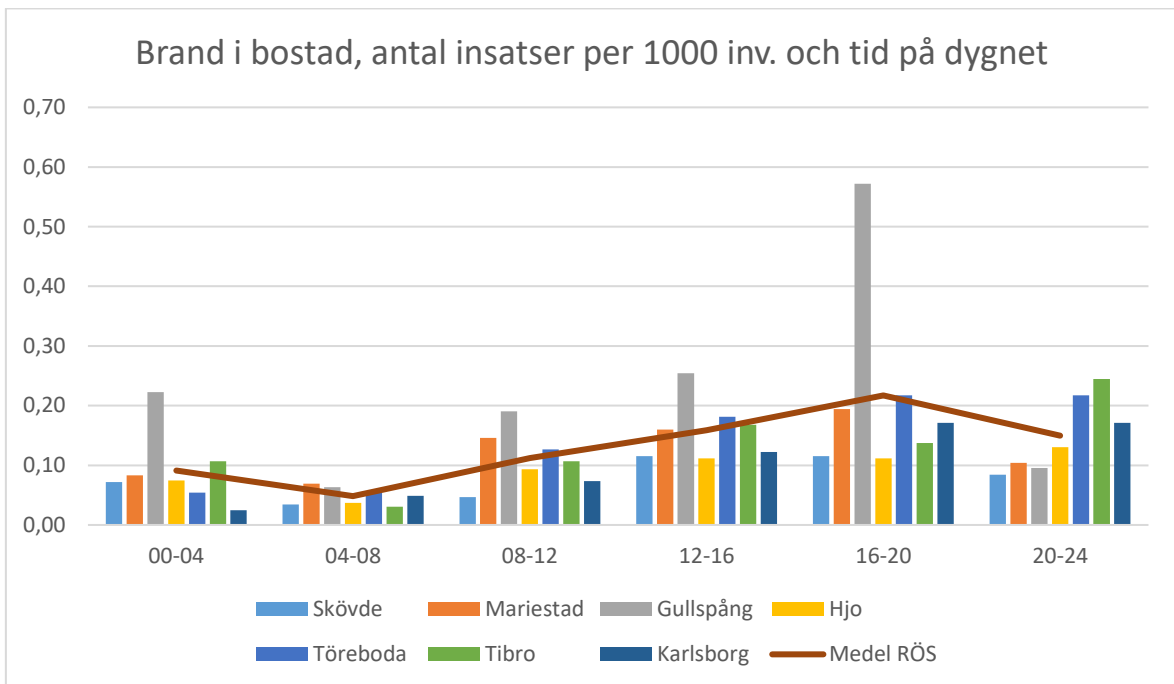

Diagram 82. Brand i bostad, antal insatser fördelat på timme, 2012-2017. [16]

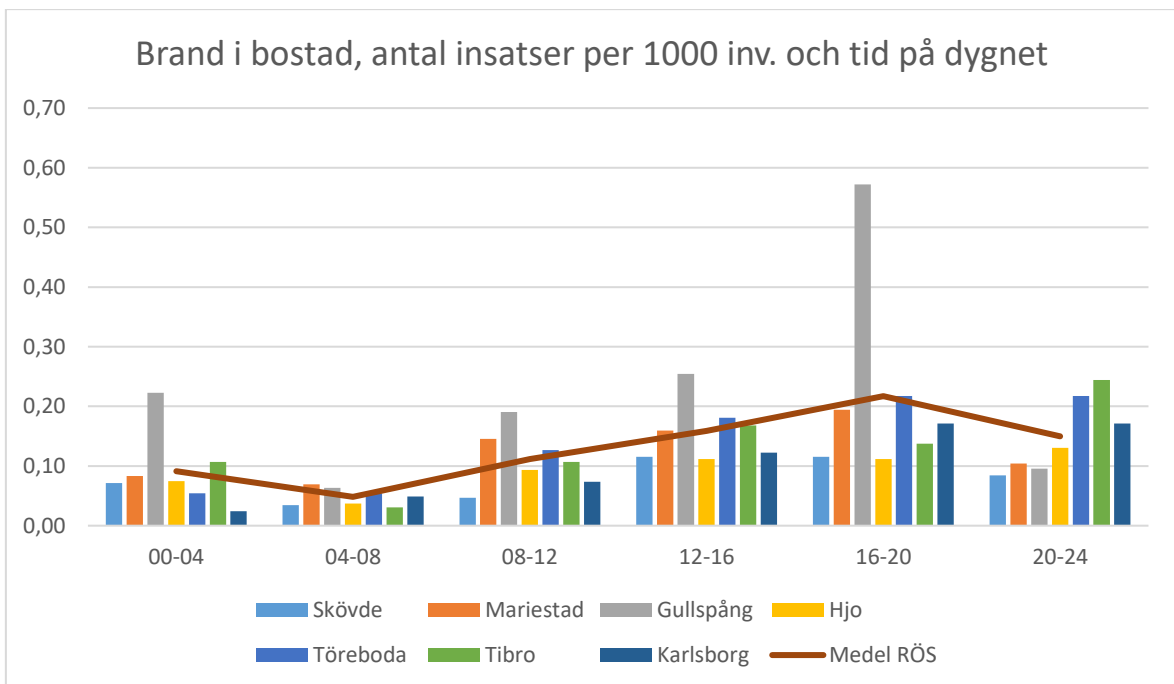

Diagram 83. Brand i bostad, antal insatser per 1000 invånare och timme, 2012 – 2017. [16]

5 Statistik, nationell jämförelse

Nedan finns ett kapitel för varje kommun inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg. Varje kommun har jämförts med 10 kommuner från respektive kommungrupp för att jämföra förbundets kommuner med andra likvärdiga i riket.

5.1 Skövde

I detta kapitel presenteras statistik för Skövde kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.1.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.1.1.1 Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen för Skövde kommun följer utvecklingen i jämförda kommuner. Från 2012 till 2017 har Skövde kommuns befolkning ökat med 2763 personer, vilket motsvarar ca 553 personer per år.

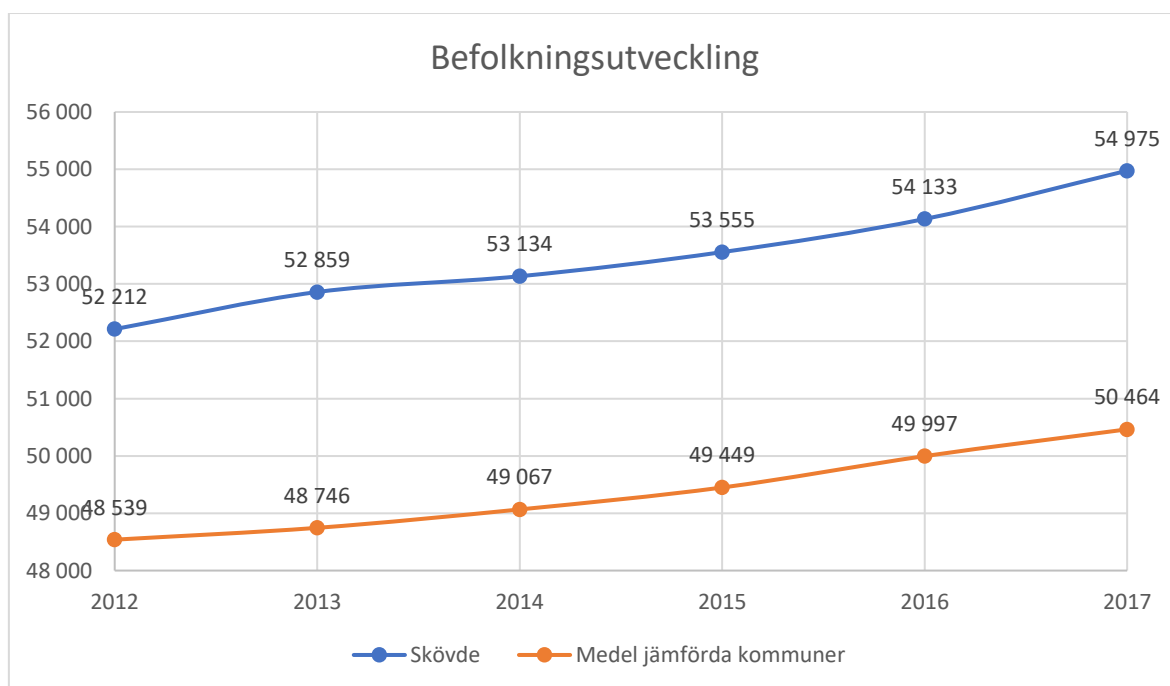

Diagram 84. Befolkningsutveckling i Skövde kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.1.1.2 Landareal

Skövde kommun har en mindre landareal än medel för jämförda kommuner. Landarealen för Skövde kommun är cirka 3,5 gånger mindre än landarealen för jämförda kommuner.

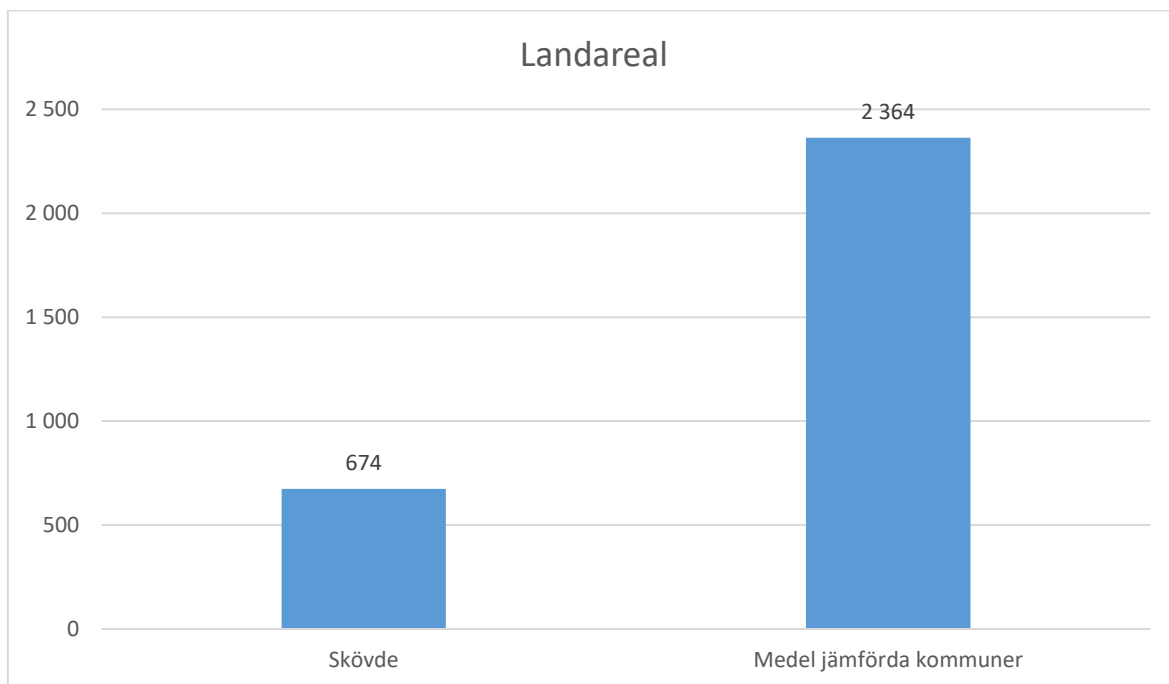

Diagram 85. Landareal för Skövde kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.1.1.3 *Invånare per kvadratkilometer*

Antalet invånare per kvadratkilometer för Skövde kommun är 82 personer att jämföra med 29 personer per kvadratkilometer som är medel bland jämförda kommuner.

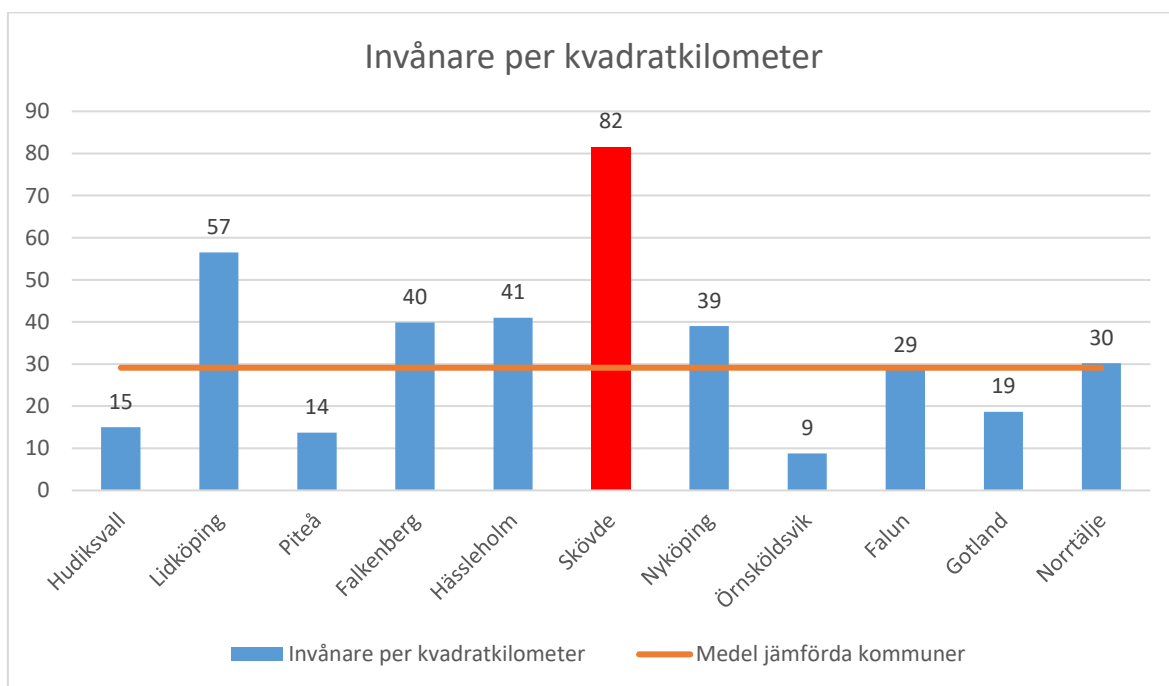

Diagram 86. Invånare per kvadratkilometer i Skövde och medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.1.1.4 *Bostadsfördelning*

I Skövde kommun utgörs 57 % av samtliga bostäder av flerbostadshus och 43 % av småhus. Medelvärde för de jämförda kommunerna har en direkt omvänd fördelning med 43 % flerbostadshus och 57 % småhus.

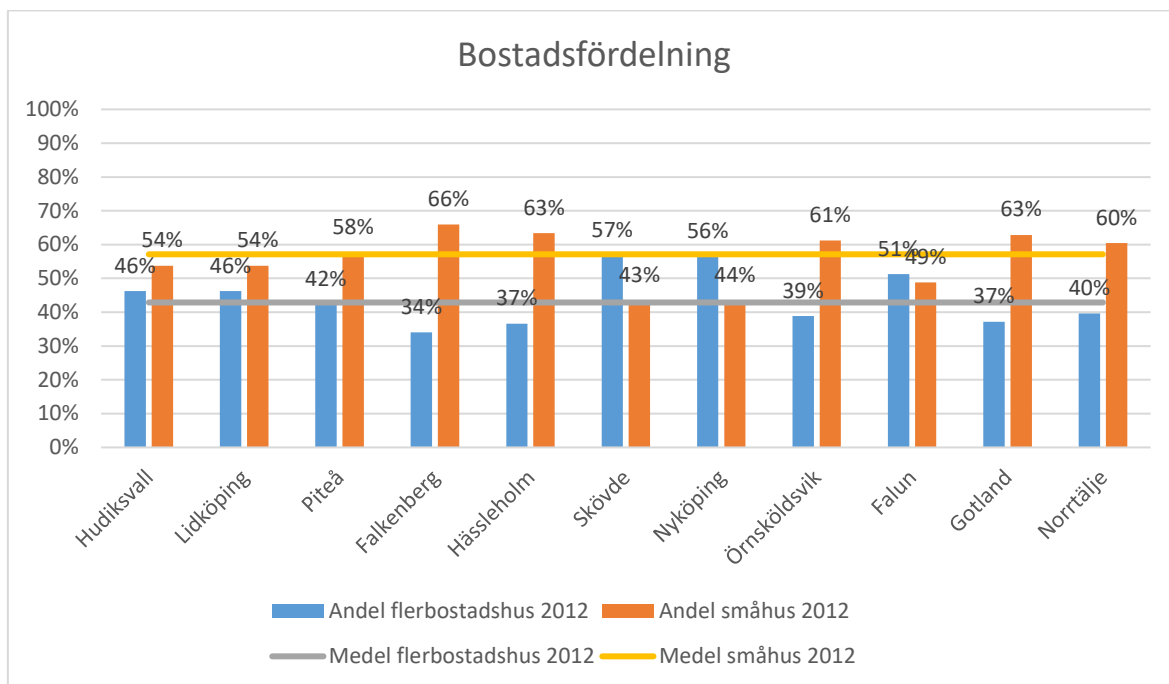

Diagram 87. Bostadsfördelningen inom Skövde kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.1.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Skövde kommun och de jämförda kommunerna.

5.1.2.1 Brand i byggnad

Antalet brand i byggnad i Skövde kommun är per år är 43,2. Detta är lägre än medelantal för jämförda kommuner på 56,2. Skövde kommun har tillsammans med Hudiksvalls kommun lägst antal brand i byggnad per år.

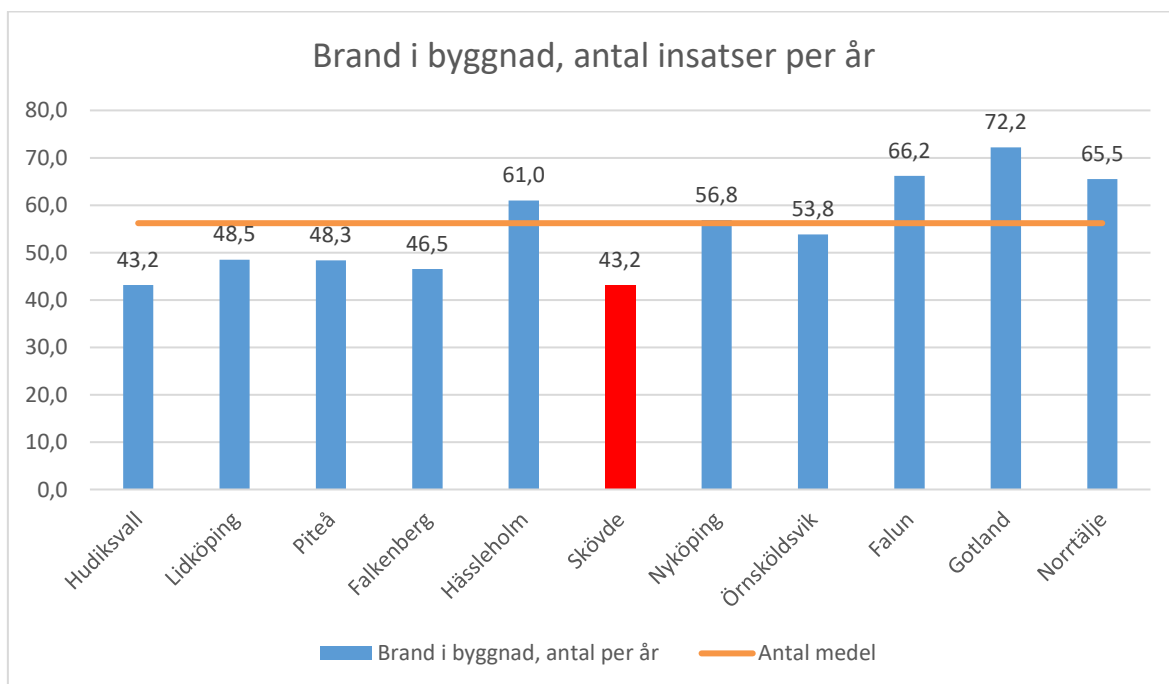

Diagram 88. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

Vägs antal brand i byggnad per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger Skövde kommun under medel för jämförda kommuner. Skövde kommun har 0,8 brand i byggnad per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärdet för jämförda kommuner som är 1,1 brand i byggnad per år och 1000 invånare.

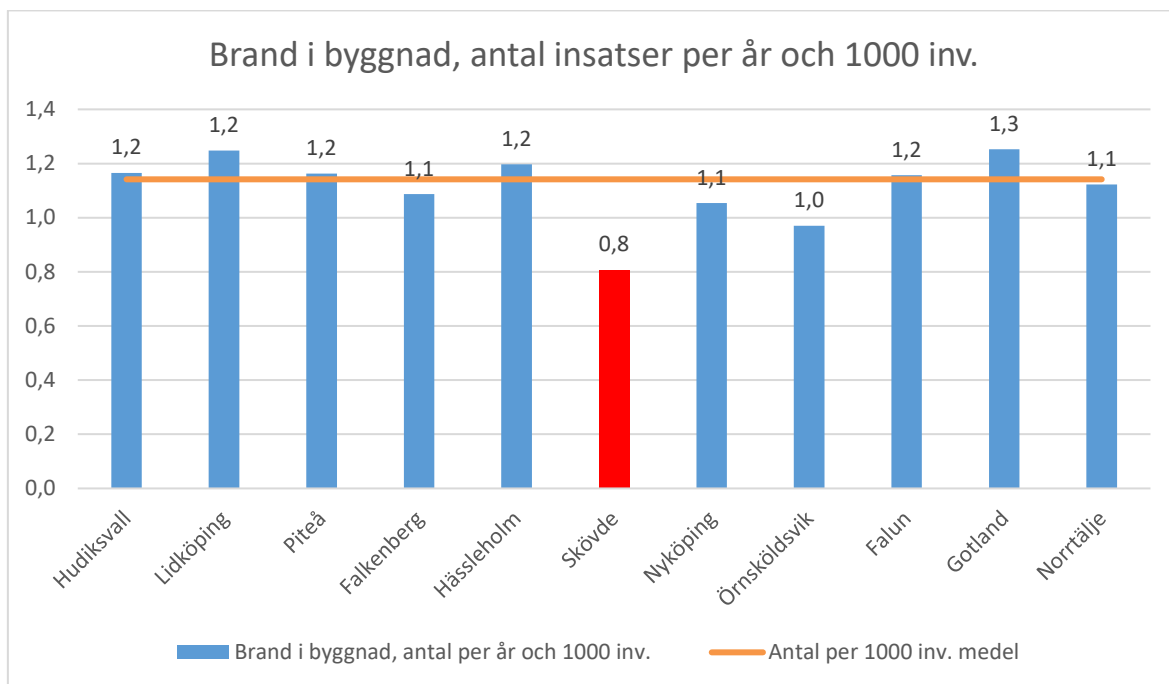

Diagram 89. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.2.2 Brand i annat än byggnad

Antalet brand i annat än byggnad i Skövde kommun är lägre än medelantal för jämförda kommuner. Skövde kommun har näst lägst antal brand i annat än byggnad per år med 51,7 st. Medelvärde för jämförda kommuner är 72,7.

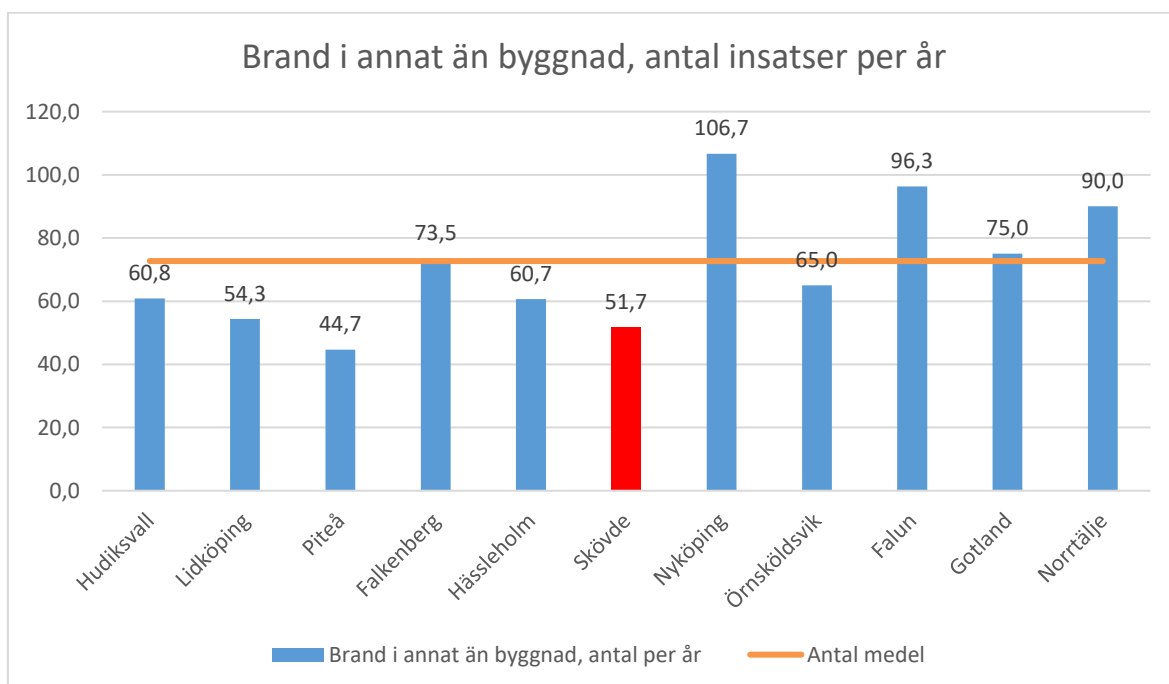

Diagram 90. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

Vägs antal brand i annat än byggnad per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger Skövde kommun långt under medel för jämförda kommuner och lägst bland jämförda kommuner. Skövde kommun har 1,0 brand i annat än byggnad per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärde för jämförda kommuner som är 1,5 brand i annat än byggnad per år och 1000 invånare.

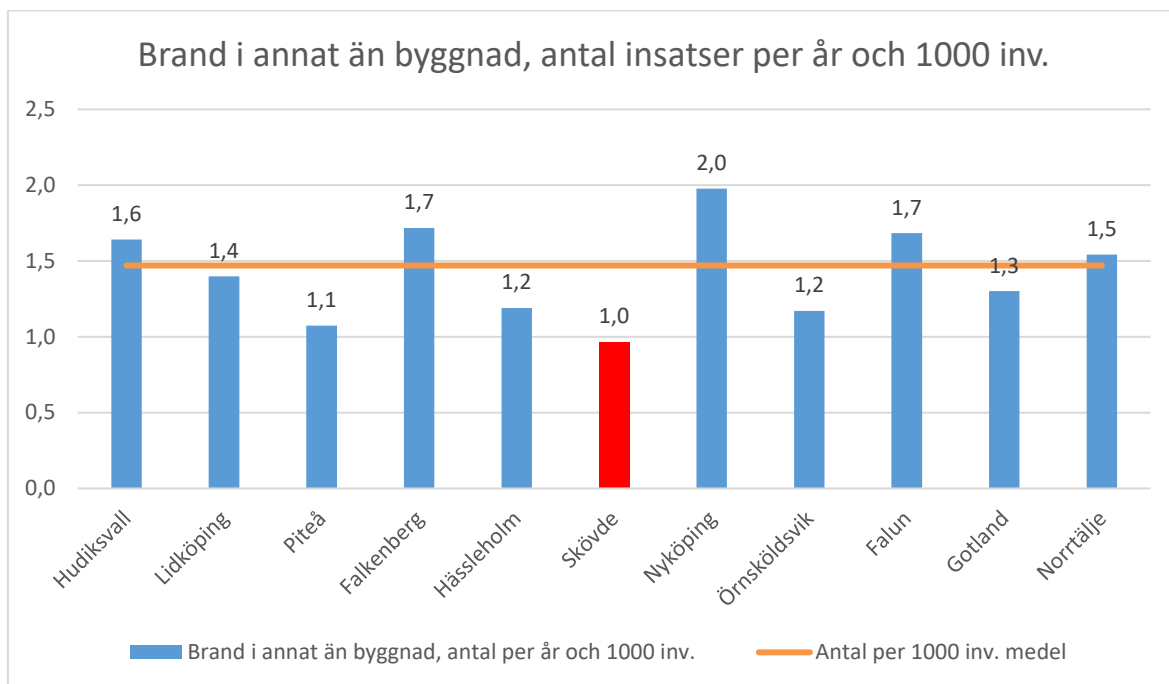

Diagram 91. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.2.3 Trafikolycka

Antalet trafikolyckor i Skövde kommun är lägre än medelantal för jämförda kommuner. Skövde kommun har 89,5 trafikolyckor per år medan medelvärdet ligger på 109,4.

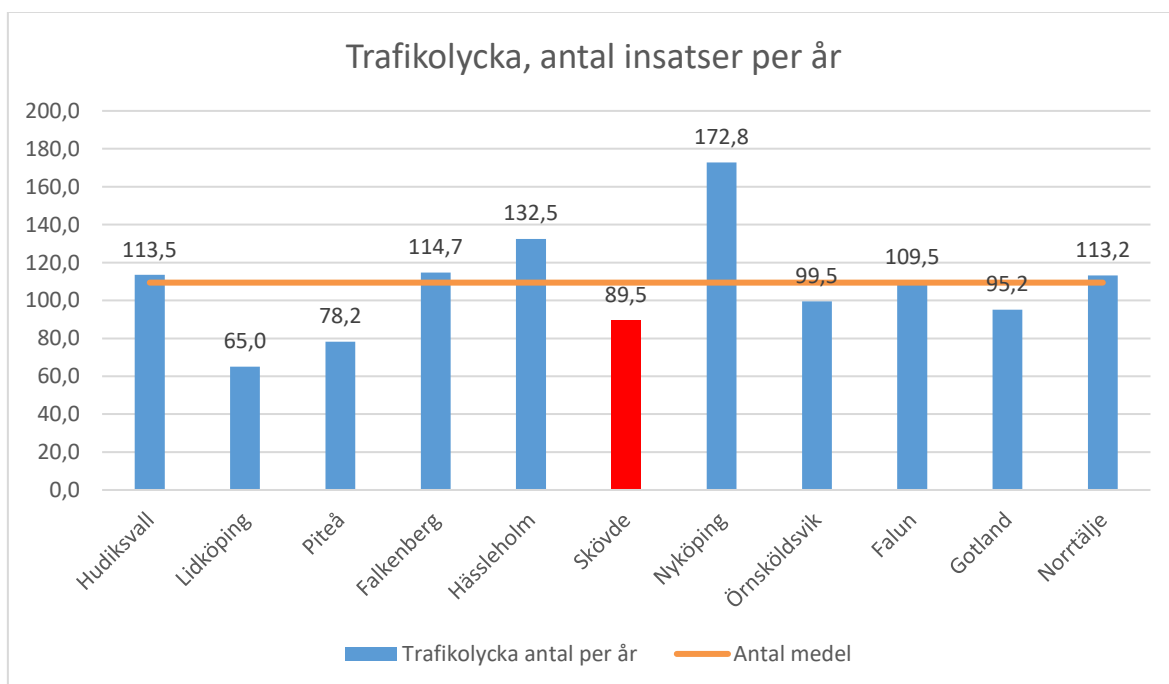

Diagram 92. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

Vägs antal trafikolyckor per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger Skövde kommun under medel för jämförda kommuner och lägst bland jämförda kommuner tillsammans med Lidköping och Gotland. Skövde kommun har 1,7 trafikolyckor per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärdet för jämförda kommuner som är 2,2 trafikolyckor per år och 1000 invånare.

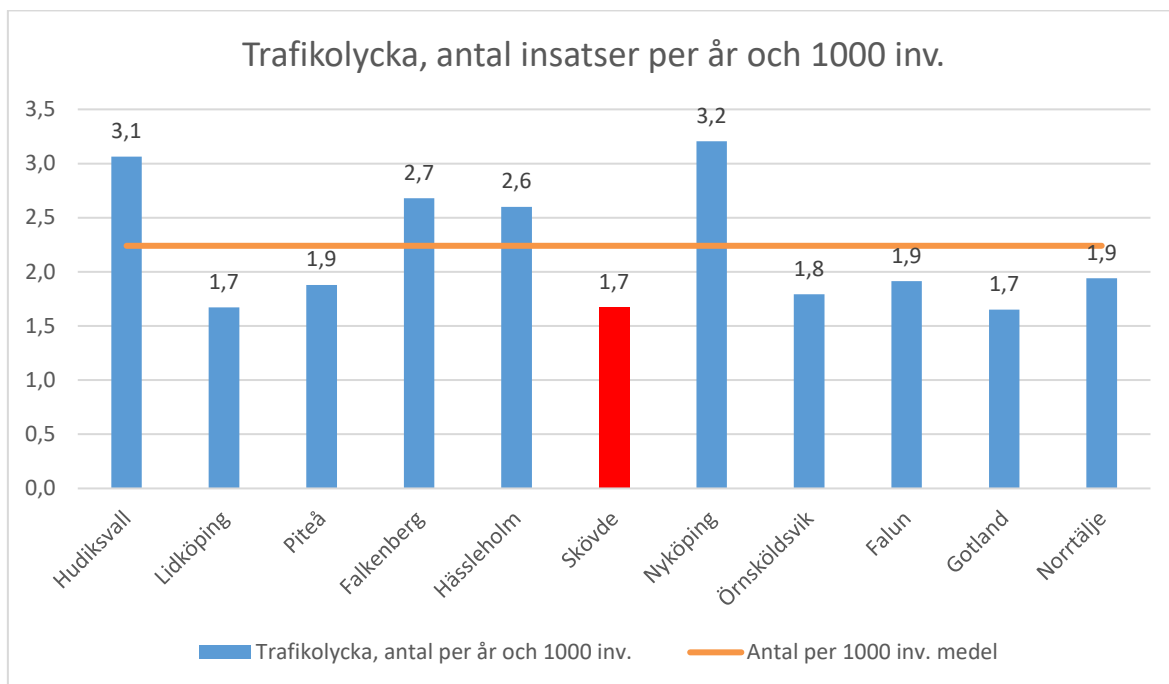

Diagram 93. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.2.4 Akut sjukvårdslarm

Antalet akuta sjukvårdslarm i Skövde kommun uppgår till 28,7 st per år, vilket är under medel för jämförda kommuner som ligger på 97,0. De olika jämförda kommunerna skiljer sig stort i antal insatser.

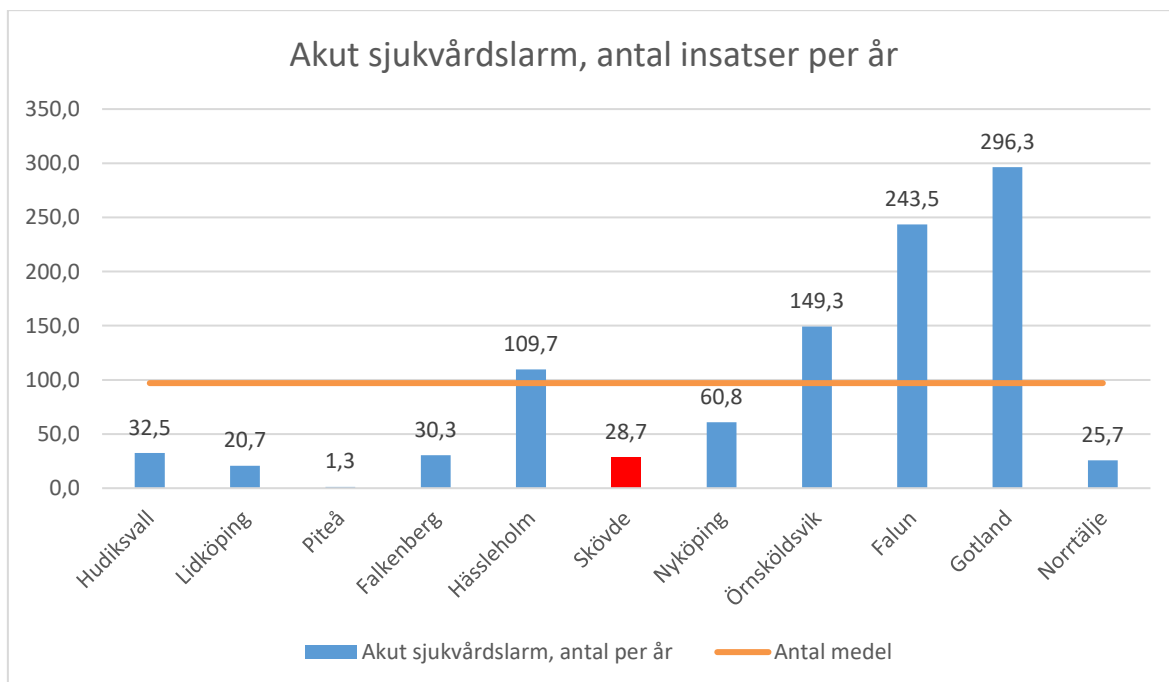

Diagram 94. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

Vägs antal akuta sjukvårdslarm per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger Skövde kommun långt under medel för jämförda kommuner. Skövde kommun har 0,5 akuta sjukvårdslarm per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärdet för jämförda kommuner som är 1,8 larm per år och 1000 invånare. Värdena för jämförda kommuner skiljer sig stort mellan varandra.

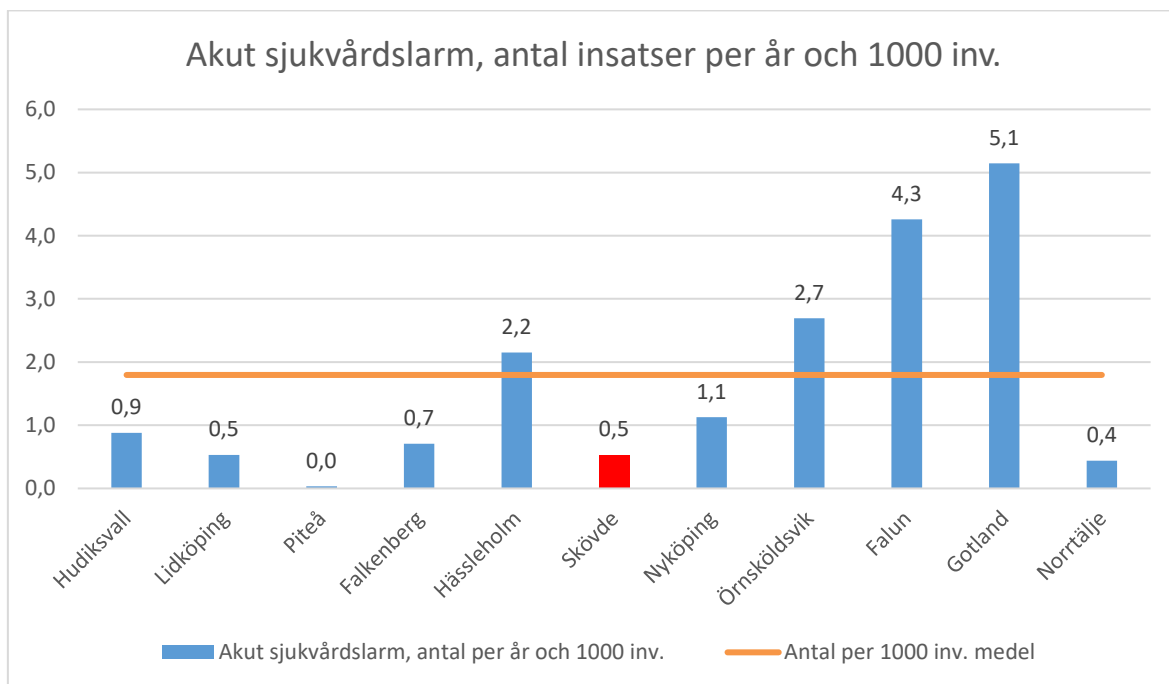

Diagram 95. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.2.5 Automatiska brandlarm utan brandtillbud

Antalet automatiska brandlarm utan brandtillbud i Skövde kommun är avsevärt högre än medelantal för jämförda kommuner. Skövde kommun har 340,2 automatiska brandlarm utan brandtillbud per år, vilket är nästan dubbelt så många som i jämförda kommuner på 180,7.

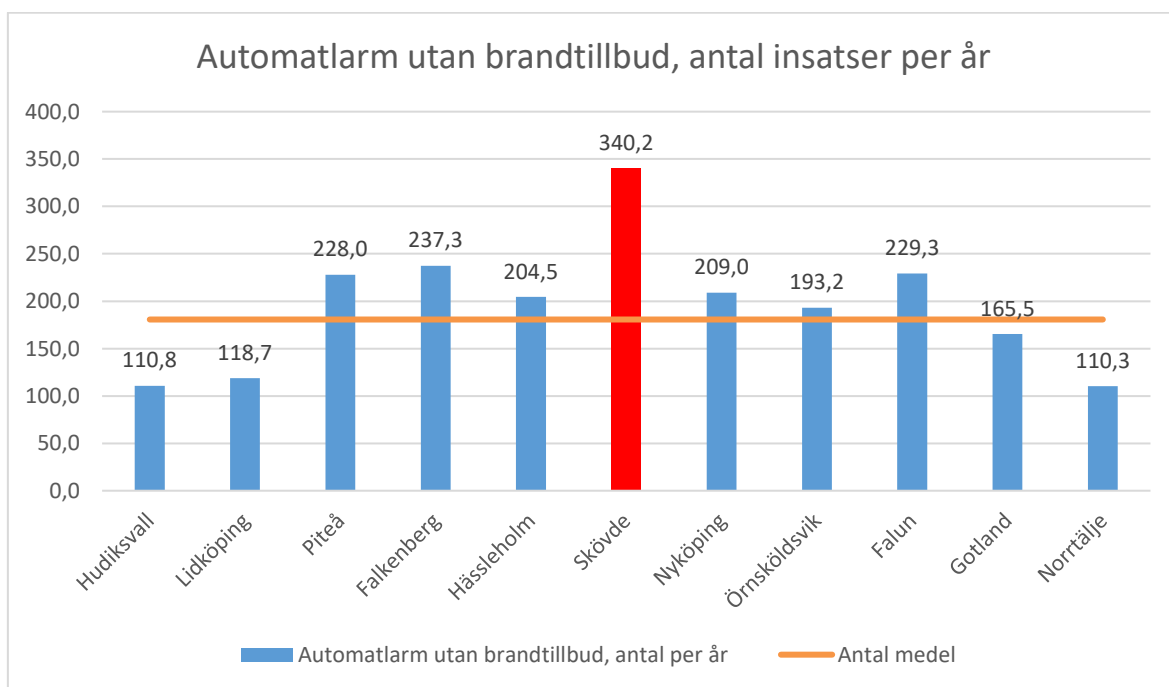

Diagram 96. Automatiskt larm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

Vägs antal automatiska brandlarm utan brandtillbud per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger Skövde över medel för jämförda kommuner. Skövde kommun har 6,4 automatiska brandlarm utan brandtillbud per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärdet för jämförda kommuner som är 3,7 automatiska brandlarm utan brandtillbud per år och 1000 invånare. Skövde kommun har högst andel bland jämförda kommuner.

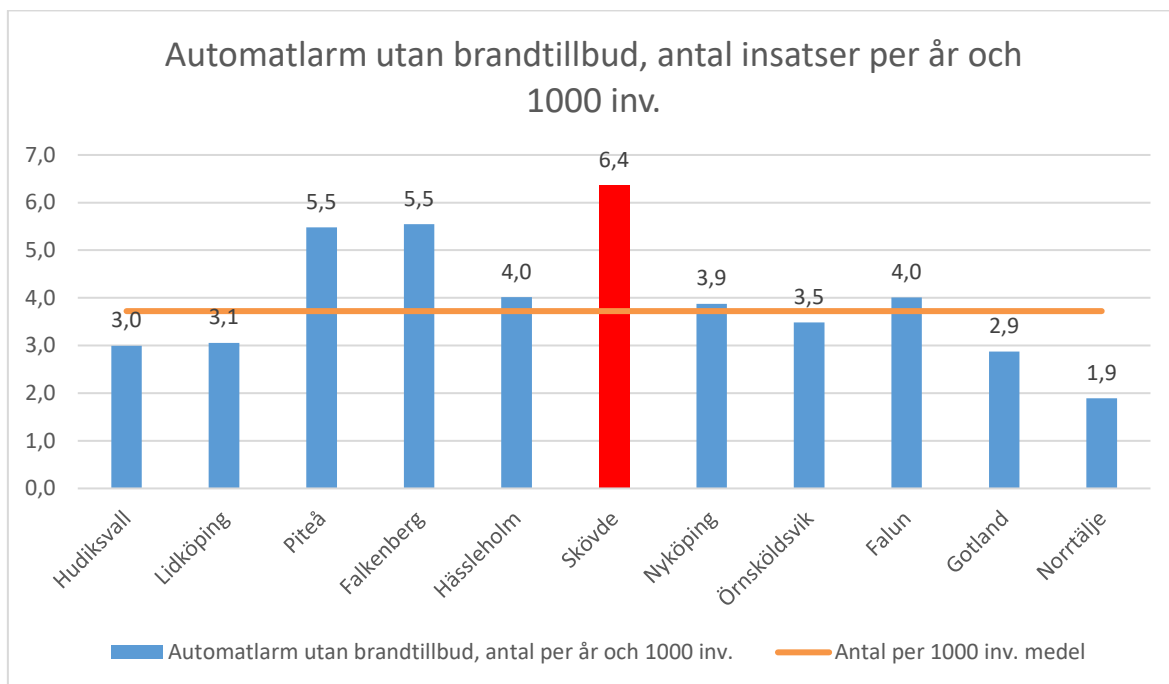

Diagram 97. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänst i Skövde kommun, dvs. tid från 112-samtal till första resurs är på plats, uppgår till 10,70 minuter och är lägre än medel på 12,40 minuter för jämförda kommuner. Tillsammans med motsvarande tid för Falun utgör Skövdes tid den lägsta responstiden bland jämförda kommuner.

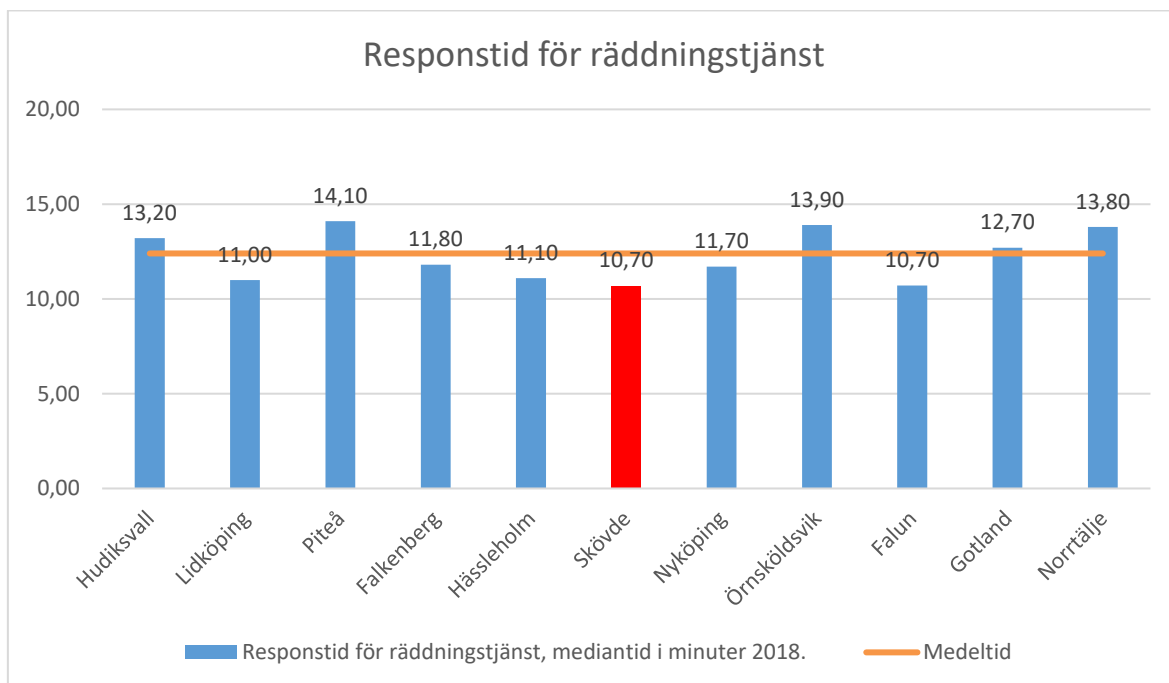

Diagram 98. Responstid för räddningstjänst, mediantid i minuter 2018 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [9]

Larmbehandlingstiden för räddningstjänst, dvs. tid från att larmcentralen får larmet till dess att räddningstjänsten larmas ut, uppgår till 1,70 minuter och är lägre än medel på 2,06 minuter för jämförda kommuner. Tillsammans med motsvarande tid för flera andra jämförda kommuner utgör tiden för Skövde kommun den näst lägsta larmbehandlingstiden bland jämförda kommuner. Diagrammet visar mediantider i minuter.

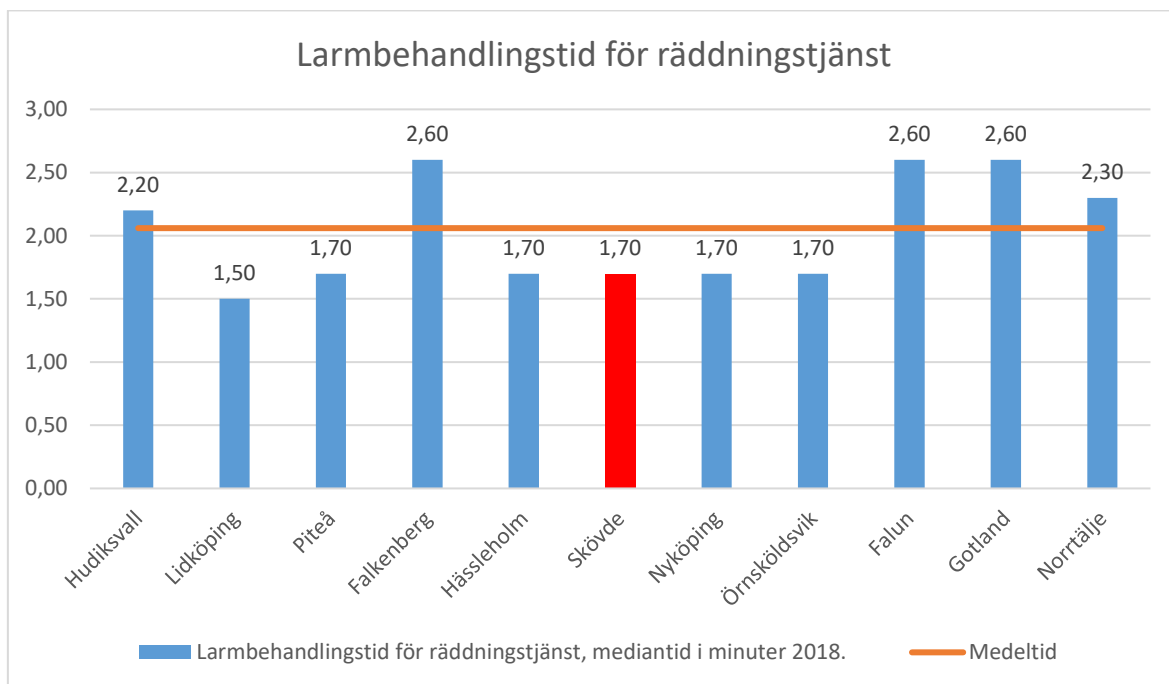

Diagram 99. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid i minuter 2018 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [9]

5.1.4 Kostnad för olyckor i kommunen

Samhällets kostnader för olyckor per invånare uppgår till 6 600 kr, vilket är lägre än medel för jämförda kommuner på 7 670 kr. Kostnaden för olyckor i Skövde kommun är näst lägst bland jämförda kommuner, endast Lidköpings kommun har en lägre kostnad för olyckor.

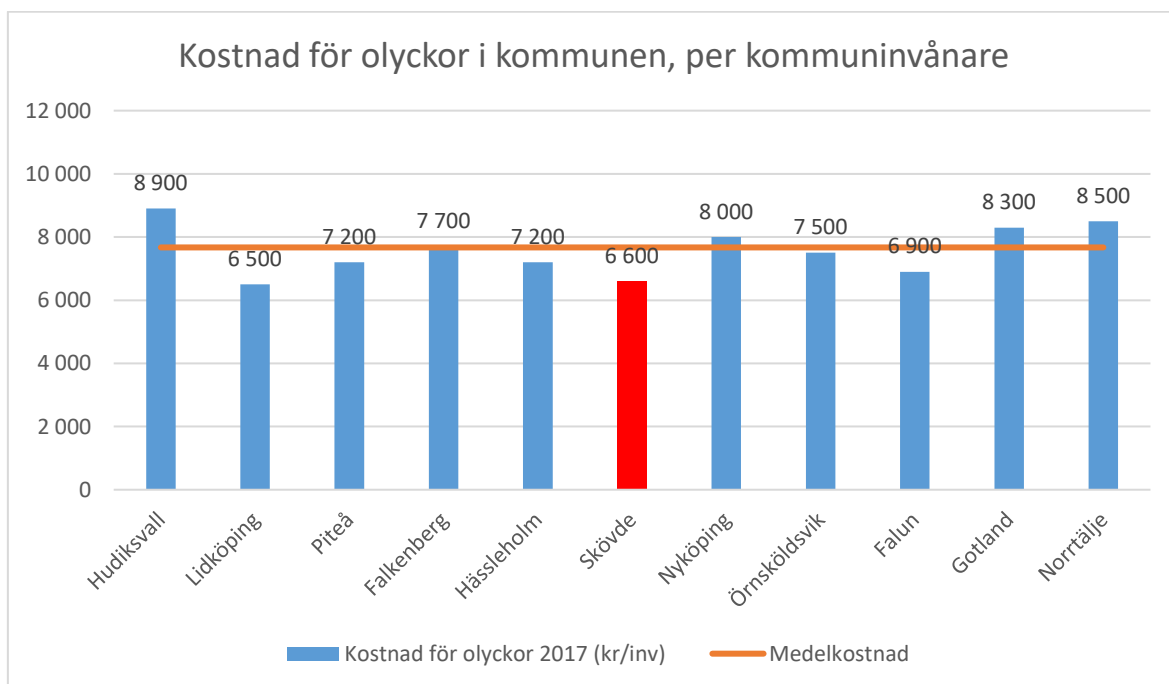

Diagram 100. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Skövde kommun och jämförda kommuner. [9]

5.1.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Kommunens kostnader för räddningstjänsten per invånare i Skövde kommun uppgår till 623 kr, vilket är lägre än medel för jämförda kommuner på 991 kr. Kostnaden för räddningstjänsten i Skövde kommun är, med stor marginal, lägst bland jämförda kommuner. Den kommun med näst lägst kostnad för räddningstjänsten är Hässlehoms kommun, med en kostnad på 842 kr per invånare.

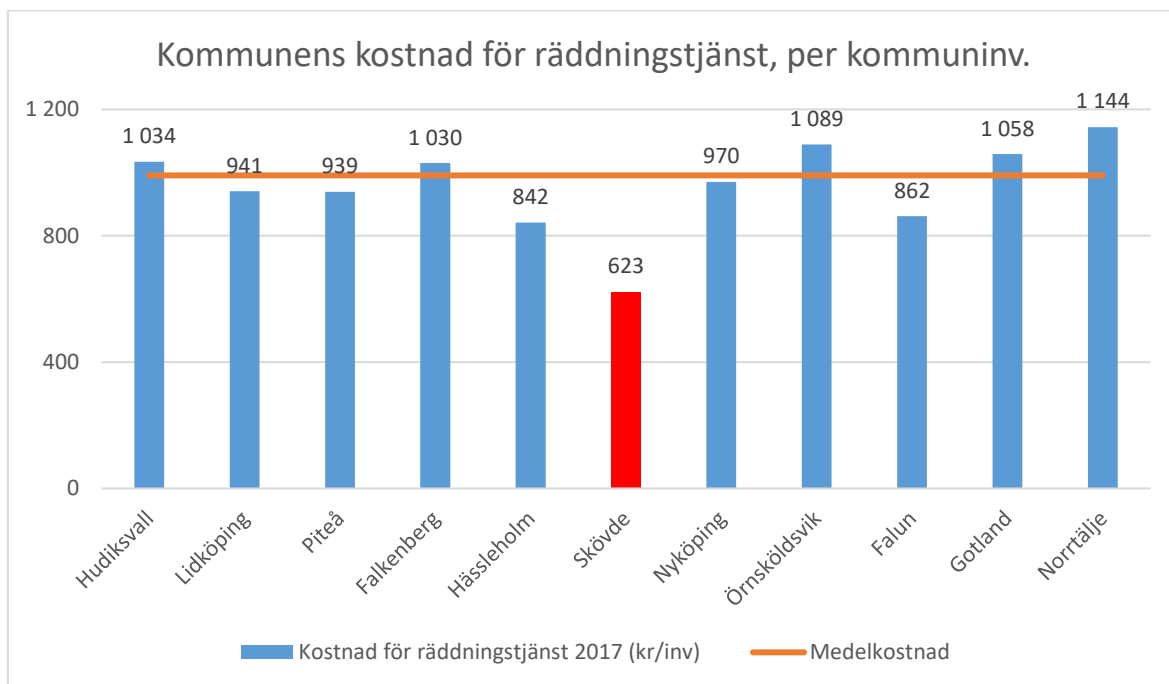

Diagram 101. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Skövde kommun och jämförda kommuner. [9]

5.1.6 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken per år uppgår för Skövde kommun till 1,0, vilket är lägre än medel för jämförda kommuner på 2,40. Antalet dödsolyckor i trafiken i Skövde kommun är lägst bland jämförda kommuner.

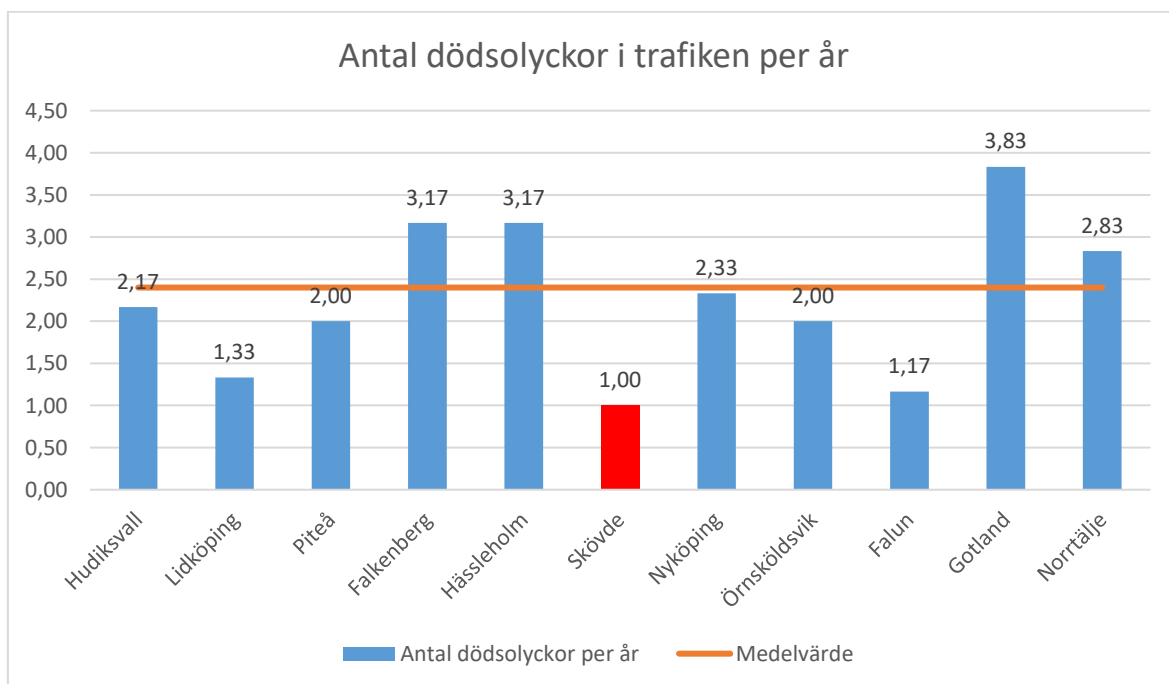

Diagram 102. Antal dödsolyckor i trafiken, 2012-2017 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [17]

Vägs antal dödsolyckor i trafik per år samman med antal invånare i respektive kommun ligger kommunen under medel för jämförda kommuner. Skövde kommun har 0,02 dödsolyckor i trafik per år och 1000 invånare att jämföra med medelvärdet för jämförda kommuner som är 0,05. Skövde kommun har tillsammans med Faluns kommun lägst andel bland jämförda kommuner.

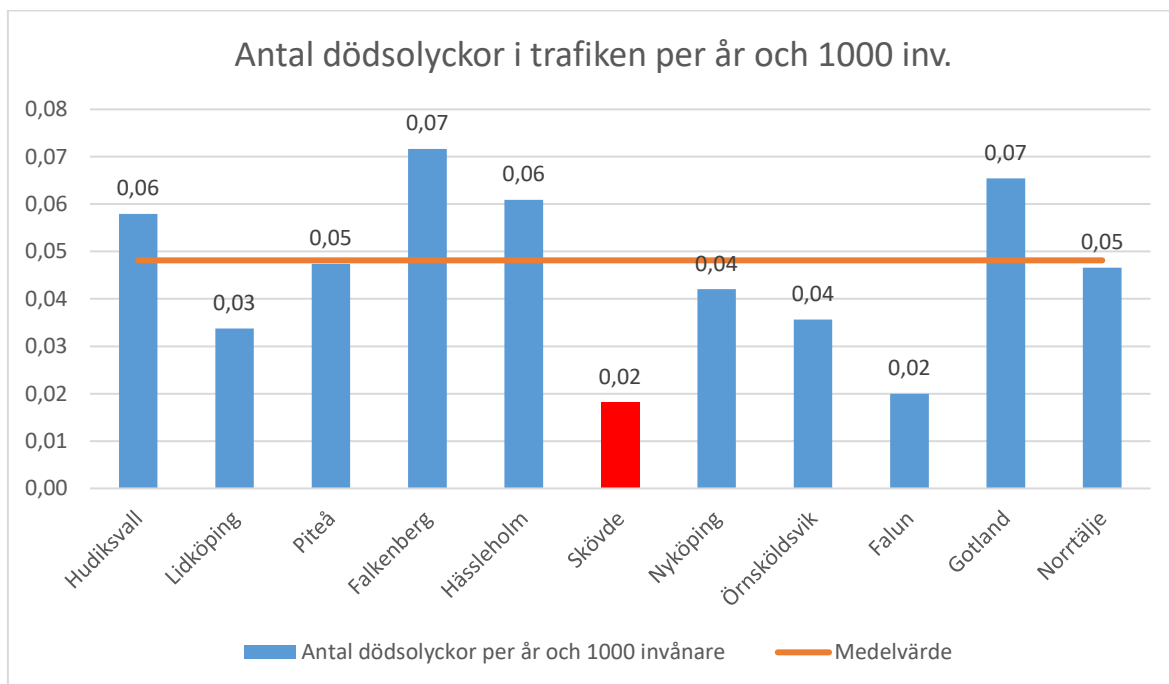

Diagram 103. Antal dödsolyckor i trafik per år och 1000 invånare för Skövde kommun och jämförda kommuner 2012-2017. [17]

5.1.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för larm som rör brand i byggnad.

5.1.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen vid räddningstjänstens ankomst samt slutlig omfattning av bränder redovisas nedan, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifterna saknas eller klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Andelen bränder som inte längre pågick vid räddningstjänstens ankomst är i Skövde kommun 34 % och 43 % i jämförda kommuner. Andelen bränder som pågick i det utrymme där branden startade vid räddningstjänstens framkomst är i Skövde kommun 29 % att jämföra med 22 % i jämförda kommuner. Andelen bränder som pågår i flera utrymmen i samma brandcell vid räddningstjänstens framkomst är 13 % i Skövde kommun och 11 % i jämförda kommuner. Övriga omfattningar av brand i byggnad vid räddningstjänstens framkomst skiljer sig inte nämnvärt mellan Skövde kommun och jämförda kommuner.

Andelen bränder som vid slutlig omfattning stannat i det objekt som först antänts är för Skövde kommun 42 % jämfört med 45 % i jämförda kommuner. Andelen bränder som stannat i utrymmet där branden startade är 30 % för Skövde kommun att jämföra med 28 % för jämförda kommuner. Andelen bränder som slutligen omfattade fler byggnader är högre i Skövde kommun, 3 %, jämför med jämförda kommuner, 2 %. Övriga slutliga omfattningar av brand i byggnaden skiljer sig inte nämnvärt mellan Skövde kommun och jämförda kommuner.

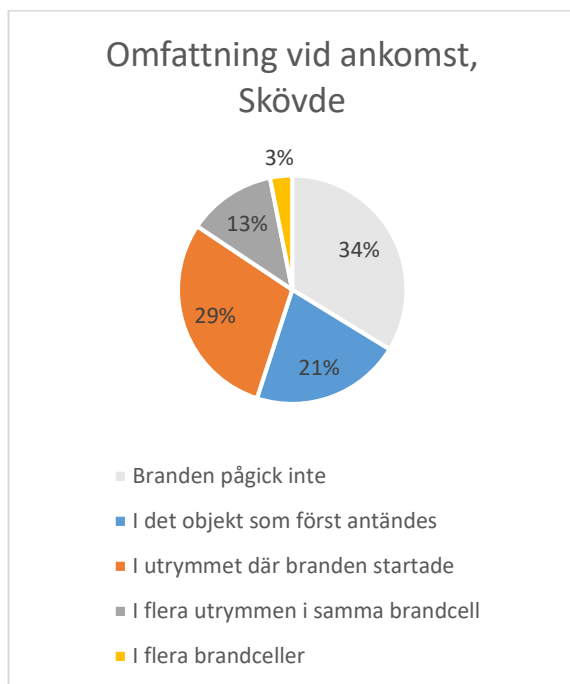

Diagram 104. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, 2012-2017. [16]

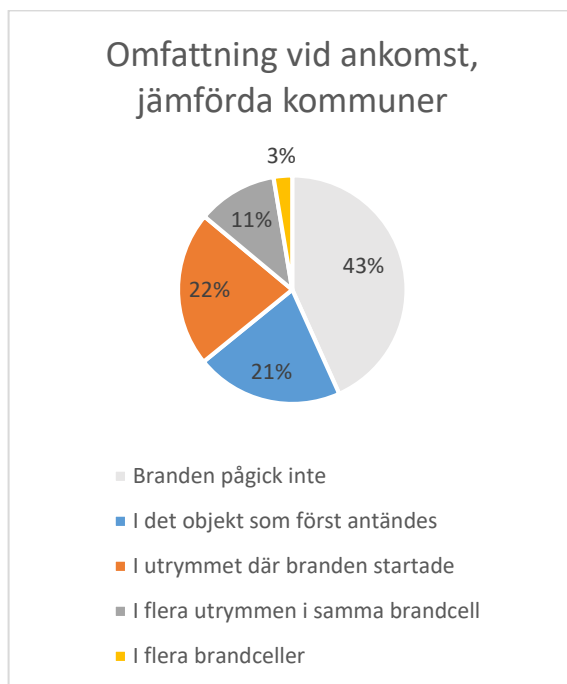

Diagram 105. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

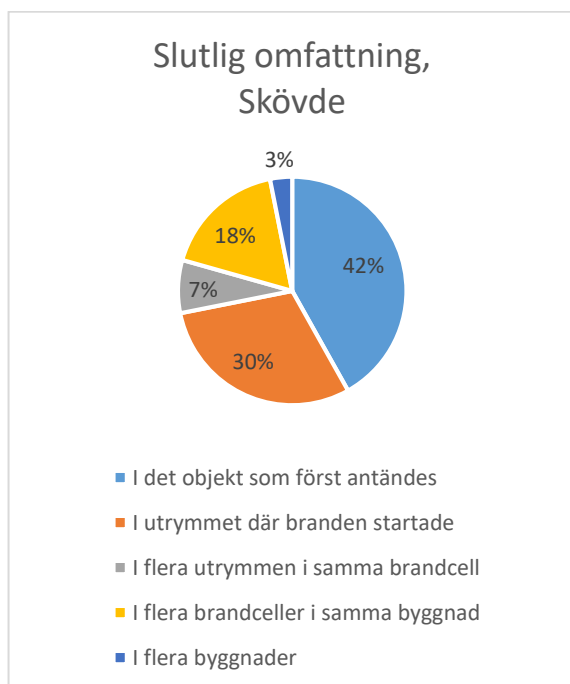

Diagram 106. Slutlig omfattning, brand i byggnad, 2012-2017. [16]

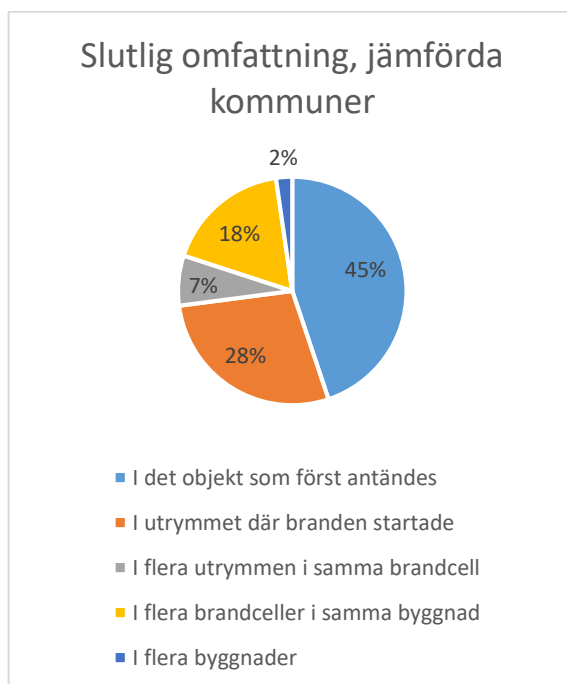

Diagram 107. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.1.7.2 Brand i olika verksamheter

I Skövde kommun rör drygt hälften (55 %) av larmen om brand i byggnad bostäder. Detta är 8 procentenheter mindre än för jämförda kommuner. Andelen larm om brand i allmän verksamhet är 6 procentenheter högre och larm om brand i industri är 5 procentenheter högre än för jämförda kommuner.

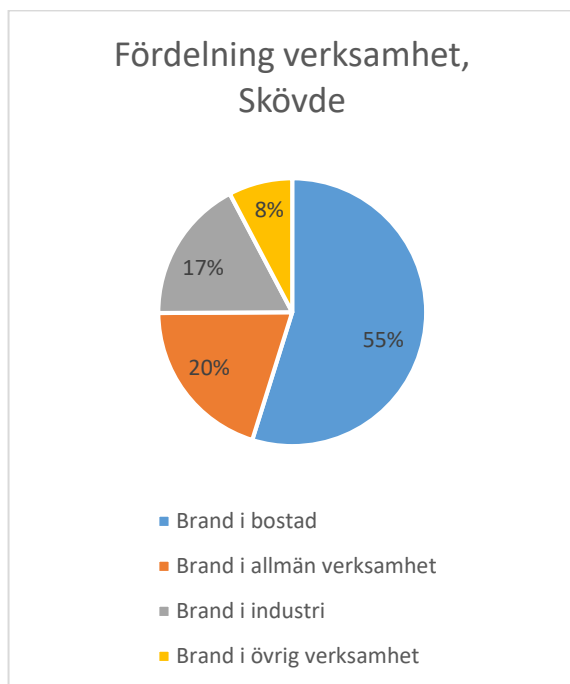

Diagram 108. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, 2012-2017. [16]

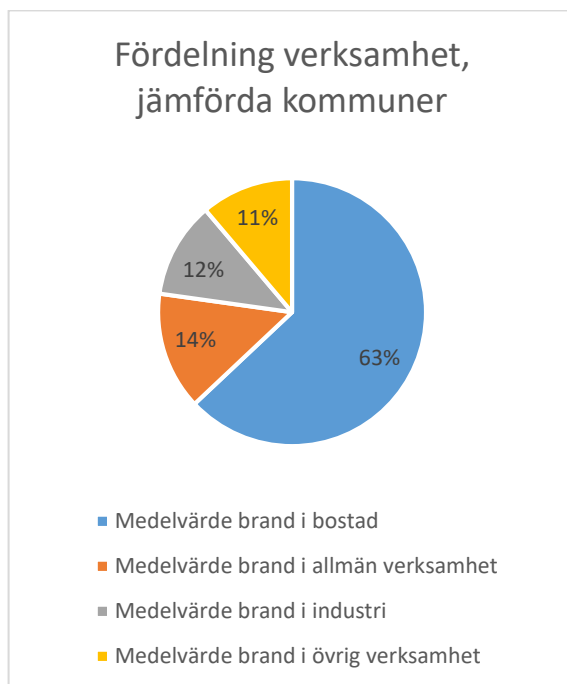

Diagram 109. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.1.7.3 Brand i bostäder

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.1.7.3.1 Bostadstyp

I Skövde kommun inträffar 42 % av alla bostadsbränder i villor. Ytterligare knappt en femtedel av bränderna (19 %) inträffar i rad-, par- eller kedjehus, vilket skiljer sig markant från de jämförda kommunerna där enbart 3 % av bränderna inträffar i denna typ av byggnation. Bränder i övriga boenden, inklusive åldringsvård, är dubbelt så vanligt förekommande i Skövde som i de jämförda kommunerna. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus också betydligt vanligare, med 32 % jämfört med 18 % i Skövde.

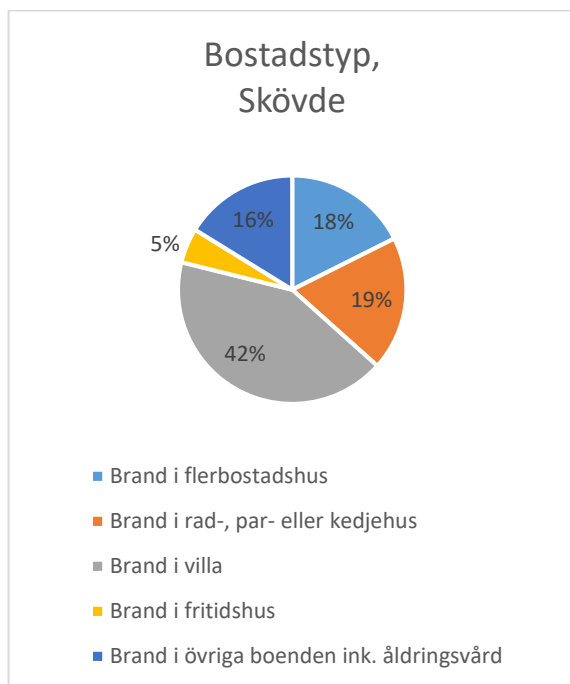

Diagram 110. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, 2012-2017. [16]

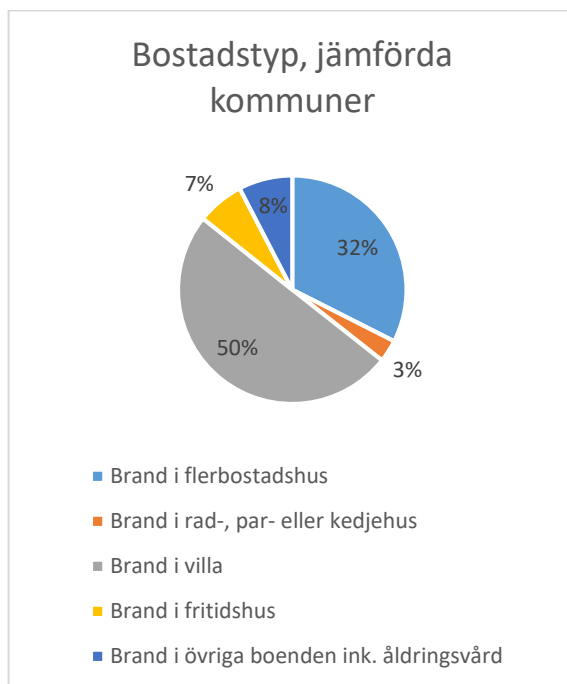

Diagram 111. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.1.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder har branden slocknat i 35 % av fallen i Skövde kommun, detta är lägre än de 50 % som är medel för jämförda kommuner. Bränderna har i större utsträckning varit kvar i startutrymmet vid ankomst, då andelen är 14 procentenheter högre än för jämförda kommuner. I övrigt är andelarna relativt likvärdiga.

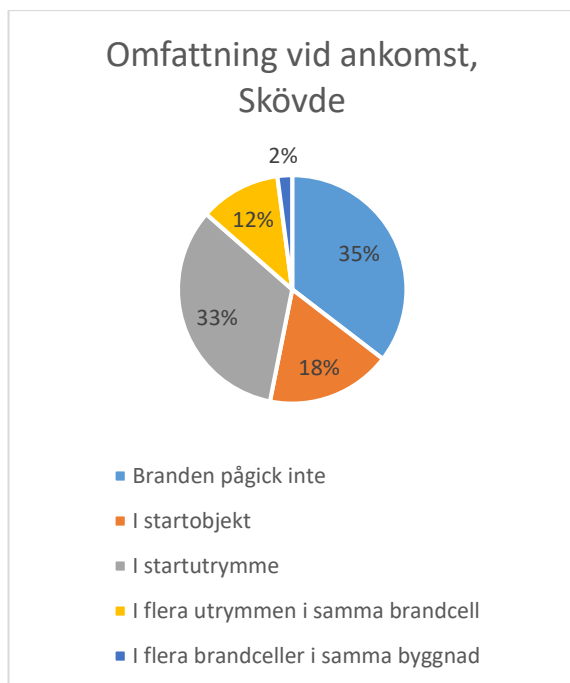

Diagram 112. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, 2012-2017. [16]

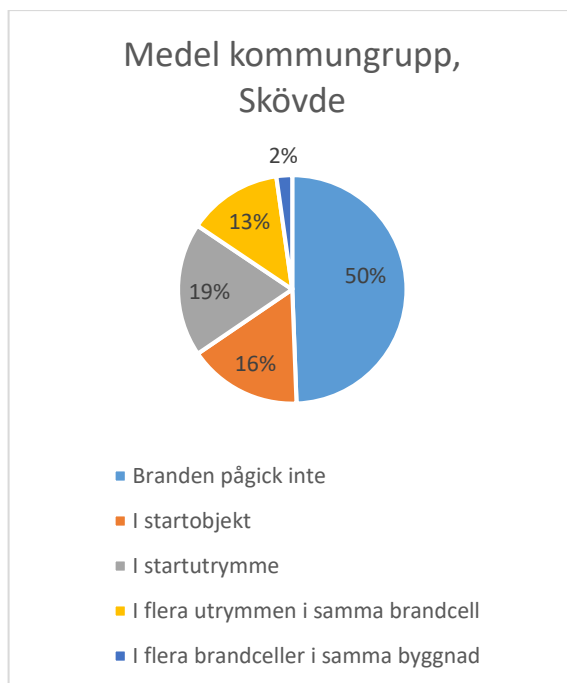

Diagram 113. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.1.7.3.3 Slutlig omfattning

I Skövde kommun är den slutliga omfattningen av branden begränsad till startobjektet eller startutrymmet i 75 % av bostadsbränderna, vilket motsvarar andelen i de jämförda kommunerna. Även övriga andelar är likvärdiga med de jämförda kommunerna.

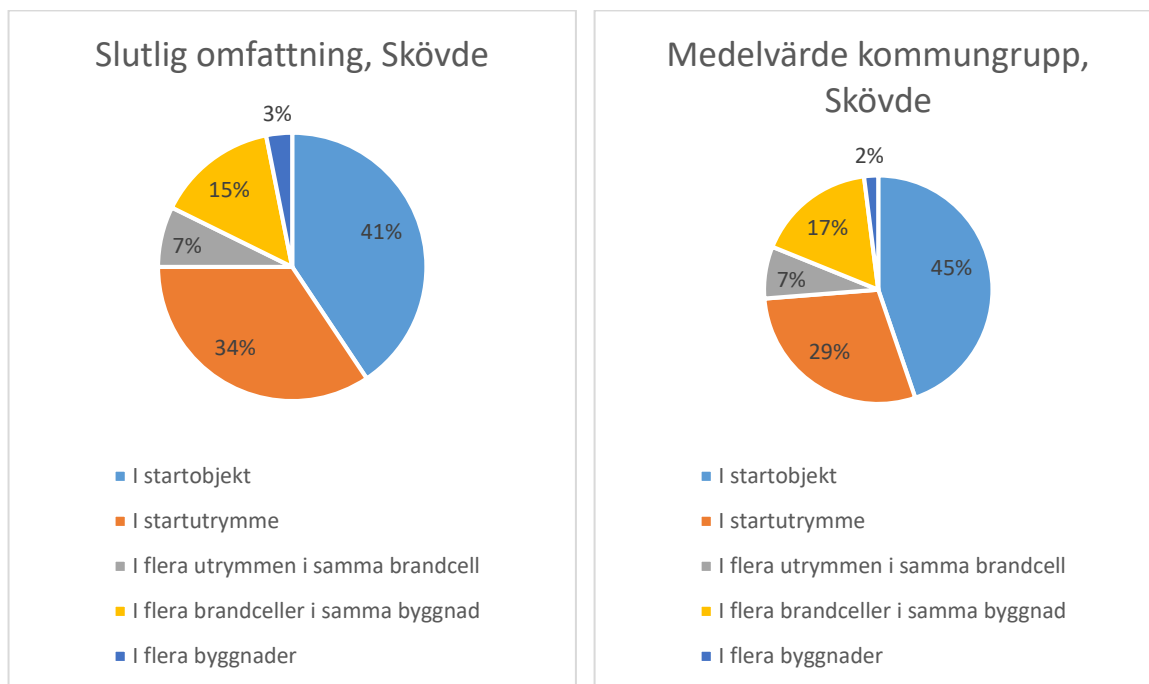

Diagram 114. Brand i bostäder, slutlig omfattning, 2012-2017. [16]

Diagram 115. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.1.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Skövde kommun inträffar oftare i intervallet juni – juli samt november - januari. Antalet insatser per 1000 invånare understiger medelvärdet för jämförda kommuner över hela året.

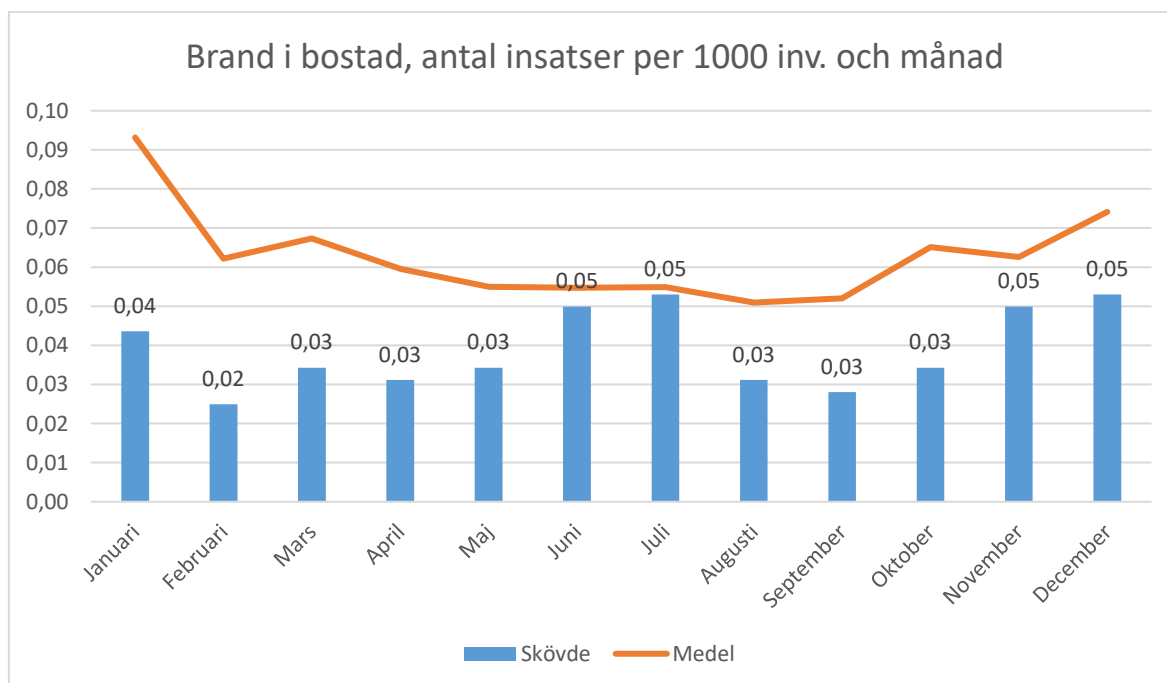

Diagram 116. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad för Skövde kommun 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Skövde kommun är relativt jämnt fördelade över veckan, med något färre bränder fredagar och söndagar samt något fler mellan måndag - onsdag. Till motsats från jämförda kommuner ökar inte antalet bostadsbränder över helgen.

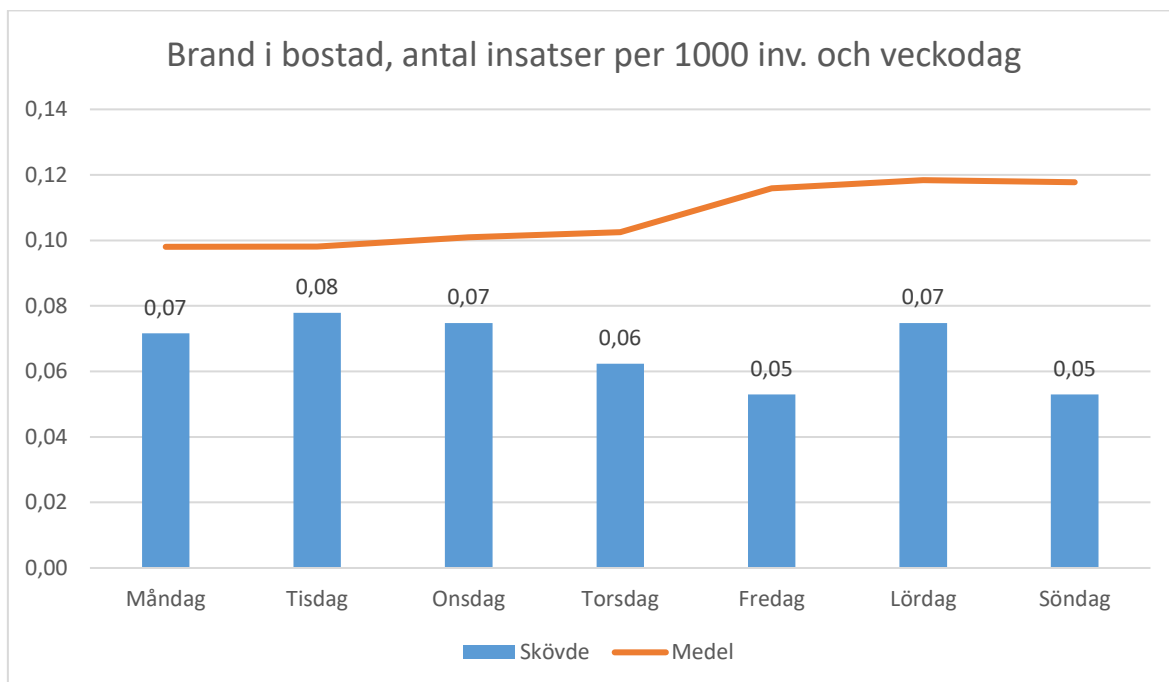

Diagram 117. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Skövde kommun 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Skövde kommun inträffar främst dagtid mellan 12-20. Jämfört med medelvärdet för de jämförda kommunerna ses ingen tydlig topp mellan 16-20, vilket ses för övriga kommuner.

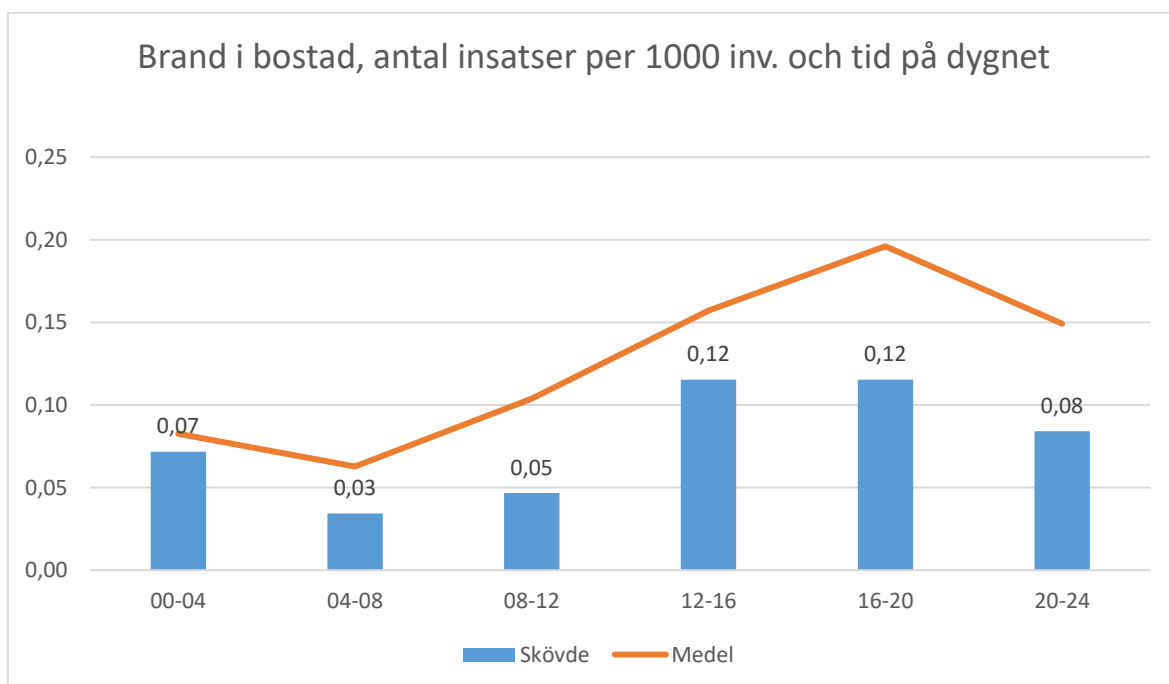

Diagram 118. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet, 2012-2017 för Skövde kommun. [16]

5.1.7.4 Dödsbränder

I Skövde kommun sker i snitt 0,25 dödsbränder per år, vilket är under medelvärdet på 0,6 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så omkommer i snitt 0,002 personer i bränder per år och 1000 invånare, vilket är lågt bland jämförda kommuner.

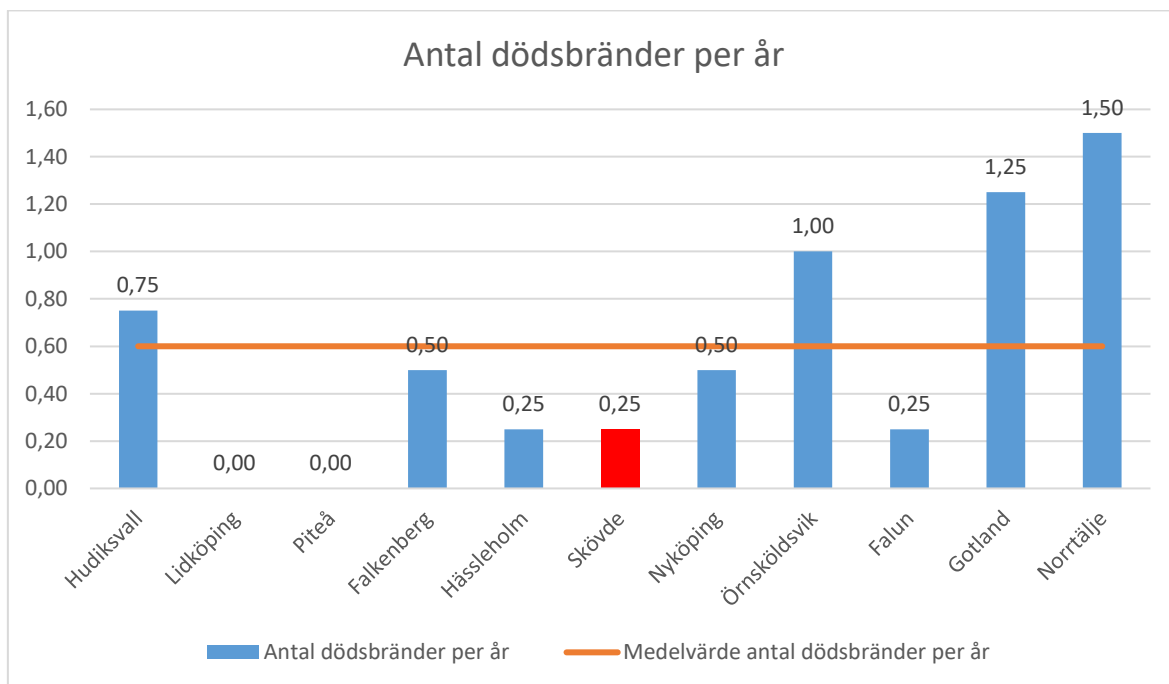

Diagram 119. Antal dödsbränder per år 2012-2015 för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

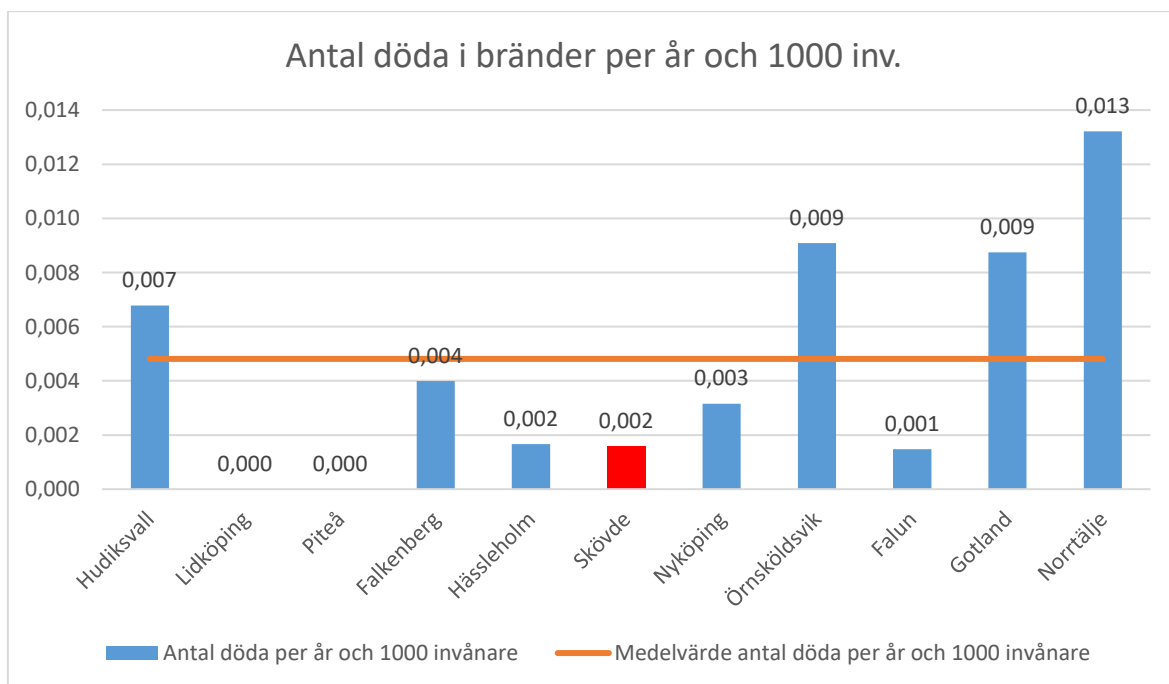

Diagram 120. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Skövde kommun och jämförda kommuner. [16]

5.1.8 Operativ förmåga i tätort

I nedanstående diagram redovisas antal hel- och deltidbrandmän samt styrkeledare som finns tillgängliga i operativ utryckningstjänst dygnet runt, året om, i respektive kommun. I vissa fall varierar antalet över dygnet eller året och då har det lägsta antalet redovisats. Högre befälsnivåer i beredskap är ej medräknade.

I de fall hel- och deltidbrandmän samt styrkeledare utgår från samma station räknas det som en station. Personal, brandstationer eller värn som ligger utanför den kommunala räddningstjänsten, så som industriräddningstjänst, flygplatsräddningstjänst etc. är ej medräknade.

Antal heltidsbrandmän samt styrkeledare i operativ utryckningstjänst (5) ligger något under medelvädet (5,5) för jämförda kommuner. Antalet deltidbrandmän samt styrkeledare varierar kraftigt bland jämförda kommuner och medelantalet är 15,8 och Skövde ligger mycket under medel och är bland de 4 kommuner som har lägst antal på 5.

Utifrån totala antalet hel- och deltidsbrandmän samt styrkeldeare per kvadratkilometer ligger dock Skövde över medel för jämförda kommuner med knappt 0,015 mot 0,01. Baserat på antalet per 1000 invånare ligger Skövde lägst bland jämförda kommuner med nästan 50 % under medel.

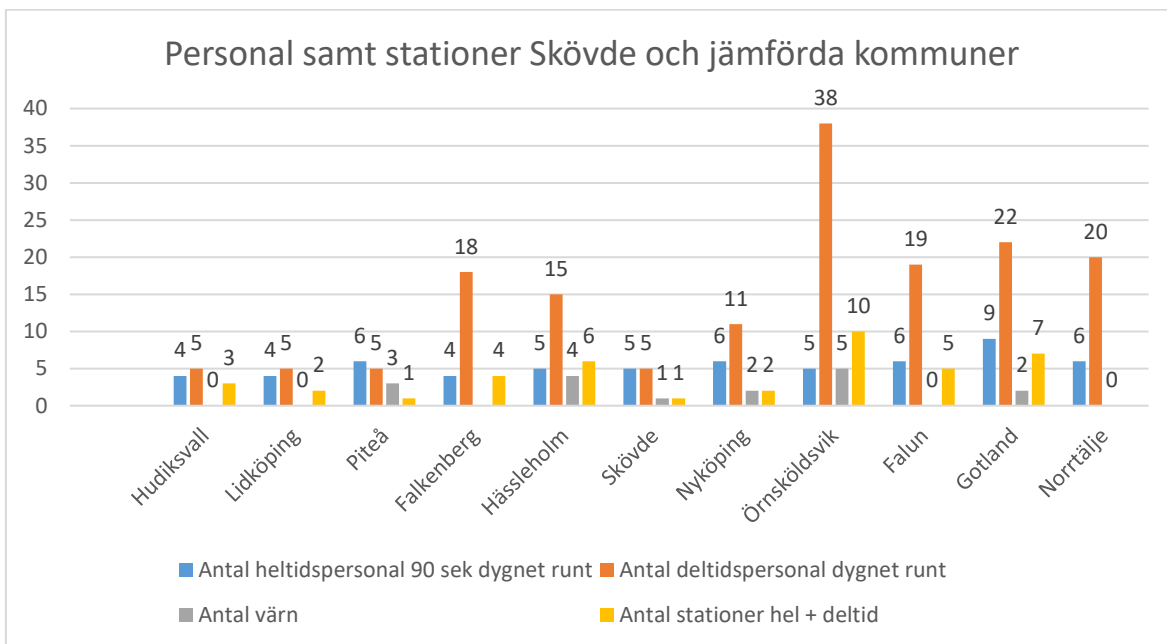

Diagram 121. Antal hel- och deltidsbrandmän, styrkeldeare samt antal stationer och brandvärn för Skövde kommun och jämförda kommuner. [18]

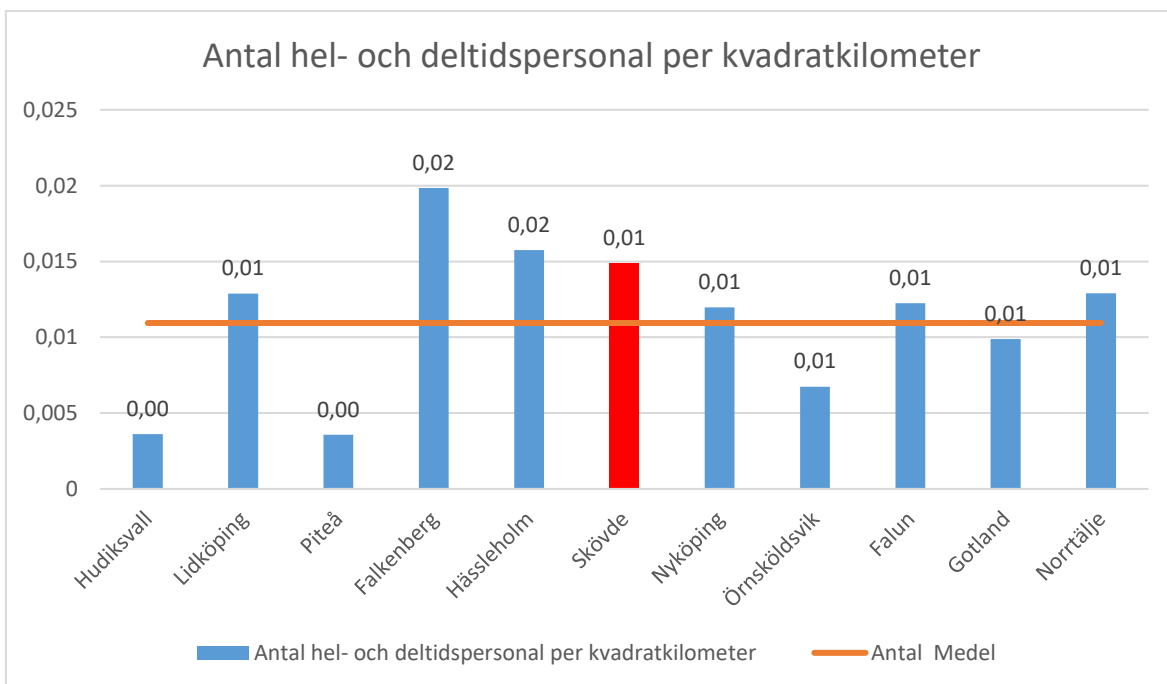

Diagram 122. Antal hel- och deltidsbrandmän samt styrkeldeare per kvadratkilometer för Skövde kommun och jämförda kommuner. [18]

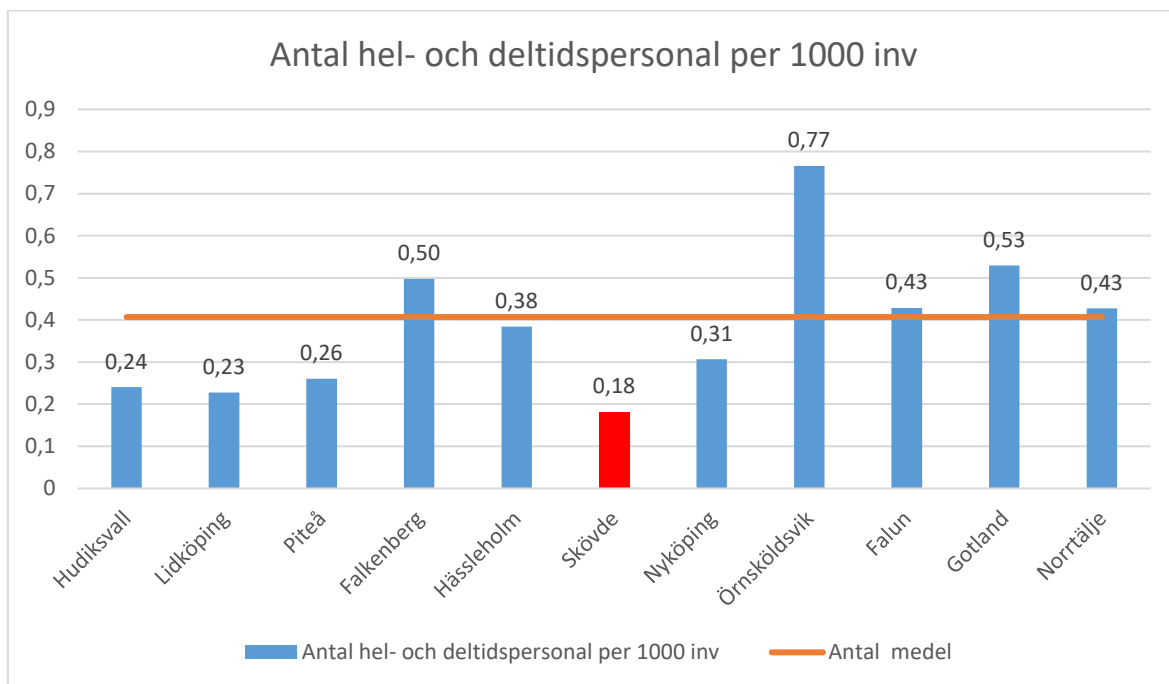

Diagram 123. Antal hel- och deltidspersonal samt styrkeldeare per 1000 invånare för Skövde kommun och jämförda kommuner. [18]

5.2 Mariestad

I detta kapitel presenteras statistik för Mariestads kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.2.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.2.1.1 Befolkningsutveckling

Mariestads kommun har ett ca 4000 lägre invånarantal än medel för jämförda kommuner. Befolkningsutvecklingen har dock ökat i likvärdig takt. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen med 551 personer vilket motsvarar en årlig ökning med 110 invånare.

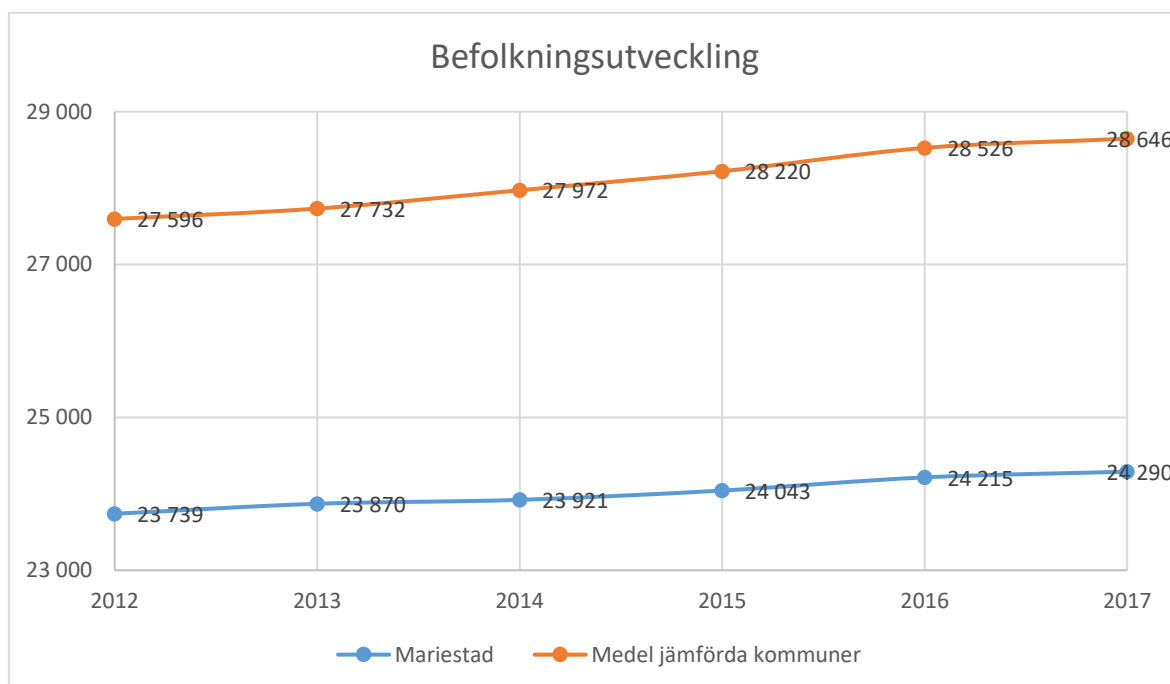

Diagram 124. Befolkningsutveckling i Mariestads kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.2.1.2 Landareal

Mariestads kommun har en betydligt mindre yta än medel bland jämförbara kommuner. Medelyta för jämförbara kommuner är ca 4,5 gånger större än Mariestads kommun.

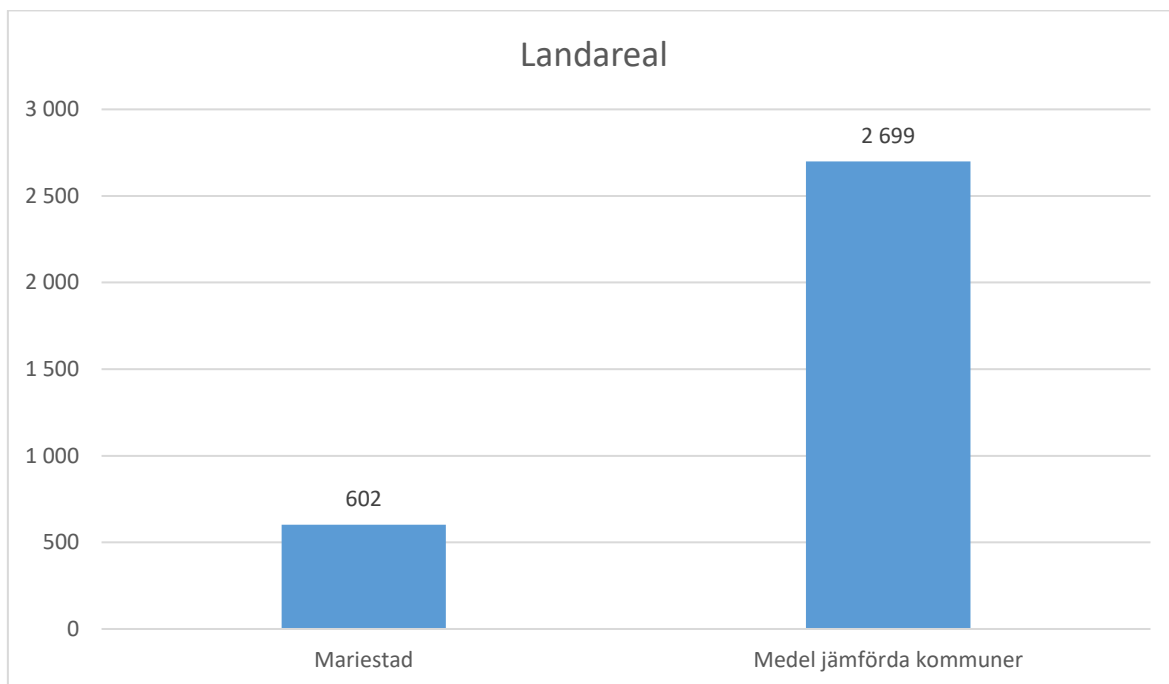

Diagram 125. Landareal för Mariestads kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.2.1.3 *Invånare per kvadratkilometer*

Mariestads kommun har ca 40 invånare per kvadratkilometer vilket motsvarar medelvärdet för de jämförda kommunerna. Spridningen bland de jämförda kommunerna är relativt stor där den kommun med högst antal har ett värde som är dubbelt så stort som Mariestad.

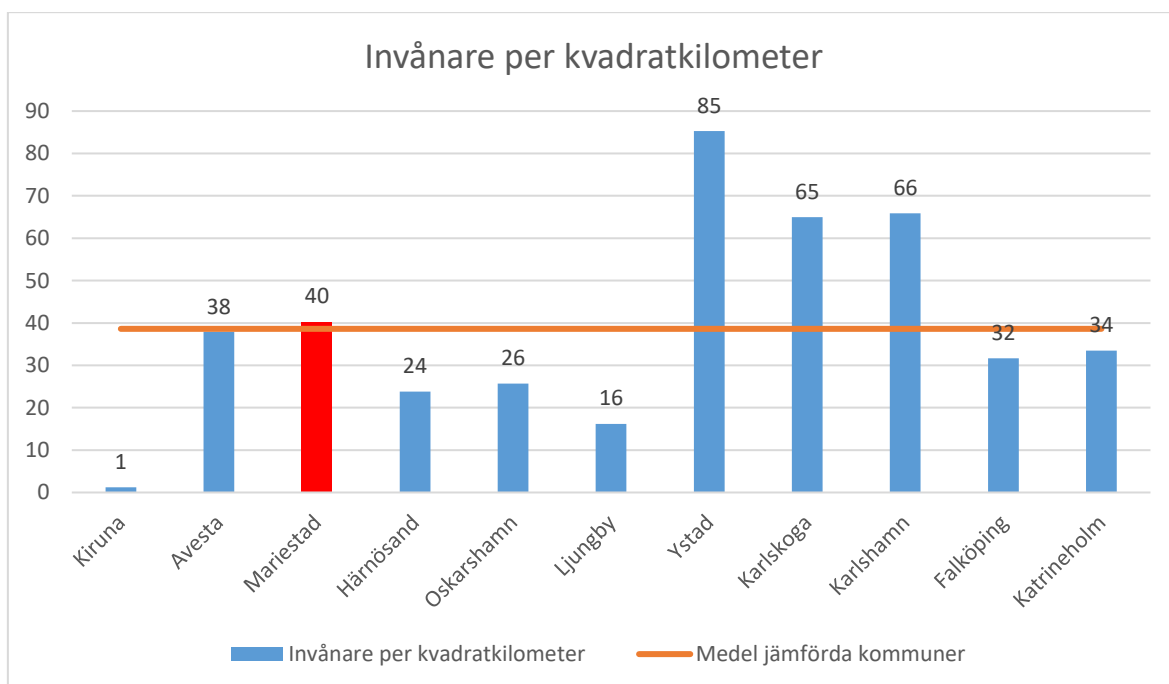

Diagram 126. Antal invånare per kvadratkilometer för Mariestads kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.2.1.4 *Bostadsfördelning*

I Mariestads kommun utgörs 54 % av samtliga bostäder av småhus och 46 % av flerbostadshus. Andelarna ligger strax utanför medelvärdet för jämförda kommuner, med 51 % småhus och 49 % flerbostadshus.

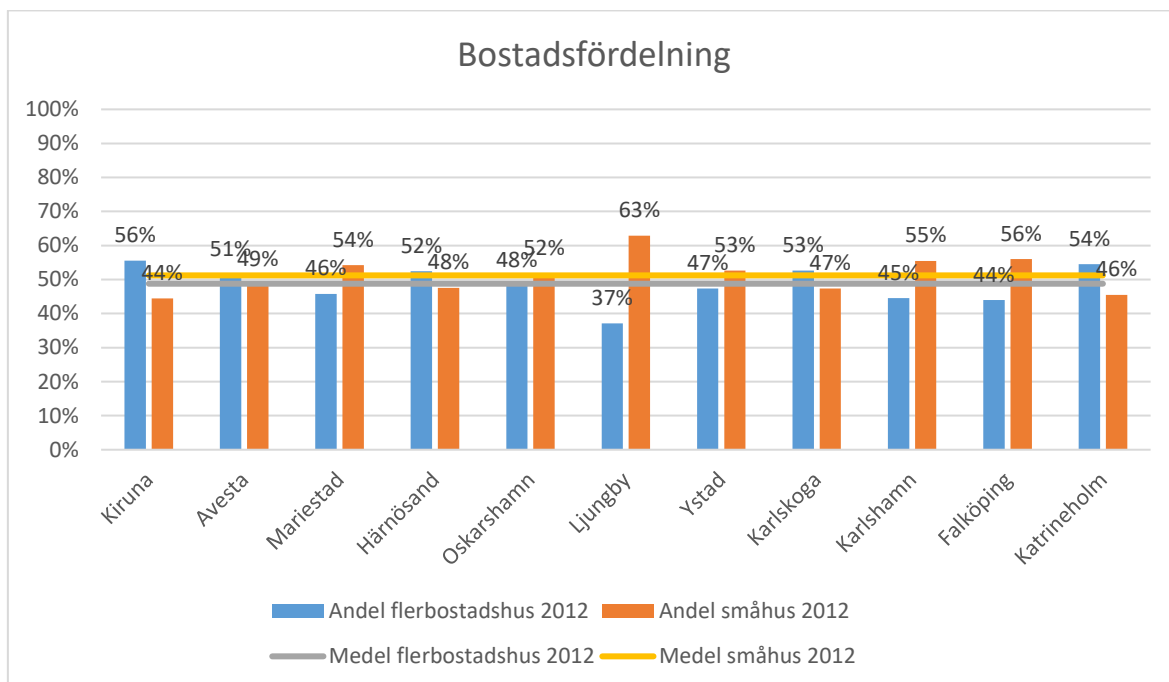

Diagram 127. Bostadsfördelningen inom Mariestads kommun och de jämförda kommunerna, per 2012. [8]

5.2.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Mariestads kommun och de jämförda kommunerna.

5.2.2.1 Brand i byggnad

Det inträffar i snitt 34,2 bränder i byggnader per år, vilket motsvarar medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,4 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde är högre än medeltalet på 1,2 för jämförda kommuner och det näst högsta värdet bland kommunerna.

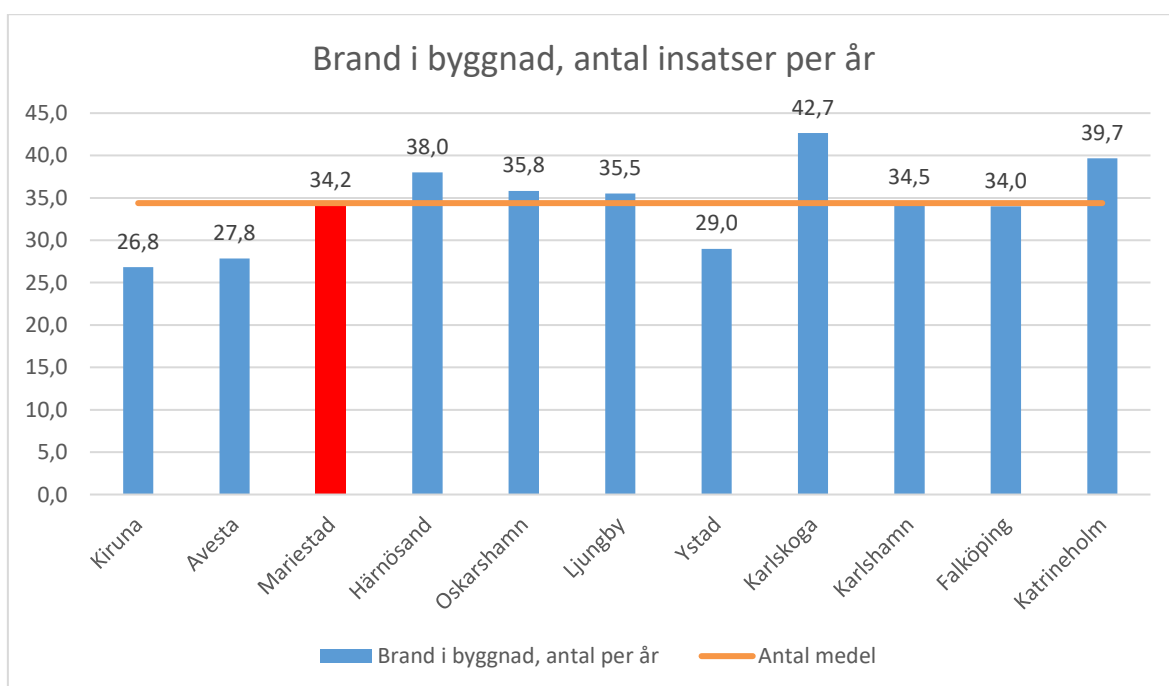

Diagram 128. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

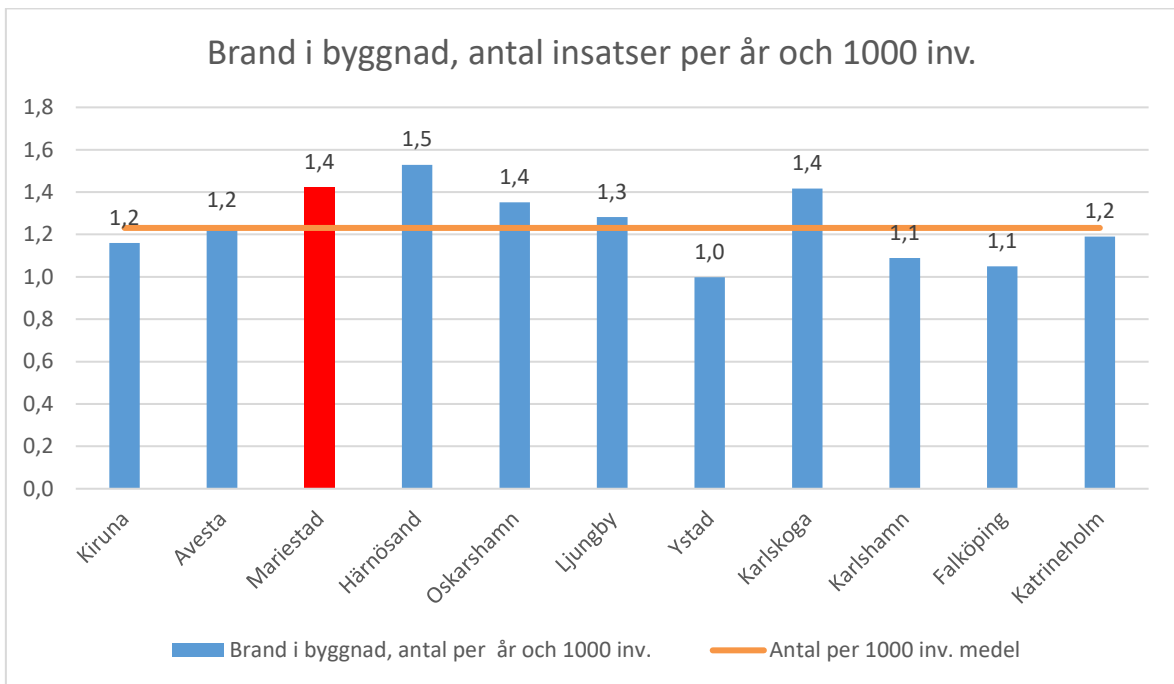

Diagram 129. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.2.2 Brand i annat än byggnad

Det inträffar i snitt 32,5 bränder i annat än byggnader per år, vilket understiger 38,1 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,4 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde motsvarar medelvärdet för de jämförbara kommunerna.

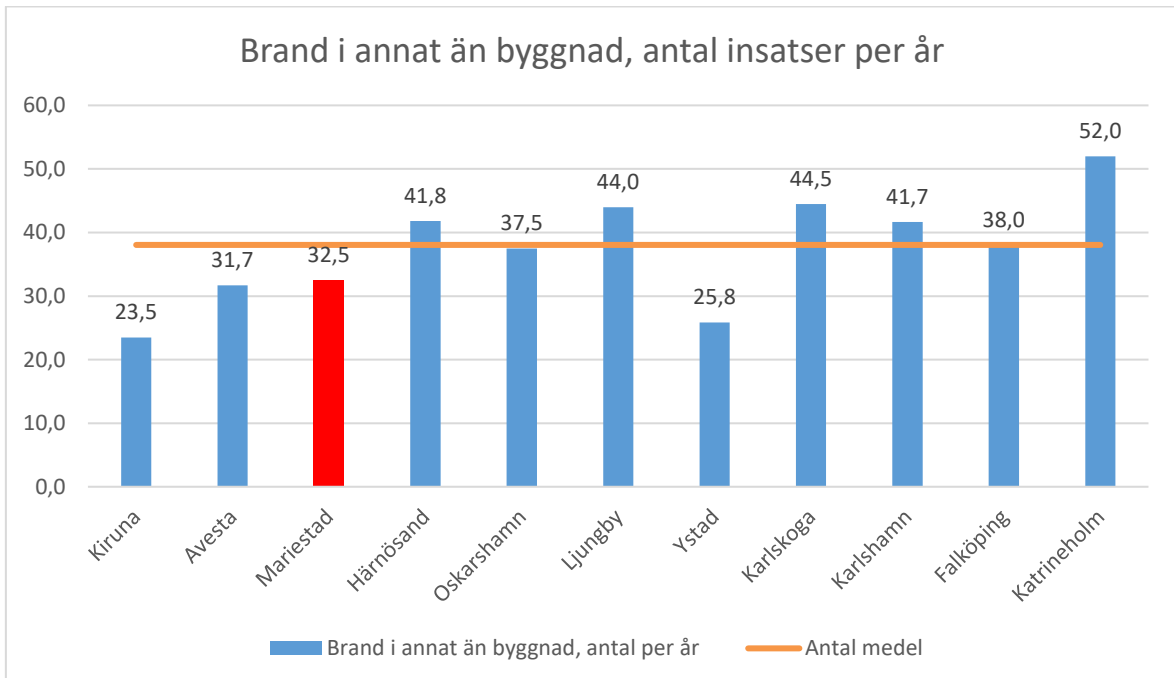

Diagram 130. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

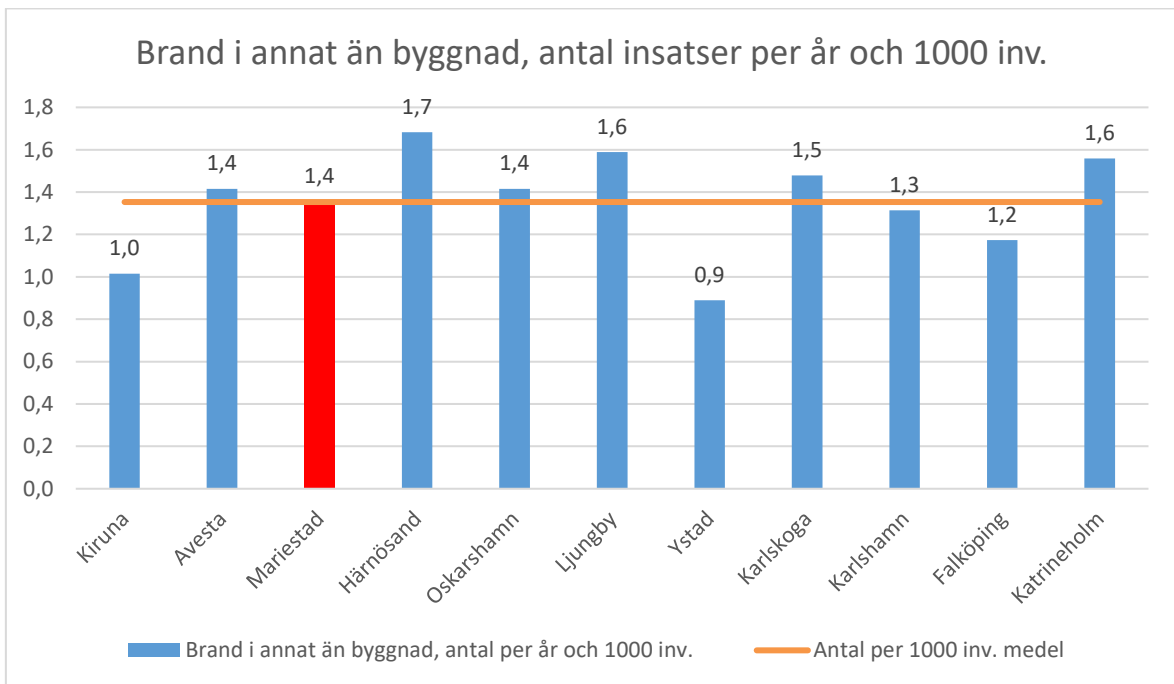

Diagram 131. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.2.3 Trafikolycka

Det inträffar i snitt 55,2 trafikolyckor per år, vilket understiger 66 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 2,3 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Detta värde motsvarar medelvärdet för de jämförbara kommunerna.

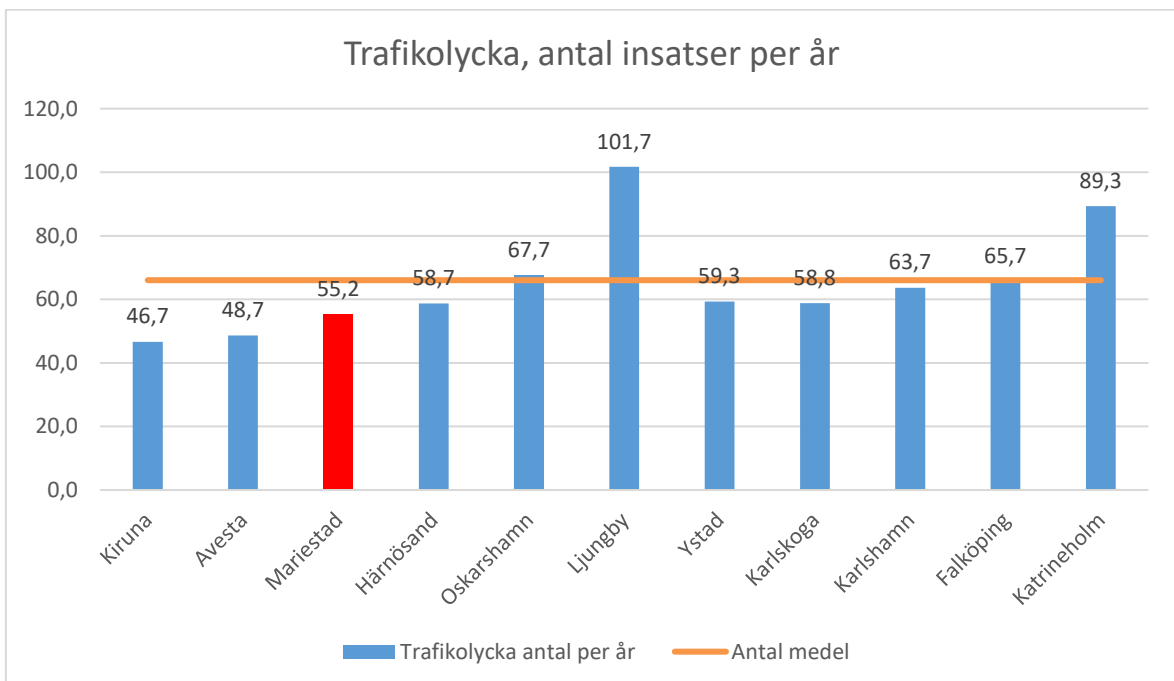

Diagram 132. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

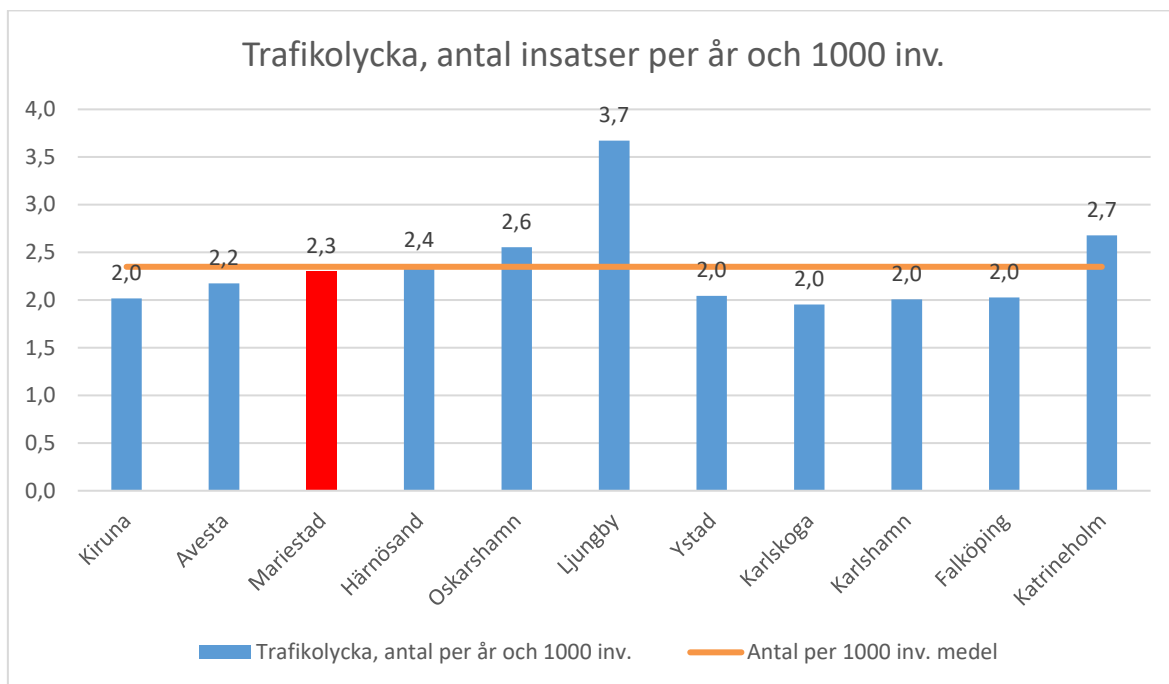

Diagram 133. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.2.4 Akut sjukvårdslarm

I Mariestads kommun inkommer i snitt 22,5 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket understiger 35,2 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 0,9 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Detta värde motsvarar medelvärdet för de jämförbara kommunerna.

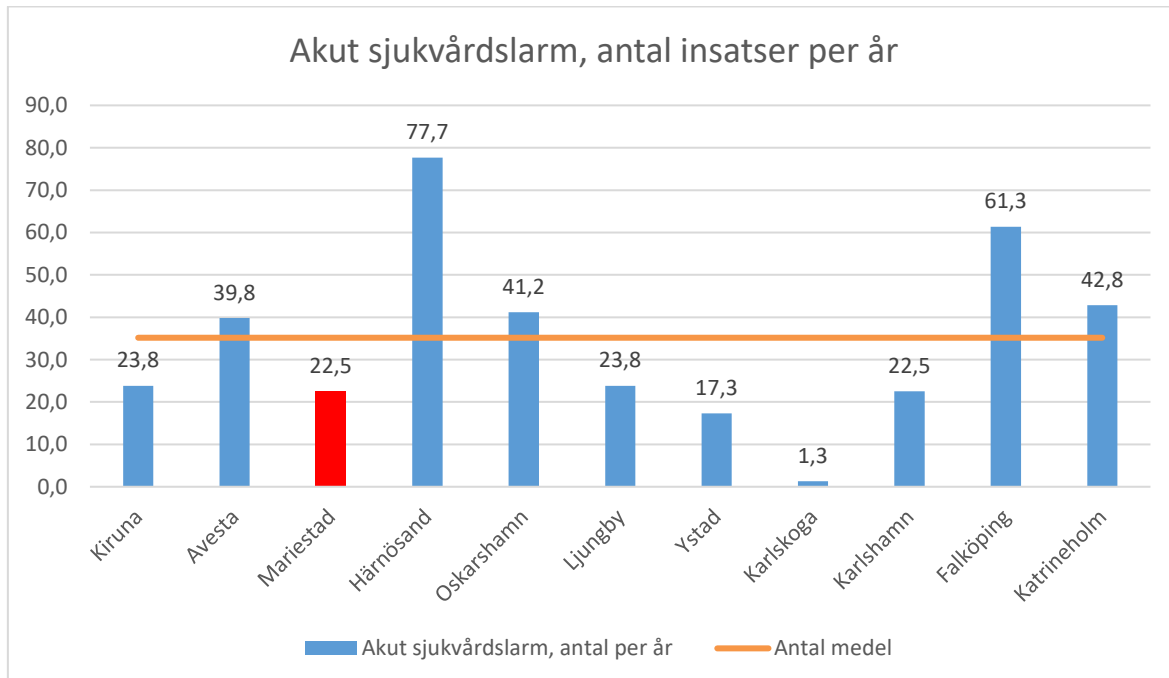

Diagram 134. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

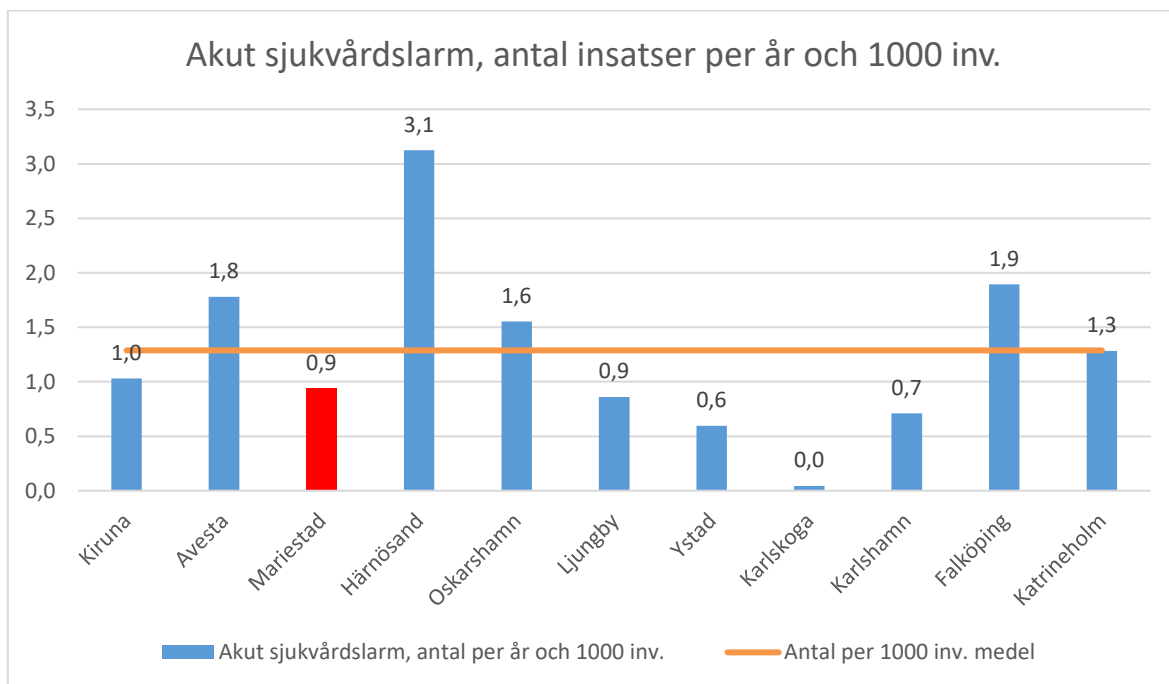

Diagram 135. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

Det inkommer i snitt 143,8 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket i princip motsvarar medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 4,8 larm per 1000 invånare och år. Detta understiger medelvärdet 5,3 för de jämförbara kommunerna.

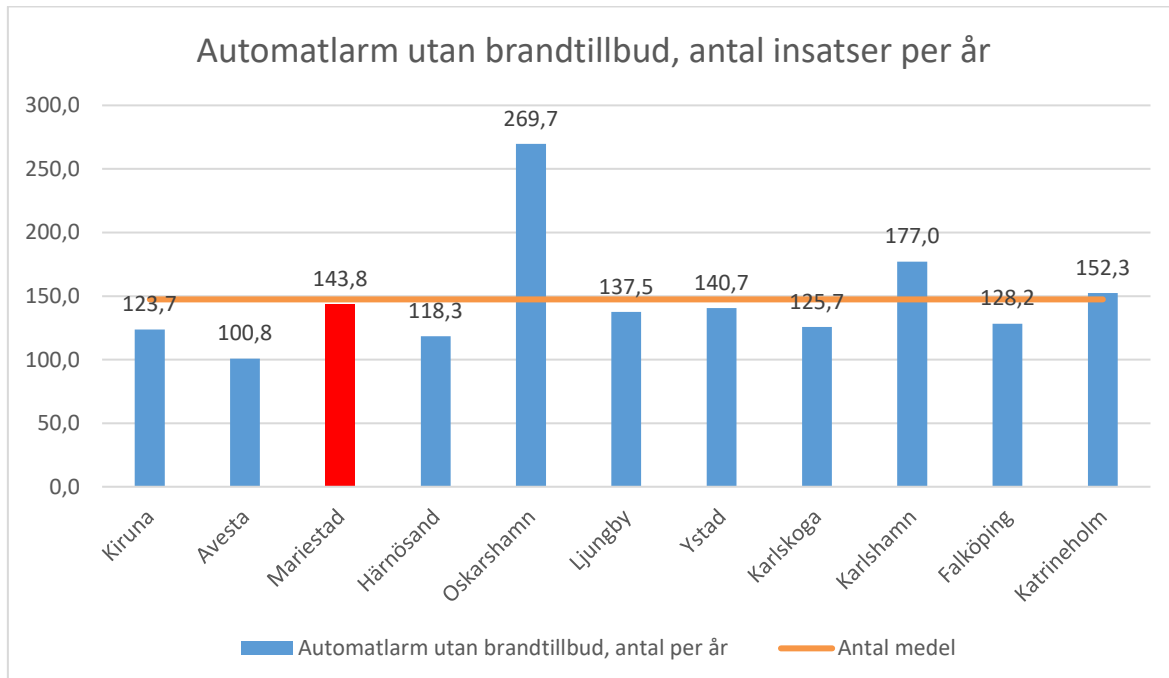

Diagram 136. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

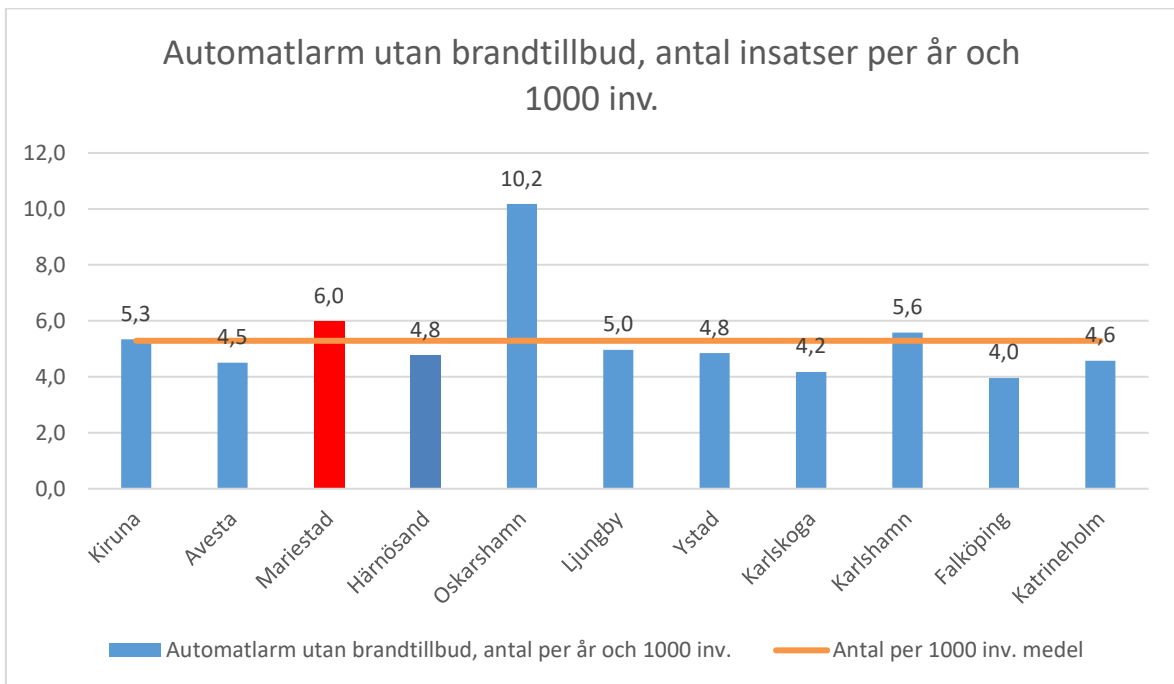

Diagram 137. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Mariestads kommun är 12,5 minuter. Detta är, tillsammans med Ljungby kommun, den längsta responstiden bland de jämförda kommunerna och överstiger medeltiden med 1 minut och 45 sekunder. Larmbehandlingstiden är 1,7 minuter vilket motsvarar medeltiden för de jämförda kommunerna.

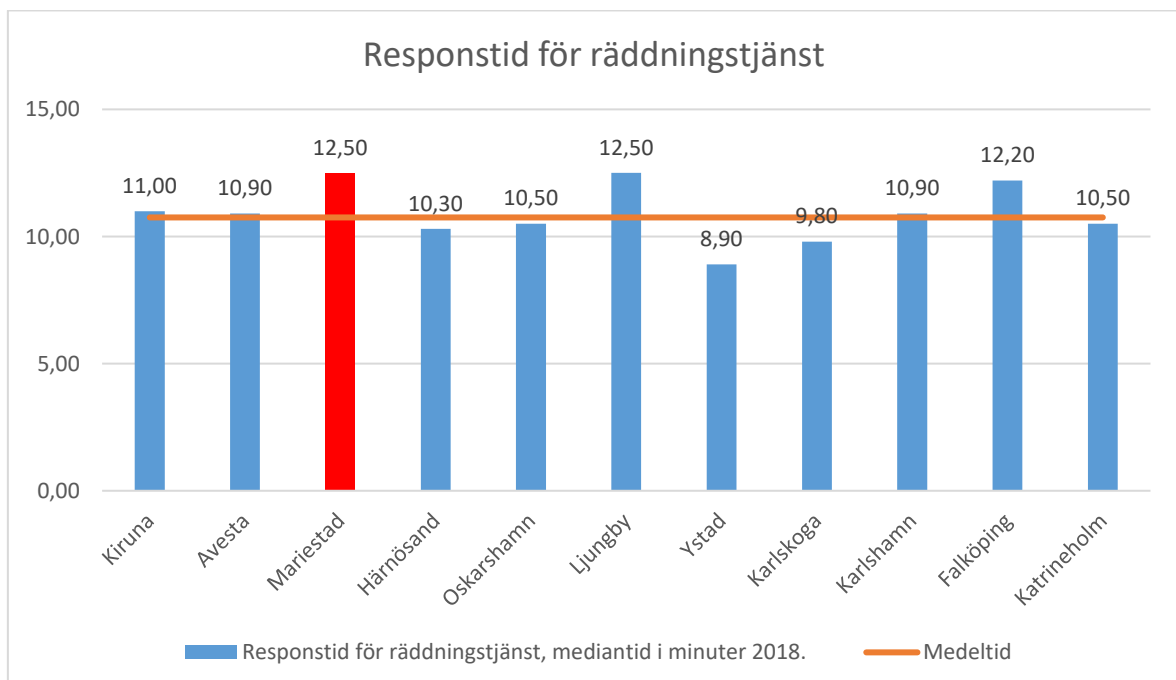

Diagram 138. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [9]

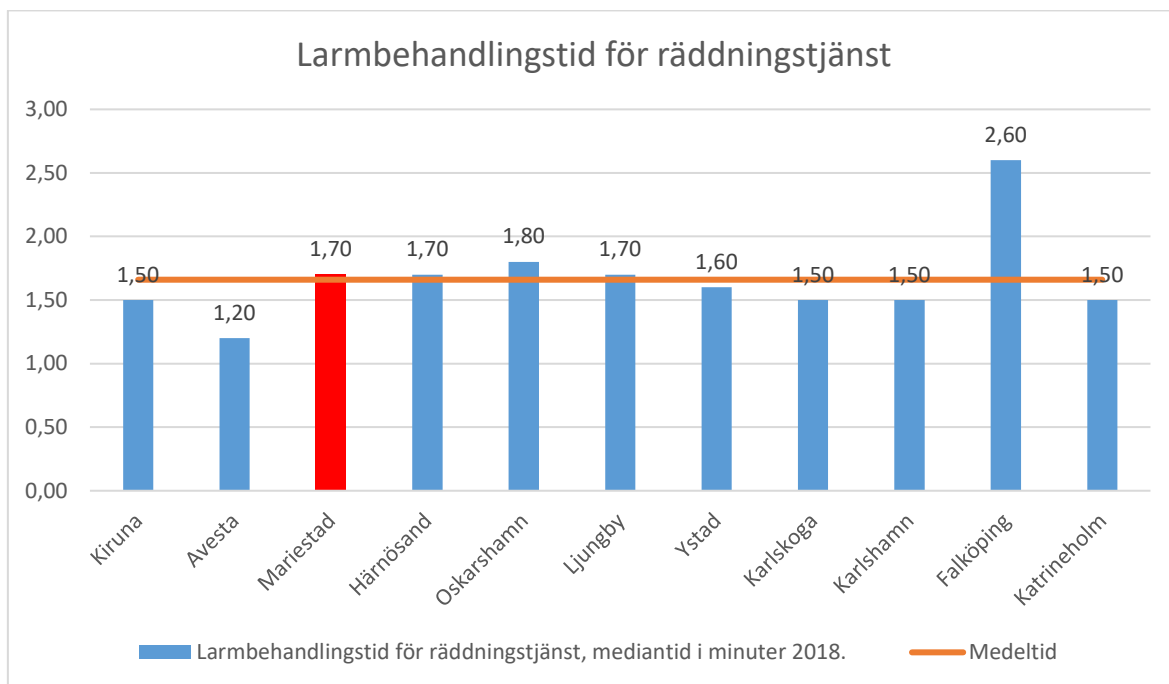

Diagram 139. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018 för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [9]

5.2.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Mariestads kommun uppgick 2017 samhällets kostnader för olyckor till 8 800 kr per kommuninvånare. Detta är det näst högsta värdet i jämförelsen och överstiger medelkostnaden på 7 500 kr för de jämförda kommunerna.

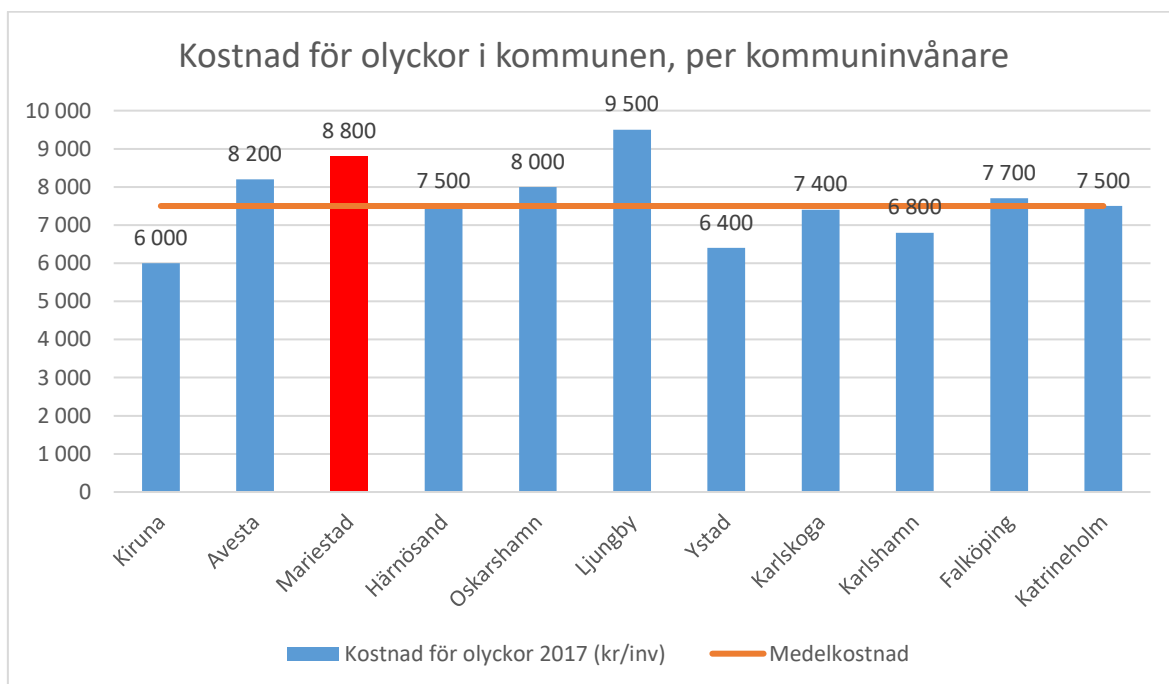

Diagram 140. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [9]

5.2.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Mariestads kommun har en relativt låg kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare. 990 kr per kommuninvånare understiger medelvärdet 1 170 kr för de jämförda kommunerna. Medelvärdet påverkas av Oskarshamn som har en hög kostnad.

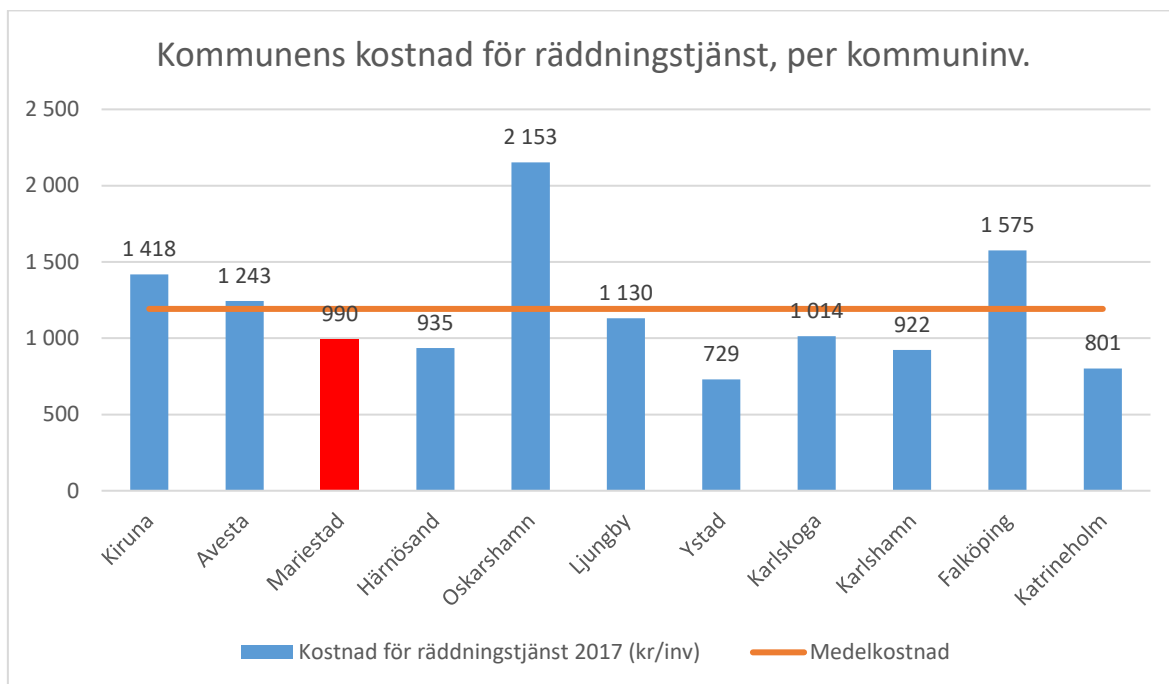

Diagram 141. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [9]

5.2.6 Dödsolyckor i trafiken

I Mariestads kommun inträffar i snitt 3,83 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta är nästan 3,5 gånger fler dödsolyckor än medel på 1,1 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,16 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år. Detta är 4 gånger fler än medelvärdet 0,04 för de jämförbara kommunerna.

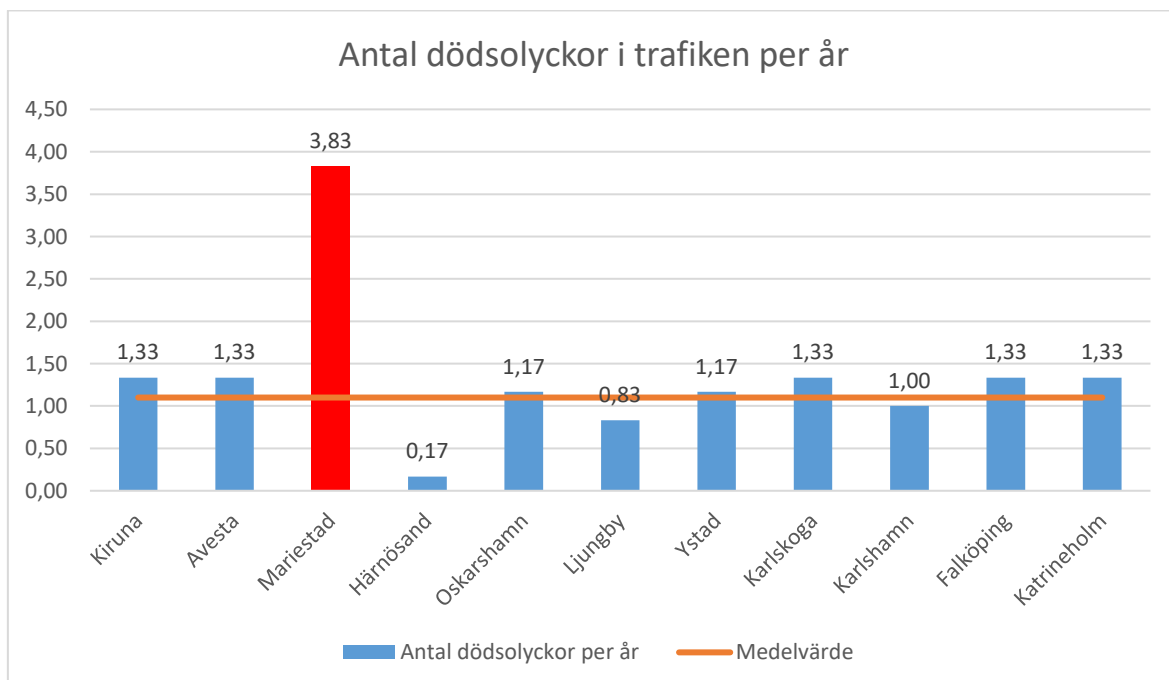

Diagram 142. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017 för Mariestads kommun och jämförda kommuner [17]

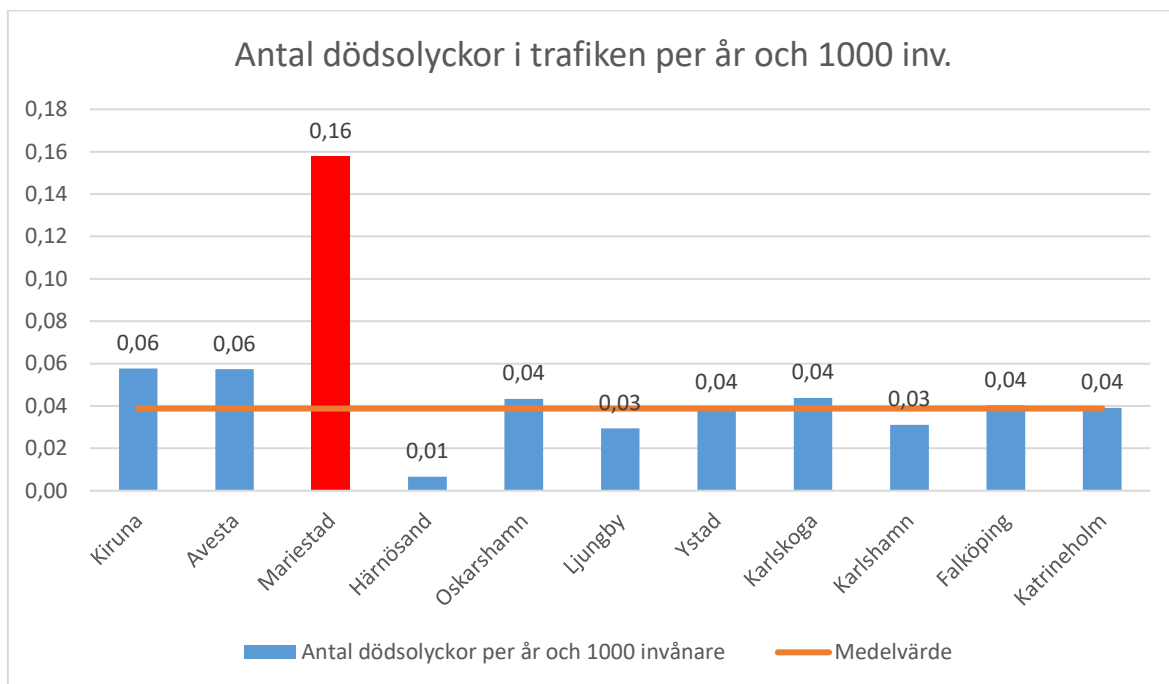

Diagram 143. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [17]

5.2.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.2.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen vid räddningstjänstens ankomst samt slutlig omfattning av bränder redovisas nedan, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifterna saknas eller klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid ankomst är i princip likvärdig med medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Mariestad är andelen bränder som har slocknat vid ankomst, eller som enbart omfattar startföremålet, 2 % högre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar startutrymmet och startbrandcellen är 2 % lägre än jämförbara kommuner.

Den slutliga omfattningen liknar också de jämförda kommunerna, men med något större skillnader. I Mariestads kommun är andelen bränder som släcks i startföremålet, och bränder som sprider sig till annan brandcell, vardera 3 % högre än medelvärdet för jämförda kommuner. Andelen bränder som slocknar i startutrymmet respektive starbrandcellen är dock 6 % lägre.

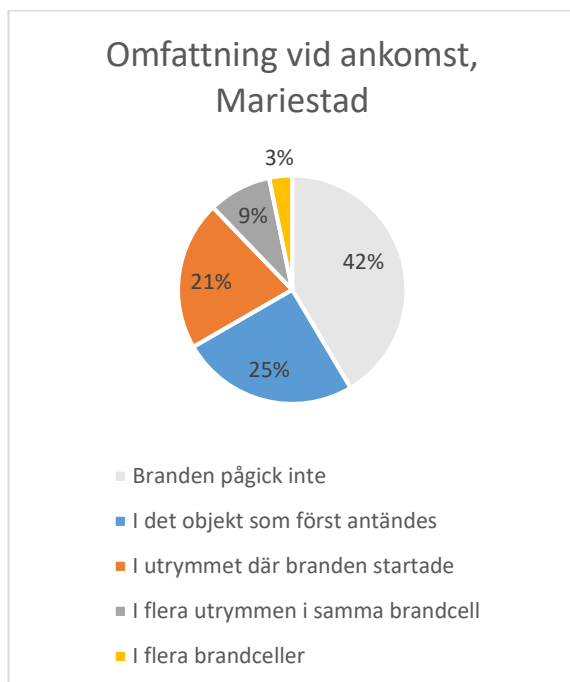

Diagram 144. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

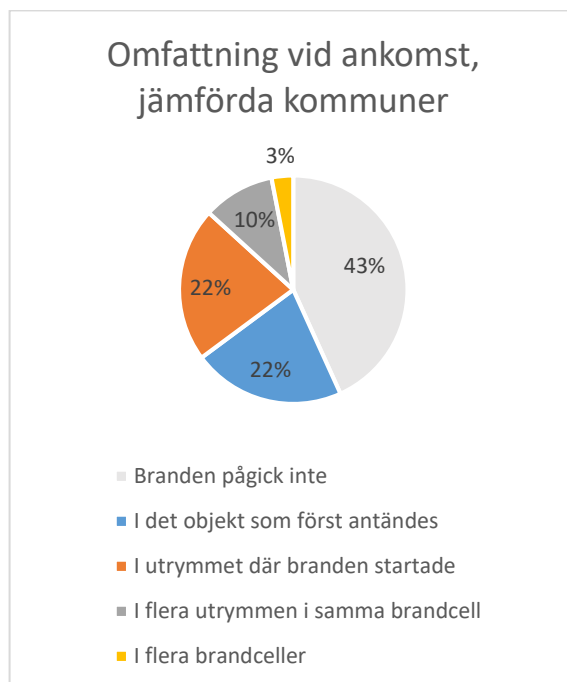

Diagram 145. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

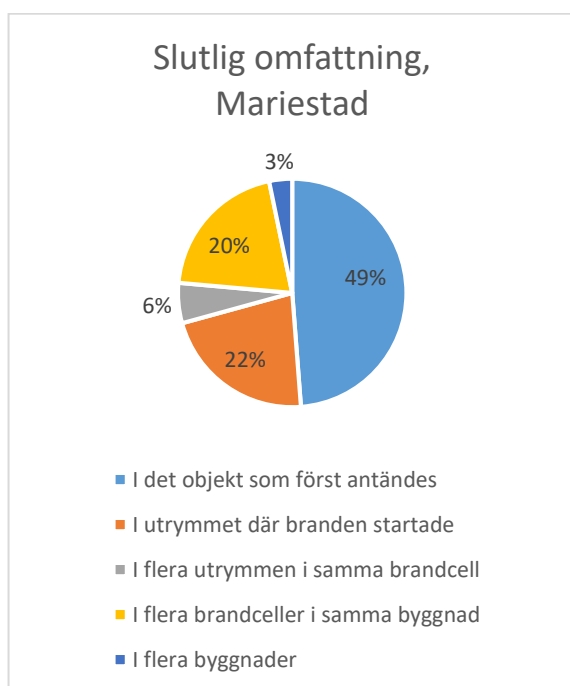

Diagram 146. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

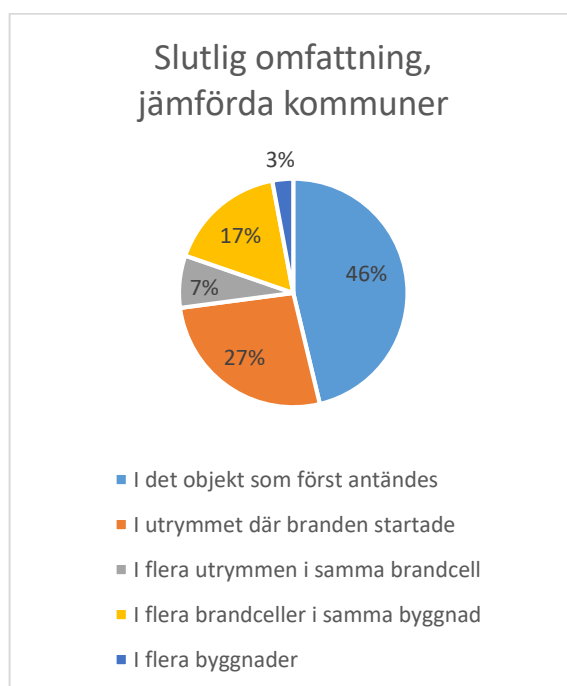

Diagram 147. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.2 Brand i olika verksamheter

I Mariestads kommun rör hälften av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är 10 procentenheter lägre än jämförda kommuner. Även andelen larm i allmän verksamhet är 5 procentenheter lägre. Istället har Mariestads kommun 15 procentenheter fler bränder i industri än de jämförda kommunerna.

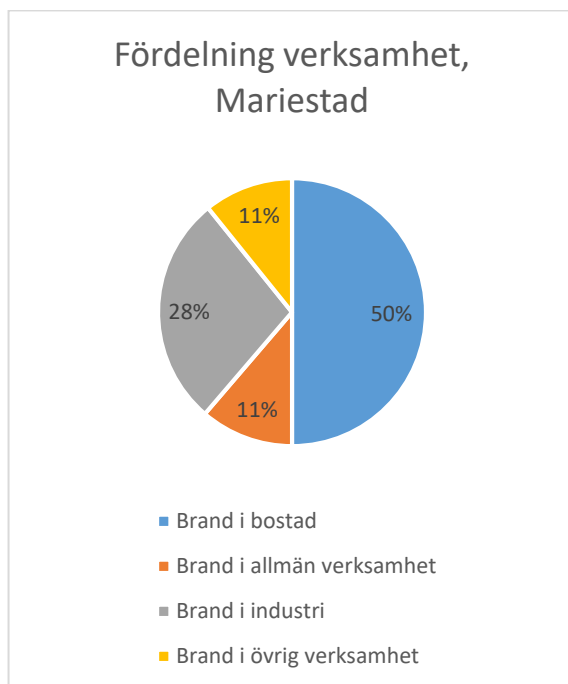

Diagram 148. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

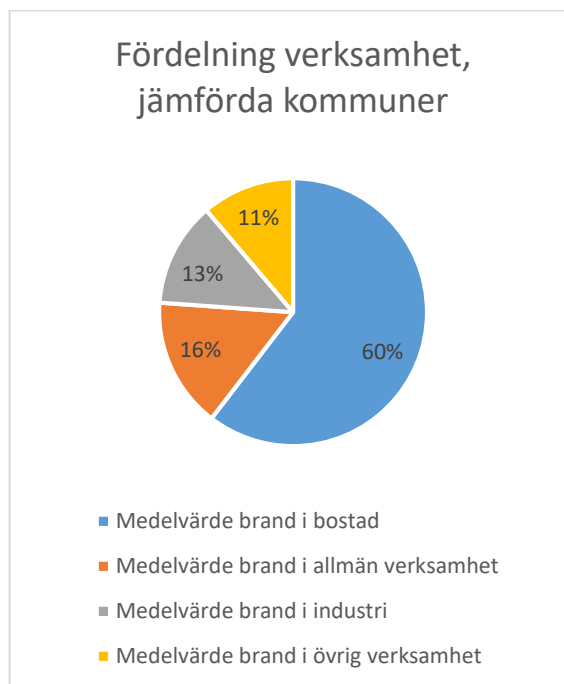

Diagram 149. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.3 Brand i bostäder

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.2.7.3.1 Bostadstyp

I Mariestads kommun inträffar nästan hälften av bostadsbränderna (48 %) i villor. Ytterligare knappt en fjärdedel av bränderna (23 %) inträffar i rad-, par- eller kedjehus, vilket skiljer sig markant från de jämförda kommunerna där enbart 3 % av bränderna inträffar i denna typ av byggnation. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus betydligt vanligare, med 41 % jämfört med 16 % i Mariestad.

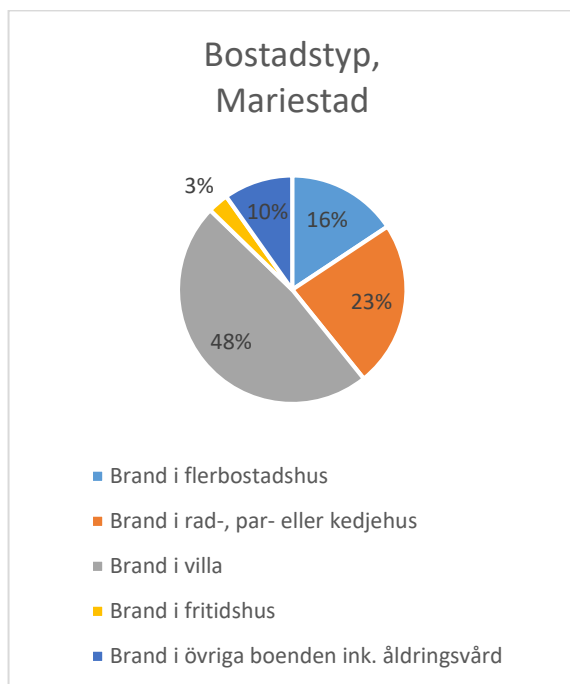

Diagram 150. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

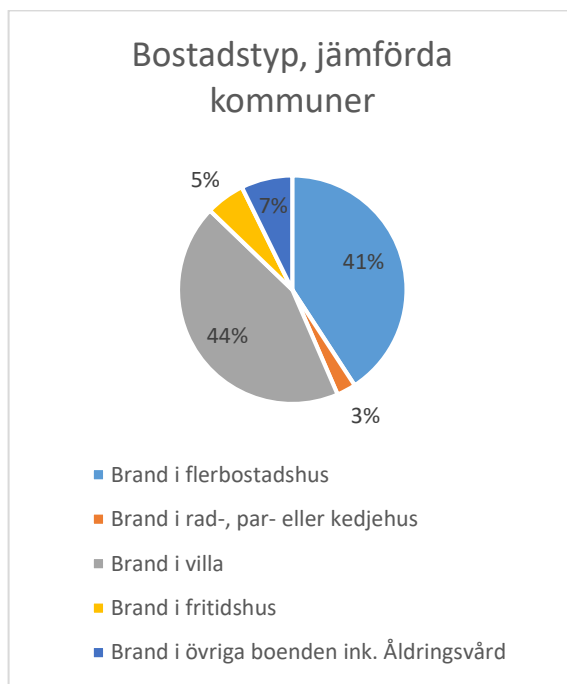

Diagram 151. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder är omfattningen vid ankomst i 21 % av fallen begränsad till startobjektet, detta är en större andel jämfört med 16 % hos de jämförda kommunerna. Andelen bränder som varit kvar i startutrymmet eller som spridits till flera utrymmen i brandcellen är lägre än de jämförda kommunerna, 31 % jämfört med 35%.

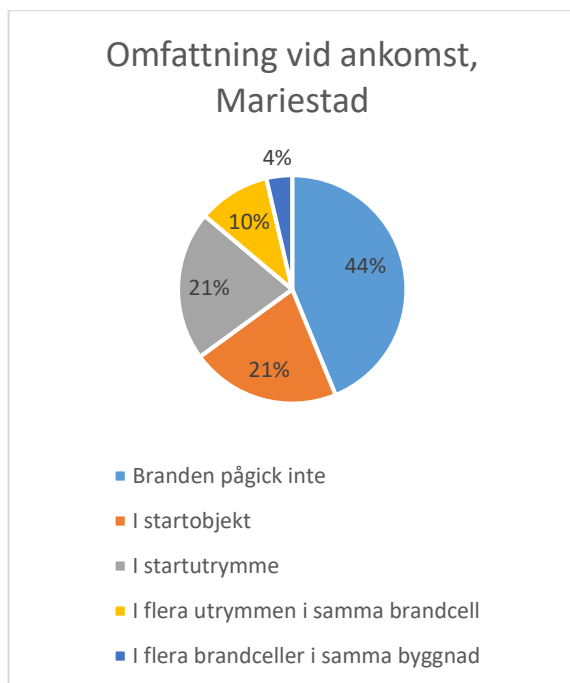

Diagram 152. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

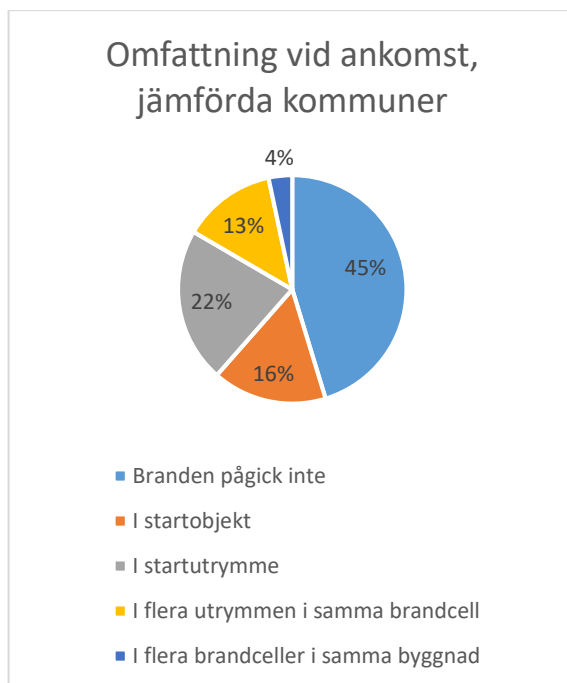

Diagram 153. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.3.3 Slutlig omfattning

I Mariestads kommun är den slutliga omfattningen av bränder i bostäder begränsad till startobjektet i 56 % av fallen, jämfört med 45 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som släcks i

startutrymmet eller i flera utrymmen i samma brandcell är mindre än de jämförda kommunerna 27 % jämfört med 37 %.

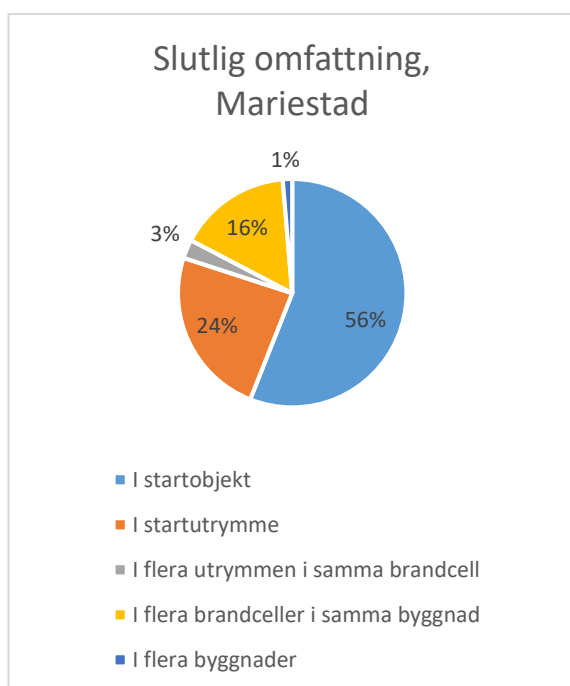

Diagram 154. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Mariestads kommun, 2012-2017. [16]

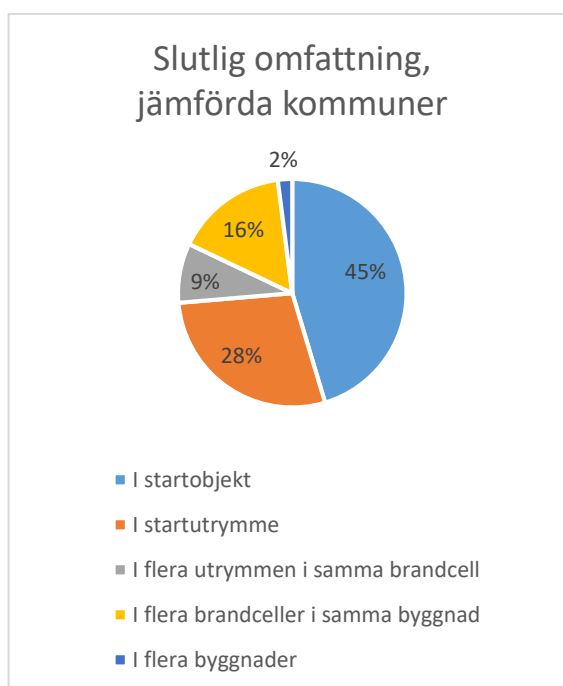

Diagram 155. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder inträffar oftast i december-januari, april och oktober, där antalet även överstiger medelvärdet för jämförda kommuner. Övrig tid på året ligger Mariestads kommun lägre än medelvärdet för jämförda kommuner.

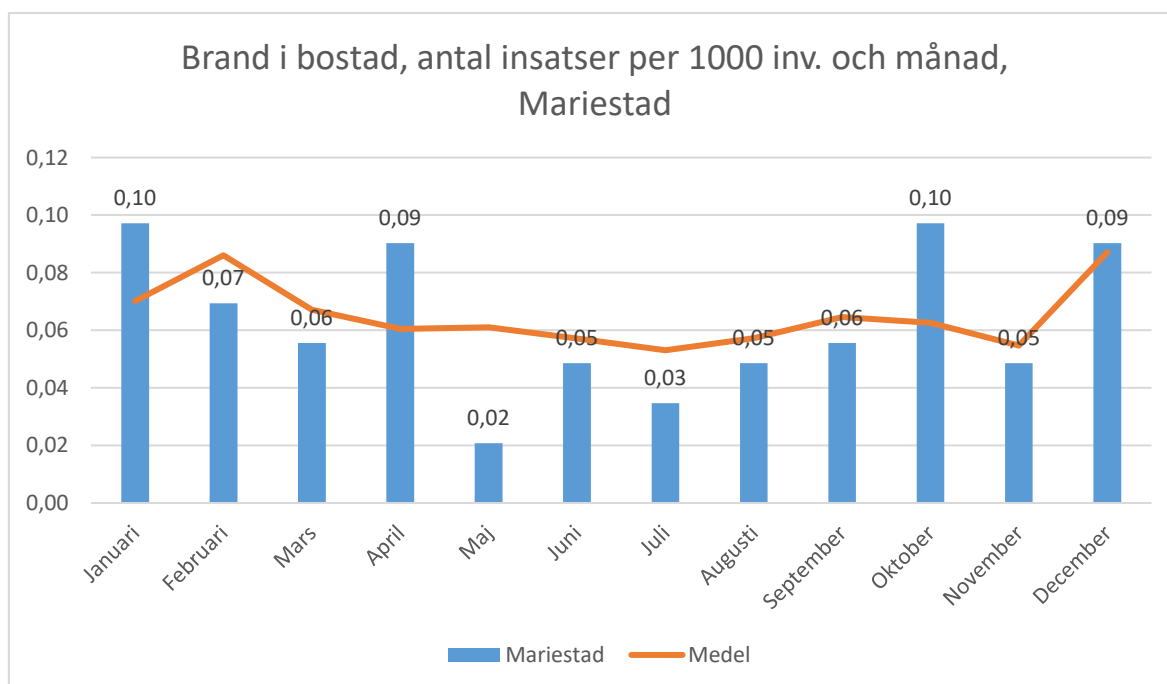

Diagram 156. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Mariestads kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Mariestads kommun inträffar oftast på måndagar och söndagar, där antalet överstiger medelvärdet för jämförda kommuner. Övriga veckodagar understiger medelvärdet för jämförda kommuner.

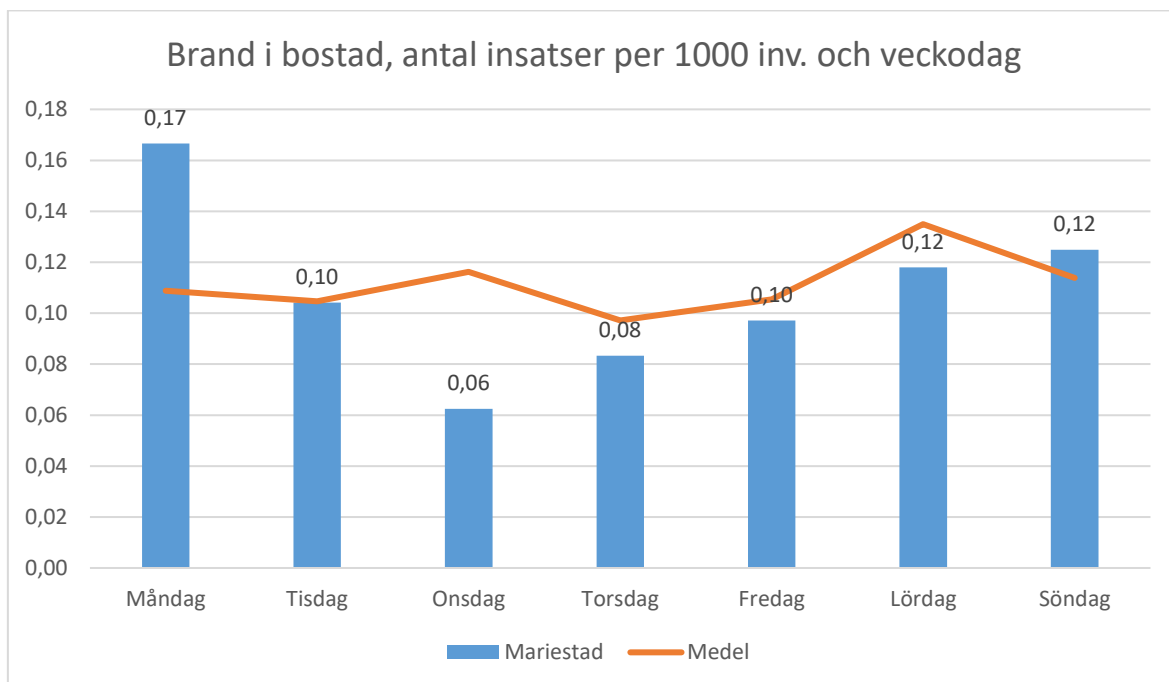

Diagram 157. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Mariestads kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Mariestads kommun inträffar främst dagtid mellan 08-20, där intervallet 16-20 är vanligast förekommande. Värdena överensstämmer i princip med medelvärdet för de jämförda kommunerna, med undantag för intervallet 08-12, som är högre, och intervallet 20-24 som är lägre än medel.

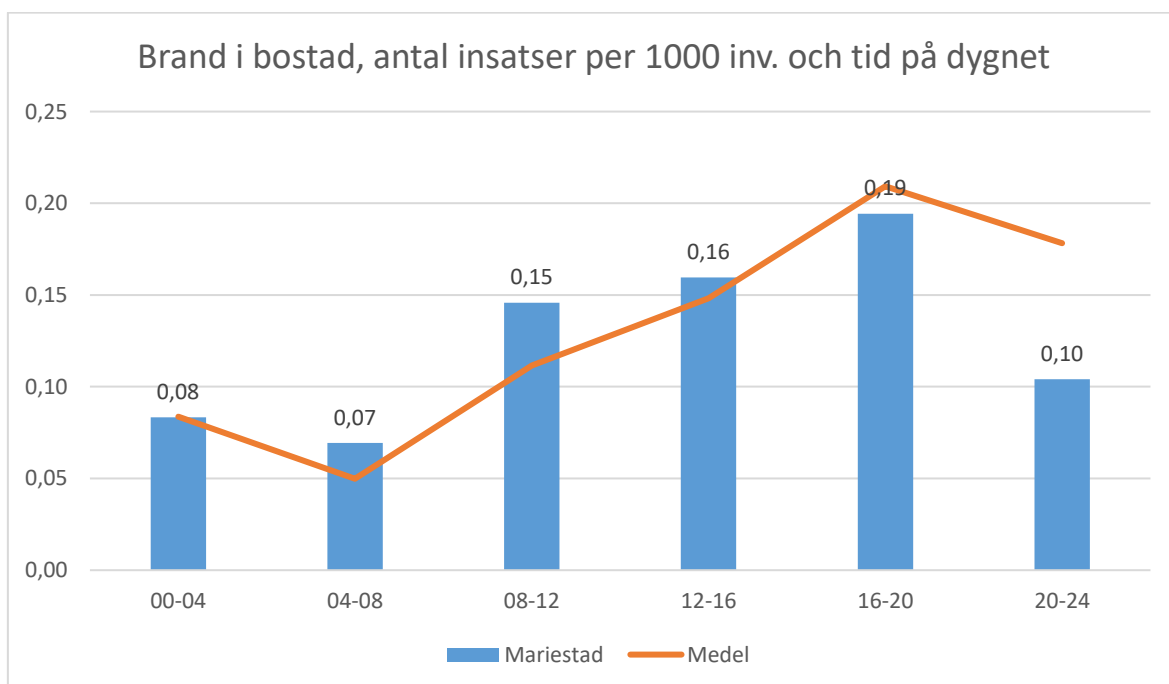

Diagram 158. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Mariestads kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.2.7.4 Dödsbränder

I Mariestads kommun inträffar i snitt 0,75 dödsbränder per år, vilket tillsammans med Kiruna kommun är det högsta värdet bland de jämförda kommunerna. Det är mer än dubbelt så många dödsbränder som medelvärdet 0,33. Om antalet kommuninvånare beaktas så omkommer i snitt 0,010 personer i bränder per år och 1000 invånare, vilket är det näst högsta värdet i jämförelsen och dubbelt så många som medelvärdet 0,005 för de jämförda kommunerna.

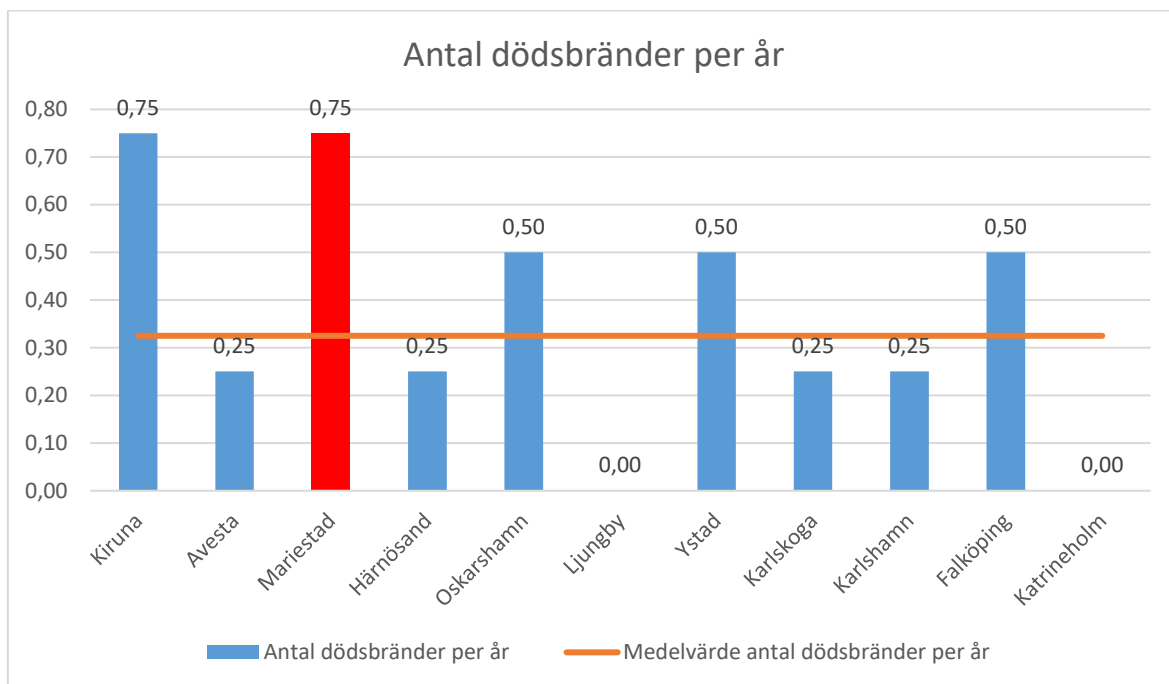

Diagram 159. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

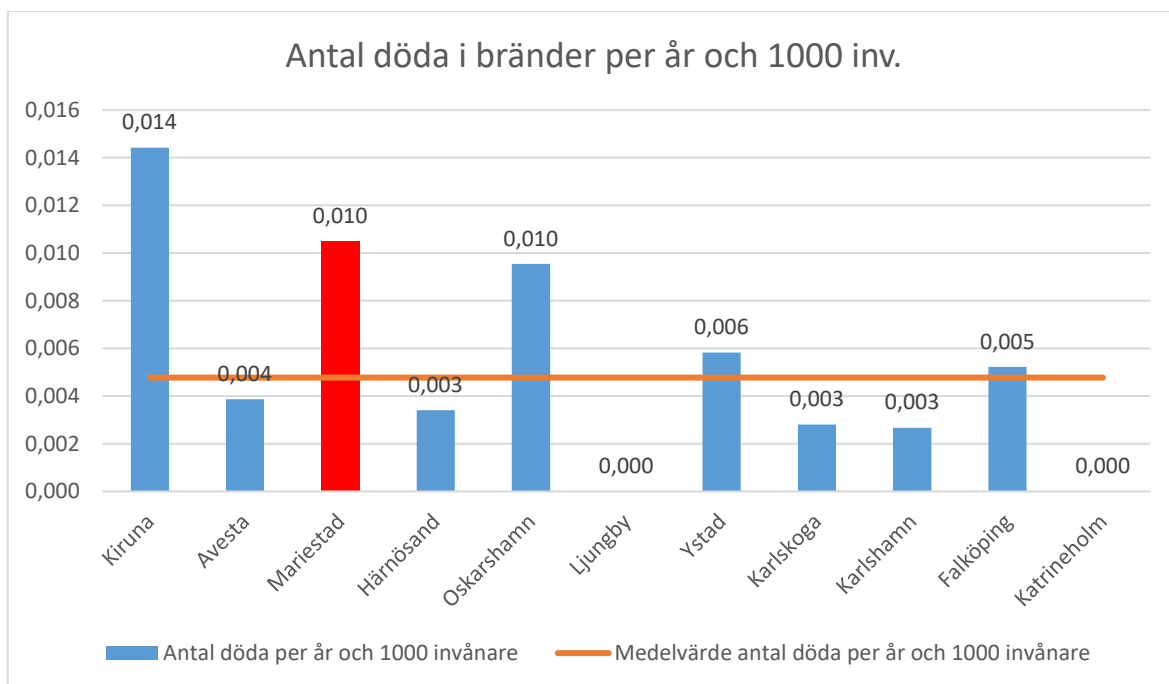

Diagram 160. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Mariestads kommun och jämförda kommuner. [16]

5.2.8 Operativ förmåga i tätort

I nedanstående diagram redovisas antal hel- och deltidsbrandmän samt styrkeldeare som finns tillgängliga i operativ utryckningstjänst dygnet runt, året om, i respektive kommun. I vissa fall varierar antalet över dygnet eller året och då har det lägsta antalet redovisats. Högre befälsnivåer i beredskap är ej medräknade.

I de fall hel- och deltidsbrandmän samt styrkeldeare utgår från samma station räknas det som en station. Personal, brandstationer eller värn som ligger utanför den kommunala räddningstjänsten, så som industriräddningstjänst, flygplatsräddningstjänst etc. är ej medräknade.

Antal hel- och deltidsbrandmän samt styrkeldeare i operativ utryckningstjänst är likvärdigt med jämförda kommuner. Antal deltidsbrandmän och styrkeldeare varierar kraftigt bland jämförda kommuner och Mariestad ligger bland de med lägsta antal. Utifrån totala antalet per kvadratkilometer

är Mariestad likvärdigt med medel för jämförda kommuner. Baserat på antalet per 1000 invånare ligger Mariestad något under medel för jämförda kommuner.

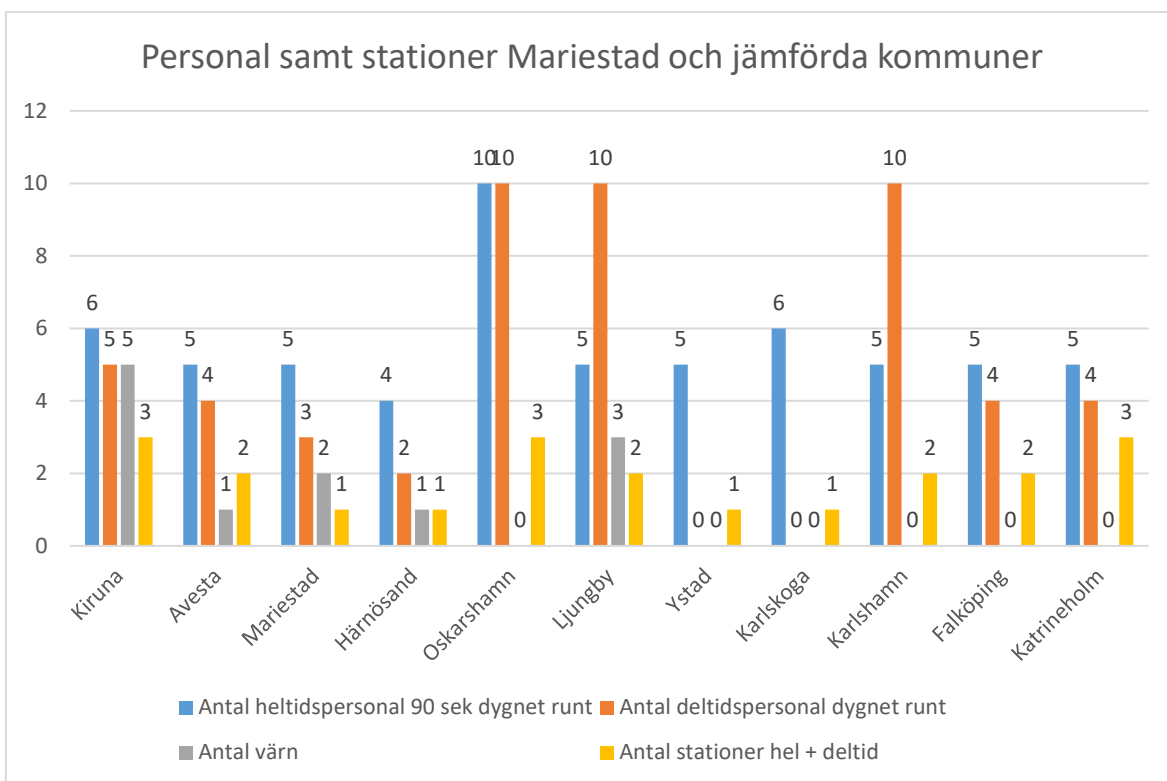

Diagram 161. Antal hel- och deltidspersonal, styrkeldeare samt antal stationer och brandvärn för Mariestad och jämförda kommuner. [18]

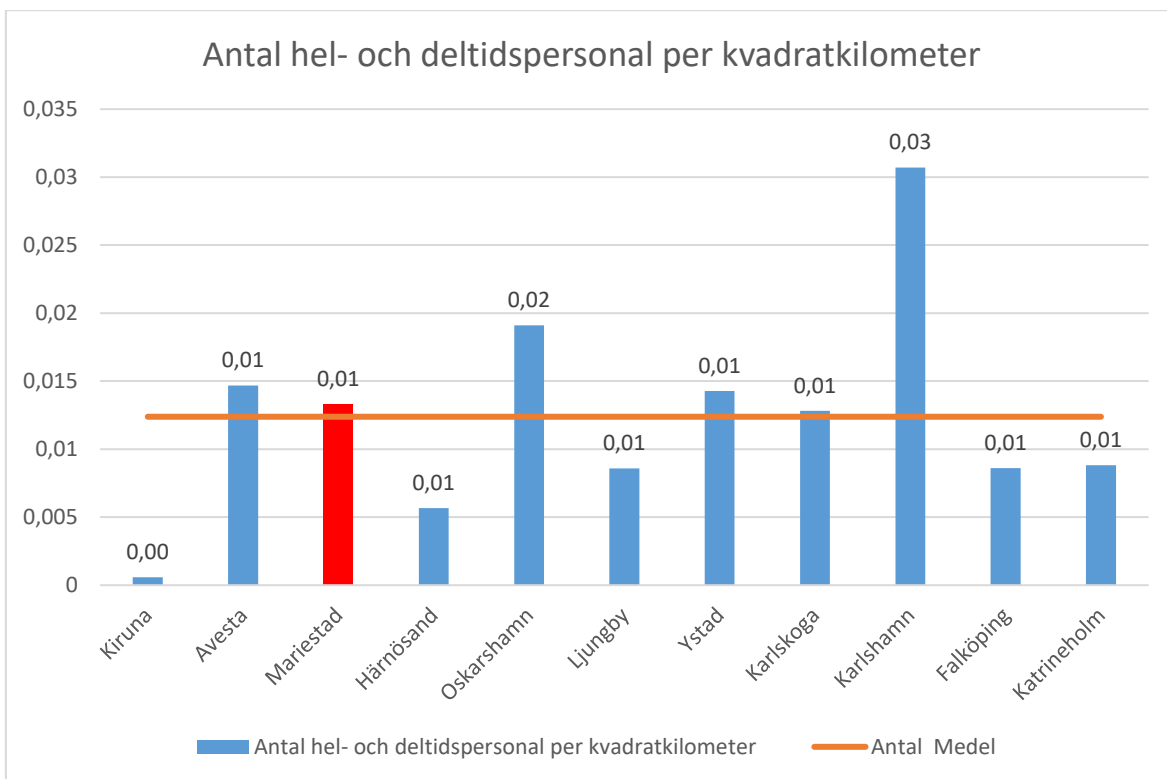

Diagram 162. Antal hel- och deltidspersonal samt styrkeldeare per kvadratkilometer för Mariestad och jämförda kommuner. [18]

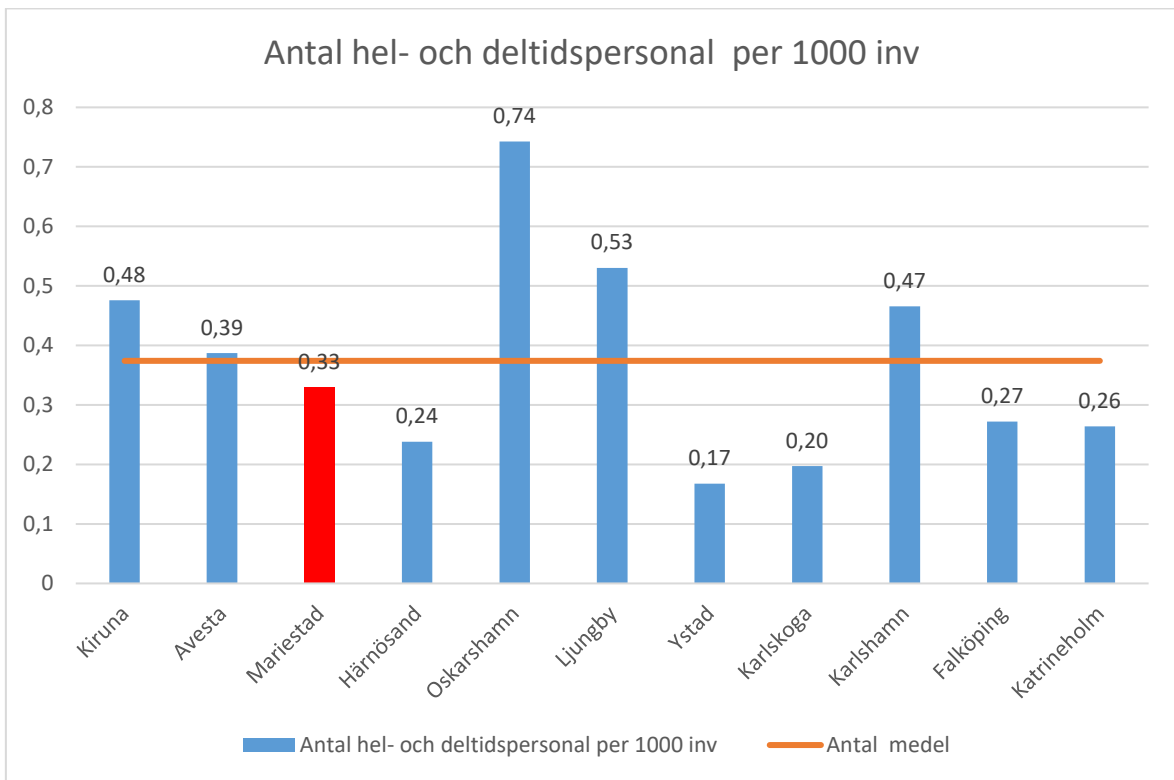

Diagram 163. Antal hel- och deltidspersonal samt styrkeldeare per 1000 inv Mariestad och jämförda kommuner. [18]

5.3 Hjo

I detta kapitel presenteras statistik för Hjo kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.3.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.3.1.1 Befolkningsutveckling

Hjo kommun har ett invånarantal som överstiger medelvärdet bland jämförda kommuner med ca 900 invånare. Befolkningsutvecklingen har ökat i likvärdig takt med de jämförda kommunerna. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen i Hjo kommun med 261 personer vilket motsvarar en årlig ökning med 52 invånare.

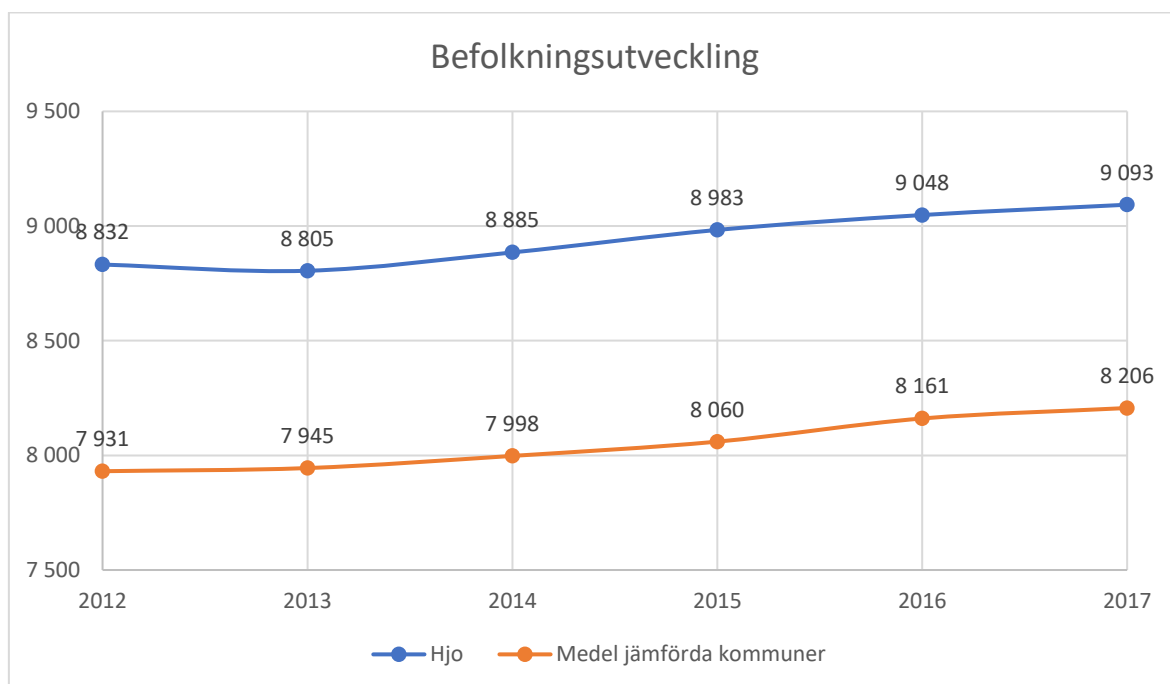

Diagram 164. Befolkningsutveckling i Hjo kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.3.1.2 Landareal

Hjo kommun har en landareal på 297 kvadratmeter vilket innebär att kommunen är cirka hälften så stor som medelvärdet för jämförda kommuner på 536 km².

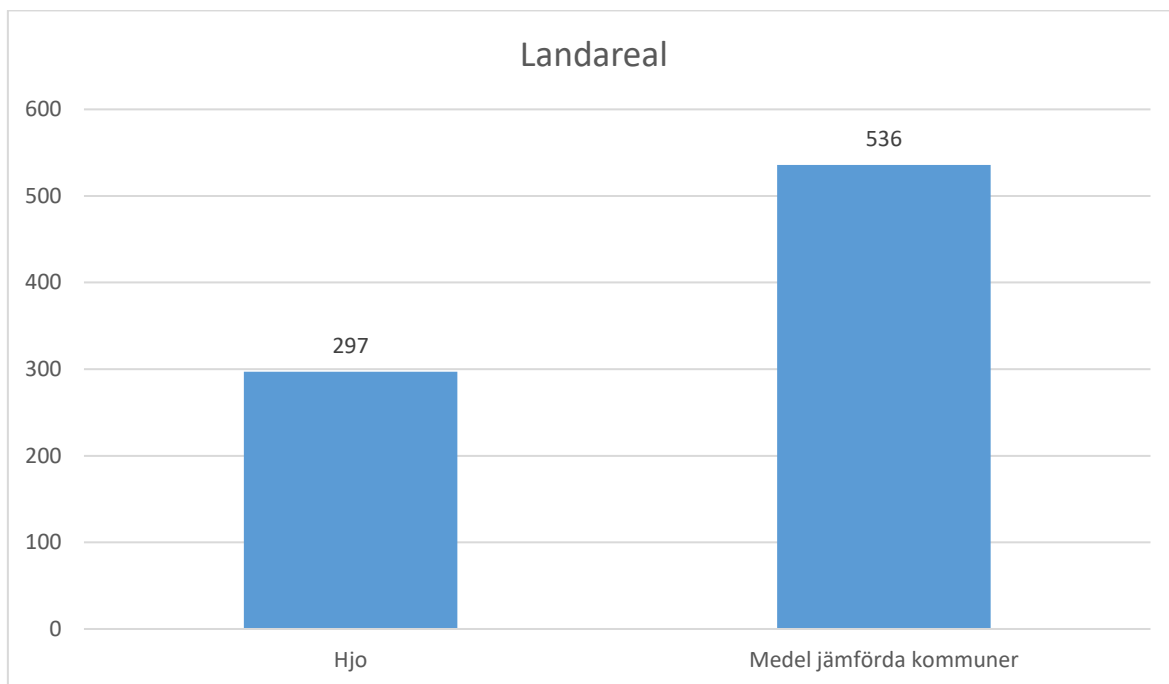

Diagram 165. Landareal för Hjo kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.3.1.3 *Invånare per kvadratkilometer*

Hjo kommun har 31 invånare per kvadratkilometer, vilket överstiger medelvärdet för de jämförda kommunerna på 21. Hjo kommun har det tredje största invånarantalet per kvadratkilometer bland de jämförda kommunerna.

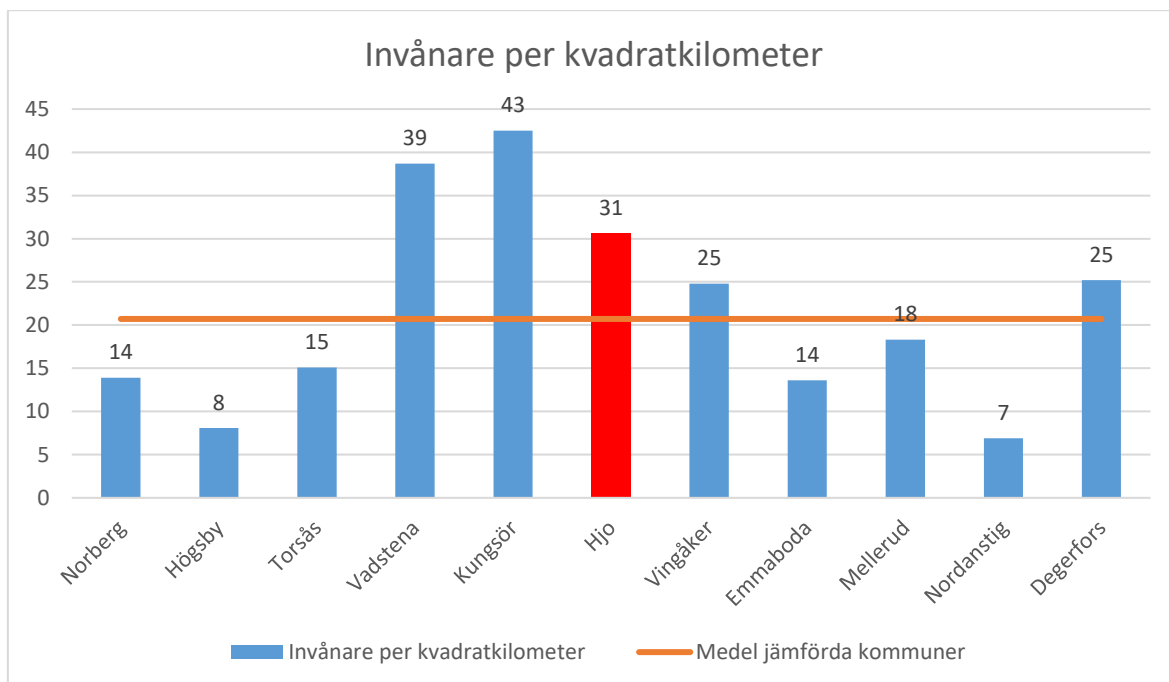

Diagram 166. Antal invånare per kvadratkilometer för Hjo kommun och jämförda kommuner samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.3.1.4 *Bostadsfördelning*

I Hjo kommun utgörs 67 % av samtliga bostadshus av småhus och 33 % av flerbostadshus. Dessa värden är likvärdiga med medelvärden för jämförda kommuner.

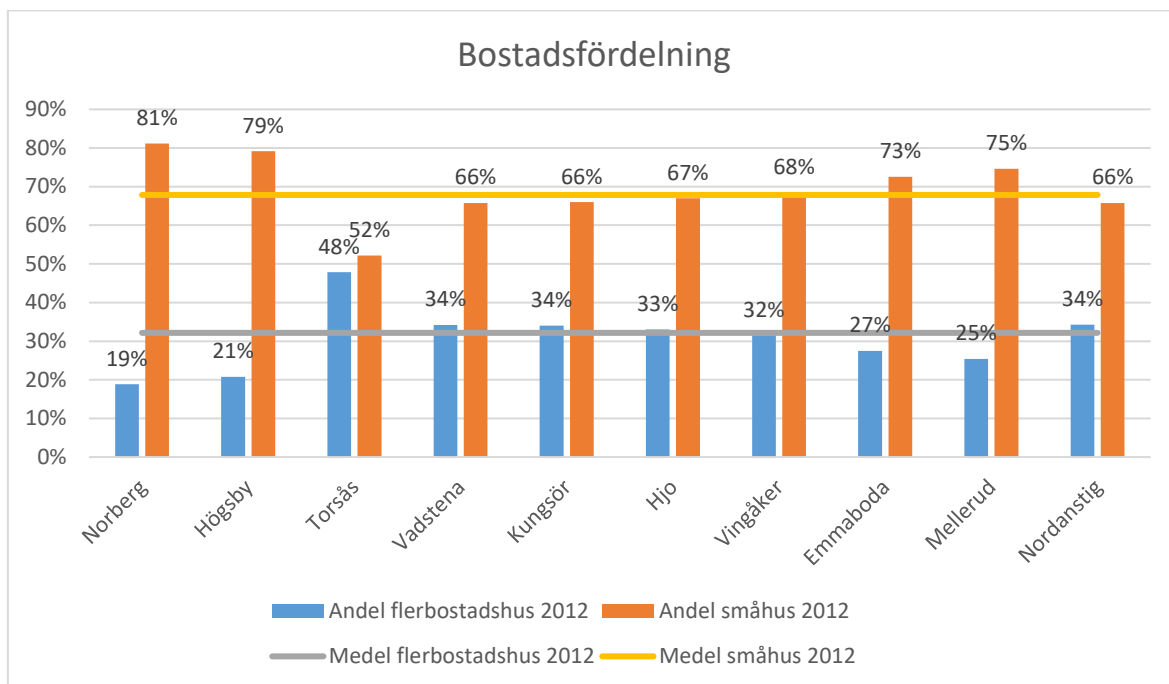

Diagram 167. Bostadsfördelningen inom Hjo kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.3.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Hjo kommun och de jämförda kommunerna.

5.3.2.1 Brand i byggnad

I Hjo kommun inträffar i snitt 7,8 bränder i byggnader per år, vilket understiger medelvärdet 13,9 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,9 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet för jämförda kommuner på 1,7 och är det lägsta värdet i gruppen.

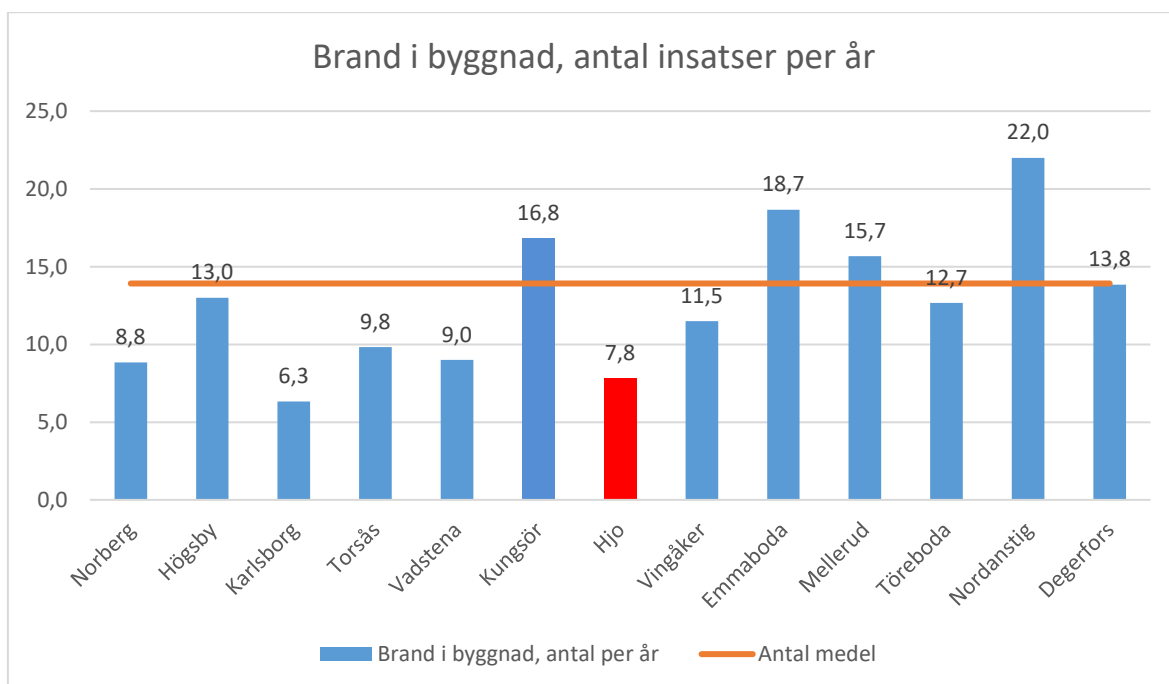

Diagram 168. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

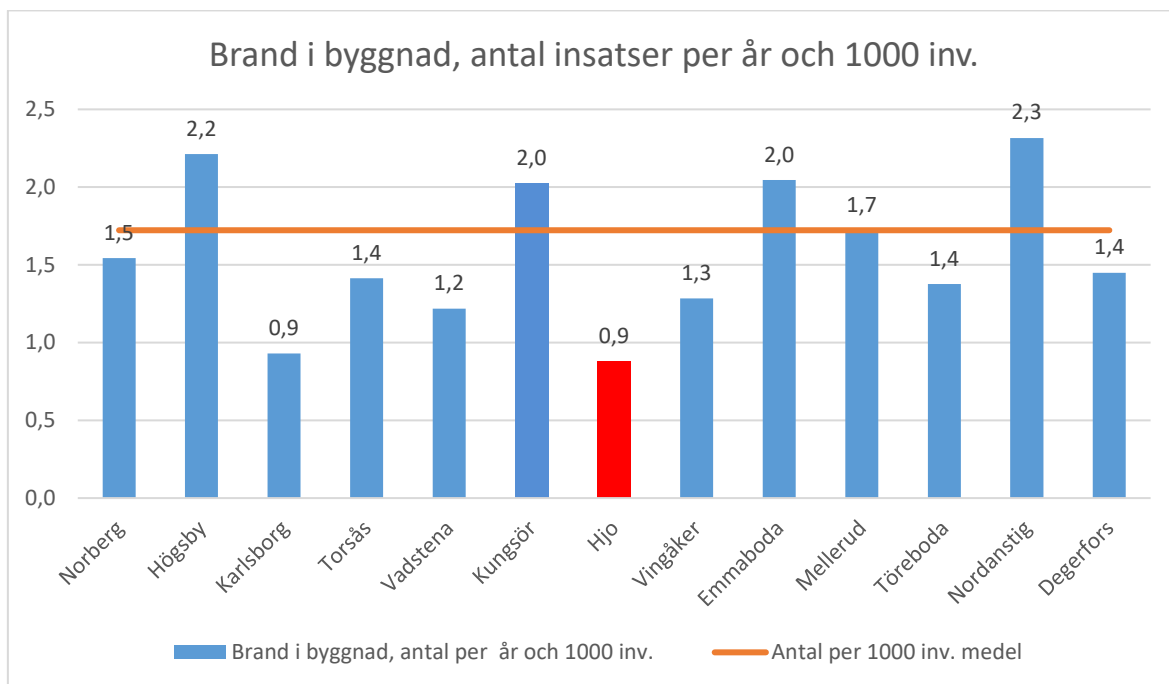

Diagram 169. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.3.2.2 Brand i annat än byggnad

I Hjo kommun inträffar i snitt 9,2 bränder i annat än byggnader varje år, vilket understiger 14,8 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,0 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Även detta värde understiger medelvärdet 1,9 för de jämförbara kommunerna.

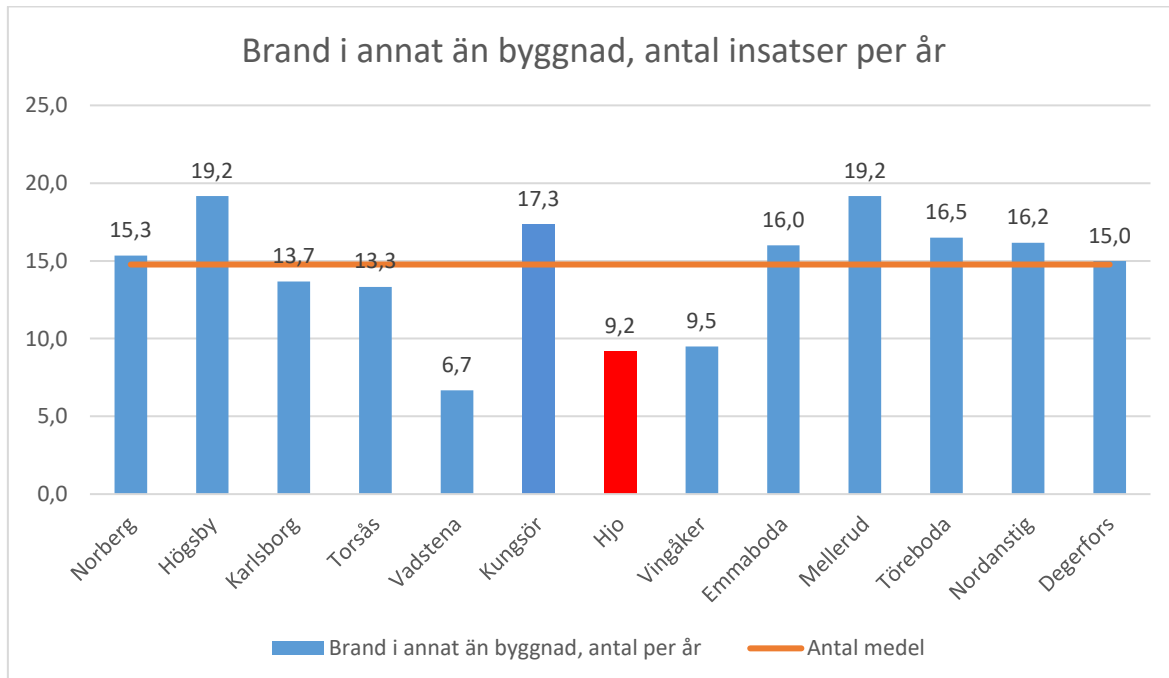

Diagram 170. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

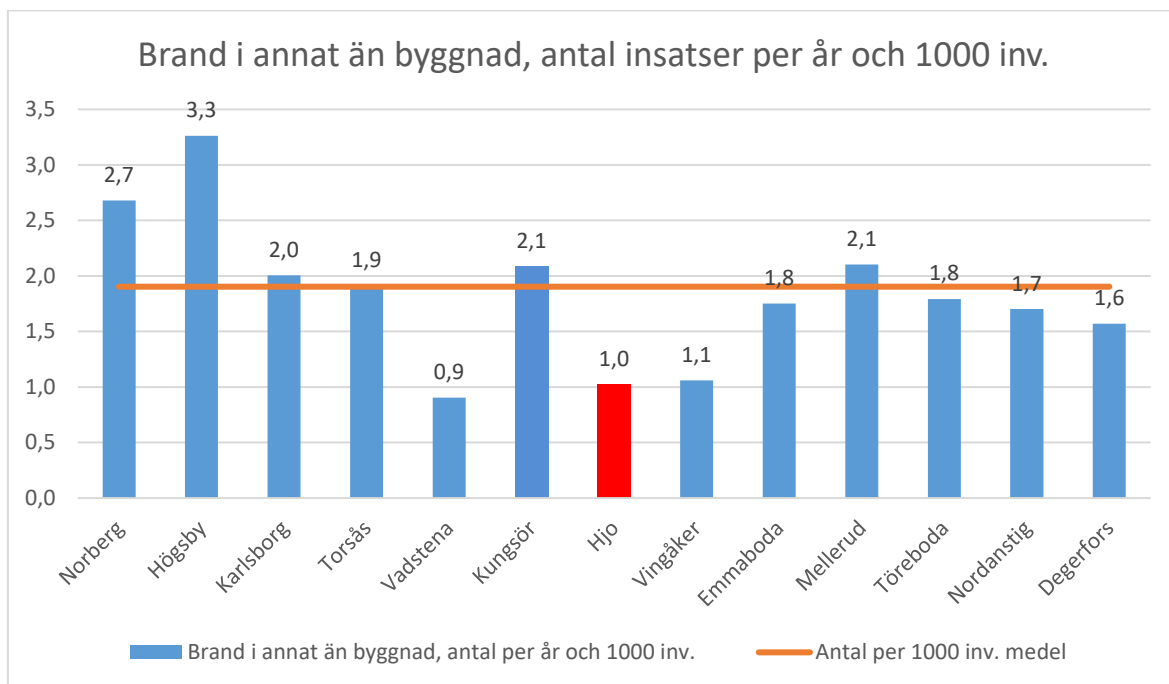

Diagram 171. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.3.2.3 Trafikolycka

I Hjo kommun inträffar i snitt 14,2 trafikolyckor per år, vilket understiger 21,3 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,6 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 2,7 för de jämförbara kommunerna.

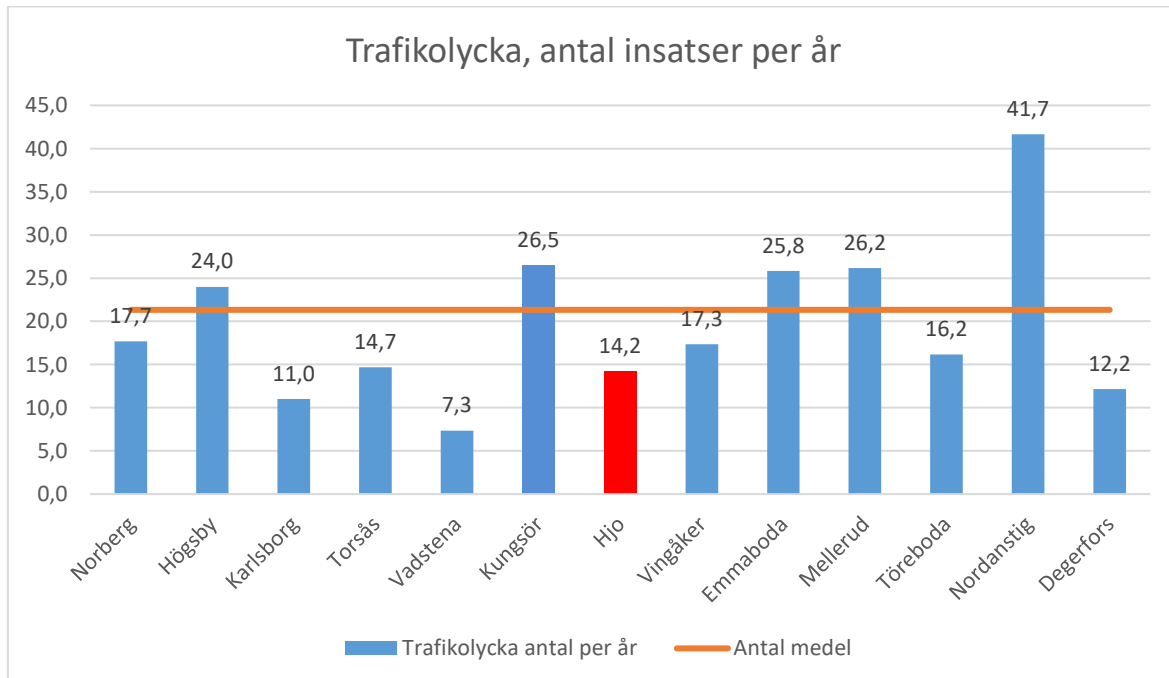

Diagram 172. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

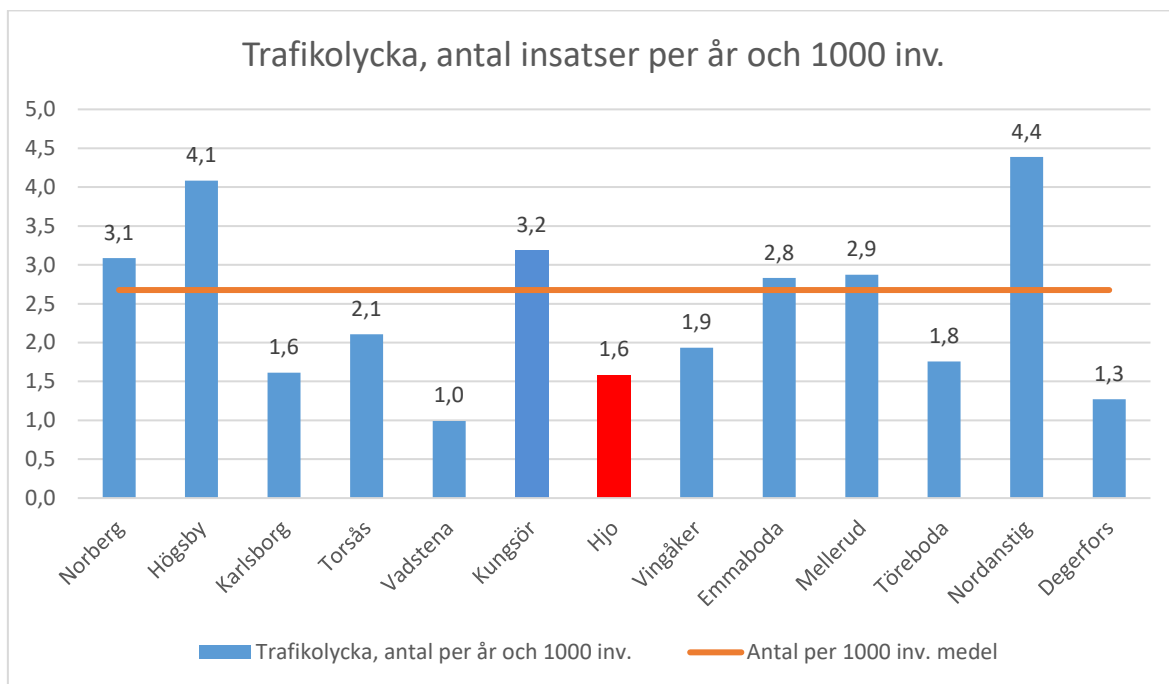

Diagram 173. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.3.2.4 Akut sjukvårdslarm

I Hjo kommun inkommer i snitt 11,3 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket motsvarar medelvärde för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 1,3 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Detta värde understiger precis medelvärde 1,4 för de jämförda kommunerna. Spridningen mellan kommunerna är relativt stor.

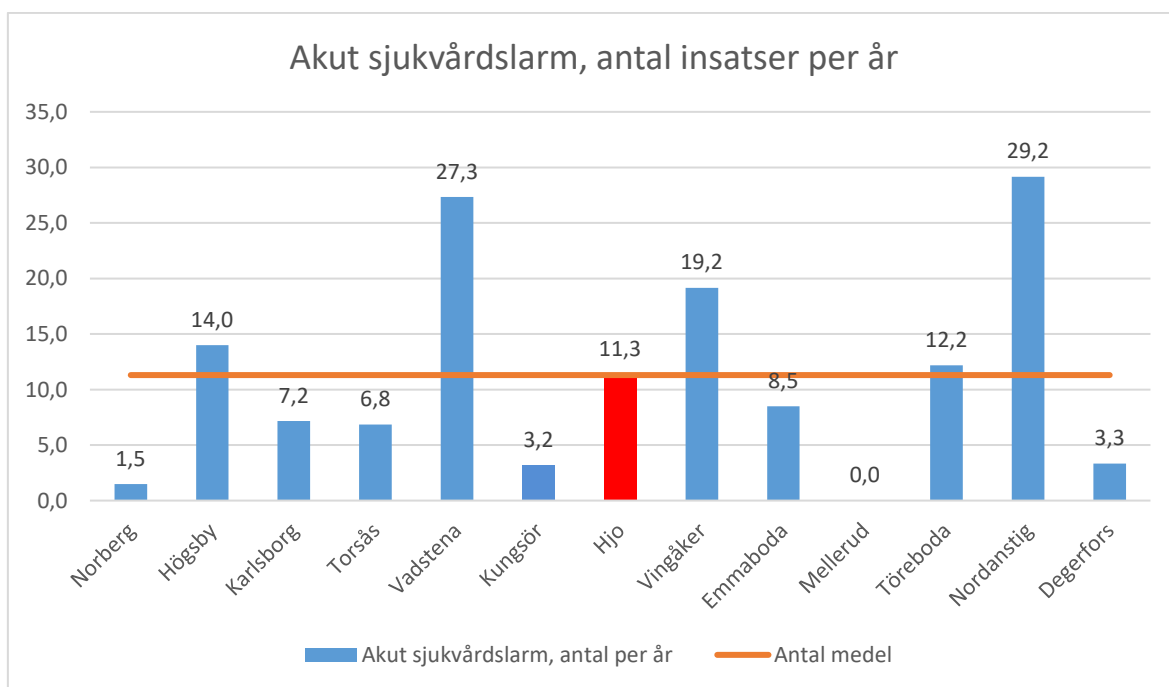

Diagram 174. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

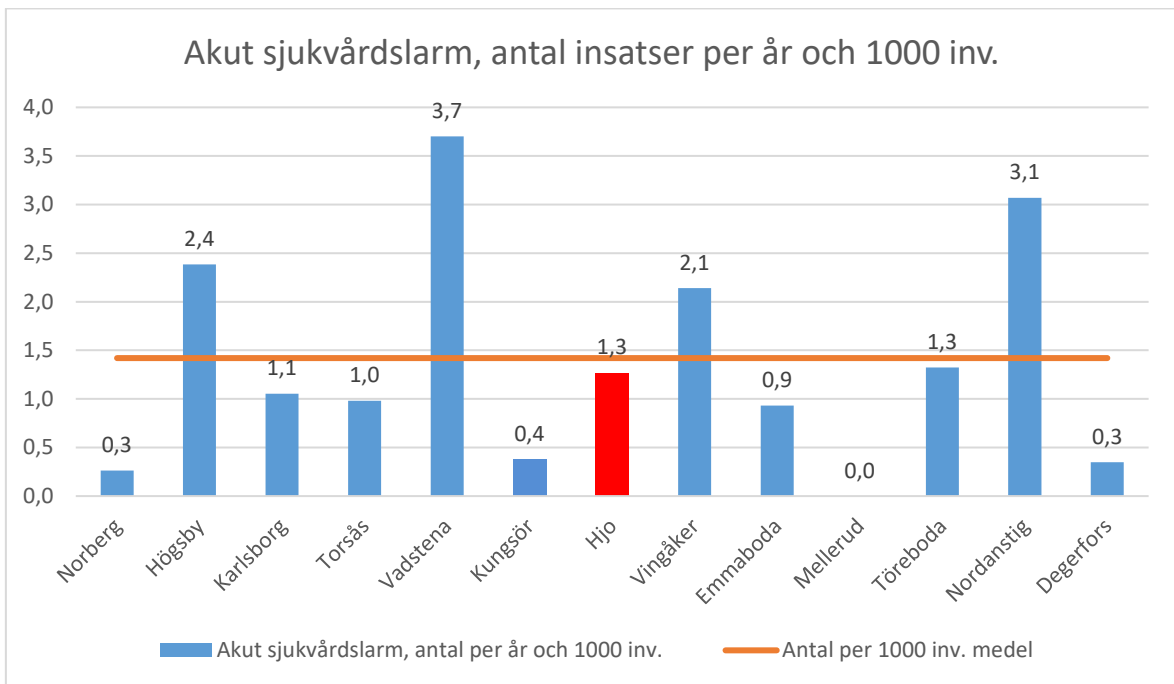

Diagram 175. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.3.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

I Hjo kommun inkommer i snitt 21,5 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket understiger medelvärde 33,4 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 2,4 automatlarm utan brandtillbud per 1000 invånare och år. Detta understiger medelvärde 4,3 för de jämförda kommunerna.

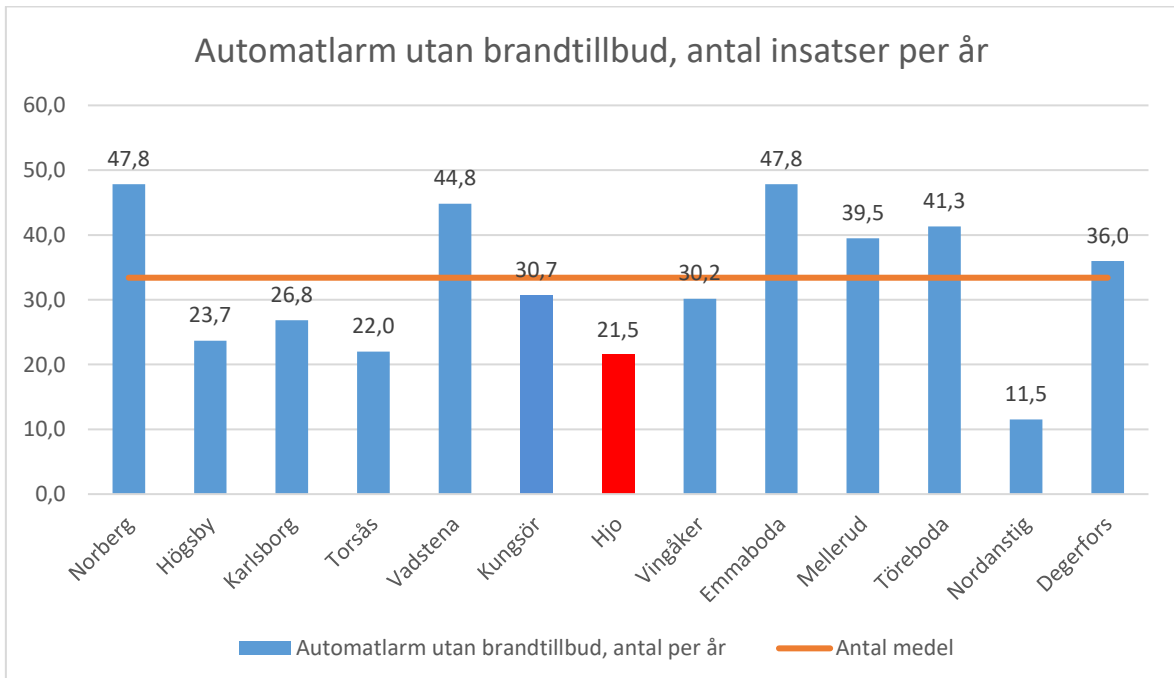

Diagram 176. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

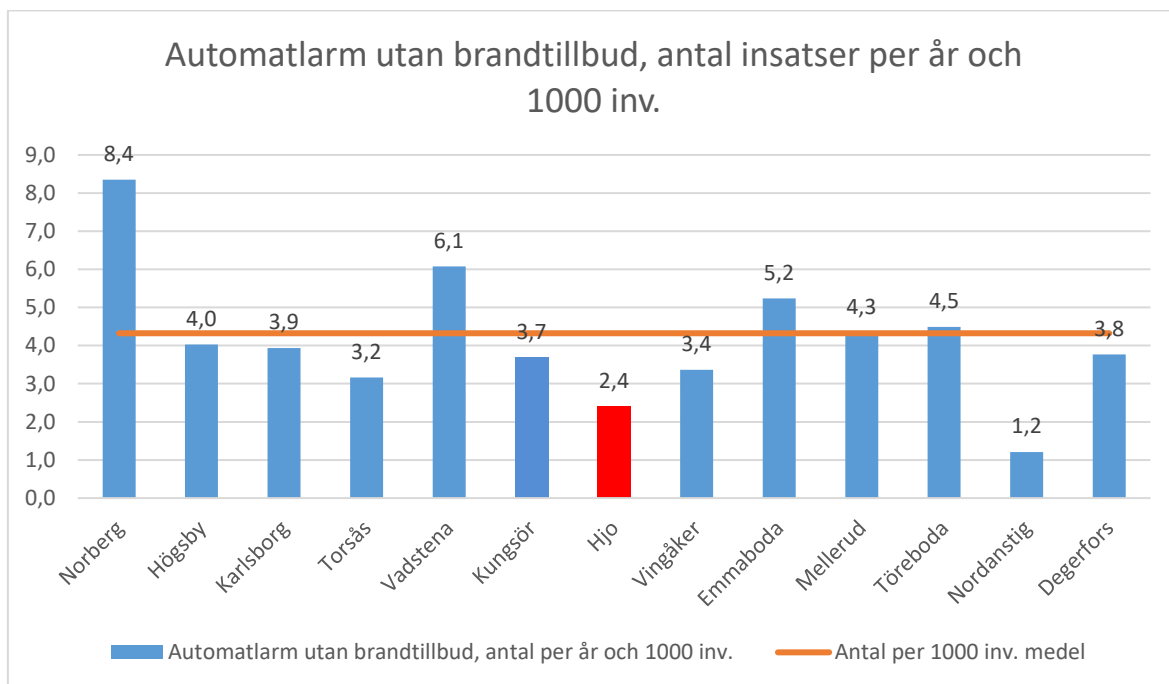

Diagram 177. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.3.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Hjo kommun är 11,8 minuter. Detta understiger precis medeltiden för jämförda kommuner som är 12,25 minuter. Larmbehandlingstiden är 2,2 minuter vilket överstiger medeltiden 1,81 minuter för de jämförda kommunerna.

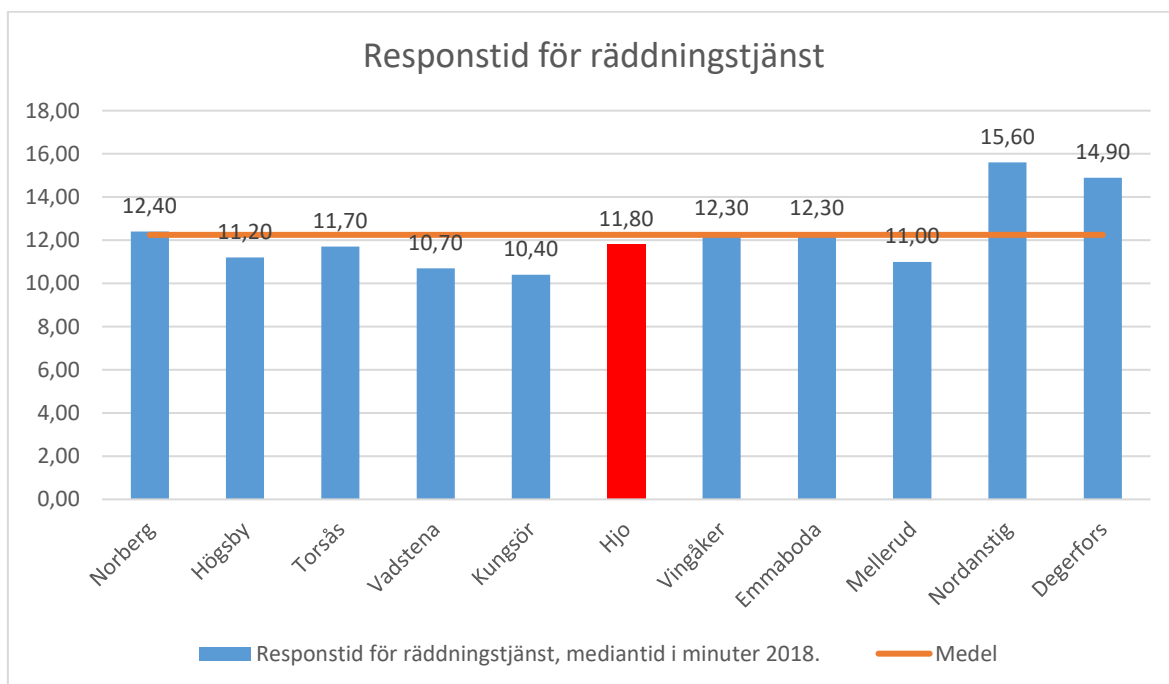

Diagram 178. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [9]

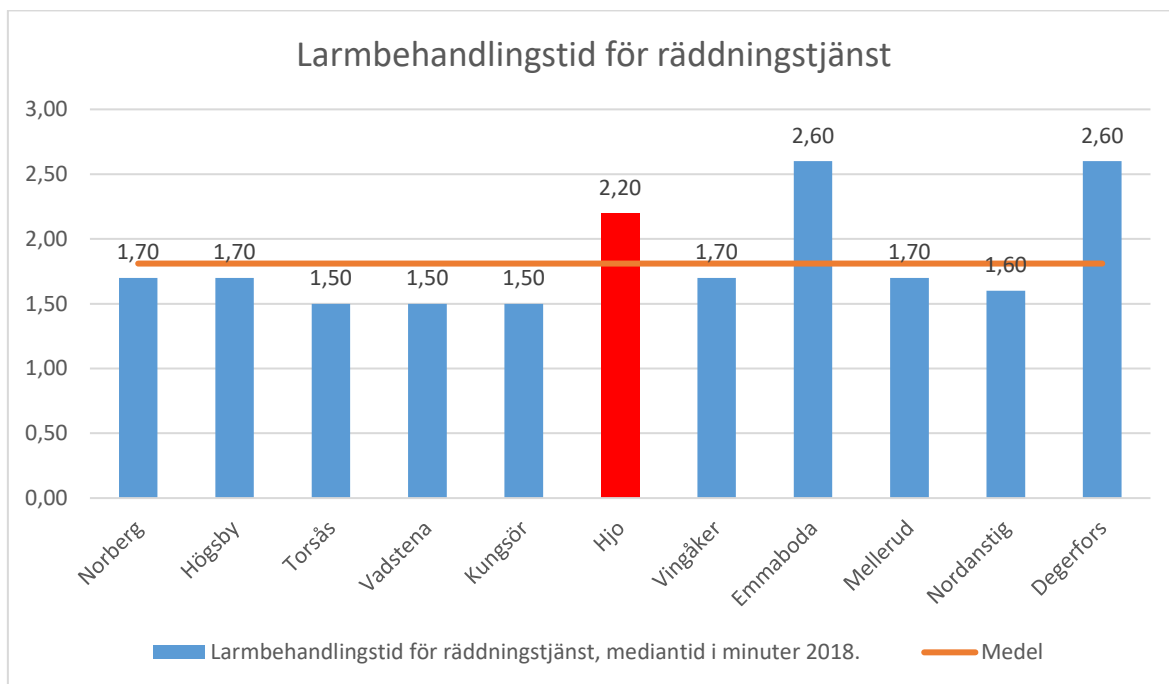

Diagram 179. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [9]

5.3.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Hjo kommun uppgick samhällets kostnader för olyckor till 6 900 kr per kommuninvånare år 2017. Detta understiger medelvärdet på 8 930 kr, för de jämförda kommunerna, med 2 030 kr per invånare.

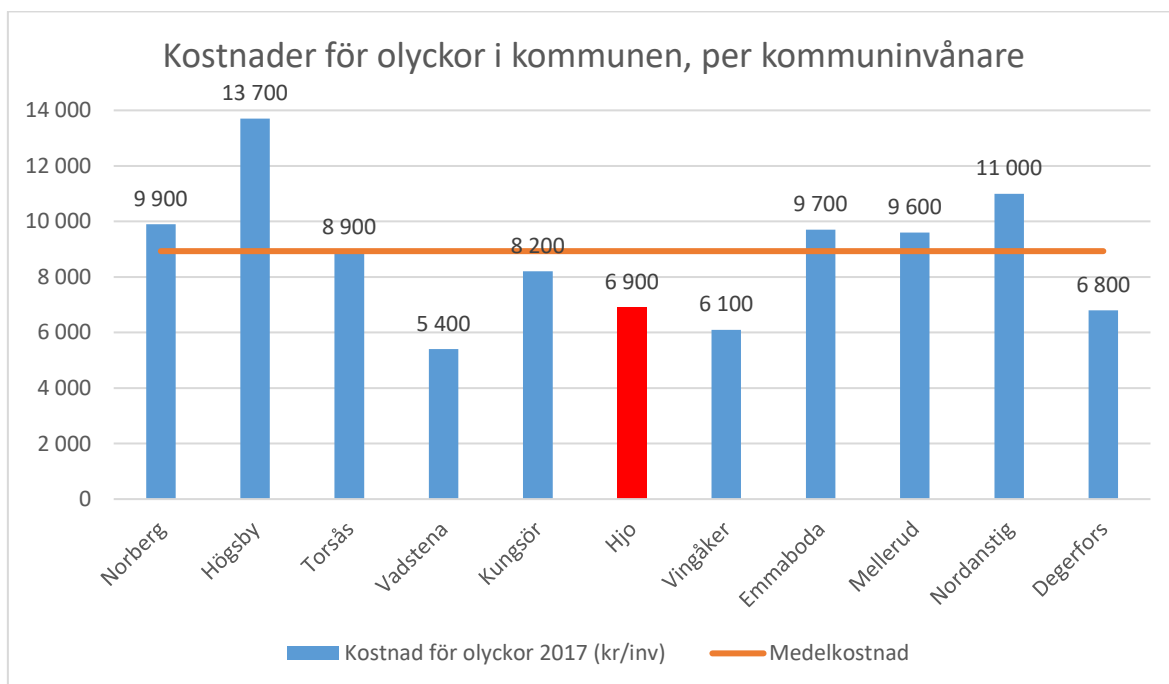

Diagram 180. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [9]

5.3.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Hjo kommun har en kostnad för räddningstjänst på 706 kr per kommuninvånare, vilket understiger medelvärdet 981 kr för de jämförda kommunerna med 275 kr.

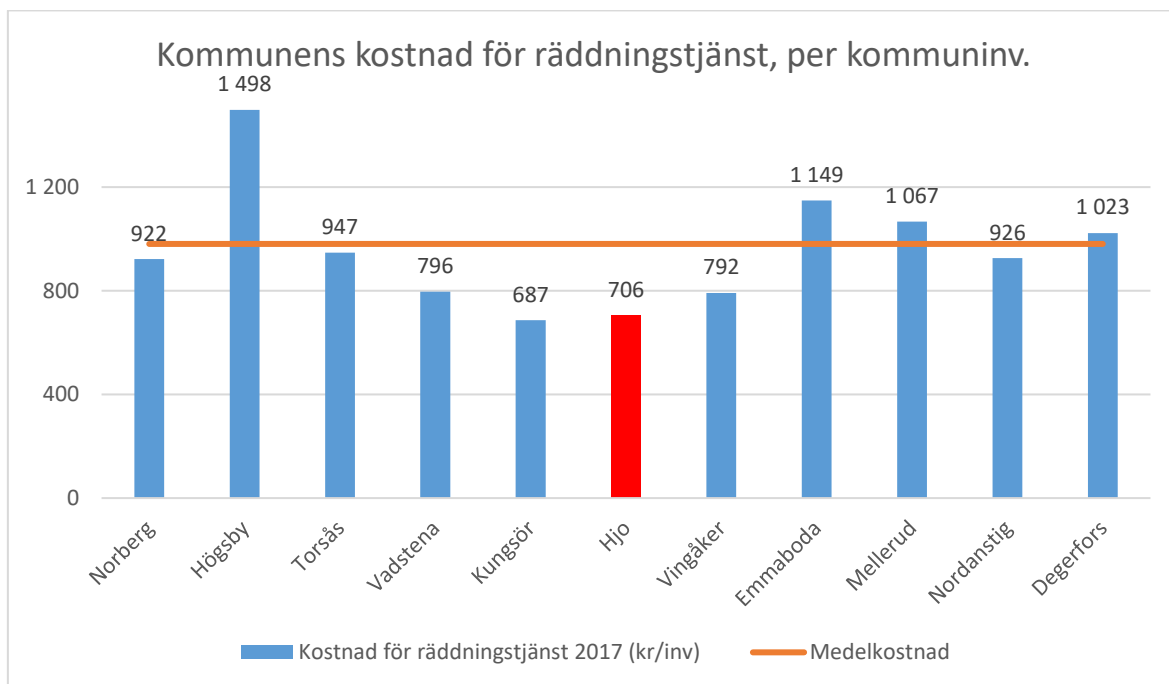

Diagram 181. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [9]

5.3.6 Dödsolyckor i trafiken

I Hjo kommun inträffar i snitt 0,33 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta understiger medelvärdet 0,60 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,04 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år, vilket också understiger medelvärdet 0,07 för jämförda kommuner. Medelvärdet för jämförda kommuner förskjuts något uppåt av det höga resultatet för Nordanstigs kommun.

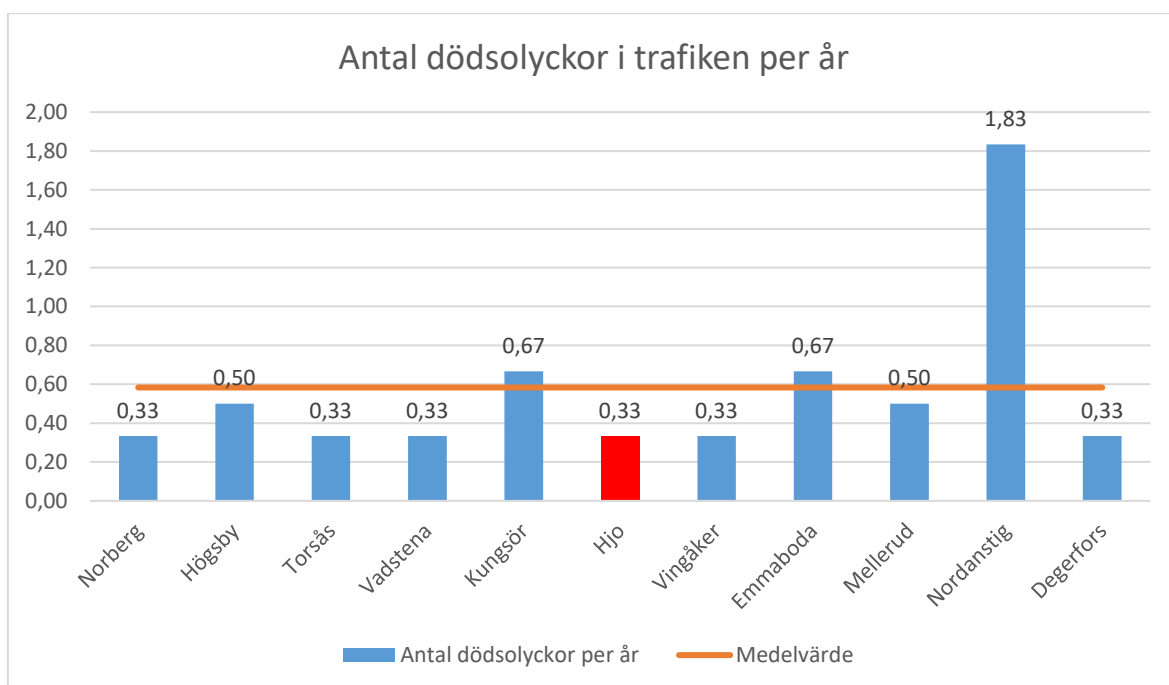

Diagram 182. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [17]

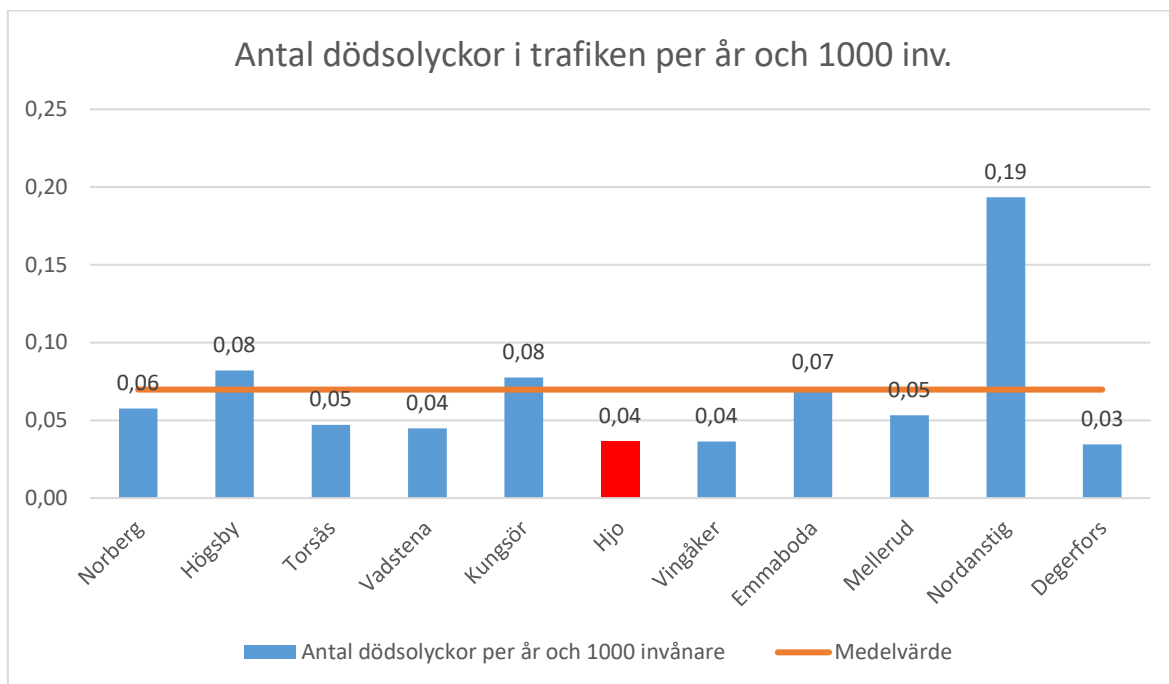

Diagram 183. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [17]

5.3.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.3.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen vid räddningstjänstens ankomst samt slutlig omfattning av bränder redovisas nedan, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifter saknas eller som klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid ankomst skiljer sig något från medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Hjo kommun är andelen bränder som har slocknat vid framkomst, eller som är begränsade till startföremålet, 16 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar startutrymmet eller som omfattar flera utrymmen i samma brandcell är 22 procentenheter högre än i jämförbara kommuner. Inga bränder har vid framkomst spridits till annan brandcell.

Den slutliga omfattningen skiljer sig inte lika mycket från de jämförda kommunerna. I Hjo kommun är andelen bränder som släcks i startföremålet eller i startutrymmet, 7 procentenheter färre än medelvärdet för jämförda kommuner. Andelen bränder som omfattar flera utrymmen i startbrandcellen eller som sprider sig till flera brandceller är 10 procentenheter högre.

Därmed är andelen bränder som får en stor slutlig omfattning högre i Hjo kommun än i de jämförda kommunerna. Detta trots att inga bränder spridits till annan brandcell vid framkomst. Noterbart är dock att inga bränder spridit sig till annan byggnad.

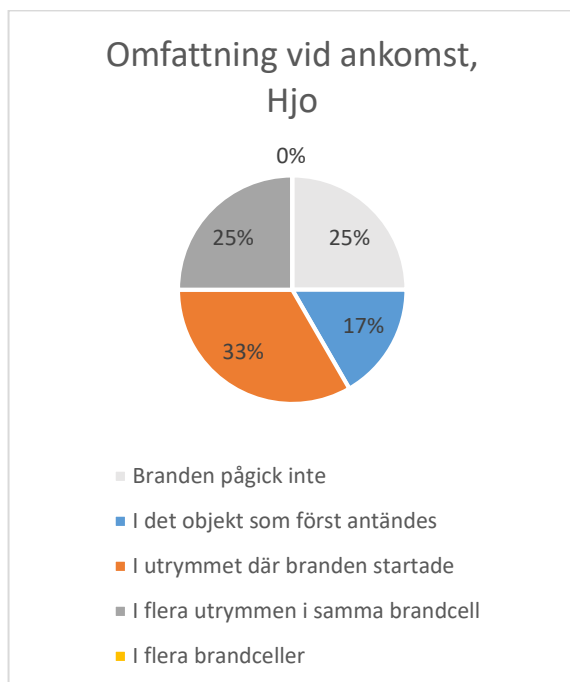

Diagram 184. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

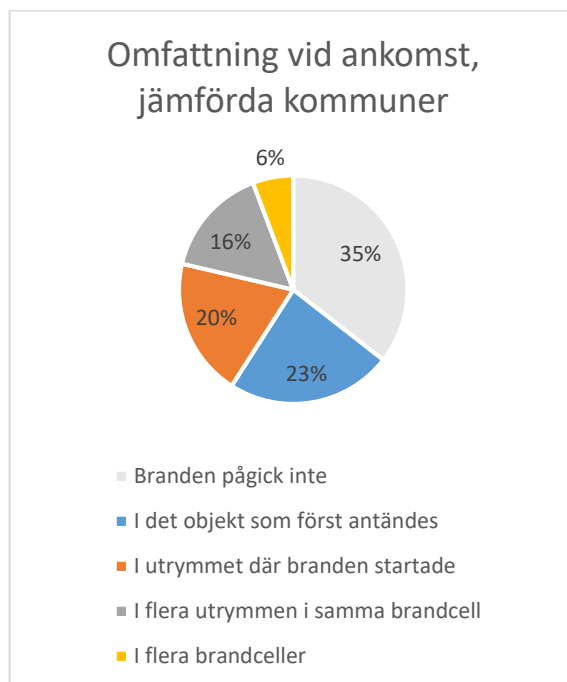

Diagram 185. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

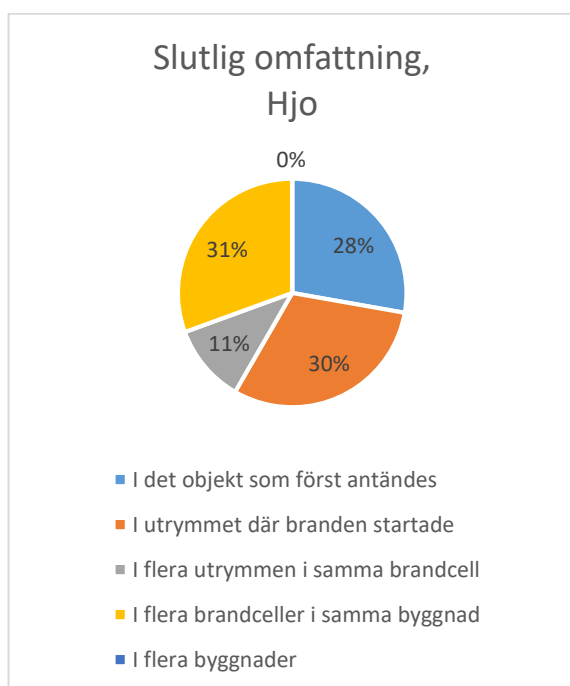

Diagram 186. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

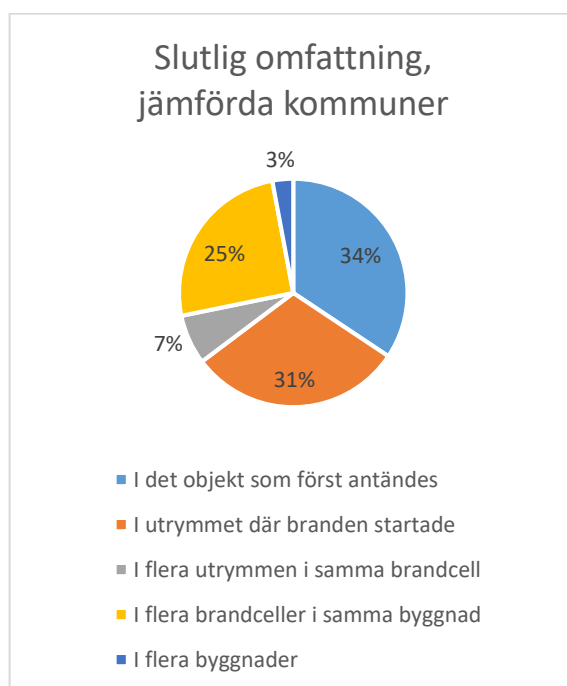

Diagram 187. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.2 Brand i olika verksamheter

I Hjo kommun rör två tredjedelar av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är likvärdigt med jämförda kommuner. Andelen larm i övrig verksamhet är 9 procentenheter högre. Istället har Hjo kommun 11 procentenheter färre bränder i industrier och allmän verksamhet jämfört med övriga kommuner.

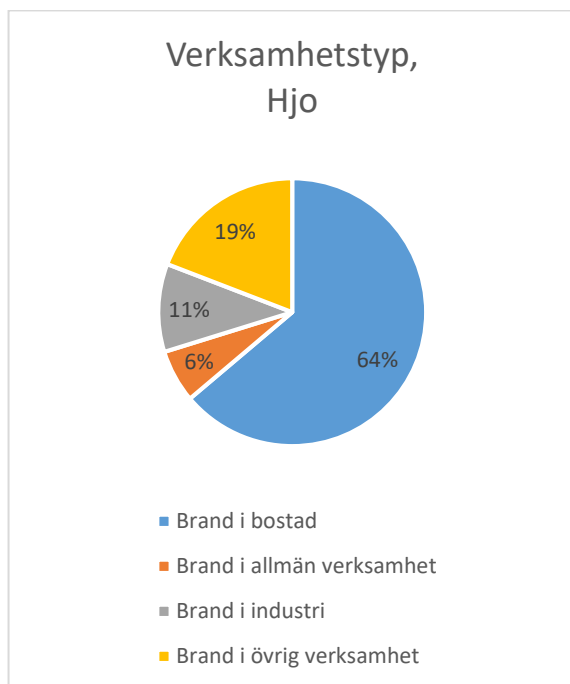

Diagram 188. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

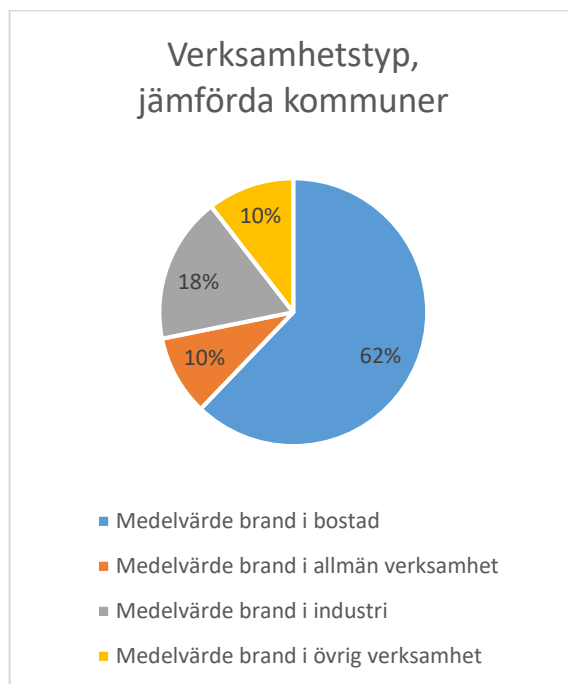

Diagram 189. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.3 *Brand i bostäder*

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.3.7.3.1 Bostadstyp

I Hjo kommun inträffar i princip samtliga bostadsbränder (90 %) i villor, vilket är 29 procentenheter fler än i de jämförda kommunerna. Övriga 10 % inträffar i fritidshus och flerbostadshus. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus betydligt vanligare, med 23 % jämfört med 3 % i Hjo kommun.

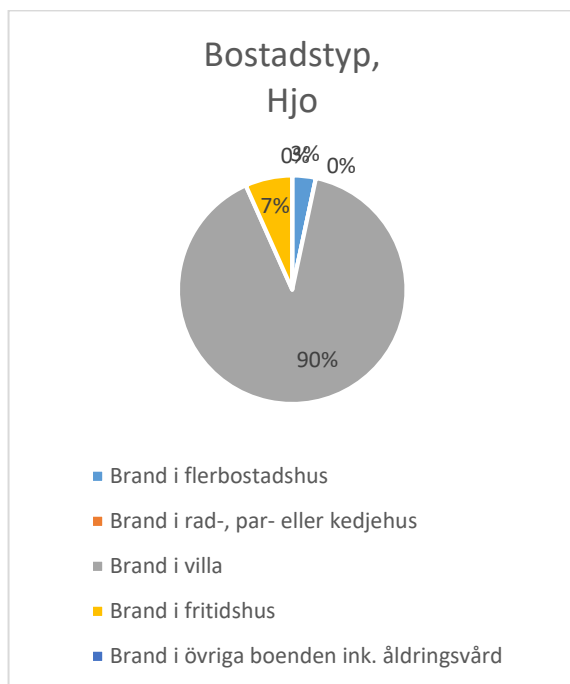

Diagram 190. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

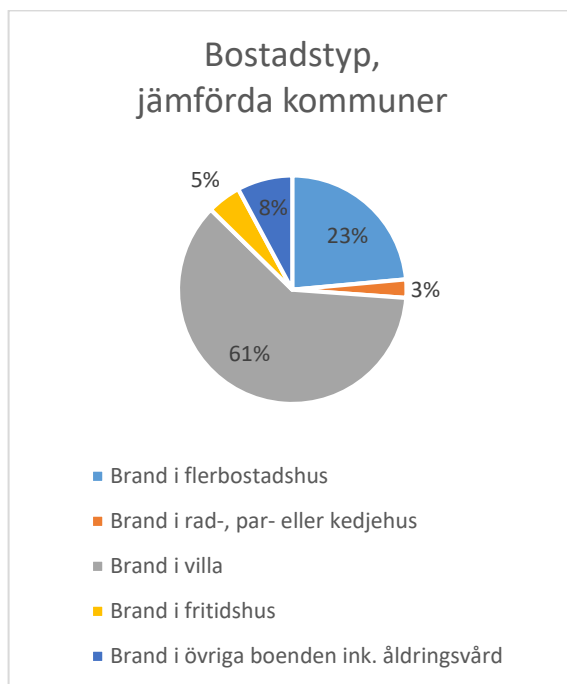

Diagram 191. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder har branden slocknat vid ankomst i 33 % av fallen, detta är en lägre andel än 41 % hos de jämförda kommunerna. Andelen bränder i startobjektet är 9 procentenheter lägre i Hjo än i jämförda kommuner. Andelen bränder som spridits inom startutrymmet eller inom brandcellen är tillsammans 12 procentenheter högre än i jämförda kommuner.

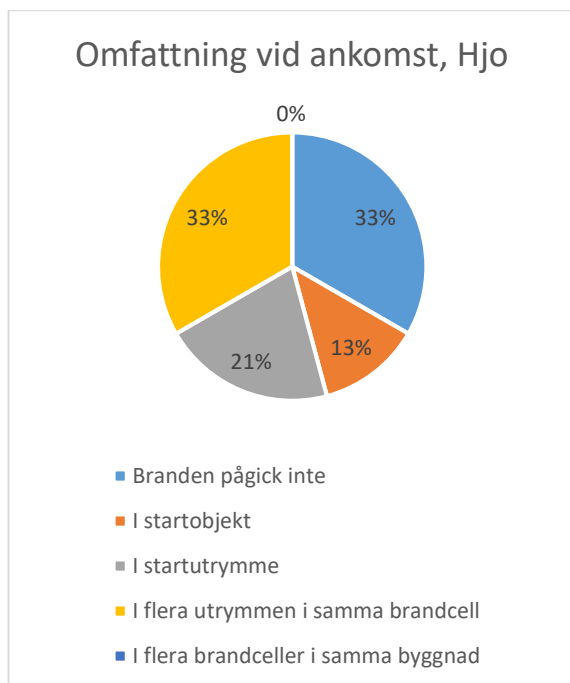

Diagram 192. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

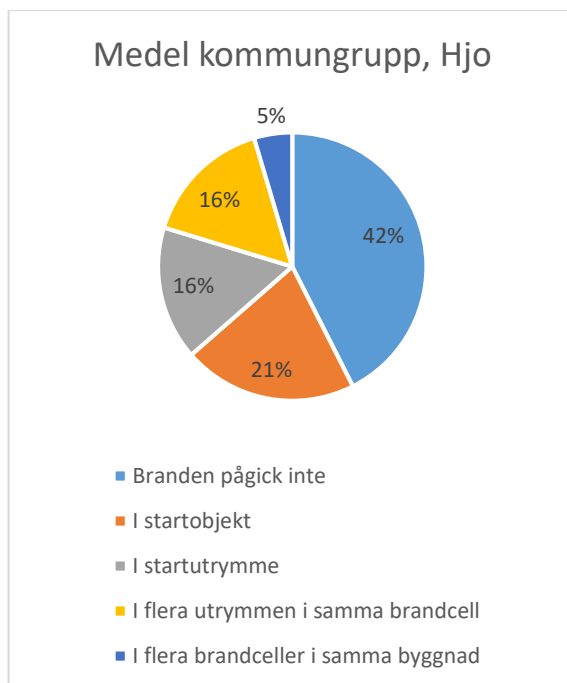

Diagram 193. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.3.3 Slutlig omfattning

I Hjo kommun är den slutliga omfattningen av branden begränsad till startobjektet i 29 % av fallen, jämfört med 35 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som släcks i startutrymmet är 25 % jämfört med 31 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som sprider sig till fler

utrymmen inom brandcellen, eller som spridit sig till annan brandcell, är 14 procentenheter högre i Hjo. Inga bränder i Hjo har spridit sig till flera byggnader.

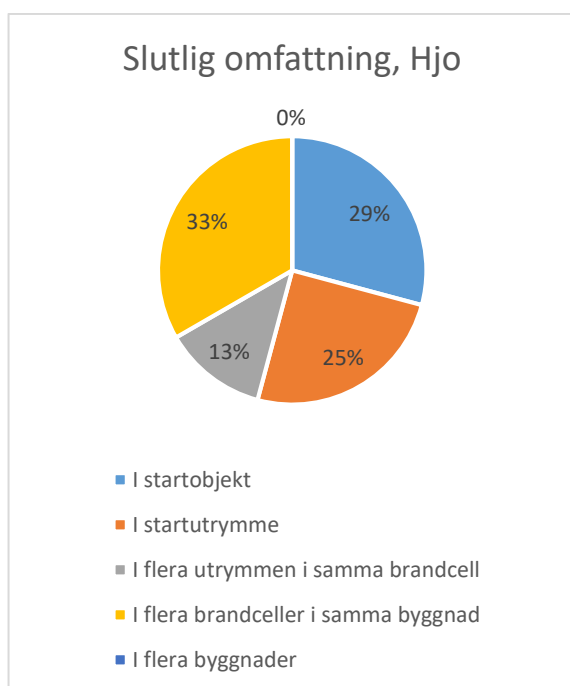

Diagram 194. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Hjo kommun, 2012-2017. [16]

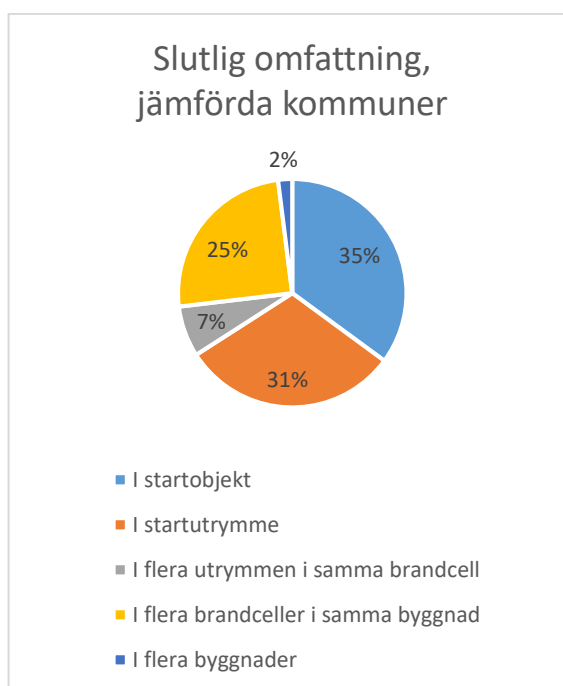

Diagram 195. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Hjo kommun är färre än medeltalet över hela året, flest bränder inträffar i januari och mars. Minst antal bränder sker i maj och juli. Framförallt juli månad skiljer sig då det inte inträffat någon brand under den undersökta perioden.

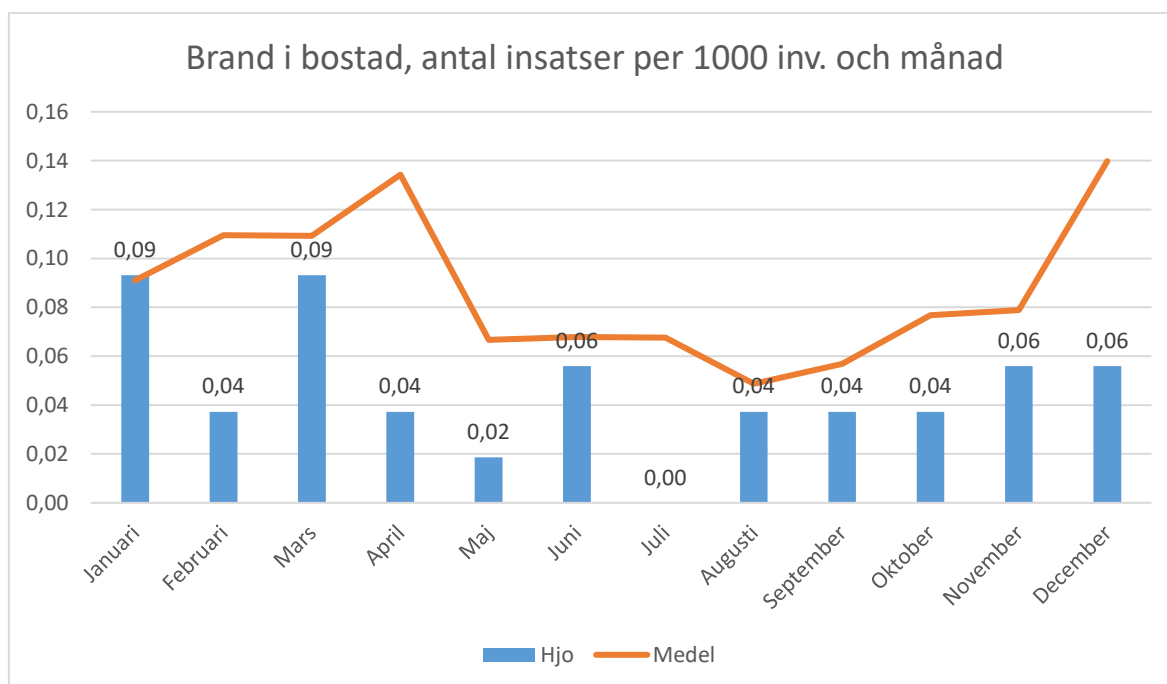

Diagram 196. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Hjo kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Hjo kommun inträffar oftast på onsdagar och lördagar, men antalet understiger medel under hela veckan. Övriga veckodagar, förutom måndagar som har haft få bränder, är relativt likvärdiga.

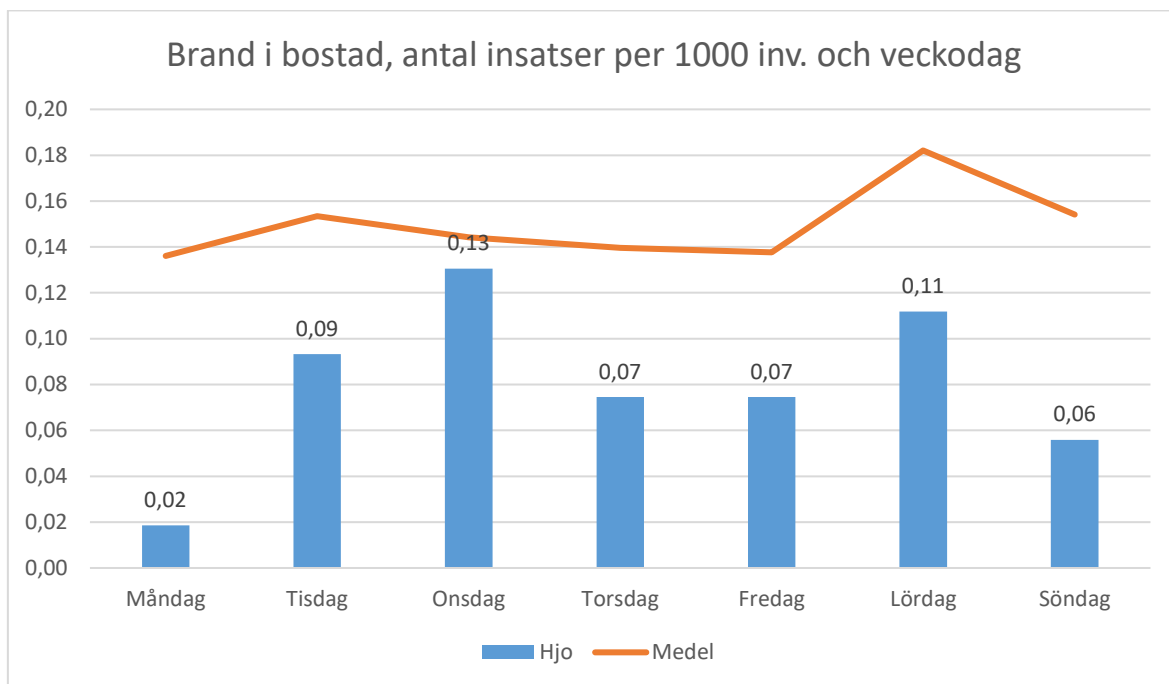

Diagram 197. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Hjo kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Hjo kommun inträffar främst under dag- och kvällstid mellan 08-24. I de jämförda kommunerna ökar antalet bränder efter kl. 16 vilket inte är fallet i Hjo. I varje tidsintervall understiger värdet medelvärden för de jämförda kommunerna.

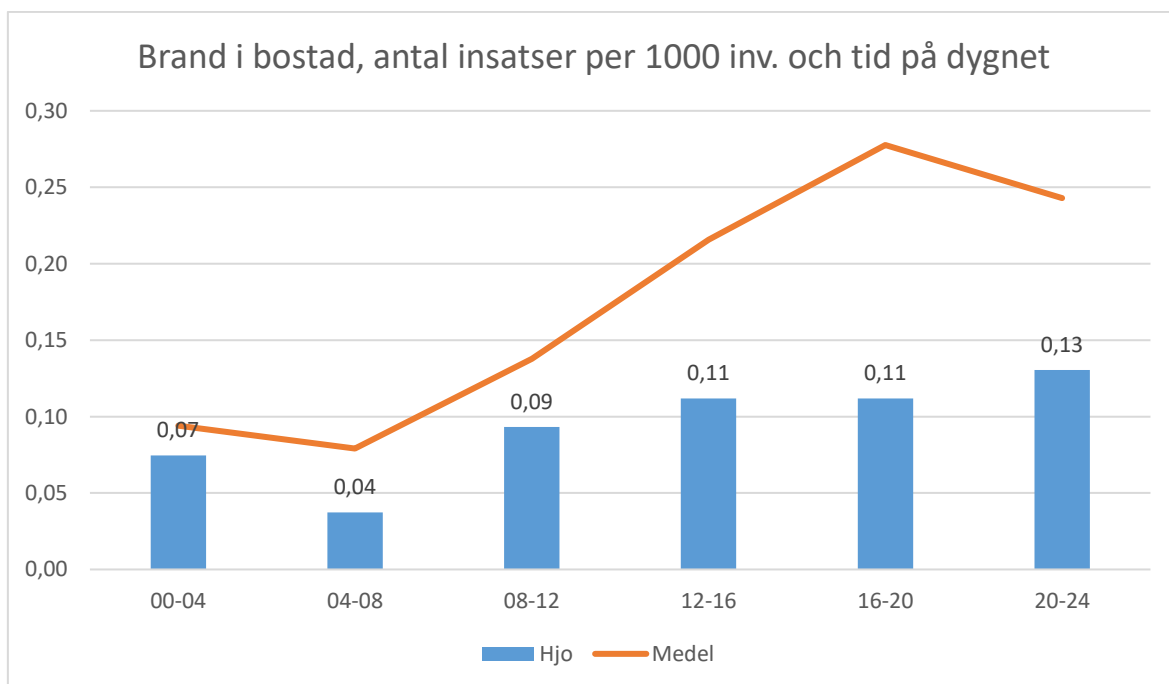

Diagram 198. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Hjo kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.3.7.4 Dödsbränder

I Hjo kommun omkommer i genomsnitt 0,5 personer per år vilket, tillsammans med Högsby kommun, är det högsta värdet bland de jämförda kommunerna. I snitt omkommer 0,019 personer per år och 1000 invånare i Hjo kommun, detta ligger över medelvärdet 0,011 för de jämförda kommunerna och är näst högst bland de jämförda kommunerna. Medelvärdet påverkas stort av Högsby som har ett högt värde.

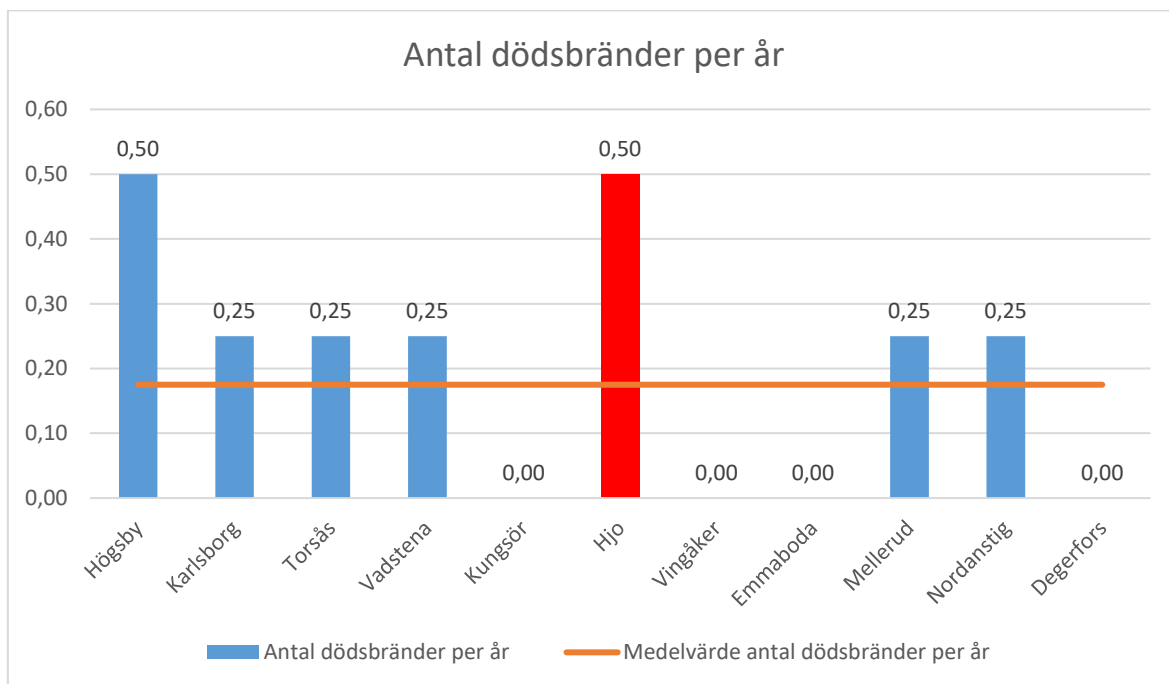

Diagram 199. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

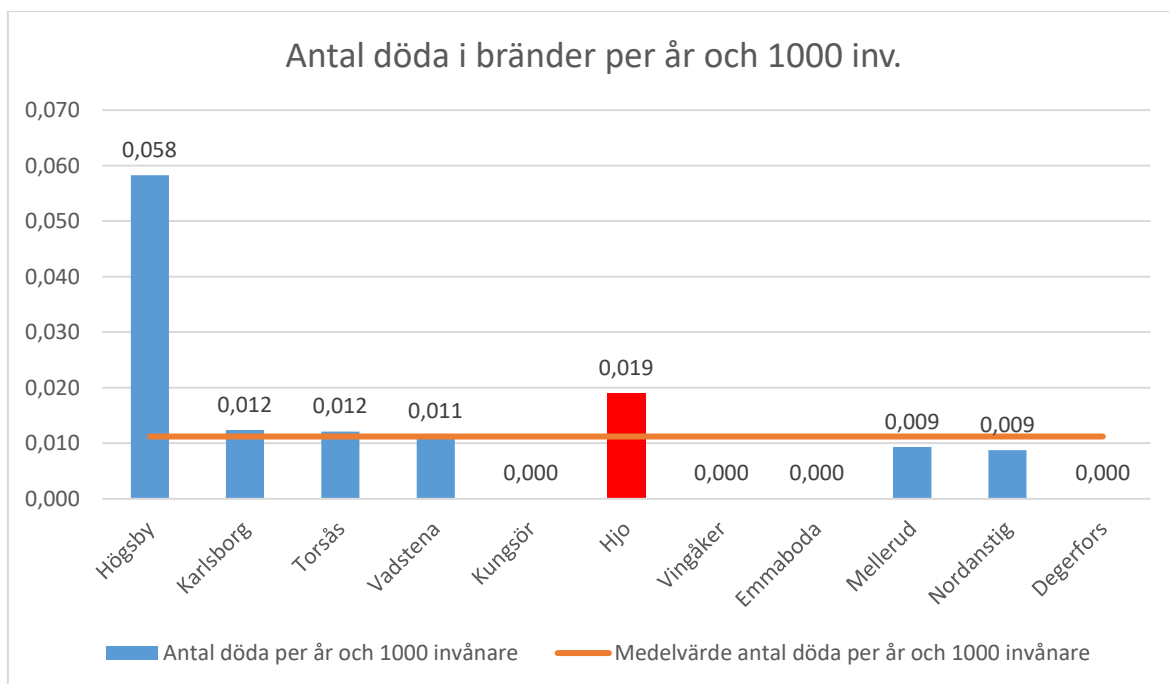

Diagram 200. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Hjo kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4 Tibro

I detta kapitel presenteras statistik för Tibro kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.4.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.4.1.1 Befolkningsutveckling

Tibro kommun har ett likvärdigt invånarantal som medelvärdet för jämförda kommuner. Även befolkningsutvecklingen ökar i likvärdig takt. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen i Tibro kommun med 437 personer vilket motsvarar en årlig ökning med cirka 87 invånare.

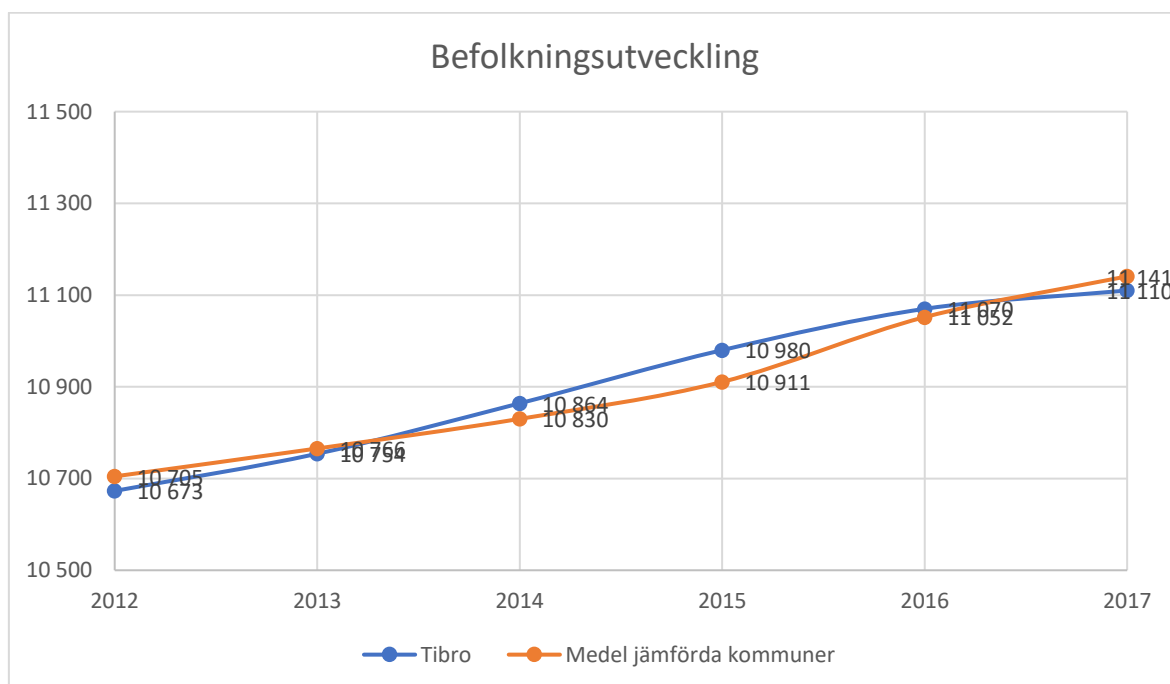

Diagram 201. Befolkningsutveckling i Tibro kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.4.1.2 Landareal

Tibro kommun har en mindre yta än medel för jämförda kommuner. Medelytan för jämförda kommuner är mer än dubbelt så stor som Tibro kommun.

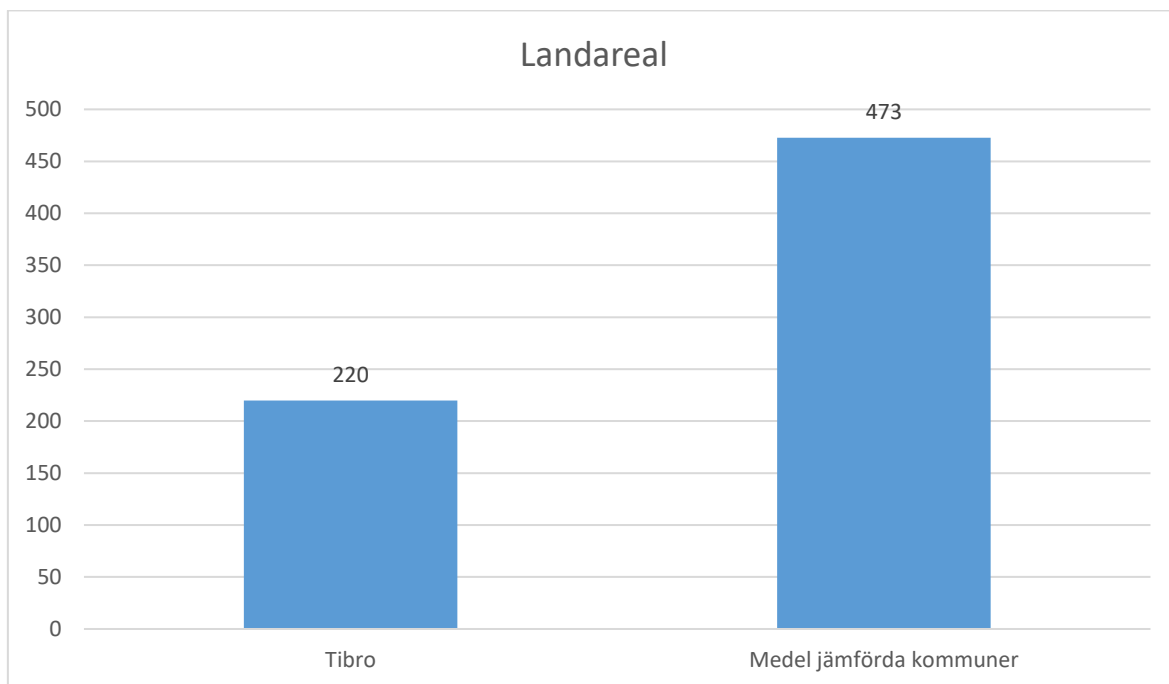

Diagram 202. Landareal för Tibro kommun, per 2017, samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.4.1.3 Invånare per kvadratkilometer

Tibro kommun har 51 invånare per kvadratkilometer vilket understiger medelvärdet för de jämförda kommunerna som är 58. Medelvärdet påverkas dock av att Oxelösund har nästan 6 gånger så många invånare per kvadratkilometer som medelvärdet. Borträknat Oxelösund ligger Tibro över medel. Tibro är den kommun i jämförelsen med tredje högst invånarantal per kvadratkilometer.

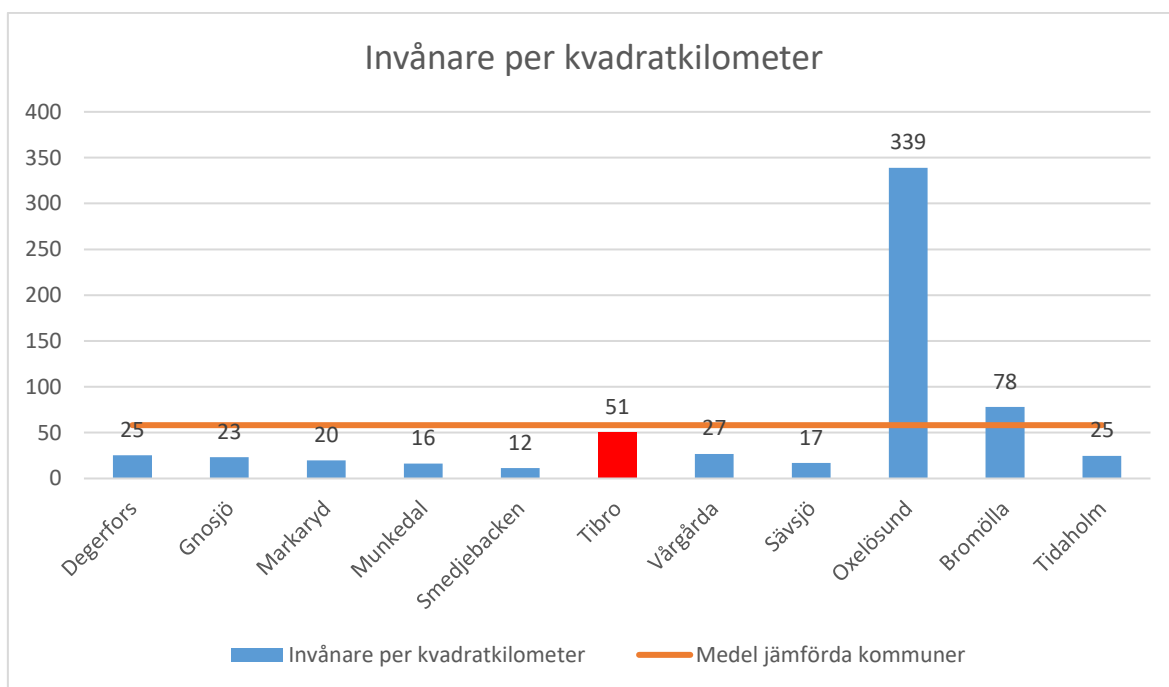

Diagram 203. Antal invånare per kvadratkilometer för Tibro kommun och jämförda kommuner samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.4.1.4 Bostadsfördelning

I Tibro kommun utgörs 61 % av bostäderna av småhus och 39 % av flerbostadshus. Det innebär att fördelningen är något mer jämn än i de jämförda kommunerna. Övriga kommuner har generellt en större andel småhus, vilket ger medelvärdet 66 % småhus och 34 % flerbostadshus.

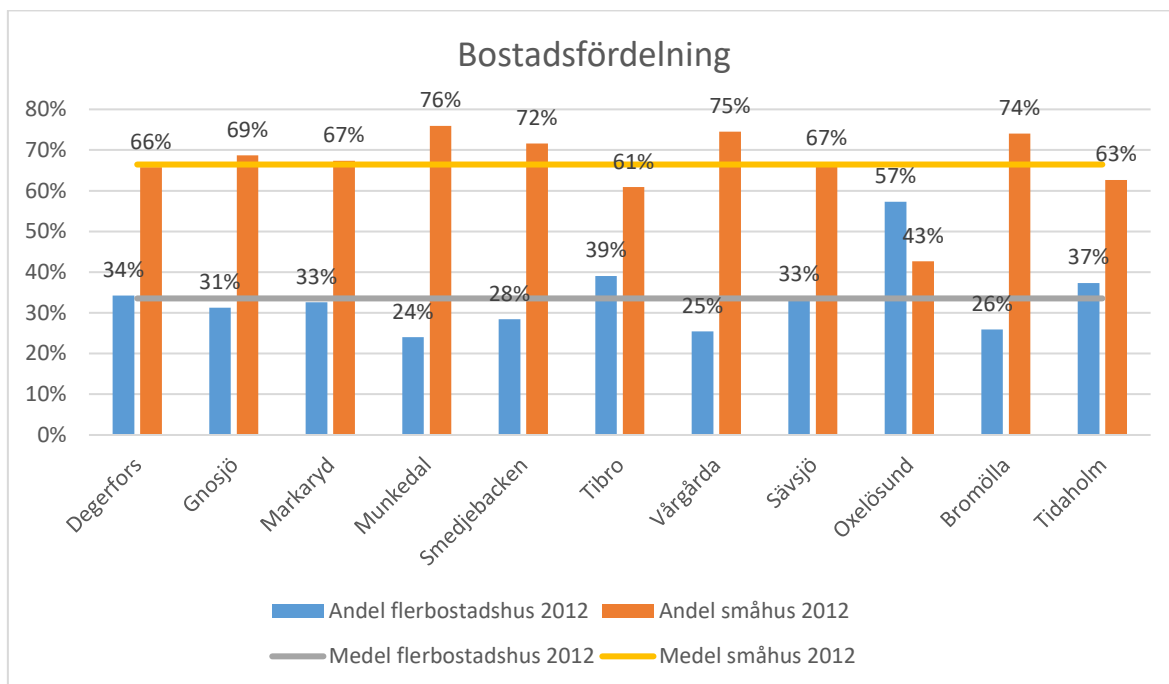

Diagram 204. Bostadsfördelningen inom Tibro kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.4.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Tibro kommun och de jämförda kommunerna.

5.4.2.1 Brand i byggnad

I Tibro kommun inträffar i snitt 13,3 bränder i byggnader per år, vilket understiger medelvärdet 14,6 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,2 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet för jämförda kommuner på 1,3 och är det tredje lägsta värdet i gruppen.

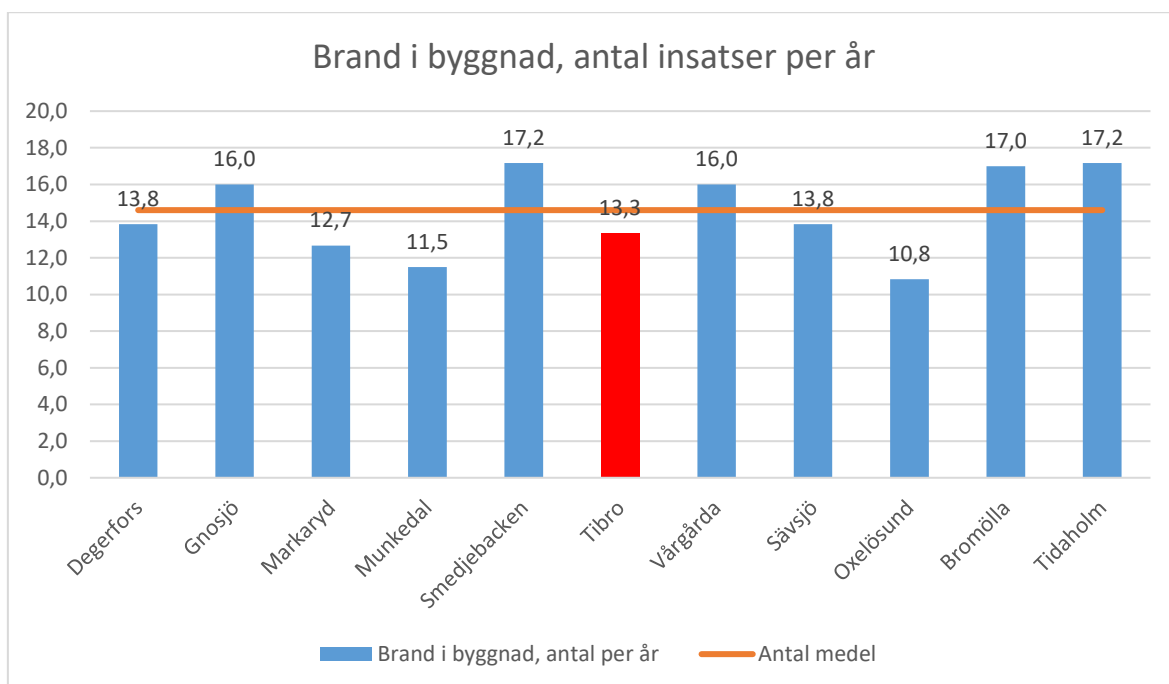

Diagram 205. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

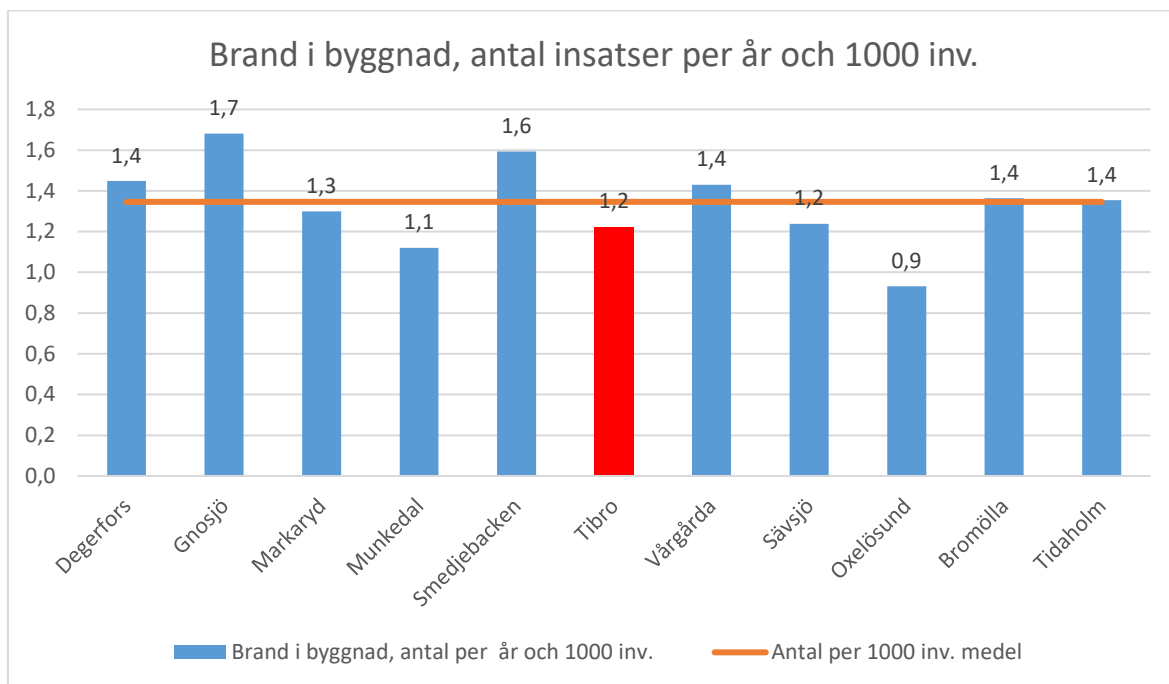

Diagram 206. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4.2.2 Brand i annat än byggnad

I Tibro kommun inträffar i snitt 11,3 bränder i annat än byggnader varje år, vilket understiger 18,9 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,0 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 1,7 för de jämförbara kommunerna. Tibro är den kommun i gruppen som har lägst värde både gällande antal och antal per 1000 invånare.

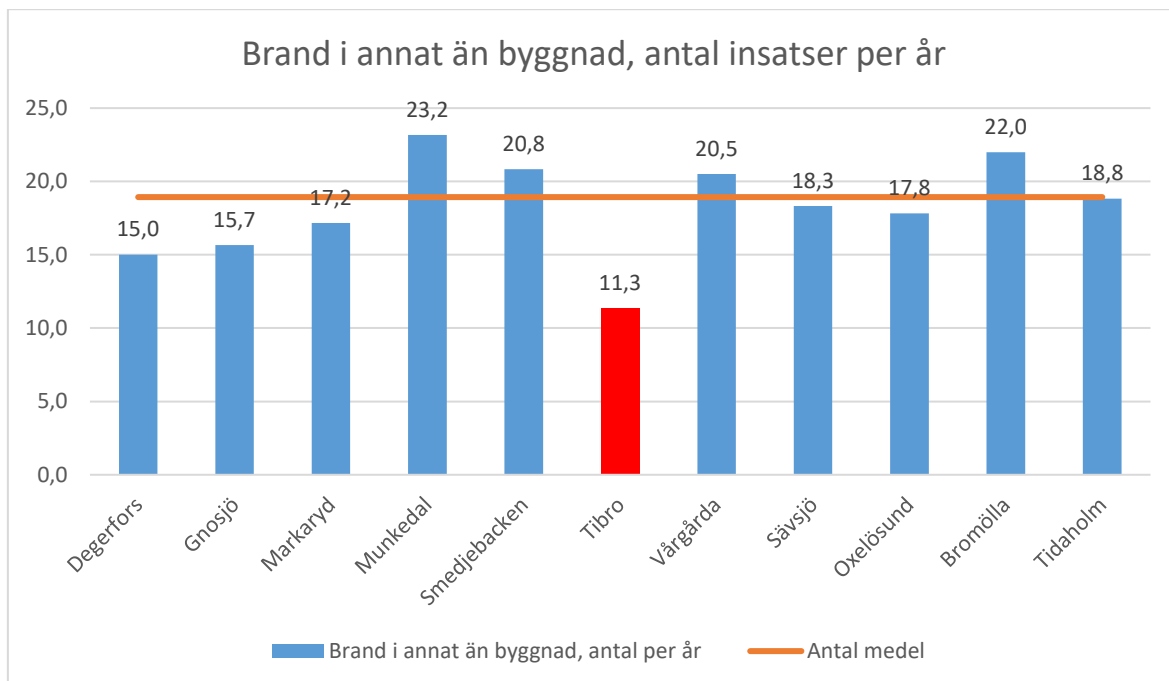

Diagram 207. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

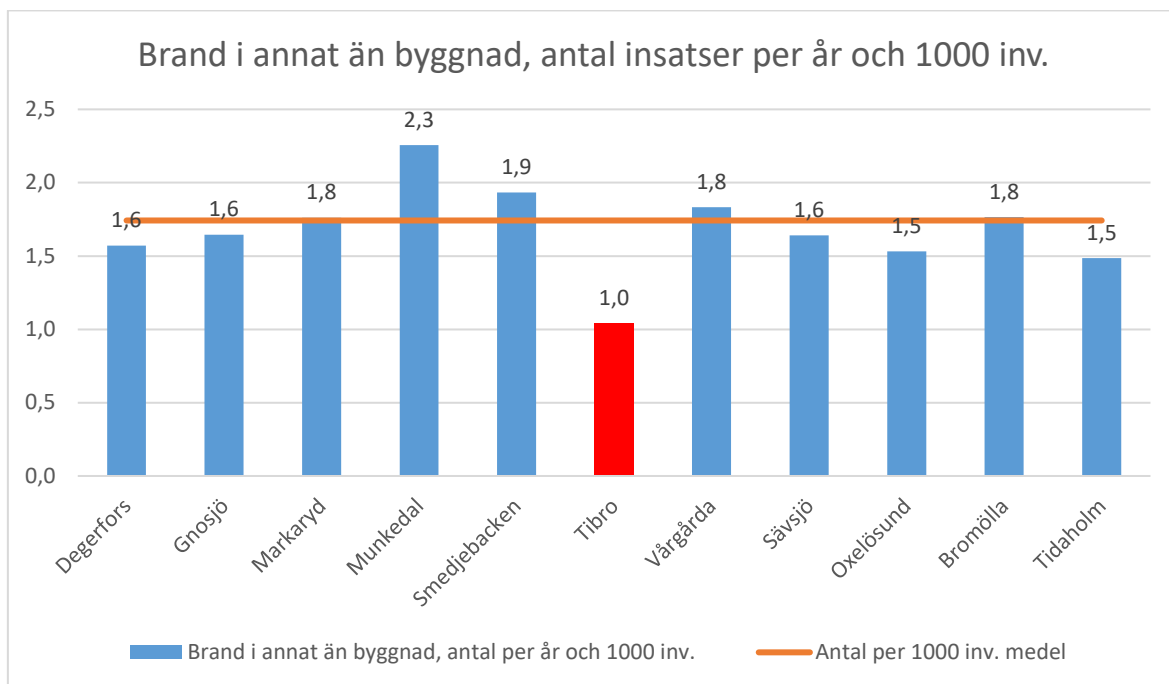

Diagram 208. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4.2.3 Trafikolycka

I Tibro kommun inträffar i snitt 16 trafikolyckor per år, vilket är nästan hälften av 30,5 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,5 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Även detta värde är nästan hälften av medelvärdet 2,8 för de jämförda kommunerna.

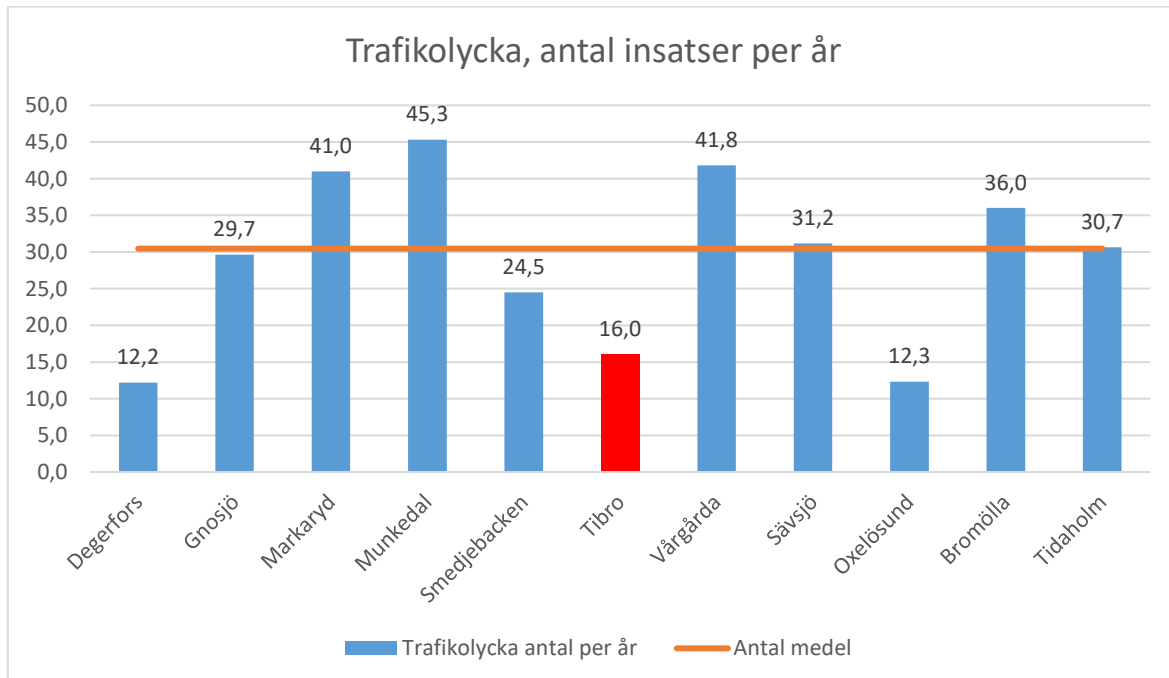

Diagram 209. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

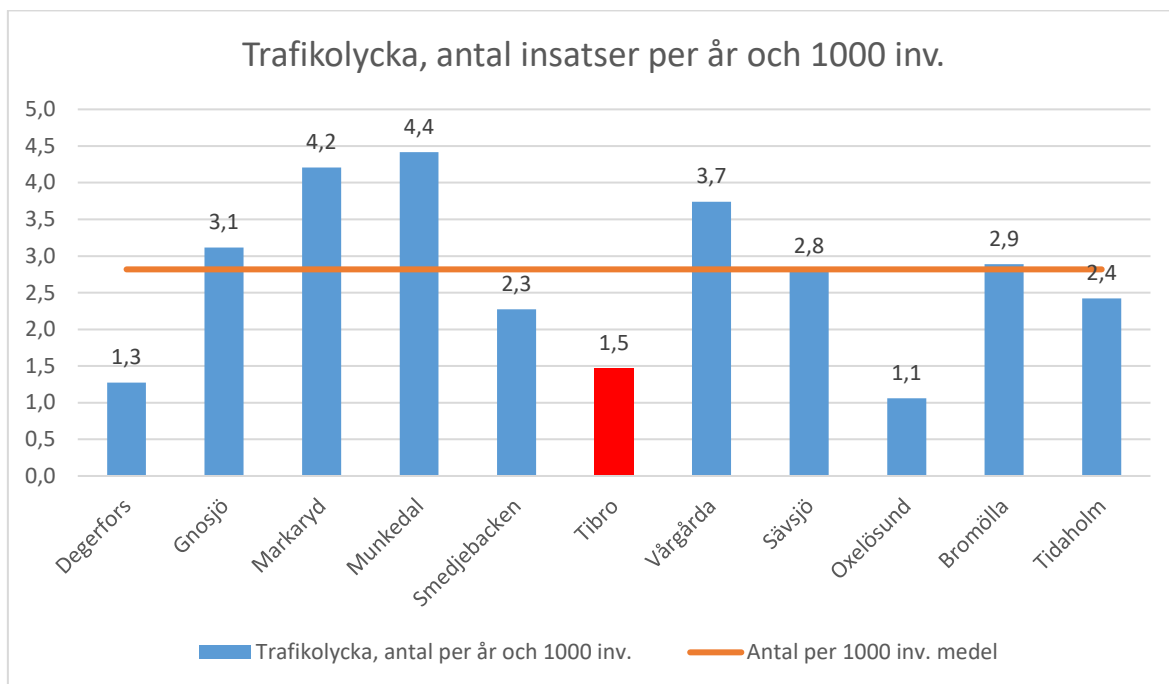

Diagram 210. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4.2.4 Akut sjukvårdslarm

I Tibro kommun inkommer i snitt 13,3 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket understiger 27,3 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 1,2 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 2,5 för de jämförda kommunerna. Sammantaget inkommer strax under hälften så många larm som medel för de jämförda kommunerna. Smedjebacken påverkar här medelvärdet med sitt höga antal sjukvårdslarm.

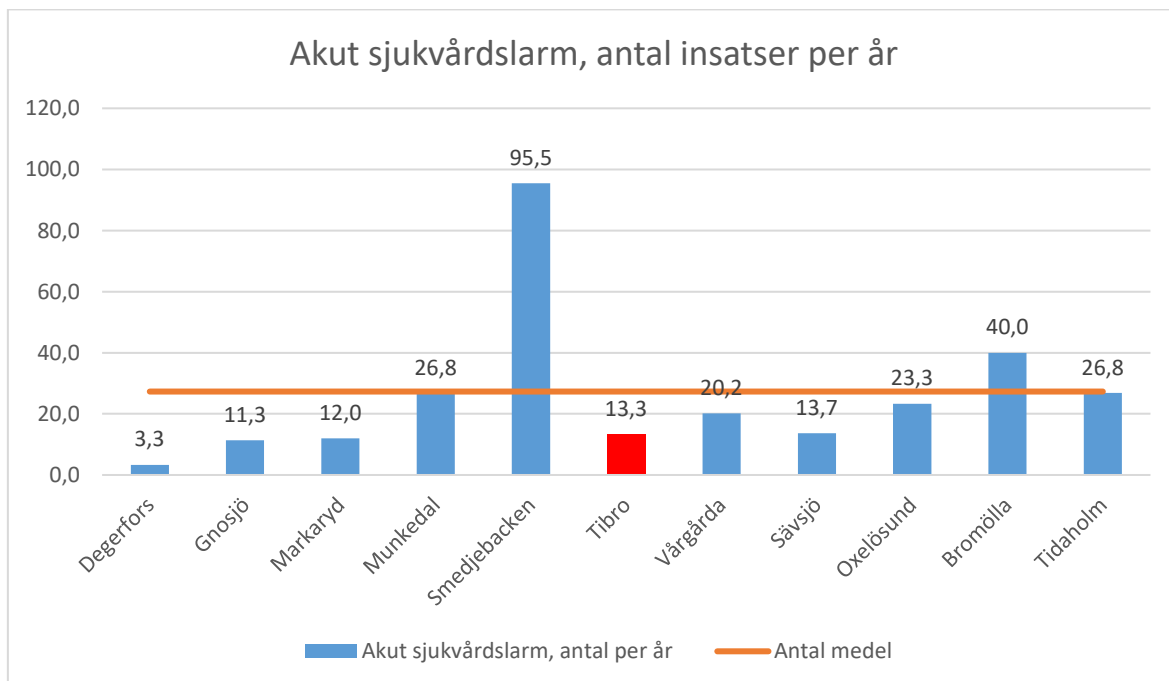

Diagram 211. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

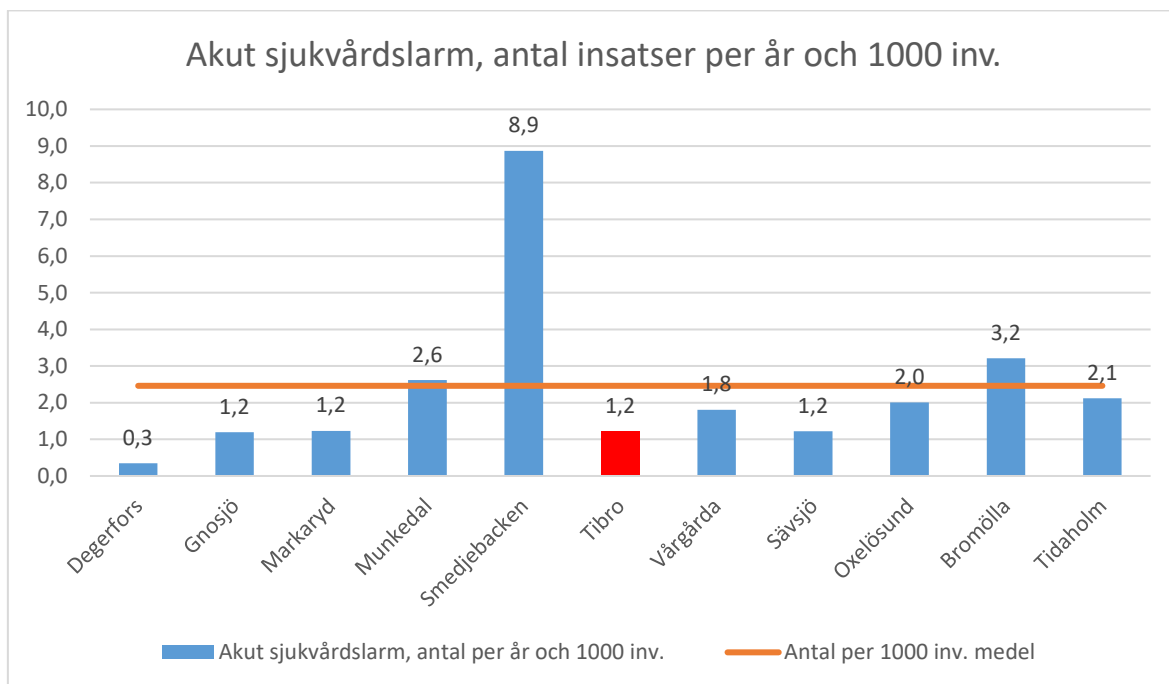

Diagram 212. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

I Tibro kommun inkommer i snitt 32,5 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket understiger medelvärdet 50,4 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 3,0 automatlarm utan brandtillbud per 1000 invånare och år. Detta understiger medelvärdet 4,7 för de jämförda kommunerna.

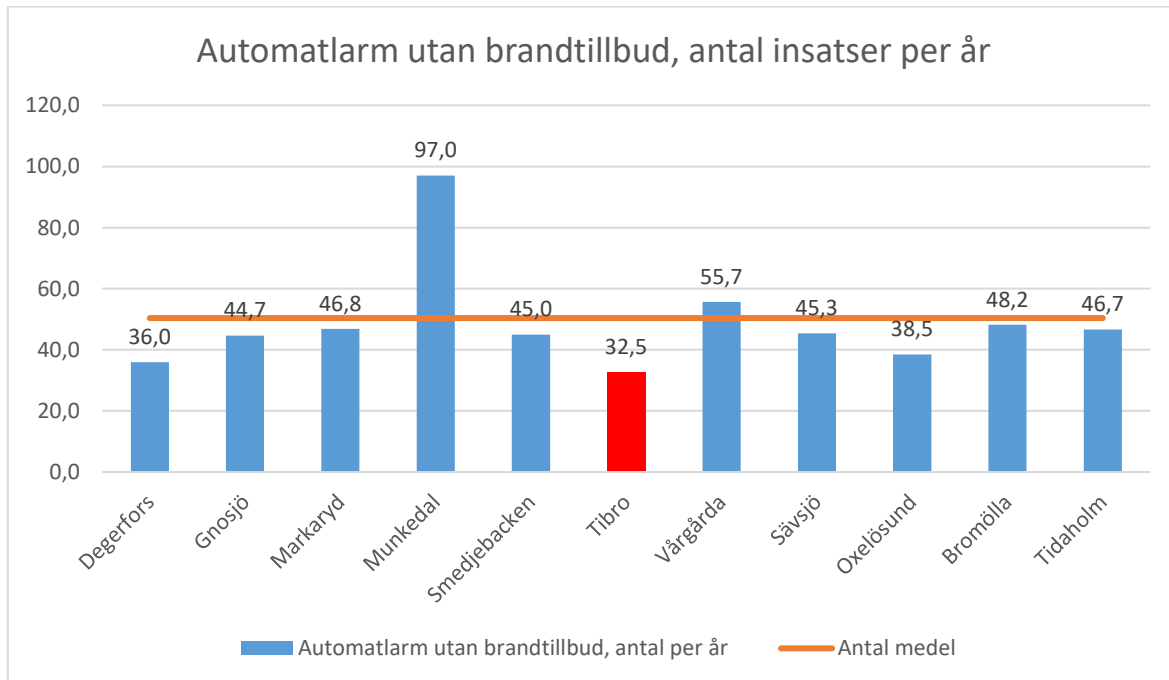

Diagram 213. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

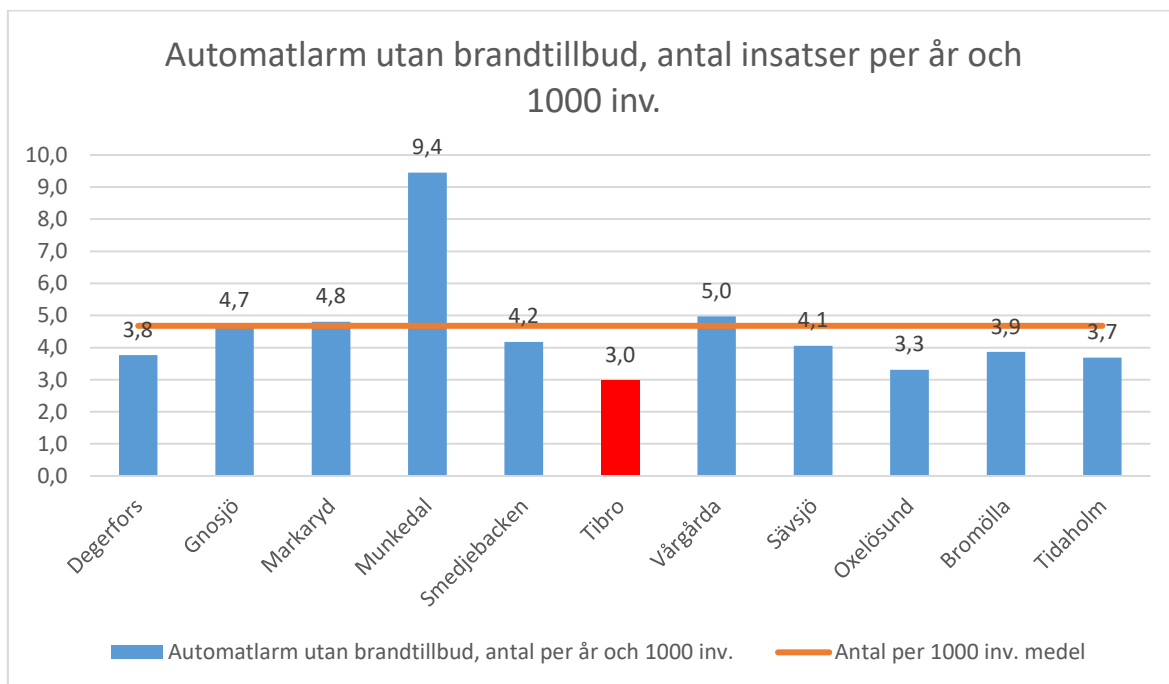

Diagram 214. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.4.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Tibro kommun är 15,8 minuter. Detta är den näst längsta responstiden bland de jämförda kommunerna och överstiger medeltiden med 3 minuter och 19 sekunder. Larmbehandlingstiden är 1,5 minuter vilket understiger medeltiden för de jämförda kommunerna med ca 20 sekunder.

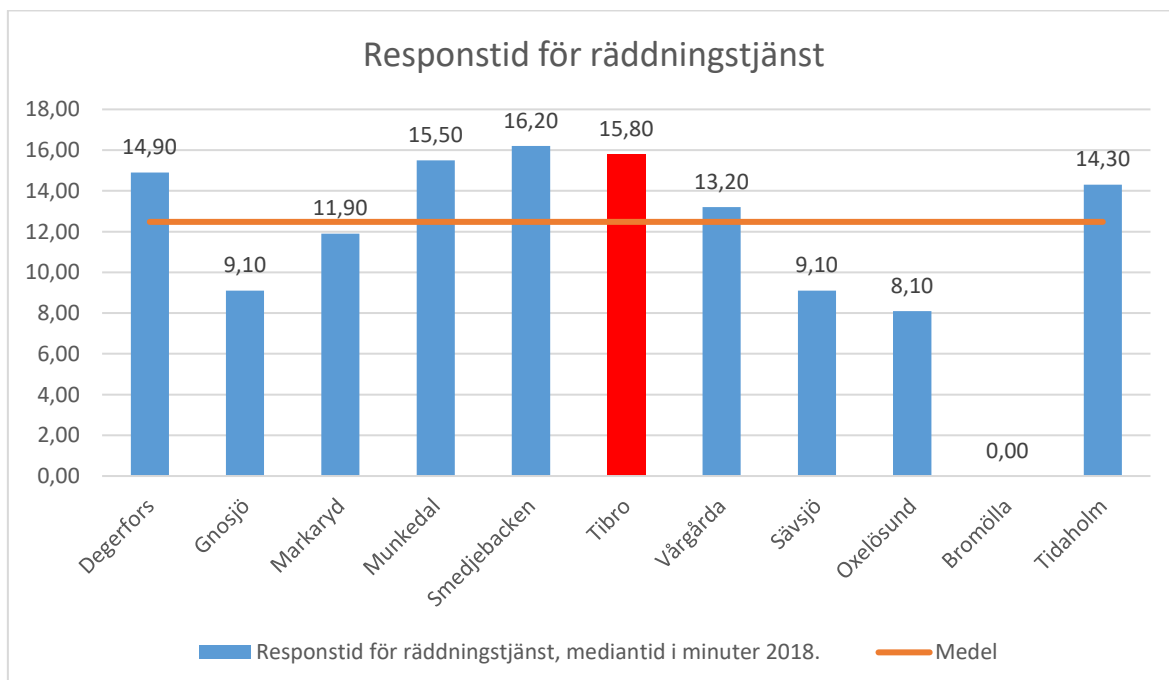

Diagram 215. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [9]

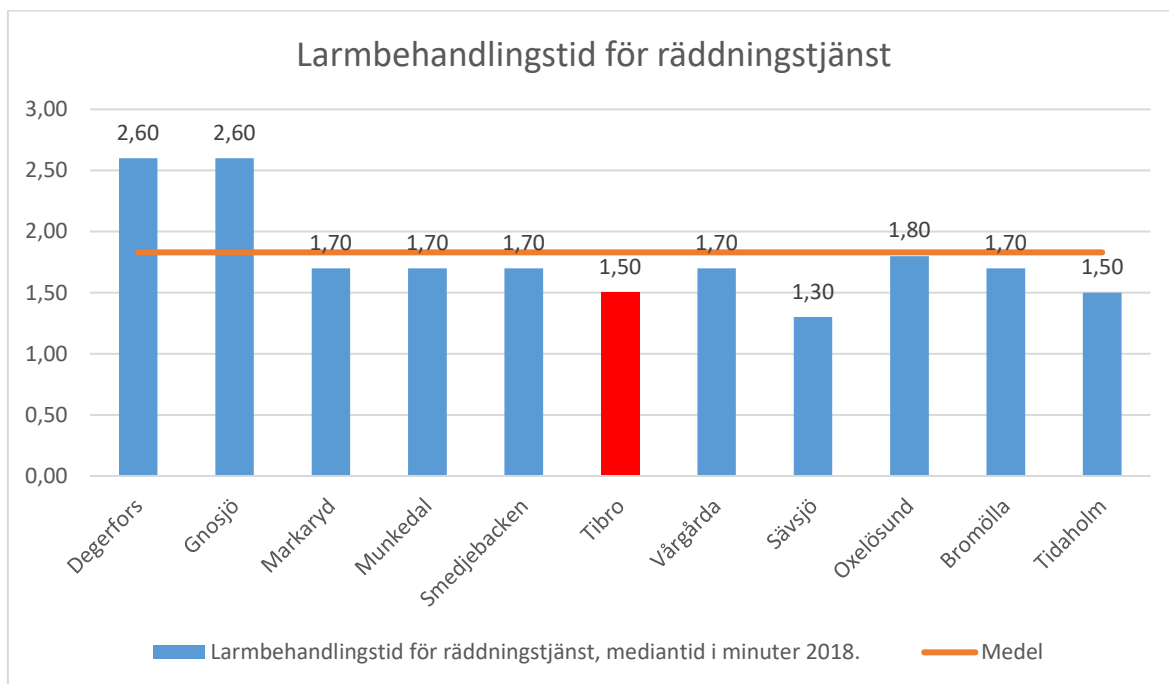

Diagram 216. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [9]

5.4.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Tibro kommun uppgick 2017 samhällets kostnader för olyckor till 7 200 kr per kommuninvånare. Detta är det tredje lägsta värdet i jämförelsen och understiger medelvärdet 8 580 kr, för de jämförda kommunerna, med 1 380 kr per invånare.

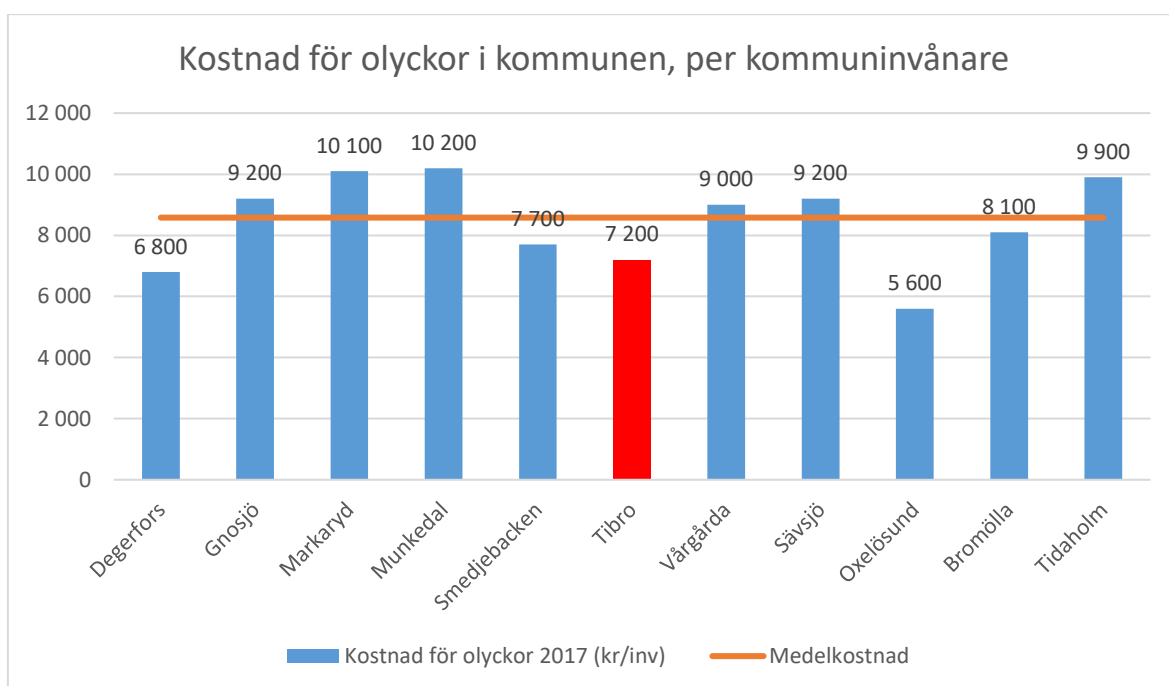

Diagram 217. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [9]

5.4.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Tibro kommun har en relativt låg kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare på 578 kr. Detta är 40 % lägre än medelvärdet på 950 kr för de jämförda kommunerna. Tibro är lägst i gruppen av jämförda kommuner.

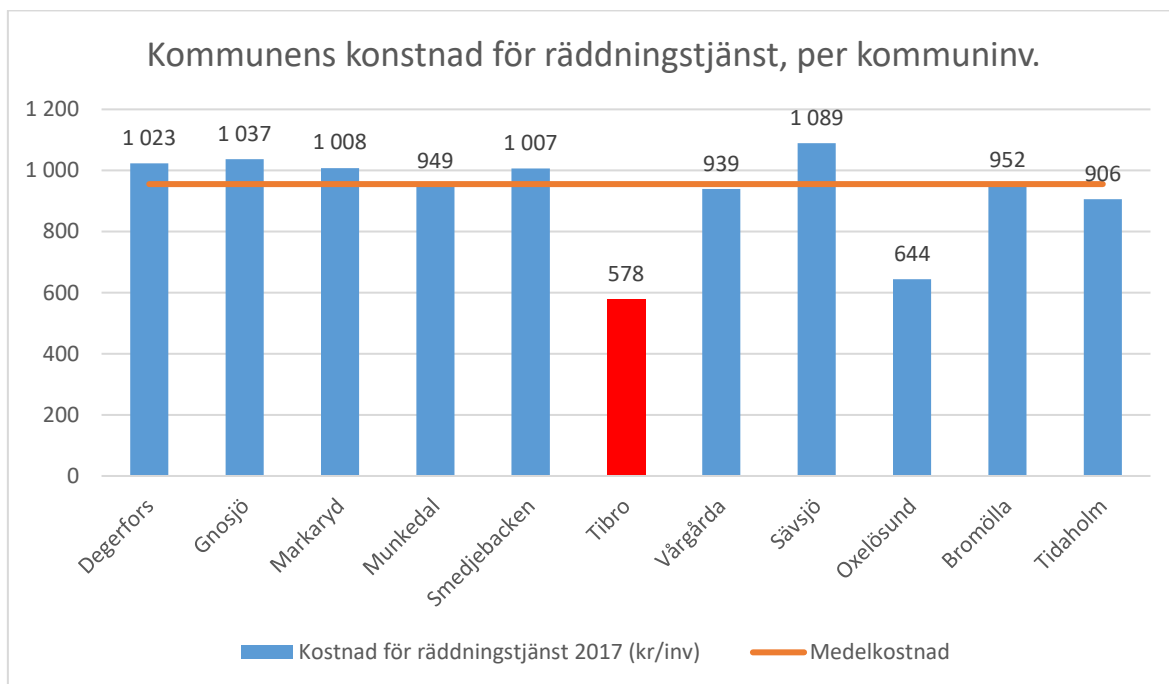

Diagram 218. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [9]

5.4.6 Dödsolyckor i trafiken

I Tibro kommun inträffar i snitt 0,67 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta överensstämmer med medelvärdet 0,68 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,06 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år, vilket är samma antal som medlet för de jämförda kommunerna. Här påverkas medelvärdet av Munkedal som har ett högt värde.

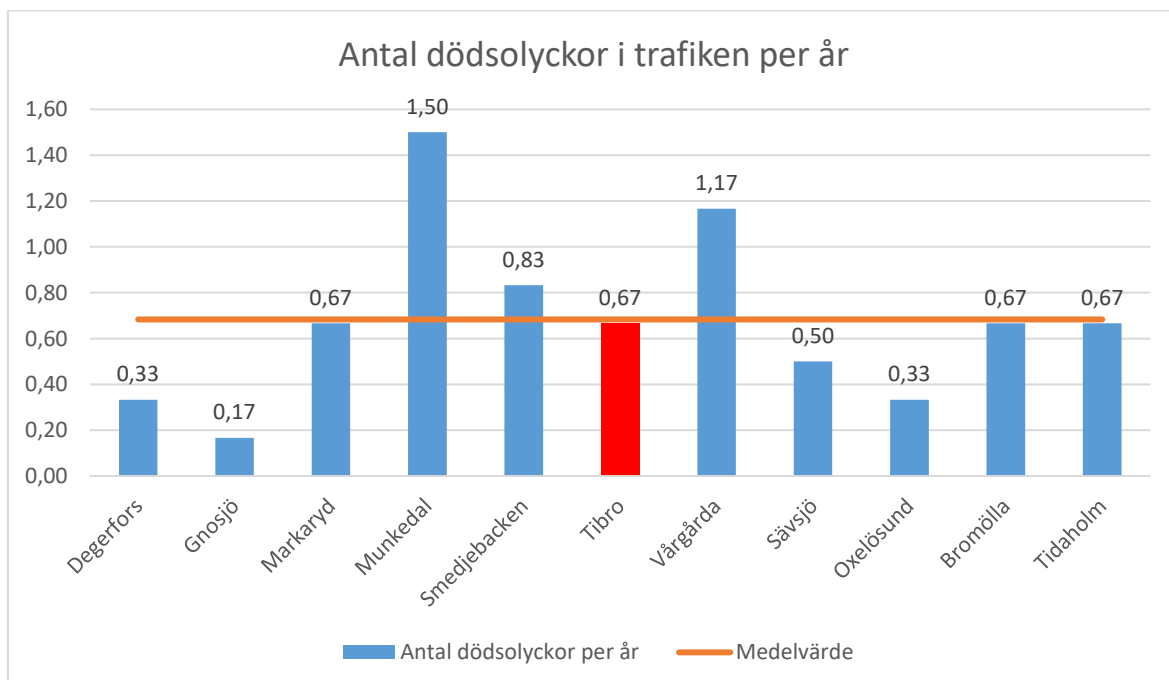

Diagram 219. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner [17]

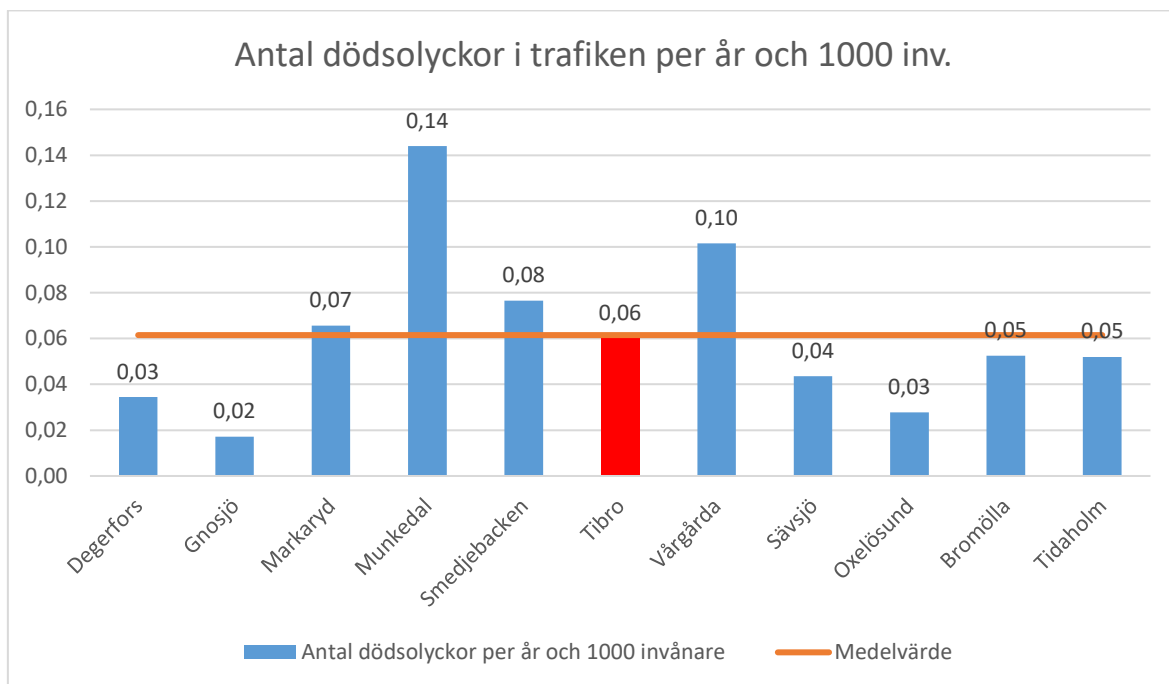

Diagram 220. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Tibro kommun och jämförda kommuner [17]

5.4.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.4.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen av bränder i byggnader inom Tibro kommun redovisas nedan för omfattning vid räddningstjänstens ankomst och slutlig omfattning, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifter saknas eller som klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid ankomst skiljer sig från medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Tibro kommun är andelen bränder som har slocknat vid ankomst 14 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar fler utrymmen i startbrandcellen är 13 procentenheter högre än jämförbara kommuner. Andelen bränder som vid ankomst är mer utvecklade är därmed högre i Tibro kommun än i jämförda kommuner.

Den slutliga omfattningen skiljer sig från de jämförda kommunerna, men med något mindre skillnader. I Tibro kommun är andelen bränder som släcks i startföremålet 8 procentenheter lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Dessa procentandelar fördelas på de kategorierna med mer utvecklade bränder. Noterbart är att andelen bränder som spridit sig till annan byggnad, 7 %, är mer än dubbelt så många som i de jämförda kommunerna.

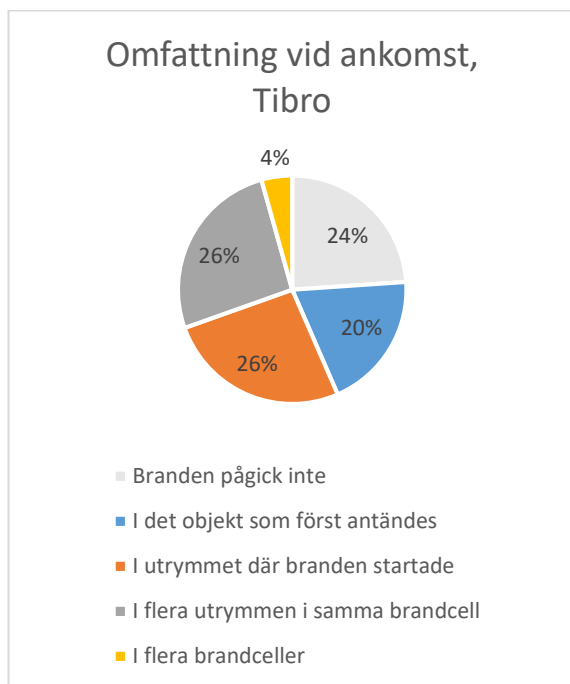

Diagram 221. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

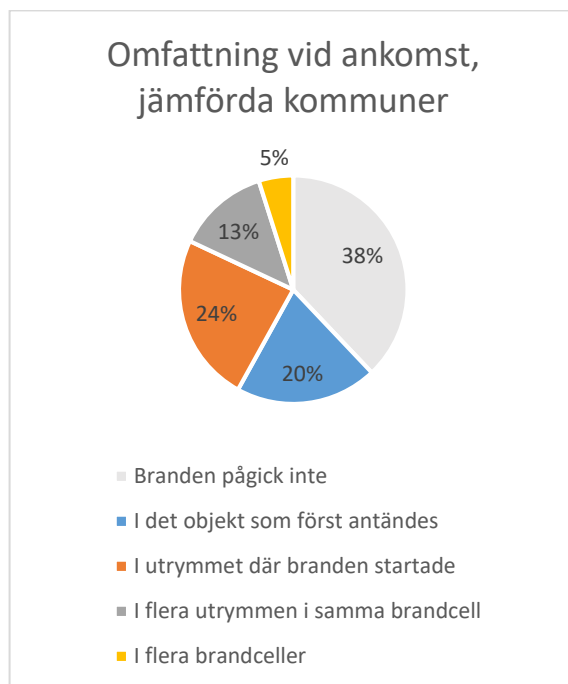

Diagram 222. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

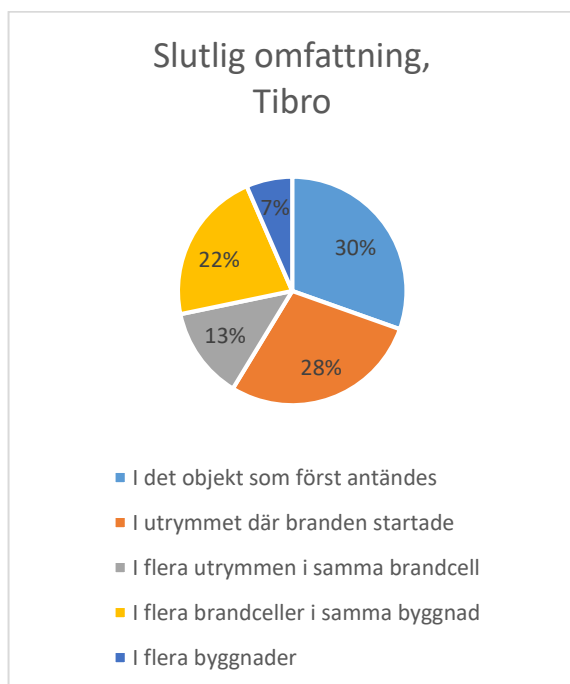

Diagram 223. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

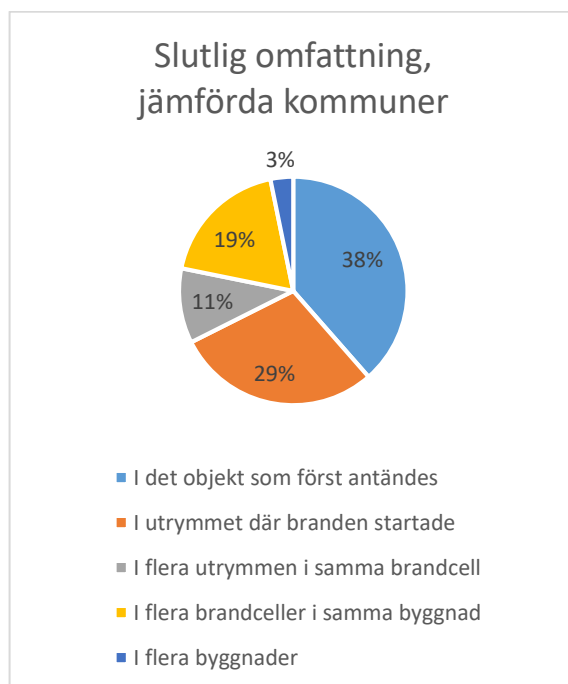

Diagram 224. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.2 Brand i olika verksamheter

I Tibro kommun rör nästan två tredjedelar av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är 2 procentenheter fler än jämförda kommuner. Även andelen larm i övrig verksamhet är 4 procentenheter högre. Istället har Tibro kommun 6 procentenheter färre bränder i allmän verksamhet än jämförbara kommuner.

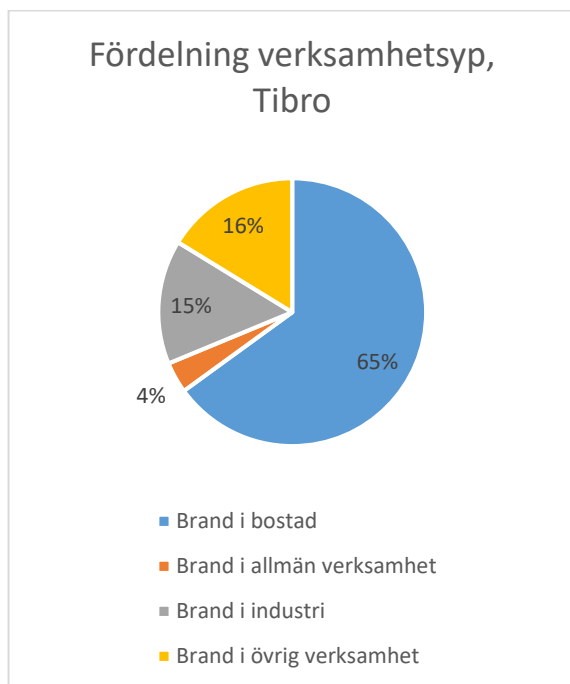

Diagram 225. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

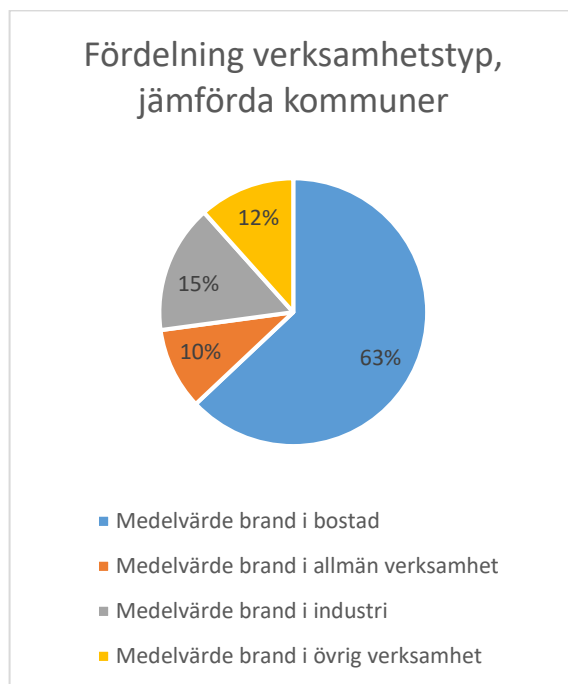

Diagram 226. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.3 Brand i bostäder

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.4.7.3.1 Bostadstyp

I Tibro kommun inträffar mer än hälften av bostadsbränderna (54 %) i villor. Ytterligare en femtedel av bränderna (21 %) inträffar i rad-, par- eller kedjehus, vilket skiljer sig markant från de jämförda kommunerna där enbart 5 % av bränderna inträffar i denna typ av byggnation. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus betydligt vanligare, med 28 % jämfört med 11 % i Tibro kommun.

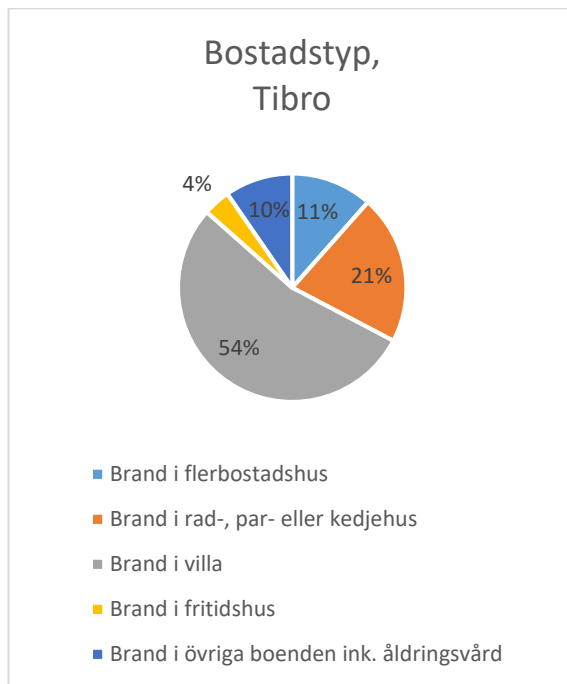

Diagram 227. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

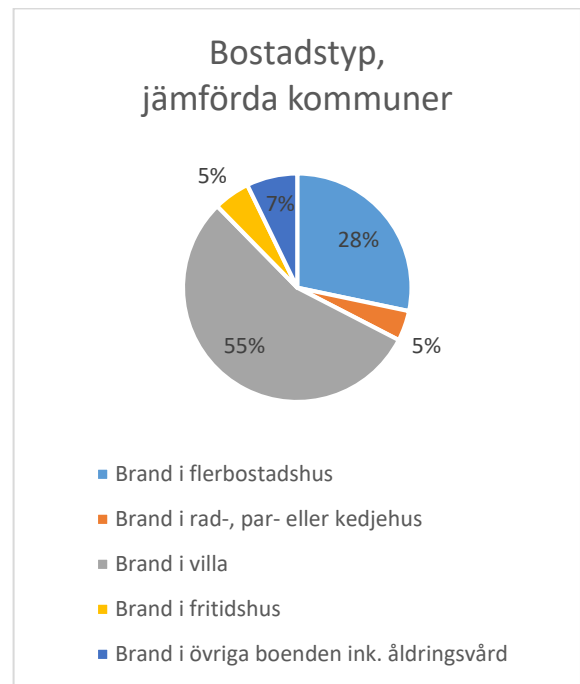

Diagram 228. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder har branden slocknat vid ankomst i 31 % av fallen, detta är en något lägre andel jämfört med 41 % hos de jämförda kommunerna. Andelen bränder i startobjektet är något högre i Tibro, 4 procentenheter över medelvärdet för jämförda kommuner. Andelen bränder som spridit sig till flera utrymmen i samma brandcell är 10 procentenheter högre än medelvärdet för de jämförda kommunerna.

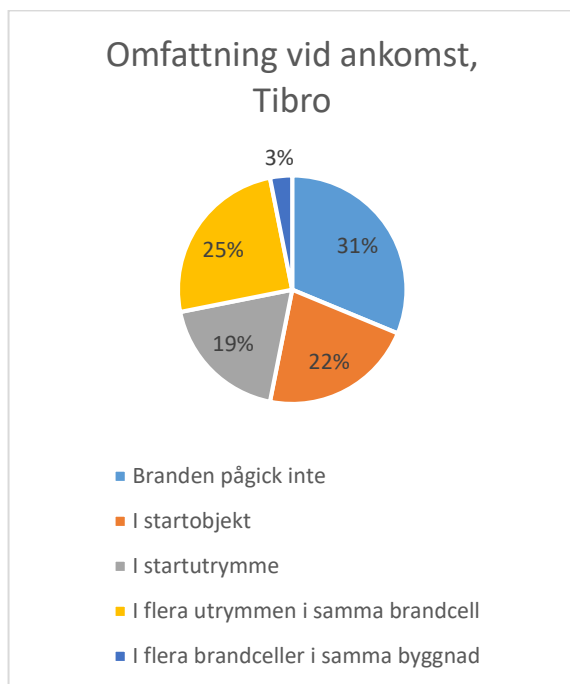

Diagram 229. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

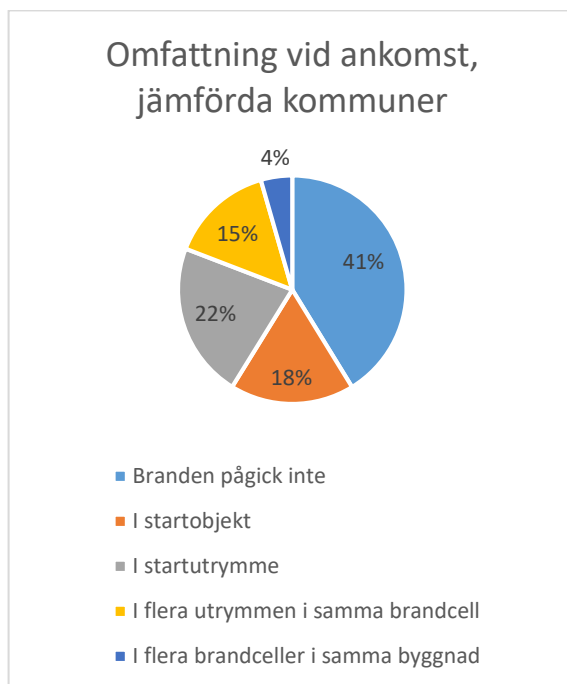

Diagram 230. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.3.3 Slutlig omfattning

I Tibro kommun är den slutliga omfattningen av branden begränsad till startobjektet i 34 % av fallen, jämfört med 38 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar flera brandceller i samma byggnad eller flera byggnader är 6 respektive 4 procentenheter högre än medelvärdet.

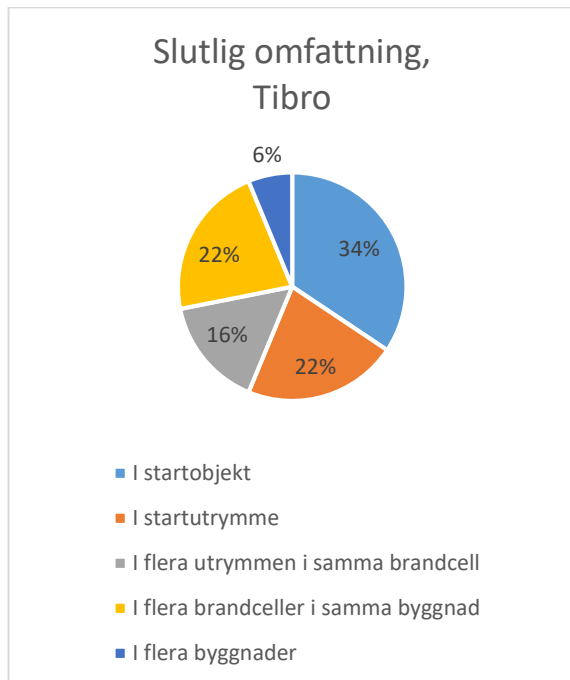

Diagram 231. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Tibro kommun, 2012-2017. [16]

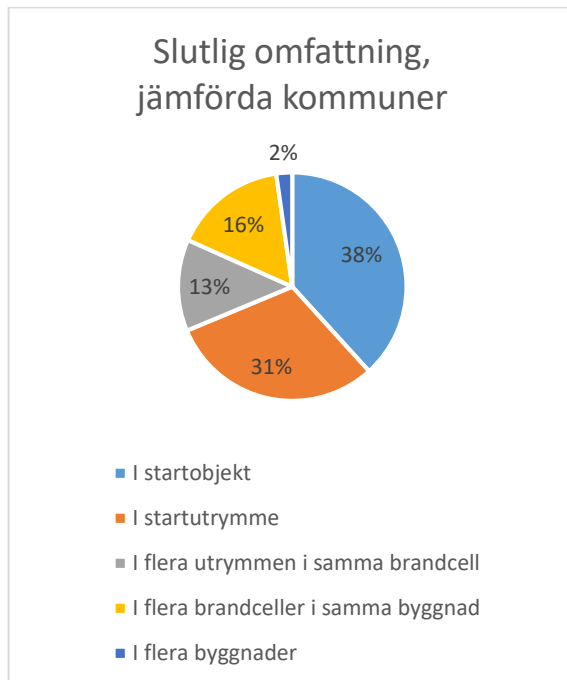

Diagram 232. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Tibro kommun är vanligast förekommande i juni-juli, och under september-januari. Det brinner mer sällan under februari-maj och augusti. Fördelningen över året överrenstämmer inte med medelvärdet för de jämförda kommunerna.

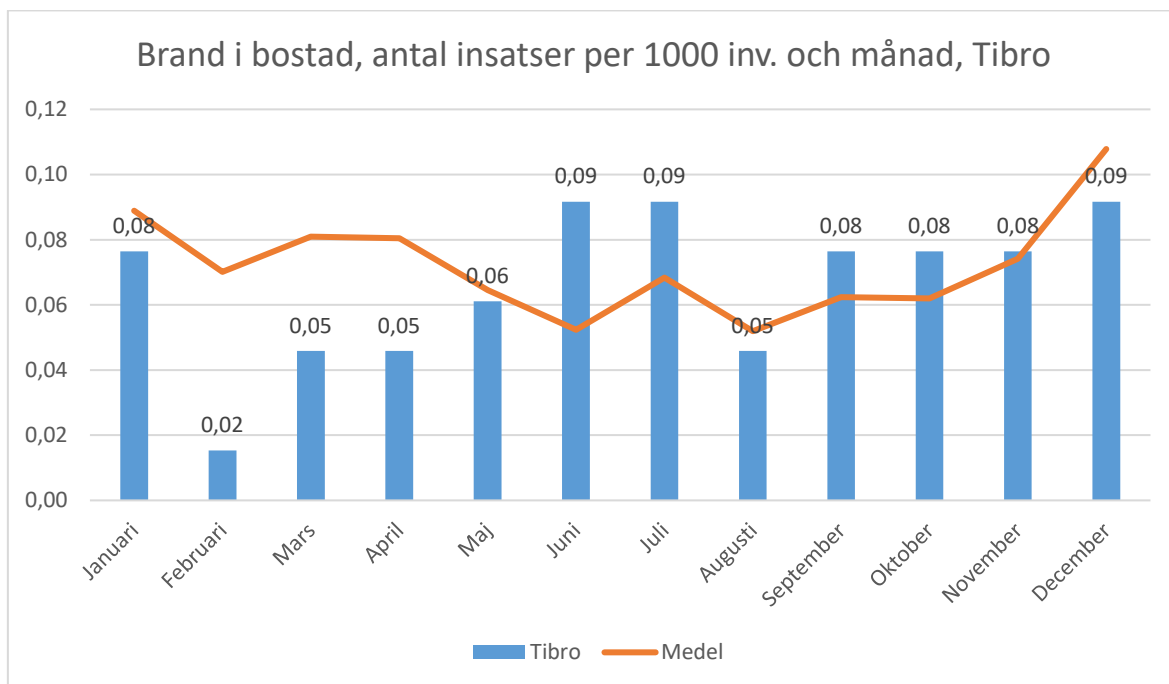

Diagram 233. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Tibro kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Tibro kommun inträffar oftast på måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar där antalet överstiger eller tangerar medelvärdet för de jämförda kommunerna. Övriga veckodagar understiger antalet medelvärdet för jämförda kommuner.

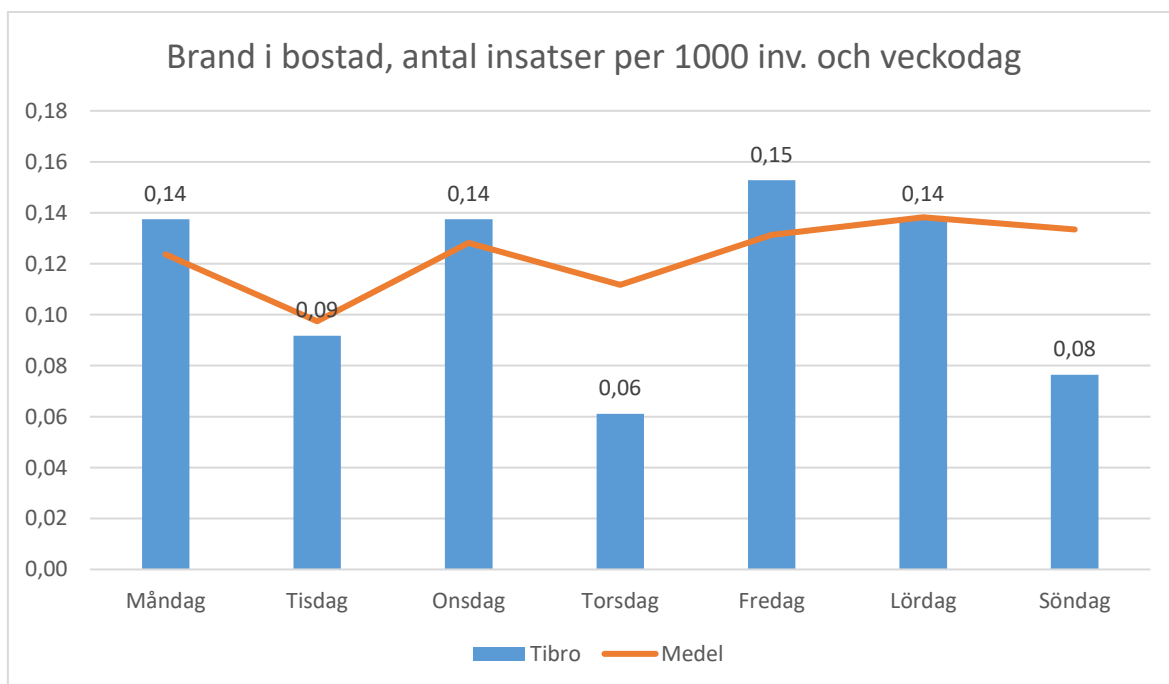

Diagram 234. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Tibro kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Tibro kommun inträffar främst under dagtid mellan 08-16, och kvällstid mellan 20-24. Fördelningen avviker från medelvärdet för de jämförda kommunerna då bränder är mer ovanligt under 16-20 och istället är betydligt vanligare mellan 20-24.

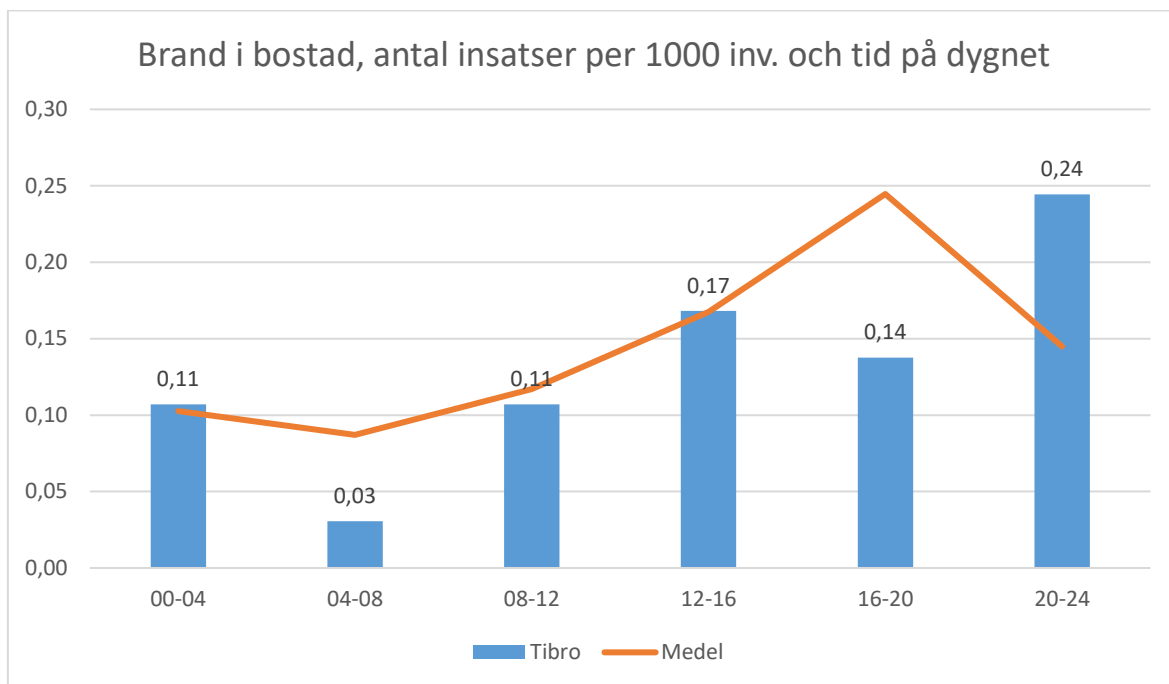

Diagram 235. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Tibro kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.4.7.4 Dödsbränder

I Tibro kommun har inga dödsbränder inträffat mellan 2012-2017, detsamma gäller för fem andra jämförda kommuner. Medelvärde för antal dödsbränder per år är 0,20 och 0,01 för antalet döda per 1000 invånare.

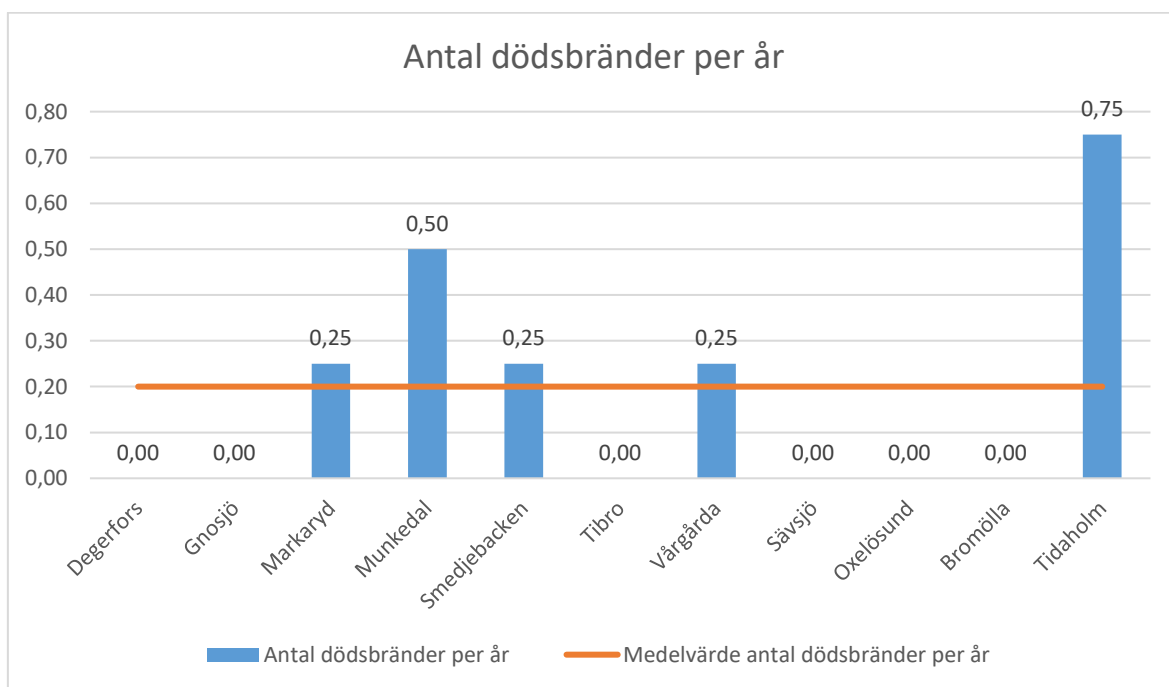

Diagram 236. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

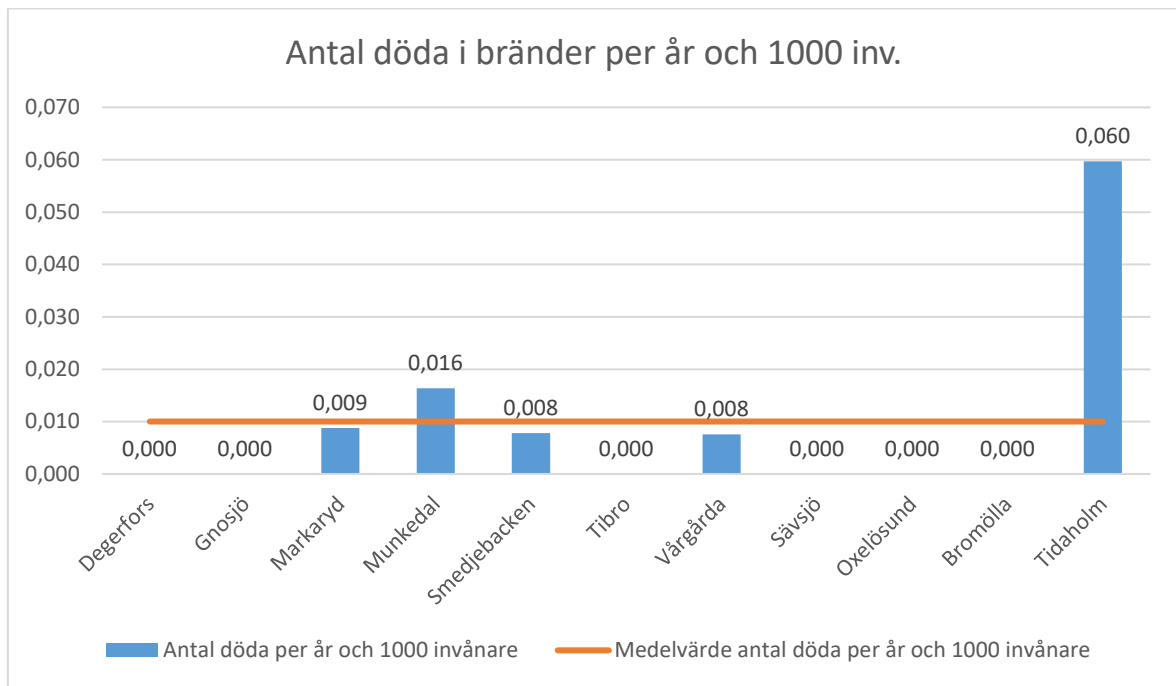

Diagram 237. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Tibro kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5 Karlsborg

I detta kapitel presenteras statistik för Karlsborgs kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.5.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.5.1.1 Befolkningsutveckling

Karlsborgs kommun har ett invånarantal som i princip överensstämmer med medelvärdet bland jämförda kommuner. Befolkningsutvecklingen ökar även i likvärdig takt, med undantag för en minskning 2015. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen i Karlsborgs kommun med 255 personer vilket motsvarar en årlig ökning med 51 invånare.

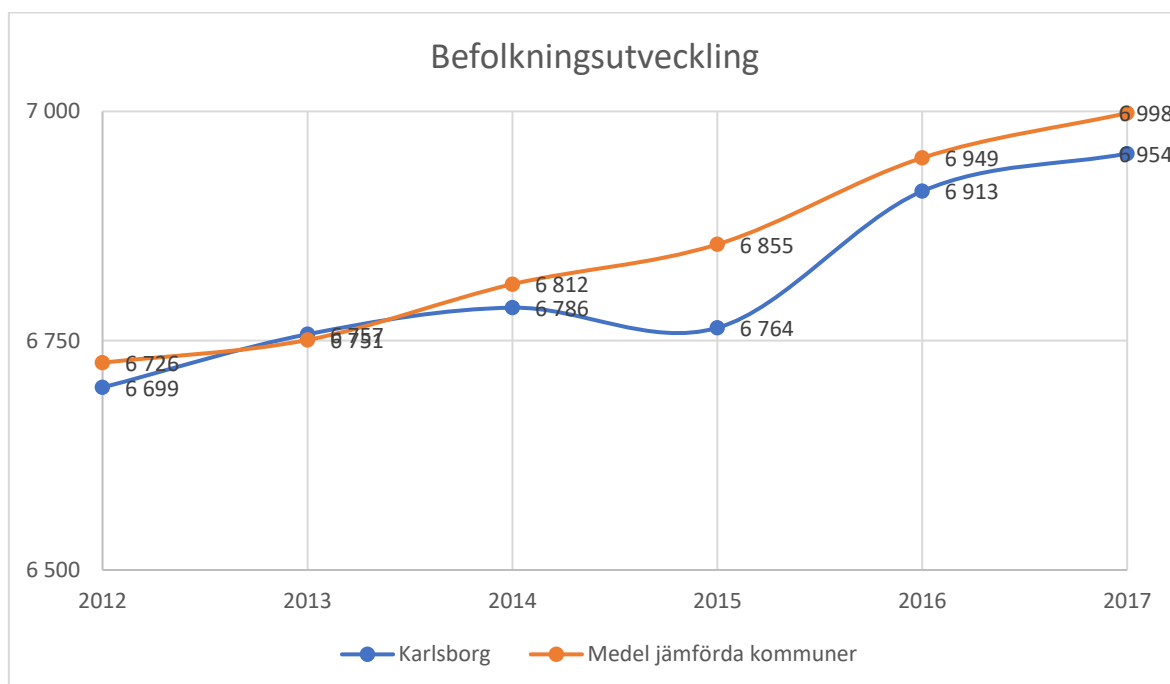

Diagram 238. Befolkningsutveckling i Karlsborgs kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.5.1.2 Landareal

Karlsborgs kommun har en något mindre yta än medel bland jämförbara kommuner. Medelytan för jämförbara kommuner är 429 kvadratmeter, 23 större än Karlsborgs kommun.

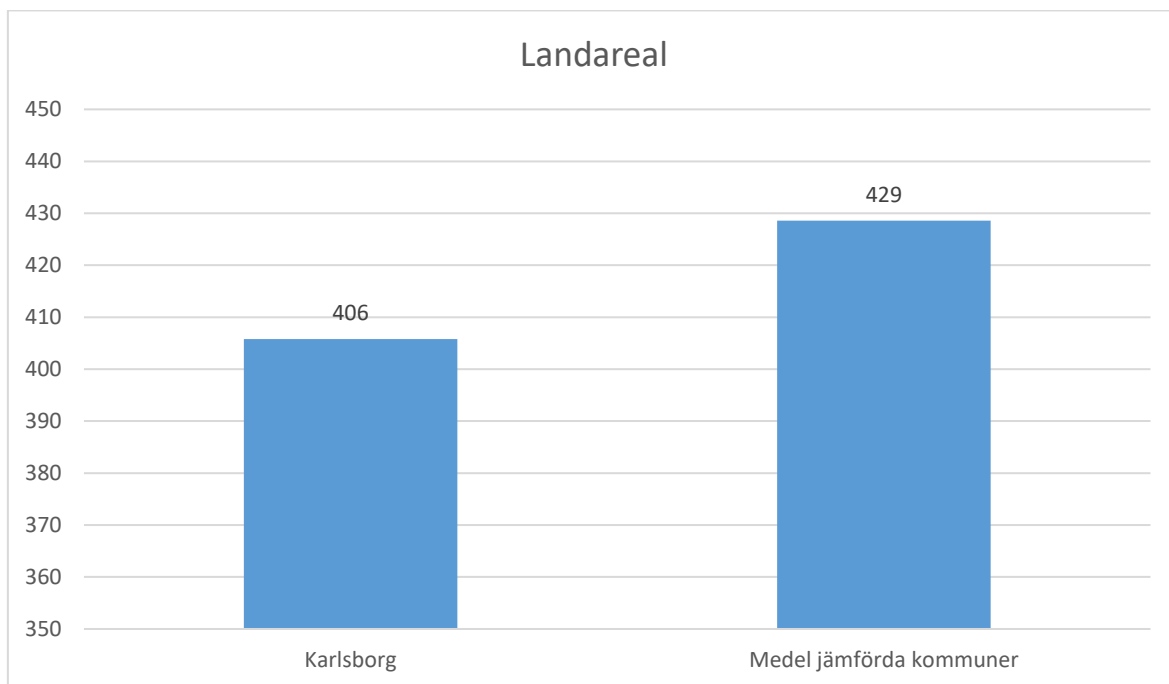

Diagram 239. Landareal för Karlsborgs kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.5.1.3 Invånare per kvadratkilometer

Karlsborgs kommun har 17 invånare per kvadratkilometer vilket understiger medelvärdet för de jämförda kommunerna som är 20. Spridningen är relativt stor mellan kommunerna i den jämförda gruppen och medelvärdet påverkas främst av Kungsör som har ett högt värde.

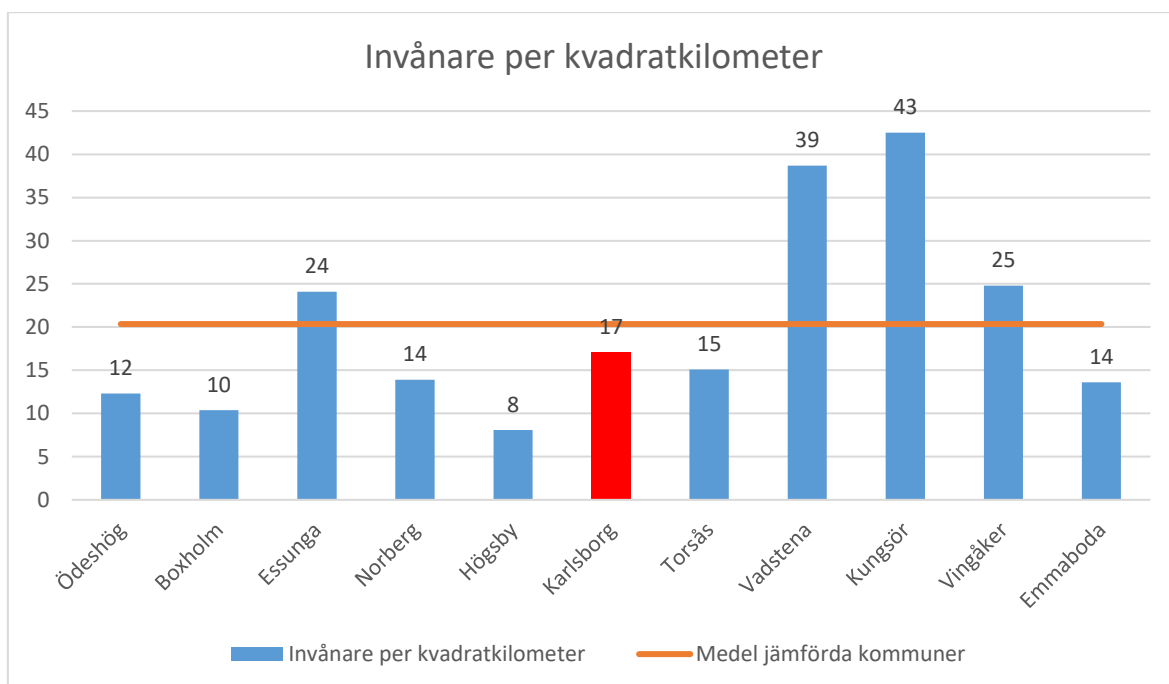

Diagram 240. Antal invånare per kvadratkilometer för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.5.1.4 Bostadsfördelning

I Karlsborgs kommun utgörs 63 % av bostäderna av småhus och 37 % av flerbostadshus. Det innebär att fördelningen är något mer jämn än i de jämförda kommunerna. Övriga kommuner har generellt en större andel småhus, vilket ger medelvärdet 68 % småhus och 32 % flerbostadshus.

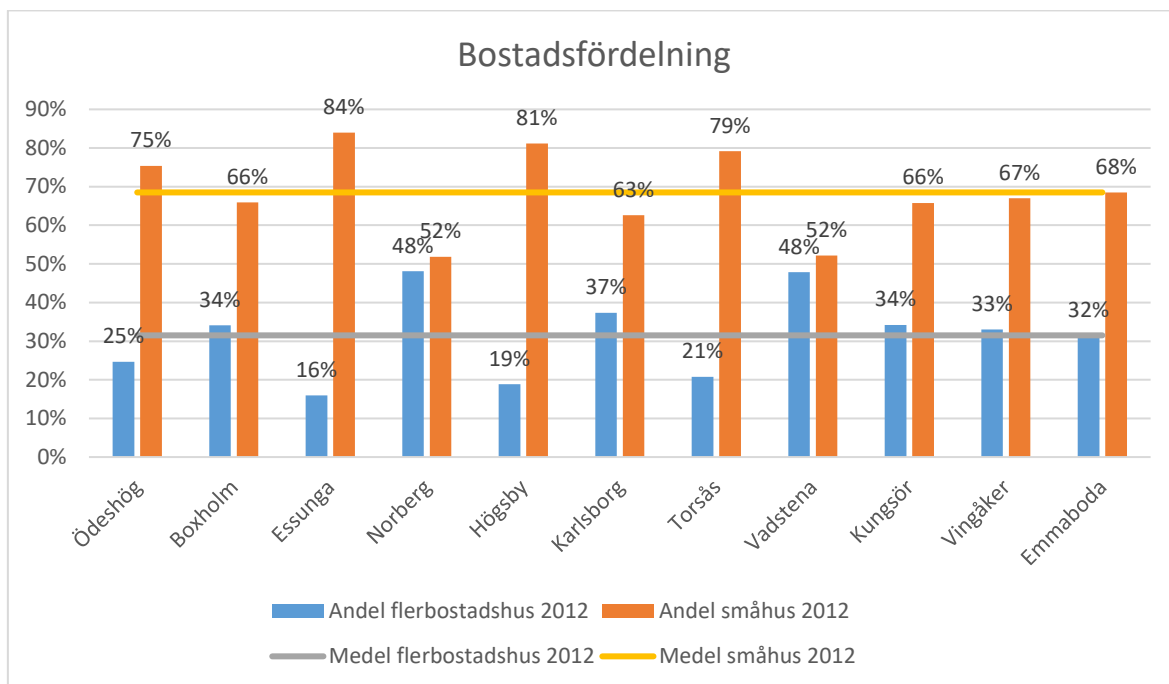

Diagram 241. Bostadsfördelningen inom Karlsborgs kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.5.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Karlsborgs kommun och de jämförda kommunerna.

5.5.2.1 Brand i byggnad

I Karlsborgs kommun inträffar i snitt 6,3 bränder i byggnader per år, vilket understiger medelvärdet 11,2 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,9 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet för jämförda kommuner som är 1,6 och är det lägsta värdet i gruppen.

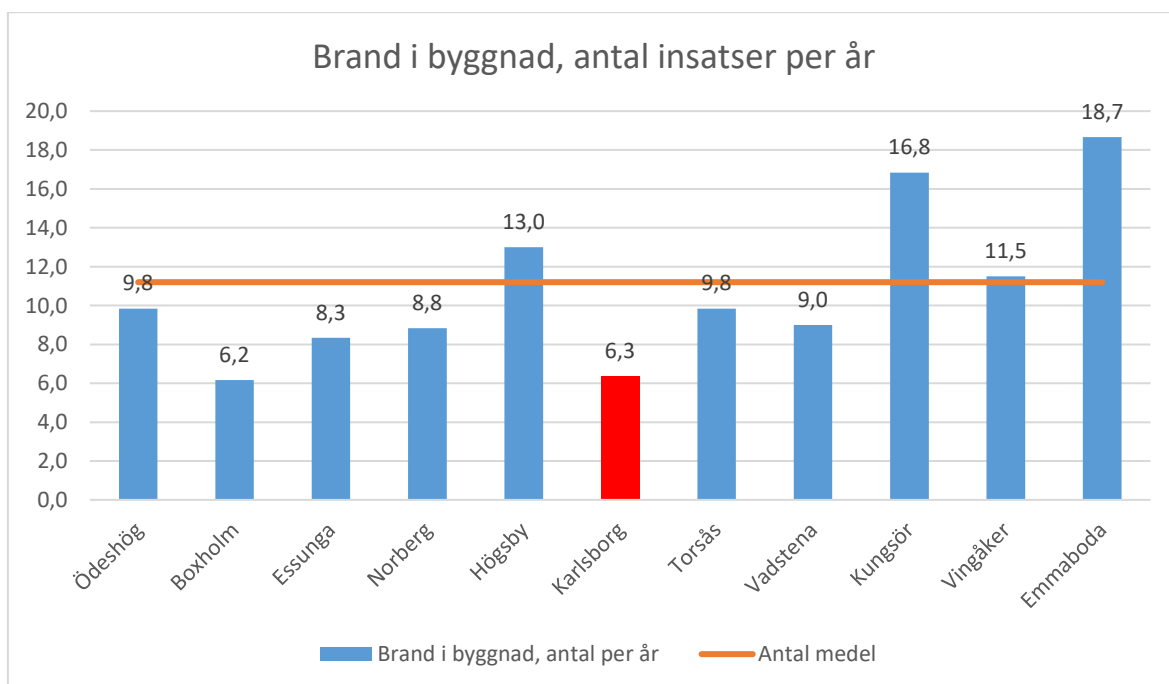

Diagram 242. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

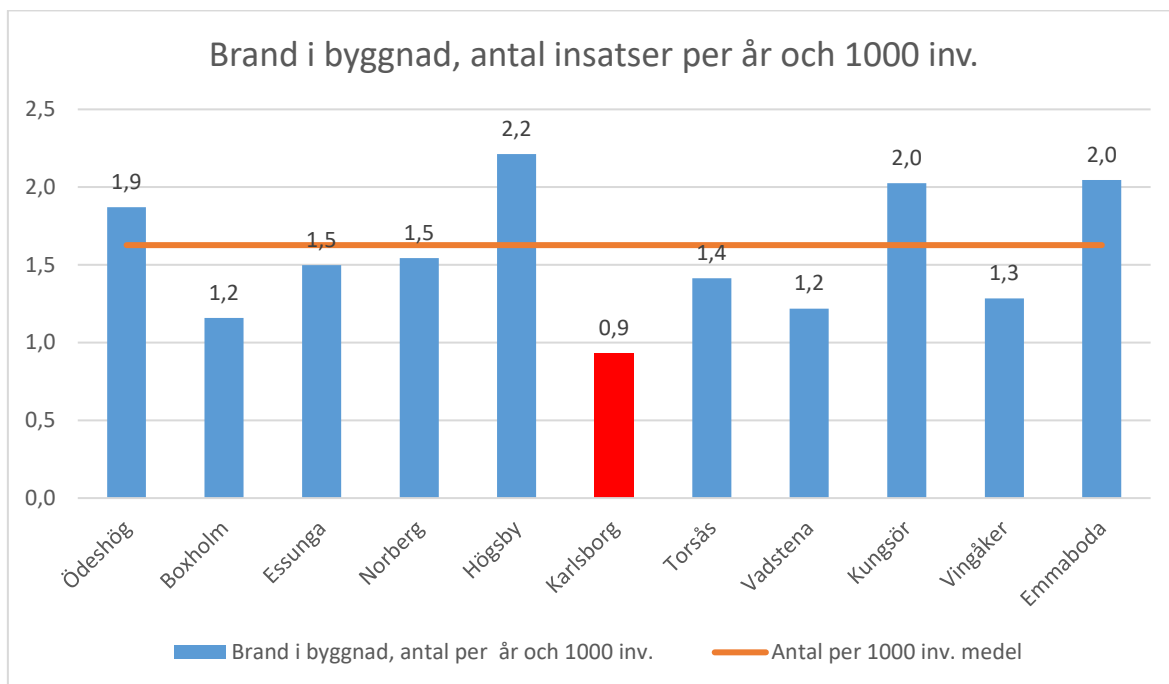

Diagram 243. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5.2.2 Brand i annat än byggnad

I Karlsborgs kommun inträffar i snitt 13,7 bränder i annat än byggnader varje år, vilket överstiger 12,8 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 2,0 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde överstiger precis medelvärdet 1,9 för de jämförda kommuner.

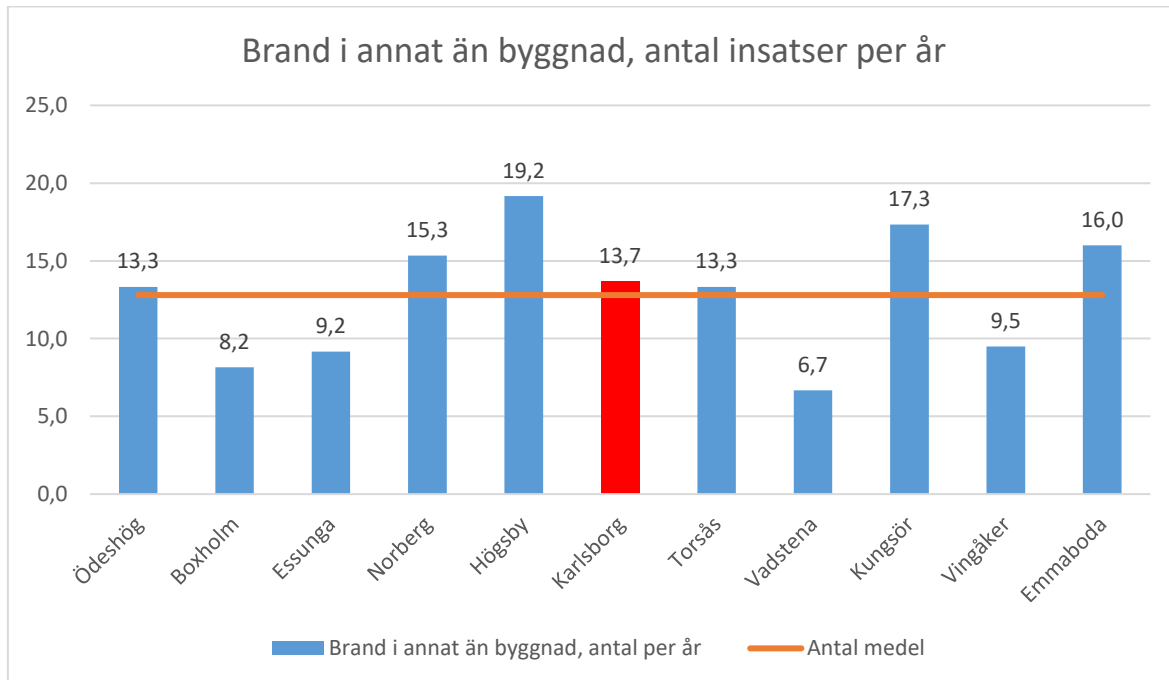

Diagram 244. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

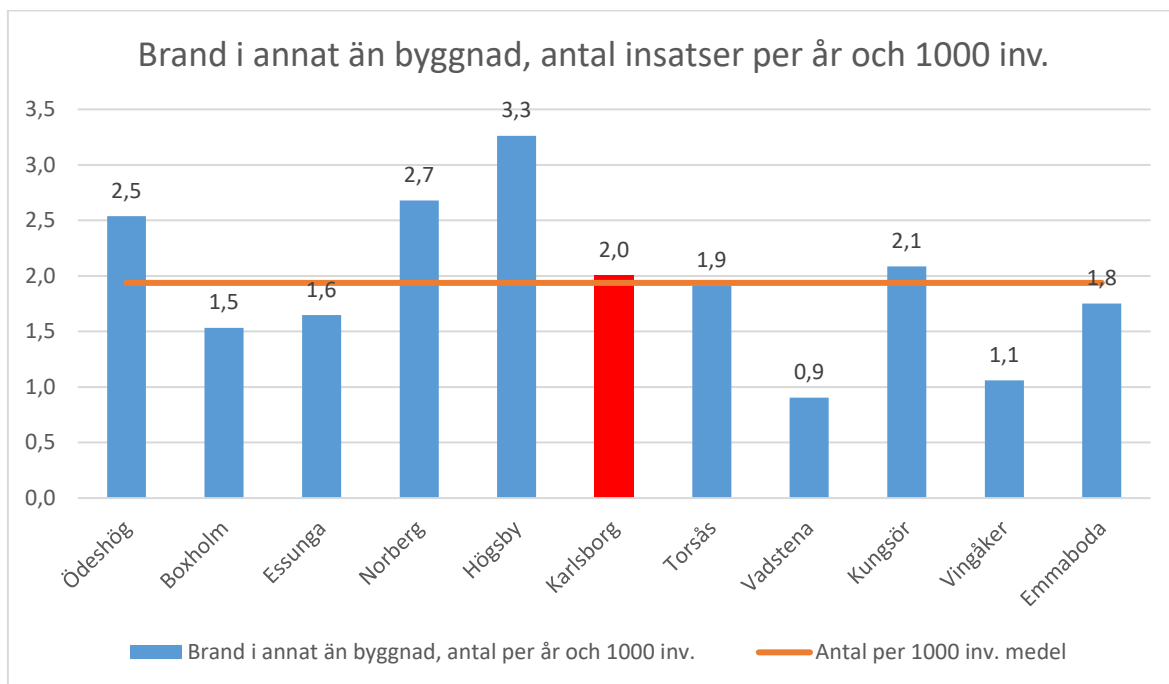

Diagram 245. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5.2.3 Trafikolycka

I Karlsborgs kommun inträffar i snitt 11 trafikolyckor per år, vilket understiger 18,6 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,6 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 2,8 för de jämförbara kommunerna. Medel för jämförda kommuner påverkas främst av Ödeshög som har en hög siffra.

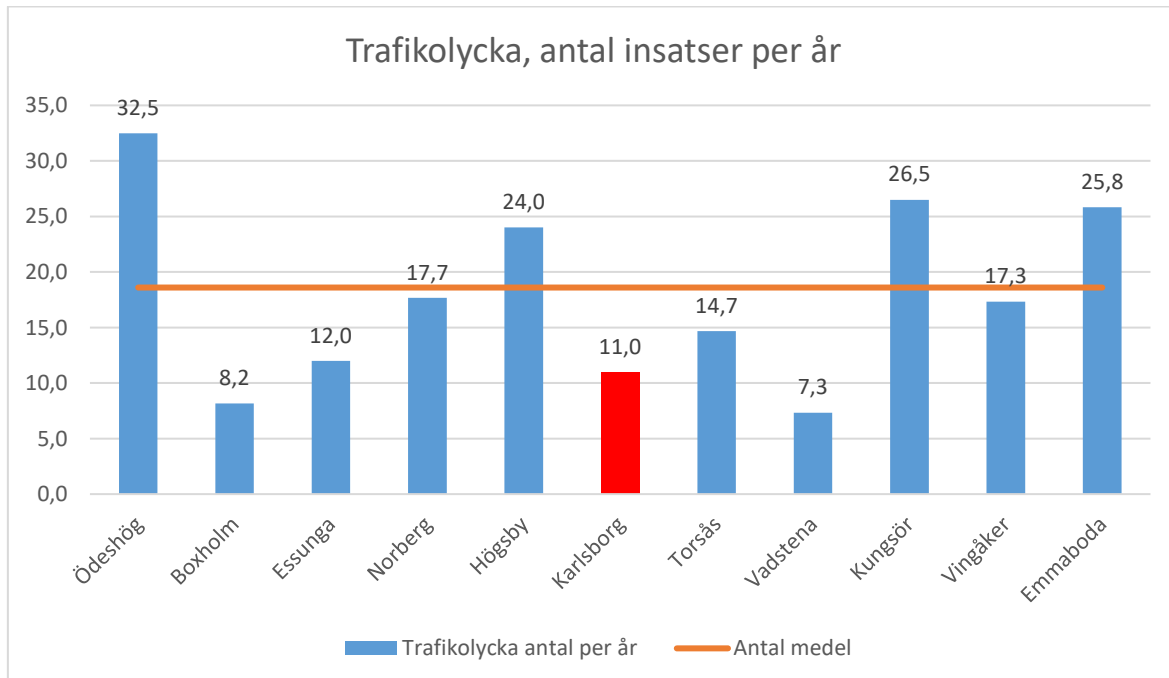

Diagram 246. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

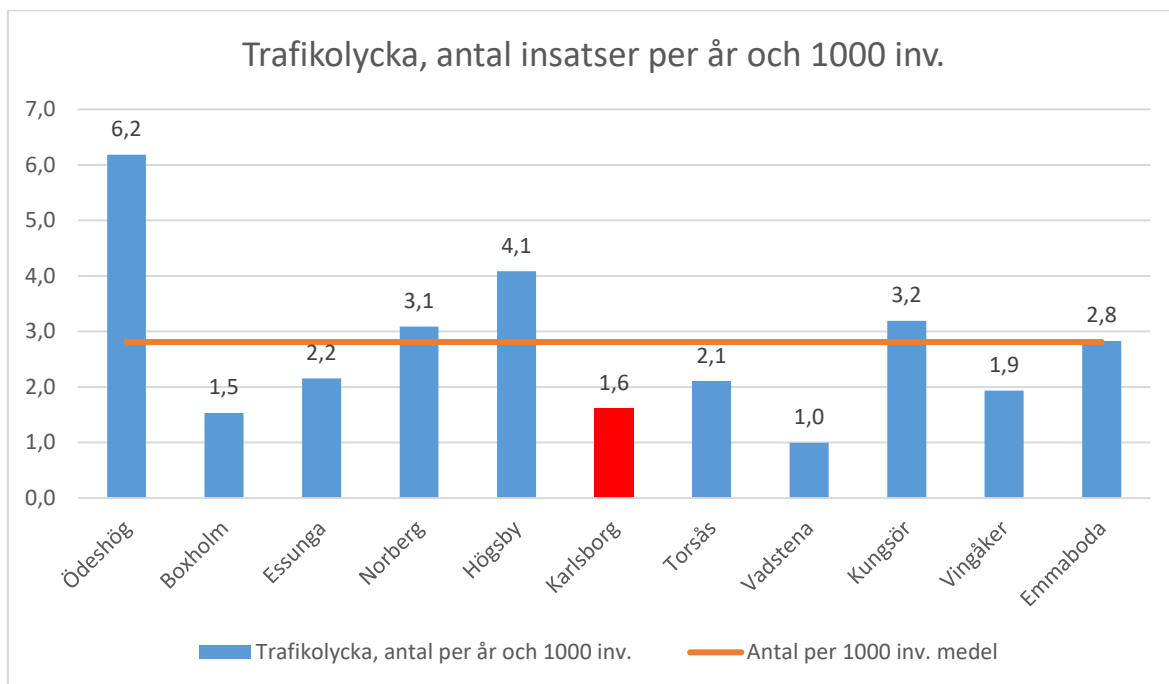

Diagram 247. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5.2.4 Akut sjukvårdslarm

I Karlsborgs kommun inkommer i snitt 7,2 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket understiger 13,5 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 1,1 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 2,1 för de jämförda kommunerna. Spridningen mellan kommunerna är relativt stor och påverkar medelvärdet.

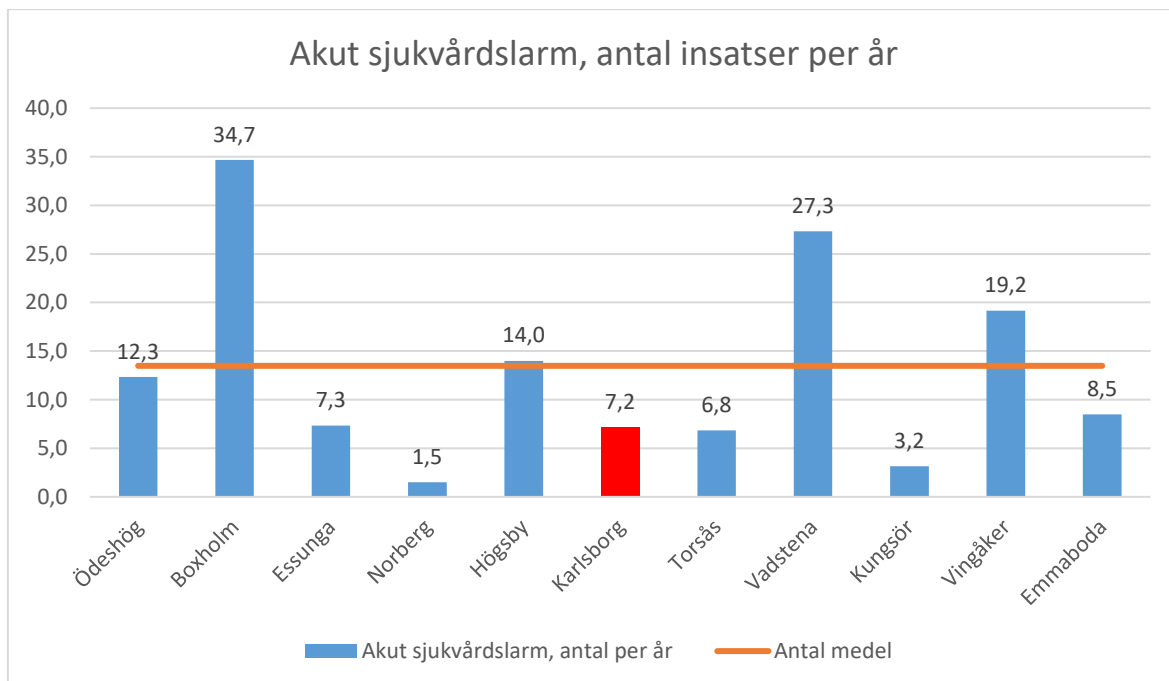

Diagram 248. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

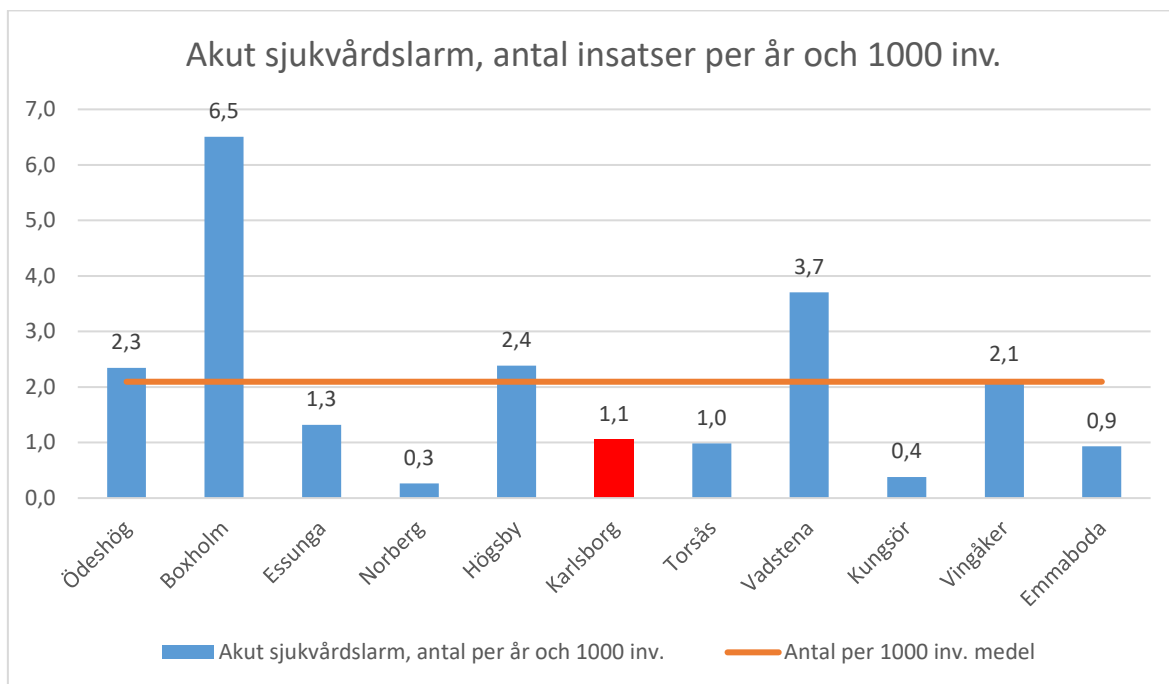

Diagram 249. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

I Karlsborgs kommun inkommer i snitt 26,8 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket understiger medelvärdet 33,6 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 3,9 automatlarm utan brandtillbud per 1000 invånare och år. Detta understiger medelvärdet 5,1 för de jämförda kommunerna.

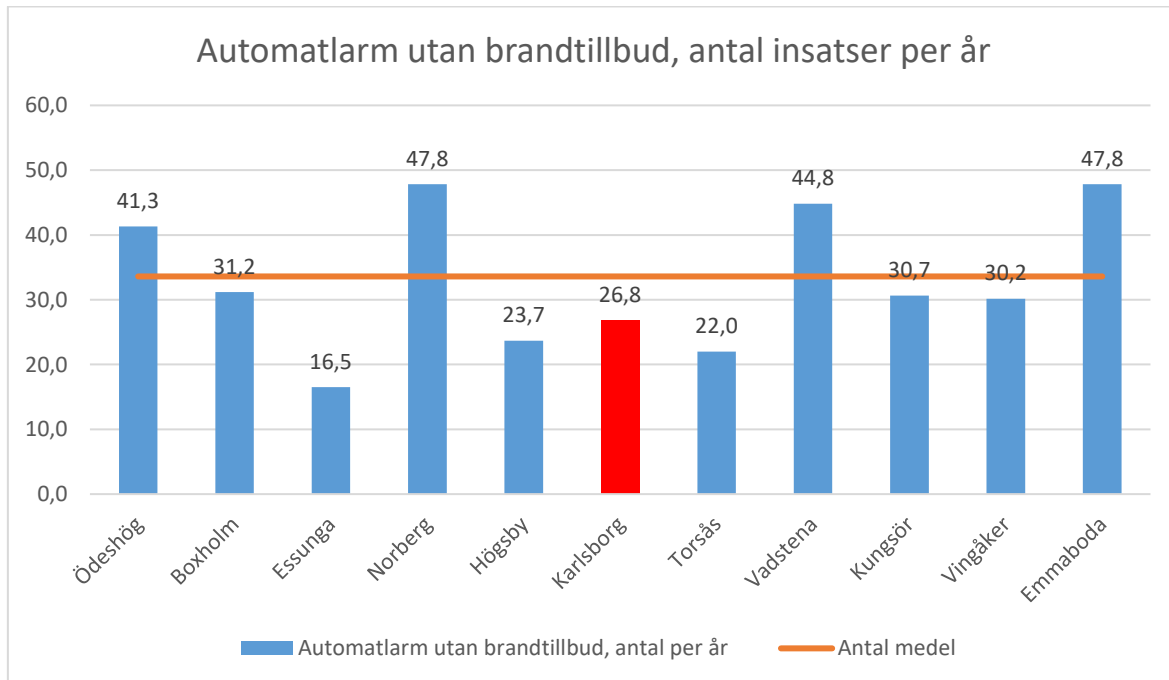

Diagram 250. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

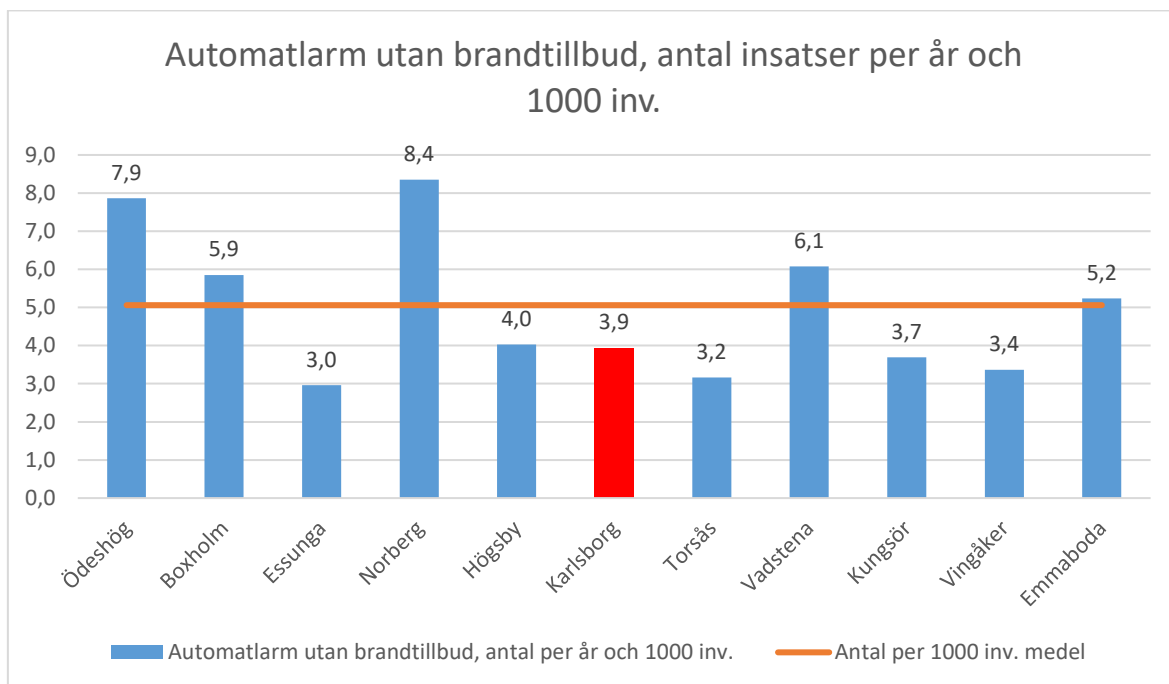

Diagram 251. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.5.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Karlsborgs kommun är 20,6 minuter. Detta är, den överlägset längsta responstiden bland de jämförda kommunerna och överstiger medeltiden med 8 minuter och 37 sekunder. Larmbehandlingstiden är 1,5 minuter, vilket understiger medeltiden för de jämförda kommunerna med 19 sekunder.

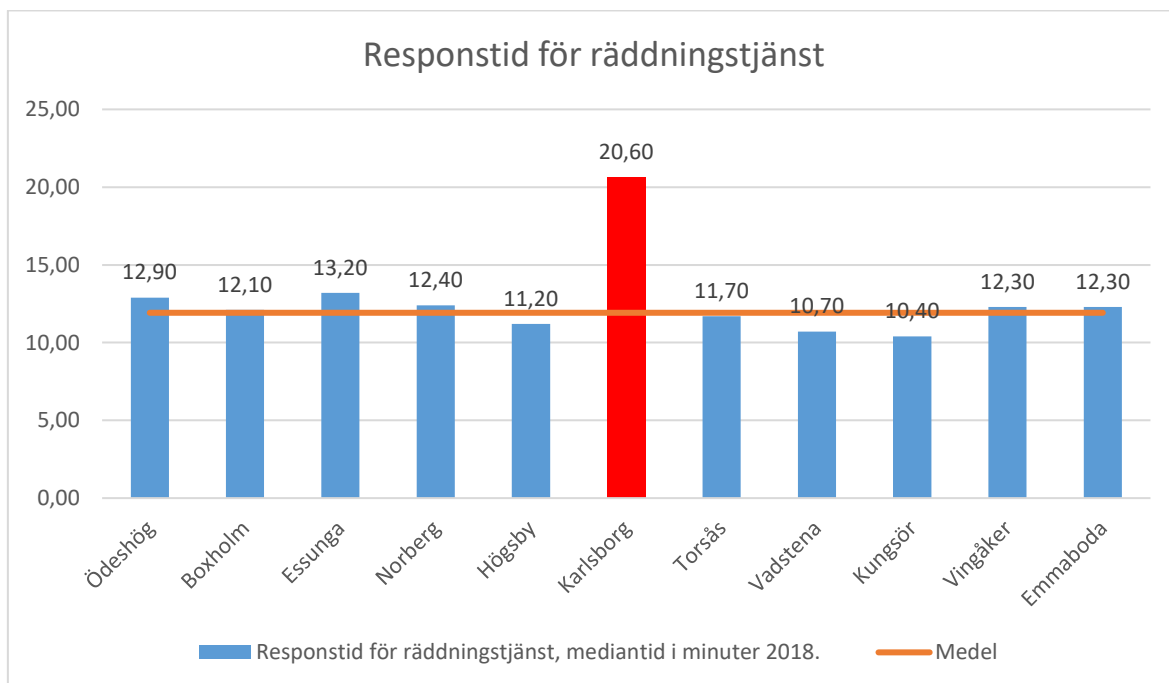

Diagram 252. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [9]

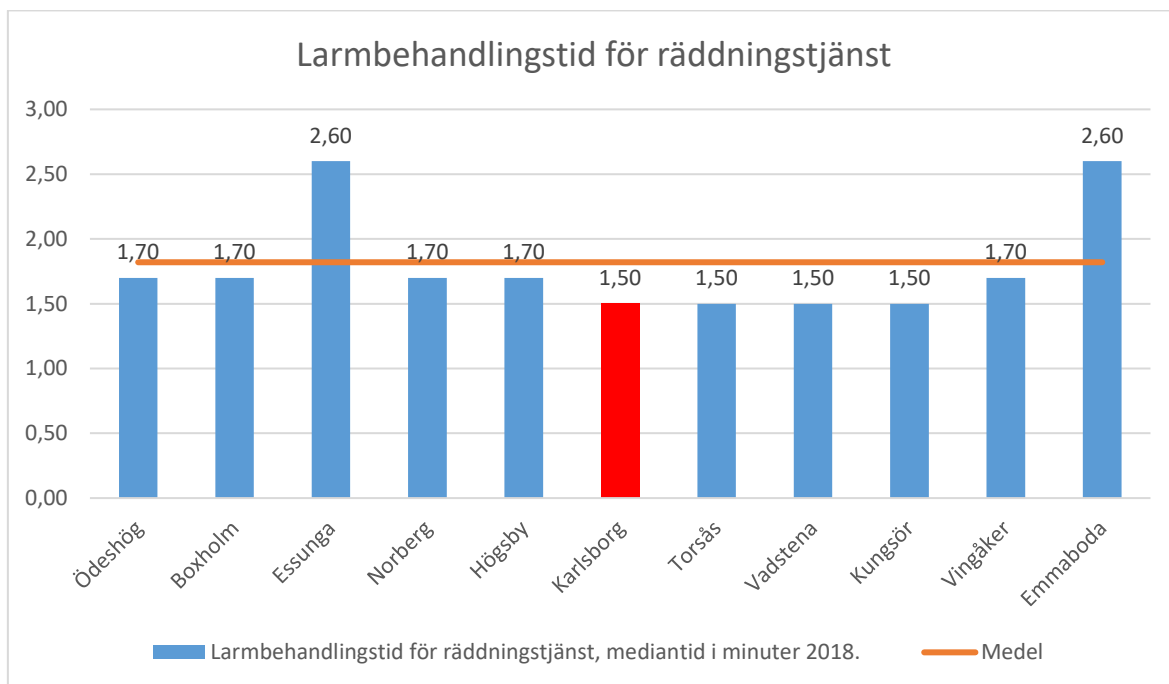

Diagram 253. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.5.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Karlsborgs kommun uppgick samhällets kostnader för olyckor till 8 100 kr per kommuninvånare 2017. Detta överstiger medelvärdet 7 540 kr, för de jämförda kommunerna, med 560 kr per invånare.

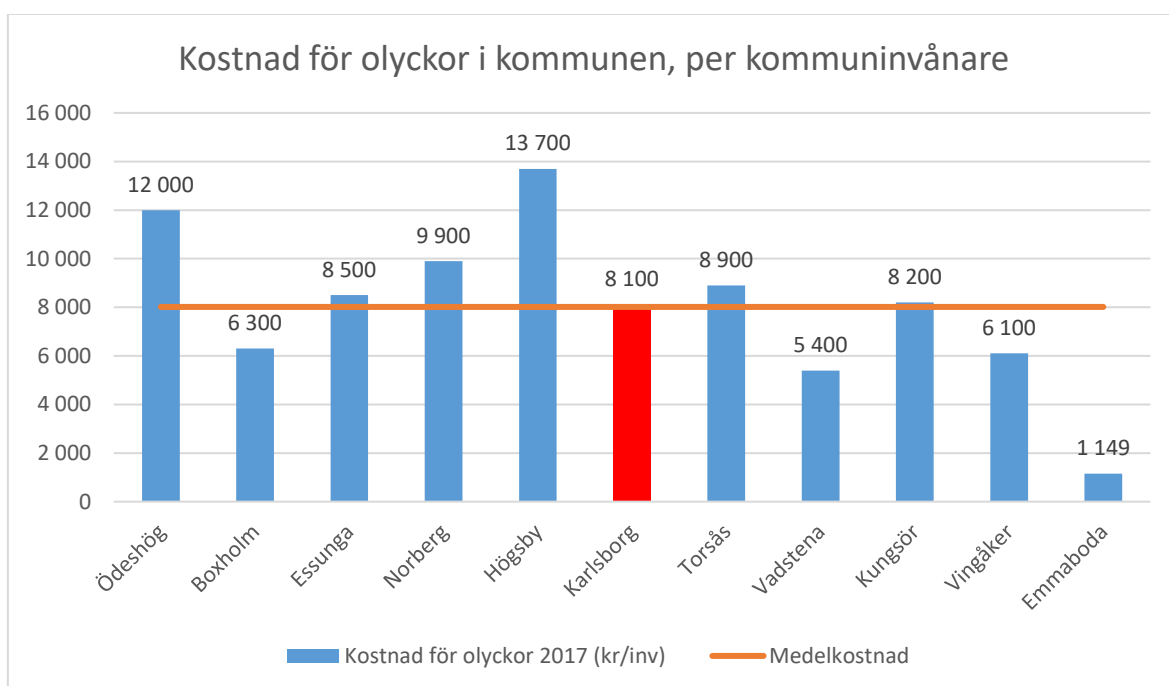

Diagram 254. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.5.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Karlsborgs kommun har en kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare på 923 kr, vilket understiger medelvärdet 1 024 kr för de jämförda kommunerna.

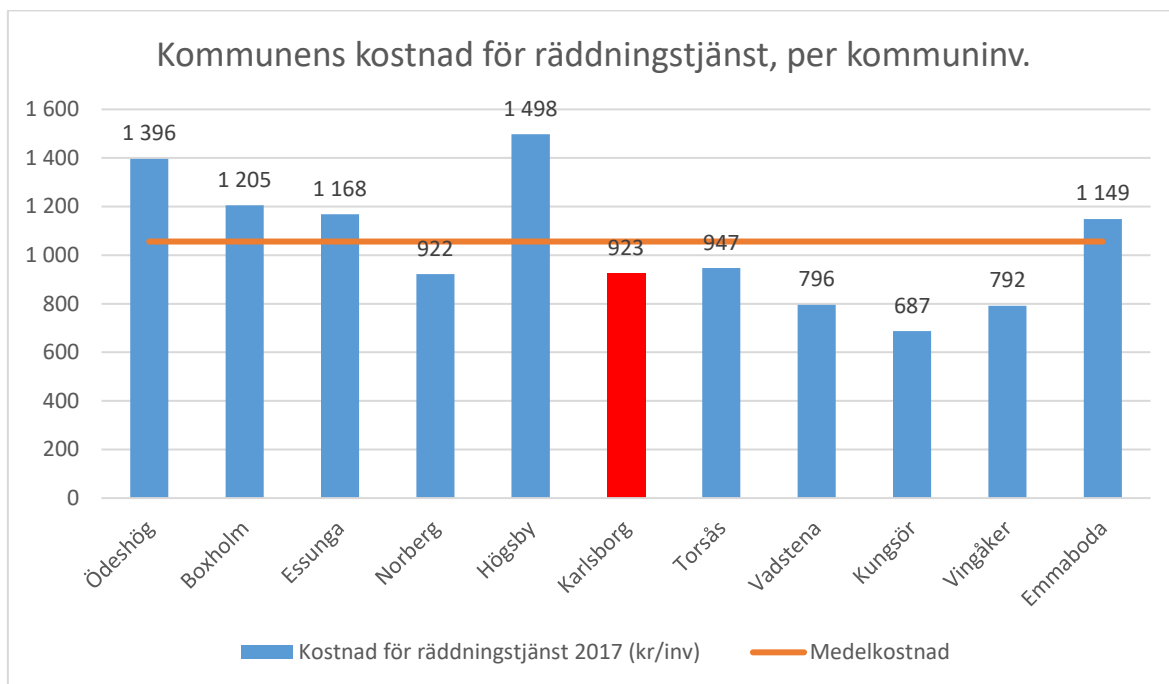

Diagram 255. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.5.6 Dödsolyckor i trafiken

I Karlsborgs kommun inträffar i snitt 0,5 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta överstiger medelvärdet 0,37 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,07 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år, vilket också överstiger medelvärdet 0,05 för jämförda kommuner.

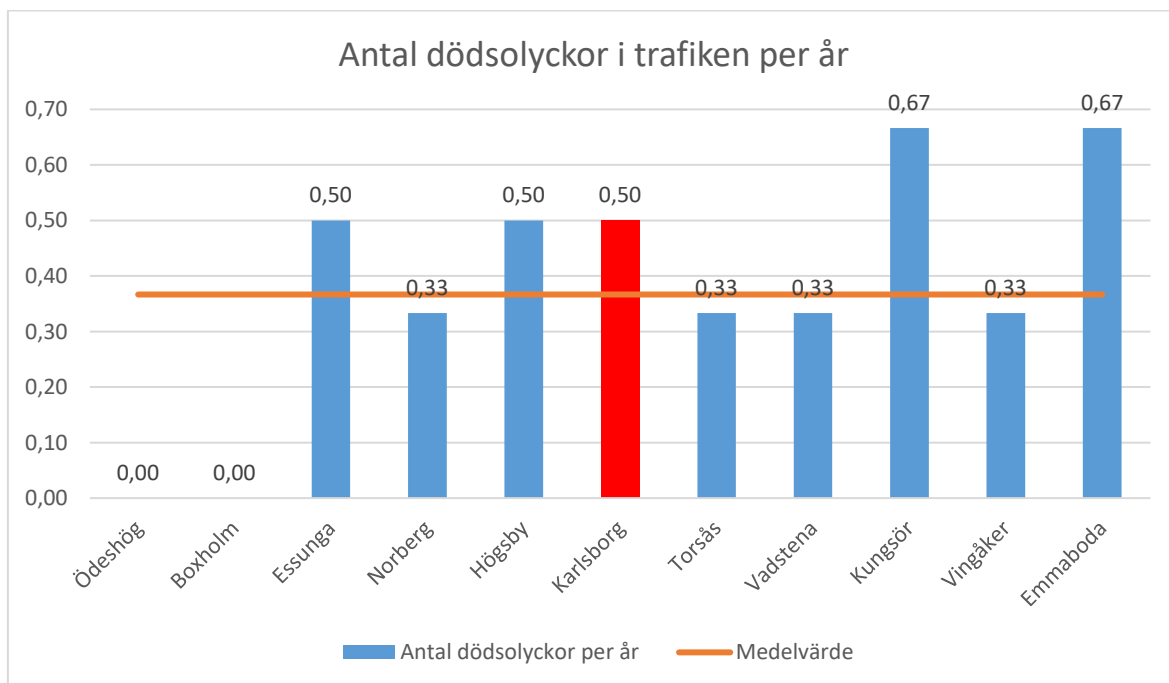

Diagram 256. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner [17]

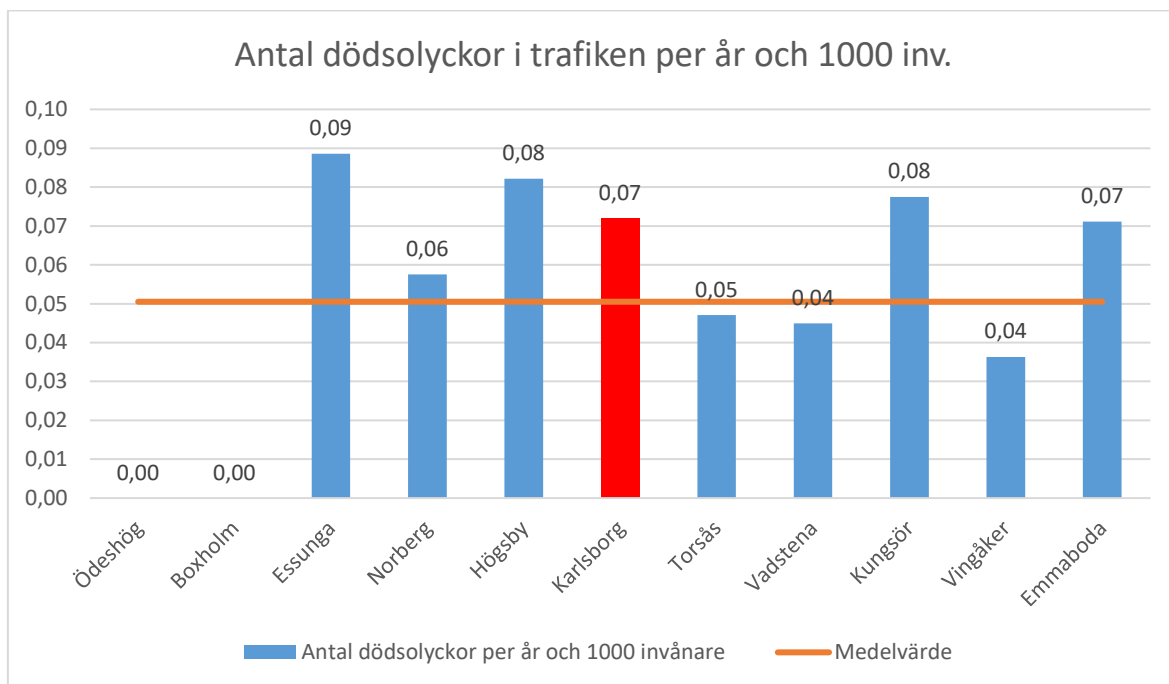

Diagram 257. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [17]

5.5.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.5.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen av bränder i byggnader inom Karlsborgs kommun redovisas nedan för omfattning vid räddningstjänstens ankomst och slutlig omfattning, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifter saknas eller som klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens framkomst finns enbart redovisad vid framkomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid ankomst skiljer sig något från medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Karlsborgs kommun är andelen bränder som har slocknat vid framkomst 6 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som enbart omfattar startföremålet är dock 8 procentenheter högre än jämförbara kommuner. Andelen bränder som vid ankomst är mer utvecklade är i princip likvärdigt med jämförda kommuner.

Den slutliga omfattningen skiljer sig från de jämförda kommunerna. I Karlsborgs kommun är andelen bränder som släcks i startföremålet 18 procentenheter högre än medelvärdet för jämförda kommuner, medan andelen bränder som släcks i startutrymmet är lika stor.

Bland de bränder som omfattar flera utrymmen i samma brandcell samt de som omfattar flera brandceller är andelen 23 procentenheter lägre än medelvärdet för de jämförda kommunerna. Därmed är andelen bränder som får en stor slutlig omfattning betydligt lägre i Karlsborgs kommun än i de jämförda kommunerna. Noterbart är dock att andelen bränder som spridit sig till annan byggnad, 9 %, är mer än dubbelt så många som i de jämförda kommunerna.

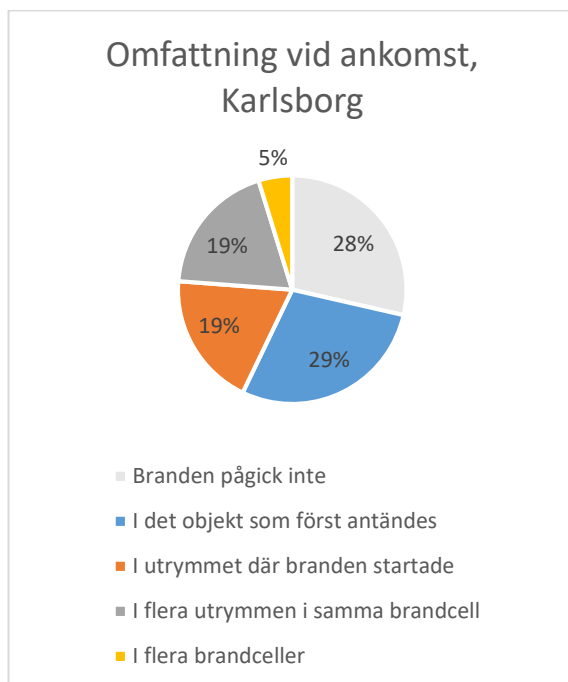

Diagram 258. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

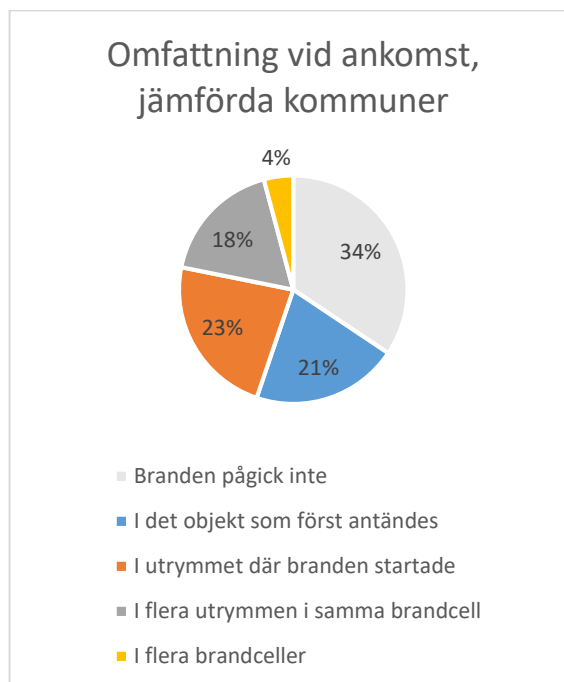

Diagram 259. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

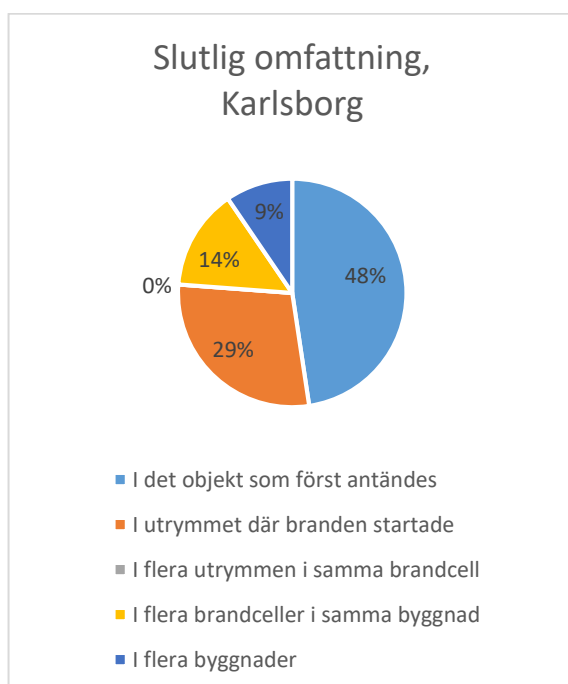

Diagram 260. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

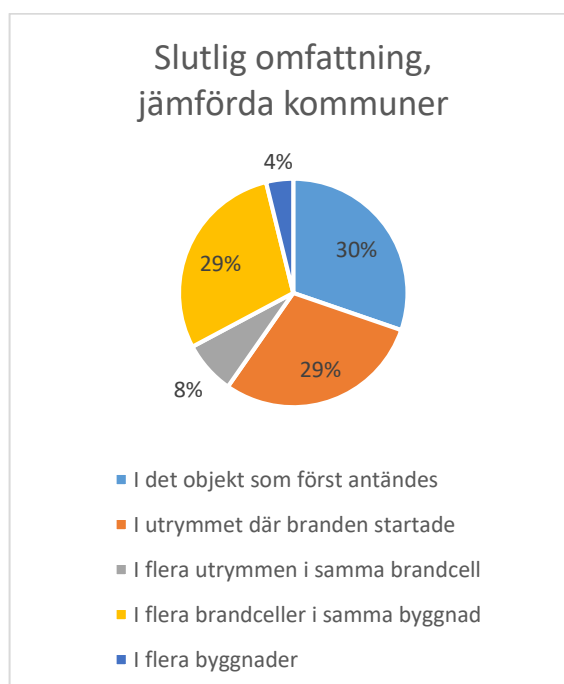

Diagram 261. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.2 Brand i olika verksamheter

I Karlsborgs kommun rör två tredjedelar av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är 4 procentenheter fler än jämförda kommuner. Även andelen larm i allmän verksamhet och övrig verksamhet är 8 respektive 6 procentenheter högre. Istället har Karlsborgs kommun 17 procentenheter färre bränder i industrier jämfört med övriga kommuner.

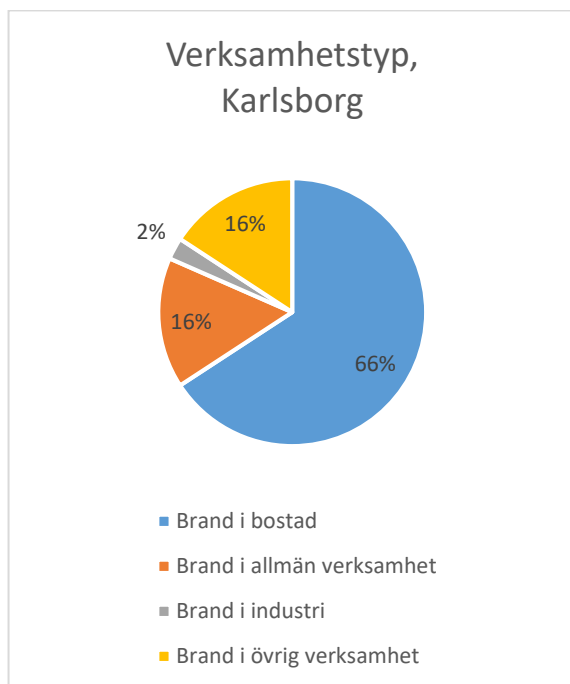

Diagram 262. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

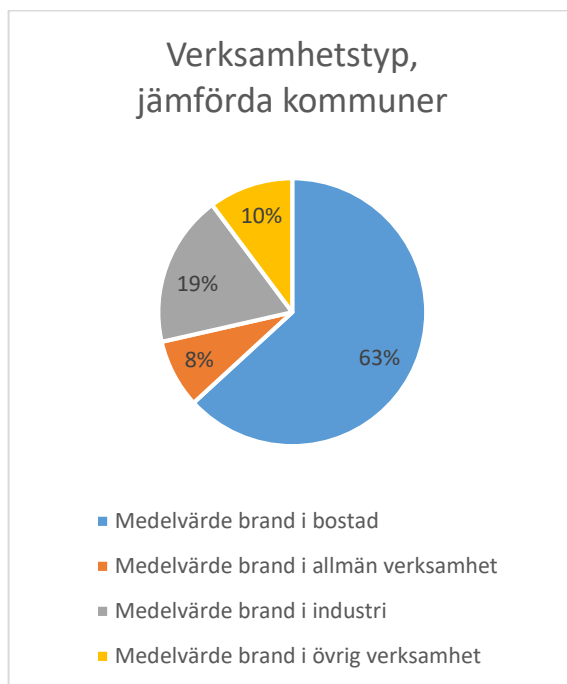

Diagram 263. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.3 **Brand i bostäder**

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.5.7.3.1 Bostadstyp

I Karlsborgs kommun inträffar mer än hälften av bostadsbränderna (56 %) i villor, vilket är 8 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Ytterligare 16 % av bränderna inträffar i rad-, par- eller kedjehus, vilket skiljer sig markant från de jämförda kommunerna där enbart 2 % av bränderna inträffar i denna typ av byggnation. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus vanligare, med 22 % jämfört med 12 % i Karlsborgs kommun.

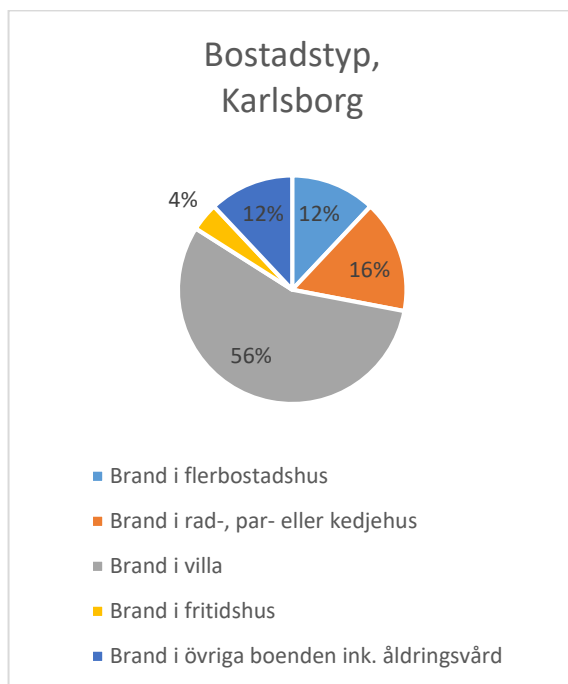

Diagram 264. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

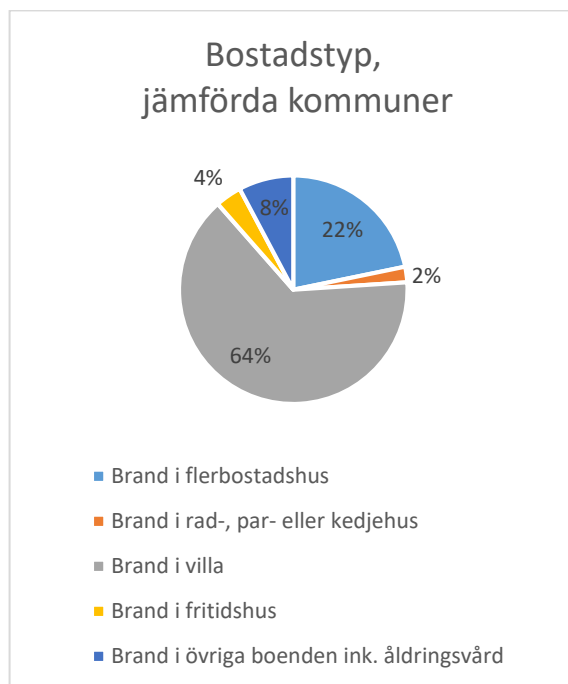

Diagram 265. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder har branden slocknat vid ankomst i 36 % av fallen jämfört med 41 % hos de jämförda kommunerna. Andelen bränder i startobjektet är betydligt högre i Karlsborg, med 28 % jämfört med 17 %. Bränder som spridits till flera utrymmen inom brandcellen är 14 procentenheter lägre och inga bränder har spridits till flera brandceller.

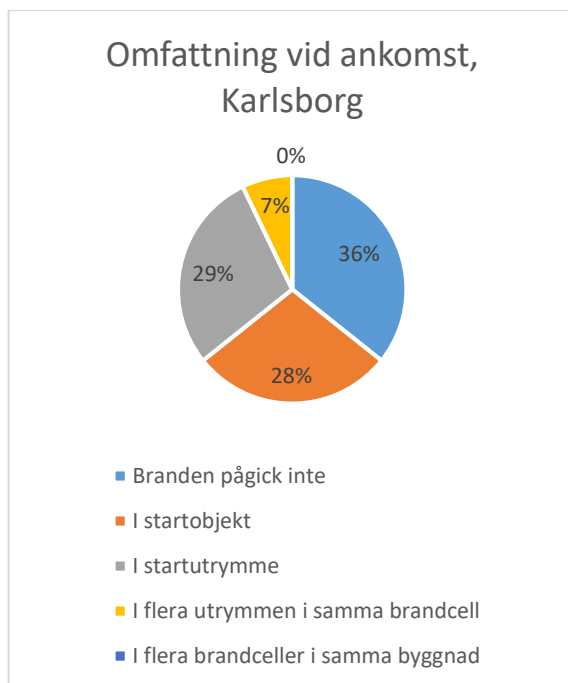

Diagram 266. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

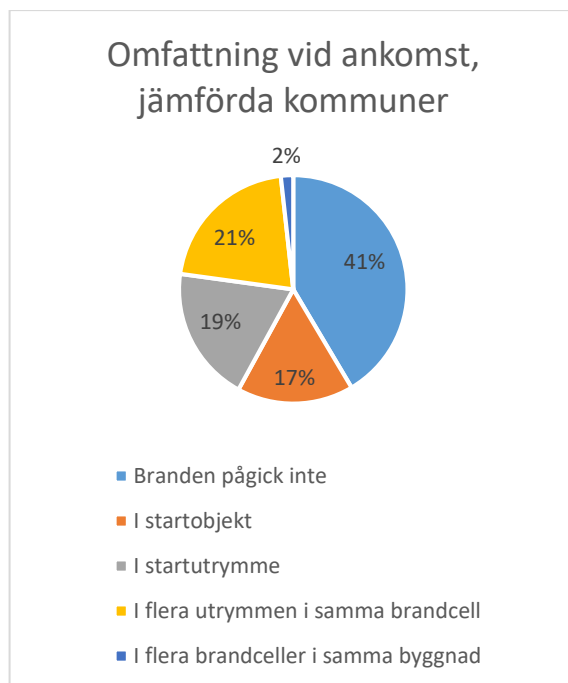

Diagram 267. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.3.3 Slutlig omfattning

I Karlsborgs kommun är den slutliga omfattningen av branden begränsad till startobjektet i 50 % av fallen, jämfört med 29 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som släcks i startutrymmet är 43 % jämfört med 32 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som sprider sig till annan

brandcell är 20 procentenheter lägre än för de jämförda kommunerna och inga bränder har spridits till annan byggnad.

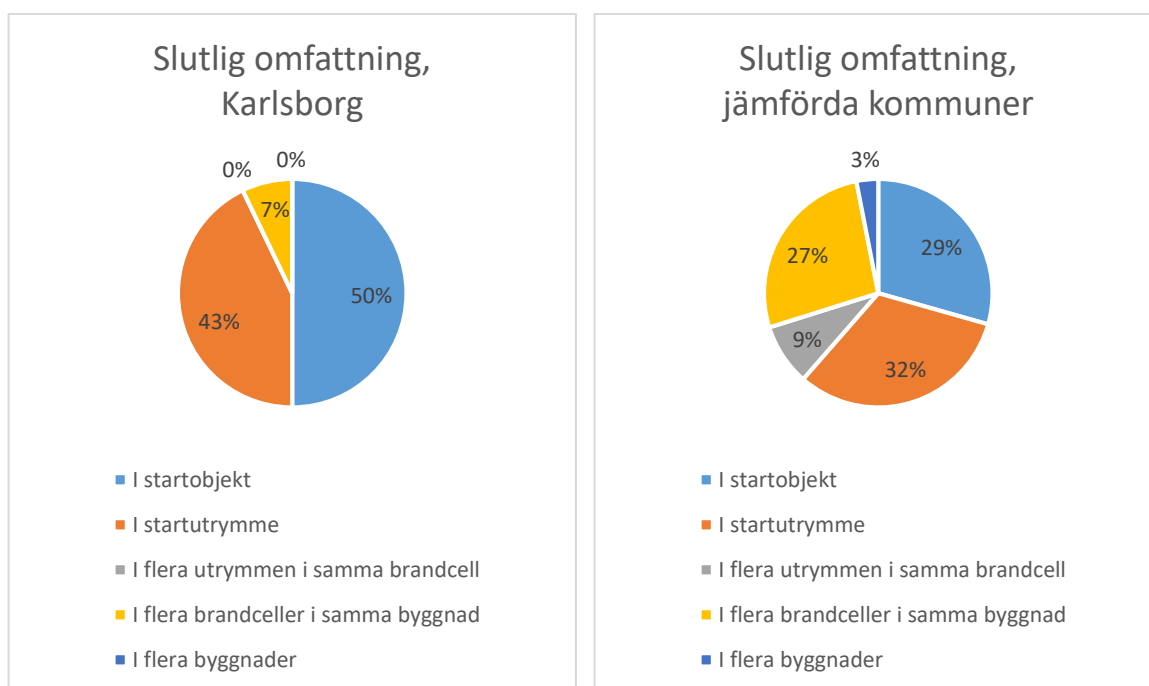

Diagram 268. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Karlsborgs kommun, 2012-2017. [16]

Diagram 269. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Karlsborgs kommun är relativt jämt fördelade över året, med undantag för juli och december som har flest bränder. Det är dock enbart juli som överstiger medelvärdet för de jämförda kommunerna, övriga delar av året är antalet bränder lägre än medelvärdet.

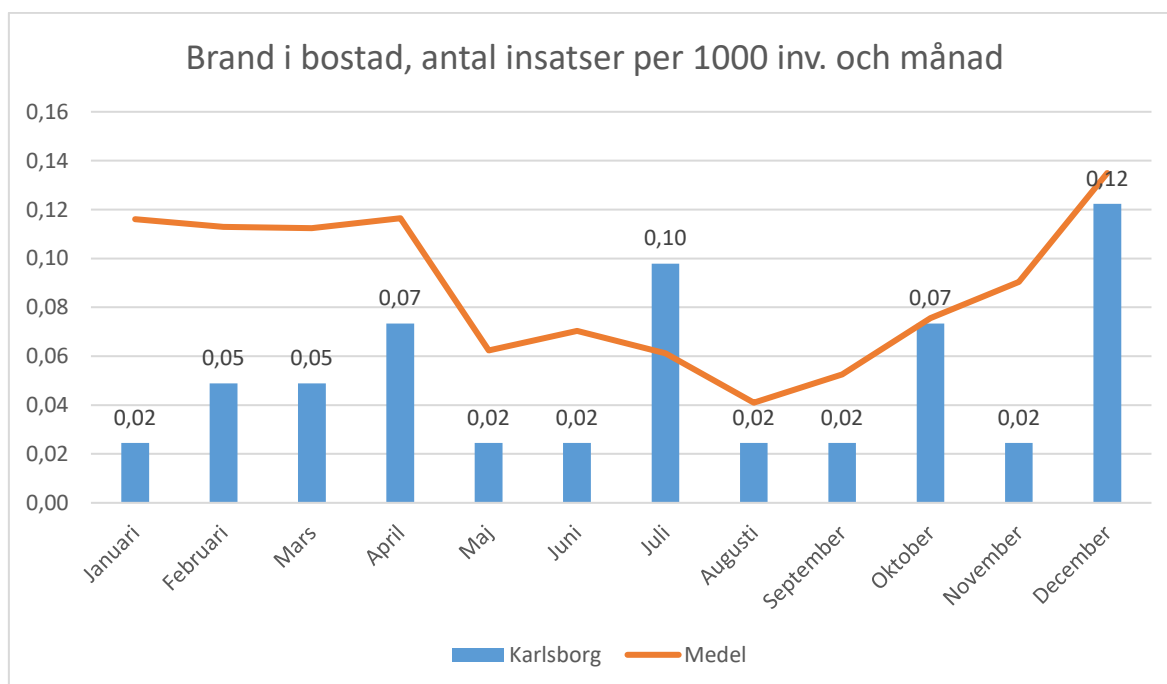

Diagram 270. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Karlsborgs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Karlsborgs kommun inträffar oftast på tisdagar och lördagar, men inga värden överstiger medelvärdet för de jämförda kommunerna. Väldigt få bränder inträffar på måndagar.

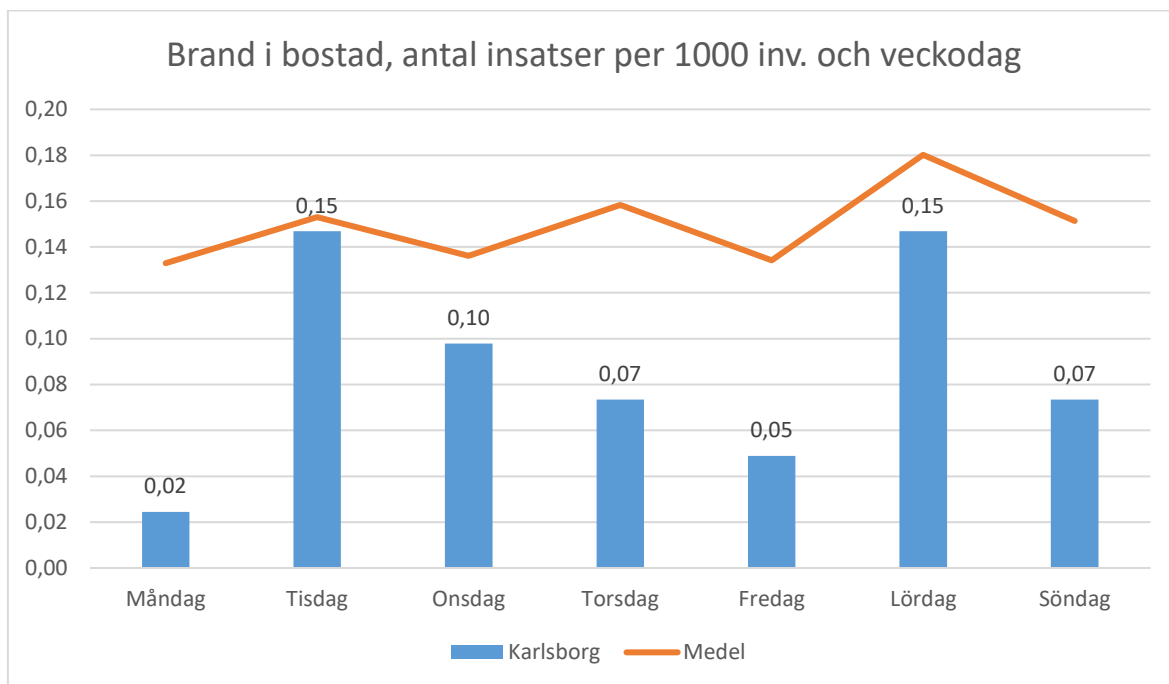

Diagram 271. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Karlsborgs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Karlsborgs kommun inträffar främst under eftermiddags- och kvällstid mellan 16-24. Fördelningen överensstämmer i stort med de jämförda kommunerna, men intervallet 20-24 minskar inte jämfört med 16-20, vilket medelvärdet gör.

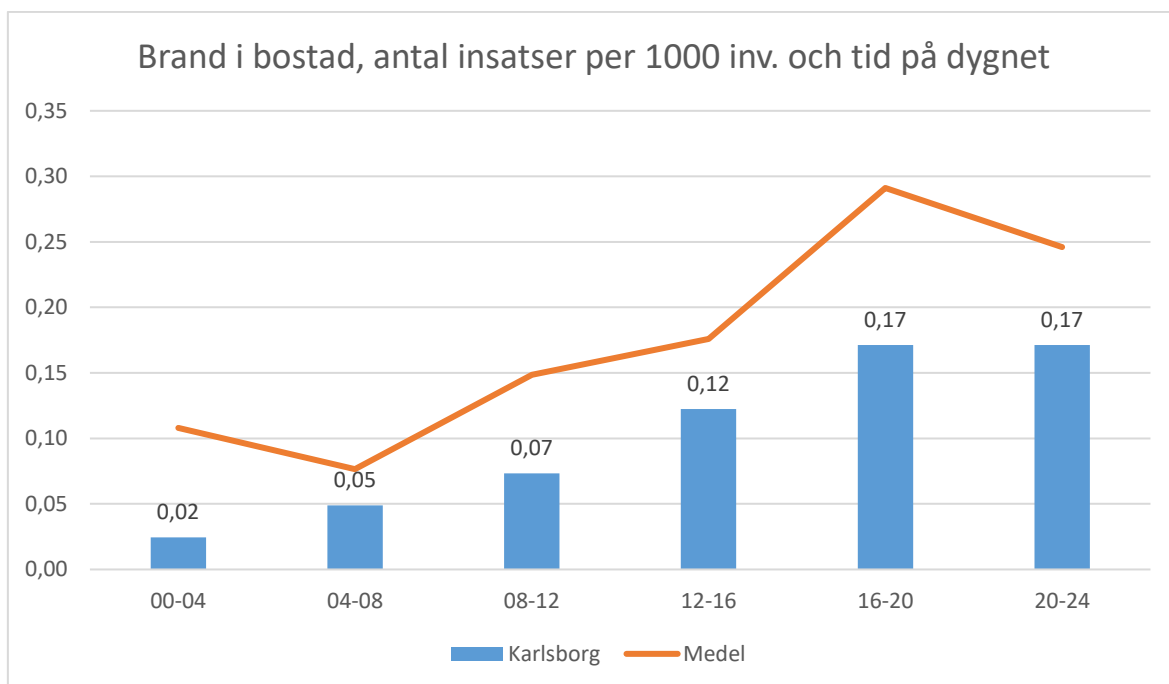

Diagram 272. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Karlsborgs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.5.7.4 Dödsbränder

I Karlsborgs kommun omkommer i genomsnitt 0,25 personer per år, detsamma gäller för fyra andra jämförda kommuner, medan fem kommuner inte haft något dödsfall under perioden. I snitt omkommer 0,012 personer per år och 1000 invånare i Karlsborgs kommun, detta ligger i nivå med medelvärdet för jämförda kommuner. Högsby har ett högt värde i båda fallen, vilket påverkar medelvärdet.

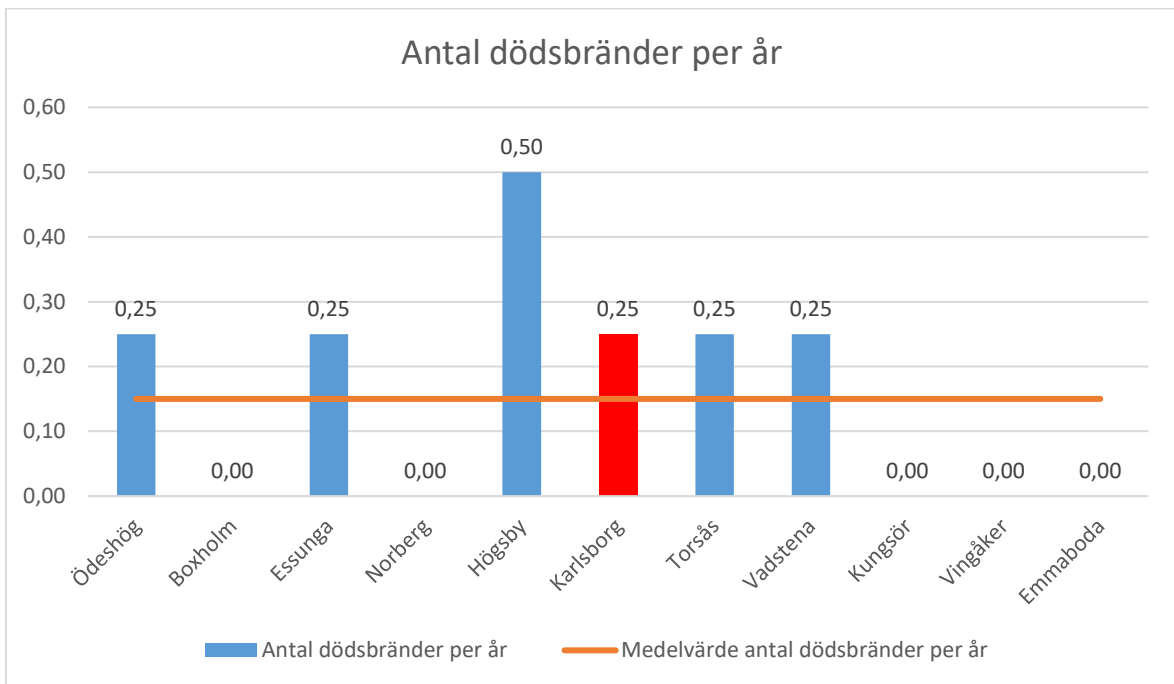

Diagram 273. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

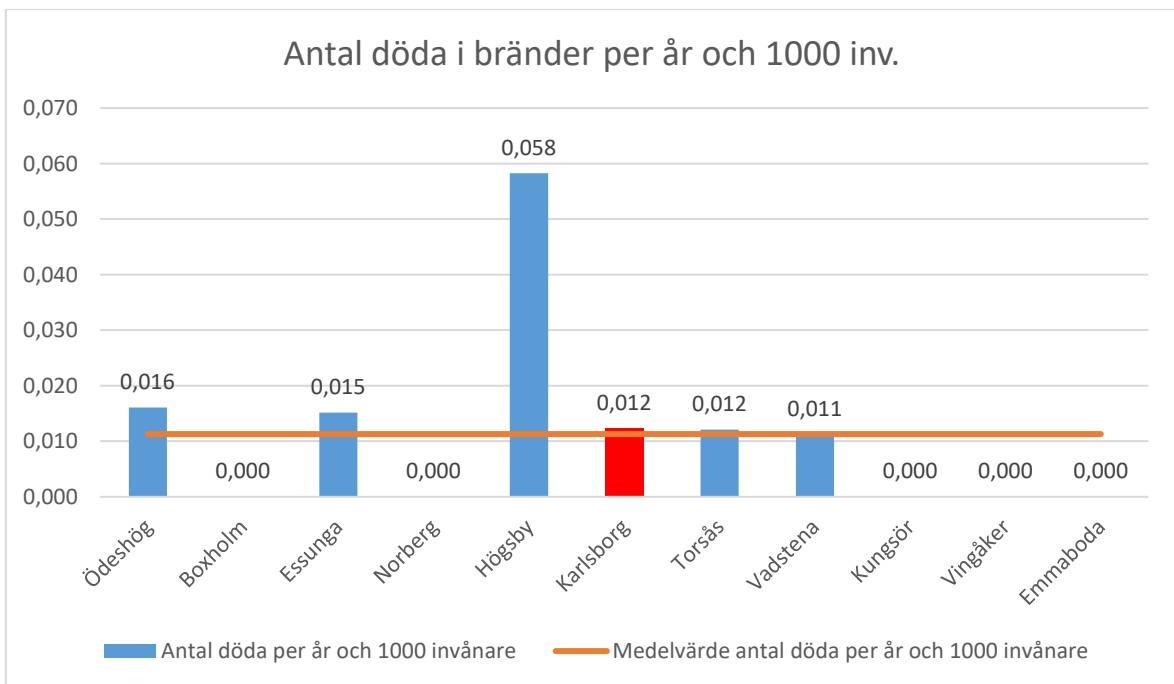

Diagram 274. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Karlsborgs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6 Töreboda

I detta kapitel presenteras statistik för Töreboda kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.6.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.6.1.1 Befolkningsutveckling

Töreboda kommun har ett invånarantal som överstiger medelvärde bland jämförda kommuner med ca 60 invånare. Befolkningsutvecklingen har totalt sett ökat i likvärdig takt, men något mer fluktuationer, jämfört med övriga kommuner. Den största avvikelser är mellan 2015-2017 då Töreboda ökade för att sedan minska något igen. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen i Töreboda kommun med 405 personer vilket motsvarar en årlig ökning med 81 invånare.

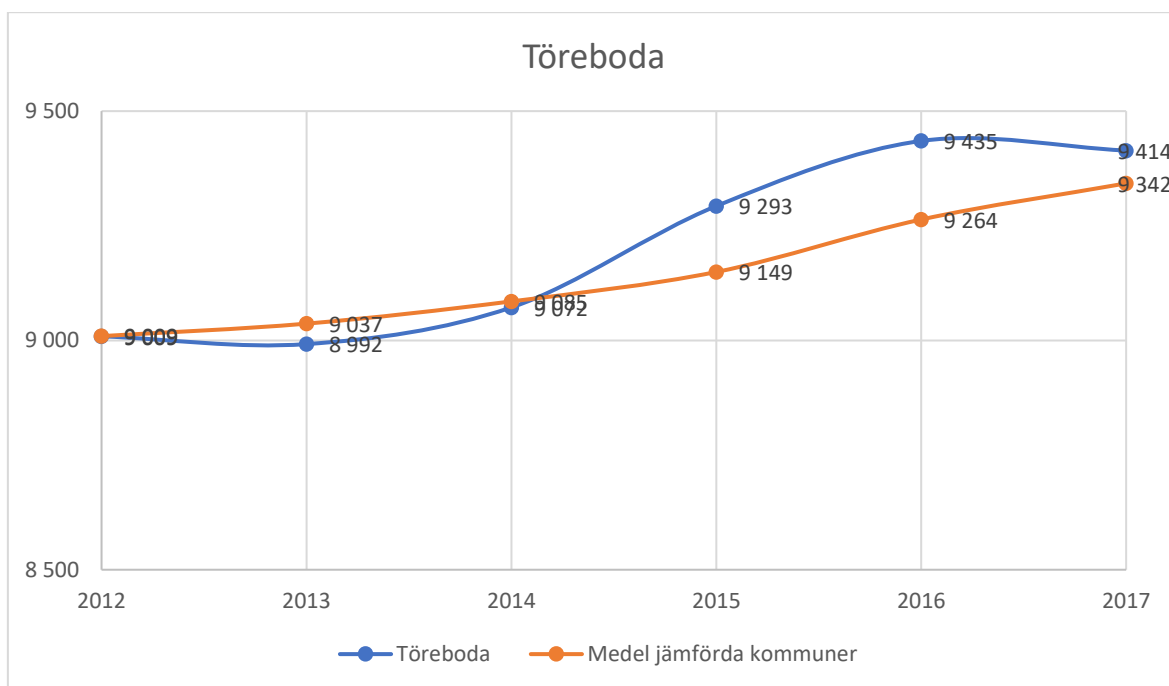

Diagram 275. Befolkningsutveckling i Töreboda kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.6.1.2 Landareal

Töreboda kommun har en något större yta än medel för jämförda kommuner. Medelytan för de jämförda kommunerna är 12 kvadratkilometer mindre än för Töreboda kommun.

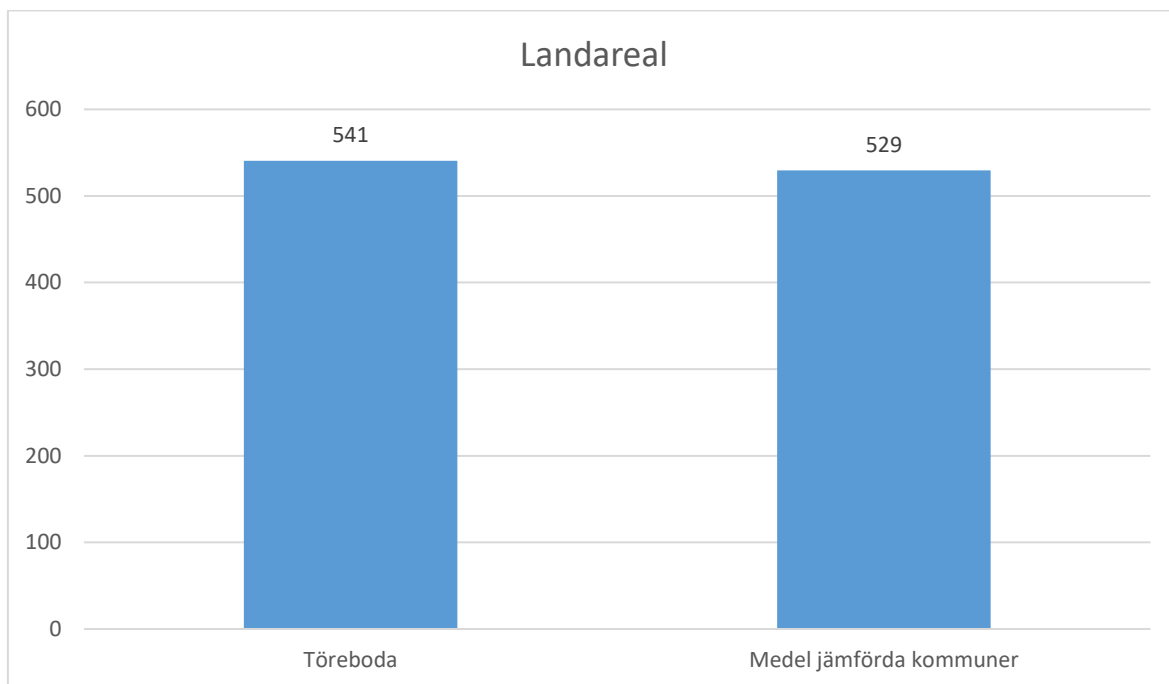

Diagram 276. Landareal för Töreboda kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.6.1.3 *Invånare per kvadratkilometer*

Töreboda kommun har 17 invånare per kvadratkilometer, vilket understiger medelvärdet för de jämförda kommunerna, som är 23. Variationen är relativt stor, från 7 till 43, bland de jämförda kommunerna.

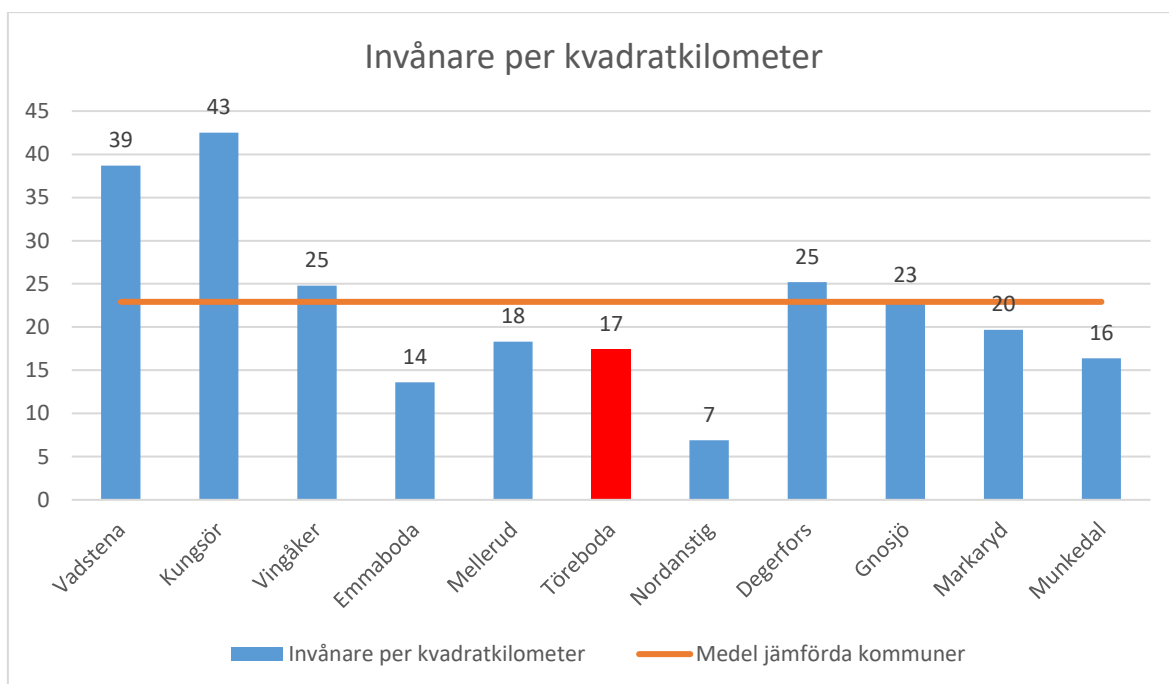

Diagram 277. Antal invånare per kvadratkilometer för Töreboda kommun och jämförda kommuner samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.6.1.4 *Bostadsfördelning*

I Töreboda kommun utgörs två tredjedelar av samtliga bostadshus av småhus och en tredjedel av flerbostadshus. Detta överensstämmer med medelvärdet för de jämförda kommunerna. Bland de övriga kommunerna är fördelningen i princip identisk, med undantag för Vadstena.

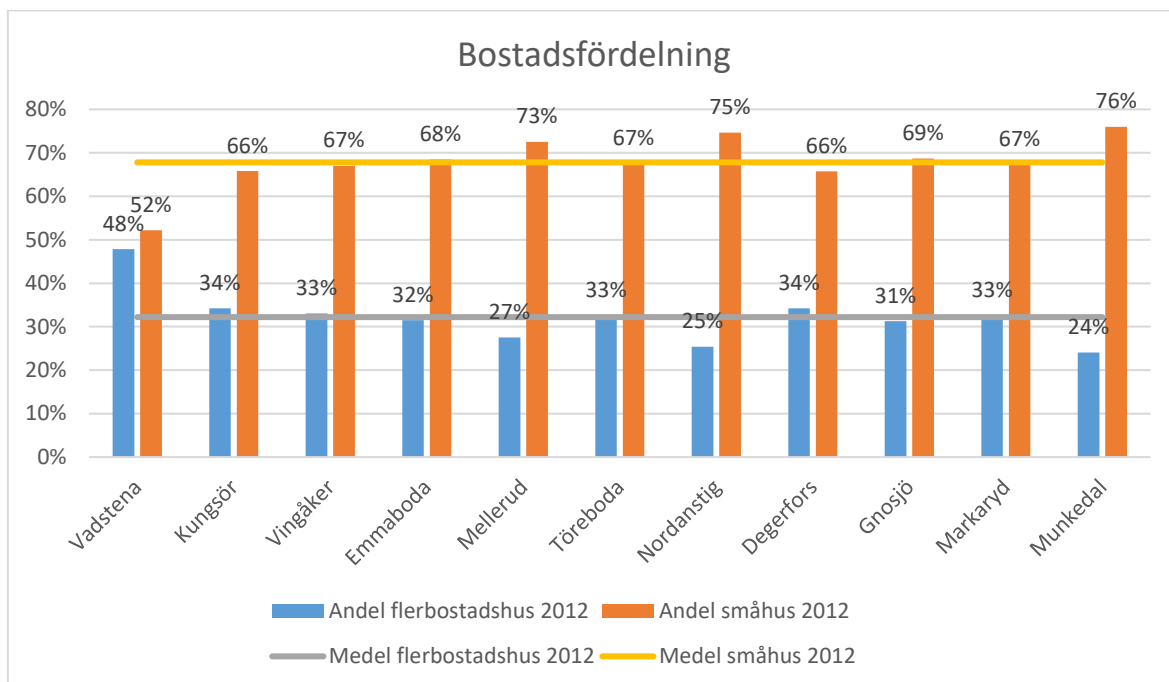

Diagram 278. Bostadsfördelningen inom Töreboda kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.6.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Töreboda kommun och de jämförda kommunerna.

5.6.2.1 Brand i byggnad

I Töreboda kommun inträffar i snitt 12,7 bränder i byggnad per år, vilket understiger medelvärdet 14,8 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,4 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet för jämförda kommuner på 1,6.

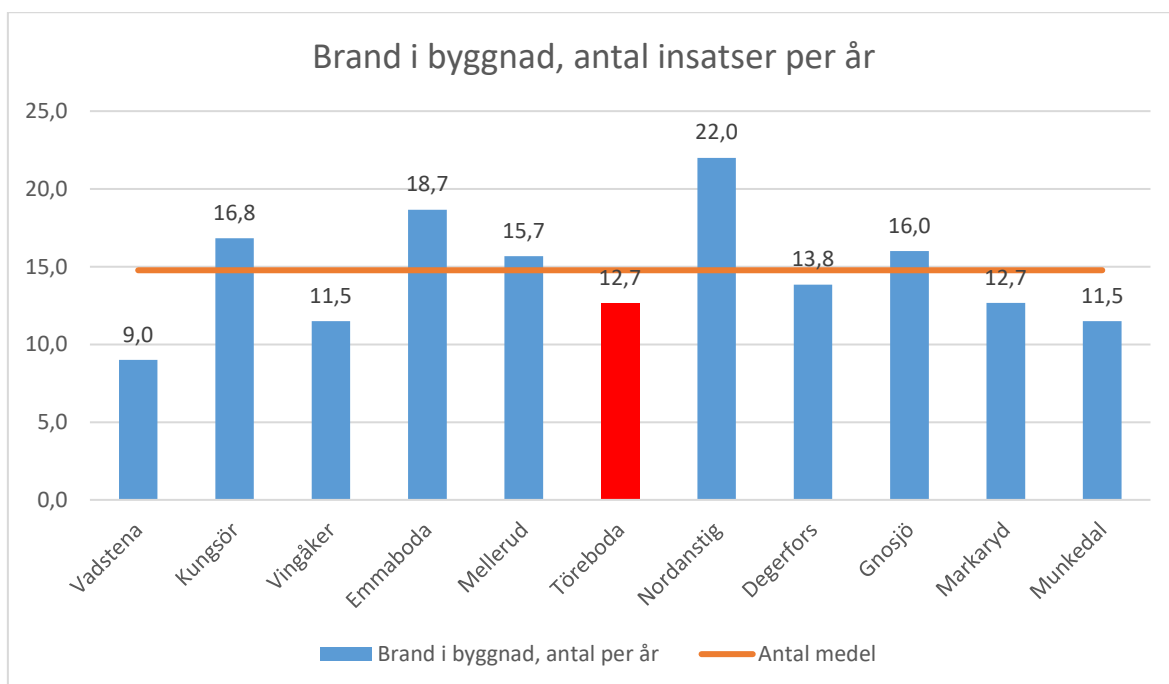

Diagram 279. Brand i byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

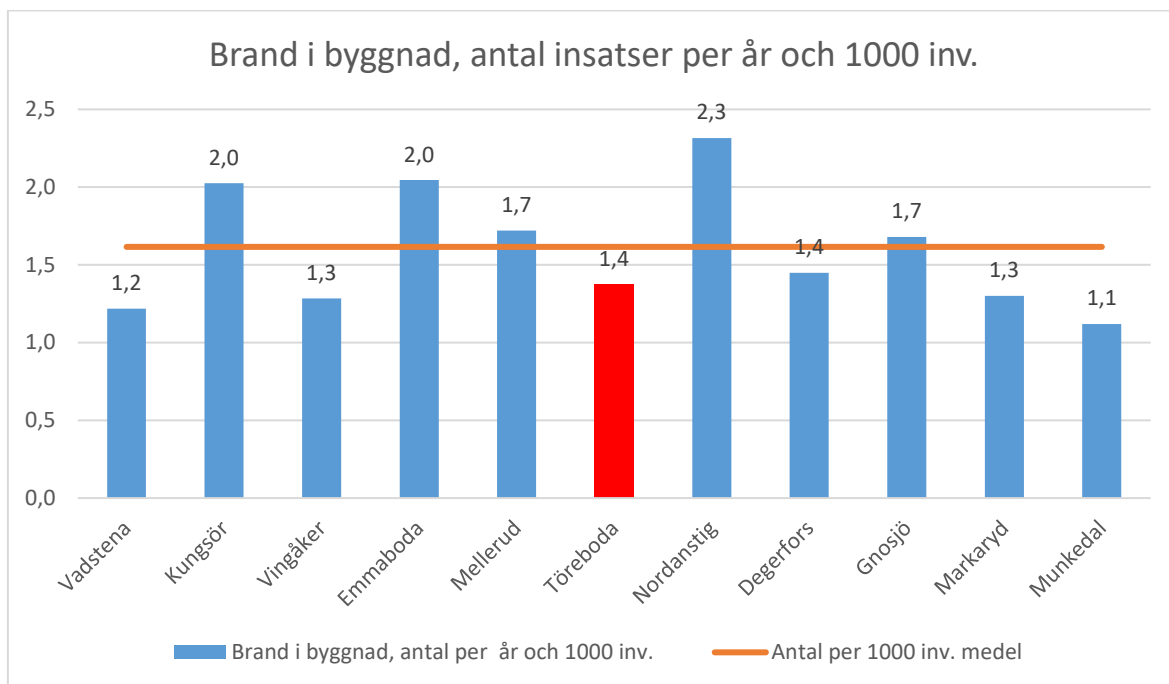

Diagram 280. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6.2.2 Brand i annat än byggnad

I Töreboda kommun inträffar i snitt 16,5 bränder i annat än byggnader varje år, vilket överstiger 15,6 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,8 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Även detta värde överstiger precis medelvärdet 1,7 för de jämförda kommunerna.

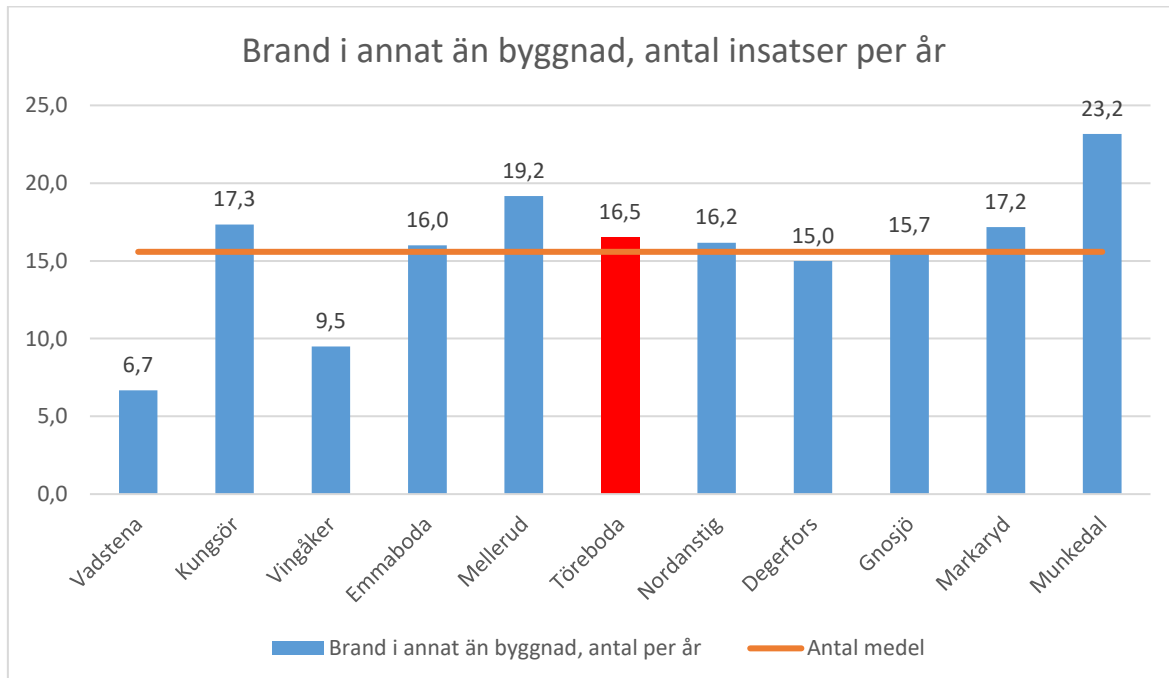

Diagram 281. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

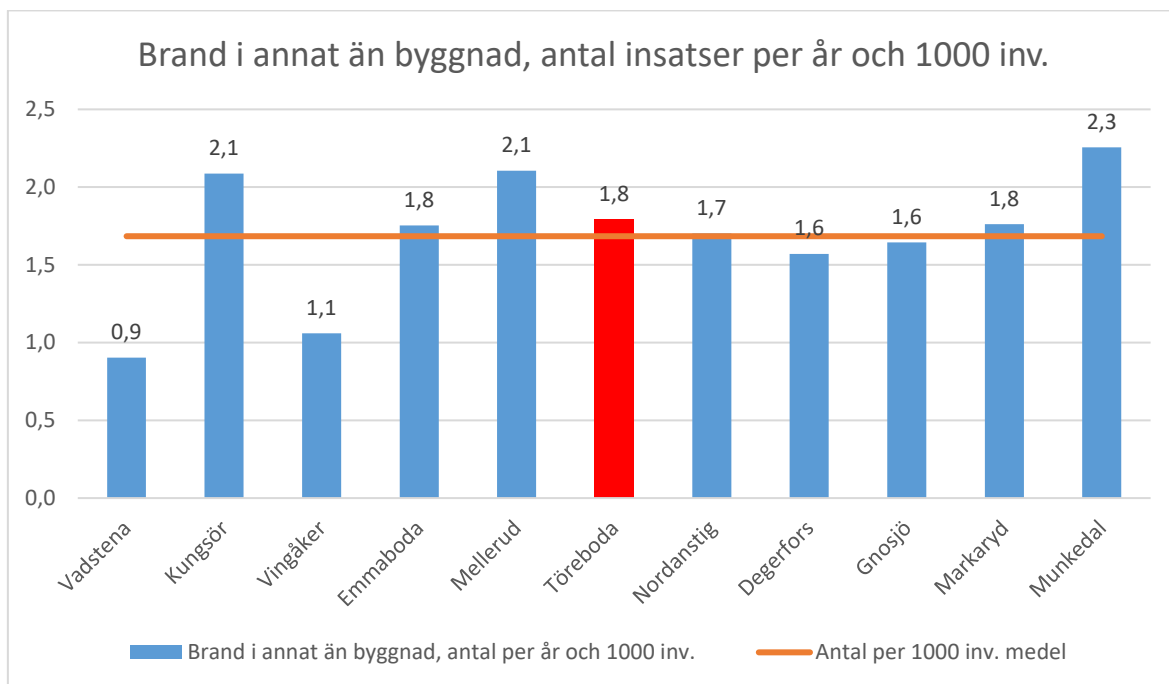

Diagram 282. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6.2.3 Trafikolycka

I Töreboda kommun inträffar i snitt 16,2 trafikolyckor per år, vilket understiger 27,3 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,8 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 2,9 för de jämförbara kommunerna. Töreboda är kommunen med tredje lägsta siffror rörande trafikolycka, se nedanstående diagram.

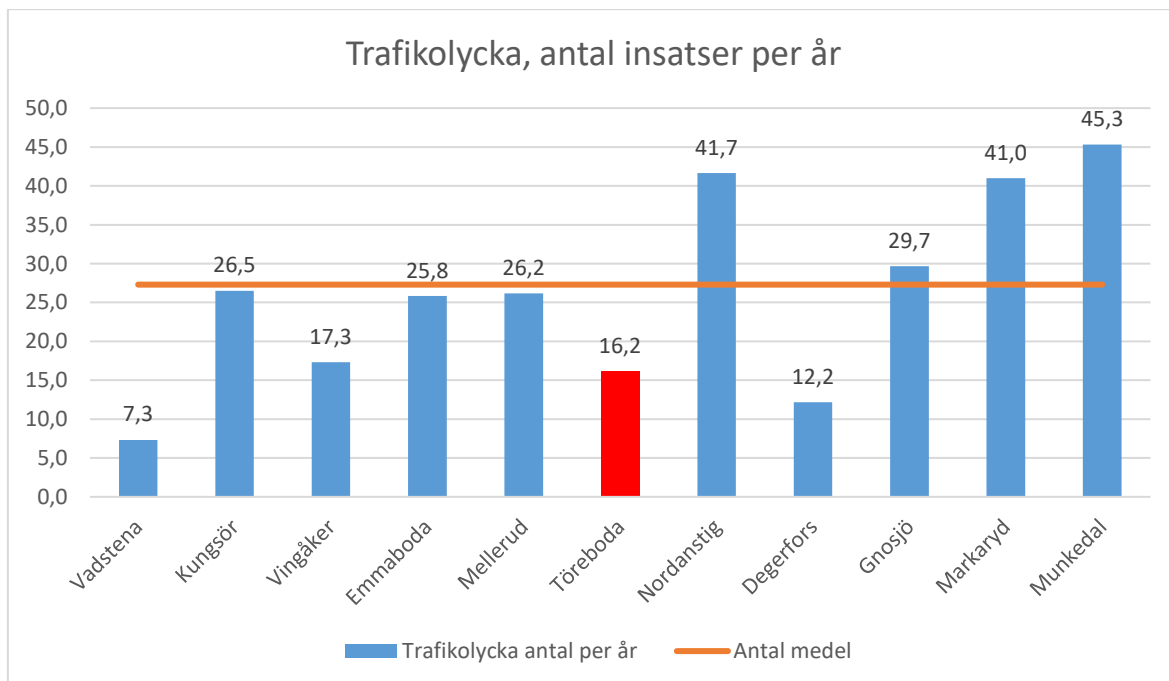

Diagram 283. Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

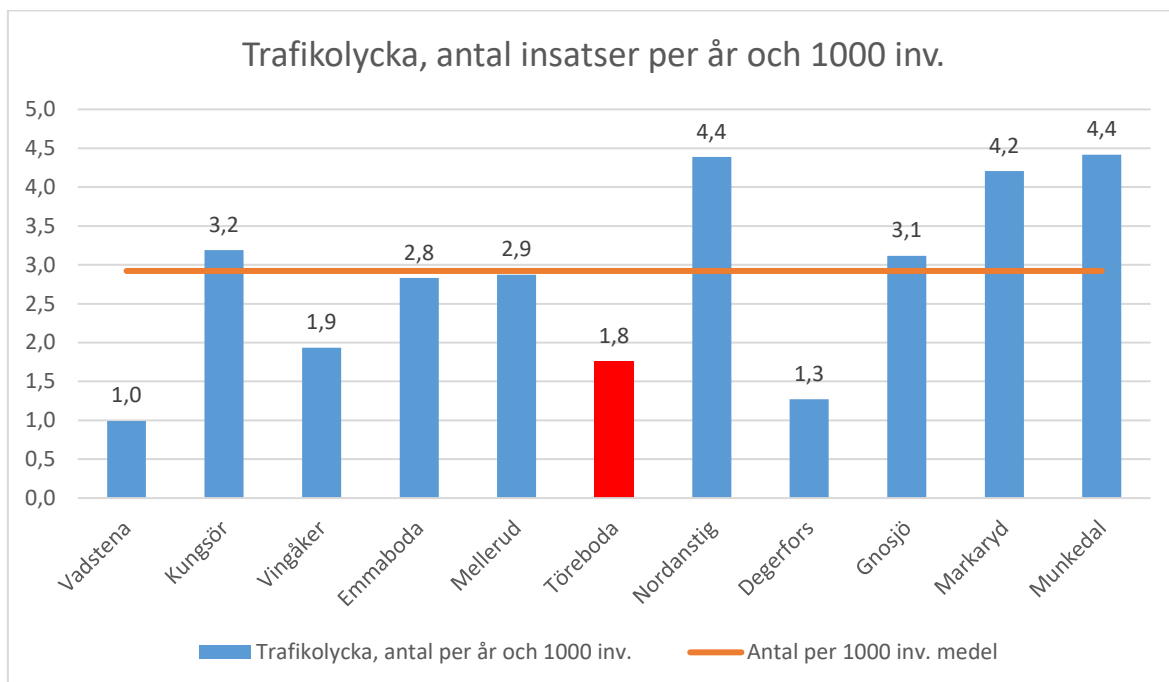

Diagram 284. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6.2.4 Akut sjukvårdslarm

I Töreboda kommun inkommer i snitt 12,2 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket understiger medelvärdet 14,4 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 1,3 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Detta värde understiger medelvärdet 1,6 för de jämförda kommunerna. Spridningen mellan kommunerna är stor, mellan noll i Mellerud och 29,2 i Nordanstig.

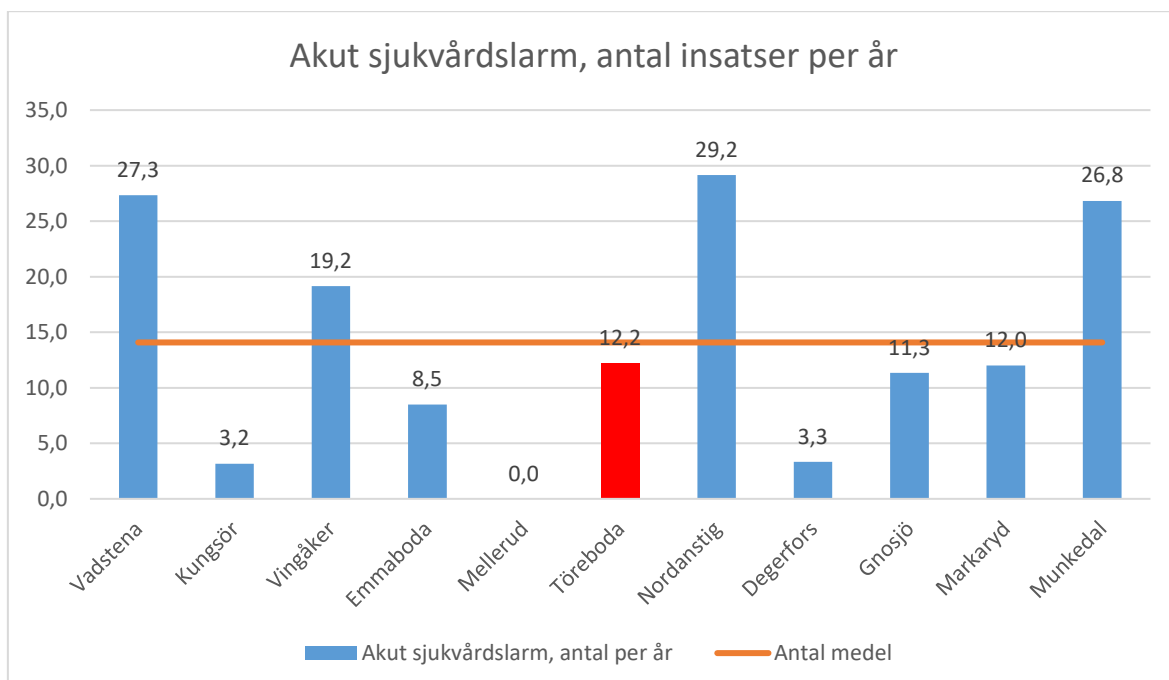

Diagram 285. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

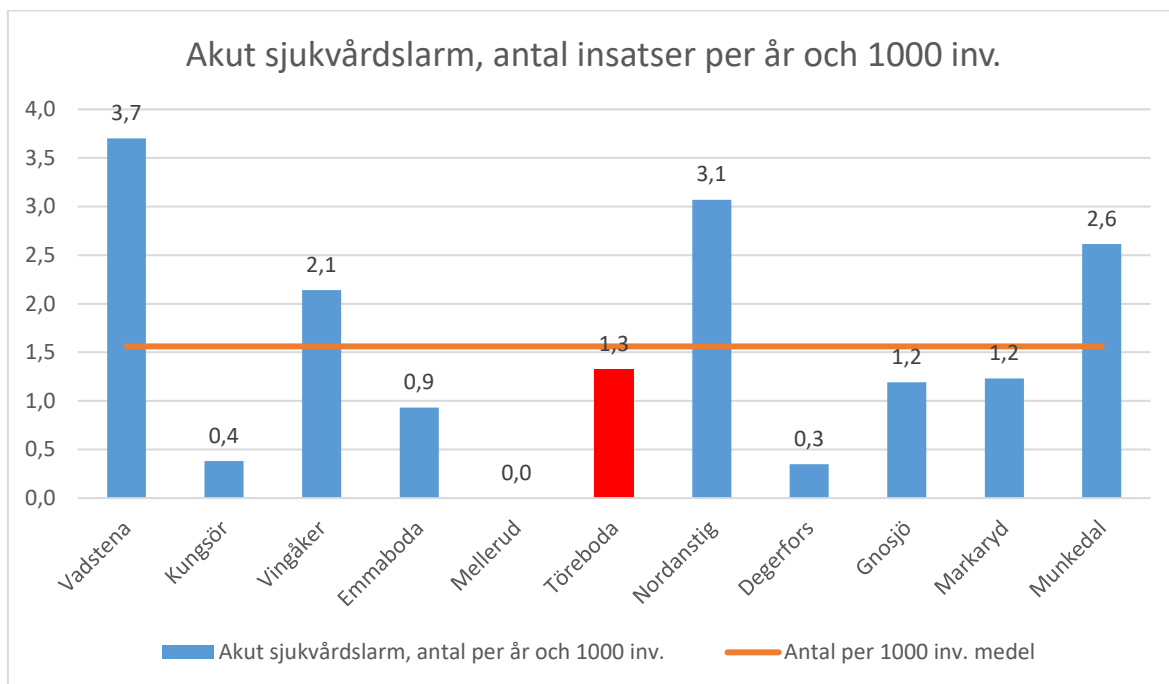

Diagram 286. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

I Töreboda kommun inkommer i snitt 41,3 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket precis understiger medelvärdet 42,9 för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 4,5 automatlarm utan brandtillbud per 1000 invånare och år. Även detta understiger precis medelvärdet 4,7 för de jämförda kommunerna. I kommungruppen är det främst Munkedal som sticker ut med mer än dubbelt så många larm som medelvärdet.

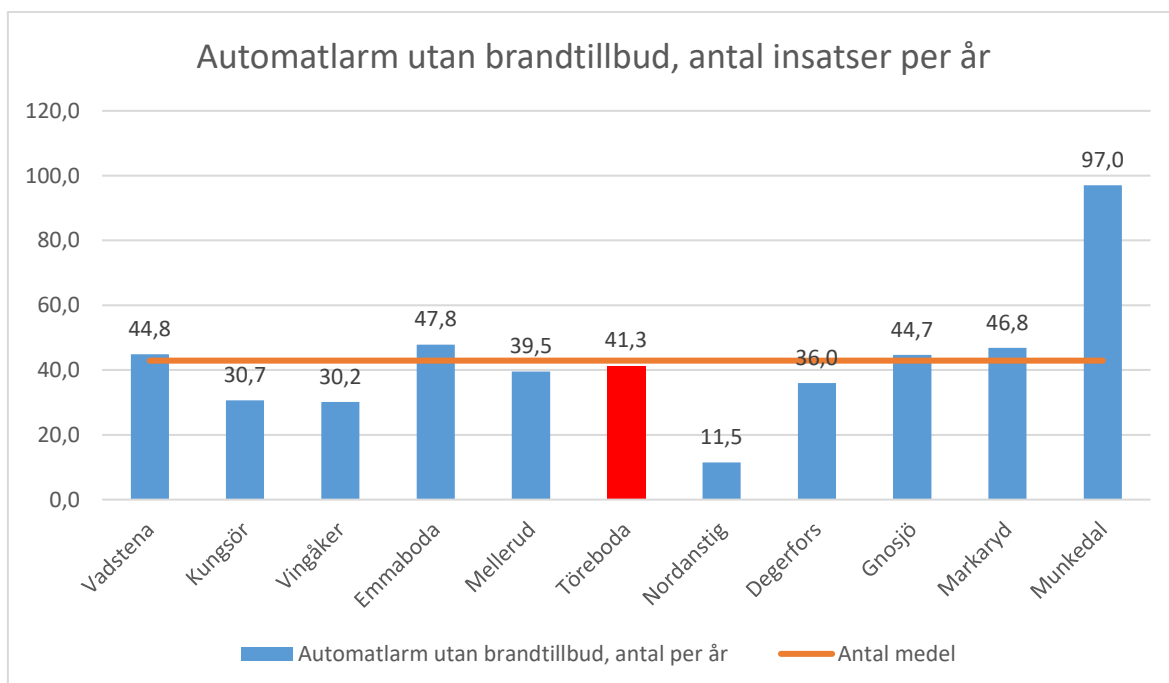

Diagram 287. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

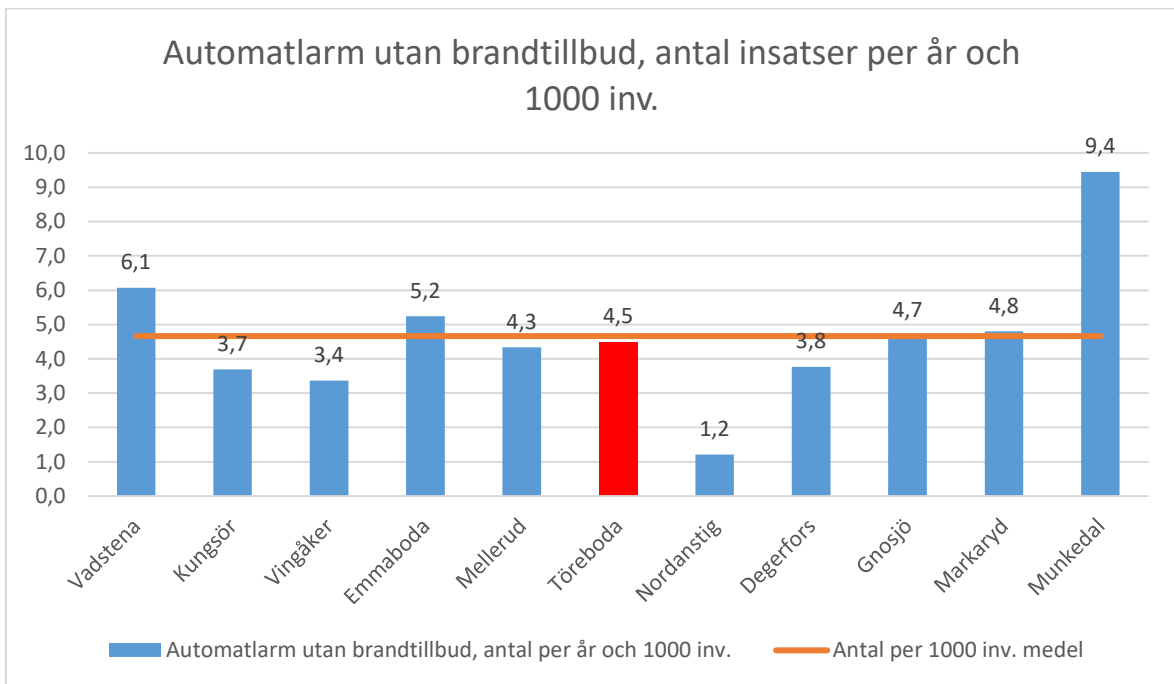

Diagram 288. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.6.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Töreboda kommun är 14 minuter. Detta överstiger mediantiden för jämförda kommuner med 1 minut och 38 sekunder. Larmbehandlingstiden är 1,5 minuter vilket understiger medeltiden med 25 sekunder för de jämförda kommunerna.

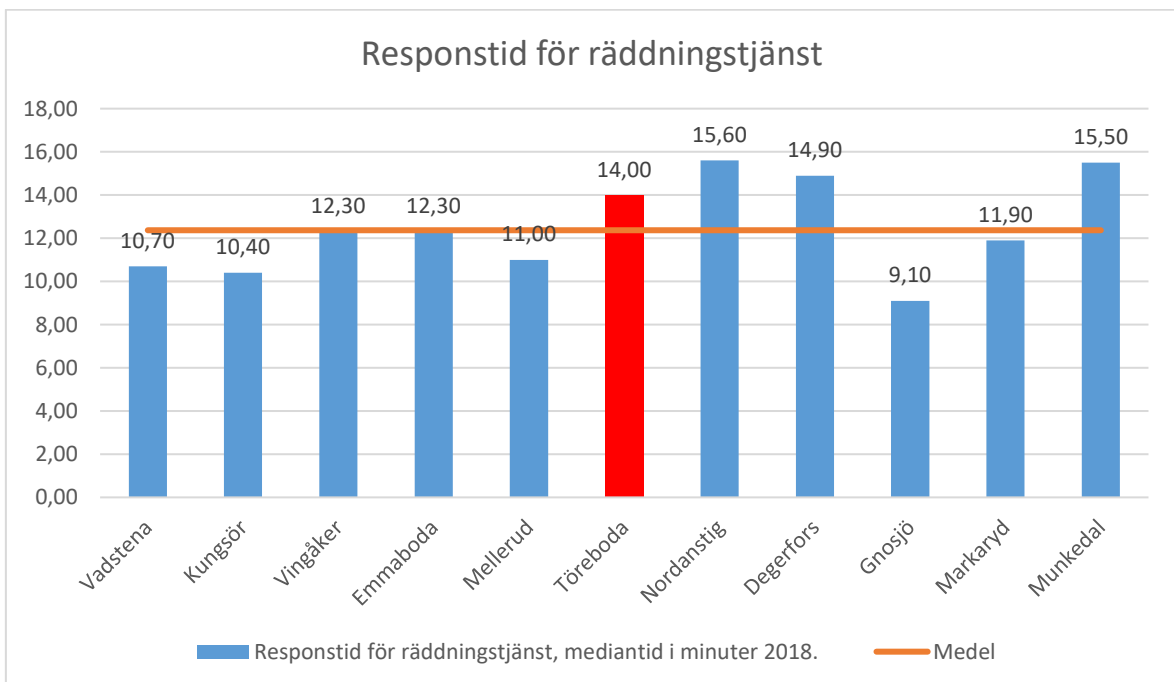

Diagram 289. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [9]

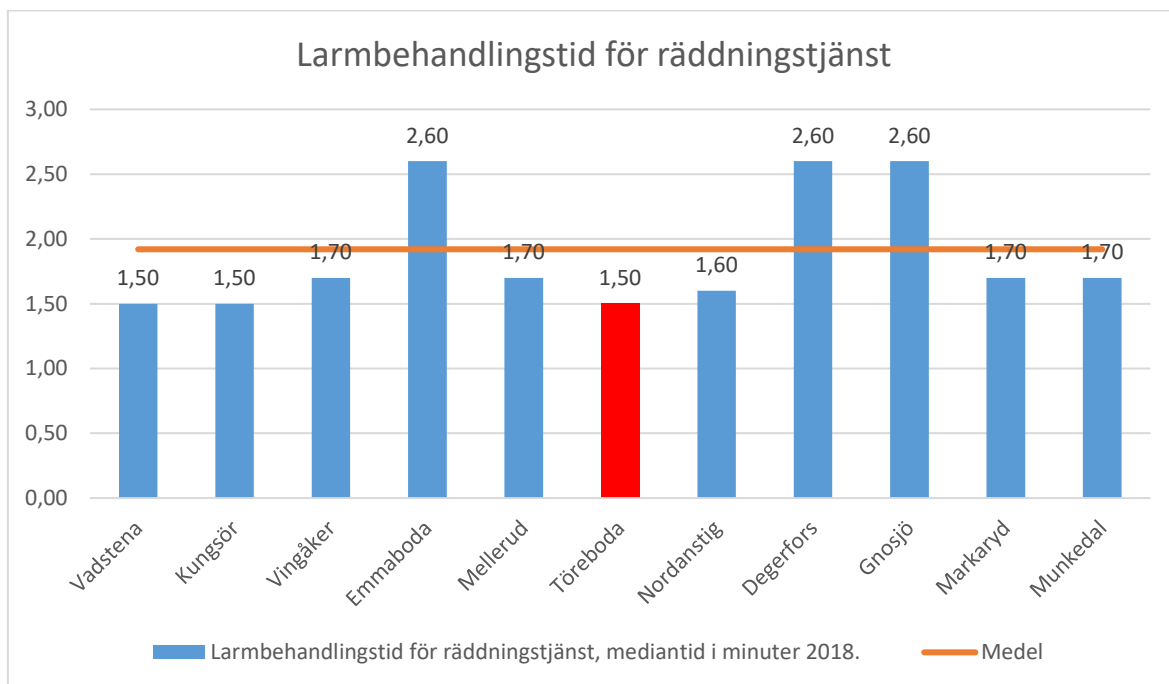

Diagram 290. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [9]

5.6.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Töreboda kommun uppgick 2017 samhällets kostnader för olyckor till 7 700 kr per kommuninvånare. Detta understiger medelvärdet 8 630 kr, för de jämförda kommunerna, med 930 kr per invånare.

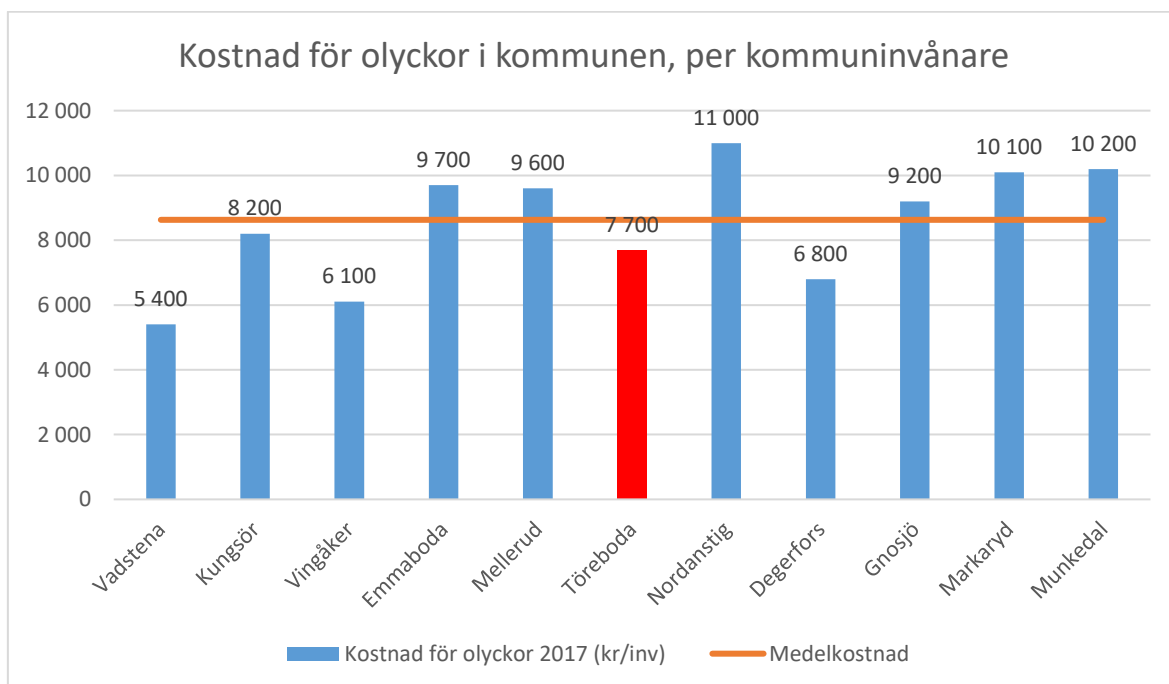

Diagram 291. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [9]

5.6.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Töreboda kommun har en kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare på 682 kr, vilket understiger medelvärdet 943 kr för de jämförda kommunerna. Töreboda kommun har den lägsta kostnaden bland de jämförda kommunerna.

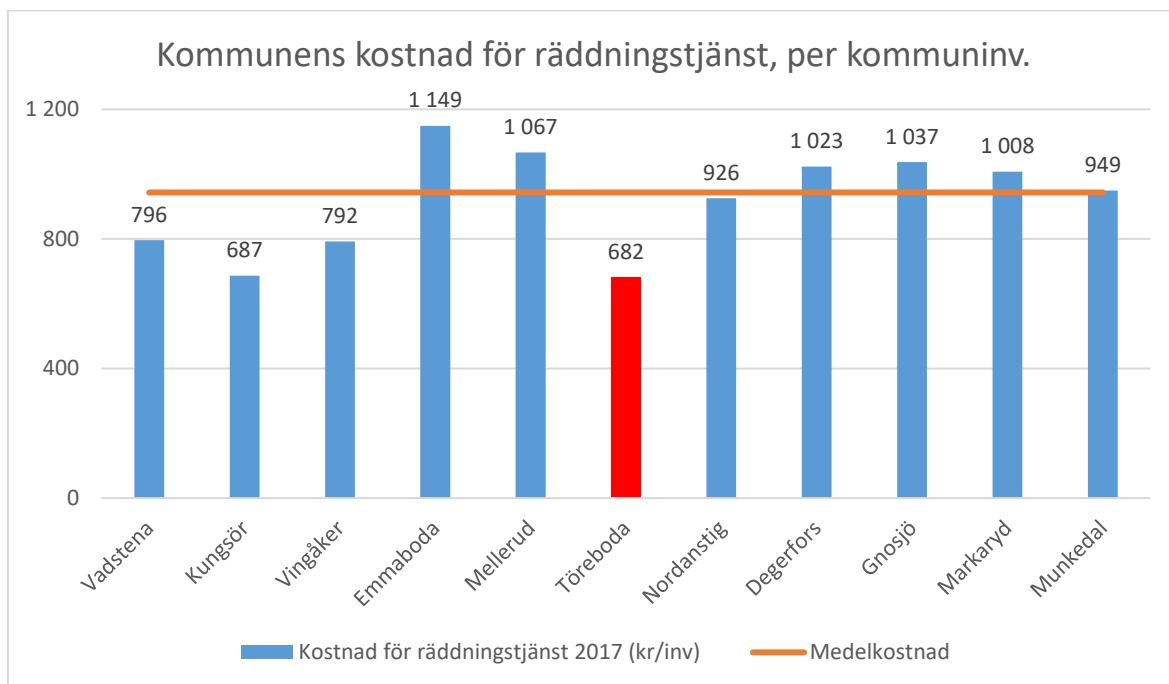

Diagram 292. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [9]

5.6.6 Dödsolyckor i trafiken

I Töreboda kommun inträffar i snitt 0,33 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta understiger medelvärdet 0,70 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,04 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år, vilket också understiger medelvärdet 0,07 för jämförda kommuner. Medelvärdet för jämförda kommuner förskjuts något uppåt av det höga resultatet för Nordanstigs kommun.

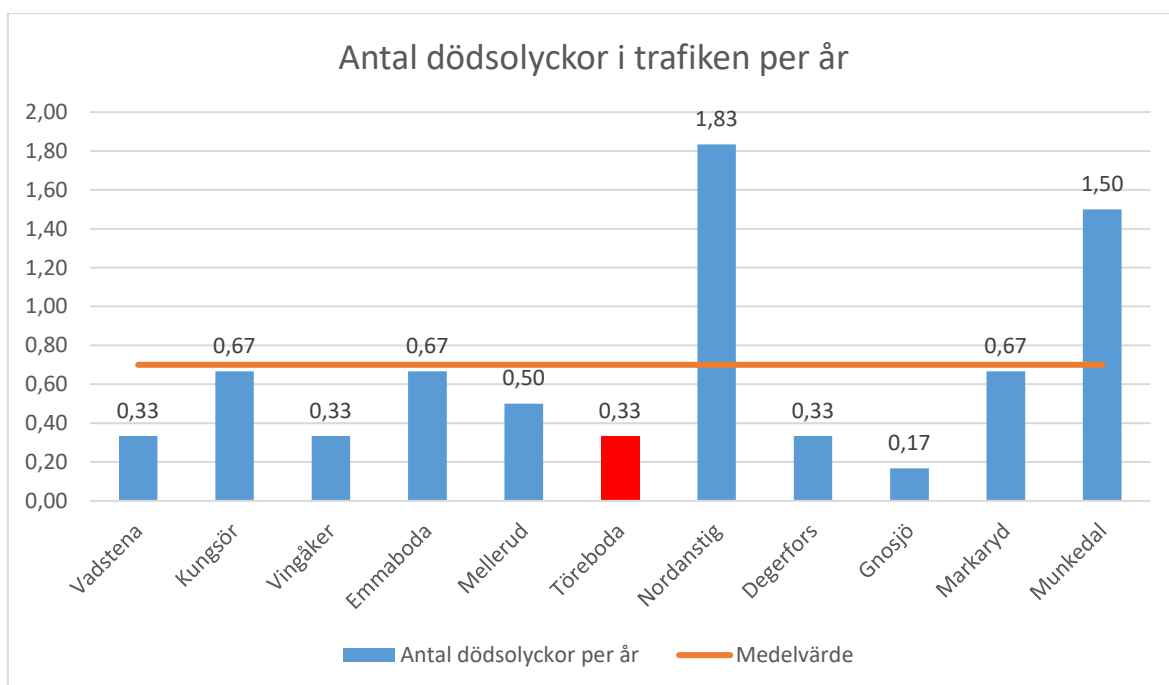

Diagram 293. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [17]

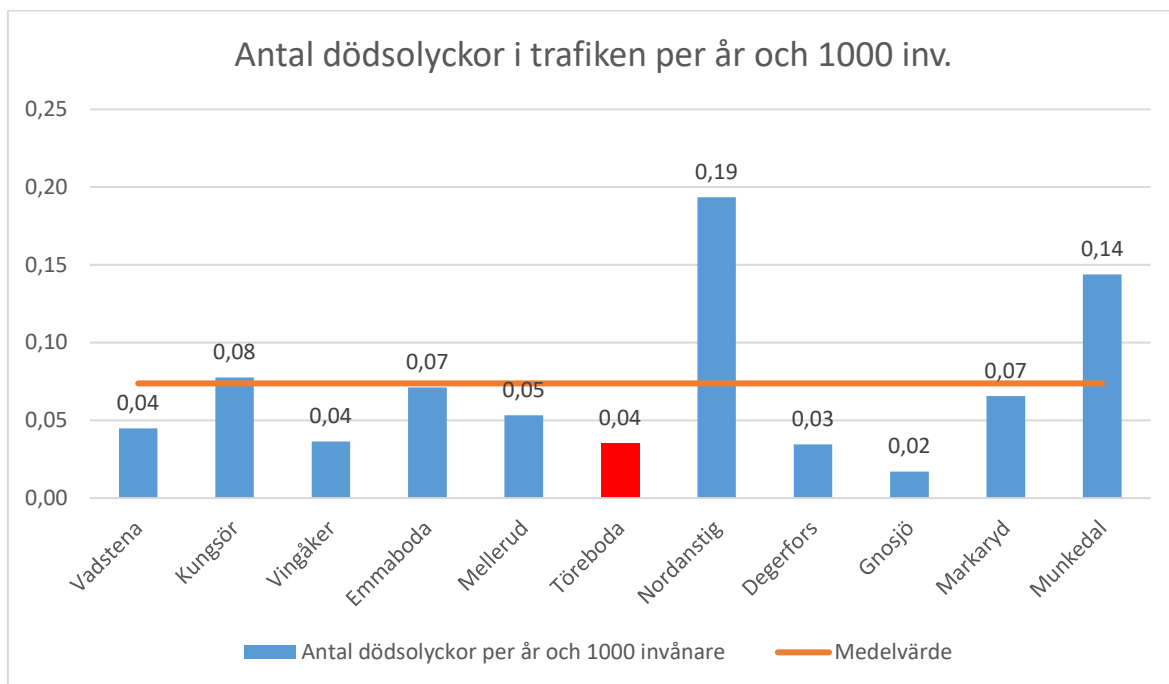

Diagram 294. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [17]

5.6.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.6.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen vid räddningstjänstens ankomst samt slutlig omfattning av bränder redovisas nedan, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifterna saknas eller klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid framkomst skiljer sig något från medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Töreboda kommun är andelen bränder som har slocknat vid ankomst, eller som är begränsade till startföremålet, 12 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar startutrymmet, eller som omfattar flera utrymmen i samma brandcell är 17 procentenheter högre än jämförbara kommuner. Inga bränder har vid ankomst spridits till annan brandcell.

Den slutliga omfattningen skiljer sig också från de jämförda kommunerna. I Töreboda kommun är andelen bränder som släcks i startföremålet 5 procentenheter färre än medelvärdet för jämförda kommuner. Andelen bränder som släcks i startutrymmet är däremot 12 procentenheter fler i Töreboda kommun. Andelen bränder som omfattar flera utrymmen i samma brandcell alternativt som spridit sig till fler brandceller är 6 procentenheter färre i Töreboda kommun.

Därmed är andelen bränder som får en stor slutlig omfattning lägre i Töreboda kommun än i de jämförda kommunerna, trots att omfattningen statistiskt sett är något större vid framkomst.

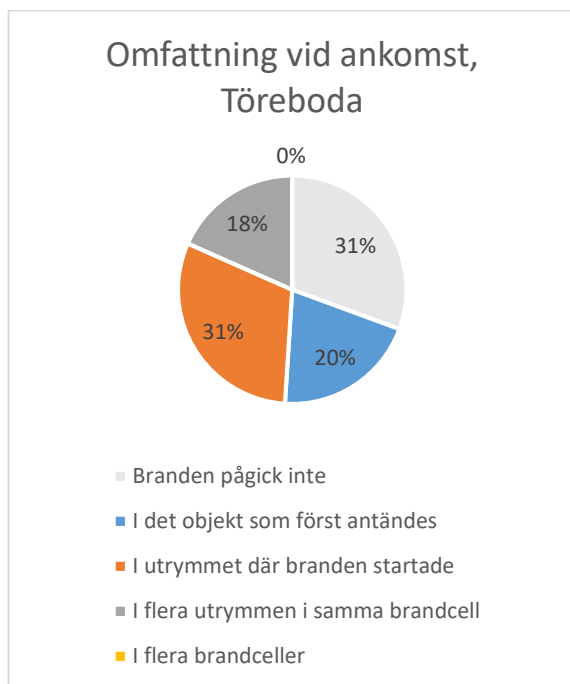

Diagram 295. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

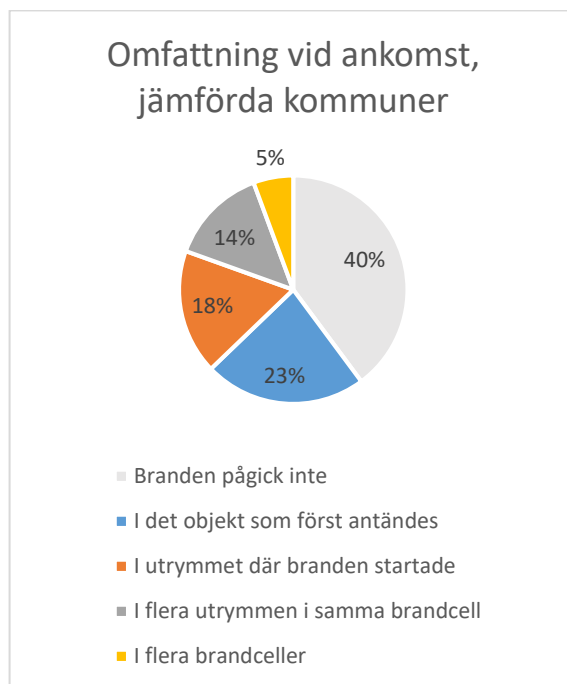

Diagram 296. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

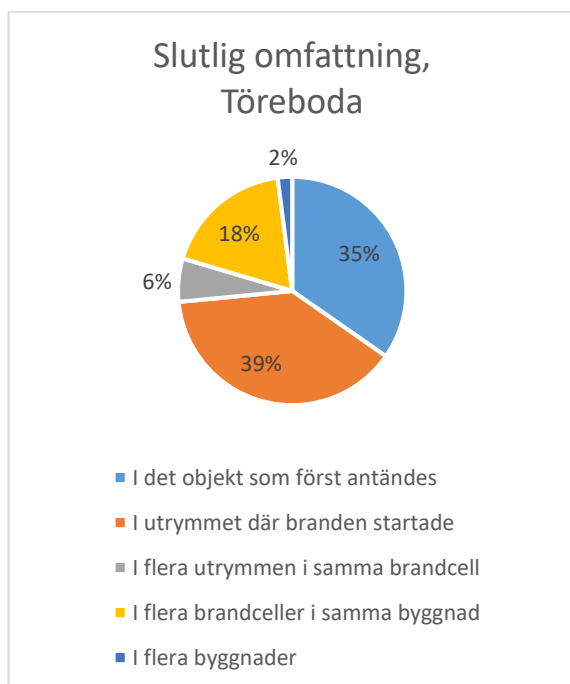

Diagram 297. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

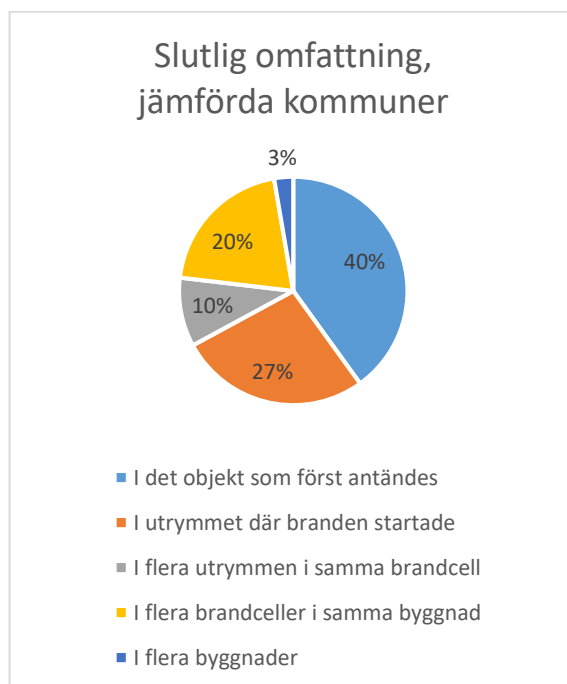

Diagram 298. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.2 Brand i olika verksamheter

I Töreboda kommun rör två tredjedelar av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är likvärdigt med jämförda kommuner. Även andelen larm i övrig verksamhet är likvärdig. Istället har Töreboda kommun 8 procentenheter färre bränder i industrier och 7 procentenheter fler bränder i övrig verksamhet.

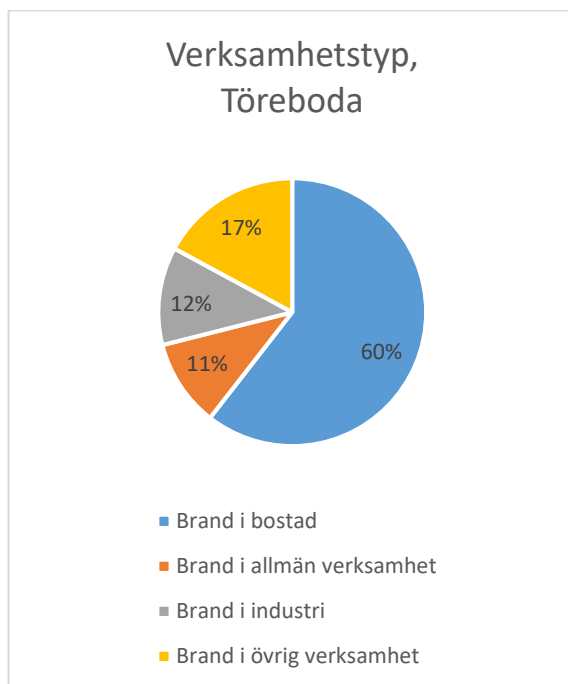

Diagram 299. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

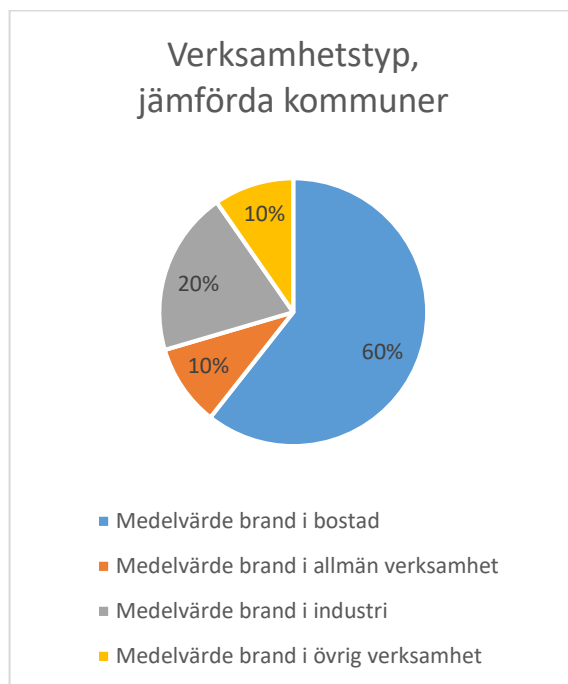

Diagram 300. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.3 **Brand i bostäder**

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.6.7.3.1 Bostadstyp

I Töreboda kommun inträffar de flesta bostadsbränder (81 %) i villor, vilket är 21 procentenheter fler än de jämförda kommunerna. 11 % inträffar i rad- par- eller kedjehus, vilket är 9 procentenheter fler än i de jämförda kommunerna. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus betydligt vanligare, med 25 % jämfört med 4 % i Töreboda kommun.

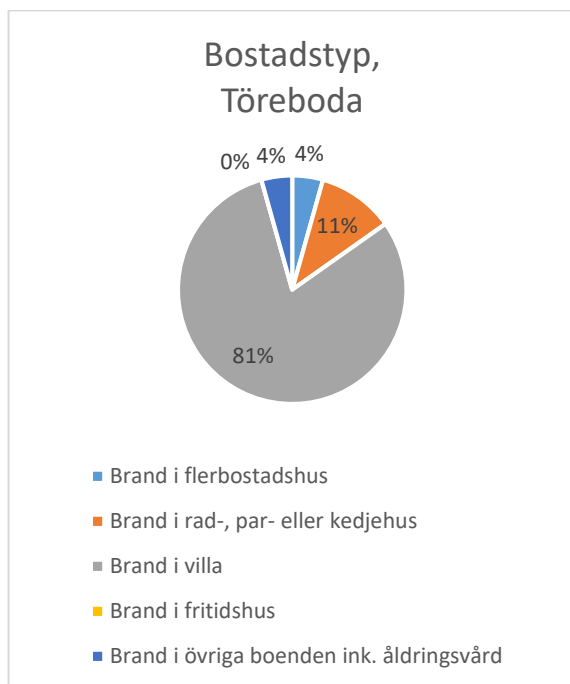

Diagram 301. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

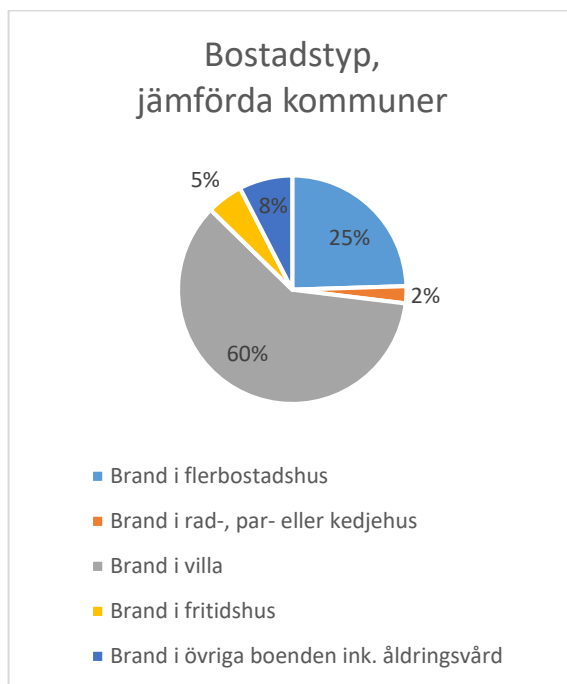

Diagram 302. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.3.2 Omfattning vid ankomst

Vid brand i bostäder har branden slocknat vid ankomst i 27 % av fallen, detta är väsentligt färre än 43 % hos de jämförda kommunerna. Även andelen bränder i startobjektet är 3 procentenheter lägre i Töreboda än i jämförda kommuner. Istället är andelen bränder som spridits inom startutrymmet, eller inom startbrandcellen, 25 procentenheter högre än i jämförda kommuner.

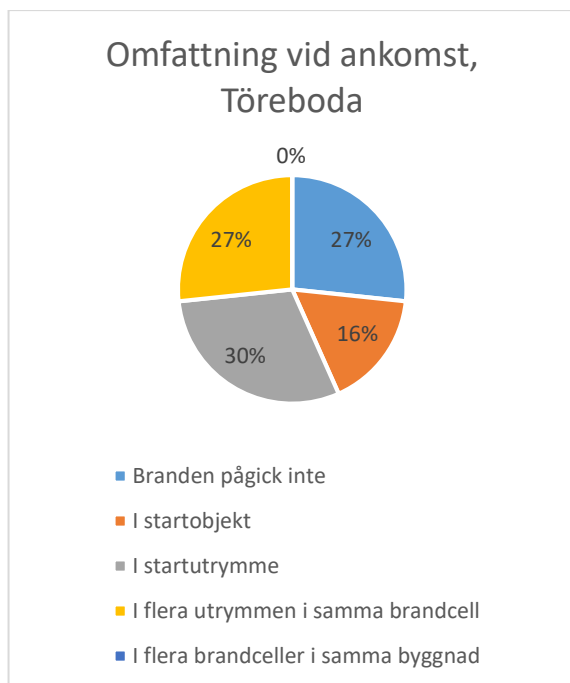

Diagram 303. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

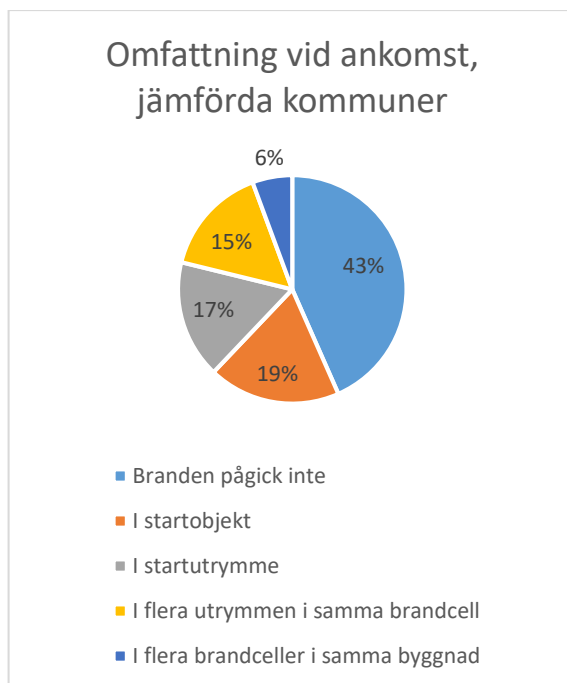

Diagram 304. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.3.3 Slutlig omfattning

I Töreboda kommun är den slutliga omfattningen av branden begränsad till startobjektet i 30 % av fallen, jämfört med 37 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som släcks i startutrymmet är 30 % jämfört med 27 % för de jämförda kommunerna. Andelen bränder som sprider sig till fler

utrymmen inom brandcellen är 5 procentenheter lägre i Töreboda. Dock är andelen bränder som sprider sig till annan brandcell 8 procentenheter högre.

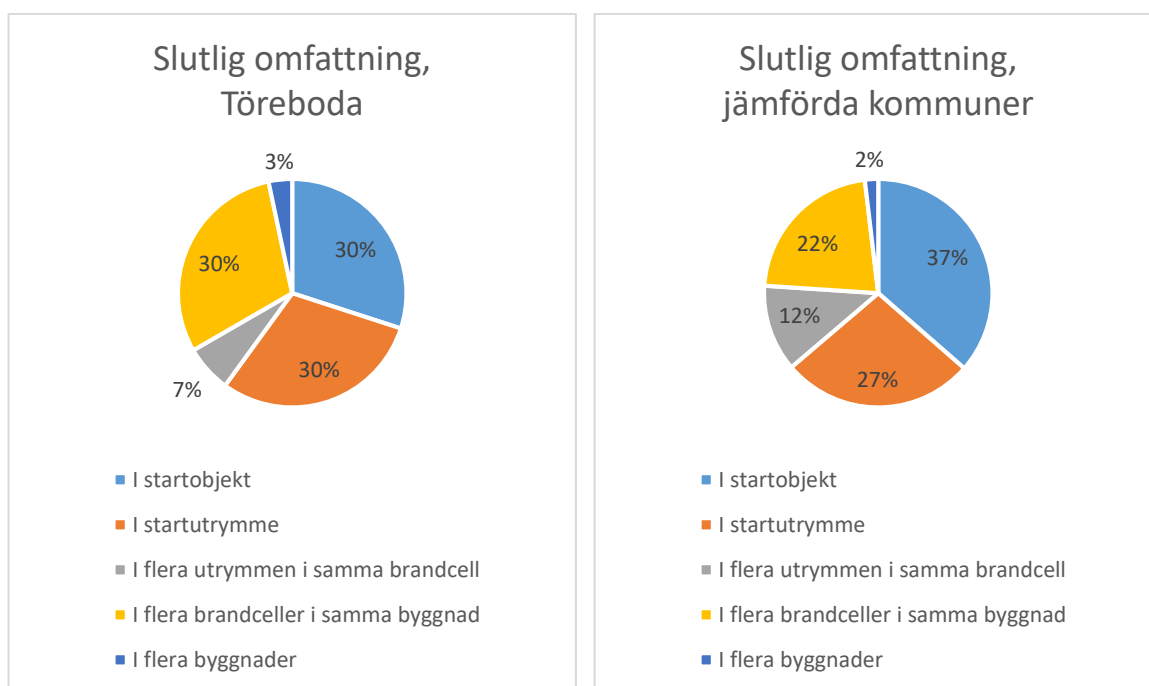

Diagram 305. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Töreboda kommun, 2012-2017. [16]

Diagram 306. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Töreboda kommun är färre än medeltalet under större delen av året. Januari sticker dock ut, med mer än dubbelt så många bränder än medelvärdet. I övrigt ses en ökning under februari, mars, maj samt december, jämfört med övriga månader.

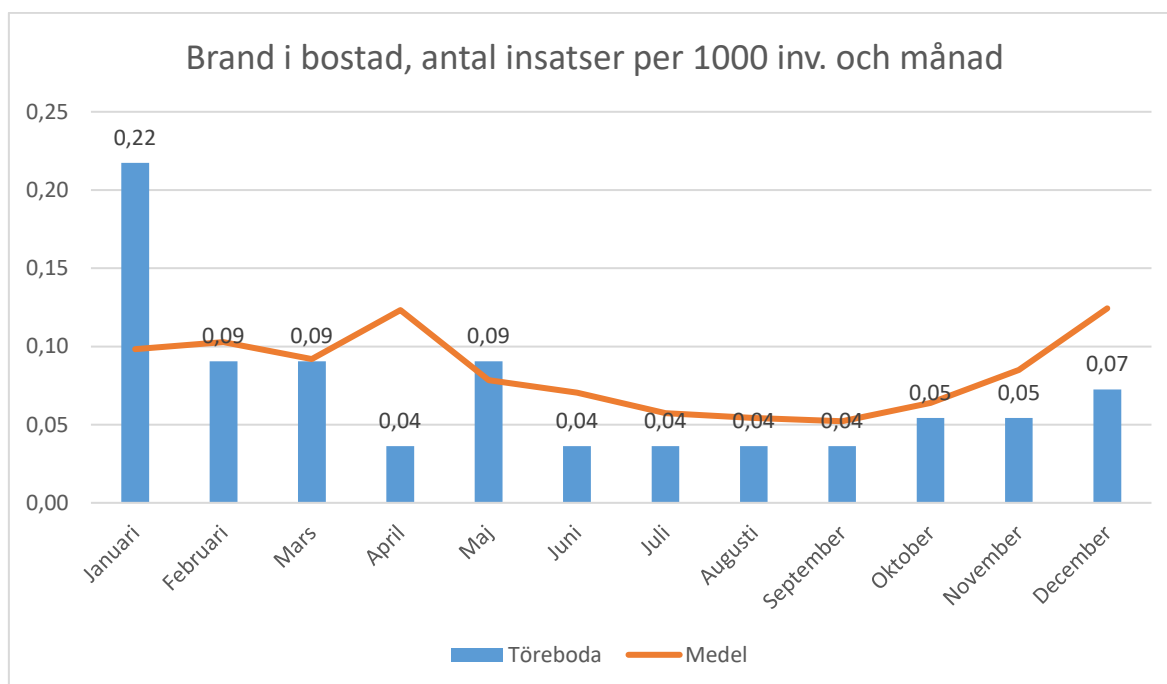

Diagram 307. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Töreboda kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Töreboda kommun inträffar oftast på lördagar där antalet kraftigt överstiger medelvärdet. Övriga veckodagar, är relativt likvärdiga och understiger medelvärdet. Söndagar är de dagar då det brinner mest sällan.

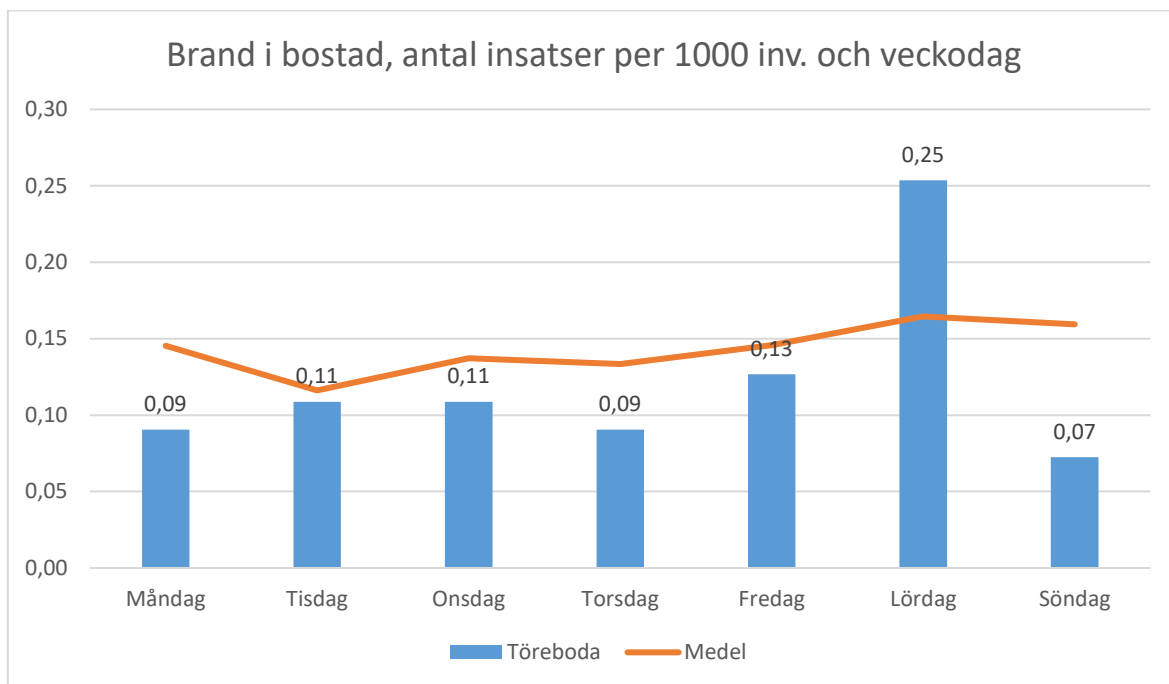

Diagram 308. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Töreboda kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Töreboda kommun inträffar främst under dag- och kvällstid mellan 08-24, där värdet i princip följer medelvärden för de jämförda kommunerna, med undantag för intervallet 16-20 där ökningen inte är lika stor som medelvärdet.

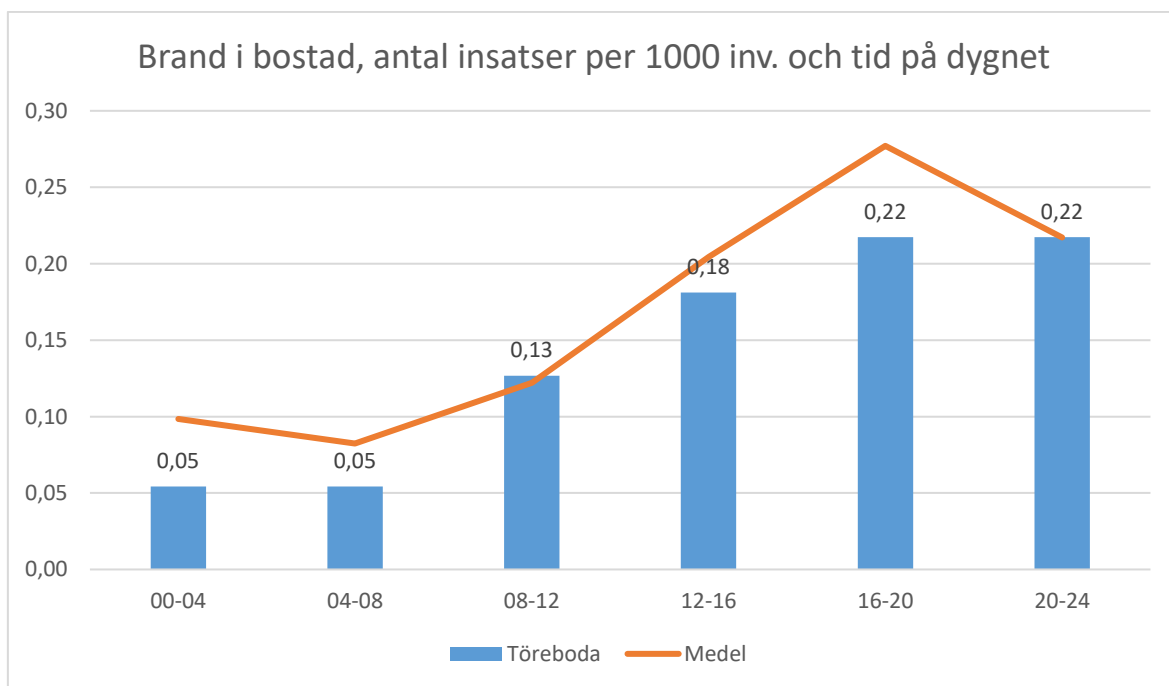

Diagram 309. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Töreboda kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.6.7.4 Dödsbränder

I Töreboda kommun omkommer i genomsnitt 0,5 personer per år i bränder vilket, tillsammans med Munkedals kommun, är det högsta värdet bland jämförda kommunerna. I snitt omkommer 0,019 personer per år och 1000 invånare i Töreboda kommun, detta ligger över medelvärdet 0,005 för de jämförda kommunerna och är högst bland de jämförda kommunerna.

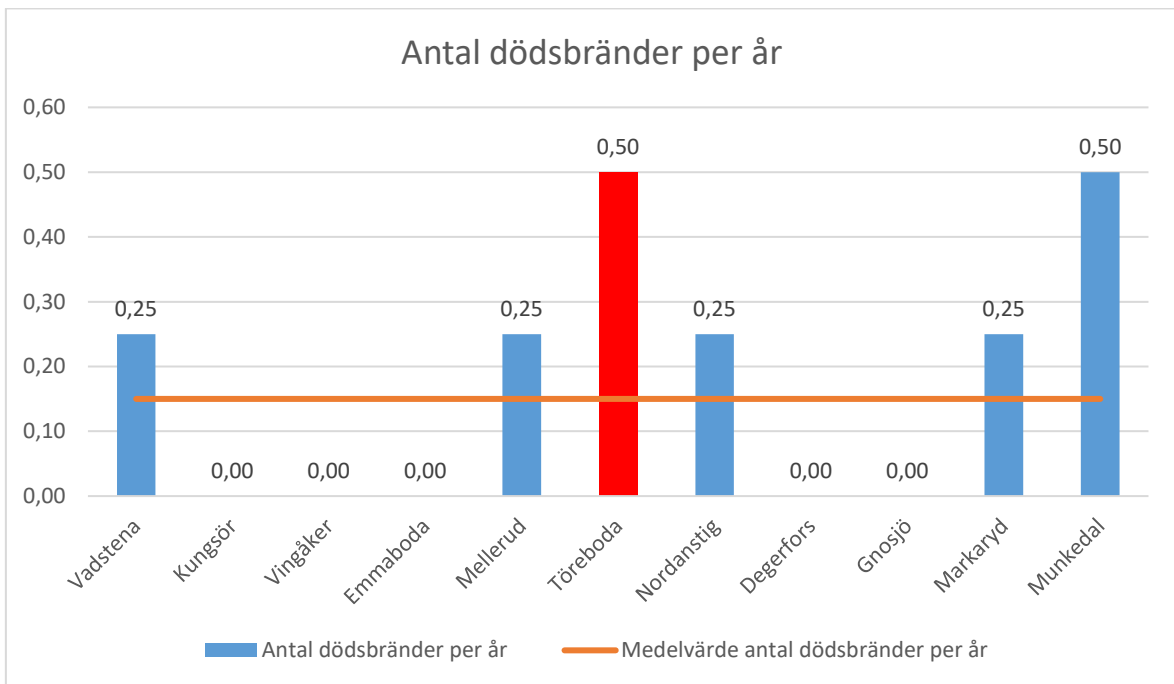

Diagram 310. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

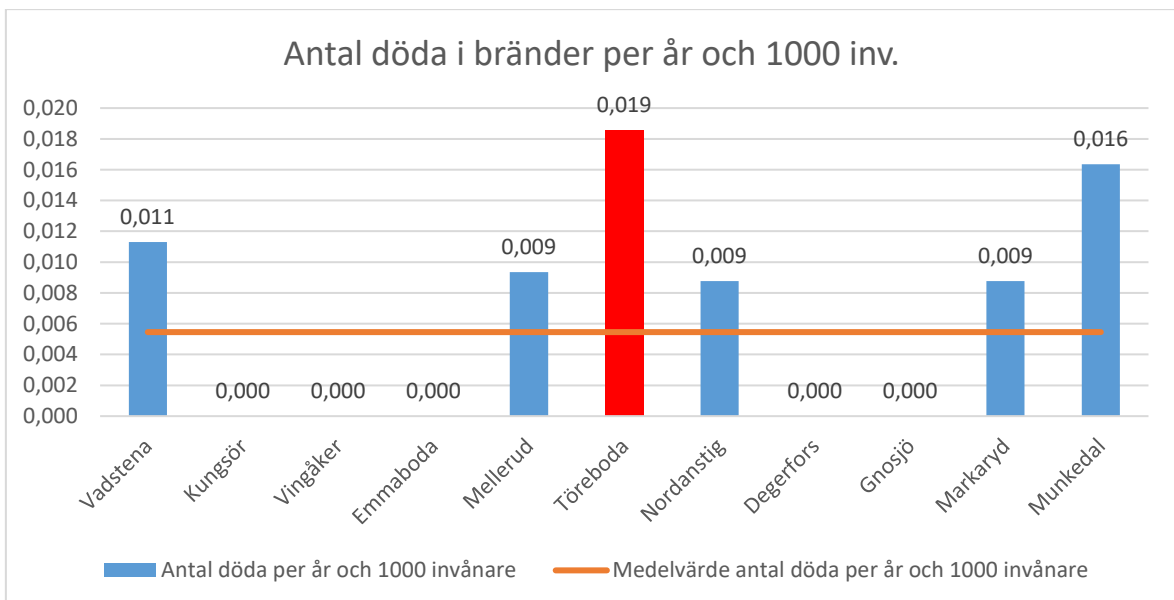

Diagram 311. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Töreboda kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7 Gullspång

I detta kapitel presenteras statistik för Gullspångs kommun med 10 jämförbara kommuner i Sverige.

5.7.1 Kommunens förutsättningar

Nedan presenteras statistik som rör kommunens förutsättningar.

5.7.1.1 Befolkningsutveckling

Gullspångs kommun har idag ett likvärdigt invånarantal som jämförda kommuner. Befolkningsutvecklingen har ökat i högre takt för de jämförbara kommunerna, medan Gullspång har en större fluktuation. Mellan 2012 och 2017 ökade befolkningen i Gullspång med 59 personer medan motsvarande siffra för jämförda kommuner var 151 personer. Detta ger en årlig ökning på 12 personer för Gullspång och 30 för övriga.

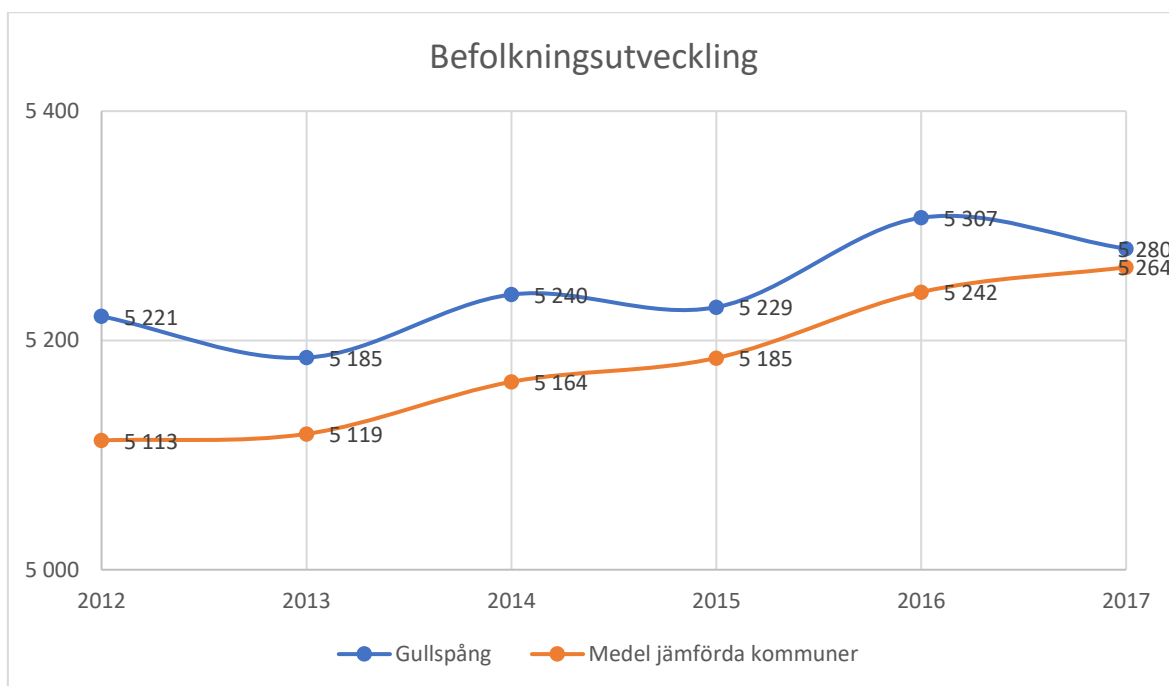

Diagram 312. Befolkningsutveckling i Gullspångs kommun samt medel för jämförda kommuner. [8]

5.7.1.2 Landareal

Gullspångs kommun har en mindre yta än medel för jämförbara kommuner. Medelyta för jämförbara kommuner är ca 1,6 gånger större än Gullspångs kommun.

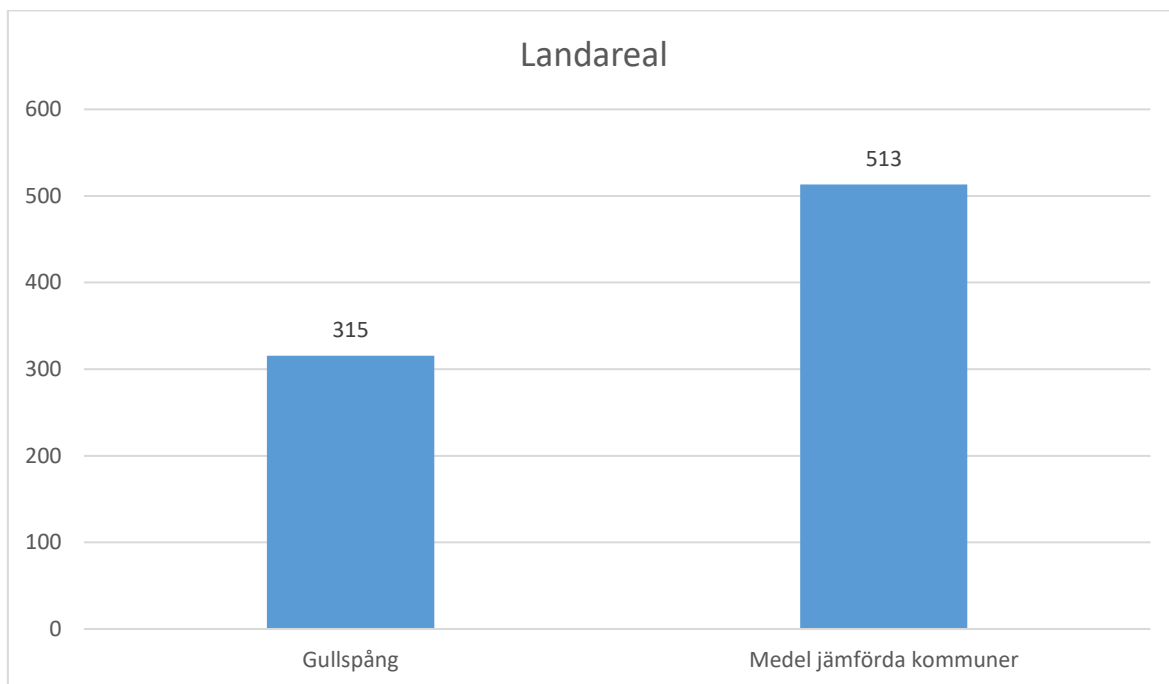

Diagram 313. Landareal för Gullspångs kommun samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.7.1.3 Invånare per kvadratkilometer

Gullspångs kommun har ca 17 invånare per kvadratkilometer vilket är ca 30 % över medelvärdet för de jämförda kommunerna som är 12. Spridningen bland de jämförda kommunerna är relativt stor.

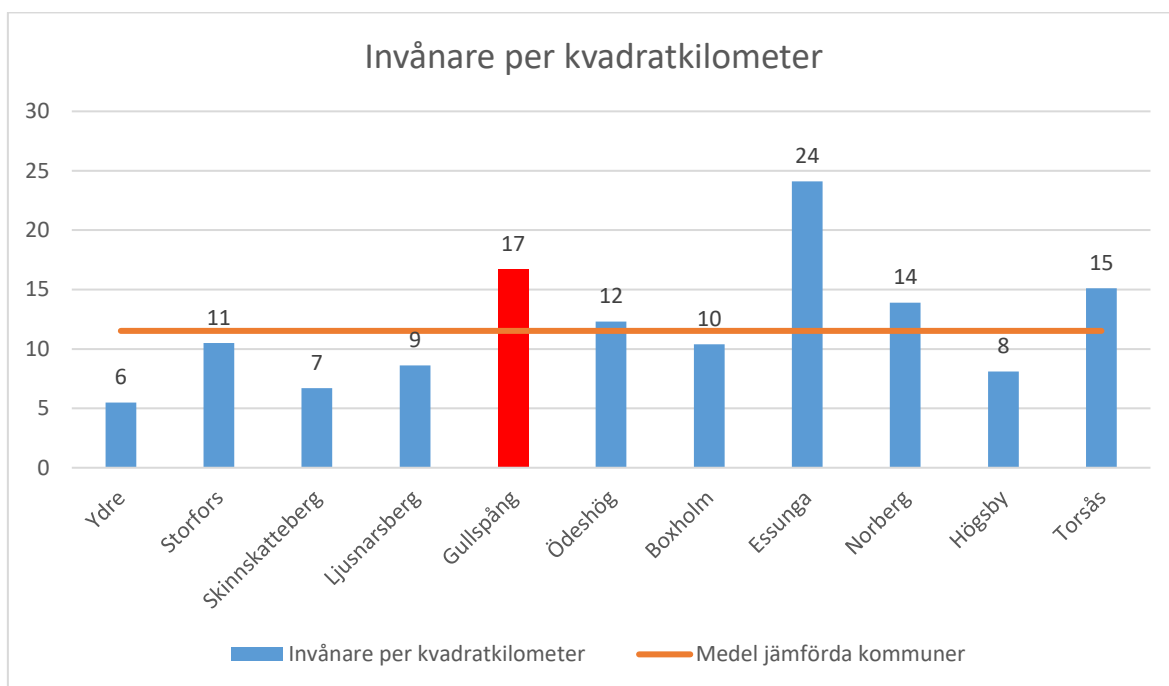

Diagram 314. Antal invånare per kvadratkilometer för Gullspångs kommun och jämförda kommuner samt medel för jämförda kommuner 2017. [8]

5.7.1.4 Bostadsfördelning

I Gullspångs kommun utgörs nästan tre fjärdedelar av bostäderna av småhus och en fjärdedel av flerbostadshus. Fördelningen överensstämmer med medelvärdet för övriga jämförda kommuner.

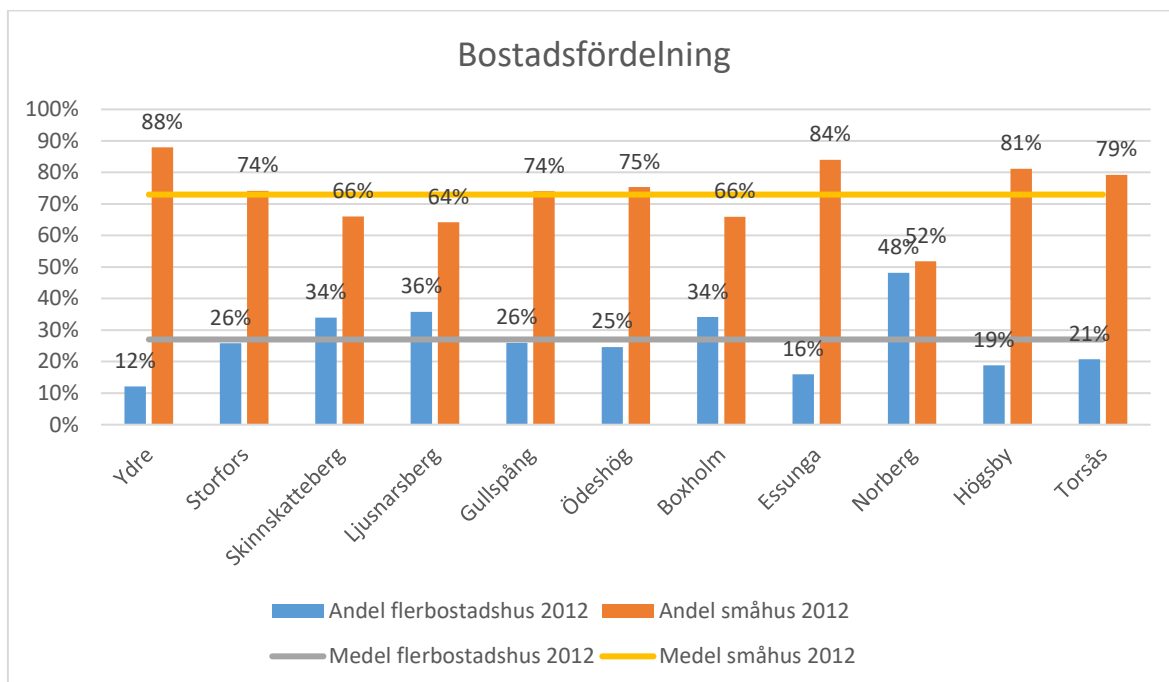

Diagram 315. Bostadsfördelningen inom Gullspångs kommun och de jämförda kommunerna 2012. [8]

5.7.2 Antal insatser

Nedan redovisas antalet insatser samt antalet insatser per 1000 invånare, för frekventa händelser, för Gullspångs kommun och de jämförda kommunerna.

5.7.2.1 Brand i byggnad

I Gullspångs kommun inträffar i snitt 13,5 bränder i byggnader per år, vilket är långt över medelvärdet för de jämförda kommunerna på 8,2. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 2,6 bränder i byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde är högst bland de jämförbara kommunerna och ca 40 % högre än medelvärdet på 1,6.

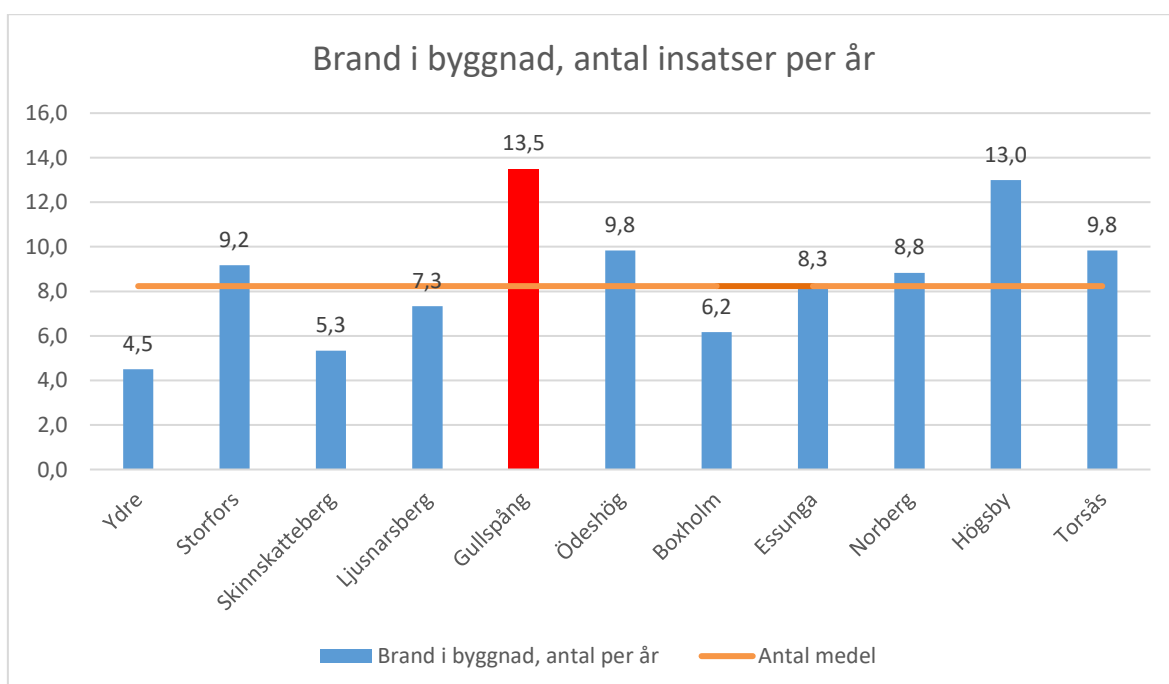

Diagram 316. Brand i byggnad, antal insatser 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

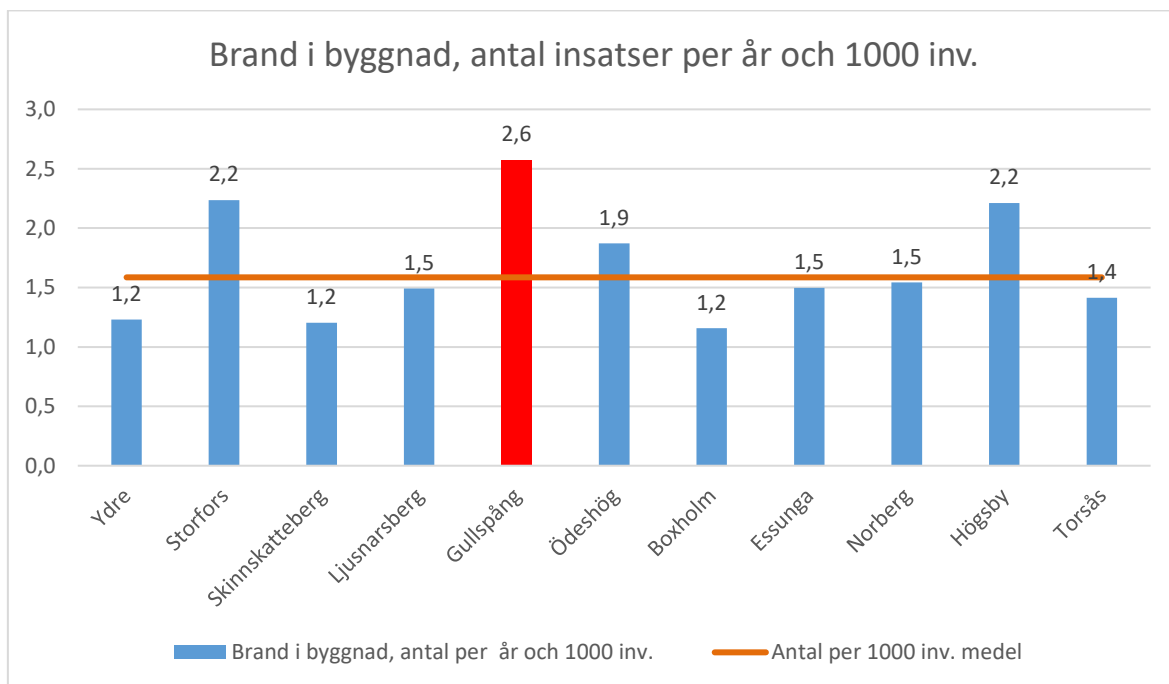

Diagram 317. Brand i byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7.2.2 Brand i annat än byggnad

I Gullspångs kommun inträffar i snitt 10,2 bränder i annat än byggnader per år, vilket understiger 11,2 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 1,9 bränder i annat än byggnader per 1000 invånare och år. Detta värde ligger strax under medelvärdet för de jämförbara kommunerna.

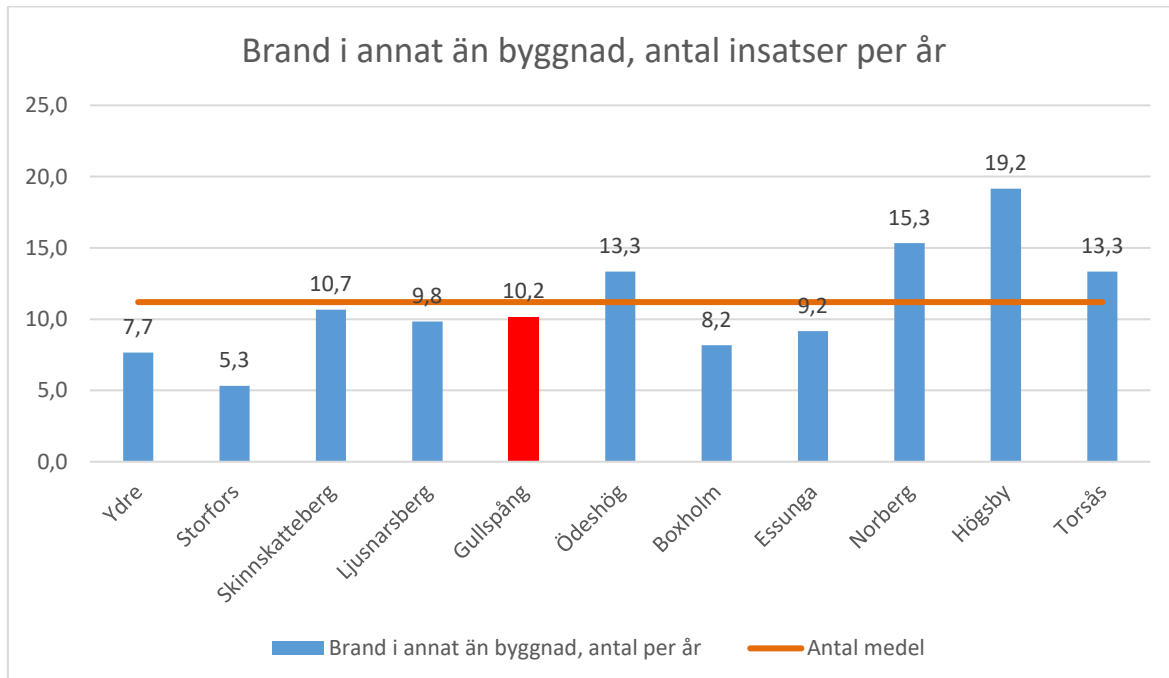

Diagram 318. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

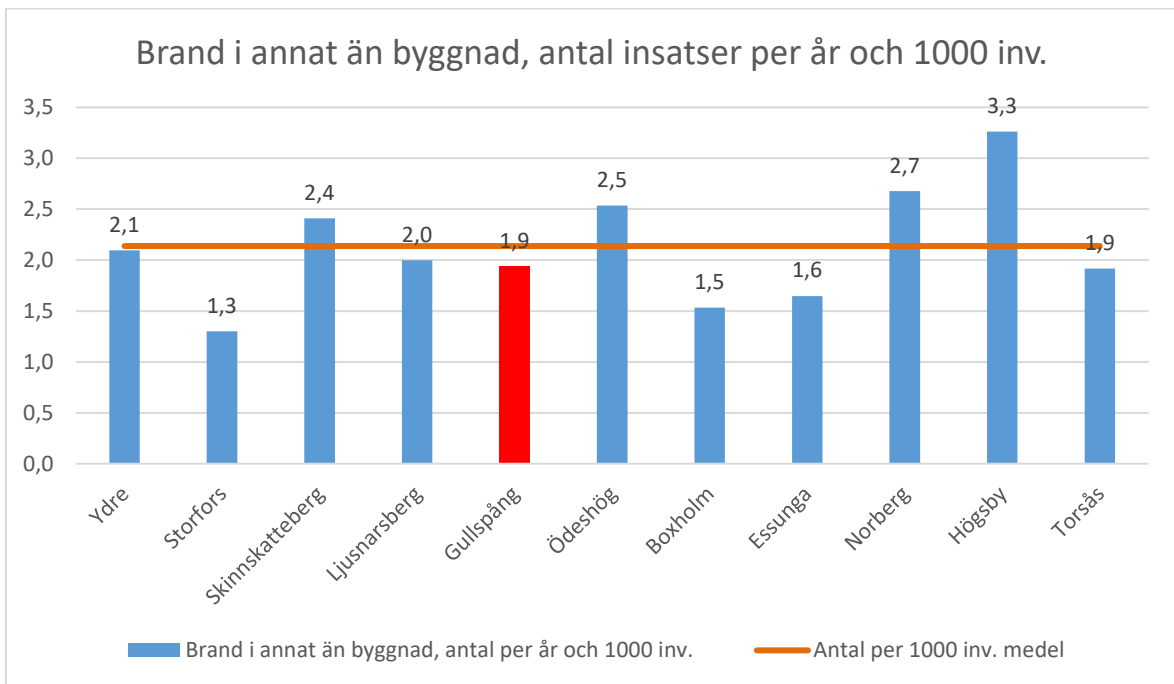

Diagram 319. Brand i annat än byggnad, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7.2.3 Trafikolycka

I Gullspångs kommun inträffar i snitt 20,0 trafikolyckor per år, vilket är högre än medelvärdet för de jämförda kommunerna på 15,3. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 3,8 trafikolyckor per 1000 invånare och år. Detta värde är också högre än medelvärdet för de jämförbara kommunerna på 2,9.

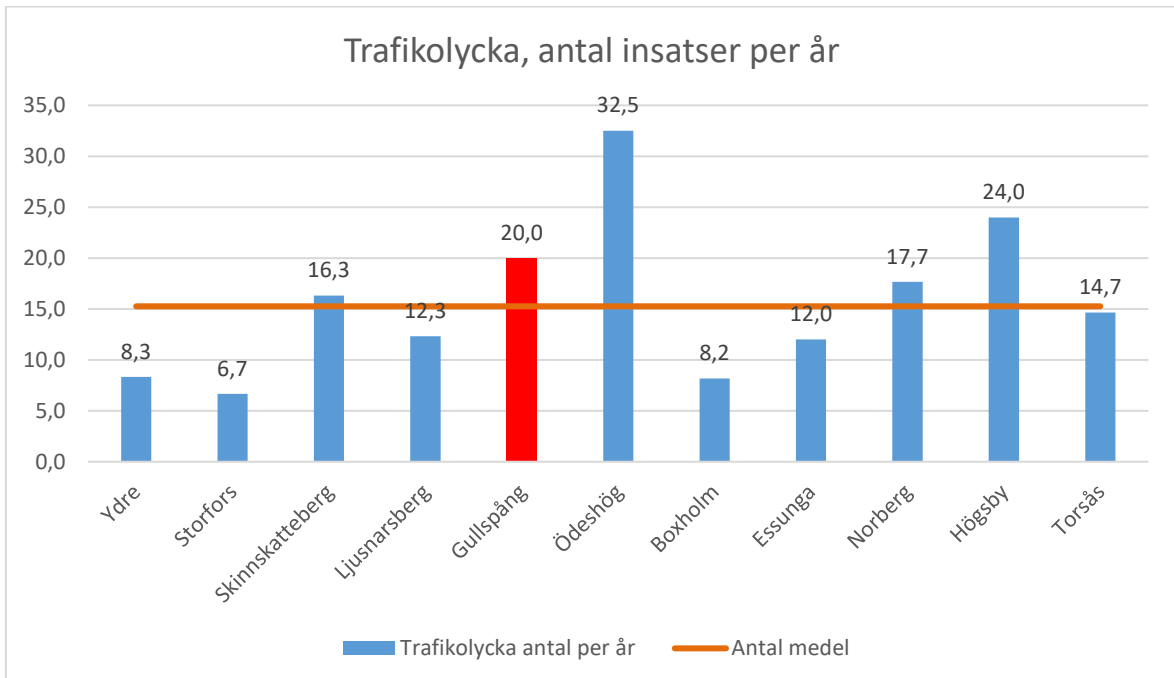

Diagram 320 Trafikolycka, antal insatser per år 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

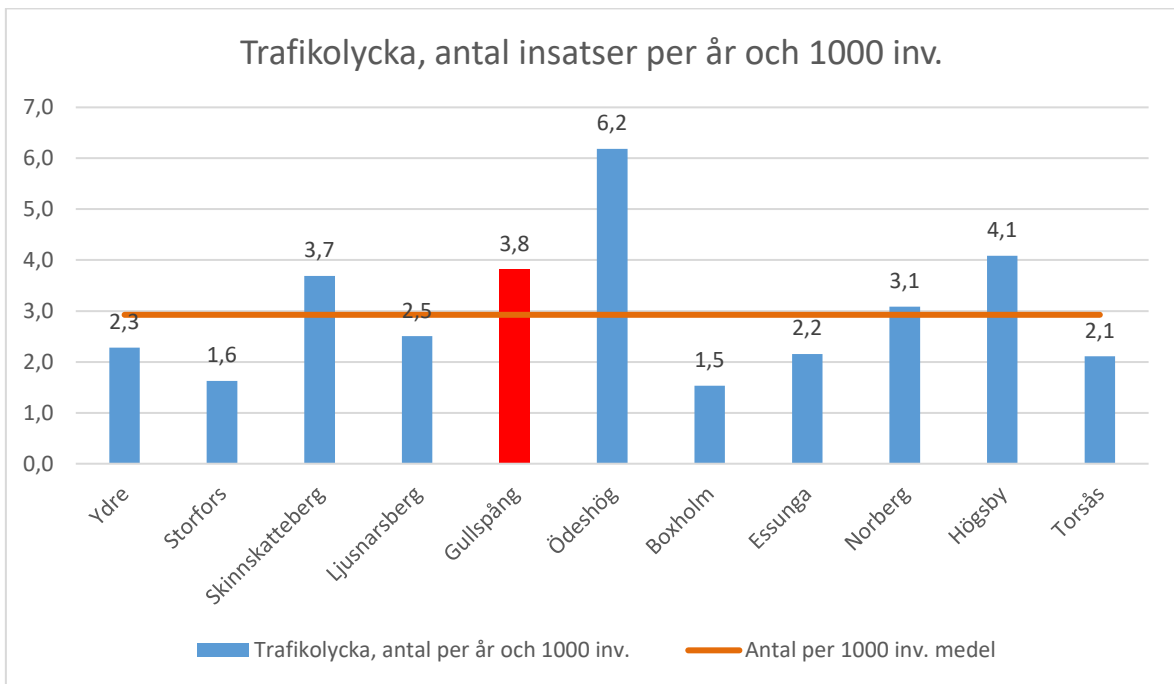

Diagram 321. Trafikolycka, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7.2.4 Akut sjukvårdslarm

Det inkommer i snitt 7,5 akuta sjukvårdslarm per år till räddningstjänsten, vilket kraftigt understiger 23,6 som är medelvärdet för de jämförda kommunerna. Medelvärdet för jämförda kommuner förskjuts något uppåt av det höga resultatet för Ydre kommun. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 1,4 akuta sjukvårdslarm per 1000 invånare och år. Även detta värde understiger kraftigt medelvärdet för de jämförbara kommunerna som är 5,5.

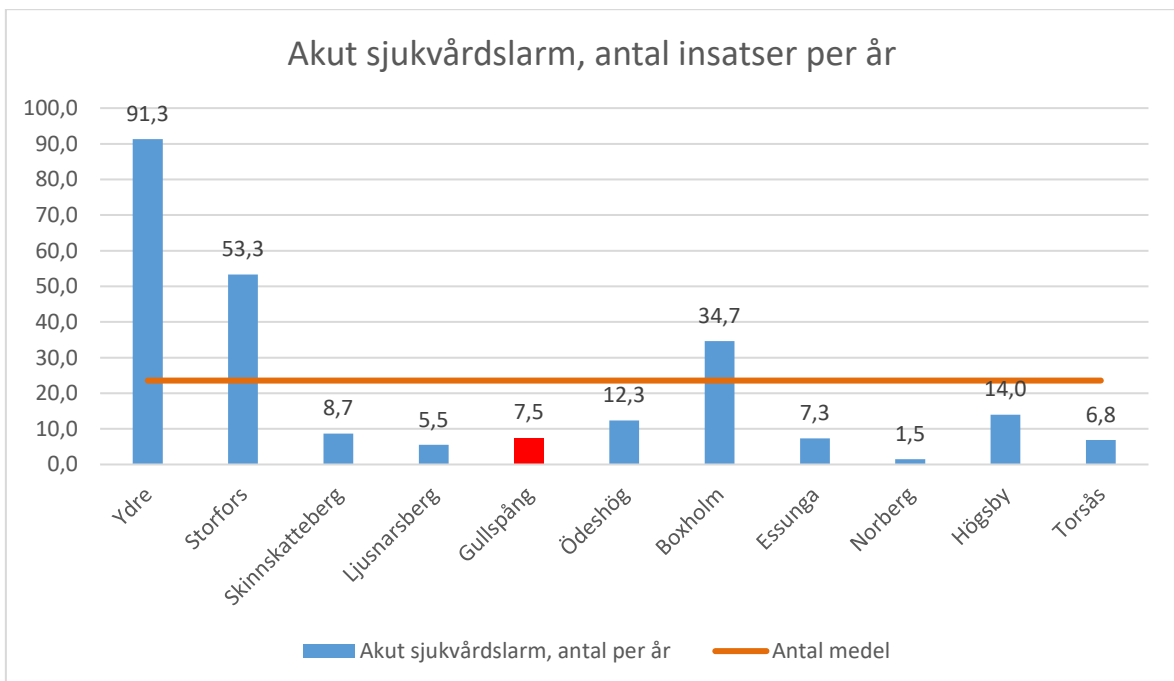

Diagram 322. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

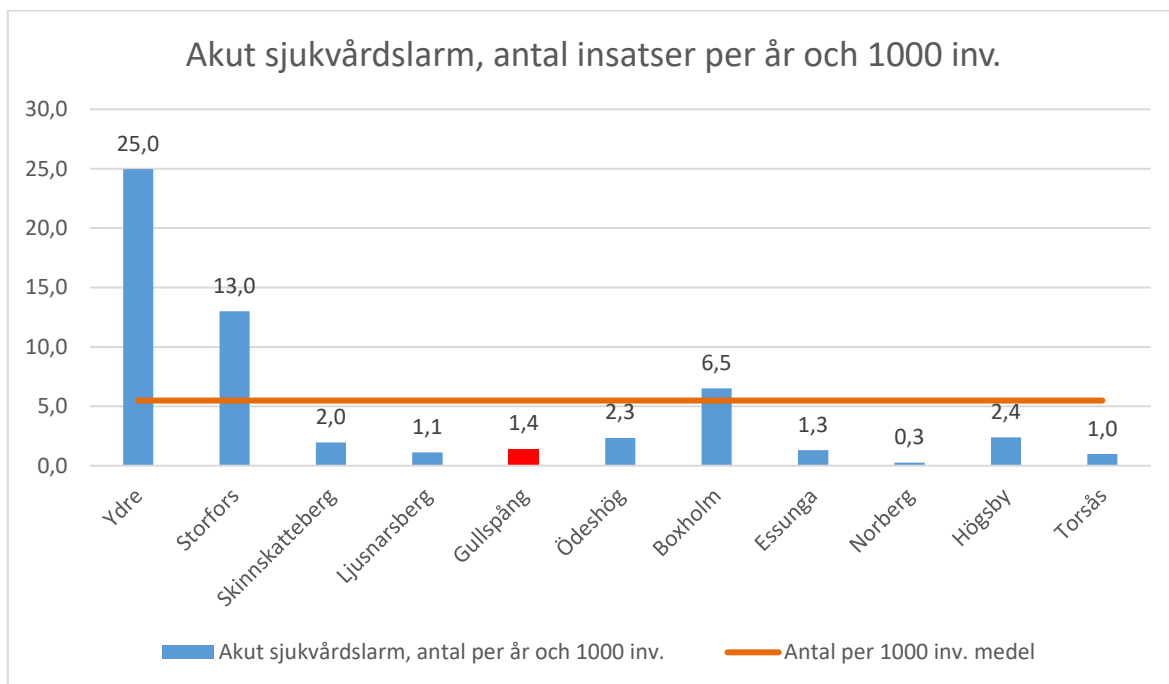

Diagram 323. Akut sjukvårdslarm, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7.2.5 Automatlarm utan brandtillbud

I Gullspångs kommun inkommer i snitt 27,8 automatlarm utan brandtillbud per år till räddningstjänsten, vilket i princip motsvarar medelvärdet för de jämförda kommunerna på 28,3. Om antalet kommuninvånare beaktas så inkommer i snitt 5,3 automatlarm utan brandtillbud per 1000 invånare och år. Detta motsvarar i princip medelvärdet på 5,6 för de jämförbara kommunerna.

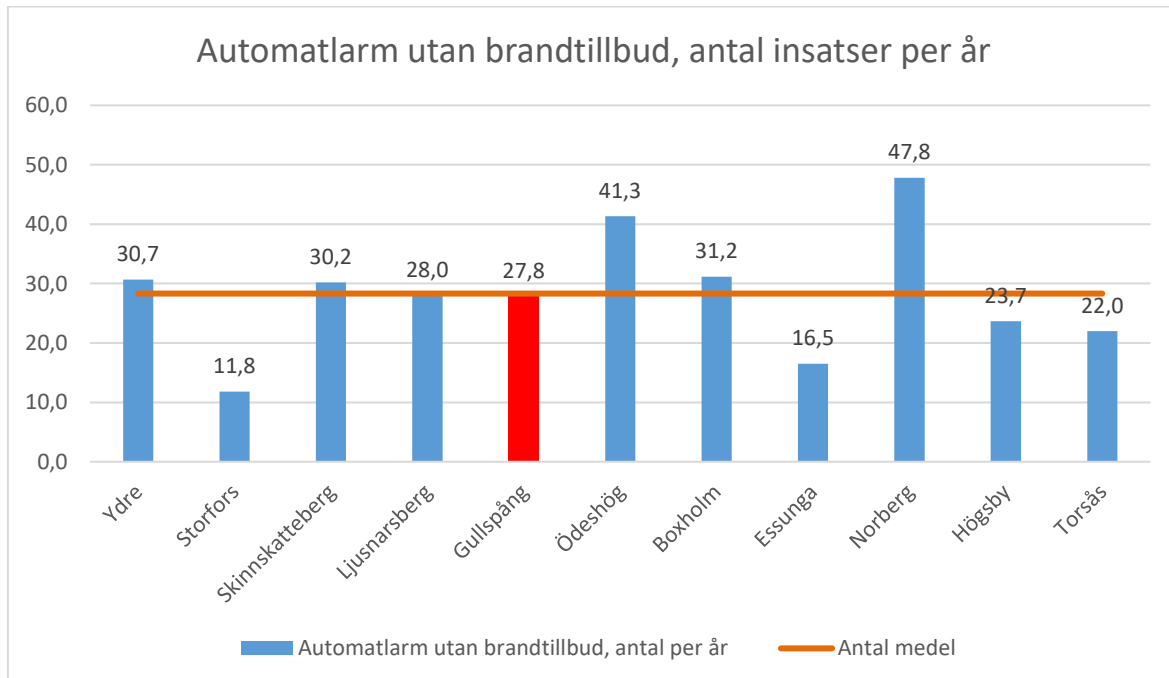

Diagram 324. Automatlarm utan brandtillbud, antal insatser per år 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

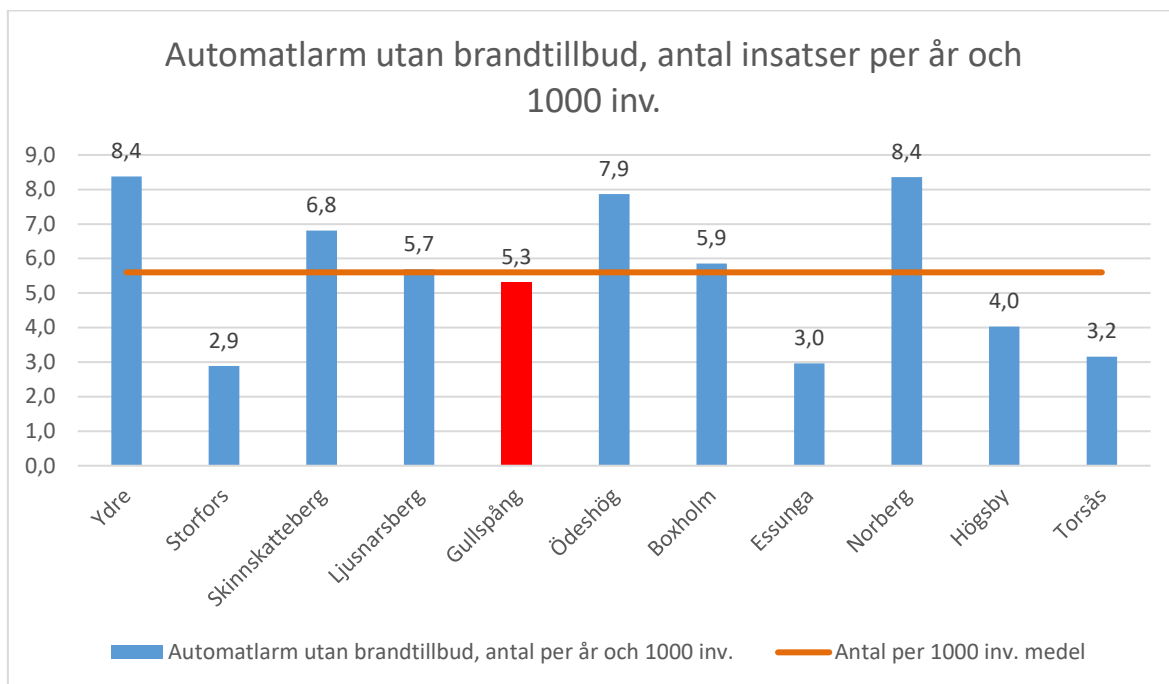

Diagram 325. Automatalarm utan brandtillbud, antal insatser per år och 1000 invånare 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

5.7.3 Responstid för räddningstjänst

Medianresponstiden för räddningstjänsten i Gullspångs kommun är 13,5 minuter. Detta är 1 minut och 10 sekunder under medelvärdet för de jämförda kommunerna. Larmbehandlingstiden är 2,6 minuter vilket är ca 1 minut längre än medeltiden för de jämförda kommunerna. Gullspång har tillsammans med Essunga de längsta larmbehandlingstiderna.

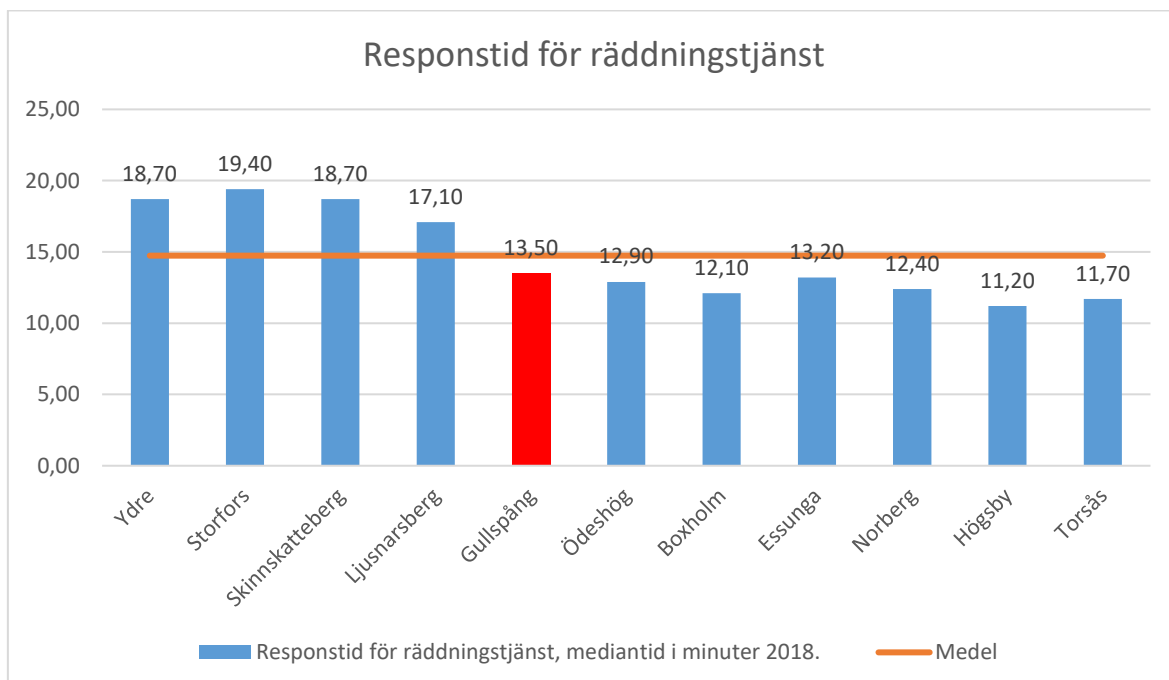

Diagram 326. Responstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [9]

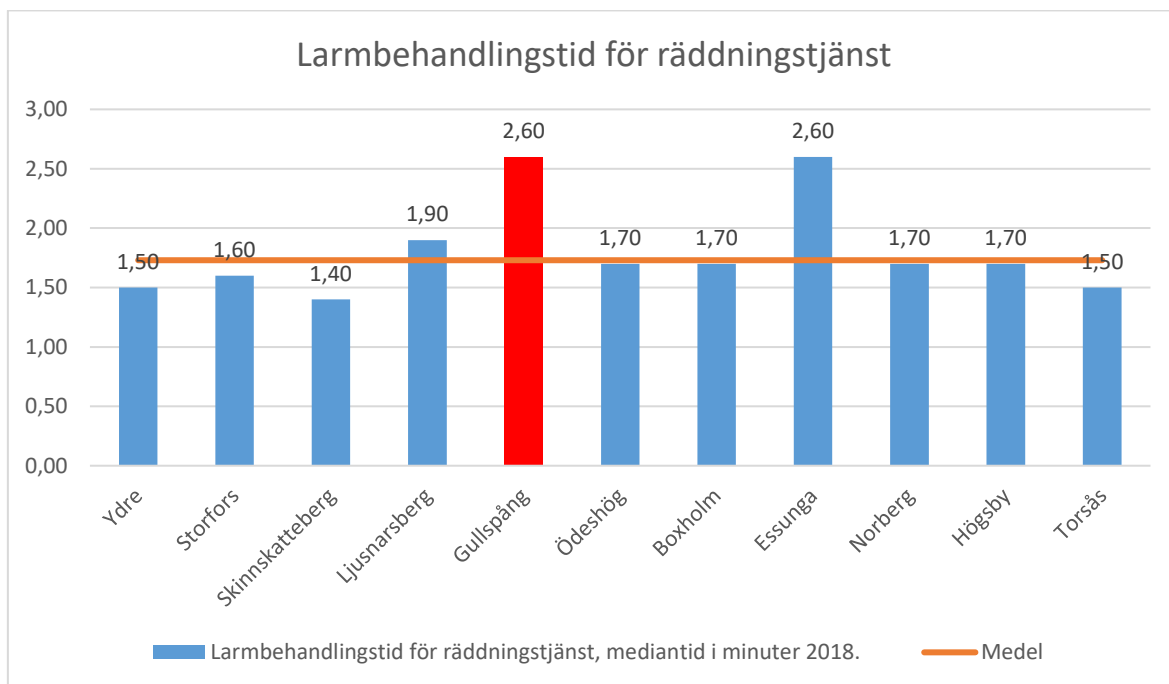

Diagram 327. Larmbehandlingstid för räddningstjänst, mediantid under 2018, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.7.4 Kostnad för olyckor i kommunen

I Gullspångs kommun uppgick 2017 samhällets kostnader för olyckor till 10 800 kr per kommuninvånare. Detta är ca 1 000 kr högre än medelvärdet för jämförda kommuner.

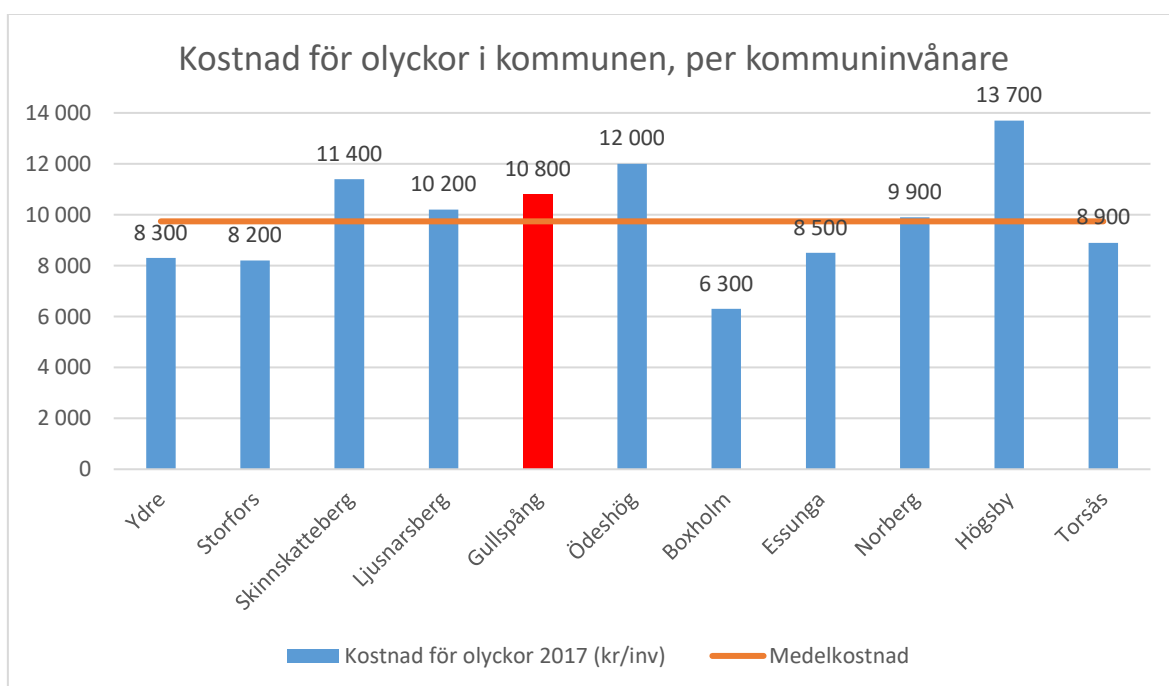

Diagram 328. Kostnad för olyckor i kommunen, per kommuninvånare under 2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.7.5 Kommunens kostnad för räddningstjänst

Gullspångs kommun har högst kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare bland de jämförda kommunerna, 1 441 kr per kommuninvånare vilket är 280 kr högre än medelvärdet på 1 161 kr.

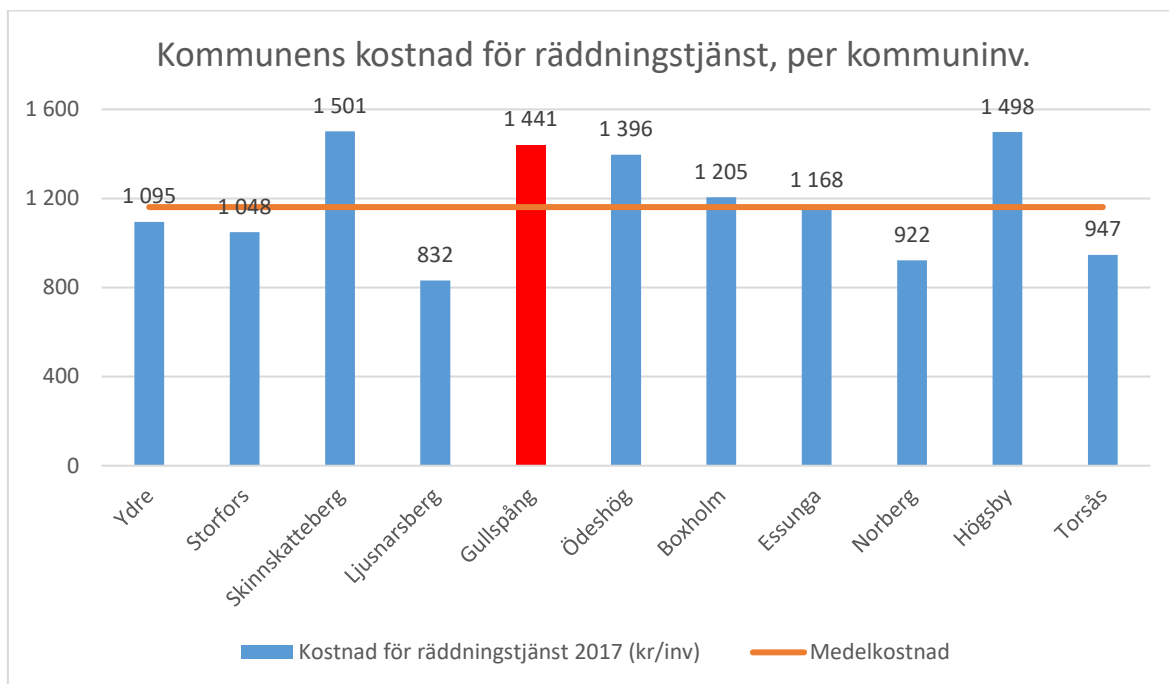

Diagram 329. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare under 2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [9]

5.7.6 Dödsolyckor i trafiken

I Gullspångs kommun inträffar i snitt 0,33 trafikolyckor med dödlig utgång per år. Detta är samma som medeltalet för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så inträffar i snitt 0,06 dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare och år. Även detta är samma som medelvärdet för de jämförbara kommunerna. Variationen mellan de olika kommunerna är stor. Medelvärdet för jämförda kommuner förskjuts något uppåt av det höga resultatet för Skinnskattebergs kommun.

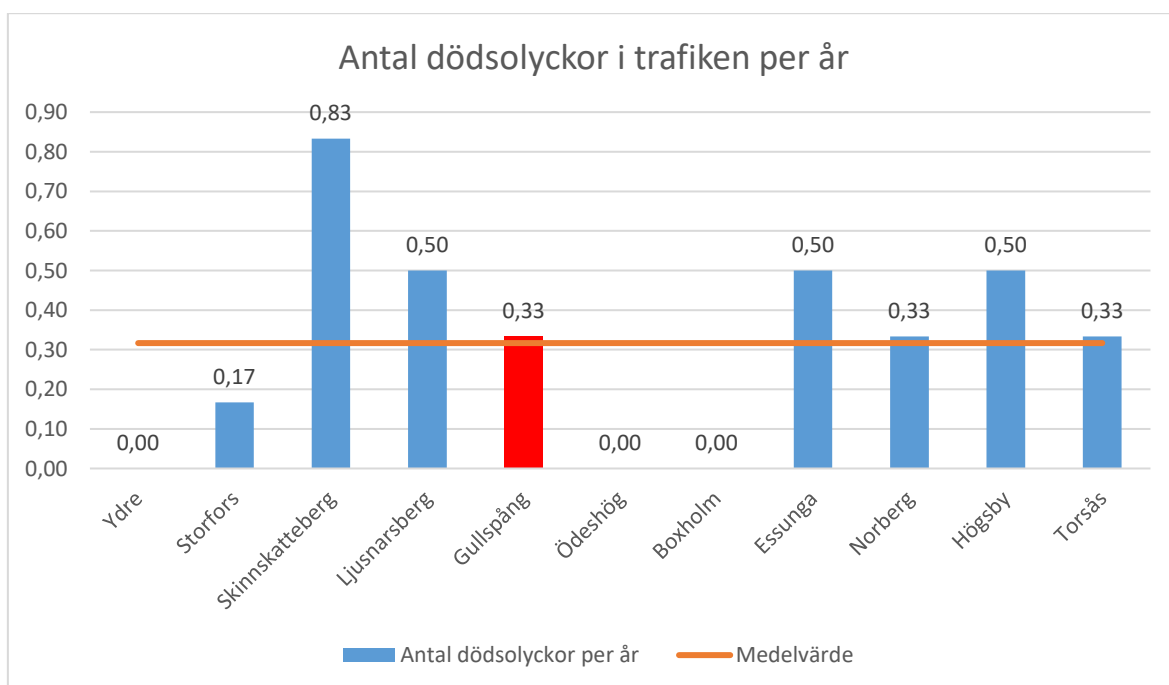

Diagram 330. Antal dödsolyckor i trafiken per år, 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner [17]

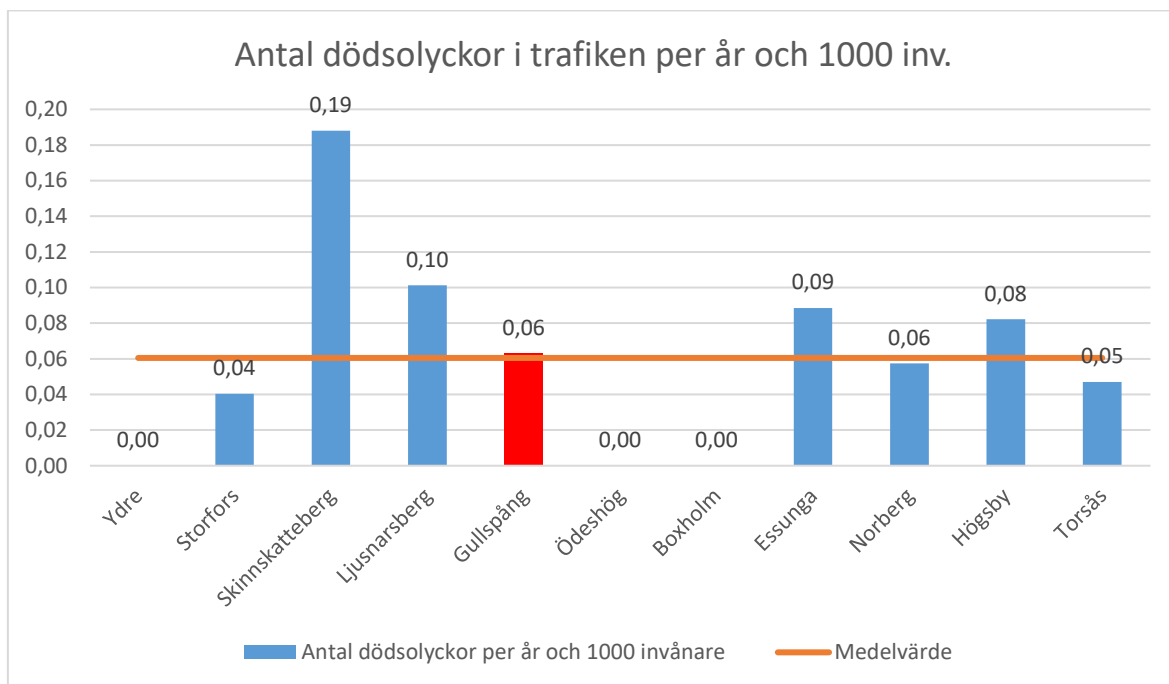

Diagram 331. Antal dödsolyckor i trafiken per år och 1000 invånare, 2012-2017, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner [17]

5.7.7 Brand i byggnad

Nedan redovisas mer detaljerad statistik för de larm som rör brand i byggnad.

5.7.7.1 Omfattning av brand i byggnad

Omfattningen vid räddningstjänstens ankomst samt slutlig omfattning av bränder redovisas nedan, tillsammans med motsvarande medelvärden för jämförda kommuner. För att underlätta jämförelsen har insatser där uppgifterna saknas eller klassats som ”inte tillämpbar” inte redovisats i diagrammen. Detta innebär att andelen som redovisas av diagrammen är andelen av alla insatser vid brand i byggnad där omfattningen av branden har kunnat beskrivas.

Den andel av bränderna som har slocknat vid räddningstjänstens ankomst finns enbart redovisad vid ankomst, på grund av att samma bränder i slutlig omfattning har angetts med den faktiska omfattningen som branden hade innan den släcktes eller självslocknade.

Fördelningen av bränders omfattning vid ankomst skiljer sig marginellt jämfört med medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Gullspångs kommun är bränderna marginellt större vid framkomst. Endast ett fåtal procentenheter skiljer där andelen bränder som slocknat vid framkomst skiljer sig mest med 7 procentenheter mindre för Gullspångs kommun. Andelen bränder som pågår i flera brandceller är 4 procentenheter större i Gullspång.

Den slutliga omfattningen skiljer något från de jämförda kommunerna. Andelen bränder där den slutgiltiga omfattningen enbart omfattar det objekt som först antändes är 7 procentenheter större än för jämförda kommuner medan andelen där den slutgiltiga omfattningen var utrymnet där branden startade är 10 procentenheter mindre.

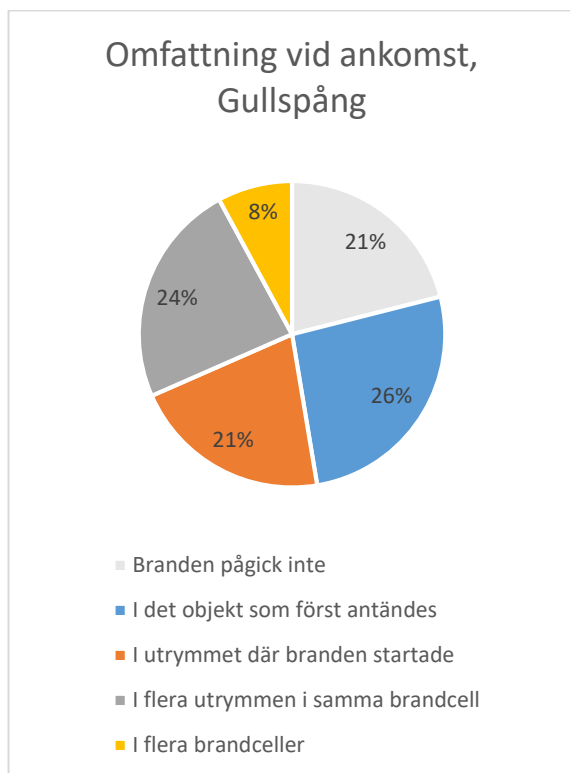

Diagram 332. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

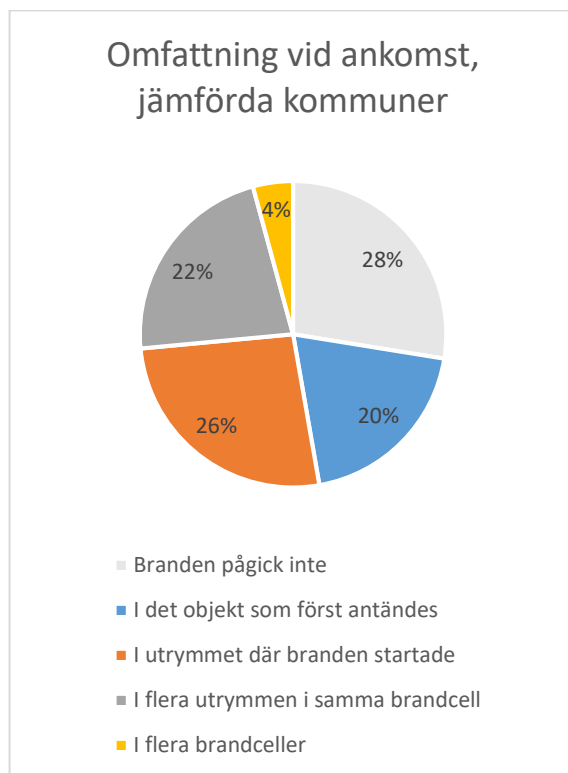

Diagram 333. Omfattning vid ankomst, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

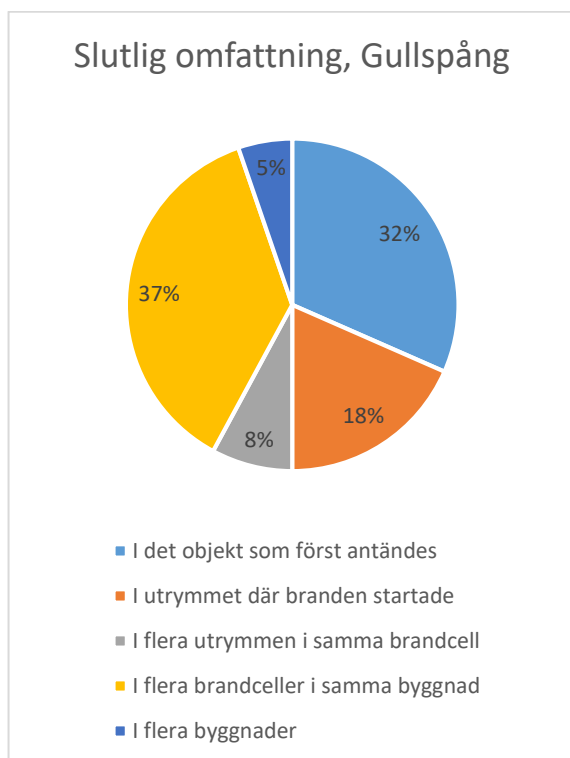

Diagram 334. Slutlig omfattning, brand i byggnad, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

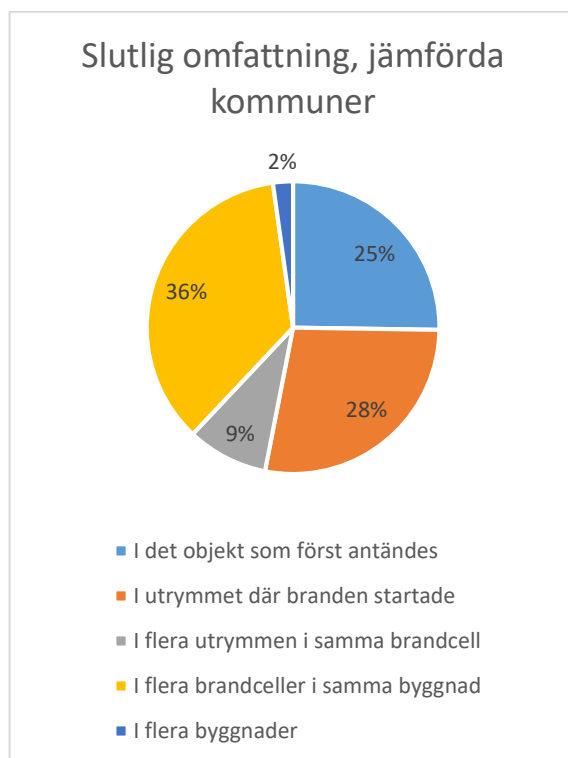

Diagram 335. Slutlig omfattning, brand i byggnad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.2 Brand i olika verksamheter

I Gullspångs kommun rör hälften av larmen om brand i byggnad bostäder, detta är 15 procentenheter mindre än för jämförda kommuner. Andelen larm i allmän verksamhet är 5 procentenheter lägre. Istället har Gullspångs kommun 21 procentenheter fler bränder i industri än jämförda kommuner.

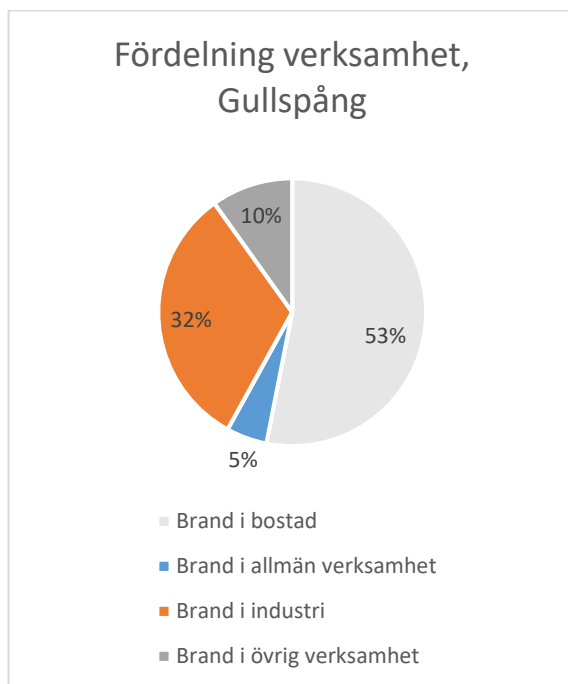

Diagram 336. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

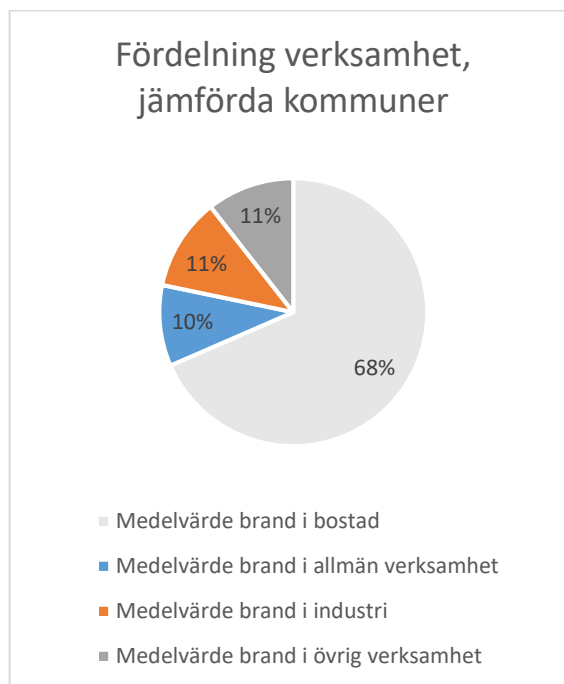

Diagram 337. Brand i byggnad, fördelning på verksamhetstyp, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.3 Brand i bostäder

Nedan redovisas statistik för den andel av alla bränder i byggnader som sker i bostäder.

5.7.7.3.1 Bostadstyp

I Gullspångs kommun inträffar den största delen av bostadsbränderna (63 %) i villor. 14 % inträffar i rad-, par- eller kedjehus, vilket skiljer sig markant från de jämförda kommunerna där enbart 4 % av bränderna inträffar i denna typ av byggnation. I de jämförda kommunerna är bränder i flerbostadshus vanligare, med 16 % jämfört med 5 % i Gullspång.

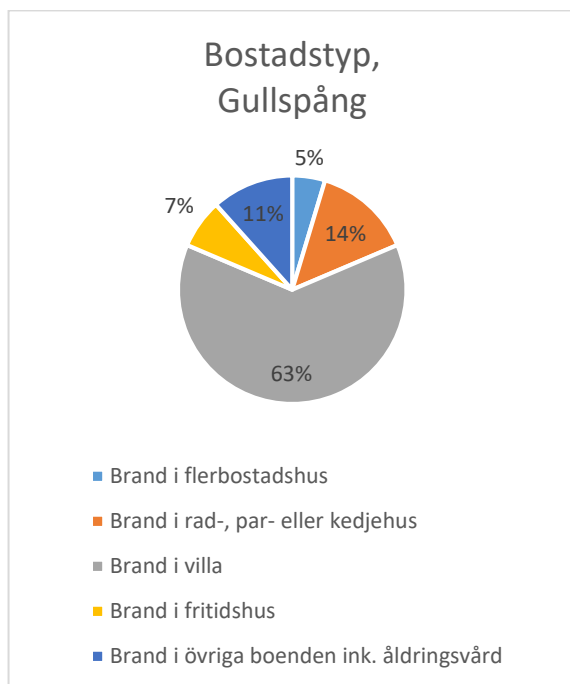

Diagram 338. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

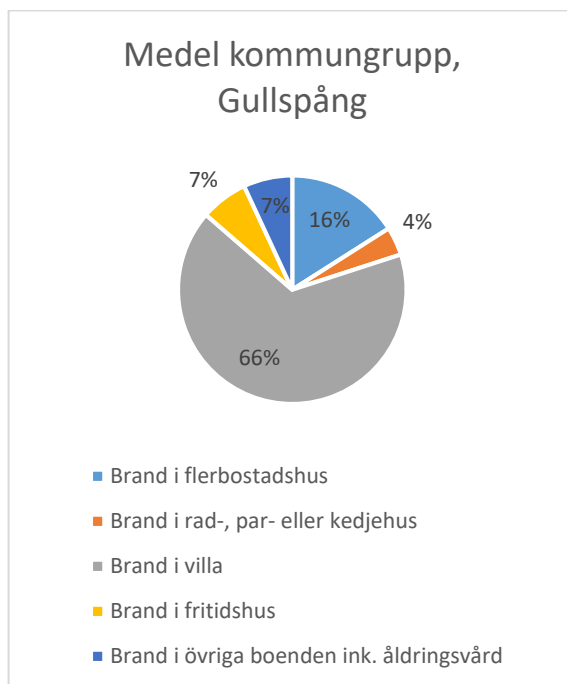

Diagram 339. Brand i bostäder, fördelning på typ av bostad, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.3.2 Omfattning vid ankomst vid brand i bostad

Fördelningen av bränders omfattning i bostäder vid ankomst skiljer sig något jämfört med medelvärdet för de jämförda kommunerna. I Gullspångs kommun är andelen bränder som har slocknat vid ankomst 10 procentenheter lägre, däremot är andelen bränder som enbart omfattar startföremålet, 19 procentenheter högre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar startutrymmet eller startbrandcellen är 11 procentenheter lägre än jämförbara kommuner.

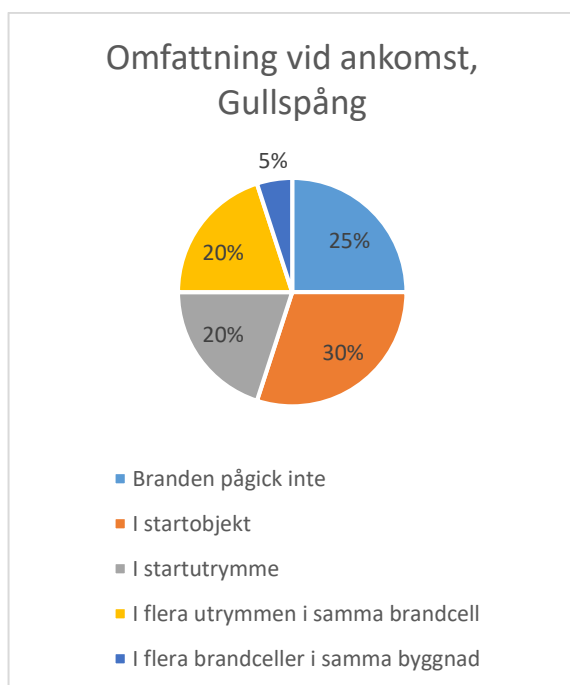

Diagram 340. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

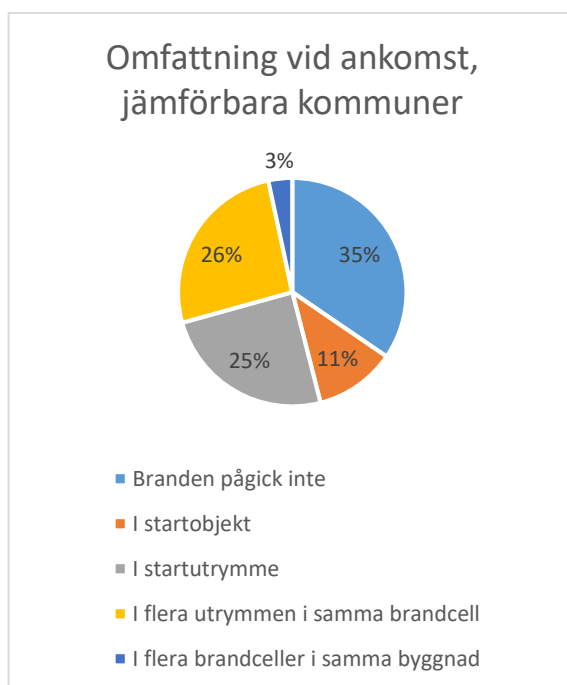

Diagram 341. Brand i bostäder, omfattning vid ankomst, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.3.3 Slutlig omfattning

Den slutliga omfattningen skiljer sig från de jämförda kommunerna, framför allt i andelen bränder där den slutliga omfattningen var flera brandceller i samma byggnad. Denna andel är i Gullspångs

kommun 45 %, vilket är 11 procentenheter högre än medel för jämförda kommuner. Noterbart är att inga bränder har släckts då de nått flera utrymmen i samma brandcell eftersom motsvarande slutlig omfattning är noll.

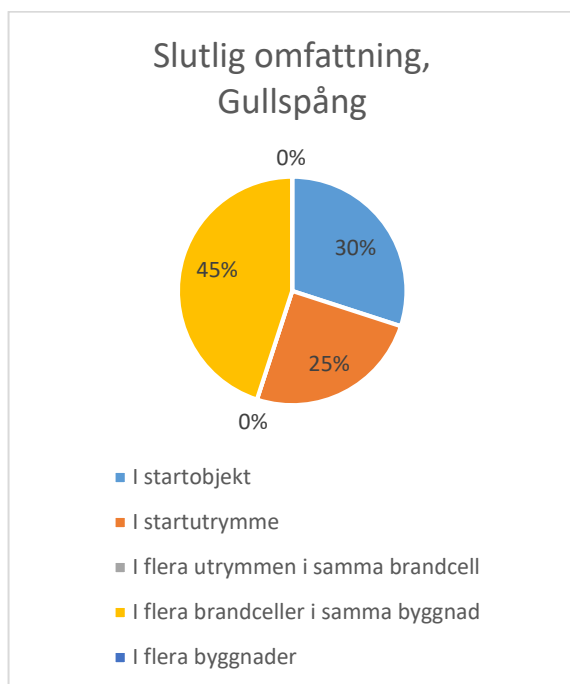

Diagram 342. Brand i bostäder, slutlig omfattning, Gullspångs kommun, 2012-2017. [16]

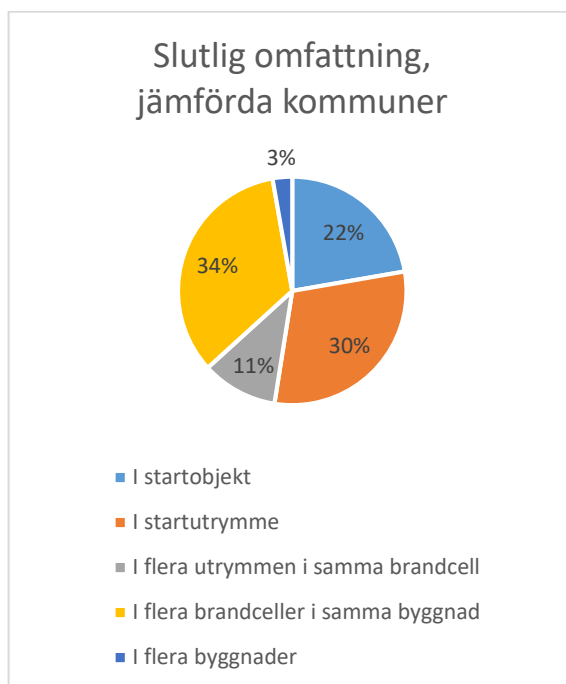

Diagram 343. Brand i bostäder, slutlig omfattning, medelvärde jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.3.4 Händelser över tid

Bränder i bostäder i Gullspångs kommun varierar relativt mycket under året där december-januari, maj-juni och augusti-september är de månader där bostadsbränder sker oftare. Dessa månader, förutom december, ligger även över medelvärdet för jämförda kommuner.

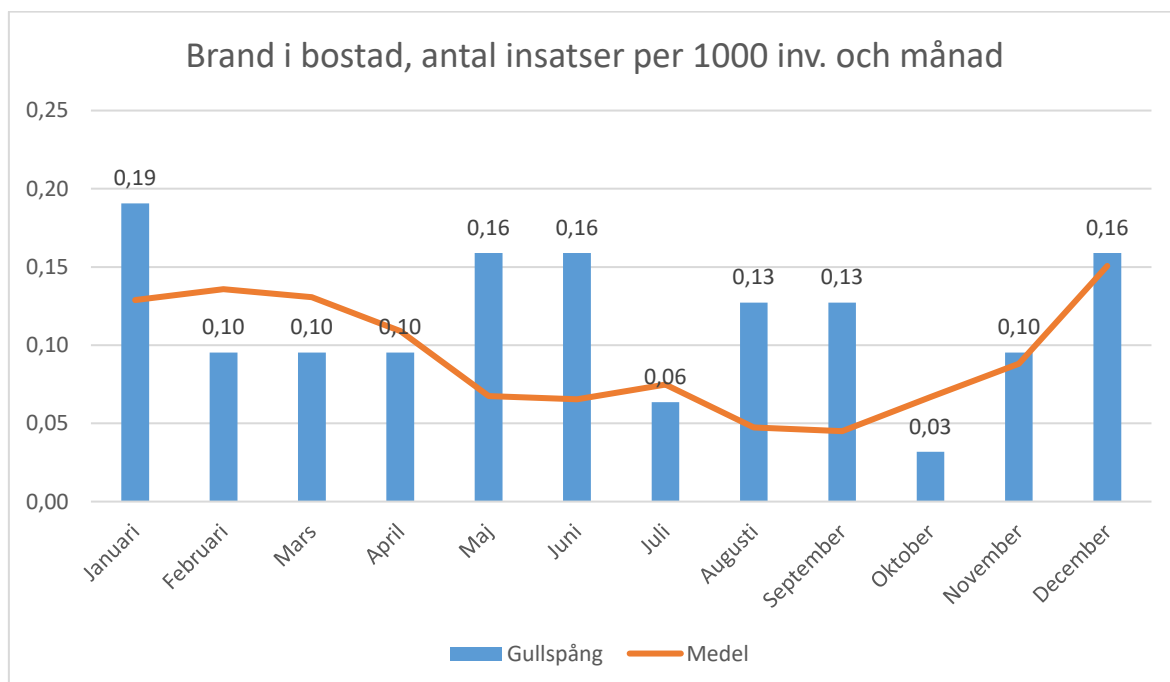

Diagram 344. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och månad i Gullspångs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Gullspångs kommun inträffar oftast på måndagar, lördagar och söndagar, men även torsdagar och fredagar överstiger medelvärdet för jämförda kommuner. Fördelningen över

veckan följer inte medelvärdet för övriga kommuner där antalet bränder sjunker på söndagar och måndagar.

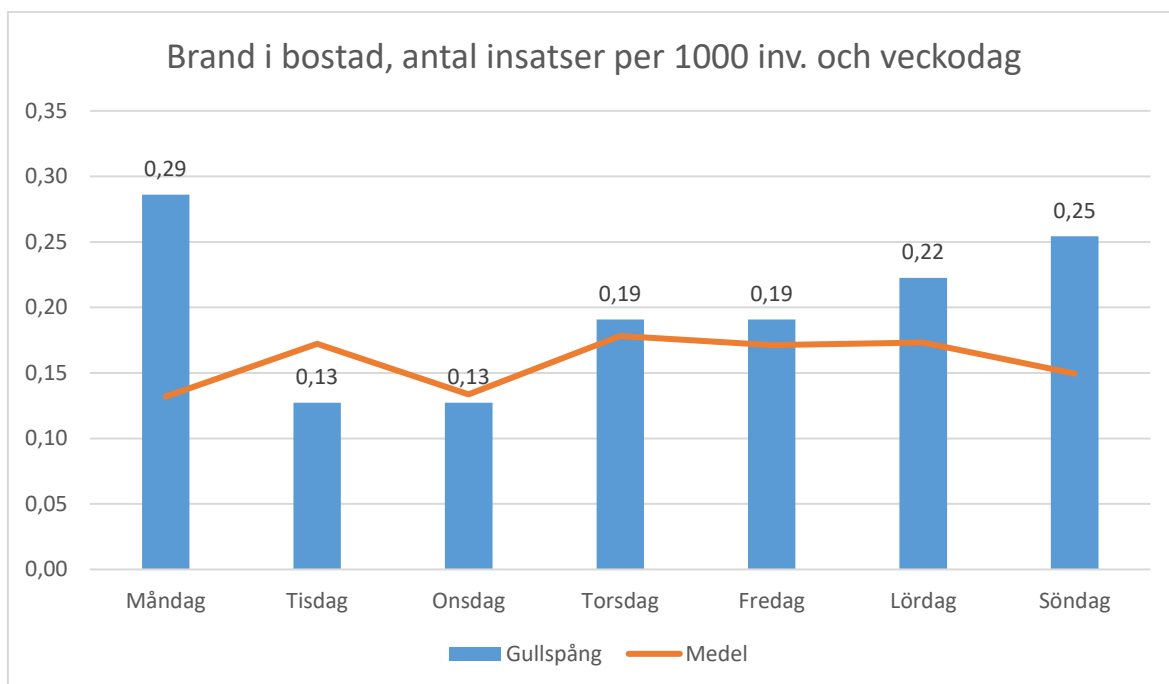

Diagram 345. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och veckodag i Gullspångs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

Bränder i bostäder i Gullspångs kommun inträffar främst dagtid mellan 08-20, där intervallet 16-20 är överlägset vanligast och dubbelt så frekvent som medelvärdet. Värdena överstiger medelvärdet för övriga kommuner i alla tidsintervall utom 04-08 och 20-24.

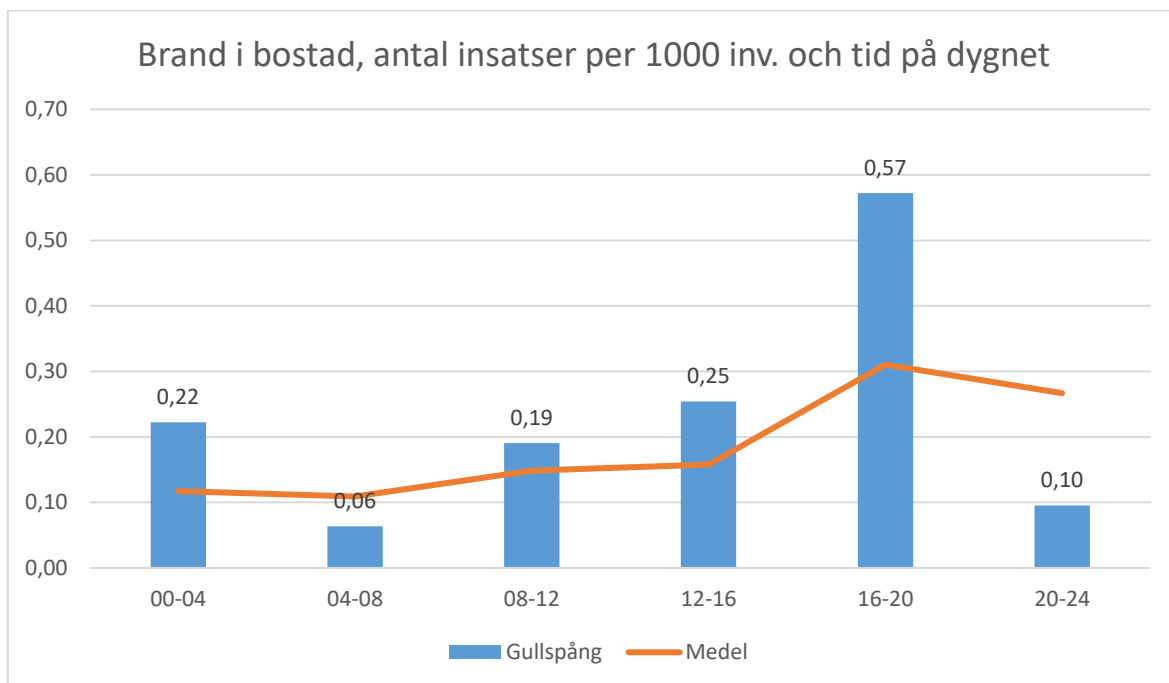

Diagram 346. Brand i bostäder, antal insatser per 1000 invånare och tid på dygnet i Gullspångs kommun och jämförda kommuner, 2012-2017. [16]

5.7.7.4 Dödsbränder

I Gullspångs kommun inträffar i snitt 0,25 dödsbränder per år, medelvärdet ligger på 0,18 för jämförda kommuner. Om antalet kommuninvånare beaktas så omkommer i snitt 0,016 personer i bränder per år och 1000 invånare, vilket är likvärdigt med de jämförda kommunerna på 0,014.

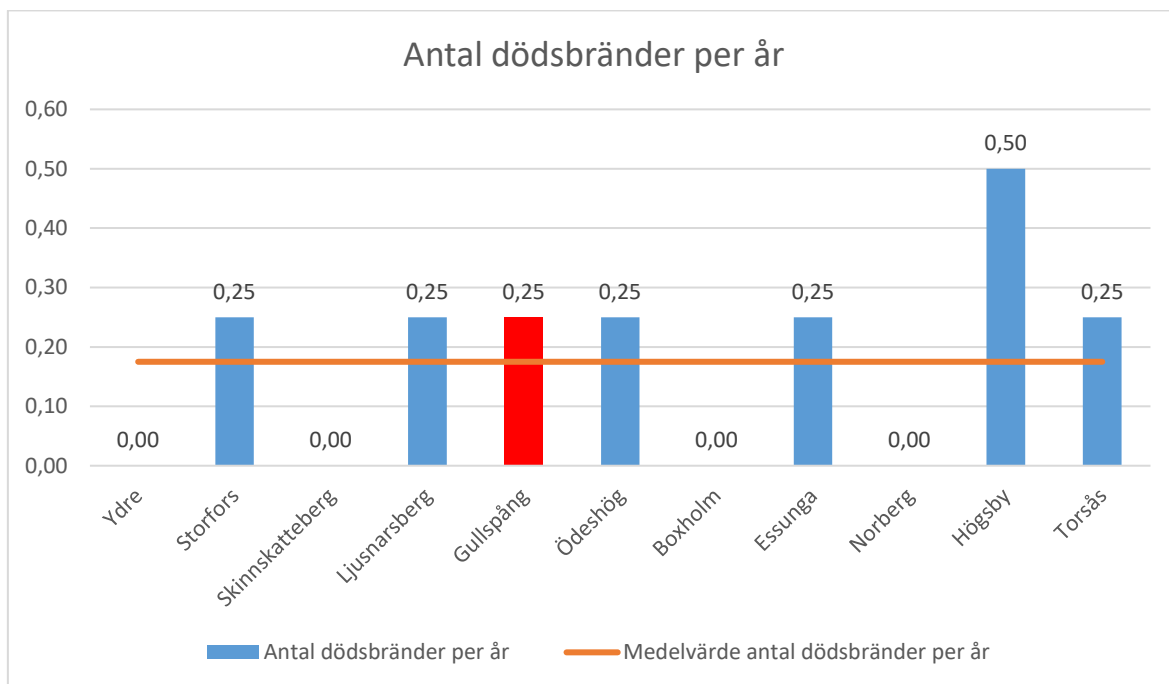

Diagram 347. Antal dödsbränder per år 2012-2015, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

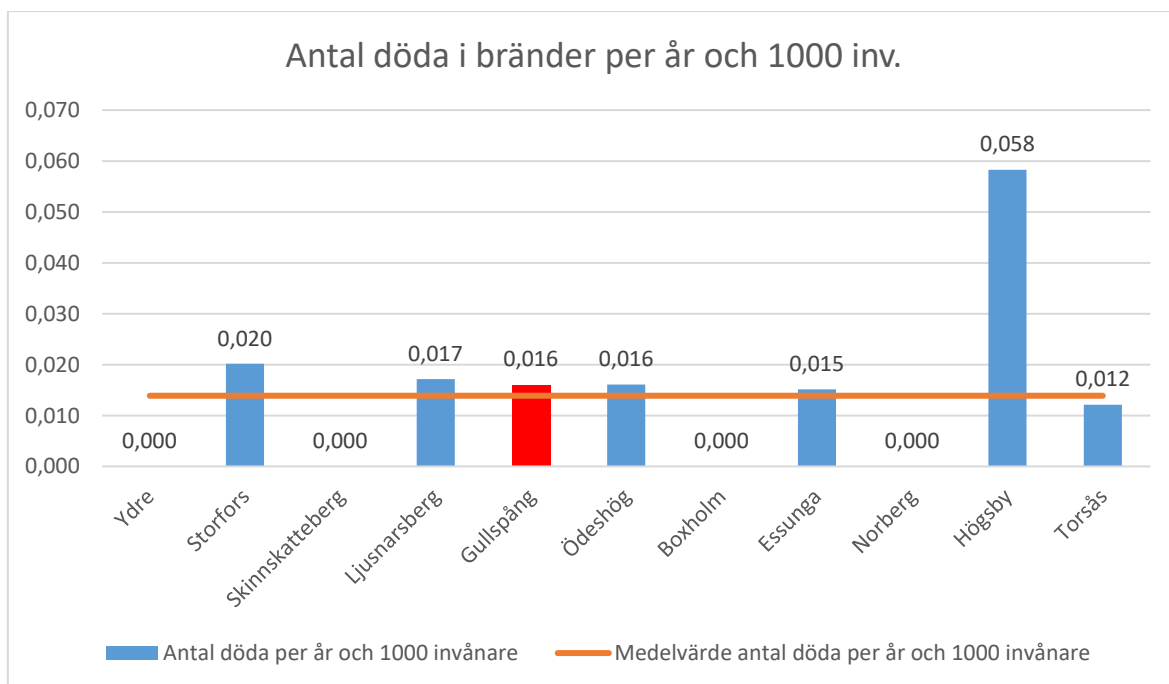

Diagram 348. Antal döda i bränder per år 2012-2015, för Gullspångs kommun och jämförda kommuner. [16]

6 Omvärldsbevakning

I detta kapitlet ges en bild av olika nyare förutsättningar som identifierats vid granskning av de kommuner som ingår i aktuell analys. Andra intressanta aspekter som finns eller diskuteras runt om i landet beskrivs också.

I aktuellt kapitel beskrivs inte den traditionella uppbyggnaden av operativa räddningstjänststyrkor, ex. bemanning 1 styrkeledare och 5 brandmän dygnet runt på samma brandstation. Det görs inte heller någon värdering av de olika identifierade förutsättningarna eller någon värdering jämfört med traditionell uppbyggnad av styrkor.

6.1 Jämförbara kommuner

Bland förbundets jämförbara kommuner ser organisationen för uttryckning och skadeavhjälpande verksamhet olika ut. Flera kommuner har frångått det som kan ses som en traditionell uttryckningsorganisation och gjort olika lokala anpassningar. Anledningarna till de förändringar som gjorts är många och varierar från kommun till kommun. En viktig anledning, som är återkommande i många kommuner, är att korta insatstiderna med syfte att nå den hjälpsökande snabbare och på så sätt ha möjlighet att bryta skadeutvecklingen i ett tidigare skede. Det finns även andra aspekter på organisationsförändringarna som gjorts så som ekonomi, rekryteringsmöjligheter, förändringar i riskbild mm. Nedan följer en kort beskrivning av olika begrepp och funktioner som idag används som delar av uttryckningsorganisationerna bland förbundets jämförbara kommuner samt övriga kommuner i landet.

6.2 Första insatsperson, FIP

FIP består ofta av en deltidsmedarbetare med ett eget mindre uttryckningsfordon som responderar på larm från den position hen befinner sig. En FIP tar sig alltså inte till brandstationen vid larm utan åker direkt mot skadeplatsen. FIP-personen kan vara antingen brandman eller befäl. Anspänningstiden är normalt 90 sekunder från larm till att hen sitter i bilen och påbörjar framkörning mot skadeplats. Det finns även exempel på FIP som en del i en heltidsorganisation.

FIP-fordonet är utrustat med räddningsmateriel som kan hanteras av en person med syfte att bryta skadeutvecklingen i ett tidigt skede. Detta kan exempelvis vara handbrandsläckare, sjukvårdsutrustning, defibrillator, avspärningsutrustning för väg, utrustning för vattenlivräddning mm.

FIP finns idag på 267 brandstationer i Sverige.

6.3 Civil insatsperson, CIP

En civil insatsperson larmas vid vissa utvalda händelsetyper i ett förbestämt larmområde. En CIP medverkar vid en räddningsinsats helt frivilligt och utan ersättning men det finns även möjlighet att ersätta en person som medverkat vid larm. Ofta har personen fått grundläggande utbildning av den lokala räddningstjänsten. Syftet med CIP är att kunna bryta skadeutvecklingen i ett tidigt skede, innan räddningstjänsten eller annan blåljusmyndighet anländer till platsen. I de fall en CIP är först på plats ökar möjligheten att släcka en brand eller att rädda liv vid exempelvis hjärtstopp.

6.4 Differentierade styrkor

Då bemanningen och organisationen för den uttryckande verksamheten varierar beroende på tid på dygnet kallas det för differentierade styrkor. Detta kan innebära att det finns heltidspersonal knuten till en brandstation under kontorstid och att samma station är bemannad med deltidspersonal under övrig tid. Syftet med denna typ av organisation är att ha en bättre förmåga då riskbilden är som störst under dygnet. Det kan även innebära att insatspersonalen som tillhör en och samma grupp kan befinna sig på olika platser och åka i olika fordon till en skadeplats.

6.5 Styrkeuppbyggnad på skadeplats

Styrkeuppbyggnad på skadeplats kan ses som en modell på organisation för den skadeavhjälpande operativa organisationen. Det innebär att både personal och fordon kan befinna sig på olika geografiska platser för att vid larm samlas på skadeplats och där ingå i en och samma grupp. Exempelvis krävs en styrka på ett befäl och fyra brandmän för att genomföra en rökdykning enligt AFS 2007:7. Istället för att alla 5 personer i denna styrka befinner sig på samma plats och åker till skadeplatsen gemensamt kan de i stället komma 2 personer från en plats och 3 från en annan plats för att mötas på skadeplats och där utgöra den grupp som krävs för rökdykarinsatsen. Denna typ av organisation möjliggör en ökad flexibilitet och variation i larmplaner samt placering av resurser över den geografiska ytan.

6.6 Kombinerad hel- och deltid

Att ha både hel- och deltidspersonal tillhörande samma grupp är ett sätt att uppnå en bemanning på ett befäl och fyra brandmän på en station där heltidspersonalen själva utgör ett färre antal. Med denna bemanning finns samma flexibilitet i att utforma larmplaner och uttryckande organisation som flera av ovanstående rubriker.

6.7 Samverkan

Räddningstjänsten är en kommunal verksamhet och har historiskt i stor utsträckning endast verkat och agerat lokalt inom det egna geografiska området. Detta har inneburit en begränsning i både resurser och kompetens som är tillgängliga för insatser för en lokal organisation.

Det många räddningstjänster har gjort är att, genom samverkan av olika slag, skapat förutsättningar för att kunna använda andra organisationers resurser och kompetens då behov uppstår. Exempel på detta är:

- Avtal med närliggande räddningstjänster att låna deras resurser för att de ligger närmare, och därmed är snabbare, till vissa geografiska områden.
- Gemensamma ledningscentraler.
- Gemensamma funktioner för insatsledning och strategisk ledning.
- Gemensamma enheter med specialutrustning eller specialkompetens.
- Gemensam övningsverksamhet.

Effekten av samverkan blir att räddningstjänsten snarare agerar utifrån ett regionalt och inte enbart utifrån ett lokalt perspektiv. Detta ger möjligheter att öka tillgängliga resurser vid större händelser och att hitta sätt att effektivisera den skadeavhjälpande verksamheten på.

6.8 Möta hela hjälpbehovet

Flertalet räddningstjänstorganisationer har valt att ha personal och kompetens för att möta en större del av det hjälpbehov som kan uppstå inför, under och efter olika typer av olyckor och nödlägen. Hos dessa organisationer utförs fler uppgifter än det som utgör lägsta nivån utifrån lag om skydd mot olyckor. Det kan handla om att räddningstjänstens personal ingår i kommunens POSOM-organisation, att man agerar utifrån hälso- och sjukvårdslagen vid fallolyckor eller psykisk ohälsa mm. Denna typ av organisation syftar till att sätta behovet hos 3:e man först för att, på bästa möjliga och snabbaste sätt, ge den hjälp som behövs utan att begränsas av vilken huvudman ansvaret ligger på enligt olika lagstiftningar.

7 Analys

I detta kapitel analyseras förbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg och respektive medlemskommun utifrån den data som presenterats tidigare i rapporten. Analysen syftar till att utreda om kommuninvånarna i respektive kommun ges ett likvärdigt skydd mot olyckor ur ett nationellt perspektiv.

7.1 Räddningstjänsten Östra Skaraborg

I förbundets medlemskommuner bor ca 120 000 invånare fördelade på sju kommuner och en yta på ca 3 000 kvadratkilometer. Skövde kommun är den största kommunen sett till både invånarantal och landareal. Den kommun med lägst invånarantal är Gullspångs kommun och minst landareal har Tibro kommun. Vid jämförelse av samtliga sju kommuner är det Skövde som har högst antal invånare per kvadratkilometer på 82 stycken, medan Töreboda, Gullspång och Karlsborg har det lägsta värdet på 17. Detta innebär att persontätheten är nästan fem gånger högre i Skövde. Folkmängden i förbundet har ökat med 4 % under 2012-2017. Största ökningen har gjorts i Skövde kommun med 5 % och den minsta i Gullspångs kommun med 1 %.

I förbundets medlemskommuner bor 61 % av invånarna i småhus och 39 % i flerbostadshus. Gullspångs kommun har högsta andelen boende i småhus på 74 %, medan Skövde kommun har den högsta andelen boende i flerbostadshus på 57 %.

7.1.1 Antal räddningsinsatser

Skövde kommun står för nästan hälften av alla insatser i förbundet följt av Mariestad som står för en fjärdedel. Övriga insatser är jämnt fördelade på övriga kommuner. Denna fördelning har varit relativt oförändrad under den studerade perioden, med undantag för Gullspångs kommun vars insatser ökade kraftigt från 59 till 127 mellan 2014 och 2015.

Bland de frekventa händelserna brand i byggnad, brand i annat än byggnad, trafikolycka, sjukvårdslarm och automatlarm utgörs hälften av automatlarm. Näst vanligast förekommande är trafikolycka, medan övriga händelsetyper är relativt jämnt fördelade. I Skövde är 62 % av larmen automatlarm utan brandtillbud, vilket är klart högsta andelen bland förbundets kommuner. Här spelar antalet automatlarmade verksamheter in.

Sett till antal per 1000 invånare så är andelen trafikolyckor och andelen brand i byggnad störst i Gullspångs kommun och andelen brand i annat än byggnad är störst i Karlsborgs kommun bland förbundets kommuner. Andelen sjukvårdslarm bland kommuner inom förbundet är störst i Hjo kommun.

Sett till antal insatser per 1000 invånare och år gällande brand i byggnad är värdet för Gullspångs kommun dubbelt så högt som jämfört med riket. Värdet är även nästan dubbelt så högt som för samtliga övriga medlemskommuner i förbundet. Flest bränder sker i juni och december i Gullspång där kommunen sticker ut jämfört med övriga medlemskommuner.

För antal insatser gällande brand i annat än byggnad per 1000 invånare och år är det Gullspång, Töreboda och Karlsborg som ligger högst i förbundet och även över medel för riket. Generellt sker fler bränder sommartid och på kvällstid.

Antal insatser gällande trafikolycka per 1000 invånare och år är högst i Gullspång, där värdet är dubbelt så högt som för övriga kommuner i förbundet med undantag för Mariestad, där värdet ligger över medel. Medelvärdet för förbundet kommuner ligger under medelvärdet för riket.

Antalet akuta sjukvårdslarm som sker i förbundets medlemskommuner är hälften så många som i övriga riket. Flest i förbundet sker i Gullspång och minst i Skövde. I Hjo ses en tydlig ökning i augusti månad, en ökning som inte ses i övriga kommuner.

Fyra av förbundets kommuner, Skövde, Mariestad, Gullspång och Töreboda, ligger över medel för riket i antal automatlarm per 1000 invånare och år. Lägst ligger Hjo kommun. I riket ses en kraftig ökning under sommaren, denna ökning ses inte i förbundet.

7.1.2 Responstid

Den sammanlagda responstiden i förbundet ligger under medeltiden för riket. Karlsborg och Hjo är de kommuner som har längst responstid i förbundet och även de två kommuner som ligger över medelvärde för riket. För Hjo är det främst akut sjukvårdslarm som sticker ut och som höjer tiden för kommunen. Karlsborg ligger högt på samtliga händelser, men något lägre på sjukvårdslarm medan den längsta tiden är vid brand i skog och mark.

Vid en jämförelse från en annan källa, Kolada, ligger dock Karlsborg och Tibro över medelvärde. För Tibro är det händelsen brand i skog och mark som ligger högt och som därmed påverkar medelvärde för kommunen.

Larmbehandlingstiden inom förbundets kommuner är längst i Gullspångs kommun med 2,6 minuter att jämföra med den kortaste i Tibro och Karlsborg på 1,5 minuter. Eftersom både Karlsborg och Tibro är två av kommunerna med längst responstider innebär detta att det inte är larmbehandlingstiderna som bidrar till de långa responstiderna.

7.1.3 Kostnader

Kostnader för olyckor per 1000 invånare ligger för de flesta kommuner i förbundet under medelvärde för respektive jämförd kommungrupp, med undantag Gullspång och Mariestad. Gullspång har även det högsta värdet inom förbundets kommuner, följt av Mariestad. Lägst kostnad inom förbundet har Skövde kommun.

Kostnader för räddningstjänst per 1000 invånare ligger alla under medel för respektive jämförd kommungrupp med undantag för Gullspångs kommun. Flera av kommunerna ligger dessutom lägst i sina kommunjämförelser. Även bland förbundets kommuner ligger Gullspång klart högst följt av Mariestad. Lägst kostnad inom förbundet har Tibro följt av Skövde.

7.1.4 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare är generellt sett lågt i förbundet. Mariestad och Karlsborg är de som ligger över medel i respektive jämförd kommungrupp. De har även högst värden inom förbundet, där Mariestad är högst. Lägst antal dödsolyckor i trafiken per 1000 invånare i förbundets kommuner har Töreboda och Hjo.

7.1.5 Brand i byggnad

Bland förbundets kommuner sker flest antal brand i byggnad i Skövde och därefter i Mariestad. Antalet brand i byggnad som sker i Skövde kommun utgör en tredjedel av det totala antalet som sker i hela förbundet.

Sett till antalet brand i byggnad per 1000 invånare sticker Gullspångs kommun ut kraftigt där det sker dubbelt så många bränder än de kommuner med näst flest, vilka är Mariestad och Töreboda. I Skövde kommun sker minst antal brand i byggnad per 1000 invånare bland förbundets kommuner.

Det finns en svag trend utifrån vilken månad på året bränderna sker, sett till hela förbundet. Generellt sker en ökning under januari, juni och december. Gullspångs kommun sticker ut mest i antal bränder per 1000 invånare under sommar- och vintermånaderna där antalet är det dubbla jämfört med förbundets medelvärde.

Sett till vilken veckodag bränderna sker finns ingen trend utan bränderna sker jämnt fördelat över hela veckan. Däremot finns en tydlig trend vad gäller vilken tid på dygnet bränderna sker. Mellan klockan 12 och 20 sker dubbelt så många bränder som mellan klockan 00 och 08.

7.1.6 Brand i bostad

Den bostadskategori det är vanligast att det brinner i, inom förbundet, är villor. Här sker bränderna mer än dubbelt så ofta som i någon annan bostadskategori. De kommuner som sticker ut mest är Gullspång, Töreboda och Hjo där det brinner mer än fyra gånger så ofta i en villa som i någon annan kategori. I Skövde och Mariestad sker ungefär hälften av alla bränder i bostäder i villor och en femtedel i flerbostadshus.

Sett till omfattning av en brand i bostad vid räddningstjänstens ankomst är det vanligast att branden ej pågick, vilket är fallet vid en tredjedel av bränderna. Vid resterande bränder är omfattningen jämnt fördelad mellan att pågå i startobjektet, i startutrymmet samt i flera utrymmen i samma brandcell. Det är väldigt ovanligt att branden pågår i flera brandceller vid ankomst.

Den slutgiltiga omfattningen är i ca en fjärdedel av bränderna i flera brandceller. Detta innebär att ca en fjärdedel av alla brand i bostad går från att endast omfatta en brandcell till flera brandceller efter att räddningstjänsten kommit till platsen.

Sett till när brand i bostad sker så är det vanligast i januari och december. Under dessa månader sker det dubbla antalet bränder jämfört med maj och augusti, då antalet är som lägst.

Den veckodag som är vanligast att brand i bostad sker är lördag. Då sker ca 50% fler bränder än för övriga dagar inom förbundet.

Den tid på dygnet då det oftast brinner är eftermiddag och kväll. Efter midnatt och fram till lunch sker endast en liten andel av alla brand i bostad.

7.2 Skövde kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Skövde kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.2.1 Kommunens förutsättningar

I Skövde kommun bor ca 55 000 invånare fördelade på tio tätorter och en yta på 674 kvadratkilometer. Skövde har ett högre invånarantal än jämförda kommuner och betydligt mindre landareal. Detta gör att persontätheten är nästan tre gånger så hög som hos övriga kommuner i den nationella jämförelsen.

Ca 86 % av invånarna i Skövde bor i någon av kommunens tio tätorter. Av invånarna bor ca 68 % i största tätorten Skövde, följt av ca 7 % i Skultorp och ca 3 % i Stöpen. Cirka 18 % av invånarna bor i någon av tätorterna borträknat Skövde.

I Skövde kommun utgörs 57 % av alla bostäder av flerbostadshus och 43 % av småhus. Även här skiljer sig Skövde från övriga kommuner i jämförelsen, där de flesta kommunerna har ett omvänt förhållande, med större andel småhusbebyggelse.

7.2.2 Antal räddningsinsatser

Skövde kommun har totalt sett färre olyckor, som räddningstjänsten larmas till, än övriga kommuner i jämförelsen. Merparten av de frekventa händelserna i Skövde ligger under medel för jämförda kommuner, oavsett om jämförelsen sker för totalt antal händelser eller antal händelser per 1000 invånare. För antalet bränder i byggnad per 1000 invånare har Skövde det lägsta värdet av samtliga jämförda kommuner.

Den enda händelsetypen som ligger över medelvärdet för jämförda kommuner är automatlarm utan brandtillbud. Antalet automatlarm utan brandtillbud är i Skövde nästan dubbelt så många som medel för jämförda kommuner.

7.2.3 Responstid

Skövde kommun har, ur ett nationellt perspektiv, relativt låga responstider vid räddningsinsatser. Skövde har tillsammans med ytterligare en kommun lägst medianresponstid och även larmbehandlingstiden för Skövde understiger medelvärden för jämförda kommuner.

7.2.4 Kostnader

Skövde kommun har låga kostnader för såväl olyckor som för räddningstjänsten. Samhällets kostnader för olyckor i Skövde kommun är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är ca två tredjedelar av medelkostnaden för de jämförda kommunerna och kostnaden per kommuninvånare är lägst i jämförelsen.

7.2.5 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken i Skövde är relativt få och ligger långt under medelvärdet för jämförda kommuner. I Skövde sker i snitt en dödsolycka i trafiken per år, vilket kan jämföras med medelvärdet på 2,4 för jämförda kommuner.

7.2.6 Brand i byggnad

I Skövde sker relativt få bränder i byggnad, men brandens omfattning vid räddningstjänstens ankomst skiljer sig från den nationella jämförelsen. Jämfört med övriga kommuner har färre bränder slocknat eller släckts vid räddningstjänstens ankomst och fler bränder har spridit sig inom startutrymmet. Därmed har fler bränder nått en större omfattning vid räddningstjänstens ankomst jämfört med övriga kommuner, men trots detta är den slutliga omfattningen av branden likvärdig.

Var det brinner någonstans skiljer sig mellan Skövde och jämförda kommuner. I Skövde sker en mindre andel av bränderna i bostäder. Istället sker en större andel av bränderna i allmän verksamhet och industrier.

7.2.7 Brand i bostad

För bränder i bostäder är det också skillnader mellan Skövde och jämförda kommuner. Andelen bränder i flerbostadshus och villor är mindre i Skövde än jämförda kommuner. Samtidigt är andelen bränder i rad-, par- eller kedjehus och bränder i övriga byggnader inklusive åldringsvård betydligt högre i Skövde än jämförda kommuner.

Sett till statistiken för bostäder så utgörs en majoritet av bostäderna i Skövde av flerbostadshus. I denna statistik tillförs dock även rad-, par- eller kedjehus och övriga boenden till kategorin flerbostadshus. Sammantaget kan det då konstateras att något fler bränder sker i boenden som utgör flerbostadshus, vilket överensstämmer med bostadsfördelningen inom Skövde kommun.

Omfattningen av bränderna i bostäder skiljer sig på samma sätt, som för brand i byggnad, mot jämförda kommuner. Omfattningen är generellt sett något större vid ankomst, men den slutliga omfattningen är likvärdig.

Andelen bränder i bostäder per månad, veckodag och tid på dygnet ligger samtliga under medelvärdet för jämförda kommuner. Det inträffar flest bränder i bostäder i Skövde under juni-juli och november-januari. Bränderna är relativt jämnt fördelade över veckan men under dagen inträffar flest bränder mellan klockan 12 och 20.

Antalet dödsbränder är lågt i Skövde då det i snitt sker en dödsbrand vart fjärde år, att jämföra med medelvärdet 2,4 dödsbränder på fyra år för jämförda kommuner.

7.2.8 Operativ förmåga

Vid jämförelse av den operativa förmågan i Skövde, dvs. antalet tillgängliga hel- och deltidsbrandmän och styrkeledare i kommunen, per 1 000 invånare ligger Skövde lägst bland jämförda kommuner och antalet når inte upp till hälften av medelvärdet för jämförda kommuner.

7.3 Mariestads kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Mariestads kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.3.1 Kommunens förutsättningar

I Mariestads kommun bor ca 24 500 invånare fördelade på fem tätorter och en yta på 602 kvadratkilometer. Mariestad har ett lägre invånarantal än jämförda kommuner. Detta påverkas delvis av att Mariestad inte har jämförts med fem mindre kommuner och fem större kommuner ur befolkningssynpunkt. Detta då det endast fanns två kommuner som var mindre än Mariestad i samma kommungruppsindelning. Landarealen är betydligt mindre än snittet för de jämförda kommunerna, ca en femtedel av medelvärdet. Sammantaget bli därför befolkningstätheten likvärdig med övriga kommuner.

Ca 77 % av invånarna i Mariestad bor i någon av kommunens fem tätorter. Av invånarna bor ca 69 % i Mariestad, följt av ca 4 % i näst största tätorten, Ullervad. Cirka 10 % av invånarna bor i någon av tätorterna borträknat Mariestad.

I Mariestads kommun utgörs 54 % av alla bostäder av småhus och resterande 46 % av flerbostadshus, vilket generellt överensstämmer med fördelningen i de jämförda kommunerna.

7.3.2 Antal räddningsinsatser

Antalet räddningsinsatser i Mariestads kommun motsvarar generellt medelvärdet för de jämförda kommunerna. Samtliga frekventa händelser i Mariestad ligger på samma antal eller färre än för jämförda kommuner. Om hänsyn tas till antal kommuninvånare, dvs. antal frekventa händelser per 1 000 invånare, ligger endast antalet bränder i byggnad något över medel för jämförda kommuner.

7.3.3 Responstid

Responstiden i Mariestads kommun är högre än medelvärdet för de jämförda kommunerna. Tillsammans med en annan jämförd kommun har Mariestad den längsta responstiden bland de jämförda kommunerna. Larmbehandlingstiden i Mariestad överensstämmer med medelvärdet för övriga kommuner.

7.3.4 Kostnader

Samhällets kostnader för olyckor som inträffar i Mariestads kommun är högre än medelkostnaden. Kostnaden för olyckor är näst högst bland de jämförda kommunerna. Kommunens kostnad för räddningstjänst per kommuninvånare ligger dock under medelvärdet.

7.3.5 Dödsolyckor i trafiken

I Mariestads kommun sker betydligt fler dödsolyckor i trafiken, jämfört med övriga kommuner. Antalet dödsolyckor i trafiken i Mariestad är störst bland jämförda kommuner både vid jämförelse av antalet och antalet per 1 000 invånare. I snitt sker tre gånger så många dödsolyckor per år jämfört med övriga kommuner, sett per 1000 invånare blir den siffran fyra gånger så stor.

Det faktum att så många dödsolyckor inträffar i Mariestads kommun, trots att antalet trafikolyckor understiger medel i jämförda kommuner, visar att de trafikolyckor som inträffar i regel är mer allvarliga än i övriga kommuner.

7.3.6 Brand i byggnad

I Mariestad sker något fler bränder i byggnad, sett per 1000 invånare, än i de jämförda kommunerna. De bränder som inträffar har likvärdig omfattning och slutlig omfattning som jämförda kommuner.

Var bränder inträffar skiljer sig mellan Mariestad och jämförda kommuner. I Mariestad sker en mindre andel av bränder i byggnader, i bostäder och i allmän verksamhet än för jämförda kommuner. Samtidigt sker en betydligt större andel av bränderna i industrier, vilket kan behöva utredas vidare.

7.3.7 Brand i bostad

Av alla bränder i bostäder skiljer sig fördelningen jämfört med övriga kommuner. Andelen bränder i flerbostadshus är 25 procentenheter lägre i Mariestad än i jämförda kommuner. Samtidigt är andelen bränder i rad-, par- eller kedjehus 20 procentenheter högre. Även bränder i villor och bränder i övriga byggnader, inklusive åldringsvård, är något mer vanligt förekommande i Mariestad än i jämförda kommuner.

Bränder i bostäder har slocknat eller blivit släckta före räddningstjänstens framkomst i 44 % av fallen, vilket överensstämmer med övriga jämförda kommuner. Både omfattningen vid ankomst och den slutliga omfattningen överensstämmer överlag relativt väl med medeltalen för övriga kommuner. Fler bränder släcks i startföremålet i Mariestad och färre bränder släcks efter att de spridits från startutrymmet, men innan spridning till annan brandcell.

Bränder i bostäder i Mariestads kommun inträffar oftast i januari, april, oktober och december. De flesta av dessa bränder inträffar på måndagar, med en viss förhöjd förekomst på tisdagar och på helger, oftast dag- eller kvällstid mellan 08-20.

Det inträffar relativt många dödsbränder i Mariestads kommun, jämfört med övriga kommuner. Antalet dödsbränder per år är, tillsammans med en annan kommun, högst i bland jämförda kommuner. I Mariestad sker i snitt tre dödsbränder på fyra år, att jämföra med medel på en dödsbrand vart tredje år. Även antalet omkomna per 1000 invånare överstiger medelvärdet med det dubbla.

7.3.8 Operativ förmåga

Antalet hel- och deltidbrandmän och styrkeledare är likvärdigt med jämförda kommuner. Antal deltidbrandmän varierar kraftigt i den jämförda kommungruppen, men Mariestad ligger bland de lägsta. Sett till antalet, hel- och deltidbrandmän och styrkeledare, per 1000 invånare ligger Mariestad strax under medel.

7.4 Hjo kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Hjo kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.4.1 Kommunens förutsättningar

Hjo kommun har en befolkning på cirka 9 100 invånare och en yta på 300 kvadratkilometer. Invånarantalet överstiger medelvärdet och landarealen understiger, vilket gör att Hjo ligger över medel för jämförda kommuner i invånare per kvadratkilometer.

Ca 70 % av invånarna i Hjo bor i någon av kommunens två tätorter. Av invånarna bor 68 % i Hjo och 2 % i Korsberga.

I kommunen utgörs 33 % av alla bostäder av flerbostadshus och 67 % av småhus, vilket är likvärdigt med jämförda kommuner.

7.4.2 Antal räddningsinsatser

De frekventa händelserna i Hjo ligger samtliga under medel för jämförda kommuner oavsett om jämförelsen sker för antal händelser eller antal händelser per 1 000 invånare. Brand i byggnad och brand i annat än byggnad uppgår till ungefär hälften av medelvärdet för jämförda kommuner.

7.4.3 Responstid

Hjo kommun har, sett ur ett nationellt perspektiv, relativt låga responstider vid räddningsinsatser. Larmbehandlingstiden för Hjo överstiger dock medelvärdet för jämförda kommuner med cirka 24 sekunder.

7.4.4 Kostnader

Hjo kommun har låga kostnader för såväl olyckor, som för räddningstjänsten. Kostnader för olyckor i Hjo är cirka 2 000 kr lägre per kommuninvånare än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är näst lägst bland jämförda kommuner.

7.4.5 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken i Hjo är generellt få och ligger under medelvärdet för jämförda kommuner. I snitt inträffar en dödsolycka vart tredje år.

7.4.6 Brand i byggnad

Var det brinner någonstans skiljer sig mellan Hjo och jämförda kommuner, främst i att färre bränder sker i industrier och allmän verksamhet. Fler bränder sker istället i övrig verksamhet.

I Hjo kommun är andelen bränder som har slocknat vid ankomst, eller som är begränsade till startföremålet, 16 procentenheter lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen bränder som omfattar startutrymmet, eller som omfattar flera utrymmen i samma brandcell är 22 procentenheter högre än jämförbara kommuner. Inga bränder har vid ankomst spridits till annan brandcell. Detta innebär att fler bränder har spridits vidare inom startbrandcellen, men är kvar i samma brandcell som branden startade i, vid framkomst.

Den slutliga omfattningen av bränder i byggnad har i större utsträckning spridit sig till fler utrymmen i startbrandcellen eller till fler brandceller medan andelen som släckts i startutrymmet är färre. Detta innebär att den slutliga omfattningen är större än för jämförda kommuner. Totalt har en tredjedel av bränderna spridits till annan brandcell när räddningstjänsten avslutats, trots att ingen brand haft denna omfattning vid ankomst.

7.4.7 Brand i bostad

Var bränder i bostäder inträffar skiljer sig i Hjo jämfört med övriga kommuner. Av alla bränder i bostäder sker 97 % av bränderna i småhus, att jämföra med 66 % för jämförda kommuner. Andelen bränder i flerbostadshus är 20 procentenheter lägre i Hjo än jämförda kommuner. Detta trots att Hjo har en likvärdig fördelning mellan de två boendetyperna som jämförda kommuner.

Även vid brand i bostad är andelen bränder som har slocknat vid ankomst, eller som är begränsade till startföremålet, lägre än i de jämförda kommunerna. Andelen som spridit sig till startutrymmet är högre och andelen som spridit sig till flera utrymmen i samma brandcell är 17 procentenheter högre än i jämförda kommuner. Vid den slutliga omfattningen är det en större andel av bränderna som spridit sig till fler brandceller och fler utrymmen i samma brandcell.

I januari och mars sker flest bränder i bostäder i Hjo. Det sker något fler bränder på tisdagar, onsdagar och lördagar. Bränderna är relativt jämnt fördelade över dygnet.

Antalet dödsbränder per år är nästan tre gånger så många i Hjo som medel för jämförda kommuner. I snitt sker en dödsbrand vartannat år i jämförelse med en vart sjätte år för jämförda kommuner.

7.5 Tibro kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Tibro kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.5.1 Kommunens förutsättningar

I Tibro kommun bor ca 11 000 invånare fördelade på två tätorter och en yta på 220 kvadratkilometer. Invånarantalet är likvärdigt med jämförda kommuner medan landarealen är hälften så stor. Detta gör att antalet invånare per kvadratkilometer är relativt högt sett till de flesta jämförda kommunerna, trots detta ligger Tibro ändå runt medel i jämförelsen. Detta beror främst på att den jämförda kommunen Oxelösund har ett invånarantal per kvadratkilometer som är sex gånger så stort som medelvärdet.

Ca 80 % av invånarna bor i någon av kommunens två tätorter och 76 % i Tibro.

I Tibro kommun utgörs 39 % av alla bostäder av flerbostadshus och 61 % av småhus. Detta stämmer väl överens med övriga kommuner.

7.5.2 Antal räddningsinsatser

Tibro kommun har totalt sett färre olyckor, som räddningstjänsten larmas till, än övriga kommuner i jämförelsen. Samtliga av de frekventa händelserna i kommunen ligger väl under medel för jämförda kommuner, oavsett om jämförelsen sker för totalt antal händelser eller antal händelser per 1000 invånare. Den enda händelsetypen som ligger relativt nära medelvärdet är bränder i byggnad.

7.5.3 Responstid

Tibro kommun har, ur ett nationellt perspektiv, längre responstider vid räddningsinsatser än medel i kommunjämförelsen. Medel överstigs med nästan 3,5 minut. Larmbehandlingstiden är däremot 20 sekunder kortare än medel.

7.5.4 Kostnader

Tibro kommun har låga kostnader för såväl olyckor, som för räddningstjänsten. Kostnader för olyckor som inträffar i kommunen är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är lägst i kommunjämförelsen och understiger medelvärdet med 40 %.

7.5.5 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken i Tibro överensstämmer med medelvärdet för övriga kommuner. I Tibro sker i snitt 0,67 dödsolyckor i trafiken per år.

7.5.6 Brand i byggnad

Jämfört med övriga kommuner har färre bränder slocknat eller släckts vid räddningstjänstens ankomst och fler bränder har spridit sig inom startutrymmet. Därmed har fler bränder nått en större omfattning vid räddningstjänstens ankomst jämfört med övriga kommuner. Även den slutliga omfattningen skiljer sig genom att fler bränder får en större omfattning. Detta innebär att bränder har en större omfattning både vid ankomst och i slutlig omfattning.

I Tibro är andelen brand i övrig verksamhet högre än medel medan brand i allmän verksamhet är lägre.

7.5.7 Brand i bostad

I Tibro inträffar mer än hälften av alla bränder i bostäder i villor. Detta stämmer överens med jämförda kommuner. Störst skillnader ses i andelen bränder i rad-, par- eller kedjehus, som är större i Tibro och bränder i flerfamiljshus som är lägre.

Precis som för bränder i byggnader så har bränder i bostäder en något större omfattning både vid ankomst och efter avslutad insats.

Inom Tibro kommun inträffar flest bränder i bostäder i juni-juli samt september-januari jämfört med övriga månader. En nedgång i frekvens kan ses på torsdagar och söndagar och störst andel av bränderna inträffar dag- och kvällstid mellan 12-16 och 20-24.

Inga dödsbränder har inträffat i Tibro under den studerade perioden. Det bör noteras att så även är fallet för ytterligare fem kommuner i jämförelsen.

7.6 Karlsborgs kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Karlsborgs kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.6.1 Kommunens förutsättningar

I Karlsborgs kommun bor ca 7 000 invånare fördelade på fyra tätorter och en yta på 406 kvadratkilometer. Detta ger ett likvärdigt antal invånare per kvadratkilometer som övriga kommuner.

Ca 78 % av invånarna i kommunen bor i någon av kommunens fyra tätorter. Av invånarna bor 54 % i största tätorten Karlsborg, följt av ca 16 % i den näst största tätorten Mölltorp. I övriga tätorter, Forsvik och Udenäs, bor ca 5 % respektive 3,5 % av invånarna.

I Karlsborgs kommun utgörs nästan två tredjedelar av alla bostäder av småhus och en tredjedel av flerbostadshus. Denna fördelning är något jämnare än övriga kommuner som generellt har en större andel småhus.

7.6.2 Antal räddningsinsatser

Generellt sett inträffar färre händelser som leder till räddningsinsatser i Karlsborgs kommun, jämfört med övriga kommuner. Brand i annat än byggnad är den enda frekventa händelsen som ligger något högre än medelvärdet för jämförda kommuner. Brand i byggnad och trafikolyckor uppgår till ungefär hälften av medelvärdet för jämförda kommuner.

7.6.3 Responstid

Responstiden för räddningstjänst i Karlsborgs kommun är betydligt högre än medelvärdet för jämförda kommuner. Karlsborg har högst responstid bland kommunerna och överstiger medelvärdet för jämförda kommuner med över 8,5 minuter.

Vid sortering av landets 290 kommuner efter responstid noteras att enbart åtta kommuner har längre responstider, samtliga av dessa är belägna i Norrbottens- och Västerbottens län. Larmbehandlingstiden för Karlsborg understiger medelvärdet för jämförda kommuner.

7.6.4 Kostnader

Kostnad för olyckor är likvärdig med medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänst, per kommuninvånare, är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner.

7.6.5 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken i Karlsborg ligger över medel och i snitt sker en dödsolycka vartannat år, jämfört med medelvärdet för jämförda kommuner som är närmare en dödsolycka var tredje år.

7.6.6 Brand i byggnad

Generellt sett brinner det mer sällan i byggnader i Karlsborgs kommun än medel för jämförda kommuner. Av de bränder som uppstår i byggnader släcks nästan hälften i startföremålet. Ytterligare en fjärdedel av bränderna släcks i startutrymmet. Andelen bränder som sprider sig till fler brandceller är lägre i Karlsborg än för jämförda kommuner. Sammantaget får bränder i byggnad därmed generellt

en mindre slutlig omfattning i Karlsborgs kommun. Det ska dock nämnas att det är något fler bränder som sprider sig till flera byggnader än i jämförda kommuner.

Två tredjedelar av alla bränder i byggnader sker i bostäder, vilket överensstämmer med övriga kommuner. Det brinner dock oftare i allmän verksamhet än i jämförda kommuner. Samtidigt brinner det sällan i industrier i Karlsborg, endast 2 % av bränderna mot 19 % för jämförda kommuner.

7.6.7 Brand i bostad

Av alla bränder i bostäder inträffar mer än hälften i villor, vilket är något lägre än i jämförda kommuner. Andelen bränder i rad-, par- eller kedjehus är 14 procentenheter högre i Karlsborg och även andelen bränder i övriga boenden, inkl. åldringsvård, är större i Karlsborg.

Brandens omfattning vid ankomst är betydligt lägre i Karlsborgs kommun jämfört med övriga kommuner. Enbart 7 % av alla bränder i bostäder har spridits utanför startutrymmet vid räddningstjänstens framkomst, detta kan jämföras med 23 % av bränderna i jämförda kommuner. Även den slutliga omfattningen visar på en betydligt lägre omfattning, 93 % av alla bränder släcks i startutrymmet, jämfört med 61 %, bland de jämförda kommunerna.

Bränder i bostäder inträffar oftast i april, juli, oktober samt december, och mer sällan övriga månader. Flest bostadsbränder startar på tisdagar och lördagar, mellan 12-24.

Antalet dödsbränder i Karlsborg överstiger medel bland jämförda kommuner, framförallt för att fem av de jämförda kommunerna inte har haft några dödsbränder under aktuell period. Fyra av de jämförda kommunerna har, tillsammans med Karlsborg, haft i snitt en dödsbrand på fyra år.

7.7 Töreboda kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Töreboda kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.7.1 Kommunens förutsättningar

I Töreboda kommun bor ca 9 400 invånare fördelade på tre tätorter och en yta på 541 kvadratkilometer. Töreboda ligger under medel för jämförda kommuner i invånarantal per kvadratkilometer.

Ca 61 % av invånarna i kommunen bor i någon av de tre tätorterna. Av invånarna bor 50 % i Töreboda tätort, 7 % i Moholm och 4 % i Älgarås.

I kommunen utgörs 33 % av alla bostäder av flerbostadshus och 67 % av småhus, vilket är likvärdigt som jämförda kommuner.

7.7.2 Antal räddningsinsatser

Merparten av de frekventa händelserna i Töreboda ligger under medel för jämförda kommuner oavsett om jämförelsen sker för antal händelser eller antal händelser per 1 000 invånare. Den enda frekventa händelsen som ligger högre än medelvärdet för jämförda kommuner är brand i annat än byggnad som ligger strax över medel.

7.7.3 Responstid

I Töreboda är snittresponstiden 14 minuter vilket överstiger medel med drygt 1,5 minut. Larmbehandlingstiden understiger däremot medelvärdet och här ligger kommunen tillsammans med två andra lägst bland jämförda kommuner.

7.7.4 Kostnader

Töreboda kommun har låga kostnader för såväl olyckor, som för räddningstjänsten. Kostnader för olyckor i är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är lägst bland de jämförda kommunerna.

7.7.5 Dödsolyckor i trafiken

I Töreboda kommun sker i snitt en dödsolycka vart tredje år i trafiken, vilket är hälften så många som medelvärdet för jämförda kommuner.

7.7.6 Brand i byggnad

Var det brinner någonstans skiljer sig mellan Töreboda och jämförda kommuner främst i att färre bränder sker i industrier. För bränder i bostäder är det också skillnader. Andelen bränder i villor är fler i Töreboda medan andelen bränder i flerbostadshus är mer än 6 gånger mindre än i jämförda kommuner. Detta trots att Töreboda har en likvärdig fördelning mellan de två boendetyperna som jämförda kommuner.

I Töreboda kommun är andelen bränder som har slocknat vid ankomst, eller som är begränsade till startföremålet lägre än medel för jämförda kommuner. Andelen bränder som omfattar startutrymmet är däremot större. Totalt sett är därmed andelen bränder som vid ankomst har en stor omfattning likvärdig med övriga kommuner. Den slutliga omfattningen är något mindre än medel i jämförbara kommuner.

Av alla bränder som sker i byggnader inträffar 60 % i bostäder. Detta är likvärdigt med jämförda kommuner, som har en något större andel bränder i industrier jämfört med Töreboda.

7.7.7 Brand i bostad

I Töreboda sker 81 % av alla bostadsbränder i villor, vilket är 21 procentandelar högre än övriga kommuner, medan brand i flerbostadshus är 21 procentandelar lägre än övriga kommuner.

Vid brand i bostad är det betydligt ovanligare att branden har slocknat vid framkomst i Töreboda jämfört med andra kommuner. Totalt sett är omfattningen något större vid framkomst än i jämförda kommuner. Den slutliga omfattningen är relativt likvärdig med jämförda kommuner, dock har fler bränder spridit sig till annan brandcell.

I januari sker den överlägset största andelen bränder i bostäder i Töreboda, mer än dubbelt så många som medelvärdet. Övriga månader är relativt lika. Bränderna inträffar främst på lördagar under dag- och kvällstid mellan 12-24.

Antalet dödsbränder per år är tre gånger så hög i Töreboda. I snitt sker en dödsbrand vartannat år i jämförelse med en vart sjunde år för jämförda kommuner. Det ska nämnas att fem av de jämförda kommunerna inte hade någon dödsbrand under studerad tid, vilket påverkar medelvärdet.

7.8 Gullspångs kommun

Nedan analyseras skyddet mot olyckor i Gullspångs kommun utifrån kommunens förutsättningar och statistik från den nationella jämförelsen.

7.8.1 Kommunens förutsättningar

I Gullspångs kommun bor ca 5 300 invånare, fördelade på tre tätorter och en yta på 315 kvadratkilometer. Övriga kommuner har större landareal, vilket gör att Gullspång har 30 % fler invånare per kvadratkilometer.

67 % av invånarna i Gullspång bor i någon av kommunens tre tätorter. Av invånarna bor ca 30 % i största tätorten Gullspång, 24 % i Hova och 13 % i Otterbäcken.

I kommunen utgörs 26 % av alla bostäder av flerbostadshus och 74 % av småhus, vilket motsvarar fördelningen i övriga kommuner.

7.8.2 Antal räddningsinsatser

Räddningstjänsten larmas till fler händelser gällande brand i byggnad och trafikolycka i Gullspångs kommun än i övriga jämförda kommuner. Resterande frekventa händelser ligger under medel. Detta gäller oavsett om jämförelsen sker för totalt antal händelser eller antal händelser per 1000 invånare. För brand i byggnad ligger Gullspång högst bland jämförda kommuner.

7.8.3 Responstid

Gullspångs kommun har, ur ett nationellt perspektiv, relativt låga responstider vid räddningsinsatser. Larmbehandlingstiden är dock tillsammans med ytterligare en kommun de högsta i kommunjämförelsen och överstiger medel med cirka en minut.

7.8.4 Kostnader

Gullspångs kommun har högre kostnader än medel för såväl olyckor, som för räddningstjänsten. Kostnader för olyckor är cirka 1 000 kr högre och kostnaden för räddningstjänst överstiger medelvärde med 280 kr per kommuninvånare.

7.8.5 Dödsolyckor i trafiken

Antalet dödsolyckor i trafiken i Gullspång motsvarar medel för jämförda kommuner. I snitt sker en dödsolycka i trafiken vart tredje år. Det ska dock noteras att variationen mellan kommunerna är stor och tre av kommunerna har inte haft någon dödsolycka under den studerade tiden. Att Gullspång har likvärdigt antal dödsolyckor, men högre andel trafikolyckor tyder på att de olyckor som sker generellt är av mindre allvarlig grad.

7.8.6 Brand i byggnad

I Gullspång sker relativt många bränder i byggnader, men brandens omfattning vid räddningstjänstens ankomst skiljer sig inte mycket från den nationella jämförelsen. Den skillnad som kan ses är att något större andel bränder fortfarande pågår vid räddningstjänstens ankomst och något fler har spridit sig till flera brandceller.

Den slutliga omfattningen för bränder skiljer sig inte mycket från övriga kommuner. Det som kan ses är att något fler bränder stannat i objektet som först antändes medan något färre stannat i utrymmet där branden startade. Därmed är det fler bränder som pågått och haft större omfattning vid ankomst, men bränder har inte en större slutlig omfattning.

Var det brinner någonstans skiljer sig mellan Gullspång och jämförda kommuner. I Gullspång är andelen bränder i bostad 15 procentenheter mindre än för jämförda kommuner. Istället sker en större andel av bränderna i industrier.

7.8.7 Brand i bostad

För bränder i bostäder ses en skillnad mellan Gullspång och jämförda kommuner. Andelen bränder i flerbostadshus är betydligt mindre i Gullspång och samtidigt är andelen bränder i rad-, par- eller kedjehus betydligt högre än i jämförda kommuner. Detta trots att fördelningen av småhus och flerbostadshus är likvärdig i samtliga kommuner.

Bostadsbränder har en något mindre omfattning vid ankomst i Gullspångs kommun. Tre fjärdedelar av alla bostadsbränder har inte spridits utanför startutrymmet. Vid ankomst har 5 % av bränderna spridits till annan brandcell. Vid den slutliga omfattningen är det en betydligt större andel bränder som spridit sig till fler brandceller, 45 %, vilket kan jämföras med 34 % i övriga kommuner. I Gullspångs kommun har inga bränder släckts efter att de spridits till flera utrymmen inom samma brandcell, antingen släckts bränder i startutrymmet eller så sprids de till flera brandceller.

Fördelningen av bränder över året är relativt likvärdig i Gullspångs kommun, med något fler i januari, maj, juni och december. Flest bränder inträffar på måndagar och andelen bränder är störst mellan klockan 16 och 20.

Antalet dödsbränder ligger strax över medelvärdet för jämförda kommuner. I snitt sker en dödsbrand vart fjärde år att jämföra med en vart femte år för jämförda kommuner.

8 Diskussion

I detta kapitel diskuteras den tillämpade metoden och tillförlitligheten hos det statistiska underlaget samt resultatet från den genomförda analysen. Kapitlet innehåller en bedömning av likvärdigheten i skyddet mot olyckor, för respektive kommun och för förbundet som helhet, samt rekommendationer om vidare utredning.

8.1 Metod

Den statistik som aktuell analys grundar sig på kommer från olika tillgängliga statistiska databaser. En statistikdatabas blir inte bättre än den data som läggs in i databasen. De olika databaserna har olika kvalitet på den information de innehåller. Datan från statistiska centralbyrån får anses hålla hög kvalitet medan statistiken från övriga leverantörer anses ha lägre kvalitet. Statistik presenteras också på olika sätt, en databas presenterar sin statistik för helår januari till december medan andra databaser presenterar samma statistik för helår mellan juli till juni, vilket gör att resultatet varierar fast det är samma ämne som jämförs.

All statistik gällande räddningstjänstens insatser och information runt dessa, oavsett leverantör av statistiken, grundar sig på den data som varje enskild räddningstjänst sammanställer efter en insats eller en händelse. Datan sammanställs i den så kallade händelserapporten (*tidigare insatsrapporten*) i räddningstjänstens verksamhetssystem (*Daedalos*) och skickas sedan till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, som i sin tur gör statistiken tillgänglig via internet. Händelserapporten fylls i både automatiskt och manuellt av räddningstjänsten. Manuell inmatning utgör en felkälla då värden kan skrivas in fel, uppskattas när de saknas, osv. Vad som skrivs in i händelserapporten påverkas också av författarens tolkning av händelsen. Efter att ha granskat den statistik som har inhämtas konstateras att tider för händelser i en hel del fall är felaktig, händelser som inte borde vara väldigt långa är väldigt långa och tvärtom. Det kan också konstateras att bränder i villor, som nästan alltid är en brandcell, har omfattat mer än en brandcell, vilket innebär att författaren antingen har skrivit fel eller inte har full koll på vad en brandcell är och hur brandcellsindelningen ser ut i en villa. Landets räddningstjänster har likvärdiga förutsättningar för detta så det skulle kunna hävdas att felmarginalen är liknande hos alla räddningstjänsterna och att datan därmed är jämförbar.

Räddningstjänstens händelser varierar stor i antalet mellan olika typer av händelser. För en del händelser finns mycket data och för andra finns lite data. Jämförelser mellan kommuner påverkas av mängden tillgänglig data och en jämförelse med mycket data bör vara mer rättvisande än en jämförelse med lite data.

Med anledning av ovanstående felkällor bör resultatet granskas noggrant och tillgänglig data i varje jämförelse måste beaktas innan slutsatser av jämförelsen dras. När dessa felkällor anses kunna ha inverkan i analys och diskussion har detta kommenterats. De slutsatser som beskrivs i kommande kapitel påverkas också av dessa felkällor med följderna att vissa slutsatser är tydliga och andra är mindre tydliga men ändå viktiga att ta upp och belysa. I vissa fall kan inte en tydlig slutsats dras av datan men en trend eller liknande kan ses som ger upphov till ett behov av fördjupad analys utanför detta dokument.

8.2 Räddningstjänsten Östra Skaraborg

Cirka hälften av alla insatser i förbundet sker i Skövde, medan Gullspång, Hjo och Tibro har minsta andelen. Fördelningen av insatser följer invånarantalet då Skövde är största kommunen och Gullspång, Hjo och Tibro de med minst invånarantal. Hälften av alla larm utgörs av automatlarm utan brandtillbud. I Skövde är 62 % av alla larm just automatlarm och fyra kommuner i förbundet har fler antal automatlarm per 1000 invånare än riket i stort. En trolig orsak till den höga andelen automatlarm i Skövde är att det i kommunen finns en större andel automatlarmade samhällsverksamheter, skolor och vårdinrättningar än i övriga kommuner.

Efter automatlarm är det trafikolyckor som är den högsta andelen insatser. Dock ligger förbundet under medelvärdet för riket. Sett till antal trafikolyckor per 1000 invånare har Gullspång dubbelt så många som medelvärdet för förbundet medan Mariestad har det högsta antalet trafikolyckor med dödlig utgång per 1000 invånare. Genom Mariestad och Gullspång går E20. En stor andel av trafikolyckorna sker längst med denna väg.

Sett till antal insatser gällande brand i byggnad har Gullspång dubbelt så många insatser per 1000 invånare som medel för förbundet. En tredjedel av alla bränder i byggnader inträffar i Skövde.

I samtliga kommuner i förbundet sker den klart största andelen bostadsbränder i småhus, vilket stämmer överens med bostadsfördelningen. Vid räddningstjänstens ankomst vid bränder i bostäder pågick inte bränderna i en tredjedel av fallen. Efter räddningstjänstens ankomst har bränderna i en fjärdedel av fallen spridits till flera brandceller. Det är vanligast med brand i bostad i januari och december, lördag samt eftermiddag och kväll.

I förbundets medlemskommuner sker hälften så många akuta sjukvårdslarm som i resten av riket. Sjukvårdslarm är en kategori som inte omfattas av LSO utan av Hälso- och sjukvårdslagen. Detta innebär att avtal och larmplaner ser olika ut runt om i landet och att jämförelsen snarare visar att förbundet larmas på färre händelser än övriga riket och inte att det sker färre händelser.

Responstiden i Karlsborg är ca 30 % längre än medel för förbundet och medel för riket. Faktorer som kan påverka responstiden är att brandstationen är placerad i norra utkanten av tätorten. Detta medför bland annat att det tar längre tid för brandmännen att ta sig till stationen vid larm samt längre framkörningstider för händelser i södra delarna av kommunen. I Karlsborg finns även en bro som måste passeras för att nå centrum och södra delarna av kommunen. Bron går över Göta kanal och på grund av broöppning kan tiderna påverkas. Även kommunens geografiska förutsättningar med långa avstånd från norr till söder kan påverka den långa responstiden. Larmbehandlingstiden i Karlsborg är låg och bidrar därmed inte till de långa responstiderna som snarare beror på anspänningstid och framkörningstid.

Hjo har lång responstid vid akuta sjukvårdslarm, men ej vid övriga insatser.

Generellt är det svårt att veta om 75 % respektive 95 % av kommuninvånarna nås inom 10 respektive 20 minuters responstid, vilket är ett mål i räddningstjänstens handlingsprogram för räddningstjänst.

Kostnader till följd av olyckor ligger generellt sett lågt i förbundet. Dock sticker Gullspång ut med ca en fjärdedel högre kostnader än medel för förbundet. Lägst kostnad för olyckor inom förbundet har Skövde.

Kostnader för räddningstjänst per 1000 invånare är generellt sett låg för förbundets kommuner med undantag för Gullspångs kommun där kostnaden är ca 70 % högre än medel för förbundet. I Gullspångs kommun, som har lägst befolkning i förbundet, finns två deltidsstationer. Kostnaderna fördelas därmed på färre invånare än för övriga kommuner.

För Mariestad, där kostnaden ligger näst högst i förbundet, förklaras kostnaden av att det finns en heltidsstyrka och en deltidsstyrka på ett relativt lågt invånarantal.

8.3 Skövde kommun

Skövde kommun har relativt få olyckor totalt sett och, sett till antalet invånare, godtagbara responstider och jämförbar slutlig omfattning på bränder. Även dödsolyckor i trafiken, och till följd av bränder, är få sett ur ett nationellt perspektiv.

Antalet automatlarm utan brandtillbud är väsentligt högre än i de jämförda kommunerna. Det ska dock noteras att dessa insatser inte är orsakade av olyckshändelser, utan snarare av tekniska fel eller handhavandefel på det larmade objektet.

Fördelningen av bränder i byggnad visar att en större andel bränder sker i allmänna byggnader och industrier jämfört med övriga kommuner. Detta kan bero på att det finns relativt många byggnader

med sådan verksamhet inom Skövde kommun. Många av dessa verksamheter är också försedda med automatiska brand- och utrymningslarm, som vidarekopplas till räddningstjänsten.

Andelen bränder i byggnad, som har slocknat eller släckts vid räddningstjänstens framkomst, är lägre i Skövde kommun jämfört med övriga kommuner. Det är svårt att säga vad detta beror på, antingen sker färre släckförsök av privatpersoner, som istället väljer att invänta räddningstjänsten, vilket i sig kan bero på att privatpersoner har en bristande kunskap om brandsläckning, eller inte har tillgång till rätt släckutrustning. Det kan också vara så att de bränder som släcks av privatpersoner inte inkommer som larm till räddningstjänsten i lika stor omfattning.

Att den slutliga omfattningen av bränder är likvärdig med övriga kommuner, trots att omfattningen vid ankomst är något större, kan troligtvis bero på de relativt korta responstiderna kombinerat med en bra släckinsats efter framkomst. Då bränderna sällan har spridits utanför startutrymmet är den första räddningsstyrkan väl anpassad för att kunna släcka branden i detta skede.

De låga kostnaderna för olyckor kan bero av att olyckorna är relativt få och att den slutliga omfattningen av bränder är likvärdig med jämförbara kommuner. Kostnaden för räddningstjänst är också låg, vilket till del kan förklaras av att Skövde har betydligt färre hel- och deltidsanställd brandpersonal, sett till antalet kommuninvånare.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Skövde kommun kan anses ha ett likvärdigt, eller bättre, skydd mot olyckor än de jämförda kommunerna. Det bör dock utredas vidare om den relativt låga bemanningen, och därmed låga kostnaden för räddningstjänsten, kan medföra problem med att bereda ett likvärdigt skydd i framtiden, då Skövde kommun fortsätter att växa.

8.4 Mariestads kommun

Mariestads kommun har en mindre befolkning och är även till ytan liten i jämförelse med övriga kommuner, men befolkningstätheten och bostadsfördelningen är likvärdig. Totalt sett är antalet räddningsinsatser likvärdigt med övriga kommuner, med något fler bränder i byggnad sett till invånarantalet.

Det större antalet bränder i byggnad kan till viss del förklaras av att pappersindustrin Metsä Tissue är belägen centralt i Mariestad. Denna industri står för flera bränder i byggnad årligen vilket, till del, även kan förklara att andelen bränder i industrier är högre i Mariestad än i övriga jämförda kommuner.

Responstiden inom Mariestads kommun är relativt hög, och överstiger medelvärdet för övriga kommuner, detta trots att larmbehandlingstiden är likvärdig. Övriga kommuner i jämförelsen är dock betydligt större till ytan, vilket borde medföra längre körtider vid larm. Sammantaget är det därför svårt att förklara den längre responstiden utifrån räddningstjänstens organisation och kommunens förutsättningar. En möjlig anledning till de längre responstiderna kan vara brandstationens placering, som är relativt centralt belägen vid samhällets utkant (vid sjön), och därför kräver utryckningsskörning genom centrum vid alla utryckningar.

Kostnaden för olyckor i Mariestads kommun är högre per 1000 invånare än jämförda kommuner, trots att inte fler olyckor sker i kommunen. Detta kan till del bero på det lägre invånarantalet i kommunen. Kostnaden för räddningstjänst, per kommuninvånare, är lägre än övriga kommuner trots det låga invånarantalet.

Mariestads kommun har väsentligt fler dödsolyckor i trafiken, trots att antalet trafikolyckor är likvärdigt med övriga kommuner. Detta skulle kunna förklaras av att E 20 passerar genom kommunen. De höga hastigheterna tillsammans med trafiktätheten på E 20 bör kunna förklara varför en större andel av olyckorna har en dödlig utgång. E 20 fortsätter norrut genom Gullspångs kommun, men med reducerad hastighet. I Gullspångs kommun ses dock inte någon förhöjd andel dödsolyckor i trafiken, vilket talar för att det skulle kunna vara hastighetsbegränsningen, snarare än trafiktätheten som medför de allvarliga olyckorna inom Mariestads kommun. En vidare utredning av olyckornas exakta lokalisering behöver genomföras för att säkerställa resonemanget.

Även dödsbränder är relativt vanligt förekommande i Mariestads kommun, jämfört med de övriga kommunerna. I snitt sker tre dödsbränder på fyra år. Detta värde är högt sett till övriga kommuner, vilket till viss del kan förklaras av att antalet dödsbränder generellt är få, varför enskilda händelser får stor påverkan på statistiken. Detta betyder dock inte att det går att bortse från statistiken.

Bemanningen av operativ personal i Mariestads kommun, sett per 1000 invånare, är strax under medel i kommunjämförelsen. Det ska dock noteras att åtta av de jämförda kommunerna är större än Mariestads kommun, sett till såväl yta som befolkningsmängd, varför bemanningen bör ses som jämförbar med övriga kommuner.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Mariestads kommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. De förutsättningar där Mariestad är sämre än jämförda kommuner, responstiden samt antalet dödsbränder, bör utredas vidare för att identifiera orsakerna till detta samt möjliga förbättringsåtgärder.

8.5 Hjo kommun

Hjo kommun har relativt få olyckor totalt sett och per 1000 invånare och responstiden vid räddningsinsatser är likvärdig med övriga kommuners medelvärde. Även antalet dödsolyckor i trafiken är relativt lågt.

Även antalet bränder i byggnad är lågt, men antalet dödsbränder är nästan tre gånger så många som i övriga kommuner. Att antalet dödsbränder är så pass högt trots att antalet bränder i byggnader är relativt få, talar för att en relativt stor andel av bränderna får allvarliga konsekvenser. Det ska dock påpekas att antalet dödsbränder i samhället är lågt, varför enskilda bränder får stora konsekvenser i statistiken.

Att antalet bränder i byggnad ligger så långt under medelvärdet för resterande kommuner kan anses förvånande då stor del av kommunens bebyggelse består av trähus och kommunen har ett relativt högt invånarantal för jämförelsen.

Bränder i byggnader generellt, men även i bostäder specifikt, har en högre slutlig omfattning i Hjo jämfört med övriga kommuner i jämförelsen. Utmärkande här är framförallt att få bränder är släckta vid räddningstjänstens framkomst, men även att en relativt stor andel av bränderna sprids till en annan brandcell, efter att räddningstjänsten anlant till platsen. Det är oklart hur denna data ska värderas, men anledningen till att så många bränder sprids över brandcellsgränser efter räddningstjänstens framkomst bör utredas närmare.

En möjlig delförklaring är att byggnationen inom Hjo kommun, enligt ovan till stor del utgörs av äldre träbyggnader, där bränder får stora konsekvenser pga. hög brandbelastning, konstruktionsbränder och otäta brandcellsgränser. En potentiell anledning är också att räddningstjänsten inte har lyckats hindra brandspridningen, vilket kan bero på för låg bemanning, otillräcklig utrustning, utbildningsnivå, övningstid eller liknande.

En orsak som delvis kan förklara ovanstående resultat, är att statistiken till del kan vara felaktig. Omfattningen av branden baseras på statistik från räddningstjänstens händelserapporter, där räddningsledaren har angivit omfattningen efter en brand. För bostadsbränderna kan det konstateras att 97 % sker i småhus. Småhus är i regel uppförda som en enda brandcell, varför spridning till annan brandcell är relativt osannolikt. Ur statistiken kan dock utläsas att en tredjedel av dessa bränder sprids till annan brandcell. Detta resultat är anmärkningsvärt och bedöms med stor sannolikhet vara felaktigt.

En annan anmärkningsvärd aspekt, av att 97 % av alla bostadsbränder sker i småhus, är att småhus enbart utgör två tredjedelar av samtliga boenden i Hjo kommun. I princip alla bränder sker därmed i två tredjedelar av bostadsbeståndet, vilket inte har kunnat förklaras.

Kostnader för olyckor per kommuninvånare i Hjo är cirka 2 000 kronor lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kostnaden för räddningstjänsten är näst lägst bland jämförda kommuner.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Hjo kommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. De förutsättningar där Hjo är sämre än jämförda kommuner, bränders spridning efter räddningstjänstens framkomst och antalet dödsbränder, bör utredas vidare för att identifiera orsakerna till detta samt möjliga förbättringsåtgärder. I utredningen bör särskild hänsyn tas till om den låga kostnaden för räddningstjänsten medför begränsningar i möjligheten att bereda kommuninvånarna ett likvärdigt skydd mot olyckor. Vidare är det intressant att utreda varför så få bränder inträffar i flerbostadshus i Hjo kommun.

8.6 Tibro kommun

Tibro kommun har relativt få olyckor totalt sett och sett till antalet invånare, få dödsolyckor i trafiken och få dödsbränder.

Responstiden är längre än jämförda kommuner samtidigt som larmbehandlingstiden är kortare. Dessutom är Tibro till ytan mindre än medelvärdet i de jämförda kommunerna. Utifrån detta är det svårt att uttala sig om varför responstiden är högre än medeltiden. Bland de jämförda kommunerna skiljer sig dock responstiden ganska markant, fyra kommuner har responstider under 10 minuter, vilket får anses vara relativt snabbt, medan fem kommuner har responstider mellan 14-16 minuter. Det har inte utretts om övriga jämförda kommuner har heltidsstationer, och därmed kortare anspänningstider, vilket skulle kunna vara en del av förklaringen.

Det kan dock noteras att responstiden i Tibro kommun är lägre enligt statistiken från räddningstjänstens verksamhetssystem Daedalus. Enligt detta värde har Tibro en medel-responstid på ca 12 minuter. Den undersökta tidsperioden skiljer sig för de olika statistiska källorna, men även vilka händelser som inkluderas. I den nationella statistiken, som används i kommunjämförelsen, inkluderas enbart händelser som utgör räddningsinsats enligt LSO, det vill säga automatlarm utan brandtillbud m.m. är inte inkluderat. Automatlarmade objekt är kända av räddningstjänsten och responstiden till dessa är därför generellt sett lägre.

Tibro kommun har låga kostnader för såväl olyckor, som för räddningstjänsten. Kostnader för olyckor i Tibro är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är lägst i kommunjämförelsen och understiger medelvärdet med 40 %.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Tibro kommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. Den förutsättning där Tibro är sämre än jämförda kommuner, responstiden, bör utredas vidare för att identifiera orsakerna till detta samt möjliga förbättringsåtgärder. Vid utredningen bör särskilt beaktas om den låga kostnaden för räddningstjänsten medför begränsningar som påverkar responstiderna.

8.7 Karlsborgs kommun

Karlsborgs kommun har relativt få räddningsinsatser varje år, den enda typ av insats som är högre än jämförda kommuner är bränder i annat än byggnad. Denna kategori omfattar bland annat bränder i terräng, bilbränder osv. En anledning till att denna typ av bränder är vanligare kan vara försvarets verksamhet, och även friluftsområden, som bidrar till att fler människor rör sig i terrängområdena runt Karlsborg.

Responstiden i Karlsborgs kommun överstiger kraftigt medelvärdet för de jämförbara kommunerna, detta trots att larmbehandlingstiden understiger medel. Responstiden är bland de tio längsta bland alla kommuner i Sverige, där samtliga kommuner med längre responstid är belägna i Norrbotten och Västerbotten, vilket troligtvis innebär att de är stora till ytan med långa körtider. I resonemanget kring responstiderna bör också nämnas att det finns ett räddningsvärn i Udenäs, som bör bidra till att minska responstider vid händelser i de nordvästra delarna av kommunen. För tätorten Karlsborg kan ifrågasättas om byggnader med alternativ utrymningsväg via räddningstjänstens stegutrustning i de södra delarna av tätorten nås inom 10 minuter. Detta då anspänningstiden är 7 minuter och det sannolikt inte går att köra från brandstationen i norr, genom tätorten, till de södra delarna av tätorten på maximalt 3 minuter.

Den långa responstiden kan till del förklaras med att deltidsstyrkan har en inställetid på 7 minuter. Dessutom är den vanligaste insatstypen brand i annat än byggnad, vilket bland annat innefattar bränder i terräng, vilka ofta medför en längre framkörningstid och ibland även kan vara svåra att lokalisera. Det är också möjligt att brandstationens placering, i utkanten av Karlsborg, har en negativ påverkan på responstiderna i de södra delarna av Karlsborg och Mölltorp, som utgör kommunens näst största tätort.

Det sker relativt få bränder i byggnader i Karlsborg, men de bränder som sker får generellt en mindre omfattning än i jämförbara kommuner. Specifikt för bränder i bostäder visar statistiken att omfattningen normalt är väldigt begränsad. Att omfattningen är mindre än i övriga kommuner är särskilt uppseendeväckande med tanke på de långa responstiderna. Responstiderna för brand i byggnad är något lägre än medelresponstiden, men fortfarande betydligt längre än övriga kommuner i förbundet, därmed förklaras inte att omfattningen blir lägre än i jämförda kommuner.

Det har skett fler dödsolyckor i trafiken och fler dödsbränder i Karlsborg, än medelvärdet i jämförda kommuner. Det totala antalet dödsolyckor är dock relativt lågt, varför en enskild händelse får stor påverkan på statistiken. Därmed är det svårt att säga något om säkerhetsnivån utifrån denna statistik.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Karlsborgs kommun inte har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. Detta på grund av den långa responstiden som innebär att det tar längre tid för den enskilde att få samhällets hjälp vid en olycka än i likvärdiga kommuner.

Vidare bör även den låga omfattningen av bränder samt antalet dödsbränder och dödsolyckor i trafiken utredas vidare för att kartlägga orsaker och identifiera om eventuella åtgärder behöver vidtas.

8.8 Töreboda kommun

Töreboda kommun har relativt få olyckor totalt sett och sett till antalet invånare. Den enda typen av händelse som ligger strax över medelvärdet är bränder i annat än byggnad.

Responstiden är något högre i Töreboda jämfört med övriga kommuner, trots att larmbehandlingstiden är något lägre. Töreboda är inte större till ytan jämfört med övriga kommuner, vilket därmed inte förklarar den längre responstiden. Det finns dessutom ett räddningsvärn i Moholm, som bör ha relativt kort responstid för olyckor som inträffar i kommunens södra delar. En del av förklaringen till de längre responstiderna kan vara att bränder i annat än byggnader utgör en större andel av larmen i Töreboda. Denna larmkategori omfattar bland annat bränder i terräng, vilka generellt har en längre framkörningstid och därmed längre responstid.

Bränders omfattning vid ankomst är i stort sett likvärdig med jämförda kommuner, dock har färre bränder slocknat vid framkomst. Det är svårt att säga vad detta beror på, antingen sker färre släckförsök av privatpersoner, som istället väljer att invänta räddningstjänsten. Vilket i sig kan bero på att privatpersoner har en bristande kunskap om brandsläckning, eller inte har tillgång till rätt släckutrustning. Det kan också vara så att de bränder som släcks av privatpersoner inte inkommer som larm till räddningstjänsten i lika stor omfattning. Detta skulle i så fall också kunna vara en förklaring till att antalet larm om brand i byggnad är relativt lågt.

Det som sticker ut gällande den slutliga omfattningen i bostäder gäller framförallt att fler bränder sprider sig till andra brandceller i Töreboda kommun. Det är oklart vad detta beror på, framförallt eftersom 81 % av alla bostadsbränder sker i villor, som i regel enbart består av en brandcell. Antingen kan statistiken tolkas som att många bränder i flerbostadshus, eller liknande bostäder med flera brandceller, har medfört brandspridning mellan brandceller. Vilket i så fall kan bero på bristfälliga brandcellsgränser eller att räddningstjänsten av olika anledningar inte lyckats hindra brandspridningen. Ett annat alternativ förklaring kan också vara att händelserapporten inte har fyllts i korrekt, bränder med stor omfattning kanske har angetts som ”flera brandceller” trots att det egentligen ”bara” är en större brandcell som brinner. Denna osäkerhet kring statistiken behöver i så fall inte vara den enda förklaringen, men bör beaktas vid tolkning av statistiken.

I Töreboda kommun har det inträffat betydligt fler dödsbränder än i de flesta jämförda kommunerna. Det är oklart vad detta beror på. En förklaring till att Töreboda sticker ut i statistiken kan vara det sker relativt få dödsolyckor över lag, därmed får en enskild dödsbrand stor påverkan på statistiken.

Kostnad för olyckor är något lägre än medelvärdet för jämförda kommuner. Kommunens kostnad för räddningstjänsten är lägst bland jämförda kommuner.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Töreboda kommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. De förutsättningar där Töreboda är sämre än jämförda kommuner, responstiden och antalet dödsbränder, bör utredas vidare för att identifiera orsakerna till detta samt möjliga förbättringsåtgärder. Vid utredningen bör särskilt beaktas om den låga kostnaden för räddningstjänsten medför begränsningar i möjligheten att bereda kommuninvånarna ett likvärdigt skydd mot olyckor.

8.9 Gullspångs kommun

Gullspångs kommun har fler larm rörande brand i byggnad och trafikolycka än medel för jämförda kommuner. Övriga frekventa händelser ligger under medel. Det relativt stora antalet bränder i byggnad kan till viss del förklaras av att träindustrin Moelven Vänerply är beläget inom Gullspångs kommun. Denna verksamhet står för flera larm om brand i byggnad varje år. Detta kan också vara anledningen till att andelen bränder i industri är betydligt större i Gullspångs kommun än i jämförda kommuner.

Att antalet trafikolyckor ligger över medel för jämförda kommuner kan till viss del förklaras av att E 20 passerar genom kommunen. E 20 är relativt hårt trafikerad, men har inte varit utbyggd till motorväg på sträckningen genom Gullspångs kommun. Hastighetsbegränsningen är därmed relativt låg för en europaväg, vilket kan förklara att andelen dödsolyckor i trafiken ligger på medel för jämförda kommuner trots att antalet trafikolyckor är högre.

Responstiderna är relativt låga inom Gullspångs kommun trots att larmbehandlingstiderna är nästan en minut över medel. Att responstiderna är bra beror troligtvis till del på att kommunen är relativt liten till ytan jämfört med övriga kommuner, samt att kommunen har två deltidbrandstationer och att körtiden därmed kan hållas kort.

Gullspångs kommun har högre kostnader än medel för såväl olyckor, som för räddningstjänst. Både bränder och trafikolyckor är relativt vanliga i kommunen, vilket kan vara en del av förklaringen till de relativt höga kostnaderna för olyckor. Att räddningstjänsten är dyrare än i övriga kommuner kan, som tidigare nämnts, bero på att det finns två deltidstationer i Gullspångs kommun. Vilket innebär ett större antal anställda och fler lokaler och fordon, per kommuninvånare.

Av alla bränder som inträffar i bostäder sprids 45 % till en annan brandcell. I majoriteten av fallen sker denna spridning efter att räddningstjänsten kommit till platsen. Det är oklart hur denna data ska värderas, men anledningen till att så många bränder sprids över brandcellsgränser efter räddningstjänstens framkomst bör utredas närmare. Detta kan tyda på att bostäder i Gullspångs kommun har en generellt sett låg kvalitet på brandavskiljande konstruktioner. En annan möjlig anledning är att räddningstjänsten inte har lyckats hindra brandspridningen, till följd av för låg bemanning, otillräcklig utrustning, utbildningsnivå, övningstid eller liknande.

En orsak som delvis kan förklara ovanstående resultat, är även att statistiken till del kan vara felaktig. Omfattningen av branden baseras på statistik från räddningstjänstens händelserapporter, där räddningsledaren har angivit omfattningen efter en brand. För bostadsbränderna kan det konstateras att 70 % sker i småhus. Småhus är i regel uppförda som en enda brandcell, varför spridning till annan brandcell är relativt osannolikt. Om inte alla bränder i flerbostadshus har spridits till annan brandcell är det sannolikt att småhusen står för en del av spridningen till annan brandcell i detta statistiska underlag.

Sett till ovan redovisade parametrar kan det konstateras att Gullspångs kommun har ett likvärdigt skydd mot olyckor som likvärdiga kommuner. De förutsättningar där Gullspångs kommun är sämre än jämförda kommuner, antalet bränder i byggnad och antalet trafikolyckor, bör utredas vidare för

att identifiera orsakerna till detta samt möjliga förbättringsåtgärder. Även de relativt höga kostnaderna för olyckor och räddningstjänst bör utredas vidare, för att säkerställa att detta inte påverkar förutsättningarna för ett likvärdigt skydd mot olyckor.

9 Slutsatser

Samtliga medlemskommuner inom Räddningstjänsten Östra Skaraborg bedöms ha ett likvärdigt skydd mot olyckor förutom Karlsborg, vid jämförelse med likvärdiga kommuner i landet. För flera kommuner finns enstaka aspekter eller frågeställningar som sticker ut i jämförelsen men som idag inte bedöms medföra att likvärdigt skydd mot olyckor inte föreligger. Dessa aspekter och frågeställningar kan ha inverkan på nästa analys om ett antal år och behöver därför utredas vidare för att kunna hanteras i ett tidigt skede innan de blir ett problem.

Karlsborg bedöms inte ha ett likvärdigt skydd mot olyckor på grund av de långa responstiderna vid olika typer av händelser i kommunen. Responstiderna visar hur lång tid det tar för den hjälpsökande att få samhällets hjälp vid en olycka, varför det blir styrande i bedömningen av ett likvärdigt skydd mot olyckor. Det bedöms också som osannolikt att räddningstjänsten kan vara på plats i de södra delarna av tätorten på maximalt 10 minuter för att utgöra alternativ utrymningsväg med stegutrustning. Detta trots att byggnader normalt är byggda med dessa förutsättningar och förutsätter att räddningstjänsten har tillräckligt snabb insatstid.

Åtgärder behöver vidtas på kort och lång sikt för att sänka responstiden i Karlsborgs kommun och säkerställa tillgång till alternativ utrymningsväg i tätorten Karlsborg. Åtgärder på kort sikt behöver implementeras så snart som möjligt och skulle t.ex. kunna utgöras av införande av förstainsatsperson, FIP, så att samhällets invånare får hjälp snabbare än idag. Långsiktiga åtgärder är en bättre placering av brandstationen i kommunen som medger snabb hjälp till invånarna samt tillräckligt snabb insatstid till byggnader med alternativ utrymningsväg via räddningstjänstens stegutrustning. Det behöver också utvärderas var kommunens räddningsvärn gör bäst nytta, i Udenäs med 244 invånare eller i Mölltorp med 1 085 invånare. De långsiktiga åtgärderna är omfattande och behöver utredas vidare innan de implementeras.

Kostnaden för räddningstjänst per invånare är generellt låg bland förbundets medlemskommuner jämfört med likvärdiga kommuner nationellt. Undantaget är Gullspångs kommun som har en högre kostnad än medel för jämförda kommuner. Vid jämförelse mellan förbundets medlemskommuner är kostnaden för räddningstjänst i Gullspångs kommun cirka dubbelt så hög som medel för övriga sex medlemskommuner. Det kan ifrågasättas om kostnadsskillnaderna per kommuninvånare ska vara så stora i ett och samma förbund. Utifrån ett ökat förbundstänk är det rimligt att kostnadsskillnaden beaktas. Med tanke på att kostnaderna generellt är låga inom förbundets kommuner i förhållande till jämförda kommuner kan det finnas ekonomiska förutsättningar att göra mer för kommuninvånarnas säkerhet genom att t.ex. sänka responstiderna i alla kommuner med förstainsatspersoner på alla brandstationer, större bemanning i orter med alternativ utrymning via höjdfordon, mer resurser för att se till att medborgarna själva kan hantera olyckor, osv. En stor del av dessa åtgärder bedöms kunna genomföras utan att kommunernas kostnad för räddningstjänst blir högre än medelkostnaden för jämförda kommuner.

Den statistik som finns tillgänglig gällande räddningstjänstens händelser nationellt och lokalt varierar i kvalitet. Det finns därför ett behov av att kvalitetssäkra den data som räddningstjänsten matar in i händelserapporten genom att skapa förutsättningar som minskar risken för att felaktig data matas in. En del av statistiken är motsägande då t.ex. merparten av bränderna sker i villor som består av en brandcell samtidigt som andelen bränder som omfattar mer än en brandcell är väldigt stor. Detta skulle kunna bero på svårighet i att tolka byggnader och dess byggnadstekniska brandskydd hos landets räddningstjänster. Räddningstjänsterna behöver skapa förutsättningar hos medarbetarna, genom t.ex. utbildning, för att de ska ha den kunskap som krävs för att förstå den byggnad som brinner och kunna återge korrekta uppgifter i händelserapporten. Det är också viktigt att förståelsen för händelserapporten som verktyg blir större.

9.1 Behov av fortsatt utredning

Vid analysen av statistiken har det framkommit ett antal aspekter och frågeställningar som behöver utredas vidare exempelvis för att resultatet skiljer sig mycket från jämförda kommuner eller för att säkerställa att likvärdigt skydd mot olyckor föreligger även i framtiden genom att åtgärder kan vidtas i tidigt skede.

- Det behöver tas fram underlag som visar hur stor andel av invånarna i respektive kommun som nås inom 10 respektive 20 minuter responstid för att se om räddningstjänstens mål för detta på 75 % respektive 95 % uppfylls.
- I Skövde kommun är en stor andel av alla händelser automatlarm utan brandtillbud. Anledningen till detta bör utredas vidare i syfte att identifiera åtgärder som kan vidtas för att minska antalet onödiga utryckningar.
- I Skövde kommun är antalet hel- och deltidsbrandmän samt styrkeledare i operativ tjänst, per kommuninvånare, betydligt lägre än för övriga jämförda kommuner. Detta bör utredas vidare i syfte att konstatera hur skyddet mot olyckor påverkas i Skövde kommun, på kort och på lång sikt. I utredningen bör särskilt riskbilden i kommunen beaktas och det faktum att Skövde kommun växer snabbast av de sju medlemskommunerna.
- Antalet deltidsbrandmän samt styrkeledare i operativ tjänst för förbundets deltidskommuner behöver utredas. Detta bör utredas vidare i syfte att konstatera hur skyddet mot olyckor påverkas av den bemanning som föreligger. I utredningen bör riskbilden i respektive kommun särskilt beaktas.
- Statistiken gällande omfattningen vid ankomst, av bränder i byggnad, visar i flera kommuner att antalet bränder som släckts eller slocknat vid räddningstjänstens framkomst är lägre än i jämförda kommuner. Detta bör utredas närmare i syfte att utreda om det finns behov av åtgärder för att öka andelen bränder som släcks av privatpersoner i ett tidigt skede, t.ex. genom information till allmänheten, brandutbildning, hembesök eller liknande.
- Statistiken gällande den slutliga omfattningen av bränder i byggnad visar i flera kommuner att det är en relativt stor andel av alla bränder som sprids till annan brandcell, efter räddningstjänstens framkomst. Detta bör utredas vidare i syfte att konstatera varför denna spridning sker och därefter ge förslag på åtgärder för att minska antalet bränder som sprids över brandcellsgränser under räddningsinsats. Exempel på åtgärder kan vara riktade tillsyner, ändrad insatsmetodik, övning och utbildning av egen personal m.m.
- I Mariestads, Tibro och Töreboda kommuner är responstiden något högre än övriga jämförda kommuner. Detta har inte bedömts utgöra skäl för att säga att skyddet mot olyckor inte är likvärdigt, men bör utredas vidare i syfte att hitta lämpliga åtgärder för att minska responstiden i dessa kommuner.
- I Mariestads, Hjo, Karlsborgs och Töreboda kommuner är antalet dödsbränder högre än i de jämförda kommunerna. Detta bör utredas vidare i syfte att hitta anledning och möjliga åtgärder för att minska antalet dödsbränder, t.ex. genom riktade tillsyner, hembesök eller individanpassat brandskydd.
- I Mariestads och Karlsborgs kommuner är antalet dödsolyckor i trafiken högre än i de jämförda kommunerna. Detta bör utredas vidare för att konstatera var dödsolyckorna inträffar och om åtgärder kan vidtas för att minska sannolikheten för framtida dödsolyckor i trafiken.
- I Gullspångs kommun sker många bränder i byggnad och trafikolyckor, sett till invånarantalet i kommunen. Särskilt noteras att antalet insatser fördubblades mellan 2014-2015. Detta bör utredas närmare i syfte att hitta orsaker till ökningen och även identifiera möjliga åtgärder för att minska antalet händelser.

10 Referenser

- [1] Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.
- [2] Kommunallag (2017-725).
- [3] Boverket, Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR, BFS 2011:6 med ändringar till och med BFS 2019:2.
- [4] Räddningstjänsten Östra Skaraborg, Handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor för perioden 2017-2019.
- [5] Skövde kommun, Kommunstyrelsens stab, Vision Skövde 2025.
- [6] Räddningstjänstens verksamhetssystem Daedalos, 2019.
- [7] Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, Kommungruppsindelning 2017.
- [8] Statistiska centralbyrån, SCB.
- [9] Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, Kommun- och landstingsdatabasen, Kolada.
- [10] Trafikverket, Nationella vägdatabasen, NVDB.
- [11] Mariestads kommun, presentation av kommunen, webbplats.
- [12] Hjo kommun, om Hjo, webbplats.
- [13] Tibro kommun, om Tibro, webbplats.
- [14] Karlsborgs kommun, om Karlsborg, webbplats.
- [15] Töreboda kommun, kommunfakta, webbplats.
- [16] MSB:s statistik- och analysverktyg IDA.
- [17] Strada, Swedish Traffic Accident Data Acquisition.
- [18] Respektive räddningstjänsts handlingsprogram enligt lag om skydd mot olyckor, gällande november 2019.